

GOVERNMENT OF INDIA

ARCHAEOLOGICAL SURVEY OF INDIA

CENTRAL.
ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO. 35821

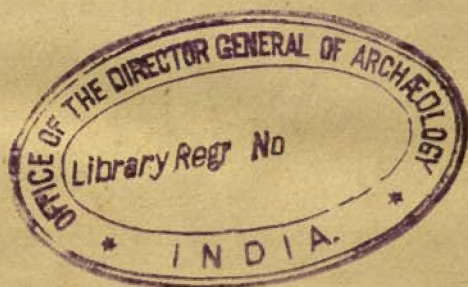
CALL No. R 491. 5332 / P.G. E.D

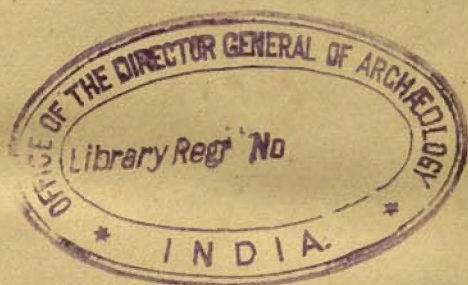
D.G.A. 79

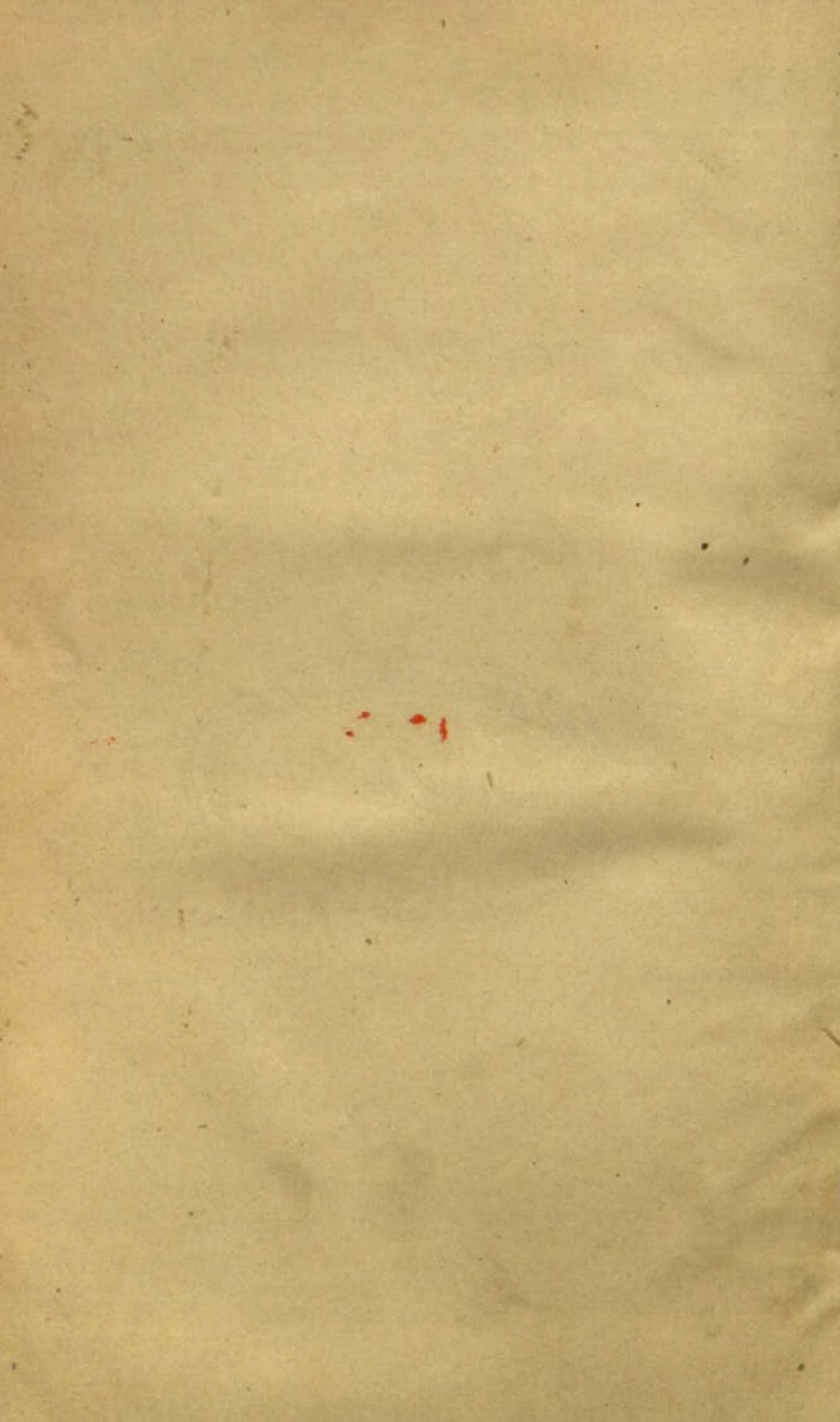
A 121

~~8964~~

3.1.

PAHLAVI, GUJARÂTI AND ENGLISH DICTIONARY.

BY

JAMASPJI DASTUR MINOCHEHERJI JAMASP ASANA,

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY, AND

MEMBER OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY.

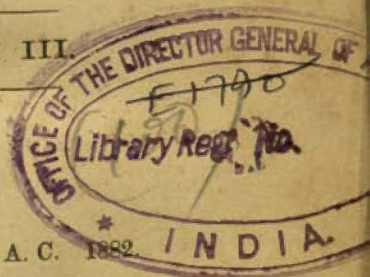
35821

VOLUME III.

R 491.5332
P. G. E. D.

A. Y. 1251.

A. C. 1882.

BOMBAY—JEHANGIR BEJÂNJI KARANI, 18, PARSİ BAZAR.

LONDON—MESSES. TRÜBNER & Co., 57 & 59, LUDGATE HILL.

(All rights reserved.)

651

CENTRAL ETHNOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc. No. 35821

Date 26.7.61

Call No. R491.5.332/P.B.E.D.

BOMBAY:

PRINTED AT THE EDUCATION SOCIETY'S PRESS, BYCULLA.

35821
P.B.E.D.
74

પેહલવી-ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દકોષ.

રચનાર,

જાભાસ્પેજી દેસ્તુર મીનોચીરજી ખાસ્તાના,

મુંબઈની યુનીવર્સીટીનાં ફેલો, અને મુંબઈની રાયલ એસી-
આટીક સોસાઈટીના મેમ્બર.

દફતર ૩ જી.

સને ૧૨૫૧ યજ્ઞવલ્કી. સને ૧૮૮૨ ઈસવી.

Part III

મુંબઈ—જેહાંગીર ખેજનજી કરાંની

નાં ૧૮, પારસી બજાર.

લંદન—મીસીઅરસ યુબનરની કુંપની,

૫૭ અને ૫૯, લડગેત હીલ.

(તરજુમેા કહેવાનો તથા બીજા સર્વે દક્ષી મંથકર્તાએ પાતાને સ્વાધીન રાખેલાં છે.)

મુંબઈ મધ્યે

એન્યુકેશન સોસાયટીનાં છાપખાનામાં છપાવી પ્રગટ કર્યું છે.

OPINIONS ON THE WORK AFTER THE PUBLICATION OF ITS SECOND VOLUME.

Pahlavi, Gujarati and English Dictionary, Vols. I and II. By
JAMASPJI DASTUR MINOCHEHERJI JAMASP ASANA.

(*Deccan Herald*, June 10, 1879)

We have the pleasure to acknowledge receipt of the Pahlavi, Gujarati and English Dictionary, the work of Mr. Jamaspjee Dastur Minocheherjee Jamasp Asana. Pahlvi scholars will doubtless be glad to welcome this book as a very great aid to them in their studies. The Parsis are not far behind in the work, which has been so attractive to Danish and German students of Oriental literature. The importance of such a work has long been felt, and we are glad to notice that this help to the Oriental student has now been furnished. It will be useful to Europeans, as the meanings are given both in Gujarati and English. The peculiarities of the language have been very carefully explained. In the body of the work the words are arranged in their phonetic rendering into Gujarati and English, and then their meaning is given. The Pahlavi language is the most ancient and difficult of all the languages spoken in Persia, though many recent words are derived from the Avesta, Sanscrit, and other languages. This book will be exceedingly useful to every Pahlavi student, and we trust it will be well patronized by students generally in Western India.

(*Indian Daily News*, June 18, 1879.)

There are some languages that are called dead, which yet live, there are some dying that can well be spared, and there would be some advantage if some that are dying could be helped in the process. There would be a gain to mankind if humanity could approach a little nearer to unity of speech, and the Babel of tongues be reduced once more to harmony. It will always happen, however, that as threatened men live long, threatened languages will die hard. The tendency to extinction as regards the Welsh tongue roused the patriotic fire of the people, and to preserve their distinctness as a people, they immediately set to work to cultivate the Welsh language.

and gave prizes for Welsh songs and books. Whether they will be able to preserve their language for popular use is doubtful in this age of Board Schools. No doubt it was similar inspiration that led Jamaspjee Minocheherji Dastur to compile a Pahlavi, Gujarati, and English Dictionary. The work seems to have been undertaken in the same spirit, and the second volume has just been published. The language is quite strange to people on this side of India, and we cannot pretend to give any critical notice of it. We may observe, however, the first volume was highly spoken of by Oriental authorities; and scholars and students of the language will doubtless find it a useful and acceptable work.

(*Madras Athenæum and Daily News*, June 20, 1879.)

We have received a copy of the above work which is published at the Education Society's Press, Byculla. It is beautifully printed and well got up, and reflects great credit on the publishers. It has been compiled by Jamaspji Dastur Minocheherji Jamasp Asana, a Fellow of the University of Bombay and a Member of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society. We do not profess to be acquainted with the Pahlvi and Gujarati languages, and have therefore referred the work to a native scholar in Madras, a graduate of the University, whose opinion we give below. The author tells us in his preliminary note "that owing to the study of the language having been almost abandoned by the people, and to the negligence and unwillingness of its teachers in imparting its knowledge to some praiseworthy few who desire to penetrate the mysteries of their ancient tongue, it has day by day sunk into obscurity, and finally has become almost obliterated." It appears that the work was designed and commenced by the author's father, whose death made it incumbent on the son to complete it. Several individuals, including the late Dr. Wilson, appear to have taken much interest in its compilation, and to have rendered some assistance to the compiler, who is afraid that several errors may have crept into the work, as it is the first attempt of its kind. The native gentleman to whom we showed the work says that it is conscientiously compiled, and as a book of reference it should be received with favour in the Gujarati country, where it is likely to prove a useful and explanatory guide, both to classical students and to the boys in public schools in Bombay as well as to ordinary readers and men of business in that Presidency.

(*Bombay Review and Daily Advertiser*, June 28, 1879.)

We have before us a work which has been too long needed not to meet with a cordial welcome ; for though the learned Dastur may have left something to be desired from a scientific point of view, his book cannot fail to be of immense value to all who aspire to a practical knowledge of the Pahlavi tongue. In order to form an idea of the advantage accruing to students by the publication of a work of this description, it must be remembered that the Pahlavi language, though generally written in a character very similar to its parent, the Zend, has, by a traditional system of abbreviation, come to contain a vast number of words only symbolically represented. To illustrate this by an example, it is enough to open the Dictionary at the first page, where we find the Zend form of the letter *ā* used in Pahlavi as the equivalent of the Zend sounds *ā*, *ā*, *i. e.*, *kha* and *ha* ; and glancing down the following pages we find this single symbol employed to represent no less than twenty-five words and prefixes of the most varied nature. Until a few years ago these readings were known only by tradition and by the aid of a few imperfect glossaries, and although Dr. West and the late Dr. Martin Haug laboured in this field, it was without any immediate result, for the former never completed his book and the latter died in the midst of his work. Moreover, it is to be feared, that owing to the small attention bestowed on the study of English and German by the majority of the Parsi priesthood, the works of European scholars would be of little or no use to the very class who would in reality most require their assistance. The learned Dastur has therefore not only bestowed a boon on Oriental scholars as a whole, but has fully doubled the value of his work by giving a full version with the pronunciation, in the Gujarati language, thus rendering the Pahlavi Dictionary perfectly accessible to his own nation.

The lexicography itself appears to be the result of a much more extensive perusal of Pahlavi works than is usually possible, and the compiler has had access to many rich private libraries ; so that in all probability his work contains a larger number of words than a European scholar would have been able to collect. It seems to us a matter to be regretted that the references to the authorities have been given only in a limited number of instances, though the author tells us that this has been done wherever the meaning of a word

appeared to him doubtful. It must indeed be evident to scholars that, by a more copious quotation of the sources used, the Dictionary, though essentially a popular work chiefly designed for the use of the Parsis themselves, would make a valuable foundation upon which to construct a more elaborate and scientific work.

The author, in his preliminary note, makes a brief statement of the system he has followed, which is an excellent one; indeed it is impossible to overrate the advantages gained by an alphabetical arrangement of the Pahlavi words according to their initial symbols, independently of their pronunciation As a popular and reliable guide and assistant to the native student Dastur Jamaspji Minocheherji's Dictionary stands alone, while to the European scholar it will prove itself to be of the greatest value in any future attempt to compile a thoroughly scientific Pahlavi Lexicon.

(*The Contemporary Review*, October, 1879.)

A *Pahlavi Dictionary*, by Dastur Jamaspji Minocheherji Jamasp Asana, of which the first two volumes have just appeared (London, Trübner & Co., 1879), supplies a want long felt by students of the old Persian speech. Pahlavi is the name applied to the old Persian tongue, and more particularly to that phase of it which was spoken during the reigns of the Sassanian kings. It is of great interest to the philologist, inasmuch as it contains a large admixture of Semitic words, derived, however, from a different source than the Arabic element in modern Persian, and appears to be akin to the Assyrian.

. Dastur Jamaspji Asana interprets the word *Huzvaresh* to mean the "language of Assyria"—a suggestion which, if correct, throws some light on the origin of the language. The etymology of the word Pahlavi has been the subject of much discussion, but the latest as well as the most reasonable conjecture is that of Dr. Haug (followed by the author of this Dictionary), that it is identical with *Parthva*, the Parthia of the classical writers; the most warlike and important nation having given its name to the language, just as the province of Pars has given the name to the language of modern Iran. The great difficulty in compiling such a Dictionary as the present, apart from the unsatisfactory nature of the available texts, is that the alphabet is so very vague and confused. The language

contains a very great number of sounds which the alphabet, borrowed from the Semitic, is incapable of expressing; the same letter, therefore, is often used for different sounds, and combinations of the various letters again often express simple sounds. This makes the arrangement very difficult, but the author of this work has adopted the only safe method—that of arranging the words according to the alphabetical order of the letters rather than in order of sounds. A table, in which the various combinations of the letters are explained, also much simplifies reference. The author has in all cases followed the traditional reading and interpretation of words, leaving to the more critical scholars of Europe the task of investigating them from a scientific point of view.

(*Native Opinion*, June, 1879.)

The second volume of this valuable work, compiled by Mr. Jamaspji Dastur Minocheherji Jamasp Asana, Fellow of the Bombay University and Member of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, is now before the public. It continues the Dictionary from page 169 to page 440 in the same painstaking, detailed and instructive manner which had been pursued in the first volume in four different characters and languages; a peculiarity which alone is calculated to impart to this Dictionary a marked pre-eminence over any other hitherto published work. The opinions of the late Professor Westergaard, of Dr. Haug, as well as of the living scholars, such as Darmesteter, West, &c. prefixed to this volume are of more weight than anything we could say of its value, so that we may be excused for not adding our poor eulogy. The clearness of the various types used is conspicuous and the paper good, which external recommendations will also contribute to enhance the intrinsic worth of the book to students.

From a private letter dated January 26, 1880, from Dr. WILH.

GEIGER, Professor of Oriental Languages at the University of Erlangen (Germany).

. I am quite of the same opinion as our authorities—West, Darmesteter, &c., who find your Dictionary to be of great value and advantage to all people studying the Pahlavi. The thing I especially appreciate is your arrangement of the words, by their signs and not by their sound; in a similar way as West has done it in his capital Dictionary to Arda Viraf Nameh. By this way your

community of Bombay to neglect and lose by its lethargy the treasures which are bequeathed to them by their ancestors. Should they mind spending a few rupees every year? The work of their learned Dastur will for a great part contribute to make the word of Zoroaster and the good law of Mazda better understood in the whole of Europe, as they have before them such a prosperous wealth. What would the soul of Sir Jamsetji Jijibhoy say in the Gurothman?

JAMES DARMESTETER.

Translation of the Review of the Second Part of the Pahlavi Dictionary written in a German periodical called "Das Literarische Centralblatt," of June 1880.

It is the want of a clerical hand-book, which makes the study of the Pahlavi Literature so very difficult. It is true we have a few special Dictionaries, such as Arda Viraf of West, and the Bundelesh of Justi; but a Dictionary of the whole literature, containing especially the translations of the Avesta, has always been a great necessity for all Iranists. For this reason we may well express our joy, that the learned Parsee Priest Jamaspji, whose knowledge in the Pahlavi literature surpasses by far all Europeans, has continued and finished the great work of the Pahlavi Dictionary, begun by his father.

This Dictionary contains 440 pages, about 4,000 words, written in original types, as well as in Gujarati and Roman letters, with their meaning in the Gujarati and the English languages. The whole book is arranged in the same way as Dr. West's Dictionary of Arda Viraf; the last word of the 2nd volume being *āshuftan*.

We sincerely hope that this Dictionary will progress more and more; it will certainly meet with great success.
A certain number of letters, just printed, prove that the completion of this Dictionary is looked for with interest by all learned men.

Translation of a Review by Dr. C. DE HARLEZ, of the University of Louvain (Belgium), in the *Bulletin Critique* of 1st January 1881.

. The religious books of the ancient Persians and of the Zoroastrians of the posterior times are still in obscurity. A complete Dictionary of the Pahlavi language is one of the principal

desiderata of Oriental science. Certainly there are some special lexicons explaining certain texts; but a complete glossary of the language has not yet been compiled. It is therefore very satisfactory that a Zoroastrian priest, a Dastur of Gujarat, has undertaken this work so difficult and important.

It is evidently not a long time since Europe taught India to understand its religious books. The Indian Parsis, instructed by our great masters, have taken the lead in their turn, and are now the pioneers of science. But their zeal could only be admired chiefly because a religious sentiment and some opinion of their faith instigates them.

It was therefore with a lively sympathy that the commencement of the work of Dastur Jamaspji Minocheherji was received. Two volumes of the Pahlavi Dictionary are already published, notwithstanding the material difficulties which detained our author up to this moment. We sincerely hope that his work may be brought to a successful end.

Although the method of the author is not that of European science, yet his book constitutes a collection of the most precious materials. Dastur Jamaspji Minocheherji was perfectly prepared for the execution of this great work. He possesses numerous Pahlavi works and manuscripts, several of which were yet unexplored; he has studied them thoroughly; and knows the whole of the contents. His work is received with great favour, as could be seen from the Introduction of the 2nd volume, where the opinions of some princes of European science are given. In fact we see among them the editors of our principal reviews: West in the *Academy*, Angelo de Gubernatis in the *Bulletino*, Ferd. Justi in the *Bibliographisches Anzeigen*, and Haug in his *Essays*.

In his preliminary notes he first gives the explanation of his method of compilation, on reading which the student must engrave it in mind if he wishes to profit by the use of the book.

It is sufficient for us to say that the work of the author has all the characters of a true scholarship, and that it will render good service to Oriental science. Everybody like us will wish that it may be finished soon, and will be thankful to its talented author for his efforts and his services.

C. DE HARLEZ.

(*Revue Critique Internationale*, of April, 1881.)

When a report of the two first volumes of this important work was published, the learned author informed us that the third part is on the point of appearing. We content ourselves to-day to communicate to our readers this excellent new hope that the third volume will be obtained by us.

A complete Pahlavi dictionary is certainly one of the principal desiderata of the Oriental science; many parts of the version of the Avesta and some other books of the Parsis are yet obscure, and consequently many Pahlavi words are left unexplained and also cannot be read with certainty. The learned head of the Dasturs of Bombay is one of the scholars, the best prepared to bring to a good end this difficult enterprise. He possesses numerous manuscripts, several of which have not yet been explored by any one but him, and he is the sole inheritor of books of his father who left behind him an illustrious name in the learned world. He is wholly destined to accomplish the commenced monument. The most distinguished Iranists—as West, Haug, Justi, and Westergaard—have given their unanimous enlogies to the first volume of the Pahlavi Dictionary. We cannot but associate ourselves with it, and wish the most happy success to the work of the learned Dastur.

(From a private letter dated 2nd December 1881 from Dr. MEURIN, Roman Catholic Bishop of Bombay.)

“The *Pahlavi Dictionary* is undoubtedly of the greatest and, indeed, of an everlasting importance, and for which the scientific world is highly indebted to you.”

(Translation of an article from the *Journal Asiatique* of 1881.)

A complete Dictionary of the Pahlavi of the Persian books is still one of the principal desiderata of the Oriental science. It exists well in the form of special lexicons, explaining the texts of certain books in particular, such as the Pandnameh, the Ardaviraf Nameh, the Goshte Farian and of certain fragments, such as are given in the second volume of the “Traditional Literature of the Parsis” by Spiegel, and our “Pahlavi Manual,” but a complete one of the

language has not yet been attempted, and arranged in order. Many important books are, therefore, in some measure obscure up to this time. It was therefore with a lively satisfaction that European savants learnt that a Zoroastrian priest, a Dastur of Gujarat, had undertaken this task, equally difficult and important. They now see that the time when Europe taught the Indian Zoroastrians to understand their religious books has passed away. The Indian Parsis, instructed by our own qualified masters, have taken the lead in their turn, and the science will be soon indebted to them for the remarkable progress.

Amongst the books destined to favour this progress we can mention the Pahlavi Dictionary of the Chief Dastur of Bombay. His rank as a Fellow of the University of Bombay already tells us that we have to do with a man of science.

It will not at all be astonishing, therefore, for the favour with which the commencement of the work of Dastur Jamaspji Minocheherji was received. The author was besides perfectly able for the execution of this great work. He possesses a rich library and precious manuscripts, several of which are still unknown to Europe. He has managed to turn his literary riches to good account. The savants of India as well as of Europe are pleased to give their unanimous eulogium to this new Dictionary. The reviews taken by Drs. West, Justi, Angelo de Gubernatis, Haug, and Westergaard are to be found in the Introduction of the 2nd volume. It is also with profound surprise that we have learnt that this interesting work is threatened to be interrupted by want of perseverance of its supporters. It would do honour to the Indian Government if it should take such means as could bring the work to a successful end—the learned Europeans would certainly co-operate with all the power that lies in them.

In the beginning of his work, Dastur Jamaspji Minocheherji gives some indications relating to the alphabetical order adopted in the Dictionary. It is not at all an easy thing to arrange the Pahlavi words in such an order as could make the reference easy. The author, according to our notion, has followed here the most wise plan, and it is likewise what we are resolved upon. He has only taken into account the form of letters—the scholar has thus an assured guide. In the arrangement of letters the author has followed, contrary to the adopted usage, the linguistic order (order relating to the Science of

Language), placing first the vowels, then the gutturals, palatals, dentals, &c., following. The Dictionary of the Dasturan Dastur of Bombay will certainly be a rich thesaurus of the Zend (Pahlvi) language, and the most precious assistance for the Iranists. Numerous are the words for which one could vainly search in the usual lexicons printed as well as unprinted. With a modesty which honours him greatly, the author recognizes how it is easy to be misled in a work of this kind, undertaken for the first time, and he begs of his readers to point him out his errors. He has tried to rectify the readings adopted by his co-religionists, and has, for this purpose, very much compared them with the system adopted in Europe. However, we think, it would have been better if he had followed it completely. . . .

. . . The Introduction, which is not at all without scientific value, treats of the Pahlavi language and of the signification of the words *Pahlavi* and *Huzváresh*. The author naturally follows the Zoroastrian and Avestic traditions—he takes the origin of the language from the Kayanian and the Peshdadian Kings. We are not to discuss here the questions of this kind which only indirectly concern the Dictionary. Everybody like us would wish that the learned Dastur may be able to finish the work soon, and will eagerly recognize the services which it would render to the science. We have learnt that he has been able to overcome the difficulties which retarded his publication, and that the third volume of the Pahlavi Dictionary is now on the point of appearing.

આમ્મે પુસ્તકનો બીજો ભાગ છપાઈ બાહેર પડીઆ પછી તે
ઉપર અપાયલાં મતો.

પહેલવી-ગુજરાતી અને ઈંગ્લેજી શબ્દ કોષ, ભાગ ૧લો
અને ૨ જો, રચનાર દસ્તુર જાનાંરુપજી મીનો-
ચેહરજી જાનાંરુપ આસાના.

જામેજ મરોદ—તા. ૧૧ મી જુન ૧૮૭૬.

પહેલવી જેવી પુરાણી અને મરણુ પામેલી બાષાને રાજીવન કરનારા તથા
એવી એક બાષાનો શબ્દ કોષ બનાવનારા તરીકે દશગુરજી શાહેબ જાનાં-
રાપજી મીનોચેહરજી જાનાંરાપ આસાનાનાં નામ હવે પછીની તવારીખમાં
અને અક્ષર કરીને જરથોરાતી શીરકામા અમરગ રેહેરો. દશગુરજી શાહે-
બનું આ બીજું વાલમ માન રાહીત સ્વીકારતાં હોતે તેમની તારીફમાં
થોડાક શબ્દો લખવાની ફરજ પડેછે. આ પુરાતક બનાવવામાં તેમને
જર અને જેહેમત બેનો મોટો ખર્ચ કરવો પડતો હશે, એવું એ પુરાતક
હાથમાં લેતાંજ વાચનારને જહત માલમ પડી આવેછે. આ પુરાતકની
તારીફ હોતે પેતિજ કરીએછે એમ નથી, બીજાં વરતમાન પતરોએએ
કરીછે એમ નથી, પણ પ્રોફેશર વેરાટ, ડાક્ટર હાઉગ અને જરમનીના
બીજા કામેલ વીદ્વાનો અને જરથોરાતી ધરમના અભ્યાશીએએ કરી
છે. એ ગ્રંથ જરથોરાતી પુરાતકોનાં કેતાખખાનાંને શારી જેબ દેરો એ-
માંતો કશી નવાઈ નથી. જુની ચોપડીએ અને બીજાં પુરાતકોમાંથી
ઉતારા કરી તેને નવી ધપમાં બનાવવાં રોહલ છે, પણ એક મરણુ પામેલી
બાષાને રાજીવન કરી તેના કોષ બનાવવો કાંઈ રોહલ કામ નથી. દશગુર
જાનાંરાપજી એ એ કોષના ગુજરાતી સાથે અંગરેજી અરથો પણ આપી-
આછે, અને તેથી ઇઠરોપના વીદ્યારથીએની પણ તેએએ એક
મોટી અગત પુરી પાડીછે. એવણુના મરનાર બાવા દશગુરજી શાહેબ
મીનોચેહરજીનાં પગલાં ઉપર ચાલી તેમનીજ માફક તેએએ જરથોરાતી
કોમની રોવા બજાવવી જરી રાખીછે તે જોઈ હોતે આનંદ ઉપજેછે. પો-
તાના ધંધાના કામથી એવણુને કુરશદ ધણી થોડી મલતી હશે અને તેનો
ઉપીએગ આવાં એક અગતનાં પણ બીકત કામ પાછલ તેએએ રાખેલો
જોઈ હોતે તેવણુને મુખારકબાદી આપીએ છીએ તો પણ જરથોરાતી ધર-
મના એક વડા ધરમ ગર તરીકે એવણુની ફરજ એવાં કાંમ પાછલ ચીત

લગાડવાની હમો તો રાહમજીએ છીએ. દરાતુરજી સાહેબે ઘણાક બાપણા આપીઆછે, ધરમ આબદ ઉપર ઘણાક નીઅંધા છપાવીઆછે. અને બીજાં ઘણાં પુરાતકો બાહાર પાડીઆછે તેમાં આ પેહલવી રાબ્દ કોષ પેહલી અગત ધરાવનાર છે એવું હમો કહીએછીએ. તેમનાં પેહલાં વાલમ ઉપર તેઓએ જેટલી અઠાગ મેહનત લીધેલી માલમ પડી છે, તેટલીજ આ બીજાં ઉપર પણ એવણે લીધેલી જણાએછે, અને હમો વકી રાખીએછે કે તેવણુ તેમનાં આકીનાં રાઘલાં વાલમો ઉપર પણ તેવીજ કાલજીથી મેહનત લાઈ એ બાપાને રામપુરણુપણે પરબ અને વીધારથીઓ હજુર મેલવાને પછાત પડશે નહી. એ પુરાતકનો રંગરહ કરવા તથા બોમબે એજીઉકે. રાન શોશાએટી પરેરા જેવાં મોઘાં છાપખાનામાં રાફાઈદાર અને રારરા રીતે છપાવવા પાછલનો તેમનો ખરચ, તથા એ ઉપરની તેમની મેહનત જોતાં એની જે કીમત એઓએ રાખીછે તે હમો નજીવી રાહમજીએ છીએ. યુંઅઈની, મધરાજની અને ખુદ હીંદુરાતાનની રારકારે એ પુરાતક ખરીદી દરાતુરજીની મેહનતની કદર જીજીએ, અને પારશી કોષે એ પુરાતકને જરૂર આશરો આપી તેમનાં ધરમાં અને પુરાતકખાનામાં તેને જાલવી રાખવું એવી બલામણુ હમો દરેક જરથોરાતી બાધને કરીએછીએ. એ કોરાના પેહલા વાલમ વીરો જરમનીના ઘણાક કાબેલ વીદ્વાનોએ આ પેલાં મત આ બીજાં વાલમમાં આપવામાં આવેલાછે, અને તે વાંચી જોતાં મોટી ખુશાલીતો એ પેદા થાએછે કે, રારવે કોઈએ એ પુરાતકની અગત કબુલ રાખતી વખતે તે ઉપર કરા દીકા કીધા નથી, અથવા એક પણ ચુક કાઢાડી નથી, એજ દરાતુરજીની રાઘલી કાબેલી અત ખતાવી આપેછે, તથા તેમની મેહનતનો ખદલો તેમાં વલેલો દરાતુરજી સાહેબ જમારાપજી બેરાક રાહમજતા હોવા જોઈએ.

બોંબે જેનેટ—તા. ૧૨ મી જુન ૧૮૭૯.

દસતુર જમારાજી મીનોચેહેરજી જમારાપ આશાનાએ બનાવેલા પેહલવી યુજરાતી અને ઇંગ્રેજ રાબ્દકોષની પોહોચ હમો ખુશીસાથે સ્વીકારીએ છીએ. પેહલવી બાપાના વીદીઆરથીઓ પોતાના અભ્યાસમાં એક મોટી મદદ તરફિ આએ કેતાબને આવકાર દેવાને બેરાક ઘણા ખુશી થરો. પુર્વ દેરાની બાપા જ્ઞાનનાં દેનીરા અને જરમન અભ્યાશીઓનું ધીઆન જે કામપર લાગું છે તે કામમાં પારશીઓ પણ કોઈ રીતે પછાત નથી. એવા એક ગ્રંથની અગત ઘણી મુદત થઈ ચાલતી આવી છે અને હમે જાણીને ખુશી છીએ જે પુર્વ દેરાની બાપાના અભ્યાશીને એ મદદ હવે પુરી પાડવામાં આવી છે. યુજરાતી તથા ઇંગ્રેજ બાપાઓમાં બોલોના અર્થ આપીઆ છે તેથી યુરોપીઅન વીદ્યાર્થીઓને પણ એ ગ્રંથ કામનો થઈ પડશે. પેહલવી બાપાની વીરોપતા એમાં ઘણીજ સંબાલથી સમજવામાં

આવેલી છે. એ ગ્રંથમાં બોલોને ઉચાર પરમાણુ ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજીમાં ગોઠવીઆ છે, અને પછી તેઓના અર્થ આપીઆ છે. પેહેલવી ભાષાના બેકે કેટલાક નવા બોલો અવસતા, સંસ્કૃત અને બીજી ભાષાપરથી ઉપજાવવામાં આવીઆ છે. તોપણ એ ભાષા સઘલી ઇરાની ભાષાઓમાં સરવેથી અસલ અને બીકટ છે. આર્ચે કેતાબ દર એક પેહેલવી અભ્યાશીને ઘણીજ અગત્યની ઘરો અને હમે આશા રાખીએ છએ જે પશ્ચીમ હિંદુસ્તાનમાંના સઘલા અભ્યાશીઓ તરફથી એને સારો આશારો મલશે.—દેકન હેરલ્ડ.

નેટીવ ઓપીનીઅન—તા. ૧૫ મી જુન સને ૧૮૭૬.

દસતુર જમારપણ મીનાચેહેરજી જમારપ આસાના, તે મુબઈની યુનીવર્સીટીના પ્રેસો અને બોંબે પ્રાંચ રાયલ એમ્સીઆટીક સોસાયટીના એક મેમ્બર એવને રચેલા આર્ચે કીમતી ગ્રંથનો બીજો ભાગ હવે બાહાર પડીએ છે. જેવી મેહનતથી અને તપસીલવાર અને ઉપદેશ કરીને પેહેલો ભાગ રચીઓ હતો તેજ ધોરણથી ચાર જુદી જુદી લીપી અને ભાષામાં આર્ચે બીજો ભાગ ૧૧૯ થી ૪૪૦ મો સકેસુધી રચીઓ છે; એકલી એજ વીરોધતાના સમ્બંધથી આર્ચે રાબ્દકોષને બીજા કોઈબી આગલ પ્રગટ થયા હોય તેના કરતાં વધારે પ્રસિધ્ધ શ્રેષ્ઠપણુ ધટે છે. મરહુમ પ્રોફેસર વેસતરગાડ અને દાક્તર હાઉગ તેમજ વલી હાલના વીદ્યાર્થીઓ જેવા કે દારમેસતેતર, વેસ્ટ વગેરેએ આપેલાં મત જે આર્ચે દર્શતરના પેહેલા ભાગમાં આપીઓ છે, તેમને એ કેતાબની અગત્ય વીરો હમારા કાંઈબી વીચાર કરતાં વધારે વજનદાર છે; એટલા વાસંતે હમારી તરફની નાકેરા તારીફ કરી તેમાં વધારો કરતા નથી. એની છપાઈની સફાઈ ઘણી સારી અને પ્રસીધ્ધ છે અને વલી કાગળ ઘણા સારાં વાપરીઓ છે; એવી બાહારની બલામણુથી પણ અભ્યાશીઓની નજરમાં એ ગ્રંથની ખરેખરી કીમતમાં વધારો કરશે.

ઈંડિયન દેલી ન્યુઝ—તા. ૧૮ મી જુન ૧૮૭૬.

કેટલીક ભાષાઓ કે જે મુવેલી સમજવામાં આવે છે તે હજુર જીવતી છે; કેટલીક ભાષાઓ મરતી હોય તેનો ખ્યાલ સારી રીતે ધર્મ રાકે છે અને તેઓમાંની કેટલીકને મરતી ખ્યાલવામાં જે મદદ મલી રાકે તો તેથી કેટલાક ફાયદો છે. માણસજાત પોતાના ભાષણને સહેજ વધારે નજદીકીથી એક સરખુ કરી રાકે અને પોતાની જુદી જુદી વાચાને ફરીથી એકસરખી અને એક સંપ કરે તો તેને ઘણુ ફાયદાકારક છે. તોપણ જે મં બીહીવડાવેલાં માણસો લાંબી મુદત સુધી જીવે છે તેમ તેવી ભાષાઓનુ મરવું ઇઆ નાખુદ થવું પણ હમેરાં ઘણુ કઠણ છે. વેલરા ભાષા નાખુદ થવા લાગી ત્યારે રહી

કરતા ધાસતી રાખેછે જે એમાં ધણીએક ચુક દાખલ થઈ હશે. જે દેશી ગ્રહસ્થને હમોએ એ કેતાબ દેખાડી હતી તેવન કેહેછે કે એ કેતાબ દેખા-
નતદારીથી અને પાક દીલથી બનાવવામાં આવીછે, અને એક સાધનની
ચોપડી તરીકે યુજરાતી દેશમાં એને મેહેરબાની બરેલો આવકાર મલવો
ધટેછે, કારણ કે તે, દેશમાં પ્રવીણ વીદ્યાર્થીએને અને મુખ્યના બહેર
મક્તબખાનાએના નીશાલીઆએને અને વળી તેમજ તે ઇલાકાના
સાધારણ વાંચનારાએને અને એ ધંધાના માણસોને એક અગત્યનો
સહ મજ આપનારો બોમ્બો થઈ પડશે.

બોમ્બે રિવ્યુ એન્ડ ઇન્ડિયન એડવરતાઈસર—તા. ૨૮ મી

જુન ૧૮૭૯.

આર્ચે એક કેતાબ હમને એવી મલી છે કે જેને એક દીલથી
આવકાર મલવાની ધણી અગત્ય છે; કારણ કે જે એ પહેલા દસ્તુરુએ
કોઈ રીતે વીદ્યા હુનરની બાબદ એમાં બતાવવાનું રાખું હોય, તો પણ પેહેલવી
ભાષા શીખનારાએને એ કેતાબ ધણીજ કીમતી થયા વગર રહેનાર નથી.
એવીએક કેતાબ છપાઈને બાહાર પડવાથી અભ્યાશીએને થતા ફાયદાનો
વીચાર કરવા સારું હિઆદ રાખવું જોઈએ, જે પેહેલવી ભાષા જોડે એની વડીલ
જંદ બાબાને ધણી ખરી એક મક્તબી રીતે લખવામાં આવે છે તો પણ અસલથી
સંક્ષેપમાં લખાતી આવેલી રીતથી હાલ તરત એ ભાષાના ધણુએક બોલોને
ફક્ત એકજ આકારથી એલખવામાં આવે છે. એનો એક દાખલો એ
કોષને પેહેલેજ પાને માલમ પડશે કે જ્યાં જંદના આ રાખ્દ પેહેલવીમાં
જંદના આ આ ઈ એ ખ અને હ તરીકે આપીઆ છે; અને વલી આગળ
કેટલાંક પાનાપર જોઈએ છઈએ તો એજ શીકલથી એાછામાં એાછા પચીસ
જુદા જુદા બોલો લખવામાં આવીઆ છે. થોડાંક વરસોની આગમજ
તો એ ભાષાનું વાંચણ અસલી રેવાજ માફક અને થોડાંક અધુરા રાખ્દ
કોષની મદદથી ઉકલાવામાં આવતું હતું અને જો કે દાકતર વેસેતે અને મરહુમ
દાકતર માર્તીન હાઉગે એવા કોષની બાબદમાં કેટલીક મેહનેત કીધી તો પણ
કોઈબી રીતે એનું પરીણામ મનમાનતું નીવડીક નહી કારણ જે દાકતર
વેસેતે પોતાની કેતાબ સંપુરણ કીધી નહીં અને દાકતર હાઉગ પોતાના કામની
અધવચમાંજ મરણ પામીએ. વલી એવી પ્રીકર રાખવામાં આવે છે જે
પારસી કોમના મોખેદામાં ધણે ખરો ભાગ અંગ્રેજ અને જરમન ભાષાના
અભ્યાસપર વિઆન થોડું આપે છે તેથી યુરોપીયન વીદ્યારથીએએ
રચેલાં કામો જે વર્ગને ખરેખર મદદના થવાં જોઈએ તેએને તો તે ધણુંજ
થોડાં અથવા તદન નકામાં થઈ પડશે. વાસતે એ પહેલા દસ્તુરુએ એ પુર્વ
દેશની ભાષાના વીદ્યાર્થીએપર એક પુરેપુરી ખખરોશ કીધી છે એટલુંજ
નહી પણ પોતાની કેતાબમાં બોલોના અર્થ અને ઉચ્ચાર યુજરાતી ભાષામાં

આપીઆ છે તેથી પોતાના કામને એવડી કીમત અને ઉપયોગનું કીકું છે અને એ પહેલવી દીક્ષાનેરી પોતાની કામને પુરેપુરી અગત્યની અને મદદની કીધી છે.

સાધારણ પહેલવી કેતાઓ કરતાં વધારે બોહોલાં વાંચણથી આરંભે કોષ રચવામાં આવ્યા છે એવું એ ખુદ કોષપરથી માલમ પડે છે અને એના રચનારને ઘણા એક કીમતી ખાતગી કેતાખખાનાની મદદ મલી છે. તેથી એક યુરોપીઅન વીદ્યાર્થી બોલ એકઠા કરી રાકે તે કરતાં વધારે માટી સંખીઆ આરંભે કોષમાં સમાવેલી છે. એટલું દલગીર થવાભેગ છે જે બોલિને જે કેતાઓપરથી ઉપજવવામાં આવ્યા છે તેએના સાધનો એ કોષમાં ચોક્કસ ઠેકાણેજ આપ્યાં છે, જે કે એના રચનાર આપણને જણાવે છે જે બોલિના અર્થ વીરો રાક ભરેલું જણાયું છે તેજ બોલો ન્યાંથી મલીઆ છે તેના સાધનો જણાવીઆ છે. વીદ્યાર્થીએને ખુલું માલમ હશે જે એથી વધારે બોલિના સાધનો એ કોષમાં આપીઆથી એ કેતાખ, જે કે મુખ્ય કરીને પારસીએનાજ વપરાસનો જરૂર કરીને એક લોકપ્રીય અને સર્વોપયોગી ગ્રંથ છે, તેપણ એક વધારે બોહોલા ગ્રંથ એપરથી રચવાને એ એક કીમતી મુળ થઈ પડે.

એ કેતાખના મુળ વીધયમાં એના ખતાવનારે જે ઢપથી એ ગ્રંથ રચ્યો છે, તેના ટુકખુલાસો કીધો છે; એ રીત ઘણીજ સારી છે. પહેલવી બોલિને તેએના ઉચ્ચાર વતરેગે તેએના પહેલા રાખ્દાની શીક્ષણ પ્રમાણે મુલાક્કરના કાયદામુજબ ગોઠવીઆથી થતા કાયદા વીરો વધારે કહેલું અસાધ્ય છે.દસતુર જમારપણની દીક્ષાનેરી દેશી અભ્યાશીએને એક વખણાયેલો અને ભરસાદાર ભોમીયો છે, અને હરોપીયન વીદ્યાર્થીને હવે પછી એક ખીજે સંપુર્ણ પહેલવી કોષ રચવામાં એ સઉથી માટી કીમતનો થઈ પડશે.

વિદ્યામિત્ર—ગુલાઈ ૧૮૭૬.

Great works are performed not by strength, but by perseverance
JOHNSON.

દસતુરજી સાહેબ જમારપણનાં પહેલવી રાખ્દ કોષનાં પહેલા વાલમની અખર લેતાં જોકે અમારે સને ૧૮૭૭ નાં અક્ટોબર મહીનાનાં અંકમાં અમારા વિચાર લંબાંનથી જણાવ્યા હતા, તેપણ આ ઠેકાણે વલી તેજ ખુલ્લરગ પહેરેજગાર તરફથી નીકેલેલાં પુસ્તકનાં ખીજાં વાલમની પોહિય ઘણાં મોટા માન રાધ સ્વીકારતાં અમોને જણાવ્યા વગર ચાલતું નથીકે તેજે અમાને ભારે હર્ષ પેદા થાયછે. એક દેરાની ચાલુ ભાષામાં તે ભાષાનો રાખ્દ કોષ રચ્યો એ કામ કેટલું ખીકટ છે તે એટલા ઉપરથી માલમ પડશે કે ડાકટર જનસન જેવા સખરાને પોતાની માતૃશ્રી ભાષાનો રાખ્દ કોષ રચવાને એક

દાયિકા કરતાં વધારે વર્ષે લાગાં હતાં; પણ એક નજદીક નાતુદ થયલી બા-
પાનો રાબ્દ કોષ રચ્યો, અને તેખી વલી તેનાં વ્યાકરણ વગેરે ઉત્પત્તિઓ
સાથ, એ કાંમ કાંઈ થાકું ખીકટ નથી. આ કામમાં, અલખત, દસ્તુરજી
જામાંસ્પજીને કેટલી બધી ધીરજ અને માયાદુઃખ ખમવું પડ્યું હશે, તેનો
વીચાર ઘણા થોડાંએનેજ આવશે. આ રાબ્દ કોષ રચી આપણા દસ્તુરજી
એક ગોયા નારા પામેલી બાપાને હસ્તીમાં લાવ્યાછે. ડાકતર જોનરાન,
જેના મથાલે મુકેલા ઇંગરેજી બોલો ઉપરથીજ માલમ પડેછે કે એવું એક
માહાભારત અને ખીકટ કાંમ કંઈ એંગ બલથી થઈ શક્યું નથી પણ તેનો
એક દીલથી તે કાંમની પાછલ લાગવાથી પાર પડેછે, તેમજ દસ્તુરજી
સાહેબ જામાંસ્પજીને આ કાંમ પાછલ ખંતીને લાગવા સાથે કેટલી બધી ધીરજ
અને વીચાર શક્તી વાપરવી પડતી હશે? એટલુંજ કરીને આપણા દસ્તુરજી
બેશી નથી રહ્યા, પણ આ ફરહંગપરથી માલમ પડેછે કે તેનાવિચ્છે તેને સંપૂર્ણ
ખનાવાને તેનાવિચ્છે બની આવ્યું તેટલું કીધુંછે કેટલેક ઠેકાણે સંસ્કૃત રાબ્દો
જ્યાં મલી આવ્યા ત્યાં તેપણ ટાંકી ખતાવાની કોરોરા તેનાવિચ્છે કીધીછે.
અમા હીમતથી કહીએ છીએ કે આપણા બુજ્જગ જામાંસ્પજી જેને પેહેલવીમાં
અહુએ-રદ કહેછે તે નક્કી કરી ચુકાછે, જે બોલનો અરથ દસ્તુરાંન દસ્તુર
થાયછે, અને જે બોલ અમાએ આ બાબદને મથાલે લાય પાડવાને દરેક
વીચારું છે.

હીંદુસ્થાનમાં વિદ્યા કેટલી મોઢી પડે છે, તે જે ઘરહસ્થો ચોપડીઓ
બાહાર પડે છે તેઓનેજ ખબર પડેછે. ઘણીખરીવાર હીંદુસ્થાનનાં દેશી
વિદ્વાંને પોતાનાં પુસ્તકો અધુરાં મુકી નાશીપાસીથી હારી બેસ્યું પડેછે,
તે તરફ વીચાર કરતાં અને આ પુસ્તક તરફ નજર ફેરવતાં અમાને વધારે
સંતોષ એટલા મોટ થાયછે કે આપણા દસ્તુરજી સાહેબે પોતે માથે લીધેલાં
કામમાં તેવા ફતેહમંદ ઉતર્યાં છે.

જરથોસ્તી ધર્મનાં ફરમાંનેનું મુલ તત્ત્વ “સક્રાહ” છે, તે સક્રાહગોયા
દસ્તુરજી સાહેબે પોતાનું પુસ્તક રચવામાં પણ વાપરી હોય એવું દેખાયછે.
કુકત આએજ પુસ્તક નહીં પણ તેવાનાં ખીજાં પુસ્તકો અને વાએજ વટીક
જે અમાને જોવાને ઘણીવાર તક મળેલી છે તે સઘલાં છપાવાનો તેનાવિના
સવાદ ઘણો વખાણવા લાયક છે.

આજના પારસી વિદ્યાર્થીઓ જેઓ પોતાની ખીજી બાષાઓમાં તરેહ-
વાર બાષાઓ પસંદ કરેછે, તેઓને લાજે મ છે કે આ એક પુરાંણી બાષા
જે તેઓનાં વડવાઓએ ઇરાંન સરજમીન ઉપર એકવાર પોતાની માતૃશ્રી
બાષા તરિકે વાપરી હતી, અને જેના નાદર નમુના અને લેખો હાલ પણ
આપણને આ કાળી દુનિયામાં કેટલાક બેમુલ ધડા શીખવેછે, તેનો અબ્યાસ
કરી આ બાષાને એકવાર ફરીથી સજીવન કરવી ચોગ્ય છે. એમ થવાથી
તેઓ પોતાનાં પુરાતન અને ભારે બોલ આપવા લાયક પુસ્તકો, જેવાં કે

દાદસ્તાન, નીરંગસ્તાન, અને પેહેલવી રેવાયેતો વગેરે જે આજે ગોયા અંધારામાં પડેલાં છે તેઓ ઉપર પ્રકાશ નાંખવાને તેઓ શકતીવાન થશે; દીનકરદ અને બુહુનદેશ જેવી નામીયી કેતામોના તેઓ ધણી થશે; અને આ દુનીયાનાં કેટલાક છુપા ભેદો આ ભાષાની મદદથી તેઓ જાણુતાં શીખશે.

અમોએ આ પુસ્તકનાં પેહેલા વાલમને માટે જે વીચારો જણાવ્યા હતા તે આ ઠેકાણે પણ એકવાર ફરીથી લાગુ પાડી અમો આપણા બુદ્ધરંગ દસ્તુરજીને તેઓએ હાથ ધરેલાં એક બીકટ કામમાં ખરાં જીગરથી મુખ્યારકબાદીસાથે કૃતેહ ઈછીએ છે.

યજ્ઞદાં પરસ્ત.

“પેહેલવી ફરહંગ” — દસતુરજી સાહેબ જમાસપજી મીનોચેરજી જમાસપ આસાનાએ બનાવેલી પેહેલવી ફરહંગનો ખીજો ભાગ છપાઈ બાહર પડ્યો છે, તેની એક નકલ અમોને મળી છે, જેની પોહોંચ માન સાથ સ્વીકારીએ છે. દસતુરજી સાહેબ જમાસપજીના આ પુસ્તકની ખુખી પર પુરપના નામીયા વીદ્વાનોએ જે મત જાહેર કરીયાં છે, તે આ ખીજા ભાગમાં સઘલાં દાખલ કરવામાં આવીયાં છે, જે ઉપરથી માલમ પડે છે કે દસતુરજી સાહેબ જમાસપજીના આ કાંમને ખોતેખર અને બિતેજન આપવા લાયક ગણવાને એ વીદ્વાનો પછાત પડ્યા નથી. દસતુરજી સાહેબના આ ખીજા ભાગ પર અમો જોગવાઈએ ધીઆન આપીશું.

“યજ્ઞદાં પરસ્ત” ૩૧ મી આગસ્ટ ૧૮૭૯.

પેહેલવી ફરહંગ, ભાગ ખીજો — દસતુરજી સાહેબ જમાસપજી મીનોચેરજીએ બનાવા માટેલી પેહેલવી ફરહંગનો ખીજો ભાગ છપાઈ બાહર પડ્યો છે. જે મ એ ફરહંગના પેહેલા ભાગ પર સરવે તરફથી સારા વીચારો બાહર પડ્યા હતા, તેમ આ ખીજા ભાગને પણ તેટલીજ રહેમ નજરથી પુરવ બાધાના અબ્યાસીઓ અંગીકાર કરશે એ ચોક્કસ છે. દસતુર સાહેબ જમાસપજીએ બહાલેલું કાંમ કાંઈ નાહનું જેવું નથી. તે કાંઈ એકાદ રસાણા લખી કાઢાડવાનું અથવા એકાદ વાઆજ લખવા જેટલું સહેલું નથી. પણ તે બેડા અબ્યાસ, બોહોલી શોધ, અને ખરી દીલસોજીનું કાંમ છે, જે કાંમમાં એ દસતુર સાહેબ હમણા શુધી જે રીતે કૃતેમદ બિતરેલા દીશીયા છે તે રીતે જોતાં તેમને હાથ ધરેલું આ “પેહેલવી રાબ્દ કોષ” નું કાંમ અછી રીતે સરનજમ બિતરવાની આપણે આશા રાખીશું. પેહેલવી ફરહંગ આજ શુધી કોઈએ બાહર પાડી નથી, જેથી દસતુર જમાસપજીનું કાંમ નવું તેમજ માહાબારત છે. તેમના એ કામની ખરી કદરદાની પીછાનનારા જે મ આ દેશમાં તેમજ યુરોપમાં છે, એ જાણીને કેટલોક સંતોષ પેદા થાય

છે. તેમના કાંમને યુરપના વીદ્વાનો જેવા કે પ્રોફેસર ઈ. ડબ્લ્યુ. વેસ્ટ, જેમસ દાર્મસેતેતર, એમ્ક. યુસતી, પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્દ, અને ડાક્ટર મારટીન હાલિગ જેવાઓએ પસંદ રાખ્યું છે, અને તેમાં તેઓએ એ દસતુર સાહેબને ફતેહ હાંધી છે. હંમેશાં હરેક નવું કાંમ તેની રાજઆતમાં ખાંમી વગરનું તો હોવું નહીં જોઈયે. તેમાં કાંઈ નહીં ને કાંઈ ખામી તો દેખાવી જ જોઈયે. અને તે પ્રમાણે જો કે દસતુર જ સાહેબના આ રાજ કોપમાં થોડી ઘણી ખાંમી રહેલી હોય, પણ તેટલા માટે તે કાંમ નાપસંદ તરીકે ગણવા લાયક અથવા દેખાવી દીકાને પાત્ર કરવું નથી. તેપર ખાલિસ દીકાઓ થવાથી અને ખરાં દીલથી તે માહેલી ખાંમીઓ બતાવી આપવાથી તે શુધારવાને એ દસતુર સાહેબ જેટલા મધન થશે તેટલા જ તેઓ એવા ખાલિસ દીકા કરનારાઓના આભાર તલે જશે.

“ જ્ઞાનવધંક ” સપ્તમેખર ૧૮૭૯.

પાણામે વરરાની લાંખી મુદત વેર દોલા તનાવી મજદુર પેહલવી-યુજરાતી અને ઇંગ્લેજ રાજકોપનું દફતર ખીજું હાલ આવેર પડ્યું છે, જેની એક નકલની પોહચ અત્રે માન સાથે સ્વીકાર્યે છીએ. આ પુસ્તકના પેહલા ૩૨ સફાઓમાં જે મજદુર પ્રરહંગના પેહલા ભાગ ઉપર અપાયલાં મતો ઉતારી લીધાં છે, તેપરથી માલમ પડે છે કે એ કેતાળ અત્રેની તેમજ યુરોપ ખંડની બહુલી પ્રજાને પસંદ પડતી થઈ છે. તથા યુરોપના નામીયા ઉગમણુતરફની ભાષા જાણનારાઓએ એની કદર જુજ સારાં વખાણુ કર્યાં છે. આ કદર સનાસીથી આપણા જાણીતા દસ્તુર જ સાહેબ જામારપજને એવનની ભારે મેહનતનો જોડે પુરેતો ને અવેજદાર બદલો મલ્યો નથી તોપણ એવને માથે ઉઠાવી લીધેલાં બોહલા ઉપયોગના આ કામમાં આ મીઠા સખુનોથી એવનને પોતાનો રસ્તો જાસભરી જાલટથી કાપવાને બની આવસે. વલી હોંડુ-સ્થાનના ત્રણે ધલાકાઓની નામદાર સરકારે આ પુસ્તક ખરીદી જે નાહનો આશારો આપણા ગ્રંથકર્તા દસ્તુર જ સાહેબે, તે એક મુવેલી પણ કદીમ, નામીયા, પાદરાહ પેહલવાંનોની જખાંતને સજીવન કરવામાં મદદ કરવાની આહેરાનો સરકારને જે બ દેનારો માત્ર નમુનો છે, જે આહેરા, આશા છે જે આપણી માયાણુ સરકાર, ઉત્તેજન આપી વધારવાને ચુકશે નહીં.

એન્ડ્રુકેરાન સોસાઈટીનાં મોઘા પ્રેસના ખીજાં કામો માફક આ વૉલમની છપાઈ સફાઈદાર તથા ખાંધણી સારી છે. આ તકે હમો એક સુચના કરવાની રજા લીજીએ છીએ કે હવે પછી આવેર પડતાં વૉલમની પીઠ પર, તેમાં જે બોલો સમાયલા છે તે કયા અક્ષરથી તે કયાં વેરે છે, તે જાણાવનારા અક્ષરો નાખવા, જેથી એને વપરાસમાં લેતાં અમસયાં વૉલમો ખાલવાની જરૂર પડે નહીં. સેવટે, આ લેકોપયોગી શુભ કામમાં દસ્તુર જ સાહેબ

જામારપણને પુર કૃતેહ ઇચ્છતાં, તેને જહડપ સાથ ચોકસાઈથી સંપૂર્ણ કરવાને હમા તેમને મજબુત બલાંમણુ કરીએ છીએ.

કાનતેમપ્રશી રીઝુ.—અક્રોતોપર સને ૧૮૭૯ નો અંક.

દસપુર જામારપણ મીનોચેહેરજી જામારપ આસાનાએ રચેલી પેહેલવી દીકરાનેરી કે જેના પેહેલા એ ભાગ હાલ બહાર પડીઆછે (લનડન: ટુઅનર અને કુંપની, ૧૮૭૯) તેથી અસલ ઇરાની જાપાનના અબીઆશીએાની એક ઘણી લાંબી મુદતની ગરજ પુરી પડીછે. “પેહેલવી” એ નામ અસલી ઇરાની ભાષાને અને ચોકસ કરીને સાસાની વંશના રાજએાના વખતમાં જે ભાષા ચાલુ બોલીમાં વપરાતી હતી તેને આપવામાં આવ્યું છે. એ દીકરાનેરી ભાષા શાસ્ત્રીએાને ઘણી અગતની છે, કારણ જે એમાં ઘણાએક સેમેતીક બોલોતો બેલી કરવામાં આવેાછે અને તે બોલો હાલની ફારસી ભાષાના આરબી તત્વ ઉપરથી નહી પણ એક ખીજીજી રીત કાઢાડવામાં આવ્યાછે, અને એસીરીઅન ભાષાને મલતાછે. દસપુર જામારપણ “હુજવારેશ” એ બોલનો અર્થ “પારથીઅનભાષા” એવો કહે છે, કે જે મુચના જે ખરી હોય તો એ ભાષાના અસલીઅત પર કાંઈક અજવાલું નાખેછે. “પેહેલવી” બોલના ધાતુ વીરો ઘણી એક તકરાર ચાલી રહીછે, પણ છેહેલો અને સઉથી વાજખી ગણવાએગ અટકલો, દાકતર હોગનો છે, કે જેને મલતોજ વીચાર આએ દીકરાનેરીના બનાવનારનો ખી છે, કે એ બોલ “પેરેથ્વ” ઇઆને અસલી મોટા ગ્રંથકારેના લંખાણુ મુજબ “પારથીઆ” પરથી નીકલેલોછે, કારણ કે જે મુજબ “પારસ”ના પરગણાપરથી હાલની ઇરાન દેશની ભાષાને પેતાનુ નામ મલેલું છે તેજ મુજબ એ સરવેથી બાહાદુર અને ભારદસ્ત પ્રજાએ પેતાનુ નામ એ ભાષાને આપ્યું હતું. એવી એક દીકરાનેરી બનાવવામાં મોટી અડચણુ એ છે જે એ ભાષાના અસલ બોલો તથા લંખાણુ મનમાનતી રીત મલી આવતા નથી, એટલુંજ નહી પણ એના પુરતા અક્ષરો ઘણાજ અરપજ અને ગુચવારા ભરેલાછે. એ ભાષાના ઉચ્ચારો ઘણી એક તરાંઈથી થાએછે, કે જે ઉચ્ચારો એના સેમેતીક પરથી લીધેલા મુળાક્ષરો પરથી બરાબર નીકલી શકતા નથી. એટલા વાસતે એક રાખ્દને વારે ધડીએ જુદા જુદા ઉચ્ચારોને વાસતે વાપરવામાં આવેછે, અને તેમજ જુદા જુદા રાખ્દોની મેળવણીથી વારેધડીએ સાદા ઉચ્ચારો નીકલેછે. એથી કરીને એ દીકરાનેરીની ગોઠવણુ ઘણી અધડી થઈ પડેછે, પણ એના બનાવનારે એકજ સામેત ધોરણુ પકડી છે તે એ જે બોલોને તેના ઉચ્ચાર પ્રમાણુ નહી પણ તેના મુળાક્ષરો પ્રમાણુ ગોઠવીઆછે. વળી એક કોઠા કે જેમાં રાખ્દની જુદી જુદી જોડનીએા સમજવામાં આવીછે તેથી પણ બોલોનું સંધાન સેહેલથી બનેછે. એના બનાવનારે બોલોનું વાંચણુ અને તેનાં અર્થ સઘલી બાબદમાં પુર્વેથી

ચાલતી આવેલી રીત મુજબ આપી છે, અને તેઓના વીદ્યા શાસ્ત્રના નીચમ પ્રમાણે નીકલતા અર્થને શોધવાનું કામ પુરોપના વધારે પરીક્ષક વીદ્યાર્થીઓને સોંપ્યું છે.

જરમની દેશનાં અંરલાનઝન શહેરની યુનિવરસીતીનાં પ્રેફેસર વિલહેમ ગમ્મેગરનાં એક કાગળ ઉપરથી:—

.....દાકતર વેસ્ટ, દારમેસ્ટેટર વગેરે જેઓ તમારા શબ્દ કોષને સઘલા પેહેલવી ભાષાના અભીઆશી થકી ધણી કીમતી અને ફાયદા કારક સમજે છે તેઓના મતને હું તદ્દન મલતો છું. જે બાબદને હું ખાસ પસંદ કરું છું તે તમારું કીધેલી બોલોની ગોઠવણ છે અને તે એ છે જે જેમ દાકતર વેસ્ટે પોતાના અરદાએ વીરાફનો કીમતી શબ્દ કોષ રચીઓ છે તેમજ તમારું પણ બોલોને તેઓના ઉચ્ચાર પ્રમાણે નહી પણ તેઓની શીકલ પ્રમાણે ગોઠવી આ છે. એથી કરીને તમારો પેહેલવી શબ્દ કોષ એક કીમતી અને અગત્યનો ગ્રંથ બનીઓછે. વધી આપણા કોમિલ વીદ્વાનોને જે ઉપાધો હજુર સુધી બેમાલમ હતા તેવા નવા ઉપાધો તથા મારગો તમારું તેઓ હજુર ખુલ્લા કીધા છે, અને ચોકસ કરીને ધરમને લગતી ક્રિયાઓની રીતભાત સંબંધી ધણીએક તકરારો તથા વીદ્વાનો તમારું શાંત કીધા છે.

ખાસ સાહેબ, તમારું જે તમારી કીમતી કેતાબ મારી પર મોકલી છે તે વીશેનો મારી તરફનો ધણો મોટો એહેશાન માન્ય કરજો. તમે નિશ્ચય જાણજો કે એ તમારી કેતાબ હું મારા અભ્યાસમાં હમેશાં વાપરું છું, અને એ બાબદમાં તમારી સાથે એાલખાન થવાથી મને મોટું માન સમજું છું. મારી ખાતરી છે જે પારસી અને પુરોપીઅન વીદ્વાનોના સાથે મહીને કામ કરવાથી તમારા ધરમ સંબંધી અને અસલી ઇરાનીઓના પવીત્ર દસ્તાવેજોની શોધ વધારે સંપુર્ણ થશે. તમારો નમનતાઈ ભરેલો સેવક.

દબલ્યુ. ગેમ્મેગર—(ડાકતર.)

અંરલાનાઝન, તા. ૨૬ મી જાનેવારી ૧૮૮૦.

પેરીસવાલા ઇંગની ભાષાના પ્રેફેસર મો. જેમસ દારમેસ્ટેટેરે સને ૧૮૮૦ ના મે મહીનાના “રેવુ ક્રીટીક” માં છપાવેલા પેહેલવી દીકશનેરીના બીજા ભાગના રીવ્યુનો તરજુમો:—

દસતુર જામારપણ એ હવે પોતાની પેહેલવી દીકરાનેરીનો બીજો ભાગ આહાર પાડીઓછે. (પેહેલા ભાગનો રીવ્યુ ૧૫ મી સપ્ટેમ્બર ૧૮૭૭ ના “રેવુ ક્રીટીક”માં જુવો.) આચ્છે બીજા ભાગમાં એવણે આપણને અશ સુધી

બોધો આપ્યાછે. પેહેલા ભાગને વાસતે હમે જે વીચાર આગલ આપ્યા છે તેજ વીચાર આપ્તે બીજા ભાગને વાસતે પણ પ્રગટ કરીએ છઈએ. ત્યારે એ કામ પુરું થારો ત્યારે પેહેલવી ભાષાના અભ્યાસીએને અતીશય બોલોની સામગ્રી મલશે. પેહેલ વેહેલ તેએને કદાચ સંધર્મ સેહેલાઈથી નહી મલશે, તો પણ આપરે એ કામ પુરું થવાથી તેએને બોલોના ઘણાજ મોટા જથ્થો મલી શકશે.

નરસા બાયગે હમુને એવી ખબર મલીછે જે એ કામ પુરું થવું ઘણું અસંભવીત છે. એનો તોજો ભાગ છપાયછે પણ એ ભાગ છહેલોજ બાહર પડશે એવી ધાસતી રાખવામાં આવેછે. મુંબઈમાં હાલ વખત ઘણા કઠણ છે અને એ કેતાબના કેટલાએક આગમજથી નોંધાયલા ખરીદદારો પોતાની કચ્છલાતથી પાછા ફરી જાયછે. અંગ્રેજ સરકારનો આસરો ઈઆ ઉધરાણું એનો ખરચ પુરો કરવાને પુરતાં નથી. હમે આશા રાખીએ છીએ જે “વંદીદાદ” માં જણાવેલાં ફરમાન મુજબ ચાલવાને અને જે રસીલી અને મહાભારત જરથોસતી ધરમની વીધાનો હવાલો તેએને સર છે તે વીધાના લાભને ખાતર દસગુર જમારપણના સ્વદેશી બાઈએને એ બાબદમાં વધારે લાગની તથા કાલજ રહેશે, કારણ જે એ કેતાબ ખરીદવાનું આગમજથી ભરાએલું ઉધરાણું એ ખર્ચ જોતાં તો એક જતનો કોલ આપીઆ ખરોખર ઈઆ ઇજરો લીધા ખરોખર છે (જોઈએ કેટલાકે-અજણું) અને એ કોલ ઘણો પવીત્ર છે. મુંબઈના ચાલાક અને ચંચલ લોક (જરથોસતીએ) ને લાયક નથી જે પોતાના મુડદાર વીચારોથી પોતાના વડવાએએ અર્પણ કરીલો ખજાણો બોલી દીએ. સારો ખજાણો તેએની સતમુખ હોવાથી તેએ દર વર્સે થોડાક રૂપીઆ ખરચશે તો તેએના પહેલા વડા ધરમ ગુરના આપે કામથી આપાં યુરોપમાં જરથોસતનું બાંધણું અને મજદના નેક કાયદાએ વધારે સારી રીતે સમજવામાં આવશે. સર જમ-રોદજ જીજીબાઈનું રવાન ગરોથમાનમાં એ વીરો શું કહેશે.

જેમ્સ દારમેસ્તેતર.

તારીખ ૧ લી જાનેવારી ૧૮૮૧ ના “જુલેતીનકિતીક” માં બેલ-જીઅમની જુવેનવાલી યુનીવર્સીટીના દાકતર સી.

ડી. હારલેએ પ્રગટ કરીલો પેહેલવી ડીકશને

રીના રીબ્યુનો તરજુમો:—

અસલી ઇરાનીએની અને ત્યાર પછીના જરથોસતીએની ધરમ સંબંધી કેતાબો હજુર ઘણી અપ્રસીધ છે. પૂર્વ દેરાની વિદ્યામાં પેહેલવી ભાષાના એક સંપૂર્ણ રાખ્દ કોષની એક મુખ્ય ખુટ છે. એટલું તો ખર્ચ છે જે કેટલાંએક ચોકસ મુજ પુસ્તકોની સમજણ સાથે થોડીક ખાસ ફરહંગો

છપાઈ બાહેર પડીછે, પણ એ બાધાનો એક પુરેપુરો કોષ હજુર સુધી રચવામાં આવ્યો નથી; અને તેથી કરીને જરૂરથી તેઓના એક ધર્મ ગુરુ, કે જેવન ગુજરાત તરફના એક દસતુર છે, તેવણે એ ખીકટ અને અગત્યનું કામ પોતાને માથે લીધાથી ધણું ખાતરી પુર્વક અને સંતાપ ઉપજાવેછે.

એટલું તો ખુલ્લું છે જે યુરોપના વિદ્વાનોએ હિંદુસ્તાનના લોકોને તેઓની ધર્મ સંબંધી કેતાઓ સમજવાને શીખવું તેને કાંઈ લાંબી મુદત થઈ નથી. હિંદુસ્તાનના પારસીઓ આપણા મોટા શીક્ષકોથી કેલવધને હવે પોતાની વારીએ તેઓ પહેલ કાઢાવી વિદ્યાના આગેવાન થયા છે. પણ મુખ્ય કરીને ધર્મ સંબંધી વીચારોથી અને તેઓના મહજબને લગતાં અનુભવોથી તેઓને એ બાબદમાં ઉસકેરની મલેછે, તેથી તેઓની ઉલટ વખાણવા લાગે છે. એટલા વાસતે દસતુર જમારપણ મીનાચેહેરજીના આમ્મે કામ તરફ તેની રાહ આતથીજ ઘણી ઉલટ ભરી મમતા દેખાડવામાં આવી હતી. એ કોષના બનાવનારને અત્યારસુધી કેટલી મોટી અડચણો નડવા છતાં એના બે દફતરો બાહાર પડીયાં છે. અંતઃકરણથી આશા રાખીએ છીએ જે એવનનું કામ ફતેહ મંદીથી પાર પડે.

જોકે ગ્રંથકરતાએ એ કામમાં વાપરેલી રીત યુરોપીઅન વિદ્વાનોની માફક નથી તોપણ એ ગ્રંથ ઘણાજ કીમતી મજમુનોથી ભરપુર છે. દસતુર જમારપણ એ માહાભારત કામ પાર પાડવાને પુરતા યોગ્ય અને પ્રવીણ છે. એવણના અસતકમાં પુષ્કલ પેહેલવી કેતાઓ અને અસલી લખાણો છે કે જે માંનાં ઘણાએક હજુર ખીન માહિત છે. એવને તેના પુરેપુરો અભ્યાસ કર્યોછે અને તેના આખા માયાને પુરતીરીતે સમજેછે. બીજાં દફતરના દીવાયામાં આપેલાં યુરોપીઅન વિદ્યારથીઓના મત પરથી માલમ પડેછે જે એવનના એ કામને ઘણા ખુશી ભરેલા આવકાર મલીએ. તેમાં બેરાક આપણા મુખ્ય “રિવ્યુ” ઓના અધીપતીઓના મત જોવામાં આવેછે, — જેવા કે “એકેદેમી” માં “દાકતર વેસ્ટ,” “બુલેતીના”માં “એનજેલો દી ગુબરનેતીસ,” “બીબ્લીઓ ગ્રાફીકીરો એનજાઈગન” માં “ફરદીનાન્દ યુસ્તી” અને દાકતર હોગિ પોતાના લખેલા રસાલાઓમાં એ વીરો લખીઉંછે.

ગ્રંથકર્તા પોતાના દીવાયામાં એ કેતાબની રચના અને વાંચણની સમજણ આપેછે, અને જે અભીઆશી એ કેતાબના વપડાસથી ફાયદા મેલવવા માહે તો એ સમજણ તેણે પોતાના મનમાં કોતરી રાખવી જોઈએ. હમારે એટલું કેહેવું બસ થશે જે એ કેતાબમાં ખરેખરાજ વિદ્વાનપણાના અને પંડીત્યના ગુણ સમાવેલાછે, અને પુર્વ દેરાની વિદ્યાને એ ઘણી કામની થશે. હમારી માફક દરએક જણ આહારો જે એ કેતાબ જલદીથી પુરી થાએ, અને એના કાબેલ બનાવનારની મહેનત અને સેવા વીરો તેઓ આભારી થશે.

(સહી) સી. ડી—હારલે.

રેણુ કિંટીક ચેતરનાશીઆનાલ—એપરેલ સને ૧૮૮૧.

આએ અગતની કેતાબના પેહેલા બે ભાગનો હેવાલ લખાયો ત્યારે એના પહેલા બતાવનારે હમુને લખી જણાવ્યું જે એનો ત્રીજો ભાગ છપાવાની તૈયારી પર છે. એથી કરીને હમોથી વાંચનારાએને આજે આએ નવી આશાની ખબર આપવાને હમુને સંતોષ ઉપજે છે, કે એનો ત્રીજો ભાગ હવે આપણને મળી શકશે. પુર્વ તરફની વીધામાં પેહેલવી ભાષાના એક સંપૂર્ણ કોષની ચોકસ કરીને મુખ્ય અગત છે. પારસીઆની અવસતા ભાષાના અને ખીજી કેટલીક કેતાબોના ભાષાંતરના ઘણાએક ભાગો હજુર ઘણા અધુરા અને અપ્રસિધ્ધ છે, તેથી કરીને ઘણાએક પેહેલવી બોલો અર્થ વગરના રહી ગયા છે, અને વળી તેઓ ખાતરીથી વાંચી શકાતા નથી. મુંબઈના દસતુરના કાબેલ પ્રમુખ એક શીખેલા વીદ્યાર્થી છે, અને આએ ખીકટ કામને સરજત પોહોંચાડવાને સઉથી હુશીઆર અને પ્રવીણ છે. હાથની લખેલી પુસ્તક કેતાબોના એવન મલિક છે, કે જે માની ઘણીએક ફક્ત એવન શીવાય ખીજા કોઈએ ઉકલાવી નથી; એવનના મુરખી બાવા કે જેવન દુનિયાના વીદ્યાર્થીઓમાં પોતાનું નામ પ્રખ્યાત કરી ગયા તેવનના કેતાબખાનાના એવન વારસ છે. આએ ઈઆદગારીનું કામ જે શુર કરવામાં આવ્યું છે તે પાર પાડવાની પુરેપુરી સરજત એવનને છે. વળી ઈરાની ભાષાના સઉથી જાણીતા વીદ્યાર્થીઓ જેવા કે વેસ્ત, હોગ, યુસ્તી અને વેસ્તરગાઈ એઓએ એ પેહેલવી દીકરાનરીના પેહેલા ભાગની એક મતથી તારીફ કરી છે; હમે પણ તે તારીફની સાથે એક મલતા છઠએ અને એ વીદ્વાન દસતુરના કામને ઘણી ખુશીભરેલી કૃતેહ હાઈએ છઠએ.

મુંબઈના શેખન કેથલીકોના વડા ખીશપ દાકતર મ્યુ-
રીનનો અભીપ્રાય.

...તમારી પેહેલવી દીકરાનરી બેરાક એક સરવેથી મોટી અને ખરેખર સર્વ કાલ અગત્યની કેતાબ છે, કે જે વીરો દુનિયાના સામ્રાજ્યો તમારા ઘણાજ આભારી છે.

મુંબઈ, તારીખ ૨૭ ડીસેમ્બર ૧૮૮૧.

૧૮૮૧ નાં સાલના “જુરનાલ આસીઆતીક” નામના ફેચ
ઓપાણીઆમાં છપાએલી એક આરતીકલનો તરણુ મો.

પુર્વ દેશની વીધાની મુખ્ય અગત્યો માહેલી એક અગત્ય, તે ઈરાનદેશની કેતાબોમાંની પેહેલવી ભાષાનો એક સંપૂર્ણ રાખકોષ છે. કેટલીક ચોકસ

કેતામો જેવી કે “પંદનામું,” “અરદાવીશકૃતામું,” “ગોરાતેફરીઆન” અને સ્પીગલની “ત્રેદીરાનલ લીટરેચર આફ ધી પારસીસ” બીજું વાલમ અને “પેહેલવી મેન્યુઅલ” માંના ચોક્કસ નાંધલા ભાગોના લખાણો સમજવા સારૂ આસ ફરહંગોના આકારમાં એ દીકરાનરી જે કે બાહાર પડેલી છે તો પણ એ ભાષાનો એક સંપૂર્ણ કોષ બનાવવાનો અને તેને કાયદાસર રચવાનો યત્ન હજુર શુધી કરવામાં આવ્યો નથી. એથી કરીને ઘણીએક અગતની કેતામો હજુ શુધી ફેટલે દરજ્જે અંધારામાં રહેલી છે. યુરોપીઅન વીદાનો એ ઘણીજ ખુશીબરી ખાતરીથી સાંભલી ઉંડે એક જરથોરાતી પાદરી કે જેવન યુજરાત તરફના એક દસતુર છે તેવને એ બીકટ તેમજ અગતનું કામ માથે લીધું. તેઓ (હઆને યુરોપીઅન વીદાનો) હવે જીવે છે કે, જે વખતે યુરોપે હીંદુસ્તાનના જરથોસતીઓને તેઓની ધરમ સંબંધી કેતામો શીકવી હતી તે વખત હવે જતો રહ્યો છે. હીંદુસ્તાનના જરથોસતીઓ, કે જેણે હમારા પોતાના કેલવાઓલા શીક્ષકોથી ભણેલા છે, તેઓની હવે પોતાની એ આબદમાં આગેવાની કરવાની વારી આવી છે અને સહેજ વખતમાં વીદાનો એ નામીયા સુધારાને લીધે તેઓના આભારી થઈ પડશે. મજકુર સુધારાને મદદ કરનારી જે કેતામો છે તે કેતામો માહેલી એક કેતાબ તે આપણા મુંબઈના વડા ધરમ ગુરૂની આર્ચે પેહેલવી દીકરાનરી છે. મુંબઈની યુનીવરસીટીના એક ફેલો તરીકેની એવનની એક પદવીજ આપણને ખુલું દેખાડે છે જે આપણને એક ભણેલા રાસ્ટ્રજ સાથે એ આબદમાં વહીવટ પડ્યો છે. વહી તેથી કરીને દસતુર જમાસ્પજી મીનોચે-હેરજીના આર્ચે બીકટ કામની રાહ આતને જે સારો આવકાર મલીઓ તે કોઈબી રીતે આવશ્યકારક નથી; કારણ કે એ અધકું કામ બજાવવામાં એવન પુરતા સામર્થ્યવાન હતા. એવનના અસતકમાં એક ઘણું મોતિબર કેતાબ-આનું અને કીમતી લખાણો છે કે જે માતા ઘણાએક વીરો હજુ શુધી યુરોપમાં કોઈનેબી ખબર નથી. એવને પોતાના વીદાનના ઘણો સારો ઉપયોગ કીધે છે. હીંદુસ્તાન તેમજ યુરોપના વીદાનો ખુશીથી એકમત થઈ આર્ચે નવા રાખ્દ કોષની તારીફ કરે છે. દાકતર વેસત, યુસ્તી, એન-જીલો દી ગુબરનાતીસ, હોગ, અને વેસરગારડે એ કોષની જે તપાસ લીધી છે તે એના બીજા વાલમના દીઆચામાં આપેલી છે. વળી હમુને સાંભલીને અત્યંત ગભરાટ પેદા થયો છે જે એ અગતના કામને આગલ વધવામાં તેને આસરે આપનારાઓની ખામીથી કાંઈક અડચણ પડશે. જે હીંદુસ્તાનની સરકાર હેવા કોઈ ઉપાયો લે કે જેથી એ કામ ફેતેહમંદીથી પાર પડે તો બેરાક તેને ઘણું માનભારેલું છે, અને વહી ચોક્કસ કરીને યુરોપના વીદાનો પણ પોતાથી બનતી મદદ એ કામને આપશે.

દસતુર જમાસ્પજીએ પોતાની દીકરાનરીમાં મુજાફરોની કેવી રીતે ગોઠવણ કીધી છે તે વીરો કાંઈક સમજણ એ ચોપડીની રાહ આતમાં આપી-

છે. પેહેલવી બોલોને સોધી કાઢાડવાનું સેહેલ બની રાકે એવી ગોઠવણ કરવાનું કામ કાંઈ સહેલું નથી. એવણે જે ગોઠવણ કીધી છે તે ગોઠવણ હમારા વીચાર પ્રમાણે ઘણીજ ડહાપણ ભરેલી છે અને તેજ હમા પણ મુકરર કરીએ છઠ્ઠાએ. એવણે કુકત રાખેલાં તેના આકાર પ્રમાણેજ ગોઠવી આપે, અને તેથી કરીને વીધાર્થીને એ એક ખાતરી પુરવક બોમ્બો થઈ પડે છે. રાખેલાં ગોઠવણ એવને ચાલુ કાયદાથી ઉલટીરીને જમને “ભાષાની રીત” અખત્યાર કીધી છે, ઈઆને ભાષાની વીધાને લગતો કાયદો પકડીએ છે અને પેહેલ વેહેલે સ્વર, અને ત્યાર પછી “કંઠસ્થ,” “તાલુસ્થ” અને “દંતસ્થ” હત્યાદી આપી આપે. મુંબઈના આએ દસતુરાને દસતુરાની બનાવેલી દીકરાનરી ચાકસ કરીને જંદ (પેહેલવી) ભાષાનો એક કીમતી ભંડાર, અને હરાની ભાષા શીખનારાએને સઉથી મોટી મદદ થઈ પડશે. પેહેલવી ભાષામાં ઘણાએક બોલો છે કે જે સાધારણ છાપેલી તથા લખેલી ફરહંગોમાં કોઈને મલી રાકે નહી. એ કેતાબના બનાવનાર પોતાની બુજ્જેરગીને વધારનારી અને માન આપનારી સબ્યતા તથા સાલેસાઈથી સારી રેવેરાઈ સમજે છે જે એવું એક બીકટ કામ કે જેમાં પેહેલે વેહેલેજ પગલું ભરવામાં આવેલું છે તેવાં કામમાં બુલ્લમુક પડવી ઘણી સેહેલ છે અને તેથી કરીને પોતાની કેતાબના વાંચનારાએને અરજ કરે છે જે કાંઈખી ચુક તેએની નજરે પડે તો તેવનને દેખાડવી. એવને પોતાના જાત ભાષાએના વાંચણ તથા ઉચ્ચારો સુધારવાની કોરોરા કીધી છે, અને તે કારણસર યુરોપીએનોની વાંચવાની ધોરણ સાથે ઘણીએક સરખામણી કીધી છે. તોપણ હમા ધારીએ છઠ્ઠાએ જે એ ધોરણ એવને પુરેપુરી અખત્યાર કીધી હતે તો વધારે સાઈ થતે, એ કેતાબનો દીખાચો કે જે કોઈખી રીતે કાબેલી અતથી ખાલી નથી, તેમાં પેહેલવી ભાષા વીરો અને “પેહેલવી” અને “હુજ્જારેરા” બોલ વીરો સમજણ આવેલી છે. એ કેતાબના બનાવનાર, જરથોસતી અને અવસતાની અસલી કથા પ્રમાણે પોતાના વીચાર આપે છે, અને એ ભાષાનો જનમ કેયાની અને પેરાદાદી વરાના પાદશાહોથી આપે છે. એવી જાતના સવાલો કે એ દીકરાનરીને લગતા નથી તે સવાલો વીરો અહીઆં હમે તકરાર કરતા નથી. એ બોલેલા ધરમચુર પોતાની કેતાબ જલદીથી પુરી કરે એવું હમારી માફક દરએક જણ ચાહારો, અને વલી વીધાના હકમાં એ કેતાબ જે ઉપયોગની ઘરો તે વીરો પણ તેએ હોંરાથી તેની કદર બુજશે.

હમારા સાંભલવામાં આવીઉં છે જે એવનની કેતાબના કામને જે અડચણો નડતી હતી તે સધલી અડચણો એવન મટાડી રાખ્યા છે અને વલી એ દીકરાનરીનો વીજો ભાગ છ પાવાની તથા આરી ઉપર છે.

લીતરરીશ સેનત્રાલખ્લાંત એવે નામનાં જરમન

ચોપાન્યા ઉપરથી:—

એક સંપુર્ણ રાજ્ઞ કોષની ખુટને લીધે પેહેલવી ભાષાનો અભ્યારા ઘણો ખીકટ થઈ પડ્યો છે. એટલું તો ખરું છે જે આપણી પાસ થોડાક ખાસ ના-
ધલા કોષ હાલ છે, જેવા કે—વેસ્તાની અરદાવીરાફ અને યુસ્તીની બુનેદહેરાનાં,
પણ આખી ભાષાનો એક કોષ કે જેમાં મુખ્ય કરીને અવસતાના સઘલા
બોલોના અર્થ સમાયલા હોય તેવા એક કોષની હરાની ભાષાના સઘલા
અભ્યાશીએ હમેશાં ઘણી મોટી જરૂર પડતી આવી છે. એ કારણસર
આપણુ ખુશી થઈએ છઈએ જે પારસીએના કાબેલ દસ્તુર જામારપણ, કે
જેવનનું પેહેલવી ભાષાનું જ્ઞાન સઘલા યુરોપીએનો કરતાં ઘણું વધારે છે.
તેવને પેહેલવી રાજ્ઞ કોષનુ ખીકટ કામ જે તેવનના બાવાએ શુરૂ કીધું હતું
તેને આગલ ચાલુ કરીને પુરું કીધું છે.

એ રાજ્ઞ કોષમાં ૪૪૦ પાના પર આસરે ૪૦૦૦) બોલ સમાવેલા છે એ
બોલો અસલ ટાઈપમાં આપી તેના ઉચ્ચાર ગુજરાતી અને રોમન હરફે બતા-
વી આ છે, અને ત્યાર પછી તેના અર્થ ગુજરાતી અને હંગ્રેજી ભાષામાં આ-
પી આ છે. એ આખી કેતાબને દાકતર વેસ્તાના અરદાએવીરાફના રાજ્ઞ
કોષની માફક રચી છે. એ રાજ્ઞ કોષના ખીજા ભાગનો છેલો બોલ આશુક-
તન છે.હમે ખરા અંતઃકર-
ણથી આશા રાખીએ છઈએ જે આર્ચિ રાજ્ઞ કોષ પુરો કરવાનું કામ
આગલ વધીઈ જશે. સેવટે એને ચોક્કસ કરીને મોટી કૃતેહ મલશે
..... કેટલાંક પત્રો છપાયાં છે તેપરથી સાબિત થાએ છે જે સઘલા
કાબેલ રાખશે આર્ચિ રાજ્ઞ કોષ પુરો થએલો જીવાને ઘણા આનુર છે.

annoy, to vex; to disperse, to scatter; to irritate, to fret; to agitate; to hinder, to interrupt; to change, to alter, to differ; to exchange (money), to convert into small change. Per.

آشفتن

॥ ૧૫૩ ॥ આશોક્તન, âshôftan. See ૧૧૫૩ ashnutan.

૧૫૩ આશોક્તે, âshôftê. ક્રિં વિં ગબરાએલું; મોહીત પડેલું, દેવાનું; કંગાલ. Partic. adj. Distracted, confounded; enamoured; mad; wretched.

૧૫૩ અશો-મરદ, ashô-mard. નાં પવિત્ર પુરુષ. Subs. A pious—righteous man. Comp. Av.

آشود + مرد

॥ ૧૫૩ ॥ આશુરદન, âshurdan. ક્રિં ગુંદવું; મેલવવું; ભુંજવું; છુંદવું; બાંજવું, ધોવું. V. To knead, to mix up; to bake; to bruise, to break; to wash. Per.

آشردن

૧-૫૩

૧-૫૩ અશક, અશક, અશક, ashka, ashk, ashak. નાં ટીપું, આંસું; એક માણસનું નામ છે, કે જે જુએરગ પાદશાહી આન્દાનનો હતો; ખોદાની રાહનો મુસાફર; પંચુ. Subs. A drop, a tear; the name of a person of illustrious royal family; a traveller in the path of godliness. Per. اشک

૧-૫૩ અશક, ashak. નાં અરબસ્તાનના એક પાદશાહનું નામ છે. Subs. The name of a king of Arabia.

૧-૫૩ આદાક, âdâk. નાં ટાપુ, પાણીથી ઘેરાયેલી જમીન. Subs. An island; a tract of land surrounded by water. Comp. Per. ادای

૭-૫૫ આશક, āshak. નાં આહનાર, આશક. Subs. A lover, one deeply in love ; an *enamorado*.

૭-૫૫ ખોશક, khôshk. વિં સુકું. Adj. Dry. Comp. Pehl. ૧૫૫

૭-૫૫ સશક, sashak. સંખ્યાં વિં નેવું, ૯૦). Numer. adj. Ninety, 90.

૫૫૫૫-૫૫ અશકહુની, ashkahunî. કિં આજ્ઞાં તું પામ— મેલવ—હાંસલ કર. V. Imper. Get—acquire (thou).

૫૫૫૫-૫૫ અશગહાન-શ, ashgahâna-sh. See ૫૫૫૫ ashgahânî.

૫૫૫૫-૫૫ અશગહાન, અશગાહન, ashgahân, ashgâhan. વિં આલસુ, સુસ્ત, ઉદ્ધમ વગરનું. Adj. Idle, sluggish, not occupied. Comp. Pâz. ૫૫૫૫૫૫ (in Hamkâra Afrîn).

૫૫૫૫-૫૫ આશકારે, āshkârê. વિં મશહુર, જાહેર, ખોલું, પ્રગટ, ખેગુમાન, ખેશક. કિં અં ગુરત, બાહેર. Adj. Famous, well-known, evident, clear, apparent, proclaimed ; undoubted. Adv. Immediately, instantly ; outside, abroad. Corrupt form of ૫૫૫૫ âshkâr.

૫૫૫૫-૫૫ અશકાનાન, ashkânân. નાં પાદશાહી તખ્તકાનું નામ છે કે જેને ‘અશકા-આન’ કહેછે. Subs. The name of a kingly dynasty called *Ashkânyân*.

૫૫૫૫-૫૫ અશગાનીઝ, ashgânîz. નાં સુસ્તી, કાહેલી, આલસાઈ. Subs. Laziness, idleness, indolence.

અશકહુનિ, ashkahunî. See અશકહુન ashkahunî.

અશકહુનન, ashgahunân. નાં સુસ્તી—આલસાર્થનો દેવ. Subs. The demon of idleness—indolence.

અશકહુનાદ, ashkahunâd. કિં મેલવે, હાંસલ કરે, પામે. V. May get—acquire.

અશકહુની, ashkahunî. See અશકહુન ashkahunî.

અશકહુનીહેદ, ashkahunîhéd. કિં તે પામેછે—મેલવે છે. V. He gets—acquires.

અશકહુનેદ, ashkahunêd. કિં આહે, ઈચ્છા રાખે; પામે, મેલવે. V. May wish—desire; may get—obtain.

અશકહુનતન, ashkahunatan. કિં પામવું, આહેશ કરવી, હાંસિલ કરવું; આપવું. V. To get, to desire, to acquire; to give.

અશકહુનમ, ashkahunam. કિં હું મેલવું. V. I may acquire.

આશકાર, âshkâr. વિં જહેર, દેખીવું, આશકાર. Adj. Obvious, manifest, clear. Av. آشکار, Per. آشکار

એશકાર, êshkâr. નાં શેકાર, શેકાર કરવો. Subs. Chase, hunting.

આશકારાક, âshkârâk. See આશકારê.

આશકારગીહા, âshkârgîhâ. કિં અં જહેર—ખુલ્લી રીતે; સાર્યું—જહેર કામ. Adv. Clearly, openly, obviously.

આશકારે, âshkârê. See આશકારે âshkârê.

આશકારગી, âshkârâgî. નાં અહેરીઆત, પ્રસિદ્ધતા, આશકારાપણું. Subs. Abst. Publicity, celebrity.

આશકારગીહા, âshkârâgîhâ. See આશકારગીહા âshkârâgîhâ.

આશકારે-ગોબશનીહા, âshkârê-gôbashnîhâ. નાં અહેરમાં બોલનાર, સ્પષ્ટ બોલનાર. Subs. One who speaks before the people at large; one who speaks clearly—distinctly.

આશકારે-ગોબશને, âshkârê-gôbashnê. See આશકારે-ગોબશનીહા âshkârê-gôbashnîhâ.

આશકારે-વરજીદારાન, âshkârê-varjîdârân. નાં લોકોમાં અહેર કરનારા. Subs. Those who make known to people in general.

અ-શકબહુનતન, a-shakbahunatan. કિં નહીં છુપાવવું, નીચે નહીં મેલવું; પડી નહીં રેહેવું, નહીં દટાવવું, છુપું નહીં થવું. V. Not to conceal, not to make a secret of; not to put down; not to be concealed, not to be hidden.

અ-શેકસ્તન, a-shékastan. કિં નહીં ભાંગવું—તોડવું; નહીં હરાવવું; ચીરી નહીં નાંખવું. V. Not to break, not to tear asunder, not to defeat; not to tear away. Contrast Per. شکستن

અ-શકીના, a-shakinâ. નાં ખરાબ—બુદ્ધ—ન-

કાચું નસતર—છરી. Subs. A bad lancet, a blunt — useless knife.

۱۱۹۳۱۱۹-۱۱۹۳۱۱۹ અ-શકબુહુનેદ, a-shakbuhunéd. કિં નહીં પામે — હાંસલ કરે. V. May not acquire—obtain.

۱۱۹-۱۱۹ અશકેમ, અશકીમ, ashkêw, ashkím. નાં પેટ, હો- જરી. Subs. The stomach, the belly. Comp. Pehl. ۴۹۰, Per. شکم

۱۱۹-۱۱۹ અશકો, ashkô. નાં ઘેરનો માળ—તબક્કો; આસ્માન. Subs. A story; a stage of a building; the sky.

۱۱۹-۱۱۹ આશકો, âshkô. See ۱۱۹-۱۱۹, ashkôf, âshkôp.

۱۱۹-۱۱۹ અ-શકના, a-shaknâ. વિં તવંગર, પૈસાદાર, ગરીબ નહીં. Adj. Rich, wealthy, not poor. Contrast Pehl. ۱۱۹-۱۱۹

۱۱۹-۱۱۹ અ-શકનાઈ, a-shaknâî. વિં See ۱۱۹-۱۱۹ a-shaknâ. નહીં વાગેલું—તોડેલું, ચીરી નહીં નાખેલું. Adj. Unhurt, uninjured, unbroken, unsplit, untorn. Comp. Av. ۱۱۹-۱۱۹ = Av. Rt. ۱۱۹-۱۱۹ = छिन्द = Per. شکستن

۱۱۹-۱۱۹ અશકોખીદન, ashkôkhîdan. કિં દસડીઆં મારવાં, પડવું. V. To move slowly (as an infant), to crawl.

۱۱۹-۱۱۹ અ-યાકન્દ, a-yâkand. નાં અરાબ યાકુત. Subs. A bad ruby—sapphire.

۱۱۹-۱۱۹ અશકોબ, ashkôb. નાં માળ; છ.જ.ઉં, છ.પરં; અગાસી. Subs. A story; a roof; eaves; a balcony. Per. اشکوب

૭૧૭-અશક-દ, અ-શક-દ, અ-શક-દ, ashkand, a-shakand, a-shkand. વિ० નહીં વિધેયું, કુમારું, એમનુંએમ રહેયું. Adj. Not bored—perforated; unwedded, unmarried; untouched, unused. Comp. Av. *અશક-દ*

૭૧૭-અશકનશ, ashkanash. નાં દીવાલ ઉપર લાવવી; ઈમારત—અમલો બાંધવો. Subs. Raising a wall; constructing and raising any edifice.

૧૧૭-અશકુન, ashkun. વિ० વરસીઆ—ગોધા—બલદ જેવું. Adj. Like a white bull—ox—bullock.

૧૧૭૧૭-અશકુન્તન, ashkuntan. કિં० પામવું, હાંસલ કરવું, મેલવવું. V. To get, to acquire, to obtain.

૭૧૭-અશકોફ, આશકોપ, ashkôf, âshkôp. નાં છાપરું, છત્રું, તખકો, માળ, ઘેરની ઉંચાઈ; યાંબલો, સ્તંભ, જરૂઓ, અગામી, સુપડું. Subs. A roof, eaves, a stage, a story, the height of a house, a pillar, a prop; a portico, a terrace, a cottage. Comp. Av. *અશકોફ*, Sans. *સ્કમ્પ*.

૭૧૭-અશકોફ, ashkôf. વિ० શોકતવાયું, દબદબા ભરેયું. Adj. Majestic, pompous. Comp. Per. *અશકોફ*

૧૧૭૧૭-અશકોફીદન, ashkôfidan. કિં० આરાસ્તે કરવું, શીંગારવું. V. To adorn, to decorate, to embellish.

૧૧૭૧૭-અશકોફતે, ashkôftê. See ૭૧૭-અશકોફ.

૧૧૭૧૭-અશકોફતે, âshkôftê. નાં કલી; ફુલ. Subs. A bud; a flower. Comp. Per. *અશકોફતે*

૧૧૭૧૭-અશકોફત-તગ, a-shêkôft-tag. વિ० ઉતાવળી ચાલવું નહીં તે; ધીમી ચાલવું. Adj. Not fast going, slow-paced.

૬૧૫૦ અશકુમ, ashkum. See ૬૧૫૦ ashkêm.

૭૧૬૧ અશકુમ્બે, ashkumbê. See ૬૧૫૦ ashkêm.

૭૧૬૧ અશકુમ્બે, ashkumbê. See ૭૧૬૧ ashkumbê.

૬૧૫૦ અશકમ, ashkam. See ૬૧૫૦ ashkêm.

૭૧૬૧ અશકમ્બ, ashkamb. નાં હોજરી. Subs.
The stomach.

૭૧૬૧ અશકમ્બે, ashkambê. See ૬૧૫૦ ashkêm.

૭૧૬૧ અશકમ્બે, ashkambê. નાં લશ્કર, સેના, રીજ-
મીટ. Subs. An army, a force, a regiment.

૭૧૬૧ અશેમોગ, ashêmôg. નાં અશોઈને તોડનાર, પરહેજ-
ગારીનો નાશ કરનાર; આશમોગ. Subs. A destroyer
of purity—righteousness—piety; an *Ashmôgh*.
Av. 𐬀𐬎𐬭𐬀𐬭𐬀, Pâz. 𐬀𐬎𐬭𐬀

૭૧૬૧ અશકર, ashkar. નાં કાલી પુછડી અને ચાલ સાથનો
રાતો ઘોડો; રાતા રંગનું હંટ. વિં રાતું; ચીકણું, ચીકાસવાળું.
Subs. A red horse with a black tail and mane;
a camel of a red colour. Adj. Red; glutinous,
viscous. Comp. Per. اشقر

૭૧૬૧ અ-દાઘ, a-dâgh. વિં ડાહામ—ડાઘ વગરનું. Adj.
Having no brand—scar—stain. Contrast Per.

દાંડ

૭૧૬૧ અયાઘ, ayâgh. નાં પીઆણું; પીવાનું વાસણ; ઢીરતી,
મરતબો; બખ્શોશ; દયા; સેહેલો મારગ. Subs. A cup;
any drinking-vessel; glory, dignity; a gift;
charity, compassion; an easy passage. Comp.
Per. اياغ

અથવા

અથવા, ayāv. ઉભયાં અં અથવા, યા. Conj. Or, either. Per. ્

અથવા, ayāv. વિં પાણીવાહું; ભીનું, ઈજત બરેહું; આબરુદાર. નાં ઈજત, માન. Adj. Full of water, watery; moist; respectable, honourable. Subs. Respect, honour.

આગાઝ, āgāz. નાં શરૂઆત, મંડાણ. Subs. Beginning, commencement. Comp. Per. آغاز

અથવાક, ayāvāk. નાં પામનાર, મેલવનાર. Subs. One who acquires—obtains.

અથાવશેદ, ayāvshêd. કિં એવું જણાશે—માલમ પડશે. V. It will be found—discovered.

અથાવીએદ, અથાવશેદ, ayāviêd, ayāvashêd. કિં જણાય, માલમ પડે. V. May be known, may come to one's knowledge.

અથાવીહેદ, આથાવીહેદ, ayāvîhêd, âyāvîhêd. કિં પામે, ઉપજે. V. May obtain, may be realized.

અથાવશની, ayāvashnî. નાં આવવું, દાખલ થવું. Subs. Coming, entering.

અથાવશની, ayāvashnî. નાં આજેપત, આવક; મદદ; મેલવવું. Subs. Income, earnings; assistance; obtaining.

અથાવશની, ayāvashnî. નાં દાનાઈ, આહાવું. Subs. Wisdom, sense; wishing. Pâz. આજેપત

અ-થાપશને, a-yâpashnê. નાં નહીં મેલવવું—હાંસલ કરવું. Subs. Not obtaining—gaining.

૧૪૭૭ અયાવશને, આયાવશને, ayâvashnê, âyâvashnê.
નાં દિલથી અણતું, દિલથી પામી જતું. Subs. Knowing
in one's heart.

૧૪૭૮ અયાવસન, અયાવસને, ayâvasna, ayâvasnê. See
૧૪૭૭ અયાવશની.

૧૪૭૯ એશ-ચીન, êsh-chîn. નાં આંખનો પલકારો, આંખનાં
પોપચાં ઉપરની કરચલી. Subs. A twinkling of the
eye; the wrinkles over the eyelids.

૧૪૮૦ અ-યાવીની, a-yâvîní. કિં તું નહીં પામે; તું નહીં
હાંસેલ કરશે—મેલવે. V. You may not acquire;
you will not gain.

૧૪૮૧ અયાવસને, ayâvasnê. See ૧૪૭૮ ayâvasna.

૧૪૮૨ અયાવસ્તન, ayâvastan. કિં એતું, નેઘાહ કરવી,
પામતું, આદેશ કરવી. V. To see, to turn the eyes to,
to acquire, to desire.

૧૪૮૩ અયાવીનદ, ayâvînad. કિં પામે, એએ. V. May
obtain—see.

૧૪૮૪ અયાવીનદ, ayâvîned. કિં મદદ કરેછે, પાસખાન
ચાલે, મેલવે છે. V. Assists; keeps watch; ob-
tains.

૧૪૮૫ અયાવીનમ, ayâvînam. કિં હું પામું; હું મેલતું છું.
V. I may acquire; I gain.

૧૪૮૬ અયાવીદે, ayâvîdê. ભૂં કું મેલવેલું, પામેલું. Past
partic. Got, acquired.

૧૪૮૭ અયાવીદન, ayâvîdan. See ૧૪૮૨ ayâvastan.

૧૪૮૮ અયાવોમ, ayâvôm. કિં હમો પામીએ છીએ. V.

We acquire—get. Pâz. = Per.

૧૭૭ અચાકે, અ-ચાકે, ayâfê, a-yâfê. વિ० અહર થયણું, સુમાન—શકવાણું થયણું; બેહુદું—બેવકુફી બરેણું નહીં. Adj. Become public; doubtful; not absurd—foolish. Contrast Per. یاو

૧૭૮ અચાકે, ayâfê. ના० ઓદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ; પામી નહીં શકણું. Subs. One of the names of the great God.

૧૭૯ અ-ચાવે, અ-ચાવેહ, a-yâvê, a-yâvêh. વિ० મેલવવા એગ નહીં, હાંસેલ નહીં થઈ શકે તેણું. Adj. Not obtainable; that may not be gained. Comp. Per.

نایاب

૧૮૦ દો-શવે, dô-shavê. ના० બે રાત્ર. Subs. Two nights.

૧૮૧ અ-ચાવગી, a-yâvgî. See ૧૮૦ a-yâvashnê.

૧૮૨ અચાવગી, આચાવગી, ayâvgî, âyâvgî. See ૧૮૦ ayâvashnî. Av. ૧૮૩ = Per. یافتگی

૧૮૩ અચક્ત, આચક્ત, ayaft, âyaft. ના० મોરાદ, ઈચ્છા, આદેશ; ક્ષયદો, નફો, આએપત. Subs. Desire, wish; profit, gain, income. Av. ૧૮૪

૧૮૪ અચાક્ત, ayâft. ક્રિ० પામ્યું, મેલવ્યું. V. Got, obtained (past tense).

૧૮૫ અ-ચાક્ત, a-yâft. વિ० મેલવવા એગ નહીં: જેનો અંત નહીં આવે એણું. Adj. Unobtainable, endless.

૧૮૬ આશુક્ત, âshuft. વિ० છેણું, દેવાણું, મગજ—અડ્ડલથી ખસેણું. Adj. Mad, insane; unsound in mind or intellect.

૧૮૭ અચાક્તાર, આચાક્તાર, ayâftâr, âyâftâr. ના०

પામનાર, મેલવનાર, નફો મેલવનાર. Subs. One who gains—acquires ; one who obtains profit.

અયાફતોમન્દી, ayâftômandî. નાં નાઉમેદી ; નહીં મેલવી શકાય તે. Subs. Hopelessness ; unobtainableness.

અયાફતીનીદારી, ayâftînidâri. નાં યાદદાસ્ત. Subs. Memory.

અયાફતે, ayâftê. ફૂં વિં મેલવેલું, તપાસી તપાસીને. Partic. adj. Acquired ; after careful examination, searchingly.

અ-યાફતે, a-yâftê. બૂં ફૂં નહીં પામેલું—મેલવેલું. Past partic. Not obtained—acquired.

અશોફતે, ashôftê. ફૂં વિં પરેસાન હાલતું, ઘભરાયલું, દેવાતું, આશક થયલું. Partic. adj. In a distracted state, confounded, mad, enamoured. Per.

آشفته

અયાફતેઓમન્દી, ayâfteômandî. See અયાફતોમન્દી.

અયાફતન, આયાફતન, ayâftan, âyâftan. ફિં ઉપજવું, નિપજવું ; મેલવવું, પામવું ; અણવું ; દાખલ થવું ; સોધવું, સોધી કાઢવું. V. To be produced ; to turn out ; to acquire ; to obtain, to get ; to examine ; to be profited ; to discover, to find. Comp. Pehl.

॥૧૦૭, Av. ૭ = Sans. આપ = Per. یافتن

અ-યાફતન, a-yâftan. ફિં નહીં પામવું—હાંસલ કરવું. V. Not to obtain—gain. Contrast Per. یافتن

આવતન, ayâvtan. ફિં આવવું. V. To come.

૧૧૭૭ આચાક્રતે, āyāstē. કૃં વિં યમિયું, મેલવેયું. નાં મત-
લબ, સારાંશ, સાર. Partic. adj. Obtained, acquired.
Subs. Purport, substance ; moral.

૧૧૭૭ આચાક્રતગી, āyāstagi. નાં હાંસલ ; નફો, આવક.
Subs. Profit, gain ; income. Av. ૧૧૭૭

૧૧૭૭ અચાક્રતે-તર, ayāstē-tar. વિં વધારે મેલવવા એગ.
Adj. More obtainable.

૧૧૭૭ અચાક્રતે, ayāstē. See ૧૧૭૭ ayāstē.

૧૧૭૭ આદા-ચ, ādā-cha. નાં જે આત્મા, જીવનેથી ; જેમકે
ઐદદ્દ-ચ “કોઈથી રીતે આત્માને.” Subs. The soul
which ; even to the animal life ઐદદ્દ-ચ (ādācha-
chand)=anyhow to the soul.

૧૧૭૭

૧૧૭૭ અઈબત, āibat. નાં આતશનાં શોલા. Subs. Flames
of fire.

૧૧૭૭ અ-દાદ, a-dād. વિં ખગડેયું, હુચાઈ ભરેયું, ઉલટું,
નારાસ્ત, જુટું ; ખેદાદ, ગેરઈનસાક, જુલમ ભરેયું ; ખોટું
કરનાર. નાં ગેરઈનસાકી, ખેદીની, જુદો કાયદો ; નહીં આપ-
નાર. Adj. Corrupt, roguish ; despotic, wrong,
unjust. Subs. Injustice ; irreligion, a contrary
rate ; not giving. Av. ૧૧૭૭

૧૧૭૭ અ-બખત, a-bakht. વિં નહીં ભરડેયું—છડેયું. Adj.
Not ground coarsely ; not beaten (rice). Av. ૧૧૭૭

૧૧૭૭ અબાદ, abād. નાં હુવા, આબાદી. વિં વસ્તીવાયું, ખુ-
શુમા ; ખેતી કીધેલી. Subs. A benediction, prayer ;

prosperity. Adj. Populous; pleasant; cultivated. Per. آباد

અયાદ, ayâd. નાં યાદ, નકશ, ચિતાર; યાદદાશત; અગૃહી, અજબર. Subs. Remembrance; painting, a drawing; memory; wakefulness. Per. یادگار

અશત, હશત, asht, hasht. સંખ્યાં વિં આઠ, ૮. Numer. adj. Eight, 8. Av. 𐬀𐬵𐬶𐬀, Sans. अष्ट, Per. هشت

અશત, asht. Vand. XIX. નાં પેગમ્બર, ખોદાની તરફથી પેગામ—દીન લાવનાર. Subs. A prophet, a messenger from God; he who brings down religion from God—that is, one inspired with divine revelation. Corrupt form of 𐬀𐬵𐬶𐬀 = Av. 𐬀𐬵𐬶𐬀

અશદ, અશાદ, ashad, ashâd. નાં એકવીસે નુસ્કે મધેનાં એક નુસ્કેનું નામ છે કે જેને “પાચમ” કહેછે. Subs. One of the 21 Nôsk, called *Pâcham*.

આયાદ, âyâd. નાં આવવું, પોહોંચવું, આવક; આવજે, આવો. Subs. Coming, arrival, income; good-bye! welcome!

આશત, âsht. નાં દોસ્ત, મિત્ર, સોબતી, બાઈબંધ. Subs. A friend, a comrade, a brother, a kinsman.

ખેશત, khêst. નાં ઈંટ, ઈંટરડી. Subs. A brick. Av. 𐬀𐬶𐬀𐬶𐬀, 𐬀𐬶𐬀𐬶𐬀, Sans. ईष्टका, Per. خشت

દશત, dasht. નાં જંગલ. Subs. A desert, a plain without water. Comp. Per. دشت

હશત, hasht. કિં છે. V. Is.

અશ્તાબ, ashtâb. ક્રિ० અ० જલદી, તુરત, પલવા-
રમાં. Adv. Soon, quickly; in an instant.
Comp. Per. شتاب

આશ્તી, âshti. ના० સુલેહ, સંપન્ન, દોસ્તી, બાઈબંધી,
મીલનસારી. Abst. subs. Peace, concord, friend-
ship, brotherly intercourse, affability. Av.
Per. آشتی. Comp. Pehl. અશ્ત

આશ્તાઈનેદ, âshtâînéd. ક્રિ० ફાયદેમંદ થાયછે.
V. Becomes advantageous—profitable.

આશ્તાઈનેદ, âshtâînéd. See
âshtâînéd.

અ-અદાન, a-jâdân. વિ० નહીં જણેલાં, પેદા થવાનાં.
Adj. Unborn, not brought forth, unborn (plu.).
Comp. Av. અજ

અ-દાદ-આહી, a-dâd-khâhî. વિ० મદદ વગરનું.
ના० જીવમને આહનાર. Adj. Destitute of help. Subs.
A lover of tyranny—despotism.

અ-અદાન, ajâdân. See અજ

અશ્તાન્મે, ashtânômê. ના० બેડી; વાસણ. Subs.
A fetter; a vessel, a pot.

સે-દો-તાક, sê-dô-tâk. ના० પાંચ ટુકડા; બરસમની
પાંચ તાંબે. Subs. Five bits—pieces; five twigs
of the *Barsom*.

અશ્તાવ, ashtâv. See અશ્તાબ

અશ્તાવ, khashtâv. ના० નાચુશી, ગમગીની, દલગીરી,
ઉદાસી; દરદ, દુઃખ; લડાઈ, યુદ્ધ. Subs. Displeasure,

grief, sorrow ; sadness, depression in spirits ;
disease, pain, affliction ; battle, war.

અશ્તવીદન, khashtâvidan. ક્રિ. આનું. V.

To eat.

અશ્તાદ, આશ્તાદ, ashtâd, âshtâd. ના. એક
ગુસ્કનું નામ ; એક દરેસ્તાનું નામ છે ; છવીસમાં રોજનું નામ
છે. Subs. The name of a Nôsk ; name of an
angel ; the 26th day of every month.

હશ્તાદ, hashtâd. સંખ્યા. ૮૦. એસી, ૮૦.
Numer. adj. Eighty, 80. Av. هشتاد, Sans.
अष्टाति, Per. هشتاد

અશ્તાદ-હજાર, ashtâd-hazâr. સંખ્યા. ૮૦
એસી હજાર, ૮૦,૦૦૦. Numer. adj. Eighty
thousand, 80,000. Per. هشتاد هزار

અશ્તામે, ashtâmê. See અશ્તાનમે.

અશ્તરી, ashtarî. ના. ખંજર, હથિઆર. Subs.
A dagger ; a weapon.

અશ્તર-શ, ashtara-sh. ના. તે ખંજર ; તે હથિ-
આર. Subs. That dagger ; that weapon.

આશ્તારી, âshtârî. ના. ગુનહગારી, વાંક, તકસીર.
Subs. Sinfulness, fault, offence, crime.

અ-દાદે, a-dâdê. ના. ઉલટો—ખોટો માર્ગ, ખોટાઈ
કાયદાથી ઉલટો માર્ગ, અનીતિ. Subs. A contrary—
wrong path ; path contrary to divine laws ;
immorality.

આશ્તી, âshtî. See અશ્તી.

અષ્ટાદશી, khashtê. નાં જુલમ, અપતો, સેતમ, દુઃખ.
 વિ. જખમી થાએલો, ખીમાર, થાકી ગએલો, નબલો. Subs.
 Oppression; undue restraint, tyranny; affliction.
 Adj. Wounded, sick, infirm, fatigued.
 Comp. Per. *خسته*

અષ્ટાદશી, khêshâtê. See અષ્ટાદશી khêshât.

અષ્ટાદશી, a-dâdî. See અષ્ટાદશી a-dâd.

અષ્ટાદશી, ashta-sh. સંખ્યાં વિ. તે આઠ. Numer.
 adj. Those eight (persons or things).

અષ્ટાદશી, asht-dêh. સંખ્યાં વિ. એસી, ૮૦.
 Numer. adj. Eighty, 80.

અષ્ટાદશી, ashtî. નાં આઠ માણસની મંડલી. Subs.
 An assemblage of eight men.

અષ્ટાદશી, âdâdî. નાં નેકી, સલાહ, ઈનસાફ. Subs.
 Virtue, peace, justice.

અષ્ટાદશી, âshtî. See અષ્ટાદશી âshtî.

અષ્ટાદશી, a-dâdîhâ. ક્રિ. અ. બેદાદીથી, જુલમથી, બેકાયદે; અનીતિ બરેલી રીતે. Adv. Unjustly, despotically, irregularly; immorally.

અષ્ટાદશી, a-dâdîhâ-khêrad. ક્રિ. અ. બરાબર અકલ પ્રમાણે નહીં, બેઅકલીથી, મૂર્ખાઈપણે, બેવકુફી બરેલી રીતે. Adv. Not according to common—ordinary sense; senselessly, unwisely, foolishly.

અષ્ટાદશી, a-dâdîhâ-khêrâdî. નાં ટેકાણા વગરનું ધેઆન; અકલનું બગડવું. Subs. Heedless attention; the impairing of the intellect. Comp. Av. *بیادداشت*

આશતી-અવીહુન, āshtī-bavīhūn. વિ० સુલેહ શોધતું—ચાહાતું, મનમનાવતું, રીજવતું, કૃપા સંપાદન કરતું, સમજૂતી કરાવતું, નરમ પાડતું, શાંત કરતું, દેલાશો દેતું. Adj. Peace-seeking, conciliating, pacifying, appeasing, bringing to a just understanding, bringing round or over, consoling.

આશતી-અવીહુનાન, āshtī-bavīhunān. ના० સલાહ શોધનાર—ચાહનાર. Subs. A peace-seeker; a lover of peace.

આબાદ્યાન, ābādyān. ના० મેહેઆબાદ ('દસાતીર' પ્રમાણે દુનિયાનો સહથી પેહેલો માણસ); મેહેઆબાદી ટોળો. Subs. Mēhēābād (the first of the creation—world according to the *Dasātīr*); the Mēhēābādī sect.

અશત-દહુમ, asht-dahum. સંખ્યા० વિ० અઠારમું, ૧૮ મું. Numer. adj. Eighteenth, 18th.

અયાદગાર, ayādgar. ના० યાદગારી; કેતાબ, ચોપડી; બેત, કવિતા. Subs. A remembrance—token; a book, a verse; poetry.

અદાદી, a-dādī. See અદાદ a-dād.

આશતી, āshtī. See આશતી āshtī. ના० ખુશ—સારી ખબર. Subs. Good news, joyful tidings.

અદાદેસ્તાની, a-dādēstānī. ના० ગેરઈન-સાફી, જુલમ. Subs. Injustice; oppression.

અદાદેસ્તાની, a-dādēstānī. See અદાદેસ્તાની a-dādēstānī.

અશત-સદ, હશત-સદ, ashta-sad, hashta-sad.

સંખ્યાં વિં આઠસો, ૮૦૦. Numer. adj. Eight hundred, 800. Av. અષ્ટાદશ, Per. هشتاد

અ-દાદસ્તાન, a-dâdastân. See અ-દાદે. a-dâdê.

અ-દાદેસ્તાન, a-dâdêstan. નાં ગેરઈનસાક્કરનાર; જુલમ ચલાવનાર; ખોટો માર્ગ, બેદાદી. Subs. One who does injustice; a tyrant; a wrong path; unfairness; mismanagement.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. See અ-દાદેસ્તાન. a-dâdêstânî.

અ-દાદેસ્તાનીહા, a-dâdastânihâ. કિં અં ગેરવાજબી રીતે, અનીતિને લીધે; ઉલટી રીતે. Adv. Unjustly, immorally; in a contrary way.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. વિં ભુંડી દીનના માર્ગને લગતું, ગેરઈનસાક્કીને લગતું, જુલમ ભરેલું. Adj. Appertaining to a bad creed; unjust, unfair; despotic.

અ-શતીની, અશીનીને, a-shatîni, ashîninê. વિં અશી કર્યા વગરનું; નબળું નહીં. Adj. Uncastrated; not weak. Comp. Av. અશતીન

અયાદીનેદ, ayâdînêd. કિં યાદ રાખે; યાદદાસ્ત રાખે. V. May remember; may keep memoranda.

અયાદીનીદારી, ayâdînîdârî. વિં યાદ કરવા લાયકનું, યાદદાસ્તને લગતું. Adj. Worthy to be remembered; relating to memory.

અશતીનેહ, આશતીને, ashtînéh, âshtîné. નાં મરઘીનું ઈંડું, મોરગ—પક્ષીનું તોખમ. Subs. The egg of a hen; what is laid by birds.

१८, ११, १८, १८ ॥ अ-दाद-जकनीमुनेद, a-dād-jaknimûnéd. वि०
नहीं आद्युं छे, तेछे नथी आद्युं; ते जेदाद—छिनसाइ वगरनुं
छे. V. He has not given; it is unjust—in-
equitable.

१८, ११, १८, १८ ॥ अशतीम, ashtīm. ना० अरकीन, पइं; नञसात.
Subs. Purulent substance; matter, filth.

१८, ११, १८, १८ ॥ अशतो, ashtô. See १८, ११, १८, १८ ॥ Av. अशत.

१८, ११, १८, १८ ॥ अशतो, ashtô. ना० आंगली. Subs. A small
finger.

१८, ११, १८, १८ ॥ आबाद, âbâd. वि० पाणीवालुं, शोलायमान, सुशोभित,
वनस्पती—लाञ्छ पालावालुं; वस्तीवालुं. Adj. Abound-
ing with water (lit.); elegant, beautiful; full of
vegetation; peopled, populous; prosperous.
Per. ३७३

१८, ११, १८, १८ ॥ अ-दा-तोख्मे, a-dâ-tôkhmê. वि० जद तोख्म—
अतवालुं. Adj. Of low birth; of ignoble parent-
age. Corrupt form of १८, ११, १८, १८ ॥

१८, ११, १८, १८ ॥ अशतवीन, ashtavîn. संख्या० वि० आठमुं, ८) मुं;
ना० आठमो शख्स. Numer. adj. Eighth, 8th.
Subs. The eighth person.

१८, ११, १८, १८ ॥ अ-दातोबरान, a-dâtôbarân. ना० छिनसाइ नहीं
आपनारा—करनारा, मददे नहीं पोहोचनारा. Subs. De-
niers of justice; those that do not hold out a
helping hand; those who do not come to the
rescue.

१८, ११, १८, १८ ॥ अछिखुन, अ-छिखतन, aikhun, a-ikhun. वि०
अछि वगरनुं, ओडआपण विनानुं. Adj. Free from
blemishes—defects—deformities.

॥૧૯૪૩॥ આઈખ્તન, આએખ્તન, áíkhtan, áékh̄tan. વિં
બાગિયા—પંત્યાલા વગરનું, એખ્તનું; મીસાલ વગરનું; જેના
જેવું બીજું નહીં તે, આપઅપત્યાર; ઓદાતાલાનાં નામો મધેનું
એક નામ છે. Adj. Having no partner; single;
incomparable, unequalled; independent; one
of the names of the Creator.

॥૧૯૪૪॥ હેશ્તન, hēshtan. કિં છોડવું, છોડી દેવું, પડવા દેવું,
છાંટવું; લટકવું, V. To dismiss, to leave; to let
fall; to sprinkle; to hang loose. Per. هشتن

૩૫૫૥૧૯૪૫ અ-અજુનાનદ, a-jâtunânad. કિં નહીં આવે—
પોહોચે. V. May not come—reach.

૧૯૫૧૯૪૬ આજતુનેદ, ájâtunêd. કિં આવેછે; પોહોચે છે.
V. Comes, reaches; arrives (pres. 3rd sing.).

૧૧૯૪૭ અશતોહ, ashatôh. Gloss. વિં તંગીમાં—કબજનમાં
આવેલું, ઘેરાઈ ગયલું. નાં કામલી, ધાબરી. Adj. Strait-
ened, embarrassed, perplexed; surrounded by.
Subs. A blanket.

૧૧૯૪૮ અશ્તવદ, ashtavad. નાં બીજા ગાથાનું નામ છે.
Subs. The name of the second Gâthâ. Comp.
Pehl. ૭૭-૧૬૯૪૭

૧૧૯૪૯ અશ્તુદે, ashtûdê. સંખ્યાં વિં આઠમું, ૮ મું.
Numer. adj. Eighth, 8th. Av. ૬૭૩૫૧૪૭

૬૧૯૪૭ અશ્તુમ, ashtum. સંખ્યાં વિં આઠમું, ૮ મું.
Numer. adj. Eighth, 8th. Av. ૬૬૯૪૭, Sans.
અષ્ટમ, Per. هشتم

૬૧૯૪૮ અશ્તુલુમ, ashtulum. નાં મજલુતી; ધાસ્તી, બચ

ધબરાટ; અધીરાઈ; પોકાર; લડાઈ; ટંટો. Subs. Firmness; terror, dread; consternation; impatience; exclamation; war; contest. Comp. Per. اشتعل

જાતક ૧૧૫૬ અશઘ્ર-વર, khshathra-var. નાં મુરદનો સાહેબ; ઉમેદનો ધણી; પાદશાહ; શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ, ધાતુ, અબનો. Subs. Lord of hope; master of wishes, a king; *Shêhêrévar Amshâspand*; metals; treasure, riches. Comp. Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀, Pehl. 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀, Per. شهر یور

જાતક ૧૧૫૭ અ-જાદે, a-jâdê. વિં આડે મારગે, ઉલટે રસ્તે. Adj. Deviating from the straight path, going astray. Contrast Per. جاده

જાતક ૧૧૫૮ અઝદે, azhdê. વિં દુઃખી, આઝેરદે, રંછદા, હેરાન. Adj. Distressed, afflicted, vexed, harassed.

જાતક ૧૧૫૯ અ-દાદે, a-dâdê. See ૧૧૫૫ a-dâdê.

જાતક ૧૧૬૦ અશતી, ashti. Nêrang. નાં આવી પોહોચવું. Subs. Coming, arriving. Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀

જાતક ૧૧૬૧ અશતક, ashtak. નાં કપડાં, પુગડાં. Subs. Clothes, garments.

જાતક ૧૧૬૨ આબાદે, âbâdê. વિં સર્વથી ઉંચું—મોટું. Adj. Highest, largest.

જાતક ૧૧૬૩ આશ્તે, âshtê. નાં આશાએશ, સુલેહ. વિં મધ્યમ રીતે ખાનાર—પીનાર; લાચક. Subs. Repose, peace. Adj. Moderate in eating and drinking; worthy, fit.

જાતક ૧૧૬૪ એશ્તે, êshtê. Vand. XIII. બૂં ફૂં ચાહેવું, ઈચ્છેવું. Past partic. Wished, desired.

૧૪૫૫ અશ્તે, khashtê. See ૧૪૫૫ khêsh. Comp. Av.

૧૪૫૫, ૧૪૫૫ = Sans. इष्टका = Per. خشت

૧૪૫૫ ગશ્તે, gashtê. બૂં ફૂં ફરેલું; ફરી વલેલું. Past partic. Turned; run over; gone round. Per.

گشته

૧૪૫૫ હશ્તે, hashtê. બૂં ફૂં થયલું, બનેલું, હયાતીમાં આવેલું. Past partic. Been; happened; come into existence.

૫૧૪૫ આશ્તગી, âshtagî. વિં સુલેહ—સંપન્ન વાલું, મિત્રાચારી બરેલું. Adj. Peaceful, friendly.

૧૪૫૫ અશ્તે, ashtê. See ૧૪૫૫ asht.

૫૫૧૪૫૫ અશ્તે-મસા, khashtê-masâ. વિં ઈંટના નેટલું મોટું. Adj. Of the size of a brick. Av. ૫૫૫૫૫૫-૧૫૫૫

૫૧૪૫ આશ્ત-તુમ, આશ્ત-તુમ, âsht-tum, âshta-tum. વિં સર્વથી સુલેહ—સંપન્ન બરેલું, અતિશય દોશ્તીવાલું. Adj. Most peaceful—friendly.

૧૪૫૫ અશ્તવદ, ઓશ્તવદ, ashtavad, ôshtavad. See ૧૪૫૫ ashtavad.

૫૧૪૫ હેશ્તમ, hêsh. વિં મેં છોડી દીધું, મેં મુકી દીધું. V. I left off—dismissed. Per. هشتم

૫૫૫૧૪૫ અશ્ત-મહી, ashta-mahî. વિં આઠ મહિનાલું. Adj. Of eight months. Comp. Av. ૫૫૫૫૫૫-૧૫૫૫ = Per. هشت ماهی

૫૫૫૧૪૫ અશ્ત-માહી, ashta-mâhî. See ૫૫૫૧૪૫ ashta-mahî.

જેશ્ત-મસા, ઈશ્ત-મસા, khêshht-masâ, îshht-masâ. See કાશ્તે-મસા khashtê-masâ.

જેશ્ત, ashtar. નાં એક શિક્ષાનું નામ છે, કે જેથી યુનેહગાર માણસનાં આંખનાં પાપણ ઉખેડી નાખવામાં આવતાં હતાં; છરી, છરીનો કાપલો; ખંજર, હથિયાર; અશતરો; મારવાનું હથિયાર; ચાકુક; કોરડો; એક વજન—તોલનું નામ છે. Subs. A sort of punishment by which the eyelashes of an offender used to be pulled out; a knife; the blade of a knife; a dagger; a weapon, a tool; a razor; an instrument for striking; a whip; a scourge, lash; the name of a weight. Av. 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌 = Sans. अश्ट = Per. اشتر

જેશ્ત, khashathra. નાં સાહેબ, પાદશાહ, હાકમ. Subs. A lord, a master; a king; a ruler, a governor. Av. 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌

જેશ્ત, ashtalîn. See ૫૫૫૫૫ ashtavîn.

જેશ્ત, khashathravar. See ૫૫૫૫૫ khshathra-var.

જેશ્ત, ashtarê. See ૫૫૫ ashtar.

જેશ્ત, ashtarak. નાં મોજે, પાણીનો ધોત. Subs. A wave, a billow; a cascade, a cataract.

૫૫૫

૫૫૫૫૫૫ અએવગહાન, aêvagahân. See ૫૫૫૫૫ aêbagahân.

૫૫૫૫૫૫ અ-શપીરાન, a-shapîrân. વિં બલાઓ નહીં, હુરાઓ, હુંડાઓ; દુષ્ટો. Adj. plu. Not good—virtuous persons; bad men.

॥ ૧૮૫૭-૫૮ ॥ એશ્પોક્તન, êshpôkhtan. ક્રિ० છાંટવું, છંટકાવ કરવો, ભોંકવું, વિંધવું. V. To sprinkle, to water; to prick, to pierce. Comp. Per. سیوختن

૫૭૭-૫૮ ॥ અયાવગી, ayâvagî. ના० મદદ, સહાયતા, આશ્રો. Subs. Help, assistance; support.

૧૮૫૭-૫૮ ॥ અબાફત, abâft. ના० એક જાતનું જડું કપડું. Subs. A kind of coarse cloth. Per. ابا ف

૧૮૫૭-૫૮ ॥ અયાફત, ayâft. ના० મોરાદ; આદેશ, ઈચ્છા. Subs. Wish, desire; longing.

જુલુ

જુલુ ॥ અબામ, abâm. ના० ઘરનો તબક્કો—માર. Subs. A story, a loft.

જુલુ ॥ અયામ, ayâm. ના० દાહાડા, વખત, મોસમ. Subs. Days (lit.); times; seasons; plu. of ૬૪; comp. Per. ايام

જુલુ ॥ અશમ, asham. ના० હુલેલી, ઉંચાઈ. વિ० ઉંચું; મરત-બાવાણું, આબરવાણું. Subs. Altitude, height. Adj. High; dignified, respectable. Comp. Ar. اشم

જુલુ ॥ આબામ, âbâm. ના० કરજ; ઉછીનું લેવું. વિ० તંદ-રોસ્ત. Subs. Debt; borrowing. Adj. Healthful. Comp. Per. اوام

જુલુ ॥ એશમ, êsham. ના० કાઠી, બાલવાનાં લાકડાં; સુખડની એક સહી કે જે “ઓરવીસઘાહ”ની ક્રિયા કરતાં આકરંગાની આ આગલ સુકવામાં આવેછે. Subs. Dry wood for burning, fuel; a chip of sandalwood which is placed near a censer during the performance of the ceremony of Orvisgâh.

૫૭ અેશમ, અશમ, êshma, khashma. નાં ક્રોધ, યુસ્મો, ડીનો, વેર, કપટ ; યુસ્માનો દેવ જેને બચંકર હથિયારવાલો 'એશમ' દેવ કરીને કેહેછે. Subs. Anger, wrath ; revenge, spite, enmity ; the demon of anger called *Aêshma* of horrible weapons. Av. ૫૮૭ Per. خشم

૫૭ દો-ગામ, dô-gâm. નાં બે પગલાં—કદમ. Subs. Two paces—steps. Av. ૫૯૭, Per. دوگام

૫૭૭ અશ્મેબી, khashmêbî. નાં અહુનવદ ગાથાના બીજા હાતું નામ ; ઈઝશ્નેના રદ મા હાતું નામ જેને 'અશ્મેબીઆ' કેહેછે. Subs. Name of the second chapter of the *Ahûnvad Gâthâ* ; the 29th Hâ of the Yaçna called *Khshmaêbyâ*.

૫૭૭૭ અશ્મેબીએ, khashmêbîê. See ૫૭૭૭ khashmêbî.

૫૭૭ અ-દહમાન, a-dahmân. વિં નેક—અશો નહીં ; અપવિત્ર, નાપાક, યુનેહગાર, પાપી. Adj. Not virtuous—pious—holy ; impure, guilty, sinful. Comp. Av. ૫૮૭

૫૭૭૭ અ-દહમાન, a-dâlmân. See ૫૭૭ a-dahmân.

૫૭૭૭ અશેમહુક, ashêmhuk. See ૫૭૭૭ ashêmvôhû.

૫૭૭૭ અશ્માદ, khashmârd. વિં સખ્ત, કઠણ, નક્કર, બડ. Adj. Hard, strong, solid.

૫૭૭ અશેમ-એ, ashêm-ê. નાં એક "અષેમ વોહૂ." Subs. One *Ashêm Vôhû* ; *Ashêm Vôhû* to be recited once.

દો-ગામે, dō-gâmê. નાં બે કદમ—ડગલાં. Subs.
Two paces—steps.

અશ્મીહા, khashmîhâ. ક્રિં અં ક્રોધ બરેલી રીતે,
ગુસ્સાથી. Adv. Angrily, wrathfully.

અશ્મશેદ, khashmashêd. ક્રિં ગુસ્સો કરશે, દેહ-
શત—ધાસ્તી આપશે. V. Will make (one) angry ;
will intimidate ; will strike terror.

અશ્મબી, khashmabî. See અશ્મબી. khashmêbî.

અશ્મબ્યા, khashmabyâ. See અશ્મબી. khashmêbî.

અશ્મગની, khashmagani. નાં ક્રોધ, ગુસ્સો, રીશ.
Subs. Anger, wrath ; offence.

અશ્મીન, ashmîn. વિં રૂપેરી. Adj. Silvery.

આશ્મીદન, âshmîdan. ક્રિં પીવું. V. To drink.

Corrupt form of આશ્મીદન Per. آشامیدن

અશ્મ-વોહૂ, ashêm-vôhû. નાં એક ઘણી જુની
બંદગીનું નામ છે કે જેને “અશ્મ વોહૂ” કહે છે. Subs.
Name of a very ancient prayer called *Ashêm*
Vôhû. Av. અશ્મ વોહૂ.

આશ્મોએ, આશ્મોગ, âshmôê, âshmôg. See

આશ્મોગ. Av. આશ્મોગ.

આશ્મુઈ, આશ્મોગી, âshmuî, âshmôgî. See આશ્મોગી.

અ-શમન, a-shaman. નાં જુતપરસ્ત નહીં તે. Subs.
One who does not worship idols. Contrast
Per. شمن (an idol, image ; idolatry).

અશ-મવન, ash-mavan. સર્વં તે કે જે. Pron.
He who.

॥१॥, ॥१॥ अ-शमू, a-shamû. ना० कोईभी काम सारी रीते नहीं
थवुं ते. Subs. The doing of any work unsatis-
factorily.

॥१॥, ॥१॥ आश्मू, आश्मुन, âshmû, âshmun. See ॥१॥, ॥१॥ âsh-
môê.

॥१॥, ॥१॥ अश्म-वन, khashma-van. ना० गुस्सो आंजनार, को-
धने ताजे करनार. Subs. One who subdues his
anger ; one who crushes his wrath.

॥१॥, ॥१॥ हेश्मू, hêshmû. See ॥१॥, ॥१॥ êshma, khashma.

॥१॥, ॥१॥ अशेम-वोहू, ashêm-vôhû. See ॥१॥, ॥१॥ ashêm-
vôhû.

॥१॥, ॥१॥ आश्मूर्छ, âshmûî. See ॥१॥, ॥१॥ âshmûî.

॥१॥, ॥१॥ आश्मोछे, âshmôê. See ॥१॥, ॥१॥ âshmôê.

॥१॥, ॥१॥ अश्मोक, khashmôk. ना० असबाब, सामन, मत्ता.
Subs. Goods and chattels, furniture, property.

॥१॥, ॥१॥ आश्मुगी, âshmugî. See ॥१॥, ॥१॥ âshmûî.

॥१॥, ॥१॥ आश्मोगी, âshmôgî. See ॥१॥, ॥१॥ âshmûî.

॥१॥, ॥१॥ आश्मोघ, âshmôgh. See ॥१॥, ॥१॥ âshmôê.

॥१॥, ॥१॥ अ-शमोर्डार, a-shamôrdâr. ना० नहीं पढ़नार ;
सुमार—गणनी नहीं करनार ; नहीं याद करनार. Subs.
One who does not recite—count—compute—
remember.

॥१॥, ॥१॥ अश्मुरदन, अश्मोर्दन, khashmurdan, khash-
môrdan. कि० शुभान—शक—आंती लई नवुं ; समनवुं,
अलवुं ; विचार करवो. V. To doubt, to suspect ; to
understand, to know, to think.

૧૬૭ અ-અમે, a-jâmê. વિ० કપડાં વગરનું, નાજું. Adj.

Without clothes, naked. Contrast Per. جام

૧૬૭ દો-ગામે, dô-gâme. ના० બે કદમ. Subs. Two paces—steps.

૧૬૭ દો-અમે, dô-jâmê. ના० બે ધ્યાલાં, બે ઘડા. Subs. Two cups, two pitchers. Per. دو جام

૭૧૧૬૭ અશમ-ગીની, khashma-gîni. વિ० ક્રોધાચમાન, યુસ્સાવાહું. ના० એક યુનાહનું નામ છે. Adj. Wrathful, angry. Subs. Name of a crime.

૭૧૧૬૭ અશમ-ગની, khashma-gani. See ૭૧૧૬૦ khashma-gîni.

૭૧૧૬૭ અશમ-કોશ, khashma-kôsh. ના० ગોસ્સાને વશ કરનાર. Subs. One who subdues his passion.

૧૧૧૧૬૭ અશમગીન, khashmagin. See ૪૧૧૬૦ khashmagani.

૧૧૧૬૭ અશમદાર, khashmadâr. વિ० ગોસ્સાવાહું, એસ્સાવાહું, વેદ મીઝનું. Adj. Angry, furious, fiery. Comp. Per. خشمگر

૧૧૧૬૭ અશમદાર-તર, khashmadâr-tar. વિ० વધારે ગોસ્સા—એસ્સાવાહું. Adj. More angry—furious.

૧૧૭૧૧૬૭ અ-અમ્તુનશને, a-jâmtunashnê. ના० નહીં પોહોં-ચતું—પુગતું. Subs. Not reaching.

૧૧૭૧૧૬૭ અ-અમ્તુન-દવાનદ, a-jâmtûn-davânad. વિ० દોડાવી—ઘસડી નહીં લઈ અમે. V. May not make to run, may not drag.

અગ્ર

- ૧-અકાર, અગાર, akâr, agâr. વિં એકાર, નકારું; ૧-
'અકાર' નો બગડેલો આકાર. Adj. Out of service,
unemployed; useless. Corrupt form of ૧- akâr.
- ૧-અગાર, એહર, હીપ્ર, હેહર, agâr, êhar, hîkhra, hêhar.
નાં પક્ષીનો છેડ, હેર નસો, નજસાત. Subs. Matter
excreted and ejected by a bird; dry impurity;
filth.
- ૧-અજર, ajâr. નાં તાજગી, લીલોતરી; ઢંચી નીચી
જમીન. વિં સાથે એકતું થએલું, મલીગએલું. Subs.
Freshness, verdure; rugged ground. Adj.
Assembled together; mixed. Comp. Per. ૧-اجار
- ૧-અ-દાર, a-dâr. વિં ઝાડ વગરનું. Adj. Destitute
of trees. Contrast Av. ૧-وفا
- ૧-અબાર, abâr. નાં વાદલ; જથ્થો, ઢગ; વખાર. Subs.
A cloud; a mass, a collection, heap; a godown.
- ૧-અચાર, ayâr. નાં દોસ્ત, સોબતી, સનેહી, બાઈબંધ.
Subs. A friend, a comrade, a lover, a brother,
a clansman. Per. ૧-يار
- ૧-અશર, ashar. નાં ઘણી ખુશી ભોગવવી. Subs.
Enjoying a good deal of pleasure.
- ૧-અશર, ashar. વિં ખુરે, ખરાબ, બદ. Adj. Bad,
evil, wicked. Comp. Ar. ૧-اشر
- ૧-અશલ, ashal. નાં ટુંકું કરવું. કિં અં ઈત્યાદિ, વગેરે.
Subs. Abridging. Adv. *Et cætera*, so forth—
on.

अशर, ashêr. નાં ધણી ખુશીભોગવનાર. Subs.
One who enjoys a good deal of pleasure.

अशो, ashô. See અશો ashô.

आदार, âdâr. નાં લાકડું. Subs. Wood ; timber.

आदार, âdâr. વિં હમેલદાર. Adj. Pregnant.

आबार, âbâr. નાં તાવેલું સીસું. Subs. Molten
lead. Comp. Per. ابار

आहेर, âhêr. કિં અં પછી ; પછવાડે. Adv.
Afterwards, subsequently ; backward, behind.

अयर, khayar. વિં બહાદુર, હીમતવાન, દલેર. Adj.
Brave, bold, intrepid.

अयार, khayâr. નાં કાકડી. Subs. Cucumber.
Per. خيار

दो-बार, dô-bâr. કિં અં બે વખત—વાર. Adv.
Twice. Per. دوبار

હયાર, hayâr. નાં ખોદાના નામો મધેનું એક નામ છે.
Subs. One of the names of God.

હીખર, hikhar. નાં ત્યાગ, છોડી—તજ દેવું તે.
Subs. Leaving, abandoning, giving up.

अगारोमन्द, હેરોમન્દ, agârômand, hêrômand.
વિં હુગાર—છેડવાલું ; ખરડાએલું. Adj. Full of
excrement—dung ; dirtied.

હયારોમન્દ, hayârômand. See હયારોમન્દ hayârômand.

અગારોમનન્દ, એહરોમનન્દ, agârômmand, êhê-rômmand. See અગારોમન્દ agârômand.

આગાર્હેદ, âgârhêd. ક્રિં છેરે; હુગેછે. V. May evacuate; discharges excrement (pres. 3rd sing.).

એહેરહેદ, êhêrhêd. See આગાર્હેદ âgârhêd.

અયારે, ayârê. નાં એક મિત્ર—દોસ્ત. Subs. One friend; one comrade.

અદારી, adârî. નાં કોઈની ખરાબ વસ્તુ. Subs. Any bad thing.

અબાલશ, abâlash. નાં એબલીશ; ઠગારો; એક દુરા માણસનું નામ છે. Subs. The devil; the deceiver; name of a wicked—bad man.

અ-યારી, a-yârî. નાં મદદ વગરની હાલત. Subs. Want of assistance—aid.

અયારી, હયારી, ayârî, hayârî. નાં મદદ, સહાયતા. Subs. Assistance, help.

અયારેહ, હયારેહ, ayârêh, hayârêh. નાં ચારી—મદદ—સહાયતા આપનાર. Subs. A helper, one who comes to the aid of.

અશરીઆ, અદારી, ashariâ, adârî. સંખ્યાં વિં દશ; ૧૦. Numer. adj. Ten, 10.

અ-દારશની, a-dârashnî. વિં વગર આધારે; અતરંગ, છુટું. Adj. Having no support; unconnected, separate.

અ—દારશને, a-dârashnê. વિં સ્તંભ—ટેકા વગરનું,

નિરાધાર. નાં નહીં ટેકાવતું. Adj. Without a pillar—prop; supportless. Subs. Not propping up.

سوملاش અ-આરશને, a-bârashnê. નાં નહીં વરસતું—છંટકાવ કરવો. Subs. Not raining—sprinkling.

سوملاش અ-બાલશને, a-bâlashnê. વિં તકીઆ—ગાદી—આદર વગરનું. Adj. Having no pillow—cushion—sheet (of cloth). Contrast Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭 Sans. बहिष्. Per. بالش

سوملاش અ-દારશની, a-dârashnî. નાં નહીં રાખતું. Subs. Not keeping.

سوملاش આદારશની, âdârashnî. નાં રાખતું, ધરાવતું, કબજે કરતું. Subs. Keeping, having, possessing.

سوملاش અગારી, agârî. See 𐬔𐬀𐬎𐬭 agârômând.

سوملاش અબાલેશ, abâlêsh. See 𐬨𐬀𐬎𐬭 abâlash.

سوملاش અશ્રીગાન, ashrîgân. નાં નાપાક માણસો. Subs. plu. Impure persons.

سوملاش હેખ્રગીરા, hêkhragîrâ. નાં હેર નસો. Subs. Dry impurities (as hair, nails, &c.).

سوملاش અદારીન, adârin. See 𐬨𐬀𐬎𐬭 adârî.

سوملاش અદારીન, adârîn. See 𐬨𐬀𐬎𐬭 adârî.

سوملاش અ-દારીન, adârin. વિં લાકડાનું નહીં. Adj. Not made of wood, not consisting of wood.

سوملاش આદારીન, âdârîn. નાં લાકડાનું વાસણ. Subs. A wooden vessel.

અગારીનીદાર, āgārīnīdār. નાં છેડનાર પક્ષી.
Subs. A bird that excretes and ejects matter.

એહરીનીદાર, êhêrīnīdār. વિં નસો રાખનાર.
Adj. Keeping—possessing dead matter.

અશ્રીજીદે, ashrijîdê. ભૂં કું ઢોલાયણું, નખાયણું.
Past partic. Spilled, been thrown.

અગારેદ, agârêd. નાં બદન, શરીર. Subs. The body.

અ-શરીતુનતન, a-sharītunatan. કિં નહીં ખોલવું—ઉઘાડવું—ખોલવું કરવું. V. Not to open—uncover ; not to lay open.

અયારવન્દી, ayârvandî. નાં મિત્રાચારી, દોસ્તી.
Subs. Friendship, intimacy.

અહીર-વાનદી, ahîr-vânadî. નાં હેર નસો—નજસાત દુર કરવી. Subs. Removing dry impurities—filthiness.

અહેરવન્દી, ahêrvandî. વિં નસા—નજસાત બરેણું. Adj. Full of dead matter, filthy, foul.

અશ્રવાનીહા, આશરવાનીહા, ashravânihâ, âsharvânihâ. અધોરનાનની રીતે, અધોરનાન તરીકે. Adv. In a priestly manner ; *Athornân*-like.

એહેરવાની, êhêrvânî. See અગારીનીદાર, âgārīnīdār.

અ-દારવન્દી, a-dârvandî. નાં ગુનેહગારી વગરની હાલત. Subs. Freedom from sin and guilt.

- ૬૫-અ-દારવન્દ, a-dârvand. વિ० દરવન્દ—બ્રુતપરસ્ત નહીં
 તે; દીનદાર, ધર્મ ઉપર એતેકાદ રાખનાર. Adj. Not
 ungodly—wicked, not impious; not worship-
 ping idols; religious; devoted to the practice
 of religion.
- ૬૬-હેખ્ર-નસા, hêkhra-nasâ. See ૬૭- agâr, êhar.
- ૬૭-અહીર-વદ-તર, ahîr-vad-tar. નાં વધારે તુકસાન-
 કારક હેર નસો (ઈયાને સુકકો નસો). Subs. More in-
 jurious dry impurities (as hair, nails).
- ૬૮-અ-દારવન્દ, a-dârvand. See ૬૯- a-dârvand.
- ૭૦-અ-દારવન્દી, અ-દરવન્દી, a-dârvandî, a-darvandî
 See ૭૧- adârvandî.
- ૭૧-અહેરવન્દી, આગારવન્દી, ahêrvandî, âgârvandî.
 See ૭૨- ahêrvandî.
- ૭૨-આયારવન્દી, âyârvandî. See ૭૩- ayâr-
 vandî.
- ૭૩-ખયર-વન્દી, khayar-vandî. વિ० ખાહાદુર, હીમત
 બરેલું. Adj. Bold, daring, courageous.
- ૭૪-અદારુન, આદારુન, adârun, âdârun. નાં ખરાબ
 વસ્તુ; રાસ્તીના રસ્તાથી ફરીજવું; આડે મારગે જવું. Subs.
 A bad thing; swerving from the path of recti-
 tude—righteousness; deviating.
- ૭૫-અ-દારુ, a-dâru. વિ० દવા—દારુ વગરનું, ઈલાજ—ઉ-
 પાય વગરનું. Adj. Having no medicine; remedi-
 less. Contrast Per. دارو.

لو-ا-ي-آره, a-yârê. વિ० યુડા—ખાંગડી વગરનું, નાકોવત.
Adj. Having no bracelet—bangle ; without
physical strength—power. Contrast Per. ياره

لو-ا-ي-آره, ayârê. ના० હીસાબનું દફતર, હાથમાં પેહેરવાના
યુડા—ચીતલ. Subs. An account-book ; a ban-
gle, a bracelet.

لو-ا-ي-آره, a-yâarak. વિ० નરમ ચામડીનું નહીં. Adj.
Not having a soft skin.

لو-ا-ي-آره, a-sharak. વિ० સંગત—સોબત વગરનું. Adj.
Having no society—company. Contrast Per.

شرک

لو-ا-ي-آره, a-shark. વિ० કપડાં—લુગડાં વગરનું, નાગું.
Adj. Having no clothes on ; naked.

لو-ا-ي-آره, âgârê. See لو-ا-ي-آره agâr, êhar.

لو-ا-ي-آره, a-sharkâ. વિ० ઝેરુરી નહીં. Adj. Not
poisonous.

لو-ا-ي-آره, ayârêgîr. ના० હીસાબ લખનાર, મેહુતો.
Subs. An accountant ; a book-keeper.

لو-ا-ي-آره, ash-raz. સંખ્યા० વિ० પાંચસો, ૫૦૦.
Numer. adj. Five hundred, 500.

لو-ا-ي-آره, ayârtînêd. ક્રિ० ગાલેબ આવેછે,
સરસ થાયછે. V. Prevails over, surpasses.

لو-ا-ي-آره, agâr-dînashnî. ના० હુષાર
કરવો ; ખરડી નાખવું. Subs. Excreting ; bedaubing.

અયારતેદ, ayártéd. ક્રિં ગાલેખ આવે ; કાવે,
સરસ થાય. V. May prevail over ; may succeed
—surpass.

અશ-રતુ, ash-ratu. નાં જે શુર, જે દીન ધર્મનો
દસ્તુર—ઉપાધ્યો. Subs. The religious teacher who ;
the Dastur or the spiritual preceptor who (lit.).

અયારદે, ayárdê. નાં જે અવસ્તાની શરેહ. Subs.
A commentary on the *Zend Avesta*. Comp.
Per. ایا، رده

અશરફી, ashrafi. નાં એક સીકકાતું નામ છે.
Subs. Name of a coin. Comp. Per. اشرفی

અ અ

અગી, agî. નાં બદી, ખરાબી. Subs. Wickedness,
vice, badness. Comp. Av. અગ, Sans. અઘ.

અગે, agê. ક્રિં અં જ્યારે, જે વખતે. Adv. When,
at the time that.

અદદ, adad. નાં આંક, સંખ્યા. Subs. A number,
a figure.

અબદ, abad. નાં એક દેવતું નામ છે કે જેને “સામ નરી-
માને” માર્યો હતો. Subs. The name of a Dêv whom
Sâm Narimân killed.

અબદ, abad. ક્રિં અં અવેદાન, હમેશે. Adv. For
ever, eternally, always.

અબે, abê. શબ્દ અં વગર, સિવાય, વતરોગે, જેમકે:—

අභේ abêanjâm. Prep. Except, without, exclusive of:— as අභේ abêanjâm.

අබේ, abê. વિં હીસાબ—ગણતરી—છેડા વગરનું. Adj. Countless, innumerable, endless.

અસ, as. નાં ઘંટી. Subs. A mill. Per. آس

આઈએ, âîê. નાં હરણ. Subs. A deer, an antelope.

આઈએ, âîê See આ ઈê.

આએ, અએ, âê, aê. દર્શીં સર્વં આએ. વિં ઘણું ; સેતાબ, ઉતાવળું. Demons. pron. This. Adj. Much ; speedy, hasty—as આêrak = this thine (lit.).

આબી, âbî. નાં સફરજન નામનો મેવો. વિં પાણી જેવું, ભીજું. Subs. A quince. Adj. Watery, moist. Per. آبى

આસ, âs. નાં શરાબ, દારૂ ; કાંચ ; એક જાનવરનું નામ છે ; દવા. Subs. Wine, liquor ; rice, gruel ; name of an animal ; medicine.

ખસ, khas. નાં ખુશી, ખુશહાલી. Subs. Delight, a happy state.

ખીગ, khîg. નાં છાગલ. Subs. A leathern bottle or bag for holding water.

ખોએ, khôê. નાં ખસલત, ખવાસ. Subs. Nature ; habit that has become natural.

અડઘા ૨-૨-૨-૬, ra-ra-ra-da. સંખ્યાં વિં સીતેર, ૭૦.
Numer. adj. Seventy, 70.

અડઘા સે-એ, sê-ê. સંખ્યાં વિં ચાર, ૪. Numer. adj.
Four, 4.

અડઘા હીબ, hīb. નાં આકેબત—સેવટનું કામ; ધાસ્તી.
Subs. Final work—business; fear. Comp. Per.

અડઘા અઈશ, aish. નાં સીનો, છાતી. Subs. The breast
or chest.

અડઘા અએશ, aêsh. નાં બગલ, કાખ. સર્વં જે કાંઈ, જે કોઈ.
Subs. The armpit. Pron. Whatever, whoever.

અડઘા એશ, અએશ, êsh, aêsh. નાં આંખ; દરજંદ. Subs.
The eye; an issue, offspring.

અડઘા અજશ, ajash. કિં અં તેથી, તેને લીધે. Adv.
Consequently.

અડઘા અએશ, અદશ, aêsh, adash. સર્વં કોઈ; એક જણ.
Pron. Any one, some one; a person.

અડઘા અશ, એશ, ash, êsh. સર્વં તે, જે. Pron. He,
who.

અડઘા અસા, asâ. નાં સાથો—છાંયડો કરવો, છતર કરવું.
Subs. Shading, covering with a canopy.

અડઘા અસ્થા, આસ્થા, asyâ, âsyâ. Vand. VIII. નાં
સીનો, છાતી. Subs. The breast or chest.

અડઘા આદશ, અદોશ, આએશ, âdash, adôsh, âchêsh. નાં
કોઈ સખસ; દાનેશમંદો. Subs. Any one, some one,
an individual; learned persons.

آبی, ābî. See آب ābî.

آسا, āsâ. નાં રોણક, શીંગાર, શોભા; બેહેશ્ત, સ્વર્ગ; આશાએશ; રીતભાત; કાનુન. Subs. Elegance, grace, beauty, ornament; heaven, paradise; ease, rest; manners, ways; rule.

آسیآ, āsiâ. નાં શરાબ, દારૂ. Subs. Vinous or spirituous liquor.

آسه, âsê. નાં અછોડો, લગામ. Subs. The reins or guiding strings of a bullock; a bridle.

آدش, êdash. નાં ઝુંસરી. Subs. A yoke.

آدش, ôdash, khôdash. નાં સ્ત્રી—ઓરતઅતનો છુપો ભાગ—શરમગાહ. Subs. *Pudendum mulieris*.

હસા, hasâ. વિં બેશુમાર, હદ વગરનું. Adj. Countless, unlimited.

હઈશ, haish. નાં કંતાન વણવાનું હથિઆર; જમીન ખેડવાનું હથિઆર; હોલ ખેડનાર ઢોરની એક બેડી; કાંઈ ચીજ. Subs. An apparatus or machine for weaving canvas; an agricultural implement; a team of ploughing cattle; anything.

હેશ, hêsh. See آجаш ajash.

آساآت, âsâkht. ક્રિ. બનાવ્યું, કરીધું. V. Performed, made.

آدیآ-آદاری, adiâ-adârî. સંખ્યાં વિં અગિઆર, ૧૧. Numer. adj. Eleven, 11.

જાવડાં આસાએદ, âsâêd. ક્રિ० વિસામો—આશાએશ પામે.

V. May take rest—breath ; may repose.

જાવડાં અદશાન, adashân. ના० લોકો ; આદમીઓ. Subs.

People, individuals.

જાવડાં અદશાન-શ, adashâna-sh. ના० જે—તે લોકો.

Subs. The people who ; those people.

જાવડાં અઈશાન, એશાન, aîshân, êshân. સર્વં તેઓ, જેઓ. Pron. They, who (plu.).

જાવડાં અએશાન, અદશાન, aêshân, adashân. See જાવડાં adashân.

જાવડાં અ-સાખુન, a-sakhûn. ના० See જાવડાં a-sakhûn.

Av. સાખુન

જાવડાં આસાન, âsân. વિ० આસાન, સેહેલ. Adj. Easy, convenient, simple.

જાવડાં દો-ગેહાન, dô-gêhân. ના० બન્ને જગતો. Subs. Both worlds.

જાવડાં અદશાન-ચ, adashâna-cha. સર્વં વલી તેઓ ; બી-જાઓબી ; બીજા લોકોને. Pron. Even they ; others also ; to other people.

જાવડાં આબશખુર, âbashkhur. ના० પાણીની ઠાંકી—તલાવ, નસીબ, ભાગ્ય, એક જગાએ મુકામ કરવો. Subs. A cistern or reservoir of water ; fortune, luck ; residence in a place. Per. آبشخور

જાવડાં અ-સાઈએ, a-sâîê. વિ० છાયા વગરનું ; આધાર—

દેકાવ વગરનું. Adj. Unshaded, unsheltered, unprotected. Per. સાયર

અસાચી આવ, âsîâv. નાં ઘંટી ; ચક્રી. Subs. A mill ; a hand-mill.

અસાચતાર, a-sâkhtâr. નાં નહીં બજાવનાર ; નહીં તૈયાર કરનાર. Subs. One who does not perform—prepare.

અસાચતારી, a-sâkhtârî. નાં નહીં કરવું—બજાવવું—તૈયાર કરવું. Subs. Not doing—performing—preparing.

અસાચતે, a-sâkhtê. બૂં ફૂં નહીં કીધેલું—બજાવેલું—તૈયાર કીધેલું. Past partic. Not done—performed—prepared.

અસાચતન, a-sâkhtan. ફિં નહીં બનાવવું—તઈ-આર કરવું—રચવું ; આકાર ન બનાવવો ; કારોબાર ન કરવો ; હકુમત ન ચલાવવી. V. Not to perform—make, not to prepare, not to arrange—shape ; not to manage—sway. Contrast Per. સાચતન

અસાચતે, a-sâkhtê. See અસાચતે a-sâkhtê.

અસાહમગુન, a-sâhamgûn. વિં બય—દેહેશત—બીહીક—ધાસ્તી વગરનું. Adj. Not formidable, fearless, free from dread—fear. Per. સમગીન

અગીઆબ, agîâb. નાં ગાલ. Subs. A cheek.

અ-દકીઆ, a-dakîâ. વિં નાપાક, અપવિત્ર. Adj. Impure, unholy. Contrast Pehl. અકી, અ

અદશે, adashê. સર્વં કોઈએક, એક શખ્સ. Pron.
Some one; an individual.

અદશ-એ, adash-ê. See અદશê.

અદશીહા, adashihâ. સર્વં બીજાઓ, લોકો.
Pron. Others, people.

અ-સાએહા, a-sâêha. વિં છાયા વગર. Adj.
Having no shade—shelter.

આસાએહ, âsâêh. નાં આસાએશ બોગવવી.
Subs. Enjoying rest—repose.

આસાહીદન, âsâhîdan. કિં ખુશી થવું; આસુદે
—કરમે થવું. V. To be pleased; to unbend one's
self; to be fat—plump.

અદશાંન, adashân. સર્વં બીજાઓ, લોકો. Pron.
Others, people.

અ-દેહેશને, a-dêhêshnê. વિં પેદાએશ વગર.
Adj. Having no creation.

અ-સહશને, a-sahashne. નાં નહીં આહાવું—
ઈચ્છવું. Subs. Not loving—wishing.

આસાએશને, âsâêshnê. નાં આસાએશ પામવી.
Subs. Taking one's ease, gathering breath.

આસાએશે, âsâêshê. નાં આસાએશ, નીરાંત,
Subs. Repose, rest.

આસાઈનદ, âsâînad. કિં આસાએશ, આસાએશ
લેછે, રાહત પામેછે. V. Takes rest; enjoys happi-
ness (pres.).

૭૭૭-૭૭૭ અસાસે, asâsê. નાં ઘરસામાન; દોલત. Subs.

Household furniture; wealth. Comp. Ar.

اثاث, اثاث

૧૦૭૭-૭૭૭ અ-સાસતાર, a-sâstâr. નાં જુલમ નહીં ગુજરનાર,

સેતમગાર નહીં તે, કૃપા દયા કરનાર, દાદ આપનાર. Subs.

One who does not exercise tyranny—unlawful authority, one who does not harass others with unreasonable severity, a compassionate—merciful man. Contrast Av. ૧૦૭૭ = Sans.

શાસ્ત્ર.

૧૧૭૭-૭૭૭ અ-સેહસ્તન, a-sêhastan. કિં નહીં આહવું—ઈ-

ચ્છવું; નહીં બીહીવું—ધાસ્તી ખાવી; વેહેમ નહીં કરવો. V.

Not to like—wish; not to be afraid, not to dread; not to be doubtful.

૧૨૭૭-૭૭૭ ખેશીનીદારી, khêshînîdârî. નાં સહુ, ખેશ.

Subs. A relative, a kinsman.

૧૩૭૭-૭૭૭ આસાઈનીદન, âsâinîdan. કિં આસાખેશ કરવી

—પામવી, નીરાંત લેવી. V. To take rest—breath, to repose.

૧૪૭૭-૭૭૭ અએ-દાબુનદ, aê-dâbunad. કિં તે મુકે—આપે.

V. He or she may put—give.

૧૫૭૭-૭૭૭ અ-સાઈએ, a-sâîê. See ૧૦૭૭, a-sâîê.

૧૬૭૭-૭૭૭ અસાએહ, અસાએ, asâêh, asâê. નાં માખ; અંગ;

છાયડો. Subs. A fly; the thigh; shade.

૧૭૭૭-૭૭૭ અ-શાઈએ, a-sâîê. See ૧૦૭૭ a-sâîê.

૧૮૭૭-૭૭૭ અદશી-ચ, adashî-cha. સર્વં કોઈ એકબી, કોઈ પણ.

Pron. Even one person—any one.

જી-ગાશેદ, a-gashêd. કિં નહીં કરે—ચાલે; મુન કેર નહીં જાય. V. May not walk—go; may not deny—disbelieve.

જી-ગાસાએદ, âsâêd. કિં આસુદે રેહે; તંદરોસ્ત રેહે. V. May get rest, may remain healthy.

જી-ગાસાઈદન, âsâïdan. કિં ઉઘડું, આસાએશ લેવી, આરામ પકડવો. V. To sleep, to rest, to repose.

ગાદાદાન, adadân. નાં અંકો, હીસાબો. Subs. Numbers, accounts.

ગાદાશન, adashna. નાં આદેશ, ઇચ્છા. Subs. Wish, desire.

ગાદાદાન, abadân. નાં આન્દાન, ઓલાદ, વંશ. વિં સજવાર, લાયક. Subs. Family, parentage, lineage. Adj. Worthy, fit.

ગાસાન, âsân. વિં શાંત, સુખ, સહેલ; સેતાબ, સગવડ બરેલું, દેલાશા બરેલું, ખુશ, સુખી, સભ્ય, કૃપાળુ, દયાવંત, મેહેરબાન. Adj. Quiet, calm, easy; hasty; convenient, consoling, pleasant, happy; modest; compassionate, merciful, kind. Per. آسان

સે-દાંગ, sê-dâng નાં ત્રણ દાંગ; "દાંગ" એટલે એક "દરામ" નો છઠો ભાગ; વહી કેટલાકો દરમનો ચોથો ભાગની લખેછે. Subs. Three *dāngs*; a *dāng* = $\frac{1}{6}$ part (and according to others $\frac{1}{4}$ part) of a dram. Comp. Per. سه دانگ

અઈશની, aîshnî. નાં ઉડવું; ઘુર; પરંડાનો માળો. Subs. Flying; light; a bird's nest.

આસાની, âsânî. નાં સહેલાઈ; મુશ્કેલીથી વેગળું, ફરાગતી, સુખાકારી, ખુશી, સુખ, શાંતી. વિં આશાનીવાળું,

શુશહાલી બરેણું, પસંદ પડું, આસાએશ બરેણું. Subs. Facility, ease; healthy state; happiness, calmness; freedom from difficulty. Adj. Easy, delightful, pleasing. Per. آسانی

૪૭૪૩ આસાનેશ, âsânêsh. નાં 'શેહરેવર' અમસાંસ્પંદની સાંભે થનાર દેવનું નામ. Subs. The name of the evil spirit who opposes *Shaharêvar Amshâspand*. Comp. Pâz. ૪૭૪૩

૧૪૭૩ આસાનીહા-તર, âsânihâ-tar. વિં વધારે સહેણું —સુતરં. Adj. More easy—simple.

૧૪૭૩ આસાનીહીદન, âsânihîdan. કિં આસાની—આસાએશવાણું થવું. V. To be at rest—ease.

૪૭૪૩ આસાનશની, âsânashnî. નાં See ૪૭૪૩ âsânî.

૧૪૭૩ આસાનશને, âsânashnê. નાં See ૪૭૪૩ âsânî.

૭૭૩ અ-ગશનીઝે, a-gashnizê. વિં નહીં ઉગવું. Adj. Not growing.

૧૪૭૩ આસાનીદન, âsânîdan. કિં આસાએશ લેવી, સુખ ભોગવવું. V. To take rest; to enjoy happiness.

૧૪૭૩ ખસાનીદન, હસાનીદન, khasânîdan, hasânîdan. કિં રેડવું, નામવું. V. To pour; to pour upon.

૪૭૪૩ આસાનગરી, âsângarî. નાં સહેલાઈ, સુખ. Subs. Facility, ease, happiness.

૪૭૪૩ આસાન-ગરીએ, âsân-gariê. વિં શાંતીવાણું, સુખી. Adj. Quiet, happy.

૧૪૭૩ અએ-અન, aê-jân. નાં એક આત્મા; એક માણસ. Subs. One soul; one living being; one person.

૧૪૭૩ અએથુન, aêshun. એઓ, તેઓ. These, they.

૧૪૩૫ અદશુન, adshûn. સર્વં બીજાઓ, લોકો. Pro. Others; people.

૧૪૩૫ અબદાન, abadân. See ૧૪૩૫ abadân.

૧૪૩૫ અ-સખુન, a-sakhun. નાં ખરાબ સખુન, નાલાયક વાત. વિં વાચા વગરનું, મુશું. Subs. A bad word, an unworthy story—discourse. Adj. Without speech; dumb. Comp. Per. بی سخن

૧૪૩૫ આઈશને, આએશને, આએશે. âishnê, âêshnêd âêshê નાં અસુસ; છુપો કાસદ; આવતું, આવનાર. Subs. A spy; a secret emissary; coming; one who comes.

૧૪૩૫ આસાન, âsân. See ૧૪૩૫ âsân.

૧૪૩૫ આશીન, asin નાં લોહું. Subs. Iron.

૧૪૩૫ ખેજન, khêjân. નાં પાનખર રૂઠું. Subs. The autumn. Per. خزان

૧૪૩૫ આસાની, âsânî. See ૧૪૩૫ âsânî.

૧૪૩૫ આસાની, âsânî. See ૧૪૩૫ âsânî.

૧૪૩૫ આશાન-તુમ, âsântum. વિં અતીશય આશાન; સર્વથી ખુશતુમા. Adj. Most easy; most pleasant. Comp. Per. آسان ترین

૧૪૩૫ આએશને, âêshnê. નાં આવનાર, આવતું; અશુશ. Subs. One who comes; coming; a spy.

૧૪૩૫ અબેઅ-અમ, abêanjâm. નાં અહુરમઝદની વગર છેડાની પાદશાહી—હકુમત, જોદાતાલાના નામો મધેનું એક નામ છે. Subs. The infinite reign of Ahura-mazda; one of the names of the Supreme God.

અબે-અનજામ, abê-anjâm. See અબે-અનજામ.

આસાન-તુમ, âsân-tum વિ. Adj. See આસાન-તુમ.

એશુમ, êshûm. ક્રિ. હું ધોઉં. V. I may wash.

આસ-ઓમંદ, âs-omand. વિ. શરાબથી ભરપુર. Adj. With wines or liquor.

અઈશક, aishak. ના. પ્યાર, પ્રીતિ. Subs. Love, affection.

અઈશે, aishê. ના. અસુસ; વેરાન—ઉજડ જગ્યા, વગડો. Subs. A spy; waste land; a desert.

આદશે, âdashê. સર્વે કોઈ, કોઈએક. Pron. Some one, any one.

એશે, êshê. વિ. ખમનાર, સોસનાર, સંતોષી, ધીરજવંત. Adj. Enduring, tolerant; contented, patient.

સસક, sasak. સંખ્યા. વિ. નેવું, ૯૦. Numer. adj. Ninety, 90.

અશગહનીનગી, ashgahaningî. ના. આજ-સાઈ. Subs. Laziness, sloth.

ખેશકારી, khêshkârî. ના. કારોબાર, કાર, કશખ, કામધંધો. Subs. Management, transaction, business, trade, occupation.

અદશ-ચ, adasha-cha. સર્વે કોઈ પણ, જેની કાંઈ, વળી કોઈની. Pron. Even some one, whosoever, any one even, anybody.

અદશ-ચ-અદશ, adasha-cha-adash. સર્વે કોઈની શખ્સ. Pron. Any person.

અડાશ-ચ, adasha-cha. See અડાશ adasha.

અસાજકાન, a-sâzâkân. નાં નહીં ગોઠવનારા
—બનાવનારા—તૈયાર કરનારા. Subs. Those that
do not arrange—perform—prepare.

અસાજ, a-sâzî. વિં રચના—ગોઠવણ વગરનું.
Adj. Having no order—arrangement.

અસાજશની, a-sâzashnî. નાં નહીં બનાવવું—
તૈયાર કરવું; બેસવું નહીં કરવું. Subs. Not making—
preparing; not adapting.

અસાજશને, a-sâjashnê. See અસાજ a-sâzî.

અસાજે, a-sâzê. નાં તૈયારી વગરનું; રાગ વગરનું.
Subs. Unpreparedness; want of harmony—
concord. Contrast Per. سا

અસાજાન, a-sâzagân. નાં નાલાયક માણસો.
Subs. Unworthy persons.

અસાજગી, a-sâzagî. નાં મીલનસારી નહીં;
નરમાસ—નમન્તાઈ વિનાનું. Subs. Unsociableness;
want of meekness—mildness.

અસાજે, a-sâzê. See અસાજ a-sâzî.

અગશ્ત, a-gasht. વિં ફરયા વગર; વિસામા—ગમત
વગર. Adj. Without walking; having no re-
creation—amusement. Contrast Per. گشت

અયશ્ત, a-yasht. બૂં ફૂં નહીં ઈનેણું—વખાણેણું.
Past partic. Uninvoked; not praised. Con-
trast Av. અયશ્ત

અસખ્ત, a-sakht. વિં સખત—ભારી—કઠણ નહીં;
નરમ, સેહેણું, દુરબલ, નબળું, અસ્થીર, ઢચુપચુ. Adj. Not

hard, soft, not heavy, easy, infirm, feeble, weak, unsteady, indeterminable, wavering.

Contrast Per. سخت

સાચું એદાદ, édád. વિં એકલો, વગર સાથીએ. Adj. Solitary, single, alone.

સાચું ખેશ્ત, khêsh̄t. નાંઈંટ, ઈંટરડી. Subs. A brick.

Comp. Peh. શબ્દ

સાચું અ-યશ્તાર, a-yashtâr. નાં આરાધના—બંદગી નહીં કરનાર. Subs. One who does not invoke—pray.

સાચું અ-યશ્તારી, a-yashtârî. નાં નહીં પૂજવું, યજ્ઞ-શની નહીં કરવી. Subs. Not invoking, not offering prayers to.

સાચું અ-સક્તી, a-sakhtî. નાં સુશકેલીઅત—સખત-પણું નહીં તે; નરમાસ, સેહેલાઈ, દુરખલતા, નબલાઈ, આનાકાની. Subs. Want of hardness—difficulty; softness, infirmity, weakness, indetermination.

Contrast Per. سخت

સાચું આખેશ્ત-ગાસ, âbêsh̄t-gâs. નાં હલાએદી—ઝૂદી—એકાંત જગ્યા; Subs. A separate—detached place, a solitary spot.

સાચું અબશ્તન, abashtan. કિં ઢોકેણું—છુપું રાખવું, સંતાડવું. V. To conceal, to keep secret, to hide. Per. ابستن

સાચું અ-યશ્તન, a-yashtan. કિં નહીં ઈંજવું—આરાધના કરવી. V. Not to invoke—offer prayers to. Contrast Sans. यज्ञ, Per. यश्ति

આબશ્તન, ābashtan. નાં ઉંચી—નામીચી જગ્યા.

Subs. An elevated place ; a first-rate spot.

અ-સાતુનીનૈદ, a-sātunīnēd. ક્રિં નહીં ચલાવે—
ફેરવે. V. May not make to proceed or go ;
may not set in motion.

હેશ્તન, hēshtan. ક્રિં છોડવું, મુકી દેવું. V. To
leave off, to forsake. Per. هشتن

અ-સાતુનાન, a-sātūnān. વિં નહીં ચાલવું—દોડ-
વું—વેહેવું, સ્થીર. Adj. Not walking, not running,
not flowing, steady.

અ-યશ્તની, a-yashtanī. વિં યજ્ઞરને—વખાણ
નહીં કરવા લાયકવું. Adj. Not fit for invocation—
praise.

અ-સાતુનતન, a-sātūnatan. ક્રિં નહીં ચાલવું—
જવું, આગલ નહીં વધવું, પેટે નહીં ચાલવું, નહીં ખીસવું—વેહે-
વું ; સ્થીર—હિલું રેહેવું. V. Not to walk—proceed,
not to go—creep, not to move—flow ; to re-
main steady.

આયશ્તને, āyashtanē. વિં શુશામતવાલો ; મીઠી
જખાનનો, ફેરેખ દેનારો. Adj. Flattering ; having a
sweet tongue, beguiling.

અ-યશ્તે-મનશની, a-yashtē-manashnī. વિં
યજ્ઞરને—આરાધના કરવાનો વિચાર નહીં રાખનાર. Adj.
Not thinking of offering divine honors.

એ-ગશ્તે, a-gashtē. વિં નહીં ફેરવું, નહીં બદલાએ-
લું—ફેરવાએલું. Adj. Unturned, unchanged,
unaltered.

૧૧૧૯૫૩ અ-યશત-કરદ, a-yashta-kard. નાં યજ્ઞશને નહીં કીધેલું, યુખ નહીં કીધેલું. “યુખ” એટલે પવિત્રાર્થના અમલમાં આવવું; “યુખ” એ એક બંદગીનું નામ છે. યુખની બંદગી બે જાતની થાય છે. એને અમલને નામે પણ ઓલખવામાં આવે છે. એક મ્હોટો અમલ અને એક નાહાનો અમલ. મ્હોટી યુખનાં અમલને “મીનોનાવર” ને નામે ઓલખવામાં આવે છે. અને નાહાની યુખના અમલને “પાંચતાએ” ની યુખને નામે ઓલખવામાં આવે છે. “મીનોનાવર” ની યુખ કોઈબી કરેશતાની કે અશો કરોહરોની નઈઅતે “યજ્ઞશને” ની બંદગી કરવાની આગમજ કરવામાં આવે છે. એ તે યુખવાલા ધણી હપર દશતાનવાલી ઓરતની નજર નહીં પડી હોએ, તથા કોઈ શુદ્ધીન વાલાનો છેડો નહીં લાગીઓ હોએ, તથા આખું આંગ નહીં ધોવામાં આવ્યું હોએ અને જે કાંઈ ખાએ પીએ તે “પાંચતાએ” ની યુખ કરીનેજ ખાએ પીએ તો, તે; “મીનોનાવર” ની યુખનો અમલ આખા ત્રણ દિવસ સુધી રેહે છે. અને “પાંચતાએ” ની યુખ તે, કરેશતાઓની કે અશો કરોહરોની નઈઅતે “દરન” ની બંદગી કરવાની આગમજ કરવામાં આવે છે. એનો અમલ જ્યાંસુધી “દરન” ઈજવાની બંદગીઓ થાય છે. ત્યાં સુધીનોજ રેહે છે. એ “મીનોનાવર” ની યુખ કીધેલી તઈઆર હોએ તો તેથીબી “દરન” ઈજઈ શકાએ છે. ત્યારે “પાંચતાએ” ની યુખની કાંઈ જરૂર પડતી નથી. Subs. *A-yashta-kard* literally means an *Izashné* that is not recited or made *khoob*. *Khoob* is the state of an officiating priest arriving at a higher degree of purification by the recital of the *Izashné* with due ceremonies. *Khoob* is also the name of a prayer, otherwise known by the name of *amal*, and is of two kinds. One is called the higher *amal* or the *mīno-*

nâvar khoob, and the other the lower or the *pânch-tâê* khoob*. The *mîno-nâvar khoob* can be performed in honor of any heavenly angel or *Asho Farohar* before undergoing the *Izashné* ceremony. The efficacy of this prayer lasts for three days, provided the officiating priest is not seen by a woman in her monthly course, or is not touched by the skirt of a garment worn by a man of foreign creed, or has not washed his whole body, or has not taken his meals without the aid of the *pânch-tâê khoob*. The *pânch-tâê khoob* is performed in honor of heavenly angels or *Asho Farohar* before the *darun* ceremony. Its efficacy lasts for a short time, viz., till the *darun* ceremonies are performed. *Darun* ceremonies can be performed with the *mîno-nâvar khoob*, there is then no need of the *pânch-tâê khoob*.

૩ રાત્રી સે-શવ, *sê-shav*. નાં ત્રણ રાત્ર, Subs. Three nights. Comp. Av. ૩ રાત્રી-સે-શવ

૩ અઈશમ, *aisham*. નાં સુરવાલ, ઈશર. વિં આગમચેતી કરજું. Subs. Breeches, trowsers. Adj. Predicting. Comp. Per. ૩ અઈશમ

૩ અએ-ગામ, *aê-gâm*. નાં એક કદમ—પગજું. Subs. One pace—step.

* A *tâê* is a twig of the *Barsam* tree; now-a-days thin short metal wires are used in its place. The number of these *tâês* depends on the nature of the ceremony to be celebrated.

જુડા અએ-જમ, aê-jâm. નાં એક પીયાલું, એક ગમ.
Subs. One cup, one goblet.

જુડા અએશમ, aêshma. નાં ગોસ્સો, રીસ, એસ્સો, ઝાંઝ,
રોષ, સંતાપ. Subs. Anger, rage, fury. Comp.
Av. ^{અસ્થમા}, Per. ^{خشم}

જુડા અગદામ, અયામ. agdâni, âyâm. નાં વખત, રૂતુ; મો-
સમ. Subs. Time, season; a recurrent period.

જુડા અસહમ, asham. નાં વાદલ, અંધારું, રાત, દાઘ, લોહી.
Subs. A cloud; darkness, night; a blot;
blood.

જુડા અ-સેહમ, a-sêham. વિં ધાસ્તી—ભય વિનાનું. Adj.
Free from dread—terror—fear. Contrast Per.

જુડા આઈયામ, âiyâm. નાં આમદાદ, પરોઢિયું; રોજ, વખત.
Subs. Dawn, daybreak; a day, time.

જુડા આઈશમ, âishma. નાં ચંદ્ર—માહતાબની રોશની,
ચાંદરણું. Subs. The light of the moon.

જુડા આસામ, âsâm. નાં આસાની, ખુશી. Subs. Easi-
ness, delight.

જુડા એશમ, êsham. નાં કાઠી, લાકડાં. Subs. Fuel.

જુડા સે-ગામ, sê-gâm નાં ત્રણ કદમ. Subs. Three
steps—paces. Comp. Av. ^{સે-ગામ}, ^{સે-ગામ}

જુડા હસામ, hasâm. નાં પક્ષીનો માજો; પીંજરું. Subs.
A bird's nest; a cage.

જુડા હેશમ, hêsham. નાં ગુસ્સો, ક્રોધ, ગુસ્સાનો દેવ, મરોશ
થઝદની સાંભે થનાર દેવનું નામ. Subs. Anger,

wrath ; the demon of wrath ; the name of the evil spirit who opposes *Sarosh Izad*. Av. *𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎*, Per. *خشم*

𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 અ-સામાન, a-sāmân. વિં બેહદ, સીમા વગરનું; પૈસા વગરનું; હુશીઆરી—અકકલ—સમજ વગરનું; વગર ધીરજનું; વગર પાયાનું; બેઝોલ, પ્રમાણ વગરનું, ધાતકી. Adj. Boundless, unlimited; moneyless, penniless; wanting sense—understanding; destitute of patience; baseless; deformed, ugly; disproportional. Comp. Per. *𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎*; contrast *𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎*

𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 અ-સામાની, a-sāmânî. વિં માપ—ધીરજ વગરનું; બેહદ. Adj. Measureless; wanting patience; unlimited.

𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 અ-સામાન, a-sāmân. વિં See 𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 a-sāmân.

𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 આસામાન, âsāmân. નાં આસમાન. Subs. The sky.

𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 અઈશ્મગાન, aishmagân. નાં ગુસ્સે થએલા લોકો. ગોરસો રાખનારા. Subs. An indignant people.

𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 આસા-મીનશ્ને, âsâ-mînashnê. નાં સુતરો વિચાર. Subs. An easy idea; corrupt form of 𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 âsân-minashnê.

𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 હેશમ-ગનશ્ને, hêsham-ganashnê. નાં હેશમ—ગુસ્સાના દેવને મારવાનું કામ. Subs. Striking the demon of anger—wrath.

𐬀𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 આસામીદન, âsâmidan. કિં ફેરવવું; હીલવવું; મસલવું. V. To turn, to move round; to shake.

જોડાડા અઈશમે, aishmê. નાં ગોસ્સો, કરોધ, હેશમ દેવ.

Subs. Anger ; passion ; the demon of wrath.

જોડાડા ખેશમે-તન, khêshmê-tan. નાં ક્રોધાચમાન પુરૂષ.

Subs. A passionate man.

જોડાડા અસામે, asâmê. નાં “નાવર” નહીં થયલો શખ્સ,

‘ઓસ્તો’. Subs. One who has not undergone the *Nâver* ceremony.

જોડાડા સે-ગામે, sê-gâmê. See જોડાડા sê-gâm.

જોડાડા અએ-બાર, aê-bâr. કિં અં એક વખત—વાર. Adv.

Once, one time.

જોડાડા અદબાર, adbâr. નાં ધાર, જેમકે જોડાડા “મતુન-

અદબાર.” Subs. A friend:—as જોડાડા matûn-adbâr.

જોડાડા અસાર, asâr. વિં નાકરમાન. Adj. Disobedient.

જોડાડા આસાર, âsâr. નાં રાહજન, વાટપાડો, પુઠારો, આજખ,

દુઃખ, દુઃખ દેનાર, જીલમ ગુજરનાર. વિં બેશુમાર.

Subs. A highwayman ; a freebooter ; affliction ; a tormenter ; a tyrant. Adj. Innumerable.

જોડાડા આસાર, અસાર, âsâr, asâr. વિં પુષ્કળ, ઘણું ; બેશુ-

માર, બેહદ. Adj. Abundant, much ; innumerable, unlimited.

જોડાડા આસાર, âsâr. નાં નાકરમાની કરનાર, હુકમ ખજલા-

વનાર નહીં તે, આગાહી ; વોકેદી ; નિશાનીઓ, ચિન્હો. Subs.

A disobedient—insubordinate person ; intelligence ; information ; acquaintance with ; signs, marks.

اسماء آسાલ, âsâl. નાં મૂલ, જડ, તોખમ, યુનિયાદ.
Subs. Root, source, origin, extraction, lineage.

اسماء અસારી, asâri. નાં ક્ષરમાનબરદારી; અશોઈ,
પરહેજગારી; તેલી, તેલ કહાડનાર. Subs. Obedience;
purity; righteousness; an oilman.

اسماء આસારેશ, âsârêsh. નાં અશોઈ, પવિત્રાઈ.
Subs. Purity; freedom from ceremonial defilement.

اسماء અસાલીન, asâliun. નાં અડક ઉપર ઉગતો રોષો.
Subs. A plant of the genus Petroselinum; a
plant growing among rocks.

اسماء અદશ-રવાન, adash-ravân. નાં કોઈ શખ્સનુ રવાન.
Subs. The soul of a person.

اسماء અ-સારવાન, a-sârvân. વિં સરદાર વગરનું; ઝો-
ટાઈ નહીં ભોગવતું. Adj. Not headed by a chief;
not enjoying superiority.

اسماء આસારે, આસારહ, âsârê, âsârah. નાં હીસાબ,
સુમાર, ગણતરી. Subs. An account, reckoning,
calculation.

اسماء દો-સાલે, dô-sâlê. વિં બે વરસનું. Adj. Of two
years, two years old. Comp. دو ساله

اسماء અએ, aê. ઉભયાં અં અએ! અરે! ઓ! Oh!
Ah! Alas! Comp. Pehl. اے, آ, Av. —

اسماء અદસ, adas. See اسماء અદશ, adash.

اسماء અબે, abê. શબ્દં શિવાય, વગેરે, વતરેગે. Prep.
Except, without, exclusive of. Comp. Per. ابي
(from بي a privative particle meaning without.)

અ-યસ્ક, a-yask. વિ० વગર દુઃખ—આખર. Adj.

Free from pain—disease. Comp. Av. અવગણ;

Contrast Pehl. ૧૭૨

અસ્બ, asba. નાં એબ, ઈલ્લત, બુરો ખવાસ; ચેલ-
વતું, હાંસેલ કરવું. Subs. Blemish, failing, bad
nature; acquiring, obtaining.

આદસ, âdas. See આદશ âdash, adash.

આસ, âs. નાં ખભાં અને છાતી વચેનો ભાગ; માણસનું
હૃદય. Subs. The part between the shoulder and
the breast or chest; the heart of man. Comp.
Av. આસ Ar. اس

અસગ, khasag. નાં કાંટો, કચરો, ત્રણ ધાર—અણીવા-
લો કાંટો. Subs. A thorn, straws, rubbish; a
three-edged thorn. Comp. Per. અસ

ખીગ, khig. See ખી khig.

સસક, ra-ra-ra-ra-da, sasak.

(સંખ્યાં વિ० નેવું. ૯૦). Numer. Adj. Ninety; 90.

હૈસ, hês. નાં સીંગડું; ડાળ. Subs. A horn; a
branch or bough (of a tree).

અએદી, aêdi. ઉભયાં અં વળી; એટલું છતાં પણ.
Conj. Also; notwithstanding.

અએશ, aêsh. નાં લંબાઈનું એક માપ છે; બીલ્લસ, વેંત.
Subs. A measure of length; a span. Comp.
Pehl. અએશ, Av. અએશ (in અએશ—અએશ)

અગ્રેશ, agêsh. કિં અં તેથી, તેને લીધે ; એવી રીતે, એ રવેશે. Adv. Consequently ; by that means ; in such a manner, thus.

અ-દકીઆ, a-dakîâ. વિં નાપાક, અપવિત્ર ; નહીં પી-સેણું—દગેણું ; સાફ નહીં કીધેણું. Adj. Impure, unholy ; not ground, not reduced to powder, uncleaned.

અબદી, abadî. નાં અવેદાની, હંમેશગી. Subs. Perpetuity, eternity. Comp. Ar. ابدی

અ-બેશ, a-bêsh. નાં ખોદાતાલાનું એક નામ છે ; કોઈને ઈજા—તુકસાન—દુઃખ નહીં દેનાર. વિં દ્વેષ—કીના વગરનું. Subs. One of the names of God ; one who does not molest, or give pain to, any one. Adj. Free from spite—malice. Comp. Av. ~~અબેશ~~

અસ્ગા, asgâ. નાં આલચલણ. Subs. Behaviour, manners.

આદેશ, âdêsh. નાં આતસ, બળતું લાકડું ; આદર ; એકં રોજનું નામ છે કે જે જશનનો દાહાડો કહેવાય છે, તે રોજે કરજ છે કે આતશખાનાઓમાં જઈને બંદગી કરવી. Subs. Fire, a fire-brand ; *Âdar* ; the name of a day which is considered festive. It is enjoined to say prayers in fire-temples on such a day.

આસીઆ, âsiâ. નાં ચકકી, ઘંટી ; શરાબ, દારૂ ; સીનો, છાતી ; સ્ત્રીઓ તથા અનવરોનાં યાન—ધાવણ ; શિક્ષા ; રાહ, રસ્તો ; કુતરા—સગને છાંયો આપવો. Subs. A hand-mill, a mill ; wine, liquor ; the chest ; the

breast, the nipple ; punishment ; a way, a path ; giving shelter to a dog. Comp. Per. آسیا

આસ્યા, âsyâ. See આસિâ.

હદીયે, hadiê. નાં નજરાણું, હુડીઓ. Subs. A present especially offered to a superior ; a gift. Comp. Per. હદિય

હસ્યા, hasyâ. નાં પાઠ—ધડો લખવાની પાટી ; ગરમી ; સાહેબ ; રાખનાર. ઉભયાં અં અગર જો. Subs. The writing board of school-boys ; heat, warmth ; a lord, master ; a keeper. Conjunc. If.

અસઘહાનેશ, asgahânêsh. નાં સુસ્તી—આલસાઈનો દરજ્જો ; શેહેરેવર અમશાસ્પંદની સાંભે થનાર દેવનું નામ. Subs. The *Drûj* of sloth—laziness ; the name of the evil spirit who opposes Shaharêvar Amshâspand.

અસઘહાન, asgahân. નાં સુસ્તી, કાહેલી, આલસાઈ. Subs. Laziness, idleness.

અ-બેશોમંદ, a-bêshômand. વિં કીનાખોર નહીં. Adj. Unrevengeful. Contrast Av. અબેશોમંદ

અસબાબ, asbâb. નાં સામાન, રાચરચીલું. Subs. Goods and chattels ; household furniture. Comp. Per. اسباب

અ-દકીઆઈ, a-dakiâi. નાં નાપાકી, અપવિત્રાઈ, નજસાત. Subs. Impurity, defilement, pollution ; filthiness.

અ-બેશી, a-bêshî. નાં કીના—કપટ વગરની હાલત.

Subs. State of being without malice—spite.

અસ્થાએશને, asbâêshnê. નાં મદદ—ચારી કરવી ; બાગીઓ—શરીક થવું ; બાડી આંખે એવું. Subs. Helping, assisting ; becoming a partner ; squinting.

અઈબાર, અદબાર, aîbâr, adbâr. નાં મદદ કરનાર, સહાય થનાર ; મદદ ; એર ; ટેકો. Subs. A helper, an assistant ; assistance, help, strength, power ; prop, support.

અસ્થાએશને, asbâêshnê. See અસ્થાએશને asbâêshnê.

અસ્થાસશને, asbâsashnê. નાં સરસામાન, રાચ-રચીલું. Subs. Goods and chattels ; household furniture.

અસ્થાએશને, asbâêshnê. નાં આવવું, પોહોંચવું. Subs. Coming, reaching.

અસ્થાએશને, asbâêshnê. See અસ્થાએશને asbâêshnê.

અ-બેશીદારી, a-bêshîdârî. નાં કપટ નહીં રાખવું ; હુખ નહીં દેવું. Subs. Not harbouring vindictive feelings ; not tormenting.

અસ્થાઈદન, asbâîdan. કિં મદદ—સહાયતા—ચારી કરવી. V. To assist, to help.

અહશના, ahashna. નાં રાહત, સુખ, મોજમઝા, શાન્તી. Subs. Quiet, ease, happiness, pleasure.

આસીઆવ, âsîâv. નાં બાગ, વાડી ; દારૂ ; હંબર ; ઘંટી.

Subs. A garden, an orchard ; spirituous or vinous liquor ; the threshold ; a mill. Comp. Per. آسیاب, آسیا

આસીન, âsîn. નાં લોહું. Subs. Iron. Comp. Pehl. ۱۲۳۳

આસાની, âsânî. નાં સેહેલાઈ, સુત્રાઈ. Subs. Ease, facility. Per. آسانی

આએશને, âêshnê. See ۱۳۳۳ asbâêshnê.

આદહીઆન, âdahîân. નાં આદેશના લોકો, આ જાના દેશીઓ. Subs. The people of this region ; the natives of this place. Comp. Av. ۱۳۳۳ - Pâz. ۲۳۳۳

આદેશે, âdêshê. See ۲۳۳ âdêsh.

આસરને, âsashnê. નાં આસાએશ, શાન્તી, આસુદગી. Subs. Rest, quiet, repose.

આસીઆને, âsiânê. નાં પક્ષીનો માલો. Subs. A bird's nest. Comp. Per. آشیان, آشیانر

ખસરને, khasashnê. નાં લુહું થવું ; બીનું કરવું ; ભુંજવું ; ખાવું ; બીહીવું. Subs. Becoming old ; moistening ; baking ; eating ; fearing. Comp. Per. خسیدن

આસીઆવ, âsiâv. See ۲۳۳, âsiâv.

અબેદાદ, abêdâd. નાં જુલમ, જબરદસ્તી. Subs. Injustice, force, compulsion. Comp. Per. بی داد

અ-બેશત, a-bêshit. વિં દુઃખી નહીં થએલો ; કીના

વગર. Adj. Not afflicted ; having no malice.

Av. ગ્રાગ્રા ; Comp. Pehl. ગ્રાગ્રા

ગ્રાગ્રા અ-બેશ્તી, a-bēshtī. નાં ક્રીના વગરની હાલત, દુઃખી થયા વગરની હાલત. Subs. State of being not revengeful—afflicted.

ગ્રાગ્રા આહીખ્તી, āhīkhtī. તે ખેંચ્યું—તલવાર ખેંચાન-
માંથી બહાર કાઢાડી. V. You pulled ; you un-
sheathed a sword (past tense 2nd per. sing.)
Comp. Per. આખિખ્તી

ગ્રાગ્રા આયેઈશ્મ, āyēīshma. નાં ચંદ્રપ્રકાશ, ચાંદરણી.
Subs. The light of the moon.

ગ્રાગ્રા આબસાલ, ābsāl. નાં બાગ, વાડી. Subs. A
garden ; an orchard. Comp. Per. આસાલ

ગ્રાગ્રા અગદી, agdī. નાં થોડીક વસ્તુ. વિં થોડું. Subs.
A few things. Adj. Little, few.

ગ્રાગ્રા અ-યસ્ક, a-yaska. વિં દુઃખ—દરદ વિનાશ. Adj.
Free from pain—disease. Av. ગ્રાગ્રા

ગ્રાગ્રા આસેબ, āsēb. નાં બલા, આકત, મુસીબત. Subs.
Misfortune, calamity, hardship. Comp. Per.
આસેબ

ગ્રાગ્રા આબેહી, ābēhī નાં આમુ નામની નદી. Subs.
The river Amoo.

ગ્રાગ્રા અબેબાદગી, aēbādagī. નાં મદદ, ચારી.
Subs. Help, succour.

ગ્રાગ્રા સે-શોદે, sē-shôdê. વિં ત્રીજે હિસ્સો, એક તૃત્યાંશ, $\frac{1}{3}$.—
Adj. A third part, one-third ; $\frac{1}{3}$.

જાએ-દસ્ત, અએ-જસ્ત, aê-dasta, aê-jasta. નાં એક હાથ ; આએ હાથ. Subs. One hand ; this hand.

ખસસ્ત, khasast. વિં બેઅકકલ, Adj. Senseless, imprudent.

સે-જસ્ત, sê-jasta. નાં ત્રણ હાથ. Subs. Three hands.

હેસીદન, hêsidan. કિં બીહીવું, ડરવું, બય લાગવો. V. To fear, to dread ; to be afraid.

અસસ્તે, asastê. વિં બેઅકકલ, બેવકુક, મૂર્ખ. Adj. Senseless, foolish, silly.

આબેસ્તે, âbêstê. નાં ગર્ભસ્થાન ; હમેલદાર સ્ત્રી ; ગર્ભ, હમેલ ; તરતનું જન્મેલું બચ્ચું ; વાવણી કરવાને તૈયાર કીધેલી જમીન. Subs. The womb ; a pregnant woman ; foetus, embryo ; a new-born child ; ground prepared for sowing. Per. آبستر

અ-બસીમ, a-basîm. વિં નાખુશ, આનંદી નહીં ; ના-સવાદ. Adj. Not cheerful—jovial ; tasteless. Contrast Per. بسیم

અ-બસીમી, a-basîmî. નાં Subs. ખુશી—આનંદ વગરની હાલત ; સવાદ વગરનું તે ; દલગીરી. Subs. State of being not cheerful—jovial ; tastelessness, sorrow.

અ-બસીમીતુમ, a-basîmîtum. વિં ઘણોજ ઉ-દાસ—દલગીરી ભરેલો. Adj. Most melancholy—sorrowful. Corrupt form of અ-બસીમી

𐬀𐬎𐬎𐬎 𐬀𐬎𐬎𐬎, assar. નાં ખેતી, ખુરજબરી. Subs. Agriculture.

𐬀𐬎𐬎𐬎𐬀𐬎𐬎 𐬀𐬀𐬀𐬀𐬎𐬎𐬎, aêvêsrûsrêm. નાં દાહાડાની ચોથી ગેહતું નામ છે. Subs. The fourth sub-division of the day.

𐬀𐬎𐬎 𐬀𐬎𐬎, 𐬀𐬀𐬀𐬀𐬎, âsîn. âiyên. } See 𐬀𐬎𐬎 𐬀𐬎𐬎.
 𐬀𐬎𐬎 𐬀𐬎𐬎, 𐬀𐬀𐬀𐬀𐬎, asin, âiîn. }

𐬀𐬎𐬎 𐬀𐬎𐬎, sê-bînâ. નાં ત્રણ માસ—મહીના. Subs. Three months.

𐬀𐬎𐬎 𐬀𐬎𐬎-𐬀𐬎𐬎, khâê-vâê. નાં પરંદાનું બેડું. Subs. The egg of a bird.

𐬀𐬎𐬎𐬎 𐬀𐬎-દીનાર, ag-dînâr. નાં ખરાબ—ખોટો દીનાર—સીકો. Subs. A false *dînâr* (a coin). Comp. 𐬀𐬎 = Av. 𐬀𐬎; 𐬀𐬎𐬎 = Av. 𐬀𐬎𐬎, Sans. દીનાર.

𐬀𐬎𐬎𐬎 𐬀-સંવાર, 𐬀સવાર, a-sanvâr, asvâr. નાં સવાર, ઘોડા ઉપર બેસીને હાંકનાર. Subs. A trooper, a rider.

𐬀𐬎𐬎𐬎 𐬀𐬎𐬎-ખેરદ, âsnê-khêrad. નાં See 𐬀𐬎𐬎𐬎 𐬀𐬎𐬎-khêrad.

𐬀𐬎𐬎𐬎 𐬀સંબંદીઆર, Asbandiâr. નાં ઈરાનના કયાની પાદશાહ ગુસ્તાસપનાં છોકરાનું નામ, કે જેને “તેહમતન અસંબંદીઆર” બી કહે છે. Subs. The name of the son of Gushtâsp, the Kayânian king of Persia—otherwise known as *Têhêmtan Aspandîâr*. Comp. Per. اسفندیار.

૪૭૬ આસીન, āsīn, āyan નાં લોટું. Subs. Iron.

Comp. Pehl. ૧૪૭૬

૪૭૭ આસીનીન, āsīnīn. વિં લોટાનું બનાવેલું, લોટાનું.

Adj. Made of iron, iron. Comp. Av. ૪૭૭૭૭૭૭૭, ૪૭૭૭૭૭૭૭૭૭

૪૭૮ અયસનીન, ayasnīn. See ૪૭૭૭ āsīnīn.

૪૭૯ ખસીનેદ, khasīnéd. કિં બીહે, ધાસ્તી રાખે; સુકું.

V. May fear—dread.

૪૮૦ હએચીનેદ, haēchīnéd. કિં સુકાવે; સુકાએ. V.

May dry; may be dried. Comp. Av. Rt. ૪૮૦

૪૮૧ હએચીનેદ-હોમનાદ, haēchīnéd-hōmanād.

કિં સુકાયું હોએ; સુકાવું હોએ. V. Might have dried, might have been dried. Comp. Av. ૪૮૧૭૭૭૭૭૭

૪૮૨ આસનીદ-ખેરદ, āsnīd-khêrad. નાં જતી અ-

કકલ. Subs. Natural intelligence.

૪૮૩ આસનીદે, āsnīdê. See ૪૮૨ આસનીદ-ખેરદ.

૪૮૪ આસનીદે-મલ્કા, āsnīdê-malkâ. નાં જતી

અકકલ રાખનાર. Subs. Possessor of natural intelligence (lit.).

૪૮૫ આસનીદે, āsnīdê. વિં કમાલીઅત પામેલો, નામીયું.

Adj. Accomplished; first-rate, excellent.

૪૮૬ આસીનગર, āsīngar. નાં લોહાર. Subs. A black-

smith. Per. آنگر

૪૮૭ અગ-દીન, ag-dīn. નાં બદદીન, જુદી દીન, Subs. A

bad religion; a different creed.

આશીન-પતગર, âsîn-patgar. See આશીન-પેટાર, âsin-pêtâr.

અસીનમ, asînam. ક્રિં ધોઉં, કરું. V. I may wash—do.

અ-દકીર, a-dakîur. વિં અપવિત્ર, નાપાક, પરહેજ-ગાર નહીં. Adj. Impure, unholy, impious.

અ-યસ્ક, a-yask વિં નીરોગી, તનદરોસ્ત. Adj. Free from disease; healthy.

દો-યસ્ક, do-yask. બે દરદ. Subs. Two diseases. Comp. Av. દો-યસ્ક-અન્ન

અ-સેઝ, અ-સીજ, a-sêz, a-sîj. વિં નાશ નહીં પામે તેવું, હમેશનું, અમૃત. Adj. Imperishable, eternal; immortal. Comp. Av. અ-સેઝ-અન્ન

આસેફ, âsêf. નાં સુલેમાનના વડા વજીરનું નામ. Subs. Name of the grand vizir of Solomon. Comp. Av. آصف

અ-સીઝ-ઓમન્દ, a-sîz-ômand. See અ-સેઝ, a-sîj. Comp. Av. અ-સીઝ-ઓમન્દ

અ-સીજશની, a-sîjashnî. નાં નહીં નાશ પામે તેવી હાલત, હમેશગી. Subs. Imperishableness, eternity.

અ-સેઝી, a-sêzî. See અ-સેઝ, a-sêz.

અઈઈવીસ્રેમ, aîvîsrêm. See અઈઈવીસ્રેમ, aêvas-rûsrêm.

અ-સેઝીદન, a-sêzîdan. ક્રિં આણ ન રાખવું, નાલા-યક થવું, હટીજવું. V. To discontinue, to recede—retreat, step back; to become unworthy.

અસંજની, a-sêzashnî. વિ० મોત વગરનું, હંમેશાં જીવતું. Adj. Deathless, ever-living.

અસંજીદ, a-sêzîd. ક્રિ० નાલાયક થયું. V. Became unworthy.

અસંજ-તન, asêz-tan. નાં વગર મોતનું તન. Subs. A body not subject to decay or liable to perish.

અસીજગ, a-sîzag. વિ० દુઃખ—સખ્તી વગરનું. Adj. Free from pain—hardship.

અગ-દીદ, ag-dîd. નાં ખુરી નજર; ખરાબ નિષ્ઠા. Subs. An evil eye; a wicked purpose—design.

અબસ્ત, abast. નાં તોરંગ (ઈઆને લીંબુની જતના એક ફળ) નો ગર—ભાવો. Subs. The pulp of a citron. Comp. Per. است, ابستر, ابستا

અબસ્ત, abast. નાં સખત ગોસ્ત કે જે હજમ થતાં ઘણો વખત લાગેછે અને તેથી માંદાને તુકસાન પોહીયે છે. Subs. Tough meat which is hard to digest and injurious to the stomach.

ખેજીદ, khêjid. નાં ક્ષીકર, ચિન્તા, અદેશો. Subs. Care, anxiety, solicitude.

ખેસ્ત, khêst. See ક્ષેસ્ત khêsht.

સગ-દીદ, sag-dîd. નાં કુતરાની નજર; કુતરાનું જોવું; સગદીદ. Subs. Sight of the dog; to be seen by the dog; Sagdîd. Comp. Per. دید + سگ

સે-સંત, sê-sat. સંખ્યાં વિ० ત્રણસો, ૩૦૦. Numer. Adj. Three hundred, 300.

અજે-ગેતી, aê-gêti. નાં આ દુનિયાં—પૃથ્વી. Subs.
This world—earth.

અબસ્તા, abastâ. નાં કેતાબનું બયાન, અવસ્તા.
Subs. The description of a book, the *Avesta*.
Comp. Per. استا, وستا, ابستا

અ-એસ્તાદ, a-êstâd. કિં નહીં હતો; નહીં ઉભો
રહ્યો. V. Was not; did not stand.

અ-એસ્તાદન, a-êstâdan. કિં ઉભું—અરું—ઠ-
ટાર નહીં રહેવું; પાછું હઠવું. V. Not to stand, not to
be upon the feet in an erect position; to step
back. Contrast Per. ایستادن

અબસ્તે, abastê. નાં જસુસ, ભોમીઓ; છુપો કાસદ,
આપણી કરનાર. Subs. A spy, a guide; a secret
emissary, a flatterer.

ખેસ્તે, khêstê. See જાણના = khêstê.

એસ્તેદ, êstêd. કિં છે; હોય; ઉભો થાય. V.
Is; may be; may stand up.

અ-જસ્તે, a-jastê. ભૂં કું નહીં પોહોચેલું—પુગેલું;
મેલવ્યા વગરનું. Past partic. Not reached, not
acquired.

આસ્તુનીનિદ, âstunînêd. કિં જોએ; નજર કરે;
ધ્યાન આપે. V. May see—look at; may pay
attention to.

અ-દસ્તોબર, a-dastôbar. વિં રખ—હોકમ વગર;
ધરમના કાએદાથી ઉલટું, રખ—હોકમ નહીં આપનાર, નાણુસ-

वाञ्छेदा प्रमाणे नहीं. Adj. Without permission, mandate; contrary to the religious law—injunction, not giving permission—license—unpleasant; not according to one's promise.

Comp. Per. بی دستور

અ-દસ્તોબરી, a-dastôbarî. નાં રજ વગરની હાલત, ધરમના ફરમાન વગરની હાલત, જેરવાજબીયતું. Subs. State of being without permission ; state of being contrary to the religious injunction ; illegality.

અ-દસ્તોબરીહા, a-dastôbarihâ. ક્રિ० અ० કા-
ચદાથી ઉલટી રીતે ; ધરમના કરમાંથી ઉલટી રીતે. Adv.
In violation of law ; in opposition to religious
injunction.

11 अ-अस्तन, a-bastan. किं नहीँ बांधवुं; छुटुं राखवुं;
 बांध—दबाइमां नहीँ राखवुं. V. Not to bind, to let
 loose; not to put under restraint. Contrast
 Av. ۱۱۰, Sans. बन्ध, Per. بستن

11) ۱۱۰۰۰ ખસીદન, khasīdan. કિં આવવું; ખાવું; બીનું કરવું;
જીવવું; બીહીવું; જુઠું—જીવું થવું. V. To masticate;
to eat; to moisten; to bake; to be afraid; to
be old. Per. ۱۱۰۰۰

अ-दस्तुर, a-dastûr, वि० होकभने नहीं माननार ; धर्म-
शुद्धि—दस्तुर वगरनुं. Adj. Refusing to obey;
without any religious preceptor—Dastur.

१. आस्त-वर, āsta-var. वि० सुखेह—संपन्न भरेपुं;

શાન્તીવાણી. Adj. Peaceful, calm, quiet, undisturbed.

સે-સેતોર, sê-sêtôr. નાં ત્રણ બારબરદારી જનવર, ત્રણ ચોપગાં જનવર. Subs. Three beasts of burden; three quadrupeds. Comp. Av. سه ستور, Per. سه ستور.

અબસ્તે, abastê. See અબસ્તે.

ખેસ્તે, khêstê. વિં એક ઈંટ—ઈંટરડીના નેટણું—પરમાણણું. નાં એક ઈંટરડી. Adj. Of the size of a brick. Subs. One brick.

ખેસીદે, khêsidê. બૂં ફૂં છુટું થએણું; બીનું કીધેણું; ભુજેણું; ખાધેણું, બીધેણું. Past partic. Become old; moistened; baked; eaten; afraid. Comp. Per. خسیده

અ-બસ્તગી, a-bastagî. નાં નહીં ખાધેણું તે, ઢીલાપણું, ખોલણું થવું, છુટું થવું. Subs. State of being unbound; looseness, opening, unclosing.

અઈસમ, aîsam. વિં નરમ, નાજુક, પોચું, નબળું. Adj. Not hard, tender, soft, weak.

અએસમ, aêsam. નાં બાલવાનાં લાકડાં; સુખડ. Subs. Fuel; sandalwood. Av. ايسام = Sans. इष्म = Per. ايزم Av. Rt. ايس = Sans. Rt. इष् = To burn.

અસીમ, asîm. વિં આશ્ચર્ય પામેલો; બહાવરો થઈ ગયેલો. Adj. Amazed; stupefied, confounded. Comp. Per. اسير اسيم, اسير اسيم

- પ્રકર ૧૦ અસીમ, *asîm*. નાં પથ્થર. Subs. A stone. Comp. Av. ૧૦૬૦ Sans. અદ્યમન.
- પ્રકર ૧૦ અસીમ, આસીમ, *asîm*, *âsîm*. નાં એક મોટા મરત-
બાનો ખેતાબ છે, કે જે અરદા વીરાકને આપવામાં આવ્યો
હતો. Subs. A title of high honour given to
Ardâ Vîrâf.
- પ્રકર ૧૦ આઈએમ, *âiêm*. નાં દહાડા; વખત; હીંગામ. Subs.
Days; time, season.
- પ્રકર ૧૦ આએસ્મ, *âêsma*. See પ્રકર ૧૦ *âyêishma*.
- પ્રકર ૧૦ આસીમ, અસીમ. *âsîm*, *asîm*. નાં આસ્માન, આકાશ;
રૂપું. વિં રૂપેરી. Subs. The sky, heavens;
silver. Adj. Silvery. Comp. Per. *سیم*
- પ્રકર ૧૦ આસીમ, *âsîm*. વિં ઉંચું, વખાણવા બેગ, ખુબેરગ, મરત-
બાવાણું. નાં ચઢતા દરજ્જાનો માણસ; શિક્ષાચુર. Adj.
Elevated; praiseworthy; of an exalted station.
Subs. A man of an exalted position; the prin-
cipal or head of a school.
- પ્રકર ૧૦ એસમ, *êsam*. કિં હું ધોઈ, પાક કરું. V. I may
wash—purify.
- પ્રકર ૧૦ હેસમ, *hêsam*. See પ્રકર ૧૦ *hêsham*.
- પ્રકર ૧૦ આસીમ-ગેરાન, *âsîm-gêrân*. નાં રૂપું ગાલનારા
—સાફ કરનારા; સોનીઓ. Subs. Those that fuse—
purify silver; silversmiths.
- પ્રકર ૧૦ આસ્માન, *âsmân*. નાં આસ્માન; ૨૭) મા રોજનું
નામ; ખોદાતાલાની એક શકિતનું નામ. Subs. The sky.

heavens; the 27th day of every month; one of the powers of God. Comp. Pehl. 𐭠𐭣𐭥𐭥, Av. 𐬀𐬎𐬌𐬎, Per. آسمان

૨૭૫૩ એસીમી, êsîmî. વિં બાલવાનાં લાકડાં—કાઠીને લગતું; ઈંધણ—કાઠી—સુખડને લગતું. Adj. Pertaining to dry wood for burning; pertaining to sandal-wood.

૫૫૩ આસીમીન, âsîmîn. વિં રૂપેરી; રૂપાના જેવું. Adj. Silvery; like silver. Comp. Per. سيمين

૧૫૫૩ અએસમ-ગુન, aêsma-gûn. વિં રૂપાના રંગનું. Adj. Having the appearance of silver.

૧૫૫૩ અએસીમીન, aêsîmîn. વિં રૂપેરી. Adj. Silvery, made of silver. Per. سيمين

૧૫૫૩ અસીમીન, asîmîn. વિં પથ્થરનું બનાવેલું; પથ્થરના જેવું. Adj. Made of stone; like a stone.

૨૭૫૩ આસીમીન-પેસીદ, âsîmîn-pêsid. વિં રૂપાંથી શીંગારેલું, રૂપાંથી ભરત ભરેલું. Adj. Decorated—embroidered with silver. Comp. Pehl. 𐭠𐭣𐭥𐭥 = Av. Rt. 𐬀𐬎𐬌𐬎 = Sans. पिश = to decorate.

૧૫૩ અ-યદમન, a-yadman. વિં હાત—ટેકા વગરનું. Adj. Having no hands (lit.); unsupported.

૧૫૩ અસદમન, as-daman. નાં વાઘ. Subs. A tiger.

૧૫૩ એસમ, êsam. See ૨૭૫૩ aêsam.

૧૫૩ અસીમે, asîmê. વિં આશ્ચર્ય થએલો; આહવારો થઈ ગએલો. Adj. Astonished, stupefied, confounded.

۱۹۴۳۰۰۰ આસીમ-ગરાન, âsîm-garân. See ۱۹۴۳۰۰۰
âsîmgêrân.

۱۹۴۳۰۰۰ હેસ્મ-તન, hêsma-tan. નાં યુસ્સા—ક્રોધવાણું આ
દમી. Subs. A passionate man.

۱۹۴۳۰۰۰ અસીમ-પતગરાન, asîm-patgarân. નાં રૂપાને
ગાલનારા—સાફ કરનારા. Subs. Those that fuse—
purify silver. Av. ۱۹۴۳۰ Sans. અદમન.

۱۹۴۳۰ અ-ગેર, a-gêr. વિં રંગ વગરનું; આકાર વગરનું.
Adj. Colorless; shapeless.

۱۹۴۳ અ-દેર, a-dêr. વિં લાંબા વખતનું નહીં તે; થોડા વખતનું
બનેલું; હાલનું. Adj. Not long past; of late
occurrence; recent. Contrast Per. ۱۹۴۳

۱۹۴۳ અસદર, asdar. See ۱۹۴۳ asdaman.

۱۹۴۳ અસીર, asîr. નાં કેદી, બંદીવાન; ગોલામ. Subs. A
prisoner, a captive; a slave. Per. ۱۹۴۳

۱۹۴۳ અ-સીર, a-sîr. વિં નહીં ધરાયલું—તૃપ્ત થએલું; અસંતોષી.
Adj. Not satiated—satisfied; discontented.
Contrast Per. ۱۹۴۳

۱۹۴۳ અસેર, asêr. વિં અગણીત, બેશુમાર; ઘણુંજ. Adj.
Countless, innumerable; excessive.

۱۹۴۳ અસ્મરી, asbarî. વિં સેવટ આવેલું, સમાપ્ત થએલું;
પુરું. Adj. Concluded, terminated; complete.
Comp. Per. ۱۹۴۳

۱۹۴۳ સે-સરેશુતે, sê-sarêshutê. વિં એક તૃતીયાંશ,
ત્રીજો હિસ્સો. Adj. One-third; a third part.

૪૭

૪૭ અએદુન, aēdūn. કિં અં એ રવેશે, એ તરેહ, એવી રીતે, એ પ્રમાણે. Adv. In this manner—way, accordingly. Per. ايدون

૪૭ અગેન, અદીન, agēn, adīn, ઉભયાં અં પણ; કિં અં એ; અગર; ત્યારે; જ્યાંસુધી, તે ઉપરથી, તે વખતે, એ રવેશે. Conj. But. Adv. If; then; as far as, thereupon, at that time, in this manner.

૪૭ અ-દુઈ, a-duī. નાં એકરેખ; ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ. Subs. One who is not deceived; one of the names of the Almighty Creator. Comp. Av. *mag*

૪૭ અ-બીન, a-bīn. વિં નહીં જોનાર; અદેર નહીં; છુપું, ખાનગી. Adj. Not seeing; not apparent—clear; secret, private. Comp. Per. نابینان

૪૭ અબીન, ખબીન, abīn, khabīn. નાં મરદ—પુરુષની છુપી ઈંદ્રી—અવયવ. Subs. *Pudendum viri*.

૪૭ અસુ, આસુ, asu, āsū. વિં છુટું, એલાહેટું, એક બોરડું, એક જગાએ. Adj. Separate, apart, aside; in one place.

૪૭ આઈઈન, આઈયેન, આઈએન, āiin, āiēn, āiyēn. નાં એક ગામનું નામ છે. Subs. Name of a village—town. See ૪૭ āsā.

૪૭ આદીન, આઈન, ādīn, āin. નાં ઉપમા, દાખલો, દલીલ, આરાએશ; રશમ, આદત, એક ગામનું નામ છે. Subs. A simile; an example, an instance; argument;

ornament ; usage, habit ; name of a village—town.

અવગણ, âyan. નાં ધાતુ, આલ, રશમ, કાએદો, ટેવ.
Subs. Metal, custom, usage, a rule, a habit. Av.
અવગણ = Sans. અવન્ = Per. آلی

અએ, khaê. નાં માછલીનાં ઈંડાં—ગરબ. Subs. The
spawns of fish.

અએના, aênâ. ઉભયાં અં અથવા, યા. Conj.
Or, either.

અ-દીના, a-dînâ. નાં ગેરઈનસાદ ; બેદાદ, જુલમ.
Subs. Injustice, iniquity ; tyranny.

અસ્નીય, asniya. વિં દહાડાને લગતું, નાં હીંગામ.
Adj. Relating to a day (lit.). Subs. Season,
time. Av. અસ્નીય

આસ્ના, âsnâ. વિં અહેર, ખોલ્લું ; પ્રસિદ્ધ, આલાક, હુ-
શિયાર. Adj. Apparent, open ; generally known ;
nimble, intelligent.

દો-સનેહ, dô-sanêh. નાં બે ફટકા—ઝટકા—ઝ-
પાટા ; બે હથિયાર. Subs. Two strokes—stripes ;
two weapons. Prohib. * + ્, ્, ્, ્ =
Av. અવગણ Av. Rt. અવગણ = Sans. અથ.

અસ્નીય, asniya. વિં See ્ asniya.

અ-સંગી, a-sangî. વિં બાર વગરનું, હલકું. Adj.
Not heavy, light. Prohib. * + ્, ્ = Per.

આઈનહા, áinhâ. નાં હીંગામ, વખત ; મોસમ. Subs.
Season, time ; a recurrent period.

દો-સનેહ, dô-sanêh. See દો-સનેહ.

હીવહા, hívhâ. નાં ખરાબી, નુકસાન ; ગેરફાયદો ;
તોટો. Subs. Evil ; harm, injury ; disadvantage ;
loss.

અ-દીના-ઓમન્દી, a-dînâ-ômandî. વિં ગેરઈ-
નસાક્ષી બેરેહું ; અબી, બેદીન. Adj. Unjust, unfair,
despotic ; irreligious.

અ-સોખરીગી, a-sôkhrîgî. નાં સોરખ નહીં,
રાતી છાંટ—રંગ વગરનું. Subs. Want of redness,
want of a red tincture.

દો-સનેહ, dô-sanêh. See દો-સનેહ.

અ-દીનાઈ, a-dînâî. નાં ગેરઈનસાક્ષી ; બેદીની.
Subs. Injustice ; irreligiousness ; ungodliness.

અ-સુદીએ, a-sûdiê. વિં ખીનકાએદે, કાએદાકારક
નહીં તે. Adj. Disadvantageous, unprofitable,
not lucrative. Comp. prohib. + = Av.
Av. Rt. = Per. سود

અ-દીનાઈહેદ, a-dînâîhêd. કિં બેઈનસાક્ષી ખમે.
V. May suffer injustice.

અ-દેવ-યસ્નાન, a-dêv-yasnân. નાં દેવને નહીં મા-
નનારા ; ખુતપરસ્ત નહીંતે ; એકજ ખોદને માનનારા. Subs.
Those that do not worship *Dêvs* (i. e. evil
spirits) ; non-idolators ; believers in one true
God. Av. અ-દેવ-યસ્નાન

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅-દીનાન, a-dinān. નાં દયાનત—પ્રમાણીકપણાં વગરનાં—દીન વગરનાં માણસો. Subs. Faithless—dishonest—irreligious persons. Per. 𑀅𑀲 𑀅𑀲 𑀅𑀲

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅ઁદીનાન, āinān. નાં ઉપમાઓ, દાખલાઓ. Subs. Similes, examples, instances.

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅𑀲વંદ, hībvand. નાં પાહાડ—પર્વતનું પાણી. Subs. Mountain water.

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅સ્નાન, યસ્નાન, asnān, yasnān. નાં આરાધના—બંદગી કરનાર; પુંજનારા. Subs. Those that invoke—put up prayers; worshippers.

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅સુઆન, asūān. plural of 𑀅𑀲 asū—which see.

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅દીન-ઓહ, ādin-khōh. નાં એવી આશીઆત. Subs. Such a nature—habit.

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅-દીન-ઓહ, a-dīn-khōh. વિં વગર દીનની આશીઆતનું. Adj. Not of a religious mood—nature.

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅𑀲વા-ત, hībvant. See 𑀩𑀸𑀓𑀤 hībvand.

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅-દીનાક, a-dīnāk. વિં એદીન, કાકર, ઈનસાક વગરનું. Adj. Irreligious, infidel; unjust. Comp. Per.

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅-શુકતન, a-sūkhtan. કિં નહીં બલવું—પ્રકાશવું. V. Not to burn, not to shine. Prohib. 𑀅 + 𑀩𑀸𑀓𑀤

= Av. Rt. 𑀅𑀲 = Sans. Rt. શુચ્ = Per. سوختن

𑀩𑀸𑀓𑀤 𑀅એવાર, aēvār. નાં સૂર્ય અસ્ત પામવાનો વખત; સમીસાંહાંજનો વખત. Subs. The time of sunset; the evening.

અસ્વાર, asvâr. નાં ઘોડા ઉપર સવારી કરનાર; પેદે-
લવાન, લડાયક. Subs. A rider; a hero, a warrior.
Comp. Per. اسوار

દો-દીનાર, dô-dinâr. નાં બે દીનાર. Subs. Two
dinars. Comp. Av. دو دینار

આસ્ન-ખેરદ, âsna-khêrad. નાં અતી—ખુદરતી અ-
કકલ—બુદ્ધિ. Subs. Natural intelligence. Comp.
Av. اسنه خرد

આસ્ને-ખેરદ-ઓમનદી. âsnê-khêrad-
ômandî. અતીઅકકલ બરેબું. Adj. Possessing
natural intelligence.

અસ્વાર-તર, asvâr-tar. નાં વધારે સરસ રીતે
સવારી કરનાર. Subs. A more skilful rider.

અયંગ, ayang. See ahân, âhan.

અ-સુદ, આસોગ, a-sûd, âsôg. વિં બુખું નહીં તે, ધરા-
એબું, તૃપ્ત થએબું. Adj. Not hungry, eaten to one's
full, satisfied. Prohib. *+અ = Av. *અજ = Sans.

કુધ, કુધા.

અએ-ગોશ, aê-gôsh. નાં એક કાન. Subs. One
ear. Comp. અ = Av. *અગ + અ = Av. *અગ =
Per. گوش

અગીન-શ, અદીન-શ, અદીની, aginash, adinash,
adinî. કિં અં બ્યારે તે; પણ—એ તે, ત્યારે તો તેનેબી,
તેને લીધે. Gram. particle. But, if he (lit.); then
he, when he; even to him; on that account.

અદીન-શ, અગેન-શ, adina-sh, agêna-sh. કિં અં

— સર્વં ત્યારે—તે પ્રમાણે—તે ઉપરથી તેને. adv. + pron.
Then to him, thereupon to him, accordingly
to him. (Comp. adv. + ૩ pron. suf. of 3rd pers.
sing.)

અ-દીની, a-dīnī. વિં ધેરવેલા, કાયદા—રીત પ્રમાણે નહીં.
દીન વગરનું, અધરમી, દુરાચારી. Adj. Not according
to established principles or customs; irreligious,
impious, following evil practices. (Comp.
+ ૩ = Av. અવગહન + ૩ sign of adj.).

અ-સનશ, a-sanash. વિં નુકશાન—તંગી—જી આન
વગરનું. Adj. Free from harm—want—injury.

આહની, āhanī. વિં લોહનું; લોહોડાંની બનાવટનું. Adj.
Consisting of iron; made of iron.

દો-સનેહ, dō-sanêh. See દો-સનેહ.

આઈનીહા, āīnihā. કિં અં એવી રીતથી; નાં આ-
એનાઓ. Adj. By such ways—means. Subs.
Mirrors.

અએવગહન, aêvagahan. નાં કુસ્તી. *Kushti*.

અગીન-શાન, agīn-shân. કિં અં + સર્વ, ત્યારે
તેઓ પણ—એ તેઓ; ત્યારે તેઓ. Adv. pron. But if
they; then they (lit.), when they, thereupon
they. Comp. ૩ adv. + ૩ pron. suf. of 3rd pers.
plu. See અગીનશ.

આઈનશને, āinashnê. નાં રોનક—શીંગાર કરવો.
Subs. Adorning, decorating.

અ-સનશની, a-sanashnī. See અ-સનશ.

જાસનઝને વફર, a-sanazhnê-vafar. નાં બરફ-
કરાંનું નહીં વરસવું—પડવું. Subs. No raining of
snow or hail, no falling of snow. Prohib. +
જાસનઝને વફર = Av. જાસનઝને વફર = Av. Rt. જાસનઝને વફર = Sans. Rt.

સ્નિહ + જા = Av. સ્નિહ Ay. Rt. જા Sans. Rt. વપ.
જાસનઝને વફર, agênîâv. નાં મગજનું લોહી. Subs.
Blood of the brain.

જાસનઝને વફર, અસુબાર, asôbâr, asubâr. See જાસનઝને વફર =
asuâr.

જાસનઝને વફર, અ-સુદારી, અ-સરદારી, a-sudârî, a-sardârî. વિં
વગર ધણીઆતું, સરદારી વગરનું, અધિપતિપણા—માલેકી—
સત્તા વગરનું. Adj. Having no owner—leader,
state of being without mastery—command—au-
thority, state of being without an editor—owner.
Prohib. + જાસનઝને વફર = Av. જાસનઝને વફર = Per. سرداري

જાસનઝને વફર, અસુબારી, asubârî. સવારી કરવી; Subs.
Riding upon.

જાસનઝને વફર, અ-સુબારીદન, a-sûbârîdan. કિં નાહિમેદ થવું.
નાહિમેદી થવી, આશા બચ્ત થવી. V. To be disappoint-
ed—despaired, to be hopeless.

જાસનઝને વફર, અ-દીની, a-dînî. નાં બેદીની, જુદદીની. Subs.
Irreligiousness; belief in a foreign creed.
Comp. Per. بی دینی

જાસનઝને વફર, અસ્નીએ, asniê. નાં દાહાડો, દિવસ. Subs. A day.

જાસનઝને વફર, અસુસ, asus. નાં ખતા, યુનાહ, ભુલ. Subs. A
crime, a fault, a sin; an error.

- અ-સુદી, a-sudî. વિ. ૦ શુક્રશાનકારક, કાયદા— હાંસલ—
નકા વગરનું. Adj. Harmful, disadvantageous,
unprofitable. Contrast Per. سودمند
- અ-સંગી, a-sangî. See અ-સંગી a-sangî.
- સે-ગોબશની, sê-gôbashnî. ના. ૦ ત્રણે વચન, યાને
'મનશની,' 'ગવશની' અને 'કુનશની.' Subs. Three words
(i.e. *manashnî*, *gavashnî*, and *kunashnî*).
- અ-દીનીગાન, a-dînîgân. ના. ૦ દીન—ધર્મ વગરના
લોકો; મહજબ નહીં પાલનારાઓ. Subs. Irreligious
persons; infidels.
- અસુબશને, asubashnê. ના. ૦ મલીનવું, બેલઈ જવું;
સમેલ થવું. Subs. Mixing up, becoming fami-
liar; associating with.
- આસોગશને, âsôgashnê. ના. ૦ આધા વગર રહેવું.
Subs. Abstaining from food.
- આસ્ની-ખેરદ, âsni-khêrad. ના. ૦ See આસ્ની-
âsnakêrad.
- અ-દેવ-યસ્નાન, a-dêv-yasnân. ના. ૦ શુતપરસ્તો નહીં
તે. યજ્ઞદાં પ્રસ્તો. Subs. Worshippers of God; non-
believers in Dévs (evil spirits); non-idolators.
- અગનીન, agnin. ક્રિ. ૦ અ. ૦ એક ખારગી; એકદમ;
એટલું છતાં. Adj. From one point of view, in
one sense; at once; notwithstanding.
- આઈનીન, âinin. ના. ૦ રેવાજ, રસમ, શીંગાર; આખર,
માન, મરતબો. Subs. Mode, usage, decoration;
honour, respect, dignity.

૪૪૦ આહનીન, āhanin. See ૪૪૦ āhanī. ૪૪૦ āsīnīn.

૫૪૦ અ-દીનીનદ, a-dīnīnad. કિં તેઓ નહીં આપે. V.

They may not give (something).

૧૪૪૦ આઈયનીન-ગુન, āiyānin-gun. વિં લોહોડાંના રંગનું;
લોહોડાં જેવું સખ્ત. Adj. Iron-colored; hard as iron.

૧૪૪૦ આઈયનીનીન, āiyanīnin. See ૪૪૦ āhanī.

૧૪૪૦ આઈયનીન, āiyanin. See ૪૪૦ āhanī.

૧૪૪૦ અ-શોઈન, a-sōin. વિં કાંચ—લાહી—સરસનું નહીં
બનાવેલું. Adj. Not made of starch—paste, not
made of glue.

૭૪૦ અ-દીની, a-dīni. વિં અધરમી. Adj. Irreligious.

૯૪૦ અસ્વેદ, khasvêd. કિં બીહે, ડર કરે. V. May
dread—fear.

૧૧૯૪૦ આસ્નીદાર, āsnidār. નાં મોબેદોના એક પંથનું નામ
જેનું કામ નાહાન નહવાડવાનું હોય છે. Subs. An order
of Mobêds whose business is to administer
ablution for purposes of sanctification. Comp.
Av. ૧૧૯૪૦, Pehl. ૧૧૯૪૦

૧૧૯૪૦ અ-દીનીદન, a-dīnīdan. કિં અં અધરમી થવું;
પોતાની દીન તજ દેવી. V. To be irreligious; to
apostatize.

૧૧૯૪૦ આસુગ-તુમ, āsug-tum. વિં ઘણું જ ધરાએલું. Adj.
Most satisfied, extremely satiated.

૧૧૯૪૦ આસ્નીદે, āsnidê. વિં દાનાવ, શિખેલો, સમજી, શી-
આણો. Adj. Wise, learned, sensible.

૧૪૦ અએદુન, aêdûn. See ૪૦ aêdûn.

૧૪૩ અદીન, adin. કિં અં ત્યારે, તે ઉપરથી, એ, વળી, હીઆં, જોઆરે, એ રવેશે. Adv. Then, consequently ; if ; also ; here ; when ; in this manner.

૧૪૪ અ-દીન, a-din. વિંદીઆંનત વગરનું, અનીતિવાહું, બેદીન. Adj. Irreligious, immoral, dishonest. Per.

بی دین

૧૪૫ અબીન, abîn. વિં હમેલદાર. Adj. Pregnant.

૧૪૬ અ-બીન, a-bîn. See ૧૪૫ a-bîn.

૧૪૭ આઈન, âin. See ૧૪૮ âsâ.

૧૪૮ આઈઈન, âiin. કિં અં એ રવેશે—રીતે. Adv. In this way—manner.

૧૪૯ આઈએન, આહન, âiên, âhan. See ૧૫૦ âhan.

૧૫૦ આચીન, âchin. નાં ચીન દેશના લોકો, ચીનાઓ. Subs. The Chinese.

૧૫૧ આદીનો, âdinô. નાં શ્રીસ્તીઓનો ખોદા. Subs. The scripture name of the Supreme Being.

૧૫૨ આસીન, âsin. નાં વિનંતી, કાલાવાલા, ઉપકાર, હેસાંન. Subs. Entreaty, earnest beseeching ; an obligation, a favour.

૧૫૩ આસુન, âsun. કિં અં તે વખતે, ત્યારે, જ્યારે, તે ઉપરથી, તે માફક, પણ ; એ ; હજુર, હમણા, એ રવેશે. Adv. At that time, then ; when consequently ; according to that ; but ; if ; still ; now ; in this manner.

૧૫૪ અ-જીનાક, a-jînâk. See ૧૫૫ a-jînâk.

૧૫૫ આ-ગુરાક, â-gurâk. નાં તે હાવનીમ. Subs. That. *Hâvanîm.*

અ-સુવાર, a-suvâr. See અસુદારી, asudârî.

અસોવાર, asôvâr. See અસવર, asvâr.

દો-દીનાર, dô-dinâr. See દોદિનાર, dô-dinâr.

આસ્ને-ખેરદી, âsnê-khêradî. વિ. અતી—શુદ-
રતી અક્કલને લગતું. Adj. Pertaining to natural
intelligence.

અસ્નવદ, asnavad. ના. એક પાહાડનું નામ છે. Subs.
Name of a mountain. Comp. Av. અસ્નવદ, asnavad.

અદીને-શ, આસુન-શ, adinê-sh, âsuna-sh. See
અદિનાશ, adina-sh.

અદીન-શાન, adin-shân. See અગેન-શાન, agên-shân.

આસુન-શુન, âsun-shun. સર્વ. ત્યારે તેઓ. Pron.
Then they (lit.)

અએ-ગોબાક, âê-gôbâk. ના. એક સાક્ષી—સાહેદી.
Subs. One witness.

આસ્ને-ખેરદ, âsnêd-khêrad. See આસ્ના-
ખેરદ, âsna-khêrad.

અ-દીની, a-dînî. વિ. અધરમી, દીન વગરનું, બેદીન,
દુરાચારી. Adj. Irreligious, ungodly, following
evil practices. Comp. Per. અધરમી, a-dînî.

આહ-ની, âhannê. See આહાની, âhanî.

આસ્નીદે, âsnîdê. See આસ્નિદે, âsnidê.

અ-દીની-તગે, a-dînî-tagê. વિ. દીન—ધરમને લગતા
એસ—દીલસોજ વગરનું. Adj. Void of religious
zeal—ardour.

અસનવદ-ગર, asnavad-gar. નાં 'અસનવદ' નામનો પાહાડ. Subs. The *Asnavad* mountain. Comp. Av. *asnavad*

આઈએને-વદાખ્તે, âiêné-vadâkhtë. નાં બ્રહ્માં ગરમ કીધેલું લોઢું; કોઈની તાવેલી ધાતુ. Subs. Iron heated in a furnace; any metal heated to a red heat.

આસુનીન, âsunin. એ આએ, અગર પેલું. If this, if that (lit.)

અ-દીનીક, a-dînik. વિં અધરમી. Adj. Irreligious.

અએદુન, aêdûn. કિં અં એ રવેશે. Adv. In this manner.

આસનવદ-કુન્દરી, âsnavand-kundarî. નાં એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain.

આસુન-ચ, âsuna-cha. ઉભયાં અં એ; તોપણ. Conj. If; however.

અ-સન્દે, a-sandê વિં આગસુ નહીં; ચાલાક. Adj. Not idle; active.

અસનવદ, asnavad. નાં એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain. Comp. Av. *asnavad*

આશુન-તુ, âsun-tû. જેવારે તું. When thou (lit.)

અસનવદ-ગાહ, asnavad-gâh. નાં ઓસ્તુવદ ગાથા; બીજા ગાથાનું નામ. Subs. *Oshtavad Gâthâ* (name of the second *Gâthâ*). Comp. *asnavad-gâh*, -ઠ-ઉ Pehl. *asnavad-gâh*

૧૧૧૩ આઈયેન-તન, âiyên-tan. વિં લોહના જેવા બદન—
શરીરનું. Adj. Of an iron constitution.

૧૧૧૩ અ-દીન-તન, a-din-tan. નાં અધરમી માણસનું શરીર,
અધરમી માણસ. Subs. The body of an irreligious
man, an irreligious man.

૧૧૧૩ આસુન-તન, âsun-tan. જ્યારે તન—શરીર. When
the body (lit.)

૧૧૧૩ અસન્દેહ, asandêh. See ૧૧૧૩ a-sandê.

૧૧૧૩ આસ્નિદિ, âsnidê. See ૧૧૧૩ âsnidê.

૧૧૧૩ આસ્નુદે, âsnudê. નાં તેજ, પ્રતાપ, દબદબો. Subs.
Lustre; grandeur, majesty, pomp.

૧૧૧૩ આસ્નિદિ-ઝેરદ, âsnidê-khêrad. See ૧૧૧૩
âsnêd-khêrad.

૧૧૧૩ અ-ગુમાન, a-gûmân. વિં શક વગરનું, બેશક,
બેગુમાન. Adj. Undoubted; doubtless.

૧૧૧૩ અ-થનુર, a-thanur. વિં કામઠાં વગરનું. Adj. Hav-
ing no bow. Contrast. Av. ૧૧૧૩, Sans. ધન્વન.

૧૧૧૩ દો-સનુર, dô-sanûr. નાં બે સ્નાયુ—રગ—નેસ. Subs.
Two muscles—tendons, two sinews. Av.
૧૧૧૩ Av. Rt. ૧૧૩ = to extend, to stretch.

૧૧૧૩ અદીવક, અએવક, adivak, aêvak. સંખ્યા. વિં એક.
Numer. adj. One.

૧૧૧૩ અ-શુક, a-sûk. વિં બીનકાએદે, વગર હાંસેલનું. Adj.
Profitless, void of gain—advantage. Prohib.

• + ૧૧૩ Av. ૧૧૩ Av. Rt. ૧૧૩

- ૭૫૫ આઈને, âinê. નાં રોનક, રવેશ, રીત. Subs. Elegance, beauty ; custom ; manner.
- ૭૫૬ દો-સુએ, દો-અવે, dô-suê, dô-avê. નાં બંને બાજુ, બેઉ તરફ, બે ભાગ. Subs. Both sides, two sides, two parts. = Av. سو + سو = Per. سو, سو
- ૭૫૭ અગેન-ચ, અદીન-ચ, agêna-cha, adina-cha. See ૪૩૨ agên, adin.
- ૭૫૮ અગેન-ચ-શ, agen-cha-sh. અગર—જે તેબી. If he also (lit.)
- ૭૫૯ અ-સુજદાર, a-sujidâr. વિં રોશન નહીં કરનાર—આપનાર. Adj. Not making bright ; not giving lustre.
- ૭૬૦ અગેન-અત, agên-at. કિં અં ત્યારે તું. Adv. Then thou (lit.)
- ૭૬૧ અ-સુદ, a-sud. વિં વગર ક્ષયદાનું. Adj. Unprofitable. Contrast Per. سود
- ૭૬૨ અસુદ, asud. વિં નેકીવાળું ; પવિત્રાર્થ—પરહેજગારી ભરેલું. Adj. Virtuous ; pious, devout.
- ૭૬૩ આસુદ, âsud. વિં સુખી ; નીરાંત ; મેહેનતથી વેગલું. Adj. Happy ; at rest ; free from trouble—labour.
- ૭૬૪ અ-સુદાન, a-sudân. Plural of ૭૬૨ asud, which see.
- ૭૬૫ આસુદાન, âsudân. Plural of ૭૬૩ âsud, which see.

૫૫૫૫૫ હસુદાન, hasudân. નાં અદેખાઓ, એકલખેટાઓ.

Subs. Envious persons; selfish men.

૭૫૫૫૫ અ-સુદાક, a-sudâk. વિં ગેરકાયદો કરનાર, તુકશાન-કારક. Adj. Disadvantageous; hurtful.

૧૫૫૫૫ આસનતાર, âsnatâr. See ૧૫૫૫૫ âsnîdâr.

અસુદારી, a-sudârî. વિં સરદારી—સાહેબી નહીં ભોગવતું; ખીન કાયદાકારક. Adj. Not ruling, not exercising authority. Contrast Per. سرداري

અસુદી, a-sudî. See ૫૫૫૫૫ a-sudî. Pâz. ૫૫૫૫૫

અસુદી, a-sûdî. See ૫૫૫૫૫ a-sudî.

૭૫૫૫૫ અ-સુદીનાક, a-sudînâk. See ૫૫૫૫૫ asudâk.

૧૧૫૫૫૫ અ-સુદીનીદન, a-sudînîdan. કિં કાયદાકારક નહીં થતું, ગેરકાયદો કરવો. V. Not to be advantageous; to cause disadvantage.

૭૫૫૫૫ અસન્દે, asandê. See ૧૫૫૫૫ a-sandê.

૭૫૫૫૫ અ-સુદે, a-sudê. See ૫૫૫૫૫ a-sudî.

અસુદગી, a-sudgî. નાં ગેરકાયદો; તોટો. Subs. Disadvantage; loss.

અસંદગી, a-sandgî. વિં સુસ્ત નહીં; ઠોક—વગર આકલતું નહીં તે. Adj. Not lazy—indolent; not dull—senseless.

અસુદગી, âsudagî. નાં નીરાંતપણું, શાંતી; સુખ. Subs. Rest, quiet; happiness. Per. آسودگی

અસનદગીહા, a-sandgîhâ. કિં અં વગર કાહેલીથી. Adv. Not lazily—indolently.

૫૩૩૧૧૩ આસુદગીહા, âsûdgîhâ. કિં અં આસુદાપણાથી, સુખથી. Adv. With ease, happily.

૭૪૩ અદુપ, adup. ઉભયાં અં યા, અથવા. Conjunction. Or, either.

૧૭૪૩ દો-સુપ્ત, dô-sûpt. નાં બે—બંને ખભાં, બેઉ આંધ.

Subs. Two shoulders. Comp. = Av. ૫૩૩ + ૧૭૪૩ = Av. ૧૭૪૩ = Sans. શુષ્ણિ = Per. سفت

૧૧૭૪૩ અ-સુફતન, a-suftan. કિં નહીં વિંધવું, વેહે—આંધર નહીં પાડવું. V. Not to bore—perforate. Contrast Per. سفتن

૧૧૭૪૩ આસુપતન, âsûptan. કિં વેહે—સુરાખ પાડવો, ઉત્પલપાયલ કરવું. V. To bore, to perforate. Prefix = Av. = + ૧૧૭૪૩ = Av. Rt. ૭૪૩ = Sans. Rt. શુપ = Per. سفتن

૬૪૩ અગેન-અમ, અદીન-અમ, agên-am, adîn-am. કિં અં પણ મને, પણ મારે વિશે, તોપણ હું; ત્યારે હું— મેં, ત્યારે— એ પ્રમાણે—તે ઉપરથી મને. Adv. But to me—about me; however I; then I (lit.), then to me, there-upon to me, accordingly to me. Comp. ૭૪૩ adv. + ૬ pron. Suf. of 1st pers. sing.

૬૪૩ આસુમ, એસુમ, âsum, êsum. નાં કાઠી, સુખડ. Subs. Firewood; sandalwood. Comp. Pehl.

૬૪૩ ઓયુમ, ôyûm. સર્વં મને. Pron. To me; me.

૬૪૩ અ-દયુમ, a-dayum. વિં દશમા વગર, દશમે દાહાડે નહીં. Adj. Without performing the ceremony on the tenth day after one's death; not on the tenth day.

સુર સે-યુમ, sê-yum. નાં ત્રણ દાહાડા, ફક્ત ત્રણ દાહાડા.
Subs. Three days ; only three days.

સુર અદીમ, adim. નાં દમ, સાસ. Subs. Breath.

સુર અ-દીઉર, a-dîûr. વિં દરિન—ખોરાક વગર. નાં બા-
હેલા દરિન. Adj. Without *Darun*-food. Subs.
Unhallowed *Darun*.

સુર અનદર, andar. શબ્દં અં અંદર, માં ; નીચે. Prep.
In, within, into ; below, under. Comp. Av.
પેહલ, Pehl. અ, Sans. અન્તર. Per. اندر

સુર અસુર, આસોર, asur, âsôr. નાં ગઈ પરમનો દિવસ—
દાહાડો. Subs. Day before yesterday.

સુર આસુર, âsura. નાં ખેતી. Subs. Agriculture.

સુર આસુર, âsur. નાં પોહોર ; વખત. Subs. An
eighth part of the day, equal to three hours ;
time.

સુર આસુરી, âsurî. નાં અથોરનાનતું કામ ; આસીરીઅન
લોકોની ભાષા—બોલી. Subs. The business of an
Athornân ; the Assyrian language.

સુર અસુરી, અથુરી, asurî, athurî. વિં અથોરનાનને
લગતું. Adj. Relating to an *Athornân*.

સુર આસુરી, âsurî. વિં આસીરીઅન ભાષાને લગતું.
Adj. Relating to the Assyrian language.

સુર અ-સુર-સ્તાન, a-sûra-stân. નાં જશન—ખુશી
વગરનું મથક. Subs. A place without feasting—
jollity. Priv. - + ્ = Per. سور ; - = Per.
suffix. ستان

આસ્વરીક, āsvarīk. નાં પાંદડાં, પાતરાં ; ક-આરાશી.
Subs. Leaves ; Virgo (a constellation of the zodiac).

અદવર્જ, advarj. વિં ઘણુંજ સરસ. Adj. Most excellent.

ખદવર્જ, khadvarj. નાં એક મરતબે. Subs.
One time.

અબદે, abadê. વિં શરૂઆત વગરનુંતે ; ખોદાતાલાનું એક નામ છે. Adj. Having no beginning ; one of the names of the divine Creator. Comp. Ar.

આસે, âsê. નાં ખેતી, ખેતી કરવાને સારૂ તૈયાર કરેલી જગા. Subs. Agriculture ; ground prepared for cultivation.

એસ્ક, êska. નાં આમર, દુઃખ. Subs. Disease, illness, ailment. Av. Comp. Pehl. ૧૦૩

સસક, ર-ર-ર-ર-દ, sasak, ra-ra-ra-ra-da. સંખ્યાં વિં હેશી ને દશ, નેહું, ૯૦. Numer. Adj. Eighty and ten, ninety, 90.

સસક, sasak. See ૧૦૩, sasak.

આસીઆએ, âsîâê. નાં ઘંટી, ચક્રી. Subs. A hand-mill.

અસગહન, asgahan. વિં આલસુ. Adj. Lazy, indolent.

યસ્નાન, yasnân. નાં આરાધના—બંદગી કરનાર ; પુજનાર. Subs. Adorers, those who put up prayers.

اسکھونان askahunân. નાં આલસાઈનો દેવ.

Subs. The demon of sloth—indolence.

اسهه asêh. નાં ખેતી; ખેતી કરવા લાખેકની જમીન. Subs. Agriculture; land fit for tillage.

اسکاراشنی khaskârashnî. નાં ડહાપણ, સમજ. Subs. Wisdom, sense. Pâz. اسکاراشنی

اسکاریدن khaskâridan. ક્રિં સમજવું; કર અદેશો કરવો; આગમચથી જોવું. V. To understand, to know; to forecast; to foresee.

اسکند askand. નાં હમખીસ્તર નહીં થયલી—મરદની પાસે ન ગયલી ઓરત. Subs. A woman who has had no carnal knowledge of man. Comp. Av.

اسکند

اسکون askun. નાં એક દરિઆનું નામ છે. Subs. Name of a sea.

اسکوف askôf. નાં અગાસી; છત્રું. Subs. An open gallery; eaves.

اسساک-راغ sasak-ragh. સંં વિં નેવું હજાર, ૯૦૦૦૦. Numer. Adj. Ninety thousand, 90,000.

اسغده asghadê. નાં અરધું બલેલું લાકડું. Subs. Half-burnt wood.

اسهه aîêz. નાં આતશની ચીણગારી. Subs. sparks of fire. Per. ايز

اسهه abez, aêzh. નાં આતશની ચીણગારી Subs. Sparks of fire. Per. ايز, ايز, ايز.

અસપ, aspa. નાં ઘોડો. Subs. A horse. Av.

અસપ = Sans. अश्व = Per. اسب, اسب

અસેજ, a-sêj. વિં નાશ પામે નહીં એવું. Adj. Not liable to perish; not subject to decay. Comp.

Av. અસેજાસપાસ

અસેપાહી, a-sêpâhî. વિં લશ્કર—સિપાહી વિનાનું.

Adj. Having no army—soldiers. Per. بی سپاہ

અસજેશને, a-sazêshné. વિં નાલાયક, અધિકૃત.

Adj. Unworthy, improper.

એસ્ફહાન, êsfahân. નાં ઈસ્ફહાન, ઈરાનમાં આવેલું એક શહેર. Subs. Ispahân (one of the cities of Persia). Per. اصفهان

આસ્વીઆન, âsvîân. નાં આયવીઆન, જે પાદશાહ જમશેદનો ભાઈ, અને પાદશાહ ફરેદુનનો કાકો થાય છે; એ શખ્સ પરહેજગાર હતો. Subs. *Âthvyân* (brother of king Jamsheed, and the paternal uncle of king Feridoon); he was a pious man. Comp.

Av. આસ્વીઆસ, આસ્વીઆસ

અસપ-અશતર, aspa-ashtar. નાં ઘોડાનો આશુક.

Subs. A horsewhip. Comp. Av. અસપ-અશતર

અસઝાઈ, a-sazâî. નાં નાલાયકી. Subs. Impropriety, unfitness.

અસેપાસ, a-sêpâs. વિં ઉપકાર નહીં માનનાર, અધીર.

Adj. Unthankful; impatient. Per. ناسپاس

અસઝાઈશની, a-sazâêshnî. નાં નાશજવારી, નાલાયકી. Subs. Unworthiness; impropriety.

પાલ્લવ અએવાન, aêvân. નાં મેહેલ ; મ્હોટો ઓરડો ; દરબાર.

Subs. A palace ; a hall, court. Per. ایوان

ગામણ અ-સઝાક, a-sazâk. See ગામણ અ-સઝેશ્ને. વિં
કએડ, વિરુદ્ધ, વિપરીત, એકેકથી હલકું. Adj. Incon-
gruous, incompatible, inconsistent.

અપામણ અ-સઝાક-શ, a-sazâka-sh. વિં તે નાલાએક.
Adj. He or that unworthy (lit.)

અપામણ અ-સઝાગી, a-sazâgî. નાં નાલાએકી. Subs.
Unworthiness.

અપામણ અ-સઝાકીહા, a-sazâkîhâ. કિં અં નાલાએકી
બરેલી રીતે, નાલાએકીથી, અધટીત રીતે, અરાબ—જુરી રીતે.
Adv. In an unworthy manner, unbecomingly,
improperly, unsuitably, badly. Prohib. * +
જાણ = Per. سزا + Adv. suf.

અપામણ અ-સઝાકવાર, a-sazâkvâr, વિં નાલાએક, અણ-
ધટું. Adj. Unworthy, undeserving, improper.
Per. سزاوار

જાણ અ-સઝાદ, a-sazâd. કિં નાલાએક થાએ, ગુજરે, અએ.
V. May become unworthy ; may pass away—
roll on.

અવગણ અએવાર, aêvâr. નાં ઓછરન બેહેનો વખત, મૂર્ચ
અસ્ત પામવાનો વખત, સમીસાંહાંજ. Subs. The time
of the *Ozîran Gêh* ; the latter part and close
of the day ; evening.

અવગણ અસ્પારેહ, aspârêh. નાં ઓછરન બેહેનો વખત.
Subs. The time of the *Ozîran Gêh*.

જાનકીનામ અસ્ફારે, asfârê. See જાનકીનામ aêvâr.

જાનકીનામ અસ્પારમ, aspâram. નાં એકવીસ નુસ્ક મધેના એક નુસ્કનું નામ છે. Subs. Name of one of the twenty-one Nôskks.

જાનકીનામ અએવઘહાન, aêvagghahân. નાં કુશ્તી, પેહેરવું. Subs. *Koshtî*; a sacred girdle worn by a Zoroastrian round the waist; putting on (clothes).

જાનકીનામ અ-સજશાન, a-sazashân. નાં નાલાએક—આબરુ વગરના પુરૂષો. Subs. Unworthy—disreputable persons.

જાનકીનામ અસ્ફેહાન, asfêhân. નાં “માહરોએ” નામનું આલાત, જે યજ્ઞશનેની ક્રિયા કરવામાં આવે છે તેમાં લીધામાં આવે છે. Subs. One of the ceremonial vessels or apparatus in the celebration of the Izashné, called from its crescent-shaped tops, *mâh-rû*.

જાનકીનામ અએવગહાનેદ, aêvagahânêd. ક્રિં આસપાસ વીઠાલે. V. May wrap closely about; may gird.

જાનકીનામ અએવીઆઘહન, aêvîâghahan. નાં એવ્યં-ઘહન, જે પાવ મેહેલની ડીરીઆ મધે બરસમ બાંધવાને સાર અજુરીની પાતરીની બનાવવામાં આવે છે, કુશ્તી. Subs. The girdle or tie, prepared from a leaflet of the date-palm, with which the Barsom is to be tied together; *koshtî*.

જાનકીનામ અએવ્યાસ્ત, aêvyâst. નાં અભ્યાસ કરવો; શિખવું; કુશ્તી બાંધનાર. Subs. Studying, learning; one who girds round the *koshtî*.

અભ્યાસ નહીં કરવો. Subs. Not studying.

અભ્યાસ કરવો, કુશ્તી. Subs. Putting on (clothes); studying; *Koshtî*.

અભ્યાસ, aêvyâstê. ભૂં કું આસપાસ વીટાલેલું; અભ્યાસ કીધેલું; જ્ઞાન મેલવેલું, વાલીની. Past. Part. Girded round (lit.); studied; acquired knowledge; having twisted—bent.

અભ્યાસ, aêvyâstan. કિં પેહેરવું; કુશ્તી બાંધવી; અભ્યાસ કરવો, શિખવું. V. To put on (clothes); to gird up the *Koshtî* round the waist; to learn; to study.

અભેગહીનેદ, aêvagahînêd. કિં પેહેરે, આસપાસ વીટાલે, અભ્યાસ કરે. V. May put on (clothes); may wrap closely about; may study.

અભેગહીન, aîvagahîn. See અભેગહી, aêbagahân.

અસ્પશીદ, aspashîd. કિં દુરઅંદેશો કરે. V. May foresee.

અ-સેઝગાન, a-sêzgan. વિં અવિનાશી; અમર. Adj. plu. Imperishable; immortal.

અ-સજશની, a-sazashnî. નાં નાલાયકી, અઘટિતપણું. Subs. Unworthiness; unfitness.

અ-સજશની, a-sazashnî. વિં નાલાયક, અણઘટવું. Adj. Unworthy, improper.

અ-સજશનીગી, a-sazashnîgî. નાં નાલાયકી. Subs. Unworthiness.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અએવીઆનધહન, aêvíāngahan. See ૧૫૦૦૭૩ aêvagahân.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અએવ્યાકસ્ત, aêviakast. નાં બેઠક, વિં ખબરદાર. Subs. A seat. Adj. Clever.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અસ્વદાદ, asvadâd. વિં ખબરદાર, હુશિઆર. Adj. Skilful, well-versed ; intelligent.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અસ્પ-બારે, aspa-bârê. નાં સરસ ઘોડો ; બોબે—બાર ઉઠાવનાર ઘોડો. Subs. An excellent horse ; a draft-horse.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અસ્પિગાન, aspigân. નાં ઘોડીઓ. Subs. Mares.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અસ્પીગાનાન, aspiġânân. See ૧૫૦૦૭૩ âsvîġân.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અએવેસુસ્રેમ, aêvêsrûsrêm. નાં ચોથી ઘે-હેતું નામ, તથા તેની ઉપરનો મવકેલ દ્વરેસ્તો. Subs. Name of the fourth *Gêh* or sub-division of the day ; also the angel presiding over it.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અએવસ્ત, aêvast. See ૧૫૦૦૭૩ aêvyâst.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અસ્પસ્તાન, aspastân. નાં ઘોડાનો તબીલો. Subs. A horse-stable.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અ-સઝનીદન, a-sazînidan. કિં જતું ન રહેતું ; પાયદાર—કાયમ રહેતું ; લાયક નહીં થતું. V. Not to pass away ; to be everlasting ; not to be worthy.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અ-સેઝન, a-sêzîn. See ૧૫૦૦૭૩ a-sêzî.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અ-સઝેદ, a-sazêd. કિં નહીં જતું રહે—લાયક થાય. V. May not pass away ; may not become worthy.

૧૫૦૭૧૦૭૩ અ-સ્પીત, a-spît. વિં સફેદ—ઉજળું નહીં ; નાપાક,

અપવિત્ર. Adj. Not white—fair ; not pure ; unholy.

॥૧૭૭॥ અ-સજ્જન, a-sazîdan. See ॥૧૭૭॥ a-sazînidan.

સજ્જન ન થાવું, ન શોભવું. Not to be deserving—fitting, not to look well or elegant. Prohib.

× ॥૧૭૭॥ = Av. ॥૧૭૭॥ Av. Rt. १૭૭ = Per. سزیدن

॥૧૭૭॥ અસ્પનાર, aspnâr. નાં જેવર. Subs. Ornaments, jewels.

જાણી ॥૧૭૭॥ અસ્પનારગાન, aspanârgân. નાં મશહૂર થએલાઓ.

Subs. Those that are well-known.

જાણી ॥૧૭૭॥ અસ્પનારગાની, aspanârgânî. વિં આરાસ્તગી આપનારું. Adj. Embellishing, giving ornament to.

જાણી ॥૧૭૭॥ અસ્પનારગાન, aspanârgân. નાં આરાસ્તગી આપનારાઓ. Subs. Those that add ornament to ; those that decorate.

જાણી ॥૧૭૭॥ અસ્પનારગાનીતર, aspanârgânîtar. વિં વધારે આરાસ્તગી આપનારું. Adj. Giving more embellishment.

જાણી ॥૧૭૭॥ અસ્પનદીઆર, Aspandiâr. નાં અસ્પનદીઆર ; સુશતાસ્ય પાદશાહના વડા છોકરાનું નામ, જેને “ઈર્ધન-તન” ઈર્ધાને પીત્તલના જેવી દેહનો કરીને કહેતા હતા. એ પેહેલવાન વિશે એવું કહેવું છે કે લડાઈમાં એના બદનની ઉપર કોઈબી હથિયાર લાગતું નહીં હતું. એણે પોતાના બાપની તરફથી ઘણીએક લડાઈઓ જીતી, અને મુલકોને હાત કરી લીધા હતા. આખરે એ બહાદૂર નર નામાંકિત રસ્તમ પેહેલવાનને હાતે તેની બેહુ આંખમાં તીર માર્યાથી મરણ પામ્યો. Subs.

Aspandiar; the name of the eldest son of King Gushtâsp, called *Ruin-tan* or brass-framed. It is said of this hero that his body was invulnerable in battle. He had successfully fought several battles, and conquered many countries on behalf of his father. At last this brave warrior died of the arrows shot into his eyes by the famous *Rustom*. Per. اسفندیار

છપાણ અસ્ફ-દાજ, Asphandâz. નાં અસ્પંદારમદ મહિનો; અસ્પંદારમદરોજ. Subs. The last month of every year; the fifth day of every month.

છપાણ અસ્પ-દાદ, Aspandâd. See જાણનાં Aspandiâr.

જાણનાં અસ્પે-દીનોદે, aspê-dinôdê. નાં ઘોડી. Subs.

A mare. Comp. Per. યજ્ઞ-રેણ

જાણનાં અસ્પુનતન, aspunatan. કિં એવું; દોડાવવું. V.

To see; to make or have to run, to send forth-with.

મયજાણ અ-સપુકીહા, a-sapukîhâ. કિં અં મુશ્કેલીથી; એર જુલમથી. Adv. With difficulty; forcibly.

જાણ અસ્પ-જ, aspanj. નાં મકાન, ઉતારો, ધર્મશાળા. Subs. A residence; a halting place; an inn. Comp.

Per. سہنج

મયજાણ અસ્પ-જની, aspanjânî. See જાણનાં aspanj.

જાણનાં અસ્ફ-દમદ, Asphandmad. નાં ત્રીજા ગાથાનું નામ. Subs. Name of the third Gâthâ. Comp.

Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬎𐬭𐬀, Pehl. 𐬀𐬭𐬀𐬎𐬭𐬀

જાણનાં અ-સેપોર, a-sêpor. વિં મુરતું નહીં, અપૂર્ણ, અધૂરું,

આમીવાણું, ઓછું. Adj. Insufficient, imperfect, incomplete, defective, less, deficient. Per.

سپر کر, سپر ی

અસુરીગીએ, a-spurígîê. વિં પુરાતન નહીં, અધુરું, અશુધ્ધ. Adj. Not ancient—antique; imperfect, inaccurate, incorrect.

અસેપોરીદન, a-sêpôrídan. કિં છેડો ન આણવો, પુરું ન કરવું, અધુરું રાખવું. V. Not to finish—complete, not to give the last finish, not to bring to an end, to leave unfinished—incomplete. Prohib. * + ۱۱۱ = Per. سپریدن

અસજગીહા, a-sazagíhâ. વિં પ્રમાણ પરમાણેનું નહીં. Adj. Disproportionate.

અસેપજગી, a-sêpazgi. વિં યુગલી—નીંદા—આલ—તોહોમત—કલંક—અદગોઈ વગરનું. Adj. Free from slander—calumny—backbiting, free from any calumnious accusation or aspersion—unspotted, unstained. Prohib. * + ۱۵ = Av. ۱۵ + * afst. suf. = Per. سبزی

આગેવર, ágêvar. નાં જેહદાન, ગર્ભસ્થાન. Subs. The womb; the uterus of a female.

અસપરીસ, asparís. See ۱۱۱ asparâs.

અસપરાસ, અસપરીસ, asparâs, asparís. નાં ધોડાનો રસ્તો; ઓરસ; મેદાન; એક જતનું માપ; એક ધોડો ચાલીશકે એટલો રસ્તો. Subs. A way for horses; a square; a plain, a meadow; a kind of measure; a road long enough for a horse to be exercised.

અસ્પરાસ, asprâs. See અસ્પરાસ asparâs.

અસ્પરાન, asparân. નાં ઘોડાનો તબેલો. Subs.
A horse-stable.

અસ્પરી, asparî. વિં પૂરું, તમામ. Adj. Complete,
perfect. Comp. Per. સ્પરી

અસ્પરીશ, asparîsh. See અસ્પરાસ asparâs.

અસ્પરસ્પ, asparasp. See અસ્પરાસ asparâs.

અસ્પરીક, asparîk. See અસ્પરાસ asparâs.

અસ્જરહ, asjarah. નાં જેહરની મીશાલની એક ચીજ
કે જે દોષખીઓને આવા માટે આપે છે. Subs. A sub-
stance like poison given to those residing in hell.

અએઝ, ayêz. See આએઝ aiêz.

અબીઝ, abîz. See અબેઝ abêzh.

અ-સજેદ, a-sazêd. કિં નહીં ચાલે—જાય; લાએક
નહીં થાએ. V. May not walk—go; may not
be worthy. Comp. Per. સજેદ

અ-સજદ-ગુન, a-sazad-gûn. વિં દેહશત—જાય
વગરનું, કરેર નહીં, દયાળુ. Adj. Not dreadful—fright-
ful; not cruel, merciful. Per. સજગી

અ-સેઝ-દર, a-sêz-dar. વિં કાંઠાદાર નહીં, કાંઠા
વગરનું. Adj. Not thorny—prickly. Prohib. +
અસેઝ, અસેઝ = Av. અસેઝ

અસેઝ-દર, a-sêz-dar. See અસેઝ a-sez-dar.

૧૩૩

૧૩૩ અસ્ત, ast. કિં તે છે. V. Is (3rd sing. pres.).

Av. ૧૩૩, است, هست

૧૩૩ અસ્ત, ast. નાં કાસદ. Subs. A messenger.

Av. ૧૩૩ Av. Rt. ૧૩, ૧૩ = Sans. અશ.

૧૩૩ અસ્ત, ast. નાં તન, બદન, શરીર, હાડ, હાડકું. Subs.

The body, the frame or material substance of an animal, make of a man, a bone. Av. ૧૩૩,

૧૩૩ = Sans. અદ્યન, અસ્થિ = Per. استخوان

૧૩૩ અસદ, asad. See ૧૩૩ âhan.

૧૩૩ આઈએત, âiêt. કિં લાવે, મંગાવે. V. May bring
—send for.

૧૩૩ આસ્ત, âsta. વિં અતી, ખુદરતી. Adj. Natural,
innate as ૧૩૩ âstakherad.

૧૩૩ આસ્ત, âst. નાં સુલેહ, દોસ્તી, મિત્રાચારી. Subs.

Peace, amity, friendship. Comp. Pehl. ૧૩૩

૧૩૩ હસ્ત, hast. નાં હસ્તી; દુનિયાં. Subs. Existence;
the world. Comp. Per. هستی

૧૩૩ અસ્તા, astâ. નાં અવસ્તા. Subs. The Avesta.
Comp. Per. آستا

૧૩૩ એસ્તા, êstâ. નાં વખાણ, તારીફ, બ્યાન. Subs.
Praise, commendation; description.

૧૩૩ અસ્તાખ, astâkh. વિં મગર, ગર્વિષ્ટ; બેઅદબ.
Adj. Proud, boastful; uncivil. Per. گستاخ

૧૩૩ અસ્તખાનાન, astakhânân. નાં હાડકાંઓ; ક-
નિયા, પૃથ્વી. Subs. Bones; the world, the earth.

under the protection of a guardian (or parents)

જાન-પાલકાન ૧૩૧ = Av. જાન-પાલકાન (See

Vend. Farg. 15, paras. 9, 11, 13, 15, 18.)

જાન-પાલકાન અ-સેતાઈદન, a-sêtâidan. કિં બદગોઈ—નિંદા કરવી, ખરાબ બોલવું, તારીફ ન કરવી, આશીરવાદ ન દેવો, ઉપકાર ન માનવો. V. To slander, to backbite, to speak evil; not to praise—bless; not to thank.

જાન-પાલકાન આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. See જાન-પાલકાન âstâinêd.

જાન-પાલકાન આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. કિં બેસે, બેઠક—જાયા લે; કાયદો મેલવે. V. May sit; may occupy a seat; may profit.

જાન-પાલકાન અ-સ્તાઈદાર, a-stâidâr. નાં તારીફ—સ્તુતિ નહીં કરનાર. Subs. One who does not praise—commend.

જાન-પાલકાન અસ્તહીદન, astahîdan. કિં મારામારી—કજીઓ—કેકાસ—ફીતનો કરવો. V. To quarrel, to wrangle; to revolt.

જાન-પાલકાન આસ્તાન, âstân. નાં ગુનેહગાર, તકસીરવાર, પાપી. Subs. A criminal, a transgressor, a sinner.

જાન-પાલકાન આસ્તાનહા, âstânhâ. નાં આફતો, મુસીબતો; મુશ્કેલીઓ; ઉંચરો; પાદશાહી મેહલો. Subs. Calamities, misfortunes; difficulties; thresholds, royal palaces.

જાન-પાલકાન અસ્ત-ખવાન, asta-khavân. નાં હાડકો; હાડપંજર. Subs. Bones; a skeleton. Av. -જાન, -જાન = Per.

استخوان, استخوان

જાન-પાલકાન આસ્તારે, âstârê. See જાન-પાલકાન âstân.

અસ્તાનીદન, astânîdan. ક્રિ. ઉભું રહેવું; સ્થાપવું; કબૂલ કરવું; લેવું; ગ્રહણવું; ઉત્પન્ન કરવું. V. To stand; to establish; to accept, to receive; to bring forth, to bear. Comp. Per. استانیدن و استانیدن

અસ્તાન, astân. ના. કોઈ બાબદમાં બે મતનું અથવા વિચારનું થવું; વિશ્વાસુ—ઈમાનદાર માણસ. Subs. Being of two different views or opinions on a subject; a trustworthy—faithful man.

અસ્તાન, astân. ના. મથક, મકાન; સ્થાન. Subs. A residence, a place; a situation, site.

આસ્તાન, âstân. ના. ઉંબર, ઘેરનું બોંયતલિઢં; પાદશાહી મેહેલ; પાદશાહની દરબાર. Subs. A threshold; ground floor; a royal palace; a king's court. Per. آستان

હસ્તાન, hastân. ના. હયાતી—જંદગીવાલાઓ; ઉભા રહેનારા. Subs. Those that are living; those that are standing—remaining firm. Pâz. استاندار

અસ્તાને, astânê. See استان astân.

આસ્તાને, âstânê. વિ. મુશ્કેલ, સખ્ત, અઘરું. Adj. Difficult, hard, arduous.

અસ્તાને, આસ્તાને, astânê, âstânê. See استاندار astânê, âstânê.

અસ્તોમંદ, astômand. વિ. હાડમંદ; તનોમંદ, શરીરવાળું, શરીરથી ભરપૂર, હુવાનથી ભરપૂર. Adj. Corporeal, material; having a body (lit.), full in body—beasts. Av. استوماند

અસ્તોમંદ, astômand. વિ. સુખવાળું, નથી-તાર્થ

બરેણું, નીરાંત. Adj. Happy, free from anxiety or care, at ease.

અબે-દાદ, abê-dâd. નાં જુલમ, ગેરઈનસાક. Subs. Tyranny, injustice.

આસ્તાદ, âstâd. નાં એક ફરેસ્તાનું નામ છે; ૨૬) મા રોજનું નામ. Subs. Name of an angel; the 26th day of every month. Comp. Av. દસ્તાર.

એસ્તીદારી, êstîdâri. નાં ઉસ્તવાર—કાયમ રહેવું; અરી રહેવું. Subs. Remaining firm—permanent; continuing.

આસ્તાઈનેદ, âstâînêd. કિં ઉસ્તવારી—મજબૂત કરો. V. May strengthen, may render firm.

અસ્તામ, astâm. See âstânê.

અસ્તામ, astâm. નાં વિશ્વાસ; ઈમાનદારી; ટેકો; આધાર. Subs. Confidence, faith, prop, support. Comp. Per. استام

અ-સેતહમ્બે, a-sêtahambê. વિં જુલમ—અસ્તી—અલમી વગરનું; ધાઈ નહીં તે, જોરાવર—મજબૂત નહીં, વાજબી, પ્રમાણીક, નીતિવાન. Adj. Not tyrannical, not hard—thick, not powerful—robust, just, honest, moral. Prohib. + استام = Per. استام × ۱, ۱ adj. suf. = Per. ستام

અ-સતહમ્બે, a-satahmê. See a-sêtahambê.

અસ્તામે, astâmê. નાં અસ્તામા; પાવ મેહેલની ક્રિયામાં વપરાતાં વાસણો. Subs. *Astâmê*; utensils used in the *pâv mêhêl* (higher ceremonies) of the Zoroastrian religion.

કેફાલોસામ અસ્તામે, astâmê. નાં દાંતના પારા. Subs.
Gums.

કેફાલોસામ અ-સ્તહમગી, a-stahamgî. See ક્ષેત્રામ a-
sêtahambê.

કેફાલોસામ અસ્તામે, astâmê. See ક્ષેત્રામ âstânê.

કેફાલોસામ અસ્તાર, astâr. નાં બદનને બચાવ આપનારી ચીજો,
જેમકે દાલ, અપ્તર, છાતીબંદ; પુરખો; અસ્તર; અચર; દ્રઢ
દ્રામતું વજન; આસરે સવા રૂપિયાની કીમતનો એક સિક્કો.
Subs. Such things as afford protection to the
body, as shields, armours, breastplates; a
veil; the lining of a garment; a mule, a weight
of 6½ drams; a coin worth about 2s. 6d. Per.

કેફાલોસામ આસ્તાર, âstâr. (ધાતું). પથરાવું; રીમન થવું. નાં
પ્રસાર, ફેલાવો. (Rt.) To be spread over, to be
defiled. Subs. Spread, diffusion. Comp. Av.
Rt. કેફામ + અ, Pehl. ક્ષેત્રામ Sans. આસ્તર.

કેફાલોસામ આસ્તાર, âstâr. See ક્ષેત્રામ âstân.

કેફાલોસામ ખસ્તાર, khastâr. નાં જખમ કરનાર; દુઃખ દેનાર,
અપમાન કરનાર. Subs. One who inflicts wounds,
one who torments—insults.

કેફાલોસામ આસ્તારોમન્દ, âstârômand. વિં ગુનાહ બરેલો,
તકસીરવાર. Adj. Sinful, criminal.

કેફાલોસામ ખસ્તારોમન્દ, khastârômand. વિં જખમ
કરવું; દુઃખ દેવું. Adj. Inflicting wounds, torment-
ing.

अस्तारेह, astâreh. ना० सेतारो ; पुराण, नक्षत्र.
Subs. A star; a constellation, the house or station of the moon or any other planet, a sign of the zodiac.

आस्तारी, âstârî. वि० युनेहुगार, तक्षीरवार.
ना० युनेहुगारी. Adj. Criminal, guilty. Subs. Transgression; a fine—penalty.

आस्तारीहा, âstârîhâ. कि० अ० युनेहुगारीथी, तक्षीर बरेली रीते ; युनेहुगार थवाथी. Adv. Criminally, culpably.

आस्तारीनद, âstârînad. कि० रीभन करेछे. V.
Defiles, pollutes (pres. 3rd sing. from ॥ अस्तारीनद ॥)
Comp. Av. ॥ अस्तारीनद ॥ (see Vend. Farg. 5, paras. 3, 6).

आस्तारीनीदर, âstârînidâr. ना० रीभन करनार. Subs. One who or that which defiles—pollutes.

आस्तारीनीदन, âstârînidan. कि० रीभन करवुं ; युनेहुगार करवुं ; युनाहुनो देखावो करवो. V. To defile, to pollute; to make (one) criminal—guilty (causal); to disseminate crime. Comp. Av. ॥ अस्तारीनीदन ॥

आस्तारीनीदर, âstârînidâr. See ॥ अस्तारीनीदन ॥
âstârînidâr.

आस्तारीदन, âstârîdan. कि० रीभन थवुं ; तक्षीरवार थवुं ; दुःख देवुं ; रीभ करवी. V. To be

defiled—polluted ; to become criminal ; to do harm (to some one).

આસ્તારે, âstârê. See આસ્તાર.

અસ્ત-એરદ, asta-khêrad. See આસ્ત-આસ્ત-
khêrad.

આસ્તારદ, âstârd. વિ. હરામજું. Adj. Un-
lawful, iniquitous, forbidden. Av. અસ્તારદ.

આસ્તારદ, âstârd. ભૂં કું વિ. પથરાએજું, રીમન
થાએજું, પસરાએજું, ફેલાએજું. Past. partic. Adj.
Spread out, polluted, defiled. Av. અસ્તારદ = Av.

Rt. આસ્તાર + = Sans. Rt. આસ્તાર.

આસ્તારીનેદ, âstârinêd. See આસ્તારેન્દ.

આસ્તાર્દે, âstârdê. ભૂં કું પથરાએજું ; રીમન
થએજું ; યુનેહગાર—તકસીરવાર થએજું. Part. Adj.
Spread (lit.), defiled, polluted, criminated.

આસ્તાર-તુમ, âstâr-tûm. વિ. ઘણું રીમન
થએજું, ઘણું યુનેહગાર—પાપી. Adj. Most defiled—
polluted, most criminal—sinful.

અસ્તે, astê. See આસ્તાર.

એસ્તદ, êstad. કિં છે ; હોએ ; અરી રેહ ; કાયમ રેહ ;
રેહ છે. V. Is ; may be ; may continue to be ;
may last for ever.

અસ્તી, હસ્તી, astî, hastî. નાં હસ્તી ; હયાતી, હંદગી,
હમેશગી. Subs. Existence ; being, life ; eternity.
Comp. Per. هستی

હસ્તી, hastî. નાં સચ્ચાઈ, રાસ્તી ; યુદ્ધપસંદી ; હઠી-

લાઈ; આપમતલબ. Subs. Truth; rectitude; self-complacency; obstinacy; self-interest.

જાણના એસ્તશન, êstashna. નાં અરી રેહેવું; બેશક થવું; હમેશ સુધી રેહેવું; ઉસ્તવાર રેહેવું, વાસો, સ્થિતિ, મજબૂતી ધીરજ. વિં કાએમ, અધુકતું, ટકાઉ, મજબૂત, ઠેરવેલું. Subs. Continuing to be; remaining for ever; standing firm; lodgings; condition, patience; calmness. Adj. Perpetual, everlasting; lasting, durable; firm; fixed.

જાણના હસ્તશન, hastashna. નાં હસ્તી, હયાતી, અન્દગી. Subs. Being, existence; life.

જાણના એસ્તશને, êstashnê. See જાણના êstashna.

જાણના અસ્તશની, astashnî, êstashnî. See જાણના êstashna.

જાણના અસ્તશની, astashnî. નાં આસાની, સુખ; આસા-એશ. Subs. Ease, happiness; rest.

જાણના એસ્તશની, êstashnî. નાં કાએમીઅત, કાએમ, અધુક. Subs. Steadiness, uninterruptedness, continuance, fixedness, standing.

જાણના એસ્તશને, અસતયો, êstashnê, astayô. See જાણના astashnî.

જાણના હેસ્તશને, hêstashnê. See જાણના astî.

જાણના અસ્તશની, astashnî. See જાણના êstashna.

જાણના અસ્તીઓમન્દ, astîômand. વિં હસ્તી—આબા-દીવાલું. Adj. Having existence, prosperous.

જાણના અસ્તી, astî. નાં બેહદ અબનો—દોલત. Subs. Immense wealth—treasure.

જાજાજાજાજાજાજા અ-સ્તીક, a-stík. વિ० અણી—ટોચ વગરનું. Adj.

Not pointed, not peaked. Prohib. * + જાજાજાજાજા =

Per. ستيخ , ستيخ = a spear or anything straight.

જાજાજાજાજાજાજા એસ્તેશની, êstêshnî. See જાજાજાજાજાજાજા êstashna.

જાજાજાજાજાજાજા } અસ્તે-વી-દાદ, અસ્તગવાદ, astê-vî-dâd.

જાજાજાજાજાજા } astagavâd. ના० હાડકાં બાજનાર—કાપ-

જાજાજાજાજાજા } નાર દેવનું નામ. Subs. The name

of the demon who breaks or cuts up bones.

Comp. Av. જાજાજાજાજાજાજા-જાજાજાજાજાજા

જાજાજાજાજાજાજા એસ્તીનદ, êstinâd. ક્રિ० કાયમ—અથુક રહે; પાયદાર

રખે; સ્થાયે. V. May remain firm—permanent ;

may keep fixed—firm ; may establish.

જાજાજાજાજાજાજાજા અસ્તે-વી-દાદ, astê-vî-dâd. See જાજાજાજાજાજાજા

astê-vî-dad, Av. જાજાજાજાજાજાજાજાજાજાજાજા = Paz, જાજાજાજાજાજાજાજાજાજાજાજા =

Per, استوان استويان

જાજાજાજાજાજાજાજા અ-સતીન્દે, a-satindê. વિ० સખત—મજબુત નહીં

તે ; નરમ, નખલું, નાજુક. Adj. Not hard—strong ;

soft, weak, slender.

જાજાજાજાજાજાજાજા આસ્તીનેદ, આઈતયુનેદ, âstinêd, âitgunêd. ક્રિ०

લાવે; આવે. V. May bring ; may come.

જાજાજાજાજાજાજાજા હસ્તીનેદ, hastînêd. ક્રિ० એક મત થાય ; માફક

આવે ; કીમત થાએ. V. May agree ; may suit ;

may be worth. Comp. Per. هستيدن

જાજાજાજાજાજાજાજાજા આઈતયુનીદાન, âitgûnîdân. ના० લાવનારા.

Subs. Those that bring (anything).

૧૧૭૪૧૭૩ એસ્તીનીદન, *éstínídan*. ક્રિં કાયમ રેહેવું; પા-
એદાર રાખવું; સ્થાપવું, ઉભું રાખવું, મજબુત—કાયમ—નકી
કરવું, બંદોબસ્ત કરવો. V. To remain firm—per-
manent; to keep fixed; to be established; to
make stand, to establish, to confirm, to make
steady, to fix, to settle, to regulate. Per.

استانیدن, استاندن

૧૧૭૪૨૭ આસ્તીન, *ástín*. વિં મજબુત; કાયમ; હંમેશાં. Adj.
Firm, fixed; everlasting, perpetual.

૧૧૭૪૩૭ આસ્તીન, *ástín*. નાં બોહે. Subs. A sleeve.
Comp. Per. آستین

૧૧૭૪૪૭ એસ્તીનદ, એસ્તીનંદ, *éstínad, éstínand*. See ૧૧૭૪૫૭
éstínad.

૧૧૭૪૫૭ આઈતયુનશને, *áitgunashnê*. નાં લાવવાનું
કામ તે. Subs. Bringing.

૧૧૭૪૬૭ આસ્તીનંદ, *ástínand*. તેઓ જુવેછે—દેખેછે.
V. They see—behold (pres. 3rd plu.)

૧૧૭૪૭૭ ઓસ્તીગાન, *óstigān*. નાં ઉસ્તવારી, મજબુતી;
બફો, ઈતબાર; કબુલાત; પ્રવિણતા, હુશિયારી; દીન ઉપર
મજબુત—ચુસ્ત રેહેવું; કારીગરી. Subs. Firmness,
fixedness; confidence; faith; an agreement;
proficiency; intelligence; devotedness to reli-
gion; skill, workmanship.

૧૧૭૪૮૭ એસ્તેદ, *éstéd*. See ૧૧૭૪૯૭ *éstad*.

૧૧૭૪૯૭ એસ્તીમ, *éstím*. ક્રિં હમો ઉભા રહીએ. V. We
may stand. Comp. Per. ایستیم

૧૧૭૫૦૭ અસ્તેર, *astêr*. See ૧૧૭૫૧૭ *astâr*.

૧૧૭૫૧૭ અસ્તી, અસ્તે, *astí, astê*. See ૧૧૭૫૨૭ *asta*.

આસ્તીરેદ, āstīrēd. ક્રિ० શુનેહગાર—અપરાધી—
પાપી થાય. V. May become guilty—criminal;
may become sinful.

આસ્તુની, આસ્તુનીએ, āstunī, āstunīē. See
આસ્તશ્નિ.

એસ્તીની, એસ્તીનીએ, ēstīnī, ēstīnīē. ક્રિ० તું ઉભો
રહે—ધાયમ રહે. V. You may stand—remain
firm (2nd sing.).

અસ્ત-વી-હાદ, અસ્તોહાદ, ast-vī-hād, astōhād.
See અસ્તે-વી-દાદ.

એસદવાસ્તર, ēsadvāstar. નાં હજારત જર-
થોસ્તના વડા છોકરાનું નામ, કે જે અયોરનાન ટોલાનો સરદાર
હતો, અને તે પેગમબર સાહેબનો એલો હતો. Subs. *Esad-
vāstar*; name of the eldest son of Zoroaster,
who was the chief of the sacerdotal caste, and
a disciple of the great prophet. Av. એસદ-વાસ્તર.

અસ્તવાન, astavān. See ઓસ્તિગાન.

અસ્તવાનીદન, astavānīdan. ક્રિ० બેશક થવું;
જાંતી નહીં લઈ જવી; શકની નજરથી નહીં જોવું. V. To
be certain; to make no doubt; not to look
with an eye of suspicion.

અસ્તવાન, astavān. See અસ્તવાન,

આસ્તવાનમ, āstavānam. ક્રિ० હું ઈમાનમાં ઉસ્ત-
વાર છઉં, મને ધરમ ઉપર પૂરતો એતેકાદ છે. V. I am
unshaken in religious belief; I have perfect
faith in religion.

અસ્તો-દાદ, astō-dād. નાં વનની ખુશી; ઈંદ્રીઓનું

સુખ. Subs. Physical enjoyment; the gratification of the senses.

ખાસ્તવાર, khastavár. વિ. મજબુત, ઉસ્તવાર, પાયદાર; દાનાઈ—સમજ વગરનું. Adj. Strong, firm, steady, senseless, imprudent; wanting understanding. Páz. ૧૦૦૦૦૦૦૦

ખાસ્તવારી, khastavâri See ૧૦૦૦૦૦૦૦ ૦stîgân.

ખાસ્તવારગાનીહેદ, ôstavârgânîhéd. કિ. ઓસ્તવાર રહેછે; ધરમ ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખે છે. V. Remains firm; keeps perfect faith in religion (pres. 3rd sing.)

ખાસ્તોબ, astôb. ના. ધાંબ, ધાંબલો. Subs. A pillar, a post, a prop.

ખાસ્તોબ, a-sêtôb. વિ. કંટાલેણું નહીં, થાકેણું નહીં. Adj. Not disgusted with, not tired of.

ખાસ્તુનદ, âstunad. કિ. જાયછે, જણેછે. V. Sees; knows (pres. 3rd sing.)

ખાસ્તે-ઓશ, astê-ôsh. કિ. તે છે; તેને છે. V. He or she is; is to him (lit.)

ખાસ્તોશ, astôsh. ના. ઉસ્તવારી. Subs. Firmness.

ખાસ્તુઈ, âstui. ના. વખાણ; તારીફ; સ્તુતી. Subs. Praise; eulogy; encomium.

ખાસ્તવી, khastavî. See ૧૦૦૦૦૦૦૦ khastavâri.

ખાસ્તુની—હસ્તન, âstunî—hastan. કિ. દેખાવ થવો, દિસવું. V. To be in sight; to appear, to seem.

સ્તુતી-અ-સ્તુઈહેદ, a-stuihêd. ક્રિ० તારીફ—સ્તુતી—
વખાણ કરેછે. V. He or she praises—eulogizes
(pres. 3rd sing.).

સ્તોબાન, astôbân. વિ० મજબુત, સલામત, નિર્ભય,
હમેશનું, મુસતકીમ; નિમકહલાલ, એકીનવાણું, ધરમ ઉપર
ઉસ્તવાર. Adj. Firm, safe; fearless; eternal;
constant; faithful, grateful; firm in religious
belief.

સ્તોબાની, astôbânî. ના० ધરમ ઉપર પુરતો
એતેકાદ; દીન ઉપર ઉસ્તવારી, બરશો રાખવો. Subs.
Perfect faith in religion; firmness in religious
belief, confiding in.

સ્તોબાની, astôbânî. વિ० ઉસ્તવાર, મજબુત.
Adj. Firm, strong.

અ-સેતોબાનીનીદારતુમ, a-sêtôbanînidâr-
tum. વિ० જરાબી કંટાલો ઉત્પન્ન નહીં કરનારું. Adj.
Not causing disgust in the least.

અ-સેતોબાનીદન, a-sêtôbânîdan. ક્રિ० કંટાલો
ઉત્પન્ન કરવો. V. To cause disgust—dislike.

સ્તોદાન, astôdân. ના० મુવેલાંનાં હાડકાં રાખવાની
જગા. Subs. A repository for the bones of the
dead. Comp. ستودان

સ્તોબાન, ઓસ્તોબાન, astôbân, ôstôbân. વિ०
બેશક; ધરમ ઉપર ઉસ્તવાર. Adj. Doubtless; firm
in religious belief. Comp. Av. آستوبان

સ્તોબાનમ, astôbânânam. See આસ્તા-
વાનમ.

અસ્તો-દાદ, astô-dâd. See અસ્તો-દાદ. astô-dâd.

અસ્તોયાદ-વાએવતર, astôyâd-vâêvatar. નાં મલેકુલમોત. Subs. The angel of death called in Arabic *Azrâil* (عزرايل)

અસ્તોબાર, astôbar. See અસ્તોબાર. astôbâr.

દો-સેદોસ, dô-sêdôs. નાં એ શરોશની ઈજરને. Subs. Two Izashnês (to be recited) in the name of Serosh.

અસ્તોબી, astôbî. See અસ્તોબી. astôbânî.

અ-સેતોબી, a-sêtôbî. નાં થાકી ગીઆ વગરની—કંટાળી ગીઆ વગરની હાલત. Subs. State of being not tired—disgusted.

અ-સ્તોબીએ, a-stôbîê. See અ-સ્તોબીએ. a-sêtôbê.

અ-સેતોબ-દાસ્તન, a-sêtôb-dâstan. કિં આજે નહીં રાખવો; કમજોર નહીં કરવો. V. Not to keep (some one) powerless; not to deprive (some one) of strength.

અ-સેતોબીદન, a-sêtôbîdan. કિં આજે નહીં કરવું; નબળું નહીં કરી નાખવું; ધિક્કારવું નહીં. V. Not to overpower, not to weaken, shun. Comp. Per.

ستوهیدن

અસ્તોબન, astôban. See અસ્તોબ. astôb.

એસ્તીનદ, êstînad. કિં ઉભું રહે; મજબુત રહે. V. May stand; may remain firm.

આસ્તુઈનીદે, âstûinîdê. બૂં કું વખાણ—સ્તુતી કીધેલું. Past partic. Praised, eulogized.

અસ્તોબીન, astobîn. See અસ્તોબ. astôb.

11111111 અસ્તોબુન, astôbun. વિં દુખી, ઉદાસ, લાઈલાસ.
Adj. Afflicted; sad, helpless.

અસુબારીહા અ-દસ્તોબરીહા, a-dastôbarîhâ. કિં અં ના-
કરમાંનીથી. Adv. Disobediently.

11111111 અએદુન, aêdun. કિં અં એ રવેશે. Adv. In
this manner. Per. ايدون

11111111 અ-દીદન, a-dîdan. કિં નહીં એવું; નેધાહ—નજર
નહીં કરવી. V. Not to see; not to cast eyes on;
Contrast Per. ايديد

11111111 આસ્તુન, âstun. કિં આજ્ઞાં તું નેધાહ કર, ધ્યાન
આપ. V. imper. Turn thy eyes to; direct thy
attention to.

11111111 ખસ્તન, khastan. કિં જખમ કરવો; ભોકવું; જખમ
થવો; ખીમાર થવું; કટકેકટકા કરી નાખવા. V. To
wound; to pierce, to be wounded, to be sick,
to cut in pieces. Per. خستن

11111111 હસ્તન, hastan. કિં હોવું, થવું, બનવું. V. To exist,
to be, to happen. Per. هستن

11111111 આસ્તુનાદ, âstunâd. કિં તે જોએ. V. He or
she may see.

અસ્ટુની, hastunî. નાં હસ્તી. Subs. Existence.

11111111 અસ્તવ-દાન, astavandân. See 11111111 astôdân.

11111111 આસ્તુનીદન, âstunîdan. કિં જોવું, નજર કરવી,
જણાવવું, માલમ પડવું, પામવું. V. To see, to cast eyes
on; to inform; to intimate; to come to one's
knowledge or ear; to obtain.

11111111 અ-સેતુન, a-sêtûn. વિં ટેકા—યાંબલાં વગરનું. Adj.

Without any pillar—support, without any prop.
Prohib. + ॥१०१॥ = Av. ॥१०१॥ Av. Rt. ॥१०१॥ = Sans.

स्तूण Sans. Rt. स्था = Per. استن , استون , ستون

॥१०१॥ आस्तुनत, âstunat. कि० अेयुं, विचार कीधो. V.
Saw ; thought (past tense).

॥१०१॥ आस्तुन्ते, âstuntê. लू० कृ० अेयुं, नजर कीधेयुं.
Past partic. Seen, observed.

॥१०१॥ आस्तुनतन, आदीदनेतन, âstunatan, âdîdanêtan.
See ॥१०१॥ âstunîdan.

॥१०१॥ अ-जक्तरेनतन, a-jaktarûnaton. कि० भारी नहीं
नायुं. V. Not to kill.

॥१०१॥ अ-सतोह, a-satôh. वि० दुःखी नहीं थयेयुं ; लाईलाज
नहीं. Adj. Not afflicted ; not helpless.

॥१०१॥ अस्तोह, astôh. ना० भय ; भीडिड, डेअत, भान.
Subs. Fear ; dread ; awe ; veneration.

॥१०१॥ अ-स्तुके, a-stukê. वि० नयलाई वगरनुं ; डौवतभंद,
अेरावर. Adj. Not feeble ; strong, powerful.

॥१०१॥ अस्तोहदान, astôhdân. See ॥१०१॥ astôdân.

॥१०१॥ अ-स्तुती, a-stuti. ना० वयाल वगरनुं. Subs.
Want of praise. Contrast Sans. स्तुति.

॥१०१॥ अ-सतुदे, a-satudê. लू० कृ० तारीड—वयाल नहीं
कीधेली. Past partic. Not praised—eulogized.

॥१०१॥ आस्तुते, âstutê. See ॥१०१॥ âstunîdê.

॥१०१॥ आस्तुन्ते, âstuntê. See ॥१०१॥ âstuntê.

॥१०१॥ अ-सतुदन, a-satudan. कि० वयाल—स्तुती नहीं
करवी. V. Not to praise—eulogize. Contrast
Per. ستودن

॥૧૧૧૯૫॥ આસ્તુનતન, āstūnatan. See ॥૧૧૧૯૫॥ āstūnīdan.

૧૧૧૯૫૬૫૬ અસ્તોફરીદ, astōfarīd. નાં કોઈની ધરમસંબંધી કરજ માથે લેવી. Subs. Taking on one's self some formal act of religion or other solemn duty for any one.

૧૧૧૯૫૬૫૬ અસ્તોફરીદન, astōfarīdan. કિં કબુલ કરવું; હા કહેવું. V. To agree, to accept; to assent.

૧૧૧૯૫૬૫૬ અસ્તોમન્દાન, astōmandān. વિં હાડમંદ, શરીર-રૂપી. Adj. plu. Corporal, bodily, physical.

૧૧૧૯૫૬ અ-સતવર, a-satvar. વિં મકમ—જેરાવર નહીં તે; અ-સ્થીર, નબળું, ઝોટું—બુજેરગ નહીં તે. Adj. Not strong—powerful, unsteady; weak, not great. Prohib. + ૧૧૧૯૫ = Av. اسـتـبر = Sans. स्थविर, स्थावर, = Per. استبر, مستبر

૧૧૧૯૫૬ અ-સતવરી, a-satvarī. નાં મોટાઈ—બુજેરગી વગરની હાલત; કોઈને પાલક નહીં કરી લેવો. Subs. Not a state of greatness—dignity; not adopting any one as a son.

૧૧૧૯૫૬ અ-સ્તુ-રદાન-ચ, a-stu-radān-cha. નાં તારીફ વગરના ધરમગુરૂઓ—દસ્તુરોબી, નાલાએક ઉપાધ્યાઓબી. Subs. Even religious teachers who are not deserving of praise; even unworthy Dustoors—spiritual preceptors.

૧૧૧૯૫૬ અસ્તુ-રદાન-ચ, astu-radān-cha. નાં વખાણવા લાએક ધરમગુરૂઓબી, માન પામેલા દસ્તુરોબી. Subs. Even praiseworthy religious preceptors, even revered Dustoors.

૧૨૭૦ અસ્તોરદન, astórdan. ક્રિ० ઓરવું; છોલી કાઢાડવું; સાફ કરવું; કાપી નાખવું; છેકવું. V. To shave; to scrape; to clean; to cut off; to erase. Per.

ستر

૧૨૭૦ આસ્તોરેદ, âstôréd. ક્રિ० ગુનેહગાર—ચાપી—તક-સીરવાર—અપરાધી થાયછે. V. Becomes guilty—sinful—criminal.

૧૨૭૦ અ-બીદે, a-bîdê. વિ० નાહક, વાજબી નહીં તે, અઘટિત. Adj. Unjust, unlawful, unworthy.

૧૨૭૦ અસ્તે, astê. ના० હાડકું, ખજુર—આણુનો ઠલીઓ; થાલી, જમ; કાંસીઓ; કુંડી. Subs. A bone; the stone of a date or plum; a shallow flat round vessel, a porringer; a round metallic vessel of some depth in which all the utensils of the Izashnê ceremony are put.

૧૨૭૦ અસ્તે, aste. ક્રિ० છે. V. Is (pres. 3rd sing.)

૧૨૭૦ આસ્તે, âstê. ના० દશતાનથી પાક થાયેલી બાયડી. Subs. A woman purified from menstruation.

૧૨૭૦ આસ્તક, âstak. ના० કુંડી. (અસ્તામાં થાને વાસણ ભરવાની). Subs. A round deep vessel made of metal in which all the ceremonial utensils are placed.

૧૨૭૦ ખસ્તે, khastê. વિ० બેઅકકલ, નાદાન, બેવકુફ; જખમી થયેલો; નાતવાન. Adj. Senseless; thoughtless; foolish; wounded; infirm.

૧૨૭૦ અસ્તેઓમનદાન, astêômandân. વિ० હાડવાયું; હાડમંદ. Adj. plu. Corporeal, bodily, material.

અગ્રજ્ઞ એસ્તગી, *éstgî*. નાં ઉસ્તવારી, મજબુતી, કાએમ, મુશતકીમી. Subs. Firmness; stability, constancy, permanence.

અગ્રજ્ઞ હસતગી *hastagî*. નાં હસ્તી. Subs. Existence; being.

અગ્રજ્ઞ એસ્તેકબાલ-માહ, *éstékbâl-mâh*. નાં ચંદ્ર-માહનું વધવું. Subs. The waxing of the moon.

જગ્રજ્ઞ એસ્તગર, *éstagar*. વિં કાએમ રેહેનાર. Adj. Remaining firm—permanent.

જગ્રજ્ઞ એસ્તગરી, *éstagarî*. નાં કાએમ રેહેવું. Subs. Constancy. a permanent state.

ઠીજગ્રજ્ઞ આસ્ત-તુમ, *âst-tum*. વિં ધણુંજ ખુશ—આનંદી. Adj. Most joyful—gay.

અગ્રજ્ઞ અસ્તવા, *astavâ*. વિં અધુરા વિચારતું; બેશક—શુમાન. Adj. Having an imperfect idea; undoubted.

જગ્રજ્ઞ અસ્તવાન, *astavân*. See ૧૭૧જગ્રજ્ઞ *ôstîgân*.

અગ્રજ્ઞ ઓસ્તવાની, *ôstvânî*. See ૧૭૧જગ્રજ્ઞ *ôstîgân*.

જગ્રજ્ઞ અસ્તવીઆદ, *astavîâd*. See ૧૭૧જગ્રજ્ઞ *astê-vî-dâd*.

જગ્રજ્ઞ અસ્તફર, *astafar*. નાં કબુલ કરનાર. કિં તું કબુલ કર. Subs. One who agrees—assents. V. imper. Agree—assent (thou).

જગ્રજ્ઞ અસ્તફરીદ, *astafarîd*. See ૧૭૧જગ્રજ્ઞ *astôfarîd*.

જગ્રજ્ઞ ઓસ્તફરીદન, *ôstafarîdan*. See ૧૭૧જગ્રજ્ઞ *astôfarîdan*.

જેસ્તમ, êstam. કિં હું ઉભો રેહું; હું ઉસ્તવાર છે. જી.

V. I may stand; I am firm—stable. Comp.

Per. ایستم, ایستم

જેભીતર, abîtar. નાં બાબા. Subs. Parents
(from ج, Ar. ابو = a father).

જે-સુ } અસ્તર, astar. નાં એક ગુનાહનું નામ છે; અચર; }
જે-સુ } બોરીઈ; અસ્તર; જમીન એડવાનું એક હથિયાર.
Subs. Name of a crime; a mule; a cloth button;
the lining of a garment; a harrow. Per. استر

જે-સુ અસ્તર, astar. See જે-સુ astâr.

જે-સુ આ-સ્તર, â-star. નાં પંથરાવનું, ફેલાવો; રીમનીનું
ફેલાવનું. Subs. Spreading; diffusion; the spread
of pollution. Comp. Av. Rt. જે-સુ--

જે-સુ અબીતરાન, abîtarân. નાં બાપદાદા, વડીલો, બા-
બા. Subs. Ancestors; forefathers; parents.

જે-સુ અબીતરાન, abîtarân. See જે-સુ abîtarân.

જે-સુ અબીતરી, abîtarî. નાં નસલ, ખાનદાન; સગાઈ.
Subs. Parentage; family connection—tie; re-
lationship.

જે-સુ આસ્તરદાન, âstardân. નાં ગુનેહગાર—પાપી થવું.
Subs. Becoming criminal—sinful.

જે-સુ આસ્તરદી, âstardî. નાં ગુનેહગારી. Subs.
Sinfulness; criminality.

જે-સુ અસ્તરસ્પાન, astaraspân. નાં એક જાતના ગુ-
નાહનું નામ. Subs. Name of a crime.

અસ્તરસ્ત, *astarast*. નાં યુનેહગાર,—તકસીરવાર શખ્સ. Subs. A guilty—criminal person.

આસ્તરીએદ, *âstarîêd*. ક્રિં યુનેહગાર—તકસીરવાર થાયછે. V. Becomes criminal—guilty.

આસ્તરીનેદ, *âstarînéd*. ક્રિં રીમન કરેછે, રીમનીનો—યુનાહનો ફેલાવો કરેછે; યુનાહ કરેછે, યુનેહગાર થાયછે. V. Pollutes; spreads or diffuses pollution—crimes. Comp. Av. *âstarînéd*.

આસ્તરેદ, *âstarêd*. See *âstarîêd*.

અસ્તરંગ, *astarang*. નાં એક અતનો માણસરૂપી રોપો. Subs. Mandrake; the man-plant, on account of the strong resemblance of the root to the human figure. The Persians call mandrake also *ابروصم* (the face of an idol), and *مردم گیا*; the Arabians call it *جراغ القطرب* (the devil's candle, on account of its shining appearance in the night). Comp. Per. *استرنگ*.

અસ્તરૂનતન, અસ્ટ્રુનતન, *astaruntan, astrunatan*. ક્રિં બાંધવું; કેદ કરવું. V. To tie, to bind; to confine.

અસ્તરવર, *astarvar*. નાં એક પાહાડનું નામ. Subs. The name of a mountain.

અસ્તરત, *astart*. See *astâr*.

અસતરદી, *a-satardî*. નાં સુસ્તી વનાંતું, ગભરાટ વગરનું. Subs. Freedom from laziness—confusion, perplexity.

૧૭૧૧ આસ્તરદી, âstardî. See ૧૭૧૧ âstardî.

૧૭૧૨ અ-સતરદે, a-satardê. ૬૦ વિં ગુંચવાઈ ન ગએલું, પાથરેલું નહીં, નહીં વિખરાએલું, ગબરાઈ ન ગએલું, નિષ્કલ ન થાએલું, ન ખીધેલું, સ્થીર, છોલેલું નહીં. Partic. Adj. Not spread out—strewn—scattered, not entangled—puzzled, not taken aback, not disappointed, not frightened; not erased—shaven, composed, steady, calm. Prohib. + ૧૧૨ = Av. ૧૧૨
Av. Rt. ૧૧૨ = Sans. Rt. સ્તર = Per. گسترد

૧૭૧૩ અ-સતરદે, a-satardê. See ૧૧૨ a-satardê.

અસપ

અસપ, asp. નાં ઘોડો. Subs. A horse. Av. ૧૧૨
= Sans. અશ્વ = Per. اسب

અસપ, aspa. નાં એક સજાનું નામ છે, કે જે ગરદનનું હાડકું બાંજવાની થાય છે; કોશેશ; મેહેનત; ખીલો; નખરીયાં; ખરી. Subs. The name of a punishment which is inflicted by breaking the bone of the neck; an endeavour, effort; a nail; claw, hoof. Comp. Per. اسب

૧૭૧૪ એસ્ફહાની, êsfahânî. વિં ઈસ્ફહાન શહેરને લગતું. નાં ઈસ્ફહાન શહેરનો રહેવાસી. Adj. Relating to Isphahân. Subs. A native of Isphahân. Comp. Per. اسفہانی

૧૭૧૫ અસપ-અશો, aspa-ashô. નાં સારો ઘોડો. Subs. A good horse, a noble horse.

અસ્પદાન, aspa-dân. નાં ઘોડા રાખવાની જગ્યા ; તખીલો. Subs. A horse-stable. Comp. Pehl.

અસ્પદાન

અ-સેપાસ, a-sépâs. વિં નાસેપાસ, નીમકહરામ. Adj. Not returning thanks ; ungrateful. Per.

નાસપાસ

અ-સેપાસ-દાર, a-sépâs-dâr. નાં આબાર— ઉપકાર નહીં માનનાર ; નીમખહરામ માણસ. Subs. One who does not return thanks, an ungrateful man. Contrast Per. સપાસદાર

અ-સ્પાકી, a-spâkî. નાં નાજીકી, સેહેલાઈ વગરનું. Subs. Delicacy, tenderness, want of facility.

અસ્પારીનદ, aspârînad. કિં સોંપે ; મુકે. V. May commit to—intrust ; may put. Contrast Per. સપારિન્દ

અસ્પારે, aspârê. નાં ઓઝરન ઘેહેનો વખત, સમી-સાંજનો વખત, મૂર્ય અસ્તપામવાનો વખત. Subs. The time of the *Oziran Gêh* ; evening ; sunset.

અસ્પ-એ, aspa-ê. નાં એક ઘોડો. Subs. One horse.

અસ્ફીઆન, asfiân. નાં માહરોએ. Subs. *Mâh-rû* ; a ceremonial vessel, so called from its crescent-shaped appearance ; it literally means ‘moon-faced.’

અએવઘહાની, aêvaghahânî. વિં કુસ્તીને લગતું. Adj. Relating to the *kushtî*.

- ૧૫૭૭૭-૭૭૭૭ અએવ્યાઘહાન, aēvyâghahân. See ૧૫૭૭૭
aēvaghahân.
- ૧૫૭૭૭-૭૭૭૭ અયવ્યાઘહાન, ayavyâghahân. See ૧૫૭૭૭
aēvaghahân.
- ૧૫૭૭૭-૭૭૭૭ અએવ્યાઘહન, aēvyâgahan. See ૧૫૭૭૭ aē-
vaghahân.
- ૭૫૭૭૭-૭૭૭૭ અયવ્યાઘશને, ayavyâghashnê. See ૧૫૭૭૭
aēvaghahân.
- ૭૫૭૭૭-૭૭૭૭ અયવ્યાઘશનીનદ, ayavyâghashnînad. કિં
કુસ્તી ખાંધે. V. May gird on the *kushtî*.
- ૭૫૭૭૭-૭૭૭૭ અએવ્યાઘશનીનદ, aēvyâghashnînad. કિં
પેહેરે, કુસ્તી ખાંધે. V. May put on (clothes); may
gird on the *kushtî*.
- ૧૫૭૭૭ અસ્પ-દાન, aspa-dân. See ૧૫૭૭૭ aspa-dân.
- ૧૫૭૭૭-૧૫૭૭૭ અએવગહનીઆન, aēvagahnîân. નાં કુસ્તી
રાખનારાઓ. Subs. Persons who gird on the
kushtî.
- ૧૫૭૭૭-૭૭૭૭ અએવ્યાગશને, aēvyâgashnê. નાં પેહેરવું; કુસ્તી
ખાંધવી; કુસ્તી. Subs. Putting on (clothes); gird-
ing on the *kushtî*; *kushtî*.
- ૧૫૭૭૭ આસ્વીગાન, âsvîgân. નાં આયવ્યાન, ફેરેકુનના
આયવું નામ. Subs. *Athvyân* (name of the father
of *Faridoon*). Comp. Av. ૬૦૦૦, Sans. आप्य,
Per. آبتين
- ૧૫૭૭૭ અસ્પ-સખુન, aspa-sakhun. નાં ઘોડાનો આવાજ
—અનખાર. Subs. The neighing of a horse.

૧૫૧૪ પ્રત્યય અસ્પ-દીનોદે, aspa-dīnôdê. નાં ઘોડી. Subs.
A mare.

૧૫૧૫ પ્રત્યય અસ્પ-દીનોદે, aspa-dīnôdê. See ૧૫૧૪ પ્રત્યય aspa-
dīnôdê. Av. ૧૫૧૫-૨૨

૧૫૧૬ પ્રત્યય અસ્પસ્તાની, aspastânî. વિં ઘોડાના થાને
લગતો—બાડે રાખનાર, તખીલો બાડે રાખનાર. Adj. Be-
longing to the horse-stable (lit.), one who has
hired a horse-stable. Comp. Av. ૧૫૧૬-૨૨

૧૫૧૭ પ્રત્યય અસ્પ-સ્તાન, aspa-stân. See ૧૫૧૭ પ્રત્યય aspa-dân.
નાં ઘોડાનો તખેલો. Subs. A horse-stable. Av.
૧૫૧૭-૨૨ Sans. अवस्थान = Per. اسپستان

૧૫૧૮ પ્રત્યય અએવસુસ્રેમ, aêvasrûsrêm. See ૧૫૧૮ પ્રત્યય
aêvasarusrêm.

૧૫૧૯ પ્રત્યય અ-સજનીદન, a-sazînidan. See ૧૫૧૯ પ્રત્યય a-sazîdan.

૧૫૨૦ પ્રત્યય અ-સપીત, a-sapît. નાં સફેદ—પવિત્ર નહીં. Subs.
Not white, not pure. Prohib. * × ૧૫૨૦ = Av.
૧૫૨૦ પ્રત્યય Av. Rt. ૨૨ = Sans. Rt. श्वित् = Per. سفید

૧૫૨૧ પ્રત્યય અસફીરાન, ashafîrân. નાં બલાં માણસો નહીં.
Subs. plu. Not good persons. Comp. Pehl.
૧૫૨૧ પ્રત્યય

૧૫૨૨ પ્રત્યય અ-સપીરાને-ચ, a-sapîrânê-cha. નાં બલાં મા-
ણસો નહીં. Subs. Not even good persons.

૧૫૨૩ પ્રત્યય અઈવસુસ્રેમ, aîvasrûsrem. નાં એવેશર-
યરેમ ઘેહ. Subs. Name of the fourth sub-division
of the day, the *Aîvîscruthrem Gêh*.

અસ્પૃશ્ય અસ્પૃશ્ય-અસ્તર, aspê-astar. See અસ્પૃશ્ય aspa-
ashtar.

અસ્પૃશ્ય અસ્પનારગાંન, aspanârgân. નાં જવેર.
Subs. A jewel, a gem. See અસ્પૃશ્ય aspanârgân.

અસ્પૃશ્ય અ-સેપોખ્તારી, a-sêpôkhtârî. વિં નહીં બો-
કનારે, અંદર પેવશ ન થનારે. Adj. Not transfixing—
piercing.

અસ્પૃશ્ય અ-સપોખ્તન, a-sapôkhtan. કિં નહીં બોકવું
—અણી બોકવી—આરપાર વિંધવું; દાખલ ન કરવું, નહીં
આપવું. V. Not to pierce,—to prick,—to transfix,
not to admit; not to thrust into. Contrast
Per. સપોખ્તન સપોચ્છિન સપોચ્છિન

અસ્પૃશ્ય અ-સપોખ્તે, a-spôkhtê. બૂં કું નહીં બોકવું—
આરપાર વિંધેલું. Past partic. Not pierced—
transfixed.

અસ્પૃશ્ય અસ્પનાર, aspanâr. વિં સહી સરસ. Adj.
Most excellent.

અસ્પૃશ્ય અસ્પનારગાંન, aspanârgân. See અસ્પૃશ્ય
aspanârgân.

અસ્પૃશ્ય અસ્પનારગાંન, અસ્પોહરગાંન, aspanârgân, aspô-
hargân. See અસ્પૃશ્ય aspanârgân.

અસ્પૃશ્ય અસ્પનારગાંનીહા, aspanârgânîhâ. કિં અં
સંગાર બરેલી રીતે. Adv. Ornamentally.

અસ્પૃશ્ય અસ્પનારગાંન, aspanârgân. See અસ્પૃશ્ય aspa-
nârgân.

॥ ११ ॥ १ ॥ १ ॥ અસ્પુનતન, *aspunatan*. કિં એવું, નેઘાહ કરવી ; દોડાવવું. V. To see, to behold ; to make to run.

અ-સ્પુકી, *a-spūkī*. વિં સેહેલાઈવાણું નહીં, છુપું નહીં. Adj. Not easy, not secret—hidden.

અ-સ્પુગી, *a-spugī*. નાં જીઠાઈ વગરનું ; સરચાઈ ; પરહેજગારી. Subs. Freedom from falsehood ; truth ; piety, devoutness.

અસ્પંજ, *aspanj*. નાં મેહમાન, મુસાફર, પરોણો ; ધર્મશાલા, દુનિયા. Subs. A guest ; a traveller ; a stranger ; an inn ; the world. Comp. Per. *سپنج*

અસ્પ-ચરેશ્ક, *aspa-charêshk*. નાં ઘોડાને ચરવાની જગા. Subs. Grazing ground for horses. Comp. Per. *چرش + اسپ*

અસ્ફંદીઆરાન, *asfandîârân*. See *اسفند* *asfandîâr*.

અસ્ફંદાર-મદ, *asfandâr-mad*. નાં પાંચમા રોજનું નામ ; બારમા મહિનાનું નામ ; એક અમશાસ્પંદનું નામ ; શુકર સેતારો ; મીનરામ્બી ; લાંબી પુછડીવાલો તારો. Subs. The fifth day of every month ; the twelfth month of every year ; name of an *Amshâspand* ; the planet Venus ; the sign Pisces ; a comet. Comp. Av. *اسفند*, *اسفند* Pehl. *اسفند* Per.

سپندارم

અસ્પન્તમાન, *aspantmân*. નાં એ હજરત જર-તોશ્તના એક વડાવાનું નામ છે, જેની ૧૦ મી પેઢીએ તે પેગમબર સાહેબ પેદા થયા હતા. Subs. *Aspantamân* is the name of an ancestor of Zoroaster, from

whom he was descended in the 10th generation.

Comp. Av. *aspa-râs*, *aspa-râs*

અસ્પે-રાસ, *aspê-râs*. See *aspa-râs*.

અ-સેપોરદીદન, *a-sêpôrdîdan*. કિં નહીં સોંપવું, સ્વાધીન નહીં કરવું, લાચુ નહીં પાડવું, યોગ્ય—લાએક નહીં કરવું. V. Not to commit to the charge—care of, not to deliver over to, not to delegate—apply, not to make suitable—worthy. Contrast

Per. *સપરદન* = *Paz*. *સપરદન*

અસ્પરાસ, *asparâs*. વિં દેખઈવું, ખુલ્લું, અહેર. નાં ઘોડાની સરતનો રસ્તો ; ઘોડાને દોડવાની જગા ; એક અતની લંબાઈનું માપ. Adj. Evident ; clear. Subs. A race-course ; a running place for horses ; a measure of length. Comp. Per. *સપરિશ*, *સપરિશ*

અસ્પ-રાસ-દરાના, *aspa-râs-darânâ*. વિં ઘોડો દોડી શકે તેટલી લંબાઈનું. Adj. Of the length of the distance which a horse can run.

અસ્પરમ, અસ્પરહમ, *asparam*, *asparaham*. નાં સબજે, ખુશબોદાર પાંદડી. Subs. A green herb ; *ocymum pilosum* *vet basilicum* ; odoriferous leaves.

અસ્પ-રસ, *aspa-ras*. See *aspa-râs*.

અસ્પ-રીસ, *aspa-rîs*. See *asparâs*.

અસ્પ-રીન, *aspa-rîn*. નાં નગદ, રોકડ, દોરો ; એક માપ અથવા જોખનું નામ ; એક સીકકાનું નામ. વિં ઘોડાની

કીમત નેટણું. Subs. Ready money, cash; thread; name of a measure—weight; name of a coin. Adj. Of the value of a horse.

اسپرک اسپرک, asparík. See اسپرک asparás.

اسپرک اسپرک, asparun. See اسپرک asparín.

اسپرک اسپرک, asparún. See اسپرک asparín.

اسپرک اسپرک-ماسا, asprún-masâ. વિ. “અસ્પરૂન” ના નેટણું મ્હોટું—કીમતનું, દોરાનાં નેટલા અંદાજનું. Adj. Of the size of *asparún* (a kind of measure); of the value of *asparun*. Comp. Av. اسپرک-ماسا

اسپرک اسپરک-ماسا, asparun-mazâ, asparun-masâ. See اسپرک asparún-masâ.

اسپرک اسپرک-ماسا, asparún-masâ. See اسپرک asparún-masâ.

اسپرک اسپરک, asparak. ના. એક જાતનું પીલા રંગનું લાકડું, કે જે રંગને માટે કામ આવેછે; એક જાતની વનસ્પતી; શમ-શાદનું ઝાડ. Subs. A kind of wood of a yellow colour, used in dyeing stuffs; a kind of herb; the box tree. Per. اسپرک

اسپرک اسپરک-ચ, asparun-cha. ના. નગદ—રોકડબી. Subs. Even ready money—cash.

اسپرک اسپر-રંજ, aspa-ranj. ના. બારી બોબે ખેંચનાર ઘોડો. Subs. A draft-horse.

اسپرک اسپر-રَاز, aspa-raz. See اسپرک asparás.

અસ્પરમ અસ્પરમ, aspa-raz. નાં સો ઘોડા. Subs.
One hundred horses.

એસ્પરમ અસ્પરમ, asparam. See અસ્પરમ asparam.

અબીમ

અબીમ, a-bîm. વિં વગર ધાસ્તી—મિહીકતું; હિમ્મત-
વાન. Adj. Fearless, dauntless; bold. Contrast
Per. بیم

અસીમ, asîm. નાં રૂપું, ચાંદી. Subs. Silver; pure
silver; silver bullion.

અસીમ, આસીમ, asîm, âsîm. See અસીમ, âsîm.

અસ્મ, asma. નાં આસ્માન, આકાશ. Subs. The
sky, the firmament. Comp. Pehl. آسمان

આઈમ, âîm. કિં હમો આવીએ. V. We may
come; we come.

આયમ, âyam. સર્વં મને. Pron. To me.

એસમ, êsam. નાં કાઠી, લાકડું. Subs. Firewood;
wood. Comp. Pehl. آسام

ખીજમ, khîjam. કિં હું ઉઠું, હું ઉઠુંચ. V. I may
get up; I get up.

આસ્માન, âsmân. See અસ્મા asma.

આસ્માન, âsmân. નાં આસ્માન. Subs. The sky.

આસ્માની, âsmânî. વિં આસ્માન—આકાશને લગતું;
આસ્માની રંગનું. Adj. Pertaining to the sky;
sky-coloured. Per. آسمانی

આસ્માને-ખ-વદ, âsmânê-khanvad. નાં ઝલકતો—પ્રકાશિત આસ્માન. Subs. The shining sky. Comp. Av. 𐬀𐬎𐬎𐬎𐬎𐬎 𐬎𐬎𐬎𐬎𐬎

આસ્માન, âsmân. નાં એક ફરેસ્તાનું નામ છે કે જે આસ્માન ઉપર મવક્કલ છે; સતાવીસમાં રોજનું નામ; આસ્માન. Subs. Name of an angel presiding over the sky; the 27th day of every month; the sky. Av. 𐬀𐬎𐬎𐬎, Per. آسمان

ખસ્માન, khasmân. નાં કીનો, વેર, કપટ, અદે-
ખસ્માન } ખાઈ, દુશ્મની. Subs. Revenge, malice, rancour; jealousy, enmity.

અસ્મ-ખુન્દે, asma-khundê. નાં ફરતો આસ્માન. Subs. The revolving sky.

આસ્માને, âsmânê. નાં આસ્માન; છત્રું; છાપરું; ઘેરનો માલ. Subs. The sky; eaves; a roof; a story. Comp. Per. آسمان

આસ્માન-ઝીવા, asmân-zîvâ. નાં શોભઈતું—સજાગારેલું આસ્માન. Subs. The elegant—adorned firmament. Comp. Per. آسمان زیبا; (see Patet Irânî.)

ખશ્મામ, khasmâm. નાં ખશમ, માટી. Subs. A husband.

અએમાર, aêmâr. નાં શુમાર, ગણતરી, અડસટો. Subs. Rough estimate; counting; computation.

એસ્મી, êsmî. વિં ખાલવાનાં લાકડાંને લગતું. Adj. Relating to fuel or firewood.

અદીમશ્ને, adīmashnê. નાં આહાતું, ઈચ્છતું, આદિ-
શ કરવી. Subs. Loving, wishing; desiring.

અસ્મીન, asmīn. વિં રૂપેરી, ચાંદીની બનાવટનું.
Adj. Silvery; made of pure silver.

અસ્મીતુનતન, asmītūnatan. ક્રિં બખીઓ
મારવો—બરવો. V. To stitch closely.

અ-ગદમન, a-gadman. વિં ખોરેહ—ઝલકાટ—દબ-
દબા વગરનું; અપકીર્તિવાહું; આબરૂ—માન વગરનું. Adj.
Void of lustre—brightness—pomp; inglorious;
having no respect—honour.

અ-દમુન, a-damūn. વિં કચરા—છાણ વગર. Adj.
Free from rubbish—dirt—refuse, free from
dung of a bull, cow or buffalo. Contrast Per.

دمن

અ-યદમન, અ-જસ્ત, a-yadman, a-jast. વિં હાથ
લાંબો કીધા વગર; માંગ્યા—હાથ ઓરીઆ—વિનંતી કીધા
વગરનું; શક્તિ—ઐર વગરનું; મદદ વગરનું; હાથ વગરનું,
તુંડું. Adj. Without stretching out the hand;
without asking—begging—requesting; having
no power—vigour; destitute of assistance,
having no hands, having short arms. Contrast
Ar. يد (= the hand; power).

અ-જસ્તે-ગરીએ, અ-જસ્તે-ગીરીએ, a-jastê-
grôbê, a-jastê-gîrîê. વિં હાથ પકડ્યા વગર, દસ્ત-
ગીરી—મદદ વગર. Adj. Without holding the
hand (lit.), without any help—assistance.

અ-જાસ્ત-ગરોબે, a-jast-grôbê. See અ-જાસ્ત-ગરોબે
a-jaste-grôbe.

આસ્મન્દ, âsmand. વિ० જુઠું, ખોટું, સચ્ચાઈ વિનાનું.
Adj. False; untrue.

અદ્મુદીન, admudîn. વિ० તમામ, પૂરું. Adj.
Whole, entire; perfect.

આસ્મુન, asmun. See આસ્મા.

અ-ગદમન-કારી, a-gadman-kârî. નાં વગર
કીર્તિની હાલત, નૂર—દબદબા વગરની હાલત. Subs.
State of being without dignity—majesty, in-
gloriousness, dishonourableness.

આસ્મોઘ, âsmôgh. See આશ્મોઘ.

અ-દીમે, a-dîmê. વિ० રોશની—ઉજસ વગરનું; અંધારું.
Ad. Destitute of light—glare; dark.

અ-બીમગીન-તર, a-bîmgîn-tar. વિ० વધારે ધા-
સ્તી ઉપજવનારું નહીં; વધારે ભય વગરનું. Adj. Not
exciting more fear, more fearless.

આસ્મઝ, âsmaz. See આસ્મન્દ.

અબેમર, abêmar. વિ० અગણિત; બેહદ. Adj. In-
numerable; infinite. Comp. Per. અબેમર; Av.
Rt. અબેમર = to count.

અદગર

અ-દગર, a-dagar. વિ० ભારી નહીં, હલકું. Adj. Not
heavy, light.

જાન અદેર, adêr. શબ્દ ૦ અ ૦ નીચે, હેઠે. Prep. Below ; beneath.

જાન અદેર, adêr. See જાન adêr.

જાન અ-દેર, a-dêr. વિ ૦ મોડું નહીં ; ધીમું નહીં. Adj. Not late ; not tardy. Contrast Per. ધીર

જાન અ-દેલ, a-dêl. વિ ૦ બેદીલ ; નીરાશ થએલો ; હિમ્મત વગરનું. Subs. Disaffected ; dissatisfied ; disappointed ; spiritless. Per. બીડલ

જાન અબીર, abîr. ના ૦ પેદેરણ, ખમીસ. Subs. A sort of shirt or frock.

જાન અસર, asar. ના ૦ નિશાન, નેમ, શરૂઆત. વિ ૦ કદીમ, અસલી, જુનું. Subs. Any object set or taken up as a mark ; aim ; beginning. Adj. Old, antique.

જાન અસર, asar. વિ ૦ બેશુમાર, હદ વગરનું ; હમેશનું, અથુ-

જાન કું, કુદરતી, પોતાની મેલે નીકલેલું. Adj. Endless, unlimited ; eternal, perpetual, natural, self-born.

જાન અ-સર, a-sar. વિ ૦ માથાં—મથાલાં વગરનું ; સરદાર વગરનું, સરદાર વગર ; સેવક—છેડા—અંત વગરનું. Adj. Having no head—top (lit.) ; destitute of a chief—leader ; endless, unlimited ; Av. અસર

જાન આજલ, âjîl. ના ૦ એક નદીનું નામ છે. Subs. Name of a river.

જાન આસર, âsar. વિ ૦ જાહેર, આશકારા. ના ૦ માથું, સરદાર. Adj. Public, manifest, known far and wide. Subs. The head ; a chief

એહર, éhar. નાં હર નસો, નજ સાત, બાહેણું, થુક. Subs.

Dry impurities (as hair, nails); filthiness.

Corrupt form of એ

હસલ, hasal. નાં વગર બરશનુમનો મોબેદ. Subs. A

Mobed having no *Barshnûm*.

અ-સ્રાએશન-ઓમન્દ, a-srâêshna-ômand.

વિં નહીં સંભલાવતો—ગાતો—બણતો. Adj. Not reciting—singing—praying.

અ-સરાએશને, a-sarâêshnê. નાં નહીં પાલવું—

પરવશી કરવી; નહીં ગાવું—બણવું. Subs. Not feeding—nourishing; not singing—reciting.

અ-સ્રાએશની, a-srâêshnî. See the preceding word.

અસરાસારાન, asarâsârân. નાં એક કોમ—

ટોલાનું નામ છે. Subs. Name of a tribe—nation.

અ-સ્રાઈદાર, a-srâîdâr. નાં નહીં પઢનાર—ગા-

નાર. Subs. One who does not recite—sing.

Comp. Av. સ્રા

આસ્રાન, âsrân. નાં અથોરનાન. Subs. *Athornân* (the sacerdotal caste).

અસરાદાન, asrâdan. ક્રિં ખુશી મેલવવી—ભોગવવી.

V. To enjoy; to experience pleasure.

અસરોમેન્દ, asarômênd. વિં નજ સાઈ—હર નસા

બરેણું. Adj. Full of filthiness—dry impurities.

અ-સરે, a-sarê. See એ a-sar. એ a-sarê.

અઞ્જેરશ, aêrash. નાં ગર. Subs. Kernel, pith.

અઞ્જેરી, êêrî. નાં આદમી, મરદ; મરદાનગી; ફરમા-
બરદારી, તાબેદારી. Subs. An individual, a man ;
manliness ; obedience, subjection.

અ-દીરી, a-dirî. વિં ઘણું મોડું અથવા ધીમું નહીં.
Adj. Not very late or slow. Contrast Per. دیر

અબીરબા, abîrbâ. See અબીર.

અસરી, asarî. નાં અતીશયપણું, પુરકલતા ; બેહદપણું.
Subs. Excess ; abundance ; infinity.

અસરી, હેરી, asarî, hêrî. વિં ગલીચી—નજીશાતને
લગણું ; હેર નસાવાણું. Adj. Relating to filthiness
—uncleanliness ; full of dry impurities (as hair,
nails, &c.).

અસરીઆ, asariâ. સંખ્યાં વિં દશ, ૧૦. Num.
Adj. Ten, 10. Ar. عشر, عشرة

અ-સલીઆ, a-saliâ. વિં બુદ્—ખરાબ નહીં તે.
Adj. Not bad—evil.

આસરી, âsarî. નાં સરદારી, સરદારપણું. Subs.
Leadership ; command.

અ-સલીઆઈ, a-saliâî. નાં બદી—બુરાઈ વગર-
ની હાલત, વગર ખરાબીનું, ખીગાડ—બદબખતી—કંગાલી-
અત વગરનું, વગર ગરીબાઈનું. Subs. Freedom from
evil—corruption, exemption from depravity—
badness, freedom from misfortune, wretched-
ness—penury.

અ-સરેશ્ત, a-sarêshî. વિં ખમીર વગરનું, નહીં

ચુડેલું—બેલવેલું, અરાબ વજ્રદ—અશલતનું. Adj. Unleavened, not kneaded, not mixed up, of a bad nature—constitution. Contrast Per. سرشت

૧૧૯૭ અ-સરેશ્તન, a-sarêshstan. ક્રિ० અમીર નહીં કરવું; સાથે બેલવી નહીં નાખવું; આકાર નહીં આપવો. V. Not to leaven; not to mix together; not to form into shape. Contrast Per. سرشتن

૧૧૯૮ અ-સરેશ્ત, a-sarêsh. See ૧૧૯૭ a-sarêsh. ta.

૧૧૯૯ આસ્રેસ, âsrêś. ના० કોઈબી જતની કસરતને માટેની જગા. Subs. A course or place for any kind of exercise. Comp. Per. اسریش

૧૧૯૯ અ-ગેરેસ્તે, a-gêrêstê. ના० અપવિત્ર મકાન નહીં તે, સોજું—સાફ—પવિત્ર મકાન; સાંકડી જગા નહીં. જૂ० કૂં રડેલું; વિલાપ કીધેલો. Subs. Not an impure place; a clean—holy place; not a narrow spot. Past partic. Wept; bewailed.

૧૧૯૯ અ-ગેરીજી, a-gêrîjî. વિ० સુરાખ નહીં પાડેલાં; નાકાં નહીં પાડેલાં. Adj. Not bored—perforated.

૧૧૯૯ આસ્રીનશની, âsrînashnî. ના० બાંધવું, ગુંથવું, ગાંઠ મારવો. Subs. Binding, knitting, braiding, knotting.

૧૧૯૯ આસ્રીનશને, âsrînashnê. See ૧૧૯૯ âsrînashnî.

૧૧૯૯ અસરીન, asarîn. ના० નલો. Subs. The bone of the leg.

૧૧૯૯ અ-સરીને, a-sarîné. See ૧૧૯૯ a-saré.

પ્રપ્ત્ય દો-સ્રીને, do-srīnê. નાં ગાંડના બેઉ થાપા. Subs.

Two hips—thighs— buttocks. = Av. $\text{𐬨𐬀} + \text{𐬰𐬀}$,

$\text{𐬰𐬀} = \text{Av. } \text{𐬰𐬀} = \text{Sans. } \text{श्रोणि} = \text{Per. } \text{سرين}$

પ્રપ્ત્ય હેર-ગંદાર, hêr-gandâr. નાં ગંધ—વાસ મારતો નસો. Subs. Stinking dead matter.

પ્રપ્ત્ય અબીરેદ, abîrêd. નાં મોબેદના એક પંથનું નામ છે, જેની જગા “હાવનાન” ની સામે તથા એતીની ડાબી બાજુએ હોય છે. Subs. The name of one of the orders of Mobeds called *Abêrêt* (in Zend), whose assigned place is opposite to the *Hâvanân*, and on the left side of the *Zôti*. Comp. Pehl. 𐬀𐬭𐬀

પ્રપ્ત્ય અ-સરીત, a-sarît. See 𐬀𐬭𐬀 a-saliâ.

પ્રપ્ત્ય અ-સરીદે, a-srîdê. વિં નહીં ઢંકિયું—ધુંધું; અહેર, સ્પષ્ટ. Adj. Not hidden—concealed; open, clear.

પ્રપ્ત્ય આબરેદ, âbarêd. કિં લઈ અથ. V. May carry.

પ્રપ્ત્ય અ-સરીતરી, a-sarîtarî. નાં અપજશ—બદનામી વગરનું, નામવરી, ઈજત. Subs. Freedom from dishonour—infamy—blame; honourableness, conformity to the principles of honour.

પ્રપ્ત્ય અ-સરીતર-ચ, a-saritar-cha. વિં વધારે અરાબી કર્યા વગર. Adj. Without doing more harm— injury.

પ્રપ્ત્ય અસ્રુનાન, આસ્રવાન, asrunân, âsравân. See 𐬀𐬭𐬀 âsrân.

અસરોબ, a-sarôb. વિ० નામશહુર, પ્રખ્યાત—અહરમાં નહીં આવેલું. Adj. Not renowned—famous; not well known. Contrast Av. *asrôb*

અસરોબ, a-sarôb. વિ० નામ વગરનું. Adj. Having no nails. Contrast Av. *asrôb*, *asrôb* Per.

આસ્રુએ, âsrue. ના० એક ટોલાનું નામ છે, કે જેનું કામ ખોદાતાલાની ખંદગી કરવાનું તથા લોકોને ખોદાઈ મારગ બતાવવાનું છે; પરહેન્ગાર, અથોરનાન. Subs. The name of a sect whose object is to praise God and point out to men the divine path; a pious man; an *Athornân*. Comp. Av. *asrôb* Pehl. *âsrue*

અસ્રુબ, khasrub. વિ० નેકનામ, કીરતીવાન. Adj. Virtuous, good; possessing renown; glorious.

અસરોશ, a-sarôsh. વિ० નાકરમાન, કાકર, ખોદાને ખોદા કરી નહીં અણનાર; ઉપરીના હોકમને તાબે નહીં રહેનાર; બેઅકલી. Adj. Disobedient; unbelieving; knowing not God as God; insubordinate; senseless. Av. *asrôsh*

આસ્રુઈ, âsrui. વિ० અથોરનાની. Adj. *Athornânî* (relating to the sacerdotal tribe).

અસરોશાવરઝ, a-sarôshâvarz. ના० તાબેદાર નહીં, શાંબલું નહીં; એખતીઆર કરનાર, આધીન નહીં રહેનાર, તુરછકાર—ઈનકાર કરનાર. Subs. One who does not bear obedience to, one who does not hear

(religious precepts), one who is not obedient—submissive, one who treats with contempt

સ્રુષ્ટિ, સ્રુષ્ટિ = Av. *sruštyā*, *sruštyā* = Per. *سروش*

Av. Rt. *સ્રુ* = Sans. *સ્રુ* + *શ્વ* = Av. *સ્રુશ્વ* = Per.

સ્રુશ્વ અ-સરોશવરઝ, a-sarôshvarz. See *સ્રુશ્વ*
a-sarôshâvarz.

સ્રુષ્ટિ અ-સરૂયાદ, a-sarûyâd. કિં તે નહીં ગાએ ! નાં
નાકરમાની; સુસ્તી. V. May he not sing ! Subs.
Disobedience, insubordination ; indolence.

સ્રુષ્ટિ અસરોશ્ત, a-sarôshst. વિં નાકરમાન ; ધરમ ઉપર
કીદા નહીં. Adj. Disobedient, not devoted to
religion.

સ્રુષ્ટિ અસ્રુશ્તાને, asrushtânê. નાં પવિત્ર આતશ
રાખવાની જગા, દરેમેહેર ; આતશબેહેરામ. Subs. A
place where sacred fire is preserved and kept
burning, a *Dare-mêhêr* ; an *Atash Beherâm*.

સ્રુષ્ટિ અ-સરોશ્તી, a-sarôshstî. નાં નાકરમાની,
હોકમને તાબે નહીં થવું. Subs. Disobedience, insub-
ordination.

સ્રુષ્ટિ અ-સ્રુદાર, a-srudâr. See *સ્રુદાર* a-srâidâr.

સ્રુષ્ટિ આસ્રુગી, âsrugî. નાં અથોરનાનનો ધંધો—પેશો.
Subs. The vocation of a priest.

સ્રુષ્ટિ દો-સરોબીન, dô-sarôbîn. વિં બે શીંગડાંવાળું.
Adj. Having two horns.

𐬰𐬀𐬭𐬀 અ-સ્રોબે, a-srôbê. નાં અણઘટતો શયુન—કરમાન. Subs. Without a word, an ill-spoken word, an unreasonable order. Contrast Av. 𐬰𐬀𐬭𐬀, 𐬰𐬀𐬭𐬀, 𐬰𐬀𐬭𐬀 = Sans. अवश. Av. Rt. 𐬰𐬀

𐬰𐬀𐬭𐬀 અહલુબ, ahlub. See 𐬰𐬀𐬭𐬀 ahlub.

𐬰𐬀𐬭𐬀 ગેરોબ, gêrôb. નાં પકડનાર; દસ્તગીર:—જેમકે 𐬰𐬀𐬭𐬀 "દસ્ત-ગેરોબ." Subs. One that grasps—lays hold of; a helper:—as 𐬰𐬀𐬭𐬀 dast-gêrôb.

𐬰𐬀𐬭𐬀 દો-સ્રોબ, dô-srôb. નાં બે સયુન, બે નખ. Subs. Two words, two nails. 𐬰𐬀𐬭𐬀 = Av. 𐬰𐬀𐬭𐬀, 𐬰𐬀𐬭𐬀

𐬰𐬀𐬭𐬀 અસરે, asarê. વિં હદ—સીમા વગરનું. Adj. Unlimited, having no bounds.

𐬰𐬀𐬭𐬀 આસ્રુન, âsrun. See 𐬰𐬀𐬭𐬀 âsrân.

𐬰𐬀𐬭𐬀 આસ્રુન, âsrun. નાં પવિત્ર આતશની જાલવણી કરનાર; અશોઈ ઉપર ફેદા થએલો શખ્સ; અથોરનાન; મોબેદ; દસ્તુર; એરવદ; ખોદાની બંદગી કરનાર; પરહેઝગાર માણસ. Subs. A guardian of the sacred fire; one devoted to holiness; an *Athornân*; a *Mobed*—Dustoor; a *Herbed*; one who prays to God; a pious man. Comp. Pehl. 𐬰𐬀𐬭𐬀

𐬰𐬀𐬭𐬀 આસ્રુન, âsrun. See 𐬰𐬀𐬭𐬀 âsrûn.

𐬰𐬀𐬭𐬀 આસ્રુન, âsrûn. કિં તું બાંધ; તું કેદ કર. V. Tie—fasten (thou); confine—imprison (thou) (imper. 2nd sing.)

આસુન-ઓમન્દ, âsrûn-ômand. વિં અથોરનાનને લગતું. Adj. Relating to the *Athornan* (sacerdotal tribe).

આસુનશ, âsrûnash. નાં અથોરનાન તેને. Subs. *Athornân* to him (lit.)

આસુની, âsrûnî. નાં મોબેદનો ધંધો. Subs. The vocation of a Mobed—priest.

આસુનીહા, âsrûnîhâ. કિં અં અથોરનાન (મોબેદ—દસ્તુર) ને છાને તેવી રીત. Adv. In a manner befitting an *Athornân* (Mobed—Dustoor).

આસુનશ્તે, âsrûnashtë. ભૂં કું બાંધેલું. Past partic. Bound; tied.

અદેરવંદી, adêrvandî. નાં ઉતરણ; ઢલાવ. Subs. Declivity, descent.

હેરવંદી, hêrvandî. નાં સુકકા નશા ભરેલી હાલત. Subs. State of being full of dry impurities.

અ-દદ્રુનન્દ, a-dadrunand. કિં તેઓ નહીં લઈઅથ. V. They may not carry.

આ-દદ્રુનન્દ, â-dadrunand. કિં તેઓ લઈઅથ. V. They may carry.

આસુનીએદ, âsrûniêd. કિં બાંધે, કેદ કરે, બેડી યોએ. V. May fasten—confine—imprison; may put in irons.

॥અસ્રુનસ્તન, âsrunastan. ક્રિ० બાંધવું, બેડી પોવી, કેદ કરવું, અટકાવવું, બંદીવાન કરવું. V. To fasten, to put in irons, to confine, to imprison ; to restrain.

અસ્રુનન, âsrunân. See ૧૧૧૦ âsrân.

અસ્રુનન્દ, âsrunand. See ૧૧૦૧ âsrunîed.

અસ્રુન, âsrûn. See ૧૧૧૦ âsrân.

અસ્રુન-ચેહરે, âsrûn-chêhrê. વિ० અથોરના-
ના ચેહરા જેવું, અથોરનાન જેવું. Adj. Like the face
of an *Athornân*, like an *Athornân*.

અસ્રુનત, âsrûnat. ક્રિ० ધોએ. V. May wash.

અસ્રુનતે, âsrûnatê. ના० જે બાંધેલું તે ; ગાંઠ ;
બાંધણી, લખત. Subs. That which is tied—bound ;
a knot ; construction ; a bond, a document.

અસ્રુનતન, ajdarunatan. ક્રિ० દુર કરવું ; કાપવું.
V. To remove ; to cut, to clip.

અ-દદ્રુનતન, a-dadrunatan. ક્રિ० નહીં લઈ જવું ;
પકડી નહીં રાખવું, છોડી દેવું, તજી દેવું. V. Not to carry ;
not to catch hold of, to leave off, to forsake.

અસ્રુનતન, âsrunatan. See ૧૧૦૧ âsrunastan.

અસ્રુક, âsrûk. See ૧૧૦૧ âsrûê. ૧૧૦૧ } âsrûn.
૧૧૦૨ }

અસ્રુગાન, âsrugân. ના० ધર્મગુરુઓ, મોબેદો, દસ્તુરો.
Subs. *Athornâns* ; spiritual guides ; Mobeds ;
Dustoor. Comp. Av. ૧૧૦૧

અસ્રુગી, âsrugî. See ૧૧૦૧ âsrunî.

ઐશ્વર્ય અસુક-તુમ, âsruk-tum. વિં અથોરનાનમાં સર્વથી
મહોદો—શ્રેષ્ઠ, ધણોજ પરહેજગાર. Adj. The highest
among the *Athornâns* (Dustooors—Mobeds);
most devout. Comp. Av. *âsrušâ* (Hormazd
yasht, para. 12.)

દો-સુક, dô-srûk. See *dô-sarîné*.

આસુત, âsrut. See *âsrân*.

અ-સુદાર, a-srudâr. See *a-srâîdâr*.

આસુદાર, âsrudâr. નાં સાંભલનાર, કાન ધરનાર,
ધ્યાન આપનાર. Subs. One who hears—lends an
ear; one who gives heed.

અ-સરુદન, a-sarudan. કિં નહીં પઢવું—ગાવું. V.
Not to recite—sing. * + *âsrušâ* = Av. Rt. *âsruš* =
Per. *âsruš*

અ-સરે, a-sarê. વિં ટોચ—મથાલાં વગરનું. Adj.
Having no top summit.

અબીલે, abîlê. નાં આતશનાં છતકલાં—ચીગારીઓ.
Subs. Sparks of fire.

સે-એ-રગ, sê-ê-rag. સં વિં ચાર હજાર, ૪,૦૦૦.
Numer. Adj. Four thousand, 4,000.

સે-એ-રજ, sê-ê-raz. સં વિં ચાર સો, ૪૦૦.
Numer. Adj. Four hundred, 400.

સ-સ-રજે, sa-sa-razê. સં વિં આઠ હજાર એક,
૮૦૦૧. Numer. Adj. Eight thousand and one,
8001.

અ-સર્દ, a-sard. વિં થંડો થયા વગર, બિહીયા વગર; હિમતભરેણું. Adj. Without becoming cold (lit.); not fearing. Comp. Av. *asard*

આબરત, âbarat. See અ-બીરેદ, a-bîrêd (a corrupt form of અ-બીર)

આબ-ગર્મ, âb-garm નાં હુંતું પાણી, આંસું. Subs. Warm water ; tears.

અસર-રોશન-ઓદાત, asar-rôshan-khôdât. નાં કુદરતી એનેહાએત રોશની. Subs. Endless light of nature.

અસર-રોશની, asar-rôshnî. નાં એહદ રોશની; પોતાની મેલે નીકલેલી રોશની; એહરતના એક તબક્કાનું નામ છે, કે જે ગરોથમાનનીબી ઉપર છે. Subs. Endless light ; self-created light ; the name of one of the stages of heaven which is higher than even *Garothmân*.

અસર-રોશનીએ-ખુદાદ, asar-rôshnîê-khudâd. See અસર-રોશન-ઓદાત, asar-rôshan-khôdât.

XV

અ-ઈન, a-în. સર્વં આએ—એ નહીં. Pron. Not this.

અએન, aên. નાં આંખ, પાણીનો ચશમો. કોઈબી ચીજનું મૂલ. Subs. The eye ; a fountain, source ; the best part of anything. Comp. Pehl. *ayn*, Ar. *عين*

અએવ, અયુ, એઉ, aêv, ayu, eû. સંખ્યાં વિં એક ;

એકબું; એક તરફ. Numer. Adj. One; alone, single; one side. Comp. Av. ^{અવ} = Sans. एक = Pâz. ૧ = Per. یک

૪૪ અખ, akh. નાં દુવા, આશીરવાદ; બાઈ. Subs. A blessing, a benediction; a brother. Per. ^અ

૪૪ અ-ગવ, a-gava. વિં દલેર—હિમ્મતવાન નહીં તે, હીચકારં, બિહીકણ. Adj. Not brave—courageous, cowardly, timid.

૪૪ અ-ગો, a-gô. કિં ના કહે—બોલ. વિં ગીરિબાન વગરનું. V. Don't say, don't speak. Adj. Having no collar or breast of a garment.

૪૪ અદુ, adu. નાં દુશ્મન, વેરી, શત્રુ. Subs. An enemy, a foe, an antagonist. Ar. ^{عدو}

૪૪ અ-દુ, a-du. વિં ખરાબ—બુદ્ધિ નહીં, નેક, બહુ, સારં. Adj. Not bad—wicked; good, virtuous, honest. (Comp. Prohib. ^અ + ^ર = ^{અર} evil: as in ^{અરે} ^{અરે})

૪૪ અયુ, યાવ, અદુવ, ayû, yâv, aduv. ઉભયાં અં યા, અથવા, કિંવા. Conj. Or, either. Per. ^{یا}

૪૪ અયો, ayô, નિશેં ઉપં વગર, ઉલટું, વિરૂધ્ધ. Negat. pref. Without, except, contrary to, opposite, against (as in ^{અયોમોક} ayômok).

૪૪ આઈન, âîn. નાં તરેહ, રીતબાત, તરીકો, રવેશ. Subs. Manner, way, custom, law, usage. Per. ^{آئین}

૪૪ આયન, âyan. નાં લોટું, લોખંડ. Subs. Iron. Comp. Pehl. ^{âhan} ^{âsîn}.

- ૪૪ ખએર, khaêr. નાં નેકી, ખુબી ; નેક. Subs. Goodness, virtue, merit ; good. Comp. Per. ^{خیر}
- ૪૪ ખીન, khîn. નાં કીનો, વેર, કપટ, દ્વેશભાવ. Subs. Revenge, enmity, spite.
- ૪૪ ખીવ, khîv. નાં મોહોડાતું પાણી, યુક. Subs. Water ejected from the mouth, spittle. Comp. Per. ^{خيو}
- ૪૪ ખેર, khêr. નાં ખક્ષેશ, નવાજેશ, ભેટ. Subs. Gift, present, favour.
- ૪૪ દાન, dân. કિં આજ્ઞાં તું જણ—સમજ. નાં એક જાતનો પ્રત્યય છે કે જેનો અર્થ રાખનાર થાયછે :—જેમકે ૪૪ આવ-દાન. V. Know thou, understand—feel thou ; a sort of suffix meaning holder, keeper : as in ૪૪ i.e. a water-keeper (lit.), a reservoir.
- ૪૪ દીન, દયન, dîn, dayan. નાં દીન, ધર્મ. Subs. Religion, faith, any system of faith—worship. Comp. Pehl. ૪૪
- ૪૪ દો-દો, dô-dô. સંખ્યાં વિં બબે, બે અને બે, ચાર. Numer. Adj. Two by two, two and two, four, 4.
- ૪૪ યસ્ન, yasna. નાં આરાધના, ઈજશને. Subs. Adoration, worship, invocation, *yaçna*. Comp. Av. ૪૪, Pehl. ૪૪
- ૪૪ યાન, yân. નાં ખુશી, ખુરરમી ; નેકી. Subs. Pleasure, gladness, pleasantness ; virtue, goodness. Comp. Av. ૪૪
- ૪૪ હીન, hîn. વિં શેતાખ, જલદી. કિં અં એ પ્રમાણે. સર્વં આએ. કેવલં અં અબરદાર રેહ ! Adj. Hasty, quick.

Adv. Thus, in this manner. Pron. This. Inter.

Have a care! Per. هين

૪૪ હીવ, hīv. વિં અરાબ. Adj. Bad, evil.

૪૪ હીર, hīr. નાં આતશ; બંદગી, એબાદત. Subs. Fire; prayer, worship, adoration.

૪૪ અએના, aênâ. નાં નાજુશ કરાવતું. વિં વગર ઠેરાવતું; થાકવી નાખતું. Subs. Causing to be displeased—uneasy. Adj. Undetermined; fatiguing. Comp. Ar. اينا

૪૪ અગના, a-ganâ. વિં નહીં તુટનાર—ભાગનાર—દેકે થનાર. Adj. Not breaking up, not falling to pieces, not being removed—driven away.

૪૪ અગુવા, a-guvâ. વિં સાક્ષી—સાહેદી વગરતું; નીસબત વગરતું. Adj. Having no witness, unconnected. Comp. Per. بي گواہ

૪૪ અદના, adnâ. વિં નાધણું, હલકું, બિતરતું. Adj. Small, insignificant, inferior. Ar. ادنا

૪૪ અદખ, adukh. વિં સેહેણું—સાદું નહીં, બેલાયણું, બાહારી. Adj. Not simple, not easy, not unmixed, heavy.

૪૪ આઈને, âîmê. નાં આઈનો, આરશી, તખતો. Subs. A mirror, a looking-glass, a pane of glass.

૪૪ હીવહા, hīvhâ. નાં અરાબી. Subs. Evil, harm.

૪૪ અગોહર, a-gôhar. વિં કમઅત. Adj. Of low birth.

૪૪ અએવ-અહલાશ, aêva-ahlâsh. નાં એક અશેમ. Subs. One *ashêm*.

અગોહરીહા, a-gôharîhâ. ક્રિં અં બેણુનીઆ-
દીથી. Adv. Ignobly, basely.

અએ-નાએ, aê-nâe. નાં એક વામ. Subs. One
fathom.

અદવાએ, advâê. નાં ચરવાની જગા. Subs. Pas-
torage, grazing ground.

અદવાજ, advâj. નાં આવાજ, શબ્દ, સાદ, હાંક મા-
રવો. Subs. Voice, sound, calling to, noise,
(other forms are અજ, અજ) Per. آواز

અદોશારમીહા, a-dôshârmîhâ. ક્રિં અં
વગર પીઆરથી. Adv. Not affectionately. Contrast
Pâz. દોશારમી

અયોખશસ્ત, ayôkhshast. નાં ધાતુ. Subs. A
metal, a mineral. Av. અયોખશસ્ત

અગવાએશ, a-gavâêsh. વિં ગવાહી—સાબેતી—
દલીલ વગરનું. Adj. Having no witness—proof—
demonstration.

અગવાહી, a-gavâhî. વિં ખોટી સાખશી—દલીલવાળું.
Adj. Having a false witness—proof.

આઈન-આઈને, âîn—âînê. વિં ચોતપોતાની મેલે ફરતું,
આઈનાની મીસાલ. Adj. Turning—revolving by
itself, like a looking-glass.

અ-દુઈસ, અ-દોઈસ, a-duîsra, a-dôîthra. વિં
રતાંજણું, જેને નહીં દેખાય તે. Adj. Afflicted with
night-blindness, purblind, not seeing. Contrast
Av. પેહલ, Pehl. હાથ

૫૫૫ અએવાન, aêvân. નાં મેહેલ, હવેલી, મોટી ઈમારત.

Subs. A hall, a palace; a mansion, a large building. Per. ایوان

૫૫૫૫ અએવાનાન, aêvânân. નાં અએવાનો, મેહેલો, મોટી ઈમારતો. Subs. Halls, palaces, large buildings.

૫૫૫૫ અગ-વાનાન, ag-vânân. નાં બદી—જુરાઈ તોડનારા—નાશ કરનારા. Subs. Those who destroy—sweep away vice. Comp. Av. અગ + Av. Rt. ૫૫

૫૫૫૫ અદનાવાન, adnâvân. વિં અદનાની મીશાલ, ઉતરતાંની માફક. Adj. Like low—worthless persons, like inferiors.

૫૫૫૫ આઈનેવાન, âinêvân. વિં આઈનાની મીશાલ—તરે-હું, ખોલું, ખરે. Adj. Like a looking-glass, manifest, clear.

૫૫૫૫ આઈનાન, âinân. નાં રસ્તાઓ, રીતિઓ. Subs. Ways, manners.

૫૫૫૫ અ-ગુસ-વરદ, a-gûs-varđ. વિં અમેતરમાં—કાદવ કચરામાં નહીં ચાલનાર. Adj. Not moving about in filthiness—dirt.

૫૫૫ અએનાએ, aênâê. નાં નાજુશ—દલગીર કરવું. Subs. Displeasing, making sorry.

૫૫૫ અ-ગનાક, a-ganâk. વિં નહીં તુંટનાર—ભાંગનાર. Adj. Not breaking up, not falling to pieces.

૫૫૫ અદવાક, અદવાએ, advâk, advâê. See ૫૫૫ advâj.

૫૫૫૫૫૫ અએનાએ-ગેહાંન, aênâê-gêhân. નાં દુનિયાના

લોકોને નાચુશ કરનાર. Subs. One who displeases the people of the world.

૧૫૭૭૧૫૪ અ-ગના-કેશાન, a-ganâ-kêshân. નાં તુંટનારા તરીકાને લગતું નહીં તે, ગનામીનોના તરીકાને લગતું નહીં તે. Subs. Not relating to the law of one that falls off or decreases, not pertaining to the way—custom of *Angra-minô*.

૧૫૭૭૧૫૪ અદવાએ-ગેહાંન, advâê-gêhân. નાં જેહાંનનો આવાજ, દુનિયાનો પોકાર. Subs. The voice of the world, the opinion of all men. Per. آواز جهان

૭૪૪ અએવાજ, aêvâz. કિં અં એ રવેશે, એ પ્રમાણે, ચુકરર. Adv. In this manner—way, settled, certain, certainly, positively. (Comp. ૭ + જા = Per. وجہ)

૭૪૪ અએ-વાજ, aê-vâz. વિં બાજમાં નહીં બોલતું, બ્યાન વગર, વાચા વગર. Adj. Not speaking with closed lips; without description—narration, without speech. (Comp. ૭ + જા = Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀 = Sans. वाचा.)

૭૪૪ અદવાજ, advâz. વિં અહેર, ખોલ્યું, દેખાઈતું, પ્રસિધ્ધ, એખ્યું, એકજ. કિં અં અશુસન, ચુકરર, એખ્યું, એકજ. નાં આવાજ, પોકાર, બાંગ, કલામ, વખાણ, મશહુર થતું. Adj. Manifest, open, evident, published, alone, only one. Adv. Particularly, especially. Subs. Sound, voice, bawling, a word, a speech, praise; becoming renowned. (See ૩૫૪ advâê.)

અવજ, avâz. શબ્દો અં પાછું, પછી. Prep. Back, again, afterwards.

આવજ, âvâz. નાં સાદ, બોલાવવું. Subs. Voice, calling some one.

અએવ-આજ, aêva-âzî. નાં એક લોભી માણસ. Subs. An avaricious—covetous man.

અદવાએહ, advâêh. કિં અં ખુશન. Adv. Particularly, especially.

અદવાજએ, advâzâê. નાં જહેરી, મરાહુરી, આવજ. Subs. Fame, renown; noise, report. (See અવજ advâz.)

અદવાજએ, advâzâê. See અવજ advâzâê.

અદવાજ, advâzî. નાં જહેરાત; પોકાર—આવાજ —હાંક મારવો. Subs. Publicity; vociferating, calling (some one), bawling, shouting.

દો-વાજ-એ, dô-vâzâ-ê. નાં બે જન એક વલગી બાજ લઈને. Subs. Two persons coming into close contact with a *Bâj*.

અદવાજ, advâzî. નાં આવાજ, પોકાર, આવાજ મારવો. Subs. Sound, a loud cry, noise, bawling. Comp. Pehl. અવ, અવ

અએન-આજ, aên-âzî. નાં લોભી આંખ. Subs. A greedy—covetous eye.

અદવાજ, આવાજ, અએવાજ, advâzî, âvâzî, aêvâzî. નાં આરાસ્તગી, શીંગાર, ફરીઆદ, પોકાર.

Subs. Preparations, decorations, a complaint, a loud cry. Per. ایواز

અદુ-આઝ, *adû-âzî*. નાં લોભી દુશ્મન. Subs. An avaricious enemy, a covetous foe.

આવાઝ, *âvâzî*. વિં આવાજથી ભરેલું; મશહૂર, વખણાએલું, શીખામણની રીતે. Adj. Full of noise—clamour (lit.); renowned, famous; by way of advice.

અએવાજગાન, *aêvâzîgân*. વિં વધારે બોલાએલા; વખણાએલા. Adj. Plu. Much talked of; famous.

અદવાજગાન, આવાજગાન, *advâzîgân, âvâzîgân*. Plu. of આવાજ, which see.

આવાજે, આવાજે, *âvâzê, âvâchê*. નાં આવાજ, શરોદ. વિં ફેલાવો પામેલું, મશહૂર થયેલું. Subs. Sound, a song, a tune. Adj. Spread, diffused, widely known. Per. آواز = Av. avâz + ‎

અદવાજ, *advâzî*. નાં કલામ, આવાજ; નીશાન પીછાન; વખાણ. કિં અં બોલ્લી રીતે. Subs. A word, sound, voice, acquaintance with, knowledge, fame, renown. Adv. Openly, plainly.

અદવાજે, *advâzê*. નાં મ્હોટે બોલનાર, જુમ પાડનાર, શોર કરનાર. Subs. One who speaks loudly, one who bawls out—raises up the voice. (See આવાજ.)

અએ-વાવર, *aê-vâvar*. વિં બાવર—બહાનેદાર—કબુલ નહીં, કબુલાત વગરનું. Adj. Not credible—

faithful, not acceptable—believable. (Comp. $\text{ઉ} + \text{જા} = \text{Per.}$ باور)

જાણ અદવાજ-ર, advâz-ra. નાં મારો આવાજ, માફે બ્યાન.
Subs. My voice—sound, my description.

જાણ આખ-અવર, âkh-avar. નાં ખરતર—ઉંચી દોવા.
Subs. A sublime benediction, a blessing exalted in nature.

સુખ અએવાજ, aêvâz. વિં શીંગારેણું, આરાસ્તે કીધેણું.
Adj. Adorned, decorated.

જાણ અ-દોખત, a-dôkht. વિં સંબંધ વગરનું, સંબંધ નહીં
ધરાવનારું. Adj. Unconnected, irrelative.

જાણ અ-બોખત, a-bôkht. વિં નાખાલેશ, ગડણું. Adj. Not
pure—unmixed; turbid.

કૃષ્ણજાણ અયોખતોમંદ, ayôkhtômand. વિં કોશેશવાણું,
મેહેનતુ, તેજવાણું. Adj. Endeavouring, exerting,
labouring, brisk, sharp. (Comp. જાણ + કૃષ્ણ =
Av. Rt. કૃષ્ણ = Sans. युञ् = to endeavour. જાણ =
Sans. युक्ति.)

જાણ અયુખતાર, ayukhtâr. નાં દોડનાર, કુદનાર, ઝડ-
પવાણું, તેજ ચાલનાર, દોડાવનાર, સવાર, લડનાર, લડાઈ કર-
નાર, હોમલો કરનાર, મોરદ રાખનાર, કોશેશ કરનાર. Subs.
One who runs—jumps, quick, one who goes
fast, one who makes run; a rider, a fighter, a
warrior, an attacker, one who entertains hopes,
one who endeavours—exerts. (See કૃષ્ણજાણ)

કૃષ્ણજાણ અયોખતારી, ayôkhtârî. નાં કોશેશ, યુક્તિ, ઉદ્યોગ,

ઉજમ. Subs. Effort, endeavour, exertion, activity. (See ૩૬૫૫૫૫)

અયુક્તારીહા, ayukhtârîhâ. ક્રિં અં ઉદ્યોગ-ની રીતે, અનુભવ પ્રમાણે. Adv. Industriouslly, experimentally, in a familiar manner.

અ-દોખ્તી, a-dôkhtî. નાં એકાચા વગરની હાલત, સંબંધ વગરની હાલત. Subs. The state of being not joined—associated.

અ-બોખ્તશની, a-bôkhtashni. વિં છુટકારો આપનારે નહીં. નાં છુટકારા વગરની હાલત. Adj. Not giving release. Subs. State of being not released.

અ-બોખ્તશને, a-bôkhtashnê. નાં નહીં છુટકો કરવું. Subs. Not releasing.

અયુક્તીદન, ayukhtîdan. ક્રિં સેતાબ ચાલવું, દોડવું. V. To walk or run fast. (See ૩૬૫૫૫૫ ayôkhtomand.)

અ-દોખ્તન, a-dôkhtan. ક્રિં નહીં સીવવું—સાંધવું—એડવું, સંબંધ ન કરવો, દુધ ન દોહોવું. V. Not to sew, not to stitch, not to join—associate—attach, not to milk. Contrast Per. دوشیدن - دوختن

અ-બોખ્તન, a-bôkhtan. ક્રિં છુટકારો ન કરવો, છોડવવું નહીં. V. Not to release—liberate.

અયુક્તન, ayukhtan. ક્રિં કોશેશ કરવી, ઉદ્યોગ કરવો, ઉજમ કરવો. V. To endeavour, to strive, to be active, to work, to long for work.

અયુજીદન, yudîtan, ayujîdan, yudîtan. ક્રિં લડાઈ

કરવી, લડવું, તંટો—જઘડો કરવો. V. To fight, to wage war, to war against, to quarrel, to fall out, to brawl, to break with. Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀 = Sans. युष् = to fight.

૧૧૯૫૪ યુજીદન, yujīdan. કિં બાંધવું, બેસવું, મજબુત કરવું. V. To tie, to bind, to connect, to strengthen. Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀 = Sans. युज् = Per. یوجیدن

૧૧૯૫૪ અ-દોખ્તે, a-dôkhtê. બૂં કું નહીં સીવેલું; નહીં તમામ થાયલું; નહીં સાંધેલું—દોહવેલું; અદા નહીં કરેલું. Past. part. Not sewn, unstitched; not milked; not fulfilled.

૧૧૯૫૪ અયુખ્તગી, ayukhtagî. નાં કોશેશ. Subs. Effort, attempt, endeavour.

૧૧૯૫૪ અએવ-હમ, aêva-ham. કિં અં એક સાથે, એક પુરે. Adv. All in one.

૧૧૯૫૪ અબુ-અમ, abû-am. નાં માબાપ. Subs. Parents.

૧૧૯૫૪ ખીન-હમ, khin-ham. નાં પુરો કીનો. Subs. Full revenge.

૧૧૯૫૪ અએવાર, aêvâr. નાં ઓછરન ગેહુનો વખત, સાંહાંજ, નમતો પોહોર. Subs. The time of *Ozîran*; evening time; this word may also be pronounced “ûzêiar,” “ûzaîarê,” “azuarê.” Per. ایوار

૧૧૯૫૪ અ-ગોહર, a-gôhar. વિં બદ અસલ, બદખત; વગર ફરજંદનું, બેઅકલ, બેએલમ; વગર શુણનું, અરાબ ખવાસનું. Adj. Bad by nature, of a base or mean origin, having no issue; senseless, unwise, unlearned; having no merit—excellence. Per. بی گور

જાણી અસવાર, asvâr. નાં લશકરી સવાર. Subs. A cavalier.

જાણી દો-ગોહર, do-gôhar. બિં એ જાત—તોખમનું. Adj. Of two breeds—families.

જાણી યાવાર, યાવર, yâvâr, yâvar. નાં મદદગાર. Subs. A helper, a protector. Comp. Per. یاور

જાણી અ-ગોહરી, a-gôharî. બાવં નાં બદઅતી, બદગોહરી, અસીલપણાં વગરનું, કઅતી. Subs. abst. Evil—depraved nature, ignoble—mean birth, low—vulgar descent.

જાણી અ-ગવારશનીહા, a-gavârashnîhâ. કિં અં નહીં ખાવાથી, લુપ્તું રહેવાથી; હજમ નહીં થવાથી. Adv. Without being eaten, being in a state of hunger; without being digested.

જાણી અ-ગોહરયાન, a-gôharyân. નાં અવાશ નહીં રાખનારાં, જુનીઆદી નહીં રાખનારાં. Subs. Those who are of a low or mean origin, those that are ignoble or base-born.

જાણી અ-ગવારીદન, અ-ગવારસ્તન, a-gavârîdan, a-gavârastan. કિં હજમ નહીં કરવું; નહીં ખાવું. V. Not to digest, not to eat. Contrast Per.

ગોવરિદન

જાણી અ-ગવારીદન, â-gavârîdan. See જાણી અ-ગવારસ્તન.

જાણી અ-ગોહરીદન, a-gôharîdan. કિં એક ચીજને બીજી ચીજમાં બદલ નહીં કરવી. V. Not to exchange one thing with another. Contrast Per. ગોવરિદન

અ-ગવારુનોમંદ, a-gavârunômand. વિ० ધાત-
કીપણાં વગર; અચંકર નહીં તે; ધાયલ—જખમી નહીં. Adj.
Not wicked; not horrible—terrible; not wound-
ed—hurt.

અએવારે, aêvârê. See ૐ aêvâr.

અએવારગી, aêvârâgî. નાં સાથે મલીનું.
Subs. Mixing together.

અએવારેહ, aêvârêh. વિ० સાંજને લગતું. Adj.
Relating to evening.

અ-ગોહરે, a-gôharê. વિ० બદખત, ખરાબ જુનીઆદતું.
Adj. Low-born, of ignoble birth. Per. گور

અ-ગોહર-ઝાએ, a-gôhar-zâê. વિ० અસીલ નહીં
પેદા થયલું, બદઅસીલ. Adj. Born of a base or
low origin.

અએવક, aêvak. વિ० એક. કિં અં એક મરતબે.
Adj. One. Adv. Once, one time.

અ-ગંગ, a-gang. વિ० મુગું નહીં, બોલતું. Adj. Not
dumb, speaking. Prohib. + = Per. گنگ

અ-ગંદ, a-gand. વિ० ગંદગી વગરનું, ગંદ વગરનું. Adj.
Having no stench—offensive odour, not filthy.
Prohib. + = Av. گند = Per. گند

અ-જુદ, a-jud. વિ० જુદું—હલાએદું નહીં. Adj.
Not different—separate—distinct.

અ-દુઈ, a-duî. વિ० બેફરેખ; ફરેખ નહીં દેનારે, ઠાગો નહીં
કરનારે; ધાસ્તી વગરનું, ખોદાતાલાના ચુણો મધેનો એક ચુણ.
Adj. Void of deceit—fraud; undeceiving;

fearless, without dread—apprehension; one of the attributes of God. (Comp. Prohib. * + ઝ = Av. ; Av. Rt. = Sans. दम् = to deceive.)

અગ્ર્ય અ-દુદ, a-dûd. વિં ગમ—શોક વગરનું; દમ—નકસ—ધુમાડા વગરનું. Adj. Having no grief—sorrow; having no breath—smoke. Per.

અગ્ર્ય અ-ચનગ, a-yanag. વિં વગર શીકલ—રવેસનું; અદ-શીકલ. Adj. Shapeless, grotesque, not customary, ugly.

અગ્ર્ય અચને, આહન, a-yanê, áhan. નાં લોદું. Subs. Iron.

અગ્ર્ય અવે, અએવે, avê, aêvê. શબ્દં અં વગર. Prep. Without, except.

અગ્ર્ય અએ-વદા, અએ-વેહ, aê-vadâ, aê-vêh. વિં બધું—સારું નહીં. Adj. Not good, not respectable—honorable, not excellent. ષ + અ = Av. = Per.

અગ્ર્ય અગેનશ, agênash. હબધાં અં એ તે, એ તે શખસ. Conj. If he, if that person.

અગ્ર્ય અ-ગુયા, a-gûyâ. વિં નહીં બોલનારું, વગર જબાનનું, મુઝું. Adj. Not speaking, dumb, tongueless, destitute of the power of speech. Contrast Per.

અગ્ર્ય અ-ગોશ, a-gôsh. વિં કાન વગરનું, અરાબ કાનનું, વગર શુણાનું. Adj. Without an ear, having no ears, without a corner. Prohib. * + ઝ = Av. = Per.

અનુશ, a-jûsh. વિ० ચાહ—મરજી—ધાર—મોહોબત
વગરનું. Adj. Unwished, having no desire,
devoid of love—affection, without friendship.

Prohib. * + જ = Av. Rt. ૫ = Sans. दुष.

અજેશ, a-jôsh. વિ० એશ—બલ—એસા વગરનું.
Adj. Without agitation, excitement, powerless,
without strength. Prohib. * + જ = Per. جوش

અદન્યા, અએન્ય, adnyâ, aênnya. વિ० બીજું; શબ્દ અં
શેવાએ. Adj. Another, further. Prep. Except.
Av. ૫ = Sans. अन्य.

અદન્યા, adanyâ. કિં અં બીજું; ફરીને. નાં કોઈને
સાદ મારવો, પોકાર, ફરશંગના છ હીસ્સાનો એક હીસ્સો.
Adv. Further, again. Subs. Calling out some
one ; bawling ; one sixth of a *farsang*.

અદુશ, અદુજ, a-dûsh, a-dûzh. વિ० ખરાબ નહીં તે,
સાફ. Adj. Not bad, good. Prohib. * + જ =
Av. ૫, ૫ = Sans. दुष, दुस्, दुर्.

અદોબા, a-dôbâ. વિ० એવડું નહીં, વગર પરનું. Adj.
Not two-fold, not double, without a fold—layer.

અયોશ, અએવશ, ayôsh, aêvash. સર્વં તે, તેજ,
ચા તે ; કોઈ, બીજે ; લોક, શખસ. વિ० અકલબંદ. નાં આ-
વાજ આપવો ; હાંક મારવો. કિં અં ફરી, વધી. Pron.
He, the same, or he ; some one, other, people,
person. Adj. Sagacious, intelligent. Subs.
Calling out ; raising the voice. Adv. Again,
another time, once more, also.

અ-યોશ, a-yôsh. વિં એસ્તેએ—તજવીજ નહીં કીધેલું.
Adj. Not searched after diligently, not in-
quired into. Prohib. * + જ = Per. یوش

અ-યોશ, અ-યોજ, a-yôsh, a-yôzh. વિં પાક—પવિત્ર
નહીં, નાપાક, અરાબ. Adj. Not pure, not free from
defilement, unholy, unclean, bad. Prohib. * +
જ = Av. *abâsh*, *abâzh* = Sans. यौष्.

અયોશ, ayôsh. કિં અં નહીંતો. If not, other-
wise, or else.

દાની, dâni. કિં તું જણ, તું સમજ. V. Know
thou, understand thou (imper.)

યાવશ, yâvash. હબયાં અં યા તે. Conj. Or he.

હેરી, hêrî. વિં સુકકા નશાને લગતું. Adj. Relating
to dry impurities.

અએવ-ગાહ, aêva-gâh. નાં એક વખત, એક જગા,
એક ગેહ. Subs. One time, one place, one Gêh.
જ = Av. *avâ* + જ = Av. *avâ*, Sans. गानु,
Per. گان

અ-ગંદહા, a-gandhâ. નાં અરાબ ગંધો—વાસો, વિં
ગંધ વગરનું. Subs. Offensive odours, stinks,
effluvia. Adj. Free from stinks, having no
offensive smell. Prohib. * + જ = Av. *agandhâ* =
Per. گند = ૪ plural suf.

અ-દોશી, a-dôshî. વિં હુરાઈ વગરનું, નેક, બહું.
Adj. Free from evil—badness; virtuous, good,
gentle.

મુબી આઈને-અહ, âinê-jâh. કિં અં હુબેરગીની રીતે, હુબેરગી મુબી. Adv. By way of greatness—exalted dignity, according to high position.
 ✕ = Per. آئين + ✕ = Per. جاد

મુબી આઈનેહા, âinêhâ. નાં આઈનાઓ ; રીતિઓ. Subs. Mirrors, looking-glasses; manners, customs, usages.

મુબી ખીનીહા, khînîhâ. કિં અં કીના—કપટથી. Adv. Revengefully, spitefully, vindictively.

મુબી દાનીહા, dânihâ. કિં અં અણવાથી, હુબવાથી, અણીને, હુબને. Adv. Knowingly, with knowledge, designedly, intentionally.

મુબી હીનીહા, hînîhâ. કિં અં હીણાપણાથી. Adv. Base-ly, vilely, meanly.

જોડ-મુબી અ-દોશ-યાવર, a-dôsh-yâvar. નાં હુરી મદદ નહીં કરનાર ; હુરે નહીં પામનાર. Subs. One that does not offer evil assistance, one who does not obtain ill amends.

મુબી અયોશાન, ayôshân. નાં વીવંઘહાનના બાપનું નામ. Subs. Name of the father of *Vivangahân*.

જોડ-મુબી અ-દોઝખાર, a-dôzhkhâr. See જોડ-મુબી a-dôzhkhâr.

જોડ-મુબી અ-દોઝખાર-તર, a-dôzh-khâr-tar. વિં વધારે ખરાબ નહીં ચાહનારું, વધારે દલગીર નહીં, વધારે આ-શાનીવાહું. Adj. Not wishing more ill, not more sorrowful—afflicted, having more convenience.

અચર્ય-અચર્ય અચો-શા-મરૂત, અએવ-ગાહ-મરૂત, ayô-shâ-mrût, aêva-gâh-mrût. એક વખત બોલાવું—પઢાવું. Spoken or recited only once. અ = Av. અ + અ = Av. અ = Sans. ગાતુ = Per. અ + અ = Av. અ = Sans. બૂત.

અચર્ય અ-દોઝખાર, a-dôzhkhâr. વિ. મુશ્કેલ—કઠણ નહીં તે; નાચુશ. Adj. Not difficult—hard; displeased.

અચર્ય અ-દોશારમ, a-dôshâram. વિ. પીયાર નહીં મેલવવો, પીયાર—મોહોખત વગર, પીયાર નહીં ખતલાવનારું, ચુશ નહીં, ચુશી વગર. Adj. Not winning affection, not securing love, not setting one's affections on, displeased, without inclination—will. Contrast Pâz. અચર્ય

અચર્ય અ-દોશારમીહા, a-dôshâramîhâ. ક્રિ. અ. મોહોખત ભરેલી રીતે નહીં, નાચુશ રીતે, વિચારની રીતે નહીં. Adv. Not in a loving manner, in a displeasing way, not affectionately.

અચર્ય અએ-વદાર્થ, અએ-વેહી, aê-vadârî, aê-vêhî. વિ. બલાર્થ—નેકી વગરનું. Adj. Devoid of goodness, not having virtue—probity.

અચર્ય અ-ગોશી, a-gôshî. વિ. ચુલાદાર નહીં, ચુલાવાળું નહીં. Adj. Not cornered, not angular.

અચર્ય અ-ઝુશી, a-zushî. વિ. આદેશ વાળું—મરજી પ્રમાણેનું નહીં, નારાજ, નાચુશ. Adj. Not desirous, not according to one's wish, displeased, indisposed. Prohib. અ + અ = Av. અચર્ય

અ-જોશી, a-jōshī. વિં એશવાણું નહીં. Adj. Not excited, not passionate, not heated, not effervescing—boiling.

અદ-ચાઈ, adanyāi. વિં બીજ દરજ્જાનું. Adj. Of the second order, secondary.

અ-દોશી, a-dōshī. નાં દોષ વગરની હાલત, નામરજી, નાચુશી, નિર્દોષપણું, પવિત્રાઈ; કિં તું ના ચાહ—મરજી ના કર. Subs. Freedom from fault—sin—offence; disinclination, dislike, displeasure; innocence, harmlessness, purity, sinlessness. V. Do not love—like, don't be inclined. Prohib. + અ = Av. અ = Sans. दुश्.

યાવશશ, yāvashash. નાં તે પામવું. Subs. Obtaining it.

અ-યોઝ-દખશક, a-yōzh-dakhshak. નાં નાપાક ખસલત, ખદખાશીઅત, ખરાબ નિશાન. Subs. Impure nature, evil disposition; a bad symptom.

અ-યોશદાસ્ર, a-yōshdāsra. વિં અપવિત્ર. Adj. Impure, defiled, unclean. Comp. Av. અપવિત્ર

અ-યોશદાસ્રી, a-yōshdāsri. નાં અપવિત્રાઈ, નાપાકી, નજસાઈ. Subs. Impurity, defilement, filthiness, uncleanliness. Av. અપવિત્ર

અ-યોઝદાસ્ર-ગાહ, ayōzhdāsr-gāh. નાં અપવિત્ર—ગલીચી બંરેલી જગો. Subs. An impure—filthy place.

અ-યોઝદાસ્રીની-દારી, ayōzhdāsriṇī-dārī. વિં અપવિત્રાઈ કરનારું. Adj. Causing impurity.

૧૧૭૭-૭૭૭૭૭૭૭૭-૭-૭૭૭ અ-યોશદાસ્રોનિદ-શસ્તન, a-yôshdâsrî-nêd-shastan. ક્રિ० પાક—સાક—તંદરોસ્ત નહીં થઈ શકે.

V. Cannot be pure—purified, cannot be free from defilement, cannot be cured, cannot be restored to health.

૧૧૭-૭૭૭ અએવગહશને, aêvagahashnê. ના० કુસ્તી બાંધવી, એવ્યંધન વણવી. Subs. Girding the *kushti* round the waist, weaving the *kushti*.

૧૧૭-૭૭૭ અ-ગોશશને, a-gôshashnê. ના० કાન નહીં રાખવા, નહીં સાંભળવું, અખાડા કરવા. Subs. Not giving or lending an ear, not hearing, turning a deaf ear to. Prohib. * + જુઞઞ = Av. *જુઞઞ = Per. گوش

૧૧૭-૭૭૭ અ-જોશશને, a-jôshashnê. ના० જોશ નહીં આપવો. Subs. Not boiling.

૧૧૭-૭૭૭ અ-દોશશને, a-dôshashnê. ના० કાહેલી, સુસ્તી, નહીં ગમવું, આદેશ—આહ—ધ્યાર વગર. Subs. Indolence, languor, sloth, laziness, dislike, disinclination, want of affection—attachment.

૧૧૭-૭૭૭ આઈન-દેહેશને, âin-dêhêshnê. ક્રિ० વિ० અખ્શેશ પ્રમાણે, અખ્શેશની રીતે, આપવા તરીકે, પેદાયશ પ્રમાણે, જલ-કતની રીતે. Adv. By way of donation—grant, by way of charity; according to the creation. Comp. જુઞઞ + જુઞઞ = Av. *જુઞઞ = Per. دہش

૧૧૭-૭૭૭ અયોશસ્ત, ayôshast. ના० ધાતુ. Subs. Metal.

૧૧૭-૭૭૭ અ-દોશ-ગદમન, a-dôsh-gadman. વિ० અરાખ ઓરેહનું નહીં, આખરૂ—કીરતિવાણું. Adj. Not relating to evil lustre—splendour, not of bad character—reputation.

જાણનાં અ-દોશ-જદમન, a-dôsh-jadman. વિ० ખરાબ બાથગતું નહીં, બદબખ્ત—હીન કપાલતું નહીં, કમ નસીબ નહીં. Adj. Not unfortunate, not unlucky, not ill-starred.

જાણનાં અ-દોશ-યદમન, a-dôsh-yadman. વિ० ખરાબ જોર—કૌવતતું નહીં. Adj. Not of an evil strength, not relating to bad power—vigour.

જાણનાં અ-દોશીનીદન, a-dôshinidan. ક્રિ० નહીં આહતું, ધ્યાર ન રાખવો. V. Not to love, not to have a liking for.

જાણનાં આયને-હીને, âyanê-hîne. ના० પોલાદ. Subs. Steel.

જાણનાં અ-દોશ-બોરદાર, a-dôsh-bôrdâr. ના० ખરાબ રીત નહીં વાપરનાર, નકારી રીત નહીં ચલાવનાર. Subs. One who does not use a bad practice, one that does not put in practice an evil custom. Prohib. + અ = Av. જાણનાં + અ = Av. જાણનાં

જાણનાં અ-જોશીદાર, a-jôshîdâr. ના० જોશ—ઉલટ નહીં આપનાર. Subs. That which does not excite—stimulate, one who does not give encouragement—inducement.

જાણનાં અ-દોશીદાર, a-dôshîdâr. ના० સાહે નહીં આહનાર, ધિક્કારનાર; નહીં દોહનાર. Subs. An ill-wisher, a hater, a despiser, one who does not milk.

જાણનાં અ-ઝુશીદન, a-zûshidan. ક્રિ० નહીં આહતું, મરજી નહીં કરવી, ધિક્કારતું. V. Not to love, to hate, not

to be inclined—pleased. Contrast Av. Rt.
 -જોષ = Sans. **जुष**.

૧૧૬૭-૭૪૪ અ-એશીદન, a-jôshidan. કિં નહીં ઉકલવું, એશ
 નહીં કરવો, એશ નહીં આપવો. V. Not to boil, not
 to cause effervescence, not to ferment, not to
 agitate. Per. **جوشیدن**

૧૧૬૭-૭૪૪ અ-દોશીદન, a-dôshîdan. કિં નહીં દોહોવું. V.
 Not to milk. Contrast Per. **دوشیدن**

૧૧૬૭-૭૪૪ અયોઝ-દરમાન, ayôzh-darmân. વિં નાપાક—
 ગલીચ દવા. Subs. An impure medicine.

૧૧૭૪ દો-ઘનશન, dô-ghanashna. વિં બે ઘણું, બે વખત.
 નાં બે ઘણું મારવું. Adj. Two times, twice as
 much. Subs. Striking twice.

૧૧૭૪-૭૪૪ અ-દોશનામી, a-dôshnâmi. વિં બદનામી વગર-
 વું, દામીન નહીં. Adj. Free from ignominy—in-
 famy, not damaged. Contrast Per. **دشنام**

૧૧૭૪-૭૪૪ અ-દોશવાર, a-dôshvâr. વિં મુશ્કેલ—કંઠાલા બરેણું
 નહીં, સહેણું. Adj. Not difficult—tedious; easy.

૧૧૭૪-૭૪૪ અ-દોષખારી, a-dôzkhâri. નાં બદ નહીં આહ-
 નાઈ, નેક આહનાઈ, નેક આશાની. Subs. Not wishing
 ill, wishing happiness to, good convenience.

૧૧૭૪-૭૪૪ અ-દોશવારી, a-dôshvârî. નાં મુશ્કેલી વગરની
 હાલત, પીડા—હઃઅથી વેગલાઈ. Subs. Freedom from
 difficulty, state of being without trouble.
 Prohib. = + **دشواری** = Per.

અગોબાનદ, a-gôbânad. ક્રિં નહીં બોલાવે—કેહેવડાવે—પઢાવે. V. May not cause to speak—utter—recite.

અગવશની, a-gavashnî. વિં વાચાવાણું નહીં, બોલકણું નહીં, મુચું. Adj. Speechless, not speaking—talkative, dumb.

અઝેદાની, અઝે-રશની, a-jôdânî, aê-rashnî. વિં જવાની વગરનું. Adj. Without the vigour of youth. Contrast Av. *âzadân*; *âzadân* (plur. gen.)

અયુજની, ayûjânî. નાં કોશેશ, ધંધો. ક્રિં તું કોશેશ કર. Subs. Exertion, endeavour, trade, business, occupation. V. Exert thou (imper.)

અયોશોસ્ત, ayôshôst. See *ayôkhshôst*.

ખીન-શોસ્ત, khîn-shôst. ક્રિં કીનો ઘોઈ નાખીઓ, કીનો કાઢી નાખીઓ. V. Wiped off rancour, washed off vindictive feelings (past tense).

અયોશોસ્તીન, ayôshôstin. વિં ધાતુનું. Adj. Made of metal; consisting of metal.

અગોશો-સુતે, a-goshô-srûtê. વિં કાને નહીં સાંભલેણું, નહીં શીખેણું. Adj. Unheard by the ear, not learned. Prohib. * + *સુ* = Av. *âgoshô* = Per.

گوش + سوت = Av. *âgoshô*

અજનશને, a-janashnê. નાં નહીં મારતું. Subs. Not beating—striking.

અઝેદાન, a-jôdân. વિં જવાન નહીં તે. Adj. Not young.

અ-દોષ વરસતે-વરજી, a-dôzhvarashtë-
varzî. નાં છુટું કામ નહીં એખતીઆર કરનાર, નેક કામ
કરનાર. Subs. One who does not choose evil
actions; one who practises virtuous deeds.
Comp. Av. + + + + +

અ-ગોબાક, a-gôbâk. વિં સાક્ષી વગર. Adj.
Without any witness.

અ-દોશક, a-dôshk. વિં અરાબ—જનાકાર નહીં.
Adj. Not bad, not adulterous.

અ-દોશે, a-dôshê. વિં આદેશ—મતલબ વગર; અરાબ
મતલબ, ઈચ્છા. Having no desire—inclination,
without any purpose—intent; evil design—
inclination—desire.

અબુશે, abûshê. વિં પાક, અશો. Adj. Holy,
pure.

અયોદાક, ayôdak. See અ-દોષ વરસતે-વરજી.

દો-ગોશે, dô-gôshê. વિં બે ખુણાનું. Adj. Having
two corners, biangular. Per. دو گوشه

અ-ગોબાગી, a-gôbâgî. વિં ગવાહી—કેહેવત વગરનું;
સચુની—ખાહોશીલું નહીં તે. Adj. Without testimony
—popular saying—adage; not obstinate—stub-
born.

અ-દોશગી, a-dôshgî. નાં અરાબી—ખતીની હાલ-
તથી વેગલાઈ. Subs. Freedom from evil—vice.

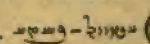

અ-દોશેઈ, a-dôshêi. વિં વગર આદેશનું, અણમ-
તું. Adj. Without inclination—desire, not
pleasing.

૧૬૭-૭૭ અ-દોશ-મરજ, a-dôshk-marz. વિં નેહુમરજ
નહીં કરનાર. Adj. Not committing the crime of
adultery—fornication.

૧૧૭-૭૭-૭૭ અ-ગોશ-કશીદન, a-gôsh-kashîdan. કિં કાન
ન એચવા, સજુન નહીં સાંભલવો, અણી બેઈ આપાડા કરવા.
V. Not to prick up one's ears; not to hear;
to turn a deaf ear to.

૧૭૭-૭૭ અ-દોશ-ચેહર, a-dôsh-chêhêr. વિં અરાબ ચે-
હેરાનું નહીં તે, કદરૂપું નહીં તે, સારા રૂપનું. Adj. Not hav-
ing ugly features, not deformed or ill-shaped;
beautiful, well-proportioned.

૧૭૭ અ-દવ્યાદ, a-davyâd. નાં દેકે નહીં થનાર. Subs.
That which cannot be removed.

૧૧૭ અએવદાદે, aêvadâdê. નાં એક પેદા કીધેલું, એક
આપેલું, એક ગાવનું નામ કે જેને પરવરદેગારે દુનિયાની શુર-
આતમાં પેદા કીધી હતી, જેને “ગાવ્યોદાદ” કરી કેહેછે. એ
ગાવથી ૨૮૨) અતનાં ચરંદાં પરંદાં પેદા થયાં હતાં. Subs.
The only-begotten or the only-created (lit.);
name of a bull created by Ormazd at the be-
ginning of the world, called Gâvyôdâd, from
which 282 kinds of beasts and birds were
created. Comp. Av. (- in Mâh Nyâêsh).

૧૭૭-૭૭ અ-દોશ-પર્ગ, a-dôsh-parg. વિં ખુરા હીસ્સા—
ખદલાવાલું નહીં. Adj. Not of a bad share—por-
tion, not of an evil return—meed.

અ-દોશધરેશ, a-dôshpharêsh. વિં તંગી વગરનું.

Adj. Without scarcity (of anything); free from difficulties—straits.

અ-દોશમીન, a-dôshmîn. વિં બદ મનનું નહીં. Adj.

Not of an evil mind.

અ-દુશમની, a-dûshmanî. નાં દુશમની વગરની

હાલત, અરાબ મનવાણું નહીં તે. Subs. Freedom from enmity, state of being free from ill-mindedness. Comp. Per. بی دشمنی

અ-દુશમજે, a-dûshmazê. વિં અરાબ સવાદનું

નહીં. Adj. Not of a bad taste, not insipid.

Contrast Per. بی عجز

અએવ-બાર, aêva-bâr. ક્રિં અં એક મરતબે, એક

વખત. Adv. One time, once. Per. یک بار

અએવ-બાર, aêva-bâr. નાં એક ફલ. Subs. A

fruit. ✕ = Av. «»» + ١ = Per. بر, بار

અએવ-બાર, aêva-bâr. નાં એક બીંત—કિલ્લો. Subs.

One wall, one fortress, one castle, one fortified place. ✕ + ١ = Av. Rt. ١٥, Per. بار, بار

અયુબાર, અયુબર, ayûbâr, ayûbur. વિં રીમન.

Adj. Defiled, polluted.

અયુબાર, ayûbâr. નાં યારી; દોસ્તી. Subs. Help,

friendship.

એવ-બાર, êva-bâr. નાં એક બોએ; એક અતનું કષ્ટ.

Subs. One load, a burden; a sort of bodily exertion—labor. ✕ + ١ = Per. بار

१५५ दो-दो-बार, dō-dô-bâr. कि० अ० चार भरतये, चार
बार. Adv. Four times.

સાસોબારાન, asôbârân. નાં સવારો. Subs.
Horsemen, cavaliers.

अ-दोबारांनीदन, a-dôbârânîdan. ६० नहीं
 दोडावतुं, धसारो नहीं कराववो, दरे नहीं करावतुं. V.
 Not to make run, not to make rush upon, not
 to cause to remove.

ਅ-ਦੋਬਾਰਾ, a-dôbârad. ॐ ਵੇ—ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇ,
 ਹਾਂਥੀ ਨਹੀਂ ਕਾਏ. V. May not drive away, may
 not remove.

॥ अ-दोबारेस्तन, a-dôbârestan. कि० नहीं दोड़ुं,
 जेस्साथी नहीं दोड़ुं, नहीं होमखो करवो. V. Not to run,
 not to make a sudden attack, not to rush upon,
 not to repulse, not to drive away. Av. Rt. ॥

॥ अ-दोबारीदन, a-dôbârîdan. कि० नहीं होइतुं,
नाशुद नहीं थवुं, दैरे नहीं करवुं, दौडी न जवुं. V. Not to
run away, not annihilated (applied to *devs*
and *darvands*).

ਅ-ਦੋਬਾਰੀਨੀਨਿਦਾਨ, a-dôbârînnîdan. See
ਅ-ਦੋਬਾਰੀਨੀਨਿਦਾਨ.

॥१२॥ अ-दोबारीदन, a-dôbârîdan. कि० नहीं होइवुं,
दके नहीं करवुं, होडी न जवुं, नहीं नाहसवुं. V. Not to
run, not to annihilate, not to run away, not to
fly. Av. ॥१३॥

અયુબારીદન, ayûbâridan. ક્રિ० એક મરતબે થવું
—કરવું, રીમન થવું. V. To happen—become only
once, to do once; to be polluted—defiled.

અઈની, ainî. ના० પેશાની; જ્ઞાન. Subs. The
forehead, the tongue. Av. અઈન = Sans. અનિક.

અઈનીંગ, અએનંગ, ainîng, aênang. ના० ક્ષીનો, વેર,
દ્વેષભાવ. Subs. Revenge, spite, rancour. Comp.
Av. અઈનંગ = Sans. એનસ.

અઈયઝ, aiyaaz. ના० આતશનાં છટકલાં, ઔમાદરાન
નામની દવા. Subs. Sparks of fire; name of a
medicine.

અગ્ની, agnî. ક્રિ० અં એક બારગી, એકદમ, એક વખત.
Adv. At once, all at once.

અ-ગંદે, a-gandê. વિ० ગંધાતું નહીં તે, વાસ નહીં મારતું.
બીગડેલું નહીં તે. Adj. Not stinking—stenching,
not corrupted.

અ-દુઈ, a-duî. વિ० ધાસ્તી—દેહેસત વગરતું, બેફરેબ,
ખોદાની એક સેક્ત. Adj. Fearless, guileless; one of
the attributes of God. Comp. Av. અદુઈ

અદુપ, adûp. બિભયાં અં અથવા, થા. (જો નો બગ-
ડેલો આકાર.) Conj. Or, either. Corrupt form of
અથ

અદુસ, અદુથ, adûs, adûth. વિ० રતાંજૂં. Adj.
Afflicted with night-blindness.

અબુન્દે, a-bûndê. વિ० નહીં પુરું, અપૂર્ણ, અધુરું. Adj.
Incomplete, unfinished.

અગ્ર અ-યોઝદ, a-yôzhad. વિં નાપાક, ખદ, ખરાબ. Adj.
Impure, unholy, evil, bad. Comp. Av.

અગ્રાદક

અગ્ર અયો-દક, ayô-dak. ઊભાં અંચા, અથવા. સર્વં તે-જે.
Conj. Or, either, from that. Pron. Which.

અગ્ર આબુસ, âbûs. વિં પીલું. Adj. Yellow.

અગ્ર ખીની, khîni. વિં કીનાવાલું, કીનો રાખનાર. Adj.
Revengeful, spiteful, harbouring ill-feelings.

અગ્ર દીની, dîni. વિં દીનદાર, દીનને લગતું. Adj. Religi-
ous, belonging to religion.

અગ્ર યાની, yâni. નાં નેકી. Subs. Virtue, chastity.

અગ્ર યોઝદ, yôzhad. વિં પાક, પવિત્ર, નેક, સાક, સ્વચ્છ.
Adj. Pure, holy, good, clean, unspotted.

અગ્ર અગનેશ, aganêsh. નાં ઈમારતની દીવાલ ઉપર
લાવવી. Subs. Raising up the wall of a building.

અગ્ર અ-ગોબ્યા, a-gôbyâ. વિં જાપાન—ભાષા વગરનું;
ખરાબ ભાષા. Adj. Tongueless, speechless; bad
speech—language.

અગ્ર અ-દવીશ, a-davîsh. નાં નહીં ઠગનાર—ઠગાનાર.
Subs. One who does not deceive, one who is not
deceived. Comp. Av. અગ્રા, અગ્રા (in Hor. yt.)

અગ્ર અ-દંદી, a-dandî. નાં મીસ્કીની—ગરીબાઈ વગરની
હાલત, વગર દરવેશીની હાલત. Subs. Freedom from
destitution—poverty, freedom from mendi-
cancy.

અગ્ર અ-બુદી, a-bûdî. નાં નાબુદી. Subs. Non-exist-
ence, annihilation.

- અ-બુદેહ, a-bûdêh. નાં ન થાએલું. Subs. Annihilation, extinction.
- અ-બંદી, a-bandî. વિં બંદી વગરનું. Adj. Having no restriction. Contrast Per. بندى
- અ-સે-વેશ, sê-vêsh, કિં અં ત્રણધણું વધારે. Adv. Three times as much more.
- અ-ગોબશા, a-gôbshâ. નાં ખરાબ મધ. Subs. Bad honey.
- અ-દુર્ઘાન, a-dûîgân. વિં નહીં ઠગનારા. Adj. plu. Not deceiving.
- ખીનીગાન, khînîgân. વિં કીનાખોરો. Adj. plu. Vindictive, revengeful.
- અયુદશને, ayudashnê. નાં લડાઈ, જંગ. Subs. A battle, war, fight. (Comp. Av. Rt. યુધ્ = Sans. युध् = a battle.)
- અએવસાની, aêvasâni. વિં એક નિશાનવાળું, એક ખત—તરેહનું. Adj. Of one badge—mark; of one kind—sort.
- અ-ગોબશની, a-gôbashnî. વિં વાચા—સચ્ચનવાળું નહીં, વગર સચ્ચનનું, મુચ્ચું. Adj. Speechless, not speaking, mute, dumb.
- અયુજશની, ayûjashnî. નાં કોશેશ—હરીક્ષઈ કરનારું. Subs. One who endeavours—competes—strives.
- આગ-દશની, âgandashnî. નાં ભરવું, પૂર કરવું. Subs. Act of filling up, replenishment.
- એ-ગોબશની, ê-gôbashnî. વિં એક વચની, એક

સમુનનું. Adj. Having only one sense, unequivocal, not admitting different interpretations.

અગોબશનીચ, a-gôbashnî-cha. વિં નહીં બોલવું—પઢવું. Adj. Not speaking, not reciting.

અયોએશોસ્ત, ayôêshôst. See અયોક્ષશોસ્ત, ayôkshôst.

અએવક-શોસ્તન, aêvak-shôstan. ક્રિં એક મરતએ પાવ કરવું. V. To purify once.

અગોબશને, a-gôbashnê. વિં એક શબ્દ વગર, બોલવા વગર, વગર વારતાનું, પ્રકરણ વગરનું, વચન—કોલ વગર. Adj. Without a word, without speaking, without a story, without a chapter—section, without any promise—pledge.

અજુંબશને, a-jûmbashnê. વિં વગર જુમબેશે—હાલવે. Adj. Without agitation—motion. Contrast Per. جنبش

આદોબશને, âdôbashnê. નાં દોડવું. Subs. Running.

અગોબશનીએ, a-gôbashnîê. વિં એક શબ્દ નહીં, એક સમુન વગર, એક સમુન બોલવા વગર. Adj. Without a word; without speaking a word.

અએશકારી, a-khêshkârî. નાં ધંધા વગરની હાલત, બેરોજગારી. Subs. Want of employment, state of being out of service. (See અએશકારી, a-khêshkârî.)

અએવ-યશ્ત, aêva-yasht. નાં એક યજ્ઞશને, એક

આરાધના, એક યજ્ઞ. Subs. One *yaçna*, divine honors, adorations, one *yasht*. (Comp. ય =

Av. યજ્ઞ + યજ્ઞ Av. યજ્ઞ)

૧૪૭૭૫ અંએવ-દશ્તે, aêva-dashtê. નાં એક નંગલ. Subs.

One desert, one plain without water. Per.

یک دشت

૧૪૭૭૬ અએવ-યશ્તે, aêva-yashtê. See ૧૪૭૭૦ aêva-yasht.

૧૪૭૭૭ અએવે-દાદે, aêvê-dâdê. વિં બેદાદ, દરકાર વગરનું, બેપરવા. Adj. Unjust, unconcerned, indifferent.

૧૪૭૭૮ અએવ-સખ્ત, aêva-sakht. વિં સખત—કઠણ નહીં, નરમ. Adj. Not hard—difficult; soft.

૧૪૭૭૯ હાવેશ્ત, hâvêsh. See ૧૪૭૭૫ hâvêsh.

૧૪૭૮૦ અ-બુનેશ્તે, a-bûnêsh. વિં પાયા—થડ—મૂલ વગરનું. Adj. Having no foundation—trunk,—root.

૧૪૭૮૧ અઈન-દકીઆ, aîn-dakîâ. નાં પવિત્ર આંખ. Subs. A pure eye.

૧૪૭૮૨ અઈ-યા, aînyâ. નાં વિલાપ, રડવું. Subs. Lamentation, wailing.

૧૪૭૮૩ અખ્દેશ, akhdêsh. નાં નાપાકી, ગલીચી, અપવિત્રાઈ, રીઝની. Subs. Impurity, uncleanness, filthiness, defilement.

૧૪૭૮૪ અ-ગંદગી, a-gandagî. નાં વાસ વગરની હાલત, ગંધગી વગરની હાલત. Subs. Freedom from stink—stench. (Comp. Prohib. અ + ગંધ = અગંધ = Sans. ગંધ = Per. گندگی)

અન-દકીઆ, an-dakīā. વિ० નાપાક. Adj. Impure, unholy.

અ-યુઝદી, a-yuzdī. ના० અપવિત્રાર્થ, નાપાકી, ન-જી, રીઝન જગા; ખીમારી, આજર; ઈલ્લત, અરાખી, જીઆન; જરૂરીઆત; જીલમ. Subs. Impurity, defilement, uncleanness; impure—defiled place; sickness, illness; a bad habit, vice, injury, damage; exigency, necessity; tyranny, oppression. Comp. Av. અયુઝદી

અયુદકહ, ayûdakah. ના० કીનો. Subs. Revenge, spite.

અયુદગી, ayudagī. ના० બદ આજર—ખીમારી, ઈલ્લત; બદા. Subs. A bad disease—illness, a bad habit, vice, misfortune, calamity.

આગંદગી, âgandagī. ના० અરાખ વાસ, ગંધ, બદબો. Subs. Bad smell, stink, stench.

આગંદીએ, âgandîé. વિ० પૂર કીધેલું, ભરેલું. Adj. Filled up to the brim, filled up.

અ-ગંદ-સખત-તર, a-gand-sakht-tar. વિ० વધારે સખત વાસ મારતું નહીં. Adj. Not stinking more powerfully.

અ-જોસ્ગુનતન, a-jôsgunatan. ક્રિ० છીનવી નહીં લેતું, નહીં લેતું, નહીં ખેંચતું—લઈએતું—રાખતું. V. Not to snatch; not to take, not to pull—carry away, not to keep.

અ-દુઈસ, a-duîsra. વિ० આંખ વગરનું, આંખના ડોલા વગરનું. Adj. Having no eyeballs—eyes.

ગુગુ અ-ગંદીનદ, a-gandīnad. કિં વાસ નહીં મારે. V.

May not stink, may not emit a strong offensive smell. Av. ૧૭ = Per. گندید = to stink.

૧૭૭ અએવ-દીન, aêva-dīn. નાં એક રાહ, એક રવેશ, એક મજહબ. Subs. One way, one course—path, one mode, one faith.

૧૭૭ અદુદીન, adudīn. નાં રીત, રવેશ. Subs. Custom, mode, usage.

અએવે-ગુમાની, aêvê-gumānī. કિં અં બેશક-પણાંથી. Adv. Undoubtedly, unquestionably.

૧૭૭ અ-દોસ્ત, અ-ઝોસ્ત, a-dôst, a-zôst. નાં દોસ્ત—મિત્ર નહીં, નહીં આહનાર, દુશ્મન, શત્રુ. વિં દોસ્ત વગરનું. Subs. Not a friend; one who does not regard with affection; an enemy, a foe. Adj. Friendless. (Prohib. + ૧૭૭ = Av. ૧૭૭ = Sans. दुष्ट = Per. دوست, Av. Rt. دوست = Sans. Rt. दुष्ट.)

અઈકખતારી, aiukhtârī. વિં નહીં કુદનારે, કોશેશ નહીં કરનારે. Adj. Not leaping—endeavouring.

અએ-વસ્તારી, aê-vastârī. વિં નહીં બીછાવનારે. Adj. Not spreading or laying (a carpet, &c.)

અ-દોસ્તી, a-dôstī. નાં મોહોખત—દોસ્તી વગરની હાલત; દુશ્મની. Subs. Absence of friendship—love, absence of regard—good graces; enmity.

૧૭૭ અ-દોસ્ત a-dôst. નાં નહીં દોસ્ત, દુશ્મન. Subs. Not a friend; an enemy. Comp. Per. دوست

૧૭૭ અ-ગંગીદન, a-gangīdan. કિં (દેવનું) નહીં ખાતું.

V. Not to eat (applied to *devs.*) Av. ૭૩૭ = Sans. घस्.

૧૧૭૩૪ અ-યુગીદન, a-yūgīdan. ક્રિં નહીં બાંધવું—જોડવું; છુટું રેહેવા દેવું; મજબુત નહીં કરવું. V. Not to tie—join—fasten; to let loose; not to strengthen.

૧૧૭૩૪ અ-ગંદીદન, a-gandīdan. ક્રિં ગંધ—વાસ નહીં મારવું; નહીં ગંધાવું. V. Not to stink—stench, not to emit a strong offensive smell. Prohib. + ૧૧૭૩૪ = Av. ૧૭ = Per. گندیدن

૧૧૭૩૪ અ-જોસ્તન, a-jōstan. ક્રિં નહીં ધુંડવું—શોધવું. V. Not to seek—to inquire, not to search. Contrast Per. جستن

૧૧૭૩૪ અ-જોસતરશ્ને, a-jostrashné. વિં મેલવવા વગર, નહીં મેલવવું. Adj. Without obtaining.

૧૧૭૩૪ અ-દુસ્રોબી, a-dusrōbī. નાં બદનામી વગરની હાલત, હીનપસ્તી વગરની હાલત. Subs. Freedom from disgrace—ignominy.

૧૧૭૩૪ (અઈવિસુસ્રેમ, aīvīsrusrēm. નાં દહાડાની ૧૧૭૩૪) ચોથી ઘેહેનું નામ, એક ફરેસ્તાનું નામ. Subs. *Aivīcruthrem Gêh*, name of the 4th Gêh; name of one of the angels. Av. ૧૧૭૩૪

૧૧૭ અગનીન, agnīn. વિં અરાબર, એકસરખું; સુમલે, એકંદર, એકતું. Adj. Similar, alike; in the aggregate; upon the whole.

૧૧૭ અ-ગોબ, a-gōb. નાં નહીં બોલનારું, ખરાબ વાચા. Subs. One that does not speak, bad speech.

- ૪૪૪ અએદુન, aêdûn. ક્રિં અં એ રવેશે. Adv. In this manner, thus.
- ૪૪૪ અ-એજન, a-jôjan. વિં દેરમ—પૈસા વગર, મુકલેસ. Adj. Destitute of *derem*—money, poor.
- ૪૪૪ આઈનીન, âinîn. નાં જેબ, રોનક, શીંગાર; તરેહ, રવેશ, કાયદો. Subs. Grace, ornament, elegance, mode, custom, manner. (Comp. Av. *âinîn* = Sans. अयन = Per. آئین)
- ૪૪૪ આહીન, âhîn. નાં લોહું. Subs. Iron. Comp. Pehl. *âhîn*
- ૪૪૪ દો-એજન, dô-jôjan. નાં બે દેરમ. Subs. Two *derems*.
- ૪૪૪ યસ્ની, yasnî. નાં પુંજનાર, માનનાર. Subs. A worshipper, an adorer, a believer.
- ૪૪૪ સેનીન, sênîn. વિં તેવકું; ત્રમણું. Adj. Triple; threefold.
- ૪૪૪ સે-વીન, sê-vîn. નાં ત્રણ માણસ. Subs. Three persons.
- ૪૪૪ આઈનીની, âinîni. નાં આલચલણ, રીતભાત, સણક. Subs. Manners, behaviour, custom, conduct.
- ૪૪૪ આઈનીનીહા, âininihâ. ક્રિં અં કાયદાસર, હોકમ મુજબ. નાં આઈનાઓ, આરશીઓ; કાયદાઓ. Adv. According to a rule or precept. Subs. Mirrors; usages, customs.
- ૪૪૪ આઈનીની, âinîni. નાં તરીકો, રસતો, કાયદો. Subs. Usages, manners, roads, paths, rules.

- ૧૧૫૫ આઈનીની-આશકારે, âinîni-âshkârê. નાં
અહર રસ્તો, અરી રીત. Subs. A public road—path;
a true custom—way.
- ૧૧૫૬ આગોયોઈત, âgôyôit. વિં એતરને લગતું. Adj.
Relating to a field. (Comp. Av. *âgôyôit*,
Sans. गव्यूति.)
- ૧૧૫૭ અઈનીન, ainin. નાં કીનો, કપટ, અદાવત. Subs.
Malice, spite, rancour, grudge. (Comp. Av.
âinîn = Sans. एनस.)
- ૧૧૫૮ અએવ-ગુન, aêva-gun. નાં એક ગુણ—અત—તરેહ.
Subs. One kind—sort, one method—manner.
- ૧૧૫૯ અગ્નીન, agnîn. કિં અં તે વખતમાં, ત્યારે. Adv.
Then, at that time. (This word may be read
also “agnyûn.”) Comp. Per. *اکنون, کنون*
- ૧૧૬૦ અબવીન, abvîn. નાં હમેલ, બચું. Subs. Preg-
nancy; a child.
- ૧૧૬૧ આઈનીન, âinîn. નાં દગલબાજ, ખીઆંનત, નારાસ્તી.
વિં લોહાનું, પંચકુટ ધાતુનું બનાવેલું. Subs. Knavery,
roguery; untruth; dishonesty. Adj. Made of
iron, made of different metals.
- ૧૧૬૨ આઈનીન, âinîn. નાં એક ગામનું નામ. Subs. Name
of a town—village. See *âinîn*.
- ૧૧૬૩ આઈનીને, âinîne. નાં દગલબાજ, નારાસ્તી. Subs.
Treachery; untruth.
- ૧૧૬૪ ખીનીન, khînin. નાં કીનો. Subs. Revenge, spite.
- ૧૧૬૫ સે-વીન, sê-vîn. નાં ત્રીજો મરદ; ત્રીજું. Subs. The
third man; the third.

૧૫૫૪ આઈનીને, âininê. નાં આએનો, આરશી ; જેબ, છન્ન-
ત, રીત, રેવાજ, જત, તરેહ, ઈનસાફ, દાદ ; રસ્તો ; બીલોર ;
એક જતનો ડંચો અને નરમ પથ્થર, કે જેમાંથી યાકુત—જ-
મરૂદ અને બીજાં ઝહવાહેરો નીકલે છે ; કીમીડ. Subs. A
mirror, a looking-glass ; ornament, grace ;
manner, custom, kind, sort, species ; justice,
attention to the complaint of an injured party ;
road, path ; crystal-glass ; a kind of soft pre-
cious stone from which rubies, emeralds, and
other jewels are produced ; alchemy.

૧૫૫૪ આઈનીનતર, âinintar. વિં વધારે કાએદાસર.
Adj. More agreeable to law.

૧૫૫૪ અદુદને, adûdanê. See ૧૫૫૪ âininê.

૧૫૫૪ અદુદને, adûdanê. See ૧૫૫૪ adûdanê.

૧૫૫૪ આઈનીને, âininê. See ૧૫૫૪ âininê. Dînk. નાં
આવડું જડું, આવડું, આવડ ; ચાલચલણ ; રોનક. વિં
ભાતભાતડું, તરેહવાર, જુદું જુદું. Subs. Frequenting ;
coming ; income ; manners, behaviour, elegance,
beauty. Adj. Of various kinds, different ;
as in ૧૫૫૪ ૧૫૫૪ ૧૫૫૪ ૧૫૫૪ ૧૫૫૪

૧૫૫૪ આઈનીને-આવરી, âininê-khâvarî. નાં પૂર્વે
દિશાનો આએનો ; આકતાબ, મૂર્ય. Subs. The mirror
of the east ; the sun. (Comp. ૧૫૫૪ + ૧૫૫૪ ; ૧૫૫૪
= Per. خاور = the east.)

૧૫૫૪ આઈનીનગાન, âiningân. નાં એક રીત પ્રમાણે
ચાલનારા. Subs. Those who follow one course,
those that go after one mode of life.

૧૭૧૫૪૧૭૧૫૪ આઈનીને-અલેકઝેન્દરી, *âininê-alêkzêndarî*.

નાં એસકંદરી આઈનો, કે જે અરેસતાતાલીસે પોતાના હુન્ન-રથી બનાવ્યો હતો; આકૃતાબ. Subs. The mirror of Alexander, made by the skill of Aristotle; the sun. Comp. Per. آئینه اسکندری

૧૭૧૫૪ આઈનીનગી, *âininagî*. નાં રીતિ, તરીકો. Subs. Habit, practice, mode.

૧૭૧૫૪ આઈનીને-દાસુન, *âininê-dâsun*. આઈનો રાખનાર; માથું બોડનાર; હામ. Subs. One who keeps —holds a mirror; one who shaves the head; a barber.

૧૭૧૫૪ આઈનીને-યમ, *âininê-yam*. નાં જમશેદનો આઈનો; જમશેદી જમ; એ જમ એવી બનાવી હતી કે તેમાંથી તમામ આલમ જણાતી હતી. વધી તેમાં જોયાથી આવતી આકૃત અથવા ખરાબી અથવા કોઈબી બનાવ આગમયથી જણાતો હતો. કોઈ ચીજ ગુમ થઈ ગઈ હોય અને માલુમ નહીં પડતી હોય તો તેમાં જોયાથી તે ક્યાં છે તે માલુમ પડતું હતું. એ જમ પાદશાહ કેખશરના વખત સુધી હતી. Subs. The mirror of Jamsheed; the (divining) bowl of Jamsheed; it was (said to have been) so made that it represented the whole universe. Again, it indicated beforehand coming dangers or calamities. A reference to it also told the whereabouts of anything lost or misplaced. This bowl was in existence till the time of Kaikhosru. Comp. Per. جام جم

૧૭૧૫૪ આઈનીનેગર, *âininêgar*. નાં કીમીઆગર. Subs. An alchemist.

૧૧૫૪ આઈનીને, *âinîné*. કિં અં એ પ્રમાણે. Adv. In this manner.

૧૧૫૫ આઈનીને-દો-એ, *âinîné-dô-ê*. કિં અં એક બે રીતે. Adv. In one or two ways.

૧૧૫૬ આઈનીને-ચખારી, *âinîné-chakhârî*. નાં ચીનનો આઈનો. Subs. The mirror of China.

૧૧૫૭ આઈનીને-ચેહેરી, *âinîné-chêhêrî*. નાં ચેહેરાનો આઈનો, ચેહેરાની નેખાએશ. Subs. The mirror of the face (lit.); gracefulness of features.

૧૧૫૮ અદુદાને-પરસ્તી, *adûdanê-parastî*. નાં પૂજનો તરીકો, તનને નમાવવા સાથે બંદગી કરવી. Subs. The mode of worship; praying with a sacred inclination of the head.

૧૧૫૯ અબુ-ગોરગ, *abû-gôrg*. નાં વરૂનો બાપ, લોકરી. Subs. The father of the wolf (lit.); a fox. Comp. Per. $\text{ابو} + \text{گرگ}$

૧૧૬૦ આઈનીન-પરસ્તી, *âinîn-parastî*. નાં રેવાન પ્રમાણે ચાલવું, ખીદમત—ચાકરી કરવી. Subs. Closely following the usage, adherence to custom; service, attendance.

૧૧૬૧ અઈની, *âinî*. નાં જાપાન, જીભ. Subs. The tongue.

૧૧૬૨ અઈનીક, *âinîk*. નાં કપાલ; ફોજ, લશ્કર. Subs. The forehead; an army, a force. Av. âinîk Sans. **अनिक**.

૧૧૬૩ અ-જુદે, *a-jûdê*. વિં નહીં ખાધેલું. Adj. Not eaten.

૧૧૬૪ અ-બુન્દે, *a-bûndê*. See a-bûndê .

અવિઝા-ચ, a-êvîzha-ch. વિં નેક પણ—ખી નહીં.
Adj. Not even virtuous—good.

હુફ-ચ, hûf-cha. વિં શાફે, નેક. Adj. Good,
virtuous, fine. Corrupt form of અવિઝા

આવીઝા-ચ, âvîzha-ch. વિં નેક—પવિત્ર—પાકખી.
Adj. Even virtuous—pious—good. Comp.
Per. ويژه و يژه

યોગદ, yôgad. નાં હોરનો ચુરો; ઝુંસરી. Subs.
A ploughshare, the part of a plough which
cuts the ground at the bottom of the furrow;
a yoke.

અવિઝાશ, aêvîzush. નાં એક જતના કુતરાનું
નામ છે, કે જેના કાન ઘણા મોટા હોય છે. Subs. A kind
of long-eared dog. Comp. Av. اڤڙش

અ-જવીદ, a-javîd. વિં જુદું—છુદું નહીં, અંતર વગર-
નું; સાથે. Adj. Not different—separate; in
union, in company with, disunited. Contrast
Av. اڤڙش, Per. اڤڙش

અદુવ, adûv. Dînk. હબં અંચા, અથવા. Conjunction.
Or, either. Corrupt form of અવિઝા aduv.

અયુજદ, ayujad. નાં કાશેશ, તજવીજ. કિં આલેછે.
Subs. Endeavour, effort, exertion. V. Goes,
walks.

અ-જવીદાકી, a-javîdâkî. વિં ફરક—તફાવત
નહીં કરનારું. Adj. Not making any difference—
distinction.

જાવદાર અ-જાવદાર, a-javîdâk-kardan. ક્રિ०
 છું ન કરું, યુંદી ન કાઢું. V. Not to separate—
 cull—select.

જાવદાર અએ-નીદાર, aê-nîdâr. નાં નહીં ખેંચનાર—તાણ-
 નાર. Subs. One who does not pull—draw.

જાવદાર અ-જાવદાર, a-javîdâr. નાં જુદાઈ નહીં રાખનાર,
 સંબંધ રાખનાર. Subs. One who keeps no distinc-
 tion—difference, one who keeps connection.

જાવદાર અ-જુદ-તાર, a-jud-târ. નાં એકજ તાર, જુદો તાર
 —દોરો નહીં. Subs. The same thread, not a
 different one.

જાવદાર અ-દાવદાર, a-davidâr. નાં નહીં દોડનાર. Subs.
 One who does not run.

જાવદાર અ-જાવદારી, a-javîdârî. નાં જુદાઈ વગરની
 હાલત, એકમલતાપણું. Subs. State of being not
 different, similarity.

જાવદાર અયુખતારી, ayûkhtârî. નાં લડાઈ. Subs.
 A fight, battle.

જાવદાર અ-જાવદારીહા, a-javîdârîhâ. ક્રિ० અં જુદાઈ
 રાખ્યા વગર, એકસંપીથી. Adv. Without keep-
 ing any distinction—difference, harmoniously,
 peaceably.

જાવદાર ખીનીદારીહા, khînîdârîhâ. ક્રિ० અં કીનાની
 રીતે. Adv. Revengefully.

જાવદાર અ-જાવદી, a-javidî. વિ० ફરક—તફાવત વગર.
 Adj. Having no difference—distinction. Con-
 trast Per. جدائی

દો-દવીત-બાઝ, દો-જવીદ-બાઝ, dō-davit-bâzâ, dō-javid-bâzâ. નાં બે હાથ લામબા કરીએ તેટલું માપ, એક વામ. Subs. The space between the extremities of both arms extended; a fathom. Comp.

𐫢 = Av. 𐫢 + 𐫣 = Av. 𐫢 + 𐫣 = Av. 𐫢 = Sans. बाहु = Per. بازو

જાવિદ-જાવિદ, a-javîd-javîd. વિં છું છું—છું છું નહીં; સાથે મલેલું. Adj. Not separate, not disconnected—detached; combined, united.

અઈનીદે, ainîdê. બૂં ફૂં કીનો કીધેલું—રખેલું. Past Partic. Harboured revenge, entertained malice—spite.

અ-ગંદ-તન, a-gand-tan. નાં ગંદ વગરનું તન, બો નહીં મારતું તન. Subs. An unstinking—unstenching body.

અ-દોદ-તન, a-dôd-tan. વિં બીજું તન વગર, બીજાંની સામેલગીરી વગર. Adj. Without any other body, without being associated with any one.

અ-જાવિદ-વન, a-javid-van. વિં છું શિકલનું નહીં તે, એકજ શિકલનું. Adj. Not of a different shape—form; having the same features.

અ-જુદ-તન, a-jud-tan. નાં જુદું તન નહીં, એકદીલી. Subs. State of being not of a different body (lit.); oneness of heart or mind.

અ-જોઈદન, a-jôîdan. કિં નહીં ટુંડવું—શોધવું, જોડે-જો નહીં કરવી. V. Not to seek, not to inquire for—ask for.

॥ १११ ॥ અ-દવીદન, a-davidan. ક્રિ० નહીં દોડવું, કુટી નહીં
નીકલવું, શેતાખી નહીં કરવી. V. Not to run—spring
up—hasten. Contrast Per. ۛ ۛ ۛ

॥ ૧૧૨ ॥ અ-યનગ-તન, a-yang-tan. ના० બદશેકલ તન, ખરાબ
દેખાવનું તન. Subs. An ugly—deformed body.

૧૧૩ ॥ અ-જવીદ-વજર, a-javîd-vazîr. ના० જુદો હોકમ
નહીં, એકસાન—સરખો હોકમ. Subs. Not a separate
order, similar order. Comp. Av. ۛ + ۛ + ۛ

૧૧૪ ॥ અ-જવીદગાન, a-javîdgân. ના० જુદા નહીં તે.
Subs. Those that are not separate.

૧૧૫ ॥ અ-જવીદ-કર્દ, a-javîd-kard. બૂં ૬૦ જુદું નહીં
કીધેલું, તુંટેલું—કટિલું નહીં; બેડેલું, વલગેલું. Past
Partic. Not made different, not burst—torn,
not broken, joined, united, clung to. ۛ + ૧૧ =
Av. ۛ + ૧૧ = Av. ۛ = Per. ۛ

૧૧૬ ॥ દો-જવીદ-ગુન, dô-javîd-gûn. ના० બે જુદા રંગ—
ગુણ, બે જુદી ખાસી અત. Subs. Two different colors
—attributes.

૧૧૭ ॥ અ-જુદ-તર, a-jud-tar. વિ० વધારે જુદું નહીં, થોડું
મલતું, પડત—રદ નહીં. Adj. Not more different—
dissimilar, somewhat alike; not fallow—deso-
late; not cast off—rejected.

૧૧૮ ॥ અ-જુદ-તરી, a-jud-tarî. વિ० વધારે જુદાઈવાળું
નહીં, થોડા સંબંધનું. Adj. Of not more difference,
being somewhat connected.

૧૧૯ ॥ અ-જુદ-તર-મદમયુનતન, a-jûd-tar-madama-

mûnatan. ક્રિ० પડત—પડતું નહીં મેલવું; આહવું. V.
Not to leave uncultivated, not to neglect—let
alone; to regard with affection.

આઘીંસ અએવીમંદ, aêvîmand. વિ० તરફવાણું. Adj. Of
or belonging to one side (lit.); inclined to
favour one party.

અદુદને, adûdanê. See અદુદને.

આઘીંસ અએવ-બર, aêva-bar. ના० એક ફલ. Subs. One
fruit.

આયુબર, ayûbar. વિ० રીમન; પાંગણું; એલાહેદું, અબ-
ડાએણું, એમણું. ના० મુવેણું બચું જણનાર ઓરત, ફરજંદ
જણતાં ઓરત યુજરી હોએ તેને કેહેછે. Adj. Defiled,
polluted; lame, crippled; separate. Subs.
Lonely, *menstruapatiens* (*mulier*); a woman
that dies in giving birth to a child.

આયન-ગર, âyan-gar. ના० લોદું ધડનાર, લોહાર.
Subs. A blacksmith. Per. آہنگر

અન-ગેરાંની, an-gêrânî. ના० બારી નહીં તે,
મોઢું નહીં તે. Subs. State of being not heavy—
dear.

અનીરાંની, anîrânî. ના० અદદીની. Subs. State
of being in a different religion.

અયુબર-ઓમંદ, aûbar-ômand. વિ० વાંઝિયું, અફ-
લવાન. Adj. Barren, fruitless.

અયુબરી, ayûbarî. ના० મુવેણું બચું જણનાર ઓરત—

ની હાલત. Subs. The state of a woman delivered of a dead child.

અએવેરશત, aêvérasht. નાં એક યુનાહનું નામ, કે જેનો તોલ ૩૩ દેરમનો થાયછે. Subs. Name of a sin called *Avâverêsh*t, being ૩૩ *dêrem*s in weight (traditional). Comp. Paz.

અયુકરદગીહા, ayûkradgîhâ. ક્રિં અં સાથે મલીને, એકઠા. Adv. Conjointly, in union, combined.

અ-ગુન, અ-યુન, a-gun, a-yun. વિં વગર ગુણનું, બેલિહનત, અરાખ અત, બેડોલ, અરાખ રંગનું, કદરૂપું. Adj. Devoid of any good quality, insipid, tasteless, low-born, ill-shaped, ugly, of a bad colour. (Prohib. + ૧૪ = Av. અકુલ = Per. گونر)

અદવર, advar. વિં બેશક, શક વગરનું. Adj. Undoubted, doubtless.

અદુન, adûn. નાં જેખ, આરાખેશ, સણગાર. Subs. Grace, ornament.

અબુન, abûn. વિં દેવાનું, હડખું; થડ વગરનું, શરૂઆત વગરનું. Adj. Mad, rabid; having no stem—beginning.

અયૂ, ayû. વિં એક, સર્વં તે. Adj. One, Pron. That, which. Av. અહ, Sans. एक, Per. یک Comp. Pehl. ૧૪

અયુન, ayûn. નાં યુનાની પાદશાહ; યુનાની. Subs. A Grecian king; a Grecian.

આઈન, âin. નાં રોનક, આરાખેશ, રવેશ, રીત; તરેહ,

દીન, ઈનસાફ, પરકાર. Subs. Elegance, grace, ornament, custom, manner, sort, religion, justice, kind, way.

૧૧૪ આબુન, âbûn. નાં કુવાનું તક્ષીઢં. Subs. The bottom of a well.

૧૧૪ આયન, âyan. See ૪ âyan.

૧૧૪ ખીન, khîn. વિં કીનાખોર, કપટી, ફેશખાવી. Adj. Harboursing revenge—ill feelings, spiteful.

૧૧૪ યસ્ને, yasnê. નાં યસનેમ યુઈરીમ, નામની ખંદગીના હા. Subs. Chapters of the prayer called *yaçnem çuirîm*.

૧૧૪ યો-ગુન, yô-gûn. વિં એક રંગનું, એક તરાહનું. Adj. Of one colour—sort—kind.

૧૧૪ હયુન, hayûn. નાં લશકર, આડે મારગે લઈ જનાર. Subs. An army ; one who carries in a wrong way.

૧૧૪ હીન, hîn. નાં પોલાદ. Subs. Steel.

૧૧૪ હીન, hîn. નાં કીનો, દુશમની. વિં હીથું ; કીનાખોર. Subs. Revenge, enmity. Adj. Base, mean ; vindictive.

૧૧૪ હીન્વ, hînva. નાં દાડમડી. Subs. A pomegranate tree.

— ૧૧૪ અ-ગુના, a-gunâ. વિં વગર ગુણનું, કદરૂપું, અરાખ રંગનું, વગર તારીફનું ; બેકાચદે. Adj. Devoid of any good quality, ill-shaped, ugly ; of a bad colour, unworthy of praise—good opinion, improper, irregular.

અગન્ધા, a-gandhâ. વિં ગંધ વગરનું. Adj.
Not stinking.

અગુન્દી, a-gûndî. વિં લશ્કર વગરનું. Adj.
Having no army.

અદન્દી, a-dandî. વિં બબડતું નહીં. Adj. Not
grumbling.

અબુ-વ-ખાહ, abû-va-khâh. નાં બાપ ને બાઈ.
Subs. Father and brother. Comp. Ar. ابو و اخ

અગુનાહી, a-gûnâhî નાં ગુનાહ—પાપ વગરની
હાલત; નીરપરાધીપણું. Subs. Freedom from guilt
—sin; innocence.

અયુનાક, અઈવાક, ayunâk, aivâk. વિં એકલું,
એકજ, જેનો જેડીઓ નહીં તે. Adj. Alone, single,
solitary, unique, having no equal.

હીનવાક, હદનવાક, hînvâk, hadanvâk. નાં દાડ-
મડી; એવીઅંધન; કુસ્તી. Subs. A pomegranate
tree; *Alvianghan*; *koshtî*.

આઈનાદ, âinâd. કિં રીત—કાયદા મુજબ હોએ. નાં
રીતો, તરેહો. V. May it be according to usage
—custom! Subs. Manners; kinds.

આઈન-ખેરદ, âîn-khêrad. કિં અં અકકલની રીતે.
Adv. Reasonably, in consistency with good
sense.

અગુને, a-gunê. See અગુના a-gunâ.

અગન્ધ, a-gand. વિં ગંધ—વાસ વગરનું. Adj. Hav-
ing no stink—stench. Contrast Per. گند

હીને, hîné. See હીન hîn.

અગુની, a-gunî. નાં શુભ વગરની હાલત, કદરૂપાપણું.

Subs. Absence of any good quality ; ugliness, shapelessness.

અદુવ-શ, adûva-sh. સર્વં યા તે. Pron. Or that.

આસુનશ, âsûnash. કિં અં ત્યારે. Adv. Then.

આઈને-અહાન, âînê-yahân. નાં યજ્ઞદી તરીકો—
મારગ. Subs. The divine path—way.

ઓશાન, ôshân. સર્વં તેઓ. Pron. They.

આ-ગોશશ્પતી, â-gôshashpatî. વિં કુદનારું,
છલાંગ મારનારું. Adj. Leaping, jumping.

ખીને-આહન, khîné-âhan. નાં તીખું—અરે લોટું,
ફોલાદનું લોટું. Subs. Steel ; hard and refined iron.

અ-બુનશુની, a-bûnshûnî. કિં મા આહતો તું.
V. Don't love—regard with affection.

અબનુસ, abnûs. નાં અબનુસનું લાકડું. Subs.
Ebony. Comp. Per. ابنوس

અ-દવંદેહ, a-davandêh. નાં નહીં દોડનારું—ઉતાવળ
કરનારું. Subs. One that does not run—hasten.

અ-બુનેશ્તે, abûnêshâtê. See અ-બુનેશ્તે.

અ-બુદીએ, a-bûdîê. નાં નાશુદી. Subs. An-
nihilation, extinction.

અ-બુન્દગી, a-bûndagî. કિં અં વગર તાબેદારી
તરીકે, આપએખતીઆરી તરીકે. Adv. Not obsequi-
ously, independently.

અ-બુન્દેઈ, a-bûndêî. નાં અધુરાપણું. Subs.
Imperfection.

જુગાજ અ-દુનેસ્ત, adûnêst. વિ० નાદરોસ્ત, પુરું—આખું નહીં, સહીસલામત—ખરું નહીં. Adj. Improper ; not perfect—whole ; not safe—right.

જુજુગાજ અ-દુનેસ્તી, a-dunêstî. ના० દરોસ્તી વગરનું, નાદરોસ્તી, સુધારા વગરની હાલત. Subs. State of being not perfect—sound, absence of reform—improvement. Contrast Per. دروستی

જુજુગાજ અ-દુનેસ્ત-પદ, a-dunêst-pad. ના० નહીં દરસ્ત કરનાર પતી, ખરાબ હાડવર્ધદ, ખરાબ—એસમજ દાકતર. Subs. One who does not set things right (lit.); an unskilful bone-setter, an inexperienced doctor.

જુગાજ અગુનસ્ત, અએવિનસ્ત, agunast, aêvinast. વિ० ખાલેસ, પાક, ગડબું નહીં. Adj. Pure, unsullied, undefiled, not turbid.

જુગાજ અ-દુનસ્ત, a-dunast. વિ० દરોસ્ત—ખરાબર નહીં, નાદરોસ્ત, સાફ નહીં, સુખી નહીં. Adj. Not entire—perfect, not right—proper, not good—happy. Per. نادرست

જુજુગાજ અ-દુનસ્તી, a-dûnastî. વિ० વગર સલામતીનું. Adj. Unsafe, insecure.

જાજ અએન-વીન, aên-vîn. ના० આંખે જોનાર ; આંખ, નજર, નેઘા કરવી. Subs. One who sees with his eyes ; the eye, sight, paying attention to.

જાજ અગનીન, agnîn. ના० જુમલો, સરવાલો. વિ० એક જગોએ એકઠું થવું. Subs. Amount, sum total. Adj. Gathering in one place.

૧૦૧૪ અ-ગુન્દે, a-gundê. નાં ખરાબ ઘઉં—આટો. વિં મેંદા
વગર. Subs. Bad wheat, bad flour. Adj. Having
no fine wheaten flour. Contrast Av.

૧૦૧૪ ખુનિદે, khunidê. કું વિં કુટેણું. Partic. Adj.
Pounded, thrashed.

૧૦૧૪ આહનગર, âhangar. See âingar.

૧૦૧૪ હીવ-નેરંગ, hiv-nêrang. નાં યુખની કીરીઆ.
Subs. The ceremony of *khûb*.

૧૦૧૪ અ-બુન, a-bûn. નાં બેખ, જડ. Subs. A root,
source, origin.

૧૦૧૪ આઈનીન, âînîn. કિં અં રીત પ્રમાણે, માકક. Adv.
According to the usage—custom.

૧૦૧૪ હયુન, hayûn. નાં લશકર. Subs. An army.

૧૦૧૪ આસુન-વદ, âsûn-vad. કિં અં ત્યાં તલક—સુધી.
ત્યાં તલક—સુધી. Adv. Till, until, as long as.

૧૦૧૪ ખીનવંદ, khînvand. વિં કીનાવાણું. Adj. Vin-
dictive, revengeful.

૧૦૧૪ દાનંદ, dânanand. કિં તેઓ જણે—પીછાને. V. They
may know—recognise.

૧૦૧૪ હીન-નંગ, hîn-nang. નાં હલકી આબર. Subs.
Low honour.

૧૦૧૪ અએવ-વુન, aêva-vûn. નાં એક ઝાડ. Subs. One
tree. Comp. Av.

૧૦૧૪ આઈન-વુન, âîn-vûn. કિં અં કલાણી રીતે. Adv.
In such and such a manner.

૧૧૪ ખીનિ-વન, khîné-van. નાં કીનાનો નાશ કરનાર, કીનાને
મૂલમાંથી ઉખેડી કાઢનાર. Subs. One who destroys
revenge; one who uproots spite—rancour.

૧૧૪ હેન-વન, hên-van. નાં લશ્કરને વિખેરી નાખનાર.
Subs. One who disperses an army. Comp.
Av. 𐬨𐬀𐬢𐬀 + Av. Rt. 𐬀𐬢

૧૧૪ હયુનચ, hayûnacha. See ૧૧૪ hayûn.

૧૧૪ અ-ગુને, a-gunê. વિં શિકલ વગરનું, રંગ વગરનું, રીતભાત
વગરનું, બેરોનક. Adj. Shapeless, colorless; having
no manners and customs, having no elegance
—grace. (Prohib. 𐬀 + ૧૧૪ = Av. 𐬀𐬢𐬀 = Per.

𐬀𐬢𐬀)

૧૧૪ યો-ગુન-કરદે, yô-gûn-kardê. કૃં વિં એક રંગનું
કીધેલું. Partic. Adj. Made of one colour.

૧૧૪ આસુન-ચ, âsûna-cha. ઉભયાં અં તોપણ, જોવારે
પણ. Conjunс. However, whenever.

૧૧૪ હીન-ચ, hîna-ch. વિં હિછું પણ. Adj. Even
base—low (lit.)

૧૧૪ અ-ગુનજર, a-gûnjâr. વિં વિગત વગરનું. Adj.
Without particulars—detail.

૧૧૪ અદુવ-ચે-શ, adûv-chê-sh. સર્વં યા જે કંઈ.
Pron. Or whatever—anything.

૧૧૪ અયુતુમ, ayûtum. વિં એકલું, એકજ. Adj.
One, only one.

૧૧૪ ખીન-તુમ, khîn-tum. વિં ઘણોજ કીનાખોર. Adj.
Most vindictive.

ફીજીય હયુન-તુમ, hayûn-tum. નાં ઘણું લશ્કર. Subs.
Numerous army.

ફીજીય હીન-તુમ, hîn-tum. વિં ઘણું જ હીણું. Adj.
Basest, meanest.

—હામ્મ {હીનવાએ, હદનેપાક, hînvâe, hadanêpâk. નાં

૧૪૭૧૪૪ } દાડમડી. Subs. A pomegranate tree.

ફીમ્ આઈનમ, âinam. સર્વેં મારી માફક. Pron. Like me.

ફીમ્ યાવુમ, yâvûm. સર્વેં યાહું, અથવા હું. Pron. Either I,
or I.

જીમ્ અદવર, advar. વિં બેશક, શકવગરનું. Adj. Un-
doubted, doubtless.

જીમ્ ખીનવર, khînvar. વિં કીનાખોર. Adj. Vindictive,
revengeful.

જીમ્ અએવક, aêvak. સંખ્યાં વિં એક, એક, કોઈ, બીજું ;
માત્ર એખણું, અટણું, એખણું એક, મુખ્ય, પેહેણું ; ખરેખર.
Numer. Adj. One, some one, any one, another ;
only, lonely, single, only one ; chief ; first ; real.
(See ૪ aêva). Av. ૪ = Sans. एक = Pâz.

૧, ૪, ૧૪૭૦ Per. یک

જીમ્ આઈને, âinë. નાં આઈનો, તખ્તો. Subs. A looking-
glass, a mirror, a pane of glass.

જીમ્ ખીને, khînê. નાં કીનો, વેર ; ઘર, મકાન. Subs.
Revenge, spite, ill feeling ; house, abode, man-
sion. Per. کینه

જીમ્ યોઘ, yôgh. નાં ઝુંસરી. Subs. A yoke. Per. یوغ

જીમ્જીમ્ અએવકા-અએવક, aêvakâ-aêvak. કિં અં એકા-

એક, અચણ, એકેક, ગાફેલીથી. Adv. Suddenly, unexpectedly, all at once; one by one; unwarily, *off one's guard*. Per. یک یک

અગોકાએશ, a-gôkâêsh. નાં ગવાહી વગરની હાલત. Subs. Want of evidence—testimony.

અગોકાસી, a-gôkâsî. નાં ગવાહી—દલીલ વગરની હાલત. Subs. Want of proof—argument, want of evidence—testimony.

અએવક-આઈનીને, aêvak-âînîné. ક્રિં અં એકજ રીતે. Adv. In a uniform manner; with even tenor.

અએવક-અએવક, aêvak-aêvak. ક્રિં અં એકેક, વિસ્તારીને. વિં છુદં છુદં. Adv. One by one, in an expatiating manner. Adj. separate, distinct.

અએવક-એનમન, aêvak-ênman. નાં એક આંખ; ને આંખી કે આંખનું તેજ કમ રાખે તે. Subs. One eye; one individual with less brightness of the eyes.

અએવગાન, અયુગાન, aêvagân, ayugân. વિં સુવાકેક; બોલવા ઘટતુંજ; એકને લગતું; એક, એખણું; બજાવણું; એક દેલ. Adj. Conformable, consonant, congruous, worthy to be spoken, belonging to one; one; lonely; fulfilling, in concord—union.

અએવગાની, યોગાની, aêvagâni, yôgâni. નાં એકદીલી, સાદદીલી; એખણપેટાપણું; બચપણ, એગાંની. Subs. Concord, unanimity, purity of heart; selfishness; childhood; unity, union.

અડોગાની, a-dôgânî. વિં વિગત—ખોલાસા—
દલીલ વગરનું. Adj. Without particulars—details
—arguments.

અયોગાનીદન, a-yôgânîdan. કિં ચુસ્ત ન રહેવું.
V. Not to be devoted—strongly attached.

અદોગાનીદન, a-dôgânîdan. કિં બીજી મરતબે ન
કરવું. V. Not to do a second time.

અએવગાન, અયુગાન, aêvagân, ayugân. See ૩૧૪
aêvagân, ayugân.

અએવગાને, યોગાને, aêvagânê, yogânê. વિં એક-
દીલ, એકમત, એકસંપ, એકજ; જેના જેવું બીજું નહીં.
નાં ખોદા, કિં અં એક મરતબે. Adj. Unanimous,
of one accord—mind, only one, unmatched;
unsurpassed. Subs. God. Adv. Once, one
time. Per. یگانہ

અદોગાને, a-dôgânê. કિં અં બે જુદી રીતે નહીં,
એકસરખી રીતે. Adv. Not in two different ways;
uniformly.

અએવગાનગી, યોગાનગી, aêvagânagî, yôgân-
agî. નાં એકદીલી, દીલનો ખ્યાર, એકમત, એકપી, મેલાપ,
સલાહસંપ, સંયોગ. Subs. Concord, harmony,
heart's affection, union, contact, unanimity;
an odd number; meeting together, peace.

અયોગાનગી, ayôgângî. નાં નમનતાઈ. Subs.
Submissiveness, humility.

અગોકારીદે, agôkârîdê. ભૂં ફૂં ખાપેવું.
Past. partic. Eaten.

અએવક-અર્મી, aêvak-armî. નાં અમીલ ઘોડો; ફેલવાયલો ઘોડો. Subs. A noble horse, a broken or well-trained horse.

અએવકી, aêvakî. સં. વિ. એકજ, માત્ર એક, એકબી, એક જણ, એકકી. Numer. Adj. Only one, single, alone; even one, one soul; an odd number.

અદુઈ, અદવી, aduî, adavî. વિ. બેફરેબ, ફરેબ નહીં દેનાર. Adj. Guileless, not intriguing—deceiving. Av. 𐬀𐬢𐬰𐬭𐬀; Rt. 𐬢𐬰𐬭 = Sans. Rt. 𐬢𐬰𐬭 = to deceive.

સુકે, sūkê. નાં તરફ, દિશા, બાજુ. Subs. Side, direction.

અએવકી, aêvakî. નાં એકપણું; એકકી, એકજ, એક ચીજ. Subs. Oneness, unity; an odd number; only one, one thing.

અએવકી-અએવક, aêvakî-aêvak. વિ. એકનુંએક, એક પુરું. Adj. Only one.

અએવકી-અએવક-અએવકી, aêvakî-aêvak-aêvakî. વિ. એકનું એકજ, એક પુરું, એકજ. Adj. Only one; one and no more.

અયોકશોસ્ત, ayôkshôst. નાં ધાતુ. Subs. Metal. Av. 𐬀𐬢𐬰𐬭𐬀𐬢𐬰𐬭𐬀

અયોકશોસ્તાન, ayôkshôstân. નાં સઘલી ધાતુઓ. Subs. All metals.

૧૪૭૩૫૭૧૪ અયોકશોસ્તીન, ayôkshôstîn. વિ० ધાતુનું.
Adj. Metallic, made of metal.

૧૪૭૩૫૭૧૪ અયોકશોસ્તીન-જામે, ayôkshôstîn-jâmê.
નાં ધાતુનું વાસણ. Subs. A metallic vessel.

૧૪૭૩૫૭૧૪ અએવક-દાને, aêvak-dânê. નાં મોતીનો હાર, બેમી-
સાલ ગોહર, અમૂલ્ય જવાહર; ગલેબંદ. Subs. A neck-
lace, a string of pearls, an incomparable jewel,
a priceless gem; neck-cloth, a neck-tie.
Per. یکدانه

૧૪૭૩૫૭૧૪ અએવક-દાદ, aêvak-dâd. નાં જે ગાય દુનિયાની
સરૂઆતમાં પેદા થઈ હતી તેનું નામ, કે જેમાંથી પેહેલો આદમ
“ગયોમરદ” પેદા થયો હતો; માત્ર એકજ ઈનસાફ; એક
મજહૂબ; માત્ર એકજ આપેલું. Subs. The name of
the cow which was created at the beginning
of the world, from which the first man
(Gayomard) was born (traditional); the only
justice; one faith; the only given (lit.). Av.

—૧૪૭૩૫૭૧૪

૧૪૭૩૫૭૧૪ અએવક-બર, aêvak-bar. નાં એક તરફ, હલાએદી
બેઠેલી ઓરત; મુવેલું બચ્ચું જણનારી ઓરત, બરસનુમમાં
બેઠેલો શખ્સ; અપવિત્ર થએલો શખ્સ. Subs. One
direction—side; a woman sitting apart on
account of menses or child-birth; the woman
giving birth to a still-born child; the person
undergoing the *Barshnûm* ceremony; a defiled
person.

૧૪૭૩૫૭૧૪ અએવક-બાર, aêvak-bâr. ક્રિ० અં એક વખત—

મરતમે; સાથે. Adv. One time, once; along with, together. Per. یکبار

૪૭૨૧૧૫ અએવક-બાર-મીઆ, aêvak-bâr-mîâ. નાં એક વખતનું વરસાદનું પાણી; એક ઓમાસું. Subs. One fall of rain; one rainy season.

૪૭૨૧૧૫ અએવકી, aêvakî. વિં એકકું, સુન-દું. નાં એખલાપણું, એકપણું. Adj. Singular, the best, most excellent. Subs. Loneliness, oneness.

૪૭૨૧૧૫ અએવક-દશ, aêvak-dash. નાં એક ચીજમાં બીજી ચીજ મેલવવી; એક જતનો ઘોડો, જેની મા અને બાપ જુદી જુદી જતનાં હોય. Subs. Mixing one thing with another; a horse of mixed parentage or breed.

૪૭૨૧૧૫ અએવક-સંગ, aêvak-sang. નાં એક પથ્થર. Subs. One stone.

૪૭૨૧૧૫ અએવક-દયન, aêvak-dayan. સંં વિં એકમાં. Numer. Adj. In one.

૪૭૨૧૧૫ અએવક-સુસીઆ, aêvak-sûsîâ. નાં એક ઘોડો રાખનાર, એખણો સવાર. Subs. He who possesses one horse, one rider, only the rider.

૪૭૨૧૧૫ અએવક-યદમન, અએવક-જસ્ત, aêvak-yadman, aêvak-jast. નાં એક હાથ; એક રાહ, એક તરેહ; એક મીસાલ; એક ધુરા પેહેલવાનનું નામ છે, કે જેને 'યક દસ્ત' કરી કહે છે. Subs. One hand; one way—mode, an example, a simile; name of a gallant hero called *Yakdast*.

૪૭૨૧૧૫ અએવક-સર, aêvak-sar. કિં અં સરાસર, એખણું, એક બારગી, એક મરતમે. Adv. On an average,

lonely ; from one point of view, in one sense ; one time.

૧૨૫૧૫ અએવક-સરખત, aêvak-sarakht. નાં એક ઘણા કામનો કરનાર, એક ઘણો મહેનતુ માણસ. Subs. One who does much work, a hard-working man.

૧૨૫૨૫ અએવક-સરેશુતે, aêvak-sarêshûtê. વિં એક તૃતીયાંશ, એક ચીજનો ત્રીજો ભાગ. Subs. One-third ; the third part of anything. Comp. Av.

સર્વજ્ઞ સ્વરૂપ

૧૨૫૩૫ અએવક-સરે, aêvak-sarê. વિં એકશાન, બરાબર, સરખું. કિં અં હમેશ. Adj. Similar, uniform, equal. Adv. Always.

૧૨૫૪૫ અએવ-કીનશની, aêva-kînashnî. નાં એક કરવું, મેલવવું, આમેજ કરવું. Subs. Mixing up, mingling, uniting or blending in a mass.

૧૨૫૫૫ અએવક-ગવશની, aêvak-gavashnî. નાં એક સચુન—શબ્દ. Subs. One word—sound—speech.

૧૨૫૬૫ આહીનશને, âhînashnê. વિં નજીશ, મેલું, નાપાક, બરાબ થાએલું. Adj. Dirty, filthy, impure, defiled, spoiled.

૧૨૫૭૫ અયોકીનીદે, ayôkînidê. કું વિં એક કીધેલું, મેલવેલું. Partic. Adj. Made into one, mixed up.

૧૨૫૮૫ અએવક-યોમ, aêvak-yôm. નાં એક દિવસ, પહેલો દહાડો, પડવો. Subs. One day, the first day, the first day of either half of a lunar month.

૧૨૫૯૫ અએવક-ગોમન-આગ, aêvak-goman-âg. કિં અં

એક એકે. Adv. The first or the one is this that (lit.)

૧૦૧૪ અએવકીક, અદુકદક, aêvakík, adukdak. નાં સુમરાયણું પાણી—દુધ. Subs. Lukewarm water—milk.

૧૦૧૪ અએવકદદીગર, aêvak-dadîgar. અ-ચં સર્વં એક બીજનું. Indef. Pron. Of one another. Comp. Per. یک دیگر

૧૦૧૪ અએવકબર, aêvak-bar. See ૧૦૧૪ aêvak-bar.

૧૦૧૪ અયુકબર, ayukbar. નાં હલાએહું થએણું માણસ; અપવિત્ર શરીર; સુવાવડી ઓરત—સ્ત્રી; જેને બરસનુમ કીધેણું તે. Subs. One who is isolated (lit.); an impure—defiled body; a female in confinement; one who undergoes the *Barshnum* ceremony.

૧૦૧૪ અએવકદેરા, aêvak-dêrá. નાં એક ગજ. Subs. One *gaz* (a measure of about 2 feet).

૧૦૧૪ અએવકબરી, aêvakbarî. નાં એક તરફ; એક હિસ્સો—ભાગ. Subs. One side, one portion—share.

૧૦૧૪ અયુબરી, ayubarî. બાવં નાં હલાએદાપણું; સુવાવડીની હાલત; રીમની. Abstr. Subs. Isolation (lit.); state of confinement (of a woman); defilement; pollution.

૧૦૧૪ અએવકદેરમ, aêvak-dêram. નાં એક દેરમ. Subs. One *derem* (a coin). Per. یک درم

૧૦૧૪ અએવકે, aêvakê. સંં વિં એક, દરેક. Numer. Adj. One, every one.

૧૫૪ ગન્દે, *gandê*. નાં નરક, ગંધ—વાસ મારતી ચીજ.
Subs. Human or animal excrement ; a stinking
substance. Comp. Av. ગન્દૅ

૫૫૫૧૫૪ અયોગાનગી, *ayôgânagî*. નાં એકદીક્ષી. Subs.
Concord, union. Comp. Per. یگانگی

૧૫૪ અએવ-કોબ, *aêva-kôb*. નાં એક ધા—જખમ.
Subs. One wound. Comp. Per. کوب (beat-
ing, striking).

૧૫૪ અએવકે, *aêvakê*. See ૫૪૪ *aêvakê*.

૫૫૪ અએવકી, *aêvakî*. નાં એકપણું, એકત્વ. Subs.
Oneness, unity, individuality. Per. یکتائی, یکی

૫૫૪ અએવ-ક-ચા, *aêva-kanyâ*. નાં એક વાંસ—વામ.
Subs. One bamboo ; one fathom.

૫૫૪ અએવકો-દેહ, *aêvakô-dêh*. સંં વિં એકને દશ,
અગિઆર. Numer. Adj. One and ten ; eleven.
Av. ૧૫૫૧૫૫૫ = Sans. एकादशन् = Per. یازد

૧૫૪ અએવક-વીન, *aêvak-vîn*. નાં એક મરદ. કિં અં
પેહેલી વાર, પેહેલું. Subs. One man. Adv. For
the first time ; firstly.

૫૫૪ અએવક-વીમન્દ, *aêvak-vîmand*. વિં એક તરફ
વાળું. Adj. One-sided, prejudiced, biassed.
Comp. Av. ૫૫૫ + ૫૫૫

૬૫૪ અએવકેચ, *aêvakêcha*. સંં વિં એકબી, અને
એક. Numer. Adj. Even one, and one.

૬૫૪ અગ્નીચ, *agnîcha*. કિં અં હમણાં. નાં સુસ્તી.

આલસાઈ. Adv. Now, at present. Subs. Sloth, indolence, laziness.

૧૬૧૪ અએવક-વજન, aêvak-vazan. નાં એક માપ—વજન; 'શેકલ' નામનો એક સિક્કો; એક રીત; એક અતલું ઝાડ જેની કમાન બનાવે છે. Subs. One measure—weight; one *shekel* (a coin); one mode; a tree of which bows are made. Comp. Per.

یک + وزن

૧૭૧૪ અયુકર્દ, ayukard. વિં રીમન. Adj. Polluted, defiled.

૧૮૧૪ અએવકે-દોદ, aêvakê-dôd. સર્વં એક બીજ સાથે. Pron. With one another.

૧૯૧૪ અએવકે-તન, aêvakê-tan. નાં એક જણ—શખ્સ. Subs. One person—individual. Av. ૧૯૧૪

૨૦૧૪ અએવક-પવન-દલીન, aêvak-pavan-dalîn. સર્વં એક બીજ વિષે—માટે. Pron. For or regarding one another.

૨૧૪ અએવક-માશને, aêvak-mâshnê. નાં એક તરીકો, એક રીત. Subs. One mode—way.

૨૨૪ અએવકુમ, aêvakum. સં વિં પેહેલું. Ord. Numer. Adj. First. Comp. Per. یکم

૨૩૪ અએવક-વર-અએવક, aêvak-var-aêvak. સર્વં એકેકમાં, એક બીજમાં. Pron. One within one; one within another.

૨૪૪ અએવક-વર-વરમન-દોદ, aêvak-var-varman-dôd. કિં અં એક બીજમાં, એકએકમાં, એક બીજ સાથે,

માહોમાંહે. Adv. Among one another, with each other, mutually.

ડૉલ્ફા૧૪ અએવક-વર-દોદ, aêvak-var-dôd. ક્રિં અં એક બીજમાં, માહોમાંહેમાં, એક બીજને. Adv. Among one another, mutually, internally.

ડૉલ્ફા૧૪ અએવક-કાર, aêvak-kâr. નાં એક કામ; એકસરખું કામ. Subs. One business; an uniform—similar business. Comp. Av. એક-સરખું, Per. یک کار

ડૉલ્ફા૧૪ અએવક-કતરૂનતન, aêvak-katrûnatan. ક્રિં એકલું રહેવું. V. To remain alone—solitary.

ડૉલ્ફા૧૪ અએવક-ચ, aêvaka-cha. વિં એકજ, એકદીલ, એક-સરખું, એકનેજ. Adj. Only one, unanimous, with one accord, uniform, alike; to one only.

ડૉલ્ફા૧૪ અદુક-ચ, aduka-cha. સંખ્યાં વિં એક, એકબી, કાંઈ-બી. Numer. Adj. One, even one; even some—a little.

ડૉલ્ફા૧૪ અએવક-ચ-અએવક, aêvaka-cha-aêvak. ક્રિં અં એક પછી એક; દર વખત; એકલા એકનેજ. Adv. One after another, every time; to one (person) only.

ડૉલ્ફા૧૪ અએવકચે, aêvakachê. સર્વં એક જ, એકજ. Pron. One who—that; only one.

ડૉલ્ફા૧૪ અએવક-ચમ, aêvak-cham. નાં એક સખખ—કારણ; એક અર્થ. Subs. One cause—reason; one signification. Comp. Per. یک چم

ડૉલ્ફા૧૪ અએવક-તાક, aêvak-tâk. વિં એકલું, એકવડું,

સાદું, સારથું ; અસતર વગરનો જાઓ ; ખોદા. Adj. Single, simple, sincere ; a garment without lining ; God. Per. يَكْتَا

અયુક્તાર, ayuktâr. નાં આવજવ કરનાર, આમદરકત કરનાર. Subs. One who frequents, one who visits often.

અયુક્તારીહા, ayuktârîhâ. કિં અં આમદરકત કરવાની રીતે. Adv. In a familiar manner, familiarly, by way of ingress and egress.

અએવક-દોદ, aêvak-dôd. સર્વં એક બીજું. Pron. One another.

અએવક-તનુ, aêvak-tanû. નાં એક તન, એક શખ્સ, કોઈ એક જણ ; એકદીલી. વિં એકલો. Subs. One body, one person, an individual ; concord, union. Adj. Alone. (Comp. ૧૪ = Av. ૨૦૦ + ૧૧ = Av. ૧૨૯ = Per. تَنِي)

અએવક-તને, aêvak-tanê. નાં એક જગો. Subs. One place—spot.

અએવક-તુમ, aêvak-tum. વિં ઘણુંએક ; એકલું. Adj. Much, considerable, in a great degree ; lonely, solitary.

અએવક-પોમમન, aêvak-pômaman. નાં એક મોહ, બે મોહાનું નહીં, જેમાંથી બે બોલી—અર્થ નહીં નીકલે તેવું ; અહેર, રોશન, ખોલું. Subs. One mouth (lit.) ; unequivocal, not ambiguous ; clear, evident. (Comp. ૧૪ + ફિલો = Ar. فَم = mouth.)

૩૬૧૪ અએવક-મોદ, aêvak-môd. વિં એક રંગનું. Adj.
Of one colour.

૧૬૧૪ અએવક-મન, aêvak-man. નાં એક મન—વિચાર,
Subs. Oneness of mind (lit.); unanimity.

૧૪૬૬૧૪ અએવક-મદમ-અએવક, aêvak-madam-aêvak.
કિં અં એક ઉપર એક. નાં ચઢાચઢી. Adv. One
over the other. Subs. Emulous contest or
strife; outvieing.

૧૬૧૪ અએવક-મોગ, aêvak-môg. નાં એક જોડો—મોજું.
Subs. One shoe; one stocking or sock.

૧૪૬૬૧૪ અએવક-મોગ-દોબારશની, aêvak-môg-dô-
bârashnî. નાં એક જોડે દોડતું—ચાલતું; એક ચુનાહતું
નામ છે, જે એક પગે ઉઘાડું ચાલવાથી થાયછે; એવીજ રીતે
ઓથી વખત ચાલવાથી તે શખસને “તનવલગાન” ચુનાહ
લાગુ થાયછે. Subs. Running—walking with one
shoe; the name of a transgression or guilt,—
viz., that caused by walking with one foot
bare. He who thus walks four times becomes
liable to the guilt of *Tanvalgân*. Comp. Pâz.
૧૪૬૬૧૪-૩૬૬૪ (in Patet Ader).

૧૬૧૪ અએવક-મેન-દોદ, aêvak-mên-dôd. કિં અં
બીજા મધેથી એક; એક બીજાથી. Adv. One from the
other; from one another.

૧૬૧૪ અએવક-મદન, aêvak-madan. કિં સાથે આવતું;
એક થતું, એકહું મલતું, મલીનતું. V. To come to-
gether, to be mingled up, to be united in one,

to be associated, to meet together. Comp.
Per. یک + آمدن

ઠાણુકાળ અએવક-મદમ-દોદ, aêvak-madam-dôd. કિં અં
એક બીજને, અરસપરસ. Adv. To one another,
mutually.

અવકાશ અએવક-રાહ, aêvak-râh. નાં એક રસ્તો—રીત;
એક રીતે ચાલનાર. કિં અં એકવાર. Subs. One
way, one mode—usage—fashion, one that fol-
lows one rule—principle. Adv. Once, one
time. Per. یکراہ

અવકાશ અએવક-રાસ્તી, aêvak-râstî. નાં એક સરચાઈ.
Subs. One truth, one fact. Pâz. راستیا =
Per. یکراستی

અવકાશ અએવક-રીશ, aêvak-rîsh. નાં જેણે એક જખમ
ખાધો હોય તે; સામે નરીમાનની લકબ. Subs. One who
has received one wound; surname of *Sâm*
Narîmân. (را + شد = Av. Rt. شد = Sans. Rt.
 रिष = Per. ریشیدن)

અવકાશ અએવક-રબમેમને, aêvak-rabmêmanê. વિં
એકદીલી, બંધ ખેસતું, માફક, સુનામેખ, નજદીક, દુર કરવા
વગરનું. Adj. Being one of mind, appropriate,
consistent, agreeable, allied; near, without be-
ing removed, attached, not alien.

અવકાશ અએવક-રોબાગી, aêvak-rôbâgî. નાં એક
ચલણ, એક રેવાજ. વિં એક ચલણી, એક રેવાજ. Subs.

Currency, one usage, one custom. Adj. Having one custom, following one usage—principle.

૧૬૭૫૧ અએવક-રવેશ્મન, aêvak-ravêshman. ક્રિ० અ० સરાસર, એક છેડેથી તે બીજા છેડા સુધી; એકાએક, એકલું. Adv. From one end to the other, from beginning to end, alone, suddenly, unexpectedly, lonely.

૧૬૭૫૧ અએવક-રવેશ્મને, aêvak-ravêshmanê. ક્રિ० અ० એક મરતબે, એક બારગી. Adv. One time, once, in one sense, from one point of view.

૩૧૭૫૧ અએવક-રોત્મન-દોદ, aêvak-rôtmân-dôd. ક્રિ० અ० એક બીજા સાથે, એકબેક સાથે. Adv. With one another, mutually.

૫૭૫૧ યોકરદી, yôkradî. વિ० બરાબર, એકમલતું. ના० બરાબરી, સરખાપણું. Adj. Alike, similar, uniform. Subs. Similarity, equality.

૫૭૫૧ અએવકરદીહા, યોકરદેહા, aêvakradîhâ, yôkar-dêhâ. ક્રિ० અ० એક બારગી, તમામ, બીલકુલ, એકદમ, એક વેલામાં, એક હોમલામાં. ના० એકદમ હોમલો, તીરસ્કાર કરવો, ઝંઝેડી નાખવું. Adv. One time, in one sense, wholly, entirely, at once, at one time; in an attack. Subs. Sudden attack, showing contempt—disrespect, scolding, hooting, flouting. Pâz. ૭૭૫૧

૧૭૫૧ } અએવક-રદે, aêvak-radê. ક્રિ० અ० સરાસર રીતે;
૧૭૫૧ } સાથે મેલેલું. Adv. On an average; mixed up together.

૧૯૧૪ અયુકરદે, ayûkradê. નાં દુકડો, કટકો ; બરાબરી ; નાપાકી. Subs. A piece, a part, a portion ; equality ; impurity.

૧૯૧૪ યોકરદે, yôkradê. કિં અં એકદમ, એકમલતું, એક લગતું, એક રીતનું, એક પેવંદનું, બરાબર, એક રાહનું ; હમેશાં, તમામ, સામેલ, સાથે લાગેલું. નાં સંગ્રહ, જયો ; નાપાકી, રીમની. Adv. At once, alike, in an uniform manner, of one link—chain, similar, of one tenor—course ; always, entirely, associated with. Subs. A collection, a mass, impurity, defilement (Comp. ૧૯ + ૧૯ = Per. یک + در)

૨૦૧૪ યોકરદગી, yôkradgî. નાં એક લગતાપણું, પેવંદ, સંબંધ, બરાબરી, મલતાપણું, એકઠા મલતું, એકમત થવું, લેપે-ટવું. Subs. Affinity, union, connection, resemblance, similarity, assembling, meeting together ; agreeing, concurring, concord ; rolling up, wrapping around.

૨૦૧૪ યોકરદગીહા, yôkradgîhâ. કિં અં એક બારગી, એકદમ, એક રીતે, તમામ, સધણું. Adv. In one sense, from one point of view, according to same rule, wholly, entirely.

૬૫૪

૬૫૪ અએવ-ચ, aêva-cha. વિં એકબી, એખણુંબી. Adj. Even one, even single—lonely.

૬૫૪ અ-ગંજ, a-ganj. વિં ખજના—દોલત વગર. Adj. Without treasure—wealth. Per. بی گنج

દ્રુષ્ટ અયુજ, ayuj. નાં યુલંદ—ઉંચે જવું; યુલંદી. ક્રિં
આજ્ઞાં યુલંદીથી ચાલ. Subs. Going up, going on
high; elevation. V. Imper. Walk with a lofty
gait and erect head.

દ્રુષ્ટ અયુજ, ayuj. નાં લડાઈ; કોશેશ; પોહોંચવું. Subs.
Battle, war; endeavour; reaching.

દ્રુષ્ટ અયો-ચ, ayô-cha. વિં ઉલટું—વિરૂધ્ધી. Adj. Even
opposite, even against.

દ્રુષ્ટ આગન્ન, âganj. નાં જુનેજું ગોશ્ત—માંસ. વિં સખ્ત,
મુશ્કેલ. Subs. Roasted meat. Adj. Hard, dif-
ficult.

દ્રુષ્ટ આયન-ચ, âyan-cha. નાં લોટુંબી. Subs. Even
iron. Comp. Pehl. ૧૨૦૦

દ્રુષ્ટ એવજ, évaj. વિં આશસ્તે, શીંગારેજું. નાં કાંઈબી
ચીજ લટકેલી ને; આંકડી; ધીનારી. Adj. Adorned,
decorated. Subs. Anything suspended; a
hook; a border, margin. Comp. Per. آویز

દ્રુષ્ટ યાવ-ચ, yâva-cha. ઉચ્ચાં અં અથવા, યાતો, કે.
Conj. Or, either, that, as.

દ્રુષ્ટ યુજ, yûj. નાં જોડવું, બાંધવું, અડકવું, સંબંધમાં આવવું.
Subs. Joining together, binding; touching,
coming in contact. Comp. Av. Rt. ૬૪૦

દ્રુષ્ટ યુજ, yûj. નાં કોશેશ, ચેહેનત; રેવાજ; જરી, ચાલુ.
Subs. Endeavour, exertion; usage; continu-
ing; keeping on. Av. Rt. ૬૪૦ = Sans. युज्.

૬૪ યુદ્ધ, yûd. નાં લડાઈ કરવી, જઈ પોહોંચવું, મલવું, આવુંદે થવું. Subs. Fighting, waging war, arriving, meeting, to be polluted—calumniated. Av. Rt. ૬૪ = Sans. Rt. યુધ્ધ = To fight.

૭૫ અયુજનદ, અયુજંદ, ayûjânad, ayûjand. ક્રિં પેહરે, અડકે, મલી જએ. V. May put on—wear, may touch, may be mixed up.

૭૬ અયુજંદ, ayujand. ક્રિં તેઓ જોડે—બાંધે—સાથે અડકે, તેઓ ઢેકો આપે. V. They may join—bind—be mixed up together—touch; they may support.

૮૭ આગંજ-આનીદન, áganj-ânîdan. ક્રિં ભુજેલું ગોશ્ત મંગાવવું. V. To send for roasted meat, to order to be brought roasted meat.

૮૮ અયુજનીદન, ayujânîdan. ક્રિં કોશેશ—મેહેનત કરાવવી. V. To cause to exert—endeavour.

૯૭ અયુજદ, ayûjâd. ક્રિં આશીં ભુજંદ થાજે. V. May it be exalted—elevated (bened. 3 sing.).

૧૦૭ અયુચે, ayûchê. સંખ્યાં વિં એક. Numer. Adj. One.

૧૦૮ અયુજી, ayûjî. નાં કોશેશ, મેલવણી; મીલનસારી; શીંગાર, શોભા. Subs. Endeavour, exertion; mixture, sociality; affability; ornament, grace.

૧૦૯ યાવ-ચ-શ, yâv-cha-sh. ઉભ્યાં અં અથવા તે પણ, યા તેખી. Conj. Or even that.

અવગણ યોજ, yôjî. નાં શીંગાર, આરાએશ, શોભા. Subs.
Ornament, embellishment, elegance, beauty.

અવગણ અએવ-એશ, aêva-chêsh. નાં એક ચીજ—વસ્તુ.
Subs. One thing.

અવગણ અયુજશને, ayûjashnê. નાં મેલવવું, આમેજ કરવું.
Subs. Mixing up, intermingling, blending.

અવગણ અ-યુજશની, a-bûjashnî. નાં છુટકારા વગરની
હાલત. Subs. State of being not emancipated
—released. Contrast Paz. ^{જાલત}

અવગણ અયુજશની, ayûjashnî. વિં લડાઈને લગવું, લડા-
ઈવું. Adj. Pertaining to war—fight; martial.

અવગણ યુડશની, yûdashnî. નાં લડાઈ, જંગ, યુધ્ધ, અથ-
ડાઅથડી. Subs. Fight, war, battle, struggle;
combat, coming into collision.

અવગણ અ-યુજશનીગી, a-bûjashnîgî. વિં છુટકારા
વગરનું. Adj. Not released—set at liberty.

અવગણ અ-બોજશને, a-bôjashnê. વિં નહીં જાણનાર;
નાવાકેક, બેખબરો. Adj. Not knowing; unac-
quainted, inexperienced, ignorant.

અવગણ અયુજશને, ayûjashnê. નાં કોશેશ, મેહેનત. વિં
જલદી દોડનાર, તેજ ચાલવું; અયુક; અંતી રહીને. Subs.
Endeavour, exertion. Adj. Fast running, swift
going; continual; persevering.

અવગણ યુજશને, yûjashnê. નાં રથ, ગાડી. Subs. A
car, a chariot.

૧૧૭૩ યુદશને, yûdashnê. નાં બેડવું, બાંધવું, મજબુત કરવું.

Subs. Joining, binding, fastening.

૧૧૭૪ યોજશને, yôjashnê. નાં અનાજ. Subs. Corn.

૧૧૭૫ યોદશને, yôdashnê. નાં લડાઈ, જઘડો, વઢવાડ.

Subs. Battle, fight, quarrel.

૧૧૭૬ યુજનદ, yûjinad. કિં ટેવ પાડે; બેડાવે. V. May accustom (one's self); may cause to join—bind.

૧૧૭૭ અયુજનશને, અયુદીનશને, ayûjinashnê, ayûdinashnê. નાં ગાલેબ આવવું, ગલબો; મ્હોટાઈ, ઉંચે ચઢવું.

Subs. Overcoming, overpowering; superiority, climbing up, ascending.

૧૧૭૮ અયુજનીદન, ayûjinîdan. કિં કોશેશ—મેહેનત કરવી, ધંધો કરવો, બેડવું, સાથે મેલવવું. V. To exert, to endeavour, to carry on a business—trade; to join; to unite; to bring into close connection. (Av. Rt. ૬૪૦ = Sans. Rt. યુજ્ = to join.)

૧૧૭૯ યુદીનીદન, yûdinîdan. કિં લડાઈ કરવી; કરી-વલવું; જઈ પોહોંચવું, મલવું; આણદે થવું; કોશેશ કરવી; બેડવું. V. To fight, to wage war, to take up arms; to go all through, to go round, to arrive; to be mixed up, to be polluted—contaminated; to exert, to endeavour; to join, to unite. (Av. Rt. ૬૪૦, Sans. Rt. યુધ્).

૧૧૮૦ અ-દોઝન, અ-દોઝદી, a-dôzin, a-dôzdi. વિં ચોરીનું નહીં, પ્રમાણીક. Adj. Not stolen; honest.

૧૧૭૨૫ અ-દોઝદન, a-dôzîdan. કિં ચોરી નહીં કરવી, નહીં ચોરવું. V. Not to steal—rob. Contrast Per. دزدیدن

૧૧૭૨૬ અયુજદન, ayûjîdan. કિં ઉઠવું; ઉપર ચઢવું; મલવું; કોશિશ કરવી; અરાખ કરવું; ઓડવું, અલાહેદું રેહેવું; અડકવું, સામેલ થવું; છુટકારો કરવો. V. To rise, to get up; to ascend, to be, to meet; to exert, to endeavour; to make bad, to defile; to release, to quit; to touch, to be associated with.

૧૧૭૨૭ યુજદન, yûjîdan. કિં સાથે એકઠા થવું. V. To assemble, to muster, to throng.

૧૧૭૨૮ યોદીદન, yôdîdan. કિં લડાઈ કરવી; ફરીવલવું, નઈ પોહોંચવું, મલવું, આબુદે થવું. V. To fight, to wage war; to go all through, to go round; to be mixed up; to be polluted.

૧૧૭૨૯ અયુજ, ayûj. નાં શોધનાર. Subs. One who seeks. Av. Rt. 𐬀𐬕𐬀𐬭𐬀 = Sans. Rt. याच = Per. جستن = to beg.

૧૧૭૩૦ અએવ-ચન્દ, aêva-chand. વિં કેટલુંએક, કેટલાક, કેટલાક પ્રકાર, કેટલીએક તરેહ. Adj. Somewhat, some, some people; several ways—modes; several sorts—species. Pâz. 𐬀𐬕𐬀𐬭𐬀

૧૧૭૩૧ આઈન-ચન્દ, âin-chand. કિં અં કેટલીએક રીતે—પ્રકારે; કેટલીક વાર. Adv. In several ways—modes, several times.

અડખાંજી અ-દોજની, a-dôjanî. વિ० નહીં ચોરી કરનારું. Adj.
Not stealing.

અડખાંજી અ-બુજે, a-bûjê. વિ० છુટકારો નહીં કરનારું. Adj.
Not releasing—setting at liberty.

અડખાંજી

અડખાંજી અ-દુઝનીદન, a-dûzânîdan. ક્રિ० નહીં સ્ત્રીવરા-
વતું—સંધાવતું. V. Not to get sewn or stitched,
not to cause to be united—joined, not to cause
to be allied—closely related.

અડખાંજી હુ-જવારી, hû-zavârî. વિ० સારાં કૌવત—ઝેરને
લગતું. Adj. Pertaining to a good power—
strength.

અડખાંજી અ-દોજદ, a-dôzad. વિ० દાઝીઆ—ખલીઆ લગરતું.
Adj. Without being scalded or burnt. Contrast
Av. Rt. ૭૭૭; Comp. Pehl. ૭૭૭

અડખાંજી અ-જુઝદન, a-jûzîdan. ક્રિ० ગોરસો નહીં આવો,
ક્રોધાયમાન નહીં થવું, રીસે નહીં ભરાવું. V. Not to be
angry—exasperated, not to be enraged.

અડખાંજી અયુઝદન, ayûzîdan. See ૭૭૭ or ૭૭૭
ayûjîdan, ayûjîmîdan.

અડખાંજી અએવ-જવારી, aêva-zavârî. નાં એક કૌવત;
ઝેર એકતું કરવું; એક મતિ; સંપ, ખસલહત. વિ० એક ઝેર—
કૌવત—બલવાતું. Subs. One power, collecting
all strength, unanimity, concord, confederacy,
advice, counsel. Adj. Of one power, of

Those that remain separate—alone ; selfish—jealous—vindictive persons.

અવગત અવગત, aēvtākī. નાં બાવં એકાંતપણું, એકપણું, એકલપેટાપણું. Subs. Abst. Loneliness, selfishness, unity. Per. يكتائي

અવગત અવગત, ayutākī. વિં કોશેશ—મેહેનત કરનારે, ઉદ્યમવાળું. Adj. Endeavouring, exerting ; industrious.

અવગત અવગત, ayūtdākīhā. કિં અં એકલપેટાપણાંથી. Adv. In a selfish manner.

અવગત અવગત, ayūtār. નાં દોડનાર, દેવાનું માણસ ; ચોર. Subs. A runner, a mad person, a robber, a thief.

અવગત અવગત, ayutārīhā. કિં અં મેહેનતથી, કોશેશથી, ઉદ્યોગીપણાંથી. Adv. With labour, exertion ; industriously.

અવગત અવગત, aēn-tag. નાં ઉંડી આંખ. Subs. A deep eye, penetrating sight.

અવગત અવગત, akh-tag. નાં મજબુત—કૌવતમંદ આશીરવાદ—દુવા. Subs. Efficacious blessings, vigorous prayers.

અવગત અવગત, ayōtag. નાં આડું—ઉલટું દોડનાર, વિરૂધ્ધ જનાર. Subs. One who runs astray, one who swerves, one who runs away from any prescribed course.

અવગત અવગત, ayō-dōd. વિં એક બે. Adj. One or two.

અવગત અવગત, ayūdagi, akhtēsh. નાં આ-

ફત, દુઃકાલ, દુઃખ, દરદ; અરાબી, નાપાકી. Subs. Calamity, affliction, dearth, famine, pain, disease; evil, impurity.

૧૧૪૪ અયુદન, ayûdan. ક્રિ० આણુ—સરૂ થવું. V. To be in process, to continue on, to begin.

૧૧૪૪ આવતન, âvtañ. ક્રિ० સરદ થવું. V. To be cold.

૧૧૪૪ અએવ-તુક, aêva-tûk. વિ० એક તરફથી ફાટેલું. ના० એક ટુકડો. Adj. Torn—split from one side. Subs. A small piece.

૧૧૪૪ અએન-તુમ, aên-tûm. ના० આંખનું અંધારું—કાલાશ. Subs. Dimness or gloominess of the eye. Comp. Per. عین + تم

૧૧૪૪ અએવતુમ, aêvatûm. વિ० એકલું. ક્રિ० અં એકતર, એક તરફ, એક બાજુએ. Adj. Lonely, alone. Adv. Aside, sideways, on one side, towards one direction.

૧૧૪૪ અયો-તુમ, ayô-tûm. વિ० ઘણુંજ ઉલટું—વિરૂધ્ધ. Adj. Quite opposite, greatly reverse, most antagonistic, *tout au contraire* (Fr.).

૧૧૪૪ અ-દુદે, a-dudê. વિ० અરાબ આનદાનને લગતું, હલકી નસલનું. Adj. Of a base-born family, pertaining to low parentage, of mean pedigree—descent.

૧૧૪૪ આઈ-તે, âintê. ના० કમાન. Subs. A bow.

૧૧૪૪ આગંદેહ, âgandêh. વિ० પૂરું કીધેલું, ભરેલું, ભરપૂર. Adj. Full, filled, replete, fraught, well-stocked. Per. آگندہ

૧૯૫૪ આયન્દેહ, āyandêh. નાં આવનાર. Subs. One who comes, a comer. Per. آید

૨૭૯૫ અ-ગંદગી, a-gandagî. નાં ગંદગી વગરની હાલત, બદબો વગરની હાલત. Subs. Unstinkingness, unrottenness, freedom from strong offensive smell.

૨૭૯૫ અ-દુદગી, a-dûdgi. નાં અરાબ ખાનદાન, બદબુનીઆદ, અરાબ નસલ. Subs. A base-born family, a low parentage, a mean pedigree—descent.

૨૭૯૫ અયુદગી, ayudagî. નાં યુદરતી હાલત; અખંતર, નાપાકી, અરકીન, અપવિત્રાર્થ; ઝરપતું; કાદવ કચરો. Subs. Natural call; uncleanliness, foulness, impurity, defilement; oozing out; rubbish, dirt.

૧૯૫૪ અ-ગંદેહ, a-gandêh. વિં બદબોઈ વગરનું, તાજું. Adj. Unstinking, not emitting a strong offensive smell, fresh. Comp. Prohib. + ૧૯૨ = Sans. गन्ध = Per. گند

૧૯૫૪ અદુદને, adûdanê. નાં રીત, માર્ગ, પ્રકાર, નિયમ, પદ્ધતિ, દરજ્જો, અત, રીતબાત, આકાર, ઘાટ, નમુનો. Subs. A mode, a way, a rule; dignity, rank, kind; usage; shape, form; a sample.

૧૯૫૪ અ-દુદેઈ, a-dûdêi. વિં વગર ખાનદાની. Adj. Not of noble parentage, lineage.

૧૯૫૪ આગંદેહ, āgandêh. See ૧૯૦ āgandêh.

૧૯૫૪ અએવ-તગે-રોબાન, aêva-tagê-rôbân. નાં એક કૌવતવાલું રવાન, રવાનનું એક કૌવત. Subs. A powerful soul; a strength of soul.

DHY

DHY અદવજ, advaz. નાં આવાજ, સાદ, પોકાર. Subs.

Sound, noise, uproar. Comp. Pehl. ૭૭, ૭૪

DHY અદુપ, યદુવ, અયોપ, adûp, yaduv, ayôp. ઉભયાં

અં થા, અથવા, પણ, કદી, તદન, કેવું, અગર, વહી, કેવલં

અં ઓ ! અરે ! Conj. Or, either, but, even ; ever ;

altogether ; how, if, also. Interj. Oh ! Ah !

Av. ૫૭-૫૮, Pâz. ૫૮ = Per. ૫

DHY હુફ, hûf. વિં નેક, સાફ, બહું. Adj. Virtuous, good,

excellent, worthy, gentle. Comp. Av. ૫૭-૫૮ =

Per. ૫૭ ; Comp. Pehl. ૭૪

—DHY અદુપા, હદન્યા, adûpâ, hadanpâ. નાં લોખાન ;

ખુશબો. Subs. Benzoin ; fragrance, perfume.

—DHY) હીનવા, હદનવાએ, Hînvâ, hadanapâê. નાં

—DHY) દાડમડી, દાડમડીના ઝાડની ઓરવરામ. Subs.

A pomegranate tree, a twig of a pomegranate

tree. Comp. Av. ૫૭-૫૮-૫૯ = Sans. સદાનમ્.

—DHY દો-ગોપાન, dô-gôpân. નાં બે વાવટા. Subs. Two

flags. Comp. Per. ૭૫

—DHY દો-દોફન, dô-dôfan. નાં બે સીકાં, કપીરની બે ઓલી.

Subs. Two slings ; two baskets suspended by

means of a rope ; two wallets (of beggars).

—DHY અદુપાક, adupâk. See —DHY adûpâ.

—DHY) અયોવ-શ, ayôva-sh. ઉભયાં અં અથવા તે, અથવા

—DHY) તેને. Conjun. Or he ; or to him.

જુઝુ હીનવા, hīnvā. See જુઝુ hīnvā.

૧૫૫-જુઝુ અદુવ-શ-હાન, adūva-sh-hān. ક્રિં અં બલકે એટલુંજ નહીં પણ કાંઈ બીજું વધારે. Adv. Not only this but something more besides.

જુઝુ) ખીવવસખ, khīvvasakh. નાં ધુક, લખ, હોજ.
જુઝુ) Subs. Spittle; saliva.

૧૫૬-જુઝુ અદુપ, adūp. ક્રિં અં તેથી તે. Adv. Consequently he, she, or it (lit.)

૧૫૭-જુઝુ અદુપ-વ-ચસુન, adūp-va-chasun. ક્રિં અં અને વણી તેમજ. Adv. And also in the same manner.

૧૫૮-જુઝુ અયોવ-ચસુન, ayōv-chasun. ક્રિં અં કેવી કીસ-મતું, કેવી રીતે—તરેહ. Adv. Of what sort; how.

જુઝુ અઈનફત, આએમ, aīnaft, âēpta. નાં હાજેત આહવી, હાસિલ, મતલબને વાસ્તે કરવું—પદવું—દરખાસ્ત કરવી. Subs. Wishing for, praying for some wish—desire, profit, produce, doing something for one's own object; reciting or reading (prayers) for one's own object, proposing (something) for one's own end in view. (Allied to જુઝુ or જુઝુ); Av. જુઝુ, Per. یافت

જુઝુ અએવ-પત, aēva-pat. નાં એક પતિ—ધણી. Subs. One master, one owner. (જુ + જુ = Av. જુ = Sans. पति.)

જુઝુ અ-ગોફત, a-gōft. ક્રિં નહીં બોલ્યું—કર્યું. V. Did not utter—say. Contrast Per. گفت

જુઝુ અયુવત, ayūvata. ઉબયાં અં યા તું, અથવા તુને.

Conj. Or thou, or to thee. (જીવ + જ = Av. જીવ = Sans. त्वम् = Per. त)

જીવજીવ અયોક્ત, ayôft. નાં હાંસેલ, આવક, હાંસેલ કરવું.
Subs. Gain, income, gaining, acquiring. Comp.
Peh. જીવજીવ

જીવજીવ અ-ગોક્તે, a-gôfté. કિં નથી કહેવું, નહીં બોલેવું.
V. Not said ; not spoken—uttered.

જીવજીવ અ-ગોક્તાર, a-gôftâr. વિં નહીં બોલનાર, મુંગું ;
દેવાનું. Adj. Not speaking, dumb ; mad, insane.

જીવજીવ અયોક્તાર, a-yôftâr. વિં દેવાનું, બેવું. Adj.
Mad, insane.

જીવજીવ અગોપતશાહ, agôpatshâh. નાં ગોપતશાહ નામ-
નો એક દસતુર. Subs. *Gôpatshâh* (name of a
Dustoor) ; a surname of *Agraêratha* (West).

જીવજીવ અ-ગોક્તન, a-gôftan. કિં નહીં બોલવું—કહેવું—પઢવું.
V. Not to speak—utter ; not to recite—read.

Contrast Peh. જીવ, Per. گفت

જીવ અદુવમ, adûvam. See જીવ adûvam.

જીવ અદુવ-મદમ, adûv-madam. ઉભયાં અં અથવા
ઉપર ; અથવા સાથે. Conjunc. Or above ; or to-
gether with.

જીવ અગોક્તરાક, agôfrak. વિં બેહોશ. Adj. Insen-
sible ; bereft of consciousness.

જીવ

જીવ અયુમ, ayûm. નાં આડો દહાડો. વિં કદહાડે, કવ-
ખતે. Subs. An inauspicious day. Adj. Ill-
timed ; untimely.

જીઝ અજુમ, ajûm. નાં સજ, શિક્ષા. Subs. Punishment.

જીઝ આઈનમ, âinam. નાં મારી મીસાલ—તરેહ—પમે.
Subs. Like myself, like me.

જીઝ ખીનમ, khînam. કિં હું કીનો—વેર રાખું. V. I may
harbour revenge—ill-feeling.

જીઝ દાનમ, dânam. કિં હું જાણું; હું જાણું. V. I know,
I may know. Per. دانم

જીઝ દો-યોમ, dô-yôm. નાં બીજે દહાડો, બે દહાડા. Subs.
Another day; two days.

જીઝ યાનમ, yânam. કિં હું ખુશી થાઉં. V. I may be
pleased—glad. Comp. ય = Av. યાનમ + ૬

જીઝ યાવમ, yâvam. કિં હું ચાહું, હું પામું. V. I may
desire; I get—acquire.

જીઝ સેઝિમ, sêûm. ક્રમ સંખ્યાં વિં ત્રીજું. Ord. Numer.
Adj. Third; 3rd.

જીઝ અ-ગોમાએ, a-gômâê. વિં નહીં મેલેલું; મેલવવા
વગરનું; દુઃખી નહીં થએલું. Adj. Unmixed, not
mingled; not afflicted.

જીઝ અ-ગોમાએ, a-gômâê. કિં આજ્ઞાં તું મલ—મેલા.
V. imper. Be (thou) mixed, mingle thou.

જીઝ અ-ગોમાન, a-gômân. વિં બેશક, બેશુમાન; મગ-
રૂરી વગરનું; વિશ્વાસુ; પ્રમાણીક; વેહેમ વગરનું, અચીત.
Adj. Undoubted, not proud, confident, faithful,
honest; not suspicious; certain, sure. (Prohib.

અ + અગ = Av. અગમ = Sans. વિમનસ્ = Per. گمان

જીઝ અ-ગોમેઝ, a-gômêz. વિં મેલાપ થયા વગર.
Adj. Without being mingled—associated.

અયોમાએ, ayômaê. વિ० પુંજ વગરનું, ગરીબ, હાથાર. Adj. Moneyless, poor, helpless.

અયોમાગ, ayômag. વિ० પરમાણ વગર. Adj. Disproportionate.

અ-યોમાએ, a-yômaê. વિ० વેગલું નથી. Adj. Not distant—remote.

અ-ગુમાન, a-gûmân. See અ-gômaê.

અ-ગુમાન-અયાવશને, a-gûmân-ayâvashnê. નાં ગુમાન—શક વગર પામવું—મેલવવું; ખચીત મેલવવું. Subs. Obtaining without doubt, gaining or acquiring assuredly.

અ-ગુમાનોમંદ, a-gûmânômand, વિ० શક ભરેલું નહીં. Adj. Not doubtful, not dubious.

અ-ગુમાની, a-gûmânî. નાં બેશકપણું, ખાતરી. Subs. Undoubtedness, conviction, assurance. Per. بی گمانی

અ-ગુમાની, a-gûmânî. નાં બેગુમાની. Subs. Doubtlessness.

અ-ગુમાનીગી, a-gûmânîgî. નાં અચીતાર્થ, બેશકપણું, બેગુમાની, પ્રમાણીકપણું. Subs. Undoubtedness, unquestionableness, honesty.

અ-ગુમાનીદન, a-gûmânîdan. કિં શકમંદ નહીં થવું—કરવું; બેશક થવું, કોઈની ઉપર સુગાવું નહીં. V. Not to be doubtful, not to render doubtful, to be certain—sure; not to be prejudiced against some one.

પ્રથમ અબુ-માન, abû-mân. નાં આપનું ઘર. Subs.

Paternal house. Comp. Ar. أب + Av. માન

અગુમાનગી, a-gûmânagî. See અગુમાન a-gû-
mânî, અગુમાનગી a-gûmânigî.

અગુમાન-ચાર, a-gûmân-châr. નાં શક વિનાનો
ઈલાજ, ચોકસ ઊપાય. Subs. A doubtless remedy;
an unfailing or certain remedy.

અગોમારદન, a-gômârdan. કિં નહીં છોડવું,
છુટું નહીં મુકવું, જવા નહીં દેવું, મુકરર નહીં કરવું. V.
Not to dismiss, not to set at liberty, not to
leave alone; not to determine—make certain.

અયોમાએ, ayômâê. નાં છુટકારો, નિવારણ. Subs.
Release; warding off, cure.

અજુમ્બાનીદન, a-jûmbânîdan, કિં હીંચ નહીં
આવી, નહીં હીલવવું, પારણામાં હીંચ નહીં ગાલવું, મથન નહીં
કરવું. V. Not to swing, not to shake—move;
not to rock in a cradle, not to churn milk.
Contrast Per. جنبانیدن

અજુમ્બાક, a-jûmbâk. વિં હિલચાલ નહીં કરનારે,
ગતી વગરનું, સ્થીર. Adj. Not moving, motion-
less; still. Contrast Per. جنبان

અજુમ્બાકીહા, a-jûmbâkîhâ. કિં અં વગર
હિલચાલે. Adv. Without any motion.

અગોમેખતન, a-gômêkhtan. કિં રીમન નહીં
કરવું, નહીં લાગવું—મલવું. V. Not to defile—pol-
lute, not to come in contact with, not to meet.

અગ્રાગ્રમ અ-ગોમેખતગી, a-gômékhtagî. નાં મેલવણી વગરની હાલત. Subs. State of being not mixed up—mingled.

અગ્રમ અ-ગોમી, અ-ગોમેજ, a-gômî, a-gômêz. વિં નહીં મેલેલું, સાદું, છુટું, વેગલું, બાતેલ. Adj. Unmixed; pure, free, far from, excluded (Comp. અગ્ર = Av. અગ્ર + અગ્ર = Sans. વિ + મિહ; contrast Per. آمیختن)

અગ્રમ અ-ગોમેજ, a-gômêz. વિં આમેજ નહીં થાયલું, મેલેલું નહીં, એલાહેલું, છુટું. Adj. Not mixed, unmingled, separate, distinct.

અગ્રમ અ-યુમી, a-yûmî. વિં રોજને લગલું નહીં, દહાડાલું નહીં. Adj. Not relating to a day, not belonging to every day. Contrast Ar. يومی, يومی

અગ્રમ આગોમેજ, âgômêz. વિં આમેજ, મેલેલું. નાં નીરંગ. Adj. Mixed, mingled. Subs. Bull's urine.

અગ્રમ અ-જુમ્બીહેદ, a-jûmbihêd. કિં હીલચાલ નહીં થાય—કરે. V. May not move, may not shake.

અગ્રમ અ-જુમ્બશને, a-jûmbashnê. નાં નહીં હીલવું—ધુનવું, હીલચાલ વગરની હાલત. Subs. Not shaking—shivering; state of being motionless.

અગ્રમ અ-ગોમીગી, a-gômîgî. નાં મીશ્રીત નહીં તે, મેલવણી વગરની હાલત, સ્પષ્ટ, અસ્પષ્ટ. Subs. Freedom from mixture, clearness, separation.

અગ્રમ અ-ગોમેજ-શ, a-gômêza-sh. વિં તેની સાથે મળી જ્યા વગર, તેના મેલાય વગર. Adj. Without being mixed with it, without meeting him.

પુષ્પજીવ દો-યોમ-દકીઆ, do-yôm-dakîâ. વિં બે દહાડે
પાક. Adj. Pure after two days. (lit.)

જમ્બીનાક અ-જુમ્બીનાક, a-jûmbînâk. વિં હીલચાલ નહીં
કરાવનારું. Adj. Not causing to move.

અજુમ્બીનાકીહા, a-jûmbînâkîhâ. કિં અં
ગતીમાં આવ્યા વગર, હીલચાલ વગર. Adv. Without
being moved; motionlessly.

અજુમ્બીનીદન, a-jûmbînîdan. કિં આચકો નહીં
મારવો, નહીં હીલવવું, હીલચાલ નહીં કરાવવી, સ્થીર રાખવું.
V. Not to shake, not to cause to move, to keep
motionless, not to give a jerk—push.

અજુમ્બીદન, a-jûmbîdan. કિં નહીં હીલવવું—
ધુનવવું. V. Not to shake, not to cause trem-
bling in, not to agitate. Contrast Per. جنبید

અગોમેઝ-તુમ, a-gômêz-tûm. વિં ઘણું નહીં
મલેલું, ઘણું આમીજ નહીં થાયલું. Adj. Most unmix-
ed; not mixed—mingled at all.

અયુમીતુમ, ayûmîtûm. વિં ઘણા વધારે દહાડાનું
નહીં. Adj. Not of many days.

અગોમેઝ, a-gômêz. See અગોમેઝ a-gômêz.

આગોમેઝ, âgômêz. See આગોમેઝ âgômêz.

અગોમેઝશની, a-gômêzashnî. વિં આમીજ નહીં
થનારું, મીલનસાર નહીં તે. Adj. Not associating—
mixing, unsocial.

અગોમેઝીદન, a-gômêzidan. કિં નહીં મલવું;
પીસાળ નહીં કરવી. V. Not to be mixed-up—

mingled ; not to discharge urine, not to make water.

૧૭૬૪ } અ-ગોમેઝે, a-gômêzê. વિં સરખું નહીં, સંબંધ
 ૧૭૬૪ } વગરનું, નહીં મળી ગયેલું. નાં કએડું. Adj. Un-
 like ; having no connection ; not mixed up.
 Subs. An unequal match.

૧૭૬૪ દો-ગોમેઝે, dô-gômêzê. નાં બે બેડાં. Subs.
 Two pairs.

૧૭૬૪ અ-ગોમેઝગી, a-gômêzagî. નાં આમેજ થવા
 વગરની હાલત, અસલ હાલત. Subs. State of being
 unmixed ; unmixedness ; original—primitive
 state.

૧૭૬૪ અઈ-મન, aînman. નાં આંખ, અક્ષમ, આંખનો ડોલો,
 આંખની ડીડી. Subs. The eye, eye-ball, pupil
 of the eye.

૧૭૬૪ અ-ગોમન, a-gôman. સર્વં આએ—એ નહીં. Pron.
 Not this.

૧૭૬૪ અ-બે-મન, a-bênman. વિં છોકરાં વગર, છોકરું નહીં
 જણનારી ; હમેલદાર, બચ્ચાં સાથે. Adj. Childless ;
 not bearing any child ; pregnant, being with
 young. Contrast Ar. این, این

૧૭૬૪ એ-મન, ênman. નાં તલખ. Subs. Desire after,
 want of.

૧૭૬૪ અઈ-મન-આવદાન, aînman-âvdân. નાં પાણી-
 વાલી આંખ. Subs. Watery eye.

૧૭૬૪ અએ-મને, aênmanê. નાં એક આંખ. Subs.
 One eye.

૧૪૪ અએવ-મોગ, aêva-môg. નાં એક એડો—મોગું.

Subs. A single shoe of a pair, a boot.

૧૪૫ ૧૪૫૧૪૫ અએવ-મોગ-દોબારશને, aêva-môg-dôbârash-
nê. નાં એક પગે ઉધાડું ચાલવાનો યુનાહ, એક એડો
પેહરી ચાલવાનો યુનાહ. Subs. The crime of walk-
ing with one bare foot—with one shoe.

૧૪૬ અ-ગોમન-ચ, a-gôman-cha. કિં અં એમથી—
આએથી નહીં, અગત કરીને આએ નહીં, ઘણુંકરીને એમ નહીં.
Adv. Not even this, not even in this manner,
especially not this, for the most part not in
this way.

૧૪૭ અએવ-મોક, aêva-môk. See ૧૪૪ aêva-môk.

૧૪૮ દો-યોમે, dô-yômé. નાં એ દહાડા. Subs. Two
days.

૧૪૯

૧૪૯ અઈવર, aîvar. કિં અં એટલા સુધી, ત્યાંસુધીની હદ.
Adv. So far, up to that limit.

૧૫૦ અએ-નર, aê-nar. વિં મરદ નહીંતે, હીચકાઈં. Adj. Un-
manly, not brave, cowardly. (૭ + ૧ = Av. ૧૦
= Sans. નર = Per. نر)

૧૫૧ અએ-વર, aê-var. વિં નાચુરાદ, દીલતંગ, આહિશ-ઈચ્છા
વગર. Adj. Disappointed, disconsolate, having
no desire. Contrast Av. ૧૫૨

૧૫૨ અએ-વર, aê-var. વિં બેશક. Adj. Undoubted,
doubtless.

૧૫૩ અએ-વર, aê-var. વિં ગોદા વગરનું. Adj. With-
out a cave—den. ૭ + ૧ = Av. ૧૫૩

- જી અએ-વર, aê-var. વિ० સ્ત્રીના—છાતી વગરનું, હીચકાઈ.
Adj. Having no bosom—breast (lit.) ; having
no courage—fortitude ; cowardly, timid. ૭ +
જી = Per. ۛ = ۛ
- જી અ-ગુલ, a-gûl. વિ० મક્કર—કરેખ વગરનું, ફલ વગર.
નાં ખરાખ ફલ. Adj. Free from deceit—fraud ;
fruitless. Subs. A bad fruit.
- જી અ-જવર, a-javar. વિ० જીલમ—સેતમ વગરનું. Adj.
Free from tyranny, not despotic. ۛ = Per. ۛ
- જી અ-જવર, a-javar. વિ० ઊંચું—ચુલંદ નહીં તે. Adj.
Not lofty—high ; not elevated—exalted.
- જી અદવર, advar. નાં શીખેલું પાછું વાંચી જવું ; અજવર
કરવું ; નેધાહ રાખવી, વગર હદનો વખત. શબ્દં અં ઉપર.
Subs. Revising what has been learnt ; learning
by heart ; keeping an eye upon ; duration or
time without end. Prep. Upon, on.
- જી અદુર, adur. વિ० આધું, મહાલ, સુરેકલ, ખદ, એખલો,
જીવું, હદ સુધી ; દૂર નહીં. શબ્દં અં વગર ; નજદીક ;
ઉપર ; ઉભયાં અં યા, અથવા. Adj. Remote,
impossible, difficult, bad ; lonely, old ; up to a
certain limit ; not distant. Prep. Without ;
except ; near ; above, upon. Conjunс. Or,
either. (Comp. ۛ = Av. ۛ = Sans. દૂર = Per.
ۛ ۛ)
- જી અ-બોર, a-bôr. વિ० પાવી-કશ વગરનું ; સુંકું નહીં તે.
Adj. Having no furrows—narrow channels ;
not dry.

- ૧૪ અબોર, abôr. નાં વાદલ. Subs. A cloud.
- ૧૪ અયુવર, ayûvar. See ૧૪ or ૧૪, ayûbar, or ayukbar.
- ૧૪ અસ્વર, asvar. નાં સવાર. Subs. A rider, a trooper, (abbreviation of ૧૪ into ૧૪ asvavar) and finally into ૧૪ = Per. اسوار
- ૧૪ આ-દુર, â-dûr. વિં દુર. Adj. Distant.
- ૧૪ ઈવર, îvar. વિં એકલું. નાં અજુરીની શાખા. Adj. Lonely. Subs. A branch of a date-tree.
- ૧૪ એવર, êvar. નાં અજુરીની દાંખલી; દફતર; લશ્કરની દુકડી; બેદ. વિં એકલો. Subs. A branch of a date tree; a book, a register; a small division of an army; a secret, a mystery. Adj. Lonely—solitary.
- ૧૪ ખાવર, khâvar. નાં ઉગમણ, પૂર્વ, ખરદાશત કરનાર, સો-સનાર. Subs. East; one who is forbearing or long suffering; one who endures.
- ૧૪ ખીનર, khînar. નાં કીનો રાખનાર—પકડનાર. Subs. One that harbours revenge, one who entertains ill-feelings.
- ૧૪ યાવર, yâvar. નાં મદદગાર, આશરો આપનાર. Subs. One who offers assistance, a helper, one who gives protection—support. Per. ياور
- ૧૪ અ-ગોરગ, a-gôrg. વિં વરથી વેગલું, વર વગરનું. Adj. Free from a wolf (lit.); having no wolf.
- ૧૪ અ-દવરે, a-davrê. વિં દાએરા વગરનું. Adj. Without a circle.

૩૭૧ અએવરી, aêvarî. નાં એશકી. Subs. Doubtlessness, unquestionableness.

૩૭૨ અદુરી, adûrî. નાં લંબાઈ, દુરી. Subs. Distance, separation, length.

૩૭૩ ખીનવરી, khinvarî. નાં દ્વેષભાવપણું. Subs. Vindictiveness.

૩૭૪ યાવરી, yâvarî. નાં મેલવવું; પામવું, આશરો આપવો, મદદગાર થવું. Subs. Gaining, obtaining, giving support; becoming a helper.

૪૦૧ અદુરીહા, adûrîhâ. કિં અં દુરથી નહીં, નજદીકીથી. Adv. Not remotely, not at a distance, at hand, within reach.

૪૦૨ યાવરીહા, yâvarîhâ. નાં મદદો. કિં અં મદદગારની રીતે—માફક. Subs. Succours. Adv. Like one who offers assistance—help.

૪૭૭ અએવરશનાએદી, aêvarashna-khêdî. નાં પોતાની એકતાઈ, પોતે એખણો—એકજ, ખોદા. Subs. Unity, the only One; God.

૧૭૭ અખ-રશનું, akh-rashnû. નાં ખરી દુવા—આશીરવાદ. Subs. Sincere blessing—benediction.

૧૭૮ અગવ-રશનું, a-gav-rashnû. વિં ખરો બહાદુર નહીં, ખરો શૂરવીર—પહેલવાન—લડવૈયો નહીં. Adj. Not really brave, not truly valiant—warlike.
(૨ = Per. ૬ + ૧૭ = Av. ૧૭૭)

૧૭૯ અગોરગાન, a-gôrgân. વિં વરૂઓ વગરનું. Adj. Having no wolves.

૧૮૦ અગો-રશનું, a-gô-rashnû. કિં આજ્ઞાં સાચું

ના બોલ, ખરું ના કેહે. V. (imper.) Don't speak the truth.

૧૫૭) અ-ગોરશ્ને, a-gôrashnê. વિં ભુખું નહીં. Adj. Not hungry.

૧૫૭) અદુ-રશ્નું, adû-rashnû. નાં ખરો—સાચો દુશ્મન, શત્રુ. Subs. A true—real enemy, an honest enemy.

૧૫૭) આઈન-રશ્નું, âîn-rashnû. નાં સાચી મીસાલ, ખરી તરેહ. Subs. A true simile, proper custom, right usage.

૧૫૭) આવરશ્ને, âvarashnê. નાં લાવવું. Subs. Bringing.

૧૫૭) આયન-રશ્નું, âyan-rashnû. નાં ખરું લોહું, પોલાદ. Subs. Pure iron, steel.

૧૫૭) યાન-રશ્નું, yân-rashnû. નાં ખરી ખુશી—નેકી. Subs. Real pleasure, true—pure virtue.

૭) અએવ-રથ, aêva-rath. નાં એક ધાતુ, એક ગાડી. Subs. One metal; one car, one chariot.

૭) અએ-વરસ, aê-varas. નાં એક બાલ—વરસ. Subs. One hair. ૭ = Av. અદૃશ્ય

૭) અએવરી, aêvarî. See ૭ aêvarî.

૭) અ-ગોરસ, a-gôras. વિં ભુખ વગરનું. Adj. Not hungry, feeling no appetite.

૭) અદવરી, advarî. નાં લડાઈ, યુધ્ધ. Subs. Battle, war, fight.

૭) અદુરી, adûrî. See ૭ adûrî.

જાવરી, yâvarî. નાં મદદ, ક્ષતેહ; સંગત, સોહોબત.
Subs. Assistance, victory, society, company.

Per. یاری

અએવરી, aêvarî. નાં બેશકી, અચીતપણું. Subs.
Undoubtedness; certainty; full assurance.

અયોરેશ્તે, ayôréshtê. See અએવરી aêvâ-
rashte.

અદવરીગીહા, advarîgîhâ. કિં અં લડાઈની
રીતે, મેહેનત લઈને. Adv. By way of battle—
fight; laboriously.

યાવરીગીહા, yâvarîgîhâ. નાં મદદ આપનારાઓ.
કિં અં મદદની રીતે. Subs. Helpers. Adv. By
way of assistance.

અએ-વરી-ગોઈ, aê-varî-goî. નાં કાંઈબી શક
વગર બોલવું. Subs. Speaking without any doubt.

અએવ-રસ્ત, aêva-rast. કિં એક જણ છુટો થયો.
V. One (person) was liberated—set free.
Comp. Per. یکی رست

અદુર-દીદ, adûr-did. કિં દુર એણું, દુરથી નજર
કીધી. V. Saw at a distance; observed from afar.

અ-દુરસ્ત, a-dûrast. વિં બરાબર—વાનખી—અરે
નહીં તે, અધુરું, માફક નહીં તે. Adj. Not proper—
right—true; imperfect, incongruous. Per.

نادرست

અદુરસ્ત, adûrast. કિં દુર—આધું છે. V. Is
at a distance—far.

૧૨૭૩) અ-દુરી-તર, a-dûrî-tar. વિ० વધારે દુર નહીં તે.
Adj. Not more distant.

૧૨૭૪) અએનરીન, aênarîn. વિ० શુભ, સારું; નર નહીં, મરદી
વગરનું, નપુંસક. Adj. Good, excellent; not male,
not manly, neuter.

૧૨૭૫) અ-દુર-ગવશની, a-dûr-gavashnî. વિ० દુરથી
બોલનારું નહીં, નજીક બોલનારું. Adj. Not speaking
from a distance, speaking at hand.

૧૨૭૬) અ-દુરીનશની, a-dûrînashnî. વિ० દુરી નહીં રા-
ખનારું—કરનારું. Adj. Not keeping distance, not
remaining at a distance.

૧૨૭૭) અએવ-રન્જે, aêva-ranjê. વિ० દુઃખ વગરનું. નાં
એક દુઃખ—જેહેમત. Adj. Free from pain. Subs.
One affliction—trouble.

૧૨૭૮) અએવ-રોજે, aêva-rojê. ક્રિ० અં એક દહાડે—
રોજે. Adv. One day. Comp. Per. یک روز

૧૨૭૯) અએવ-રનજે, aêva-ranjê. વિ० વગર રેજ—જેહે-
મતનું. Adj. Free from trouble—pain.

૧૨૮૦) અ-દોરે, a-dôrê. વિ० ઉપલપાયલ વગર, ચક્કર વગર.
Adj. Without any revolution or great change,
without a circle. Contrast Per. دور

૧૨૮૧) અયુરે, ayûrê. વિ० સીંગારેણું. Adj. Adorned,
decorated.

૧૨૮૨) અ-દવરે, a-davrê. વિ० ગેરદેશ વગરનું, નહીં કરતું.
Adj. Not revolving, not turning round.

૧૨૮૩) અ-દોરે, a-dôrê. વિ० બેઅંદાજે, હદ વિનાનું. Adj.
Disproportionate; unlimited.

૯૪૪ અએ-વરઝ, aê-varz. વિ० નહીં હાંસેલ કરનારું—મેલ-વનારું—શીખનારું. Adj. Not gaining—acquiring—learning.

૯૪૪ અદવરઝ, advarz. ના० સવાર, સરદાર, આવાજ. વિ० સંગારેલું, યુગ્મેરગ, યુનન્દ; મોટા દરજ્જાનું; લાયક. Subs. A rider, an equestrian, a chief, a leader; sound. Adj. Adorned, exalted, venerable; the best, most excellent; of high dignity, worthy.

૯૪૪ અદવરઝ, advarz. વિ० બેશક, યુમાન. Adj. Undoubted, doubtless.

અબોર્ઝેશની, a-bôrzêshnî. વિ० નાલાયક. Adj. Unworthy.

અબોર્ઝેશનીગી, abôrzashnîgî. ના० હલકાર્થ, નીચાર્થ, નાલાયકી, નકામાપણું. Subs. Meanness, baseness; impropriety; inutility.

અએ-વર્ઝી, aê-varzî. વિ० એખ્તીઆરી—યુખ્તીઆરી વગરતું, એખ્તીઆરવાણું નહીં ને. Adj. Free from control—restraint, devoid of independence.

અદવર્ઝી, advarzî. ના० બેશકી—યુમાની; ઉદીઓગ, ધંધો, વેપાર. Subs. Doubtlessness, unquestionableness; industry, business, trade.

અએવર્ઝીઆન, aêvarzîân. ના० યુનન્દાઓ, મેહેનત—કોશિશ કરનારા. Subs. The most excellent; those that work—exert.

અદવર્ઝીગાન, advarzîgan. ના० લડાએકો. Subs. Warriors.

અર્ધવરઝનદ, advarzīnad. ક્રિ० કોશેશ કરે. V.
May endeavour—try.

અર્ધુરઝનદ, adūrzīnad. ક્રિ० કીધેલું નથી ; તૈયાર
નથી. V. Is not done—performed ; is not
ready.

આવરઝનદ, āvarzīnad. ક્રિ० એખ્તીઆર કરે ; કબજા
માં લે ; કામ કરતો નથી ; તૈયાર નથી. V. May choose,
may hold in possession ; does not work ; is not
ready.

અ-બોર્ઝન, a-bōrzīn. વિ० ખ્યારે નહીં તે, અકારે.
Adj. Not beloved—dear ; disagreeable.

અએવરઝનદ, aēvarzīdan. ક્રિ० એખ્તીઆર કરવું,
સુખ્તીઆર થવું ; કોશેશ કરવી ; બેશક થવું. V. To choose,
to take one's choice, to be absolute—without
control ; to try, to endeavour ; to be doubtless.

અએ-વરઝનદ, aē-varzīdan. ક્રિ० એખ્તીઆર નહીં
કરવું. V. Not to take one's choice. Contrast
Av. 𐬀𐬚𐬭𐬀, Per. ورزیدن

અદવરઝનદ, advarzīdan. ક્રિ० સવાર થવું ; શીંગારવું,
ચઢતે દરગજેનું થવું, લાથક—સખવાર થવું, સુનંદું થવું. V.
To ride, to mount (on horseback), to adorn,
to be worthy—deserving, to be exalted—most
excellent.

અદવર્ઝે, advarzē. નાં પુખ્તેરગ સવાર. Subs. A
great—skilful cavalier.

અ-બોર્દ, a-bōrd. ક્રિ० નહીં લઈગયું, નહીં કીધું. ક્રિ०

અં ના, નહીં. V. Did not carry; did not perform. Adv. No, not. Contrast Per. برند

જિજ્ઞાસુ અ-ગોર્દી, a-górdî. નાં અરાખ ઉનનું કપડું, ઉનનું કપડું નહીં તે. Subs. A bad woollen cloth; no woollen cloth.

જિજ્ઞાસુ અ-જોર્દી, a-jórdî. નાં સુદાર્થ નહીં, તફાવત વગરનું. Subs. State of being not different, want of distinction.

જિજ્ઞાસુ અ-બોરદે, a-bórdê. બૂં કું નહીં લઈ ગએલું. Past Partic. Not carried. Comp. Av. + ۰

જિજ્ઞાસુ અ-બોર્દન, a-bórdan. કિં નહીં લઈજવું, કચુલ નહીં કરવું. V. Not to carry; not to accept. Per. نابردن

જિજ્ઞાસુ અ-બોર્દ-ફરમાન, a-bórd-farmân. કિં ફરમાન કચુલ નહીં કીધું. વિં નાફરમાન. V. Did not obey commands. Adj. Disobedient. Comp. Per. فرمان نبرد

જિજ્ઞાસુ અએવર-પેદાકીહા, aêvar-pêdâkîhâ. નાં બેદ બરેલી વાતોને અણનાર. Subs. One who knows secret mysteries or mysterious things.

જિજ્ઞાસુ અ-દુર-મીનીદાર, a-dûr-mînídâr. નાં દુર અદેશો નહીં કરનાર, ખુબ વિચાર નહીં કરનાર. Subs. One who does not foresee; one who does not contemplate seriously.

જિજ્ઞાસુ અદુર-મેમન, adûr-mêman. કિં અં એટલું દુર કે? એટલી હદ સુધી કે? Adv. So much distant? to such a limit?

૭૦

૭૦ } અઈક, ર-ર-ર-દ, aik, ra-ra-ra-da. સં. વિ. સ્તીતર,
 ૭૦ } ૭૦. Numer. Adj. Seventy, 70.
 ૭૦ }

૭૦ અઈક, aik. નાં સંતાડવું, છુપું કરવું. Subs. Hiding, concealing.

૭૦ અદેહ, adêh. નાં દુનિયાં તલક—લગણ. Subs. Up to the world.

૭૦ આ-દક, â-dak. કિં અં જ્યાંસુધી. Adv. Till, as long as.

૭૦ આબક, âbak. નાં ડીમીઆગર. Subs. An alchemist.

૭૦ આબકાહ, âbkâh. નાં તલાવ; પાંસલી. Subs. A tank, a pond; a rib.

૭૦ સે-ગાને, sê-gânê. કિં અં ત્રણ રીતે—તરેહ—મર-તમે. Adv. In three ways, by three modes, three times. Comp. Per. سه گونہ

૭૦ અબકાર, abkâr. નાં ખેતી. Subs. Agriculture.

૭૦ આબકાર, âbkâr. નાં દાઢ વેચનાર, દાઢવાલો; પાણી સીપનાર, પાણી લઈજનાર, દાઢ પીનાર. Subs. A liquor-seller; one who sprinkles water; a water-carrier; a drinker of wine. Comp. Per. آبکار

૭૦ અએ-કારીનીદન, aê-kârînidan. કિં આએ—તે કામમાં લેવું. V. To use this or that in business.

૭૦ અ-દકીઆ, a-dakîâ. વિં સાફ—પાક નહીં તે, નાપાક; સુકવ્યા વગરનું, સુકું નહીં તે, બીનું. Adj. Not pure—holy; not dried; not dry, wet.

૧૧૩૫ આબ-ગુન, âb-gûn. નાં એક મોટી નદીનું નામ છે કે જેનું પાણી “આરઝમ” થી આવેછે અને “દરીઆએ કીલાન” માં પાછું જાયછે. વિં પાણીના રંગનું; આસમાની રંગનું. Subs. Name of a large river which flows from *Khârasm* and falls in the sea of *Kilân*. Adj. Water-coloured; azure. Per. آب گون

૧૧૩૬ આબે-કબુદ, âbê-kabûd. નાં ઈરાની દરિઓ. Subs. The Persian Sea. Comp. Per. آب کبود

૧૧૩૭ અએ-કોતે, aê-kôtê. વિં થોડુંએક. Adj. Somewhat, a little, in a small quantity.

૧૧૩૮ યો-કરદે, yô-kardê. કિં વિં અં એકઠું, એક કીધેલું; એકસરખી રીતે. Adv. Together, united in one, mixed up together; equally.

૧૧૩૯ આકર, âkar. નાં વાંજણી સ્ત્રી—ઓરત. Subs. A barren woman, a barren wife.

૧૧૪૦ હીકલ, hîkal. નાં પુતલું, શીકલ; દેહેરું; દેવલ; તલેસ-માત; મેહેલ; રાખસ. Subs. An image, a figure, a form; a temple of idolators; Christian church; talisman; a place; a giant. Comp. Per. هیکل

૧૧૪૧ આઘ-અએઘ, âgh-aêgh. કિં અં ઈત્યાદિ, જ્યાં, ક્યાં, એટલે કે, યાને, કરતાં, જ્યાંથી, ક્યું, મુતલક, એ; કહી જગો; કોણ? સું? કે તે, આએ. Adv. Et cetera; where; that is; than; wherever; which; altogether; if; which place; who? which? that he, this.

૧૧૪૨ આઘ-અએઘ-અમત, âgh-aêgh-amat. કિં અં એટલે કે જ્યારે. Adv. That is when.

૧૧૪૩ આઘ-અએઘ-શ, âgh-aêgha-sh. નાં તે લોકો, યાને તે, કે તે. Subs. Those people; that is he.

ઝીઝ અઝેધ-વદ, aêgh-vad. કિં અં કે જ્યારે. Adv.
That when.

ઝીઝ ઝીઝ અઝેધ-વદ-મદમ, aêgh-vad-madam. કિં અં કે
જેથી કરીને, જેને લીધે, જે ઉપરથી. Adv. Consequently,
on account of which, whereupon.

ઝીઝ આધ-ઉમ, âgh-ûm. ઉભ્યાં અને સર્વં યાને હું.
Conj. and Pron. That is I.

ઝીઝ આધુમ, âghûm. વિં તરી—બીનાશવાણું. Adj.
Wet, moist.

ઝીઝ અઝેધ-વરમન, aêgh-varman. સર્વં કે તે. Pron.
That he.

ઝીઝ આધ-અઝેધ-ઝક-ઝે, âgh-aêgh-zak-ê. સર્વં પેણું
જે કે. Pron. That which.

ઝીઝ અઝેધ-ત, aêgh-ta. સર્વં યાને તું. Pron. That is
thou.

ઝીઝ અઝેધ-અમ, aêgh-am. સર્વં યાને હું, કે હું. Pron.
That is I.

ઝીઝ અઝેધ-માન, aêgh-mân. સર્વં યાને હમો. Pron.
That is we.

ઝીઝ અઝેધ-મદમ, aêgh-madam. ઉભ્યાં અં કરતાં.
Conjunc. Than.

ઝીઝ ઝીઝ ઝીઝ અઝેધ-મદમ-સરીતરાંન, aêgh-madam-sari-
tarân. વિં બહુ વં જુરાઓ કરતાં. Adj. plu. Than
evil persons (lit.)

ઝીઝ અઘર, aghar. નાં સર્વથી ઉંચી ઠોચ—મથાણું. Subs.
The highest top—summit.

ફ્રેન્ડ આઘ-લા, āgh-lā. કિં અં સુતલક કેયેબી ; બીલકુલ નહીં.

Adv. Altogether somewhere ; not altogether.

ફ્રેન્ડ આઘરી, āgharī. નાં કિમત, બાવ, અવેન. Subs.
Price, rate, exchange.

ફ્રેન્ડ અઘરે, agharē. નાં ટોચ, મંડાણ, શરૂઆત. Subs.

Top, beginning, commencement. Comp. Av.

ફ્રેન્ડ, Sans. અગ્ર.

ફ્રેન્ડ અઘરી, agharī. નાં મોટાઈ, શ્રેષ્ઠપણું. Subs.

Superiority, pre-eminence.

ફ્રેન્ડ અઘરીક, agharīk. વિં અતિ શ્રેષ્ઠ, સર્વથી ચઢતું

Adj. Most excellent, highest in rank.

ફ્રેન્ડ અઘેઘ-રીકતુમ, aēgh-rīktūm. વિં યાને ઘણું

દુર, ઘણું દુર કયું ? Adj. That is most distant ;
which is at the greatest distance ?

ફ્રેન્ડ અઈવ, aīva. વિં સાફ, સ્વચ્છ, સોચ. Adj. Pure,

clear, unsullied.

ફ્રેન્ડ અએચ, aēcha. See ફ્રેન્ડ aēch.

ફ્રેન્ડ અએ-ચ, aē-ch. સર્વેં કોઈ, લોક ; આએબી. Pron.

Any one ; people ; even this.

ફ્રેન્ડ અએ-ચ, aē-cha. See ફ્રેન્ડ aē-ch.

ફ્રેન્ડ અએઝ, aēz. વિં કાંઈ, કોઈ, નેસ્ત કીધેલું, કના કીધેલું,

કમ. Adj. A little, some ; some one ; annihi-
lated, destroyed ; less.

ફ્રેન્ડ અબચ, abch. નાં આંચર, ધાવણ ; ઓરત—સ્ત્રીની

સરમગાહ, બોશીઓ. Subs. The breast of a woman ;
a pap ; *pudendum viri et mulieris*.

આઝ, áz. નાં લોભ, લાલચ ; એક દેવનું નામ છે કે જે માણસોને દુ-ચાર્થ લોભમાં ફસાવવાને ઉત્સુકેરે છે. Subs. Avarice, covetousness ; name of a demon who excites mankind in this world to temptation. Av. اژ, Per. آ

દેઝ, dêzh. નાં કોટ, કીલ્લો. Subs. A fort, a fortress, a fortified place. Per. دژ, دژ

હીચ, hich. સર્વં હરેક, લોકો, કાંઈ નહીં, કદી નહીં, બીજું કોઈ, કાંઈ, કદી, થોડું, કમ ; નકારું, હલકું ; નેસ્ત—કના કીધેણું ને કાંઈ. Pron. Every one ; people ; nothing ; never ; another, some one, something ; a tittle ; less ; useless, low ; annihilated, whatever. Per. هیچ

હીવ, hîv. નાં નેકી કરનાર. Subs. One who practises virtue.

હેચ, hêch, નાં સુકાશ, સુકાઈ જવું, સુકું થઈ જવું. Subs. Dryness ; becoming dry. Av. Rt. 𐬥𐬀𐬭𐬀 = Sans. सिञ्च = to sprinkle.

અઝેવાન, aêvân. નાં તાક, મેહેરાબ બુલંદ ધર—જગ્યા, બુલંદી, ગોખલો, બેઠક. Subs. A cupola, an arch ; a vault ; a high building place ; altitude ; a niche ; a seat. Per. ایوان

અગઝાકી, a-gazâkî. વિં નહીં કડનારું—દંખ મારનારું. Adj. Not biting—stinging. Contrast Per. گز

અયઝાકી, a-yazâkî. વિં નહીં ઈજનારું—પુખ

કરનારું. Adj. Not offering divine honors; not adoring.

અવગી અવગી, avâgî. નાં મદદ, સહાય, આશ્રો. Subs.

Help, assistance, support. Comp. Av. *avâgî*

ગીઝાંદ એઝાંદ, êzâzand. નાં અગદાદ શેહેર, એક નદીનું નામ છે. Subs. Bagdad; name of a river.

સવ અએવાન, aêvâz. વિં આલેસ, નિર્મલ, આરાસતે. Adj. Pure, clear; void of impurity—dirt; adorned.

અએચે, યસે, aêchê, yaschê. સર્વં તે, પેણું. Pron. That.

અએવે, aêvê. શબ્દં અં ઉપર. Prep. On, above.

Comp. Av. *avê* = Sans. અમિ.

હીચશ, hîchash. સર્વં કાંઈની ચીજ તેને. Pron. Anything to him—it. Comp. Per. *hîchash*

હીચી, hîchî. નાં કાંઈ, કાંઈ વસ્તુ. Subs. Something, anything.

અએવ્યાઘહાન, aêvyâghahan. નાં કુસ્તી. Subs. *kushti* (a sacred girdle tied round the waist by the Zoroastrians).

એવ્યાંઘહાન, êvyanghahan. See *aêvyâghahan*.

અએવ્યાસ્ત, aêvyâst. કું વિં ઉપર મુકેણું, બાંધેણું; નાં પેહરણ, વસ્ત્ર, કપડું. Part. Adj. Placed upon, tied above (lit.). Subs. Clothes, dress; cloth. Comp. Av. *avâst*

૧૫૫-૫૫૫ અએઝશ-અંએત, aêzash-aêt. ક્રિ० યજ્ઞરને છે.

V. The yaçna is (lit.)

૧૫૫૫૫ અએ-ચ-શાન, aê-cha-shân. સર્વં તેઓથીભી, તે-
ઓભી, તેઓથી. Pron. Even by them; even they;
by them.

૧૫૫૫૫૫ અએ-ચ-શાન, aê-cha-shân. See ૧૫૫૫૫ aê-
cha-shan.

૧૫૫-૫૫૫ અએવ્યાઘહન, aêvyâghahan. See ૧૫૫-૫૫૫
aêviyagihan.

૧૫૫-૫૫૫ એવ્યાંઘન, evyanghan. See ૧૫૫-૫૫૫ aêviyâ-
gahan.

૧૫૫-૫૫૫ અએવ્યાગરને, aêvyâgashnê. નાં કુસ્તી ખાંધવી.
Subs. Girding up the *kushti* round the waist.

૧૫૫-૫૫૫ અએવ્યાગીહન, aêvyagîhan. નાં યજ્ઞરનેની
ક્રિયા કરતાં અજ્ઞરીની પાત્રીના યાજ્ઞની વણેલી એક ચીજનું
નામ; કુસ્તી, કેજે થેટાંના સંકેદ ઉપરની બનાવ્યામાં આવેછે તે.
Subs. The name of an article woven of the
fibres of the leaf of a date tree used in the
Izashnê ceremony, *kushti* made of the white
wool of sheep.

૧૫૫૫ અએપશન, âêpashna. નાં પાશનું. Subs. Ob-
taining.

૧૫૫૫૫ અ-ઈઝશની, a-izashnî. વિ० ઈજ્ઞરનેની ક્રિયા કર્યા
બગરનું. નાં કરજીઆતની ગણતર—ભુલ; ધર્મની ક્રિયાઓનો
ત્યાગ કરવો તે. Adj. Without offering the *yaçna*
ceremony. Subs. Neglect of religious duty—

worship; casting aside the ceremonies of the religion. Comp. Av. *yaēzashnē*

યેઝશની, *yēzashnī*. નાં યજ્ઞશને, આરાધના, પુજા. Subs. *Yacna*; divine adoration—worship.

અબચશની, અ-બજશની, *abchashnī*, *a-bajashnī*. વિં છુટકારો નહીં કરનારું. Adj. Not releasing—liberating.

યાવશનીગી, *yāvashnīgī*. નાં પામવું. Subs. Obtaining, acquiring.

એવગહનીન, *ēvaganīn*. વિં એવ્યધન—કુસ્તીને લગતું. Adj. Relating to *Aivyānghan*—*kushti*.

અ-યજ્ઞશને, *a-yazashnē*. See યજ્ઞશની *a-izashnī*.

આએપશન, આએપશને, *âēpashna*, *âēpashnē*. See *âēpashna*.

આઝ-દાન, *âz-dân*. નાં લોભ રાખનાર, લોભીઓ. Subs. A covetous—avaricious person.

આઝીઆન, *âzīân*. નાં લોભી લોકો. Subs. Covetous persons.

યજ્ઞશને, *yazashnē*. નાં જોતેર હાતું એક ધર્મપુસ્તકનું નામ, આરાધના. Subs. A religious book consisting of 72 *hās* or sections; divine offerings. Comp. Pehl. *yasht*

યાવશને, *yāvashnē*. નાં પામવું, મેળવવું, હાંસેલ કરવું, નફો. Subs. Obtaining, acquiring; profit.

યાવશને-ચ, *yāvashnē-cha*. નાં પામવાનુંબી. Subs. Even acquiring (lit.).

૧૫૭૧૭૭-૭૭૫ અએવ્યાગસ્તરને, aēvyāgastashnē. નાં
બાંધવું, કુસ્તી બાંધવી. Subs. Binding, girding the
kushti round the waist.

૭૭૫ એજેશ, khēzēsh. નાં ઉલટ, ઉત્તેજન. Subs.
Eagerness, enthusiasm, inducement, incentive.

૭૭૫ હાઈવેશ, haivēsh. કિં અં રૂબરૂ. Adv. Face to
face.

૧૫૭૫ હીચ-ગેલ, hīch-gēl. નાં ઓદાતાલાનાં નામો મધેનું
એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

૭૭૫ હીચ-સલીઆ, hīch-salīā. નાં કાંઈબી ભુરાઈ—
બદી નહીં. Subs. No evil—vice at all.

૭૭૫ એજેદ, ēzend. કિં તેઓ ઈજે. V. They may
offer divine honors.

૧૫૭૫ અ-ગચીન, a-gachīn. વિં છોયનું બનાવેલું નહીં તે,
છોયનું નહીં તે. Adj. Not made of mortar, not
of mortar. Contrast Pehl. ૭ gach = Av. ગચ,
Per. گچ

૧૫૭૫ આચીન, āchīn. વિં ચીનાઈ, ચીનને લગતું, ચીનાઈ
બનાવટનું. Adj. Pertaining to China; Chinese;
of China make.

૧૫૭૫ આબ્ચીન, ābchīn. નાં ટુવાલ; એક કપડું છે કે
જે ગુજરેલાંને નહવાડ્યા પછી તેને સાફ કરેછે. Subs. A
towel; a cloth with which they wipe the bodies
of the dead. Per. آبچین

૭૭૫ અ-યજેદ, a-yazēd. કિં નહીં ઈજે—આરાધે. V.
May not offer divine honors; may not worship
with profound reverence (sing.)

૧૭ અએવે, aêvê. See ૭ aêva.

૧૭ એઝન, ézan. નાં તેડું, નોતરું, આમંત્રણ, ઈઝન. Subs.
An invitation ; a summons ; calling. Comp.
Per. ۱۰۰

૧૭ હીચે, hîchê. વિં પરત, હલકું, નીચ. જેમ કે ૭૭૭
નીચ મરતયા વાણું. સર્વં કોઈબી, જેનુંબી. Adj. Low,
base, mean ; as ૭૭૭ = of low dignity. Pron.
Any one, whosoever. See ૭૭, hîch.

૧૭ ઈંદર, Indra. નાં એક દેવનું નામ છે. Subs.
Name of a *Dev* (devil).

૧૭૭૭ હીચ-નાદાન, hîch-nâdân. વિં કાંઈ નહીં જાણનાર,
મુતલક નહીં સમજનાર, નાદાન. Adj. Not knowing
anything ; not understanding a word ; foolish.
Comp. Per. ۱۰۰ + ۱۰۰

૧૭૭ } અએચંદ, aêchand. સર્વં કેટલાએક, થોડું, એવું
૧૭૭ } તો ; ઘણાંએક. Pron. Many a one, some,
૧૭૭ } somewhat. Comp. ૭ = Av. ૭૭૭ + ૭૭
૧૭૭ } = Av. ૭૭૭ = Per. ۱۰۰

૧૭ અ-ગઝંદ, a-gazand. વિં નુકશાન નહીં પામેણું, અગઝ
નહીં થયણું, અગઝ વગરનું. Adj. Uninjured, unhurt,
undamaged. Contrast Per. ۱۰۰, ۱۰۰

૧૭ અ-યઝંદ, a-yazand. કિં તેઓ નહીં ઈજે—આરાધે.
V. They may not pay divine honors or worship
with profound reverence. Comp. Per. ۱۰۰

૧૭૭ હીવ-નેરંગ, hîv-nêrang. નાં દરેક નેક ઈલાજ
કરનાર, મોખેદનાં હોનરોમધેનાં એક હોનરનું નામ છે. Subs.

One who adopts every just—proper remedy ;
one of the excellences required in a Mobed.

૫૫૭ અઈવોકાએ, aivôkaê. વિં એક પુરૂં, એકજ. Adj.

Only one.

૫૫૮ હીચે-પતી, hîchê-patî. વિં નીચ—હલકા દરજા
વાળું. Adj. Of low—mean dignity.

૫૫૯ અઈઝે, aîfî. નાં સંપૂર્ણ—સમાપ્ત કરવું. Subs. Com-
pleting, finishing.

૫૬૦ અ-ગઝે, a-gazhê. વિં નહીં દંખ મારેલું—કરડેલું. Adj.

Not stung—bitten.

૫૬૧ અ-દઝે, a-dazhê. વિં નહીં દાઝેલું—બલેલું. Adj.

Not scalded—burnt.

૫૬૨ હીચે, hîchê. સર્વં કોઈની, કંઈની. Pron. Any
one, something.

૫૬૩ અબચગાન, abchagân. નાં ઓસડ, દવા. Subs.
Medicine, physic.

૫૬૪ હીચ-ચાર, hîch-châr. કિં અં કોઈની રીતે. Adv.
Anyhow.

૫૬૫ આએકત, âéft. નાં મોરાદ, આહુશ, હાજત, ઓદાથી
મોરાદ આહવી. Subs. Desire, wish, want ; wishing
God for the gratification of a desire.

૫૬૬ એઝદ, êzad. નાં ઓદા. વિં આરાધનાને લાએક.
Subs. God. Adj. Worthy profound reverence
—divine honors. Comp. Pehl. ૩૬૬, Av. ૫૬૬, ૫૬૭,
Per. ૫૬૮

૫૬૭ હીઝમ, hîzam. નાં ઈધણ, બાલવાનું લાકડું. Subs.
Firewood, fuel. Comp. Pehl. ૫૬૭, Av. ૫૬૮
Per. ૫૬૯

અબેઝમેઝા, abêzmêziâ. નાં સ્ત્રી—ઓ-
રતની શરમગાહ. Subs. *Pudendum mulieris*.

અઈવર, એવર, aivar, êvar. વિં ખેશક, શંકા—વગર.
Adj. Undoubted, doubtless. (This word can
be read 'aivar' as well as 'adavar'; 'aivar' cor-
responds to the Persian آور 'adavar' to the
Sanskrit अदभ्य 'not insignificant'.) Av. Rt.
= S. Rt. दम् to deceive.

આબચરા, âbcharâ. નાં આદમીનો ખોરાક, થોડો
ખોરાક. Subs. The food of man; little food.

સડ, દો

દો-રઝ, dô-raz. સંખ્યાં વિં બસો, ૨૦૦. Numer.
Adj. Two hundred, 200.

અબઝાન, abzân. વિં સખવાર, વાજખી, હકદાર.
Adj. Worthy, proper, rightful, legitimate.

એઝાઝાન્દ, êzâzand. નાં એક નદીનું નામ છે;
અગદાદ શહેર. Subs. Name of a river; Bagdad.

એઝાદ, êzad. See ૧૦૦

અએ-ઝક-અન્દ, aê-zak-and. કિં અં થાને તે
એટલું. Adv. i. e. that (is) so much.

એઝદાન, êzdân. નાં ખોદાનું નામ છે. Subs.
One of the names of God. Comp. Av. = Per. پروردان; Av. Rt. = Sans. Rt. यज् = to
worship.

𐬵𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 𐬵𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 𐬵𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀, êzdân-manîdâr. નાં ખો-
દાને દીક્ષમાં યાદ રાખનાર; મોખેદીના હોનરો મધેનો એક
હોનર (ગુણ) નું નામ છે. Subs. Inward remem-
brancer of God; one of the attributes of the
priestly caste. Comp. 𐬵𐬀𐬭𐬀 = Av. 𐬵𐬀𐬭𐬀 + 𐬵𐬀𐬭𐬀
Av. Rt. 𐬵𐬀 = S. Rt. 𐬵𐬀 = Per. 𐬵𐬀𐬭𐬀 to think.

𐬵𐬀𐬭𐬀 𐬵𐬀𐬭𐬀-ઝન, aê-zîn. નાં આ હથિઆર—અસ્ત્ર. Subs.
This weapon—tool.

𐬵𐬀𐬭𐬀 } 𐬵𐬀𐬭𐬀, êzên. કિં અં મુકાબેલ, સાંમણે, રૂબરૂ, બરા-
બર, 𐬵𐬀𐬭𐬀 } 𐬵𐬀, ફરીને. Adv. In comparison, opposite,
in front of; face to face; along with or together;
again.

𐬵𐬀𐬭𐬀 𐬵𐬀𐬭𐬀 𐬵𐬀𐬭𐬀, âbzîrgâs. નાં જે શખસ બાહરથી
સારો દેખાવ દેખાડે અને અંદર ખાનેથી ફીતને અંગીજી કરે તે.
Subs. He who displays a pleasant exterior and
incites rebellion within.

𐬵𐬀𐬭𐬀 𐬵𐬀𐬭𐬀, âbzan. નાં એક ચોકસ જતનું નાહાવાનું
વાસણ જેમાં દવા સાથનું ગરમ પાણી ભરીને આખરી માણસને
બેસાડેછે તે; કપડાં ધોવાનું વાસણ. Subs. A particular
kind of bathing vessel filled with water, medi-
cinally prepared, in which the patient sits or lies
down; a vessel in which clothes are washed.
Comp. Per. 𐬵𐬀𐬭𐬀

𐬵𐬀𐬭𐬀 𐬵𐬀𐬭𐬀, êzan. See 𐬵𐬀 = êzan.

𐬵𐬀𐬭𐬀 𐬵𐬀𐬭𐬀, hêzvân. નાં જખાન, જીભ. Subs. The
tongue. Comp. Pehl. 𐬵𐬀𐬭𐬀, Av. 𐬵𐬀𐬭𐬀, Sans.
जिह्वा.

૧૧૧૫૫૫૫ હીઝવારદન, hízvârdan. કિં ઠોકવું, કુટવું. V.
To knock, to beat, to pound, to thrash.

૧૧૧૫૫૫ આ-ઝનશને, â-zanashnê. નાં મારવું. Subs.
Striking. Comp. Av. Rt. ૧૧૫+ =

૧૧૫૫ એઝેન, ézên. વિં ખરાબ, માડું, નકાદું. Adj. Bad,
evil, naughty.

૫૫૫૫૫૫૫ આઝમાએશની, âzmâêshnî. નાં અજમાવવું;
દવા આપવી. Subs. Making an experiment;
administering medicine. Comp. Per. آزمایش

૫૫૫૫૫૫ સે-ઝરમી, sê-zarmî. વિં ત્રણ વસંતને લગવું.
Adj. Pertaining to three springs. Av. ૫૫૫૫૫૫-૫૫૫

૫૫૫૫૫૫ સે-ઝરમી-રતુ, sê-zarmî-ratû. નાં ત્રણ વસંત-
નો વખત—રતુ. Subs. Three springs or three
spring-time. Av. ૫૫૫ ૫૫૫૫૫૫૫૫

૫૫

૫૫ અએત, હેદ, aêt, hêd. કિં છે. નાં અય; હસ્તી, મો-
જુદ. V. Is. Subs. Astronomical tables; exist-
ence, existing.

૫૫ અએત, હએત, aêt, haêt. કિં છે. સર્વં તે, તેઓ;
જેમકે ૫૫૫ અએત—બરેદ, aêt—barêd, તેઓ લઈ જ-
ાય છે. V. Is. Pron. He, she or it, they :—as
૫૫૫ = they carry.

૫૫ અબદ, abad. નાં એક દેવનું નામ છે, કે જેને સામ
નરીમાને માર્યો હતો. Subs. Name of a demon
killed by Sâm Narimân.

જ્ય અસ્ત, ast. નાં હાડકું. Subs. A bone.

જ્ય આએદ, aêd. કિં આવે. V. May come.

જ્ય આદ, અએદ, âd. aêd. કિં અં એ રવેચે—મુજબ,
એ પ્રમાણે. Adv. In this manner, thus.

જ્ય આદ, âd. See અદ ad.

જ્ય આસ્ત, âsta. કિં બેસે, રહે. V. May sit, remain.

Av. Rt. ૐ = Sans. आस् to sit.

જ્ય ખેદ, khêd. નાં પોકાર, સોર; કિં બીહીવડાવે, પછવાડે
દોડે. Subs. Noise, uproar; commotion, agita-
tion. V. May terrify; may follow after. Comp.

Per. خیدن

જ્ય ગઝદ, gazîd. કિં કરડયું. V. Bit.

જ્ય હીદખ, hîdakh. નાં તુંદ—તીખો ધોડો. Subs. A
fiery horse.

જ્ય અએ-તાએ, aê-tâê. નાં એક તાએ—દુકડો; “તાએ”
તે “ઓરવીસ ગાહ”ની કિયામાં આલાત તરીકે આવેછે કે ને
રૂપાનો અથવા પીતલનો, પાતલા સહીઆ નેવો આવેછે. વિં
એખણું. Subs. One *tâe* or the *Barsam* twig
used in the *Orvis Gâh*. The number of these
twigs varies according to different ceremonies.
Now-a-days slender rods of silver or brass are
used instead of the *Barsam* twigs. Adj. Single,
solitary.

જ્ય સે-તાએ, sê-tâê. નાં ત્રણ તાએ—દુકડા. Subs.
Three *tâes* (or *Barsam* twigs), three pieces.

જ્ય અઈતાને, âitânê. વિં નહીં જણાયલાઓ. Adj.
Unknown (plu.)

જાજ્ઞ અએતાન, હેતાન, aêtân, hêtân. નાં હસ્તી વાલાઓ, જીવતાઓ, આદમીઓ, ખીજાઓ, લોકો, તેઓ. Subs. Those that exist—live; men; others; people; they. Comp. Pâz. ૧૪૯૭૭

अ-जतीबुनस्त-होमनद, a-jatībūnast-hōm-
nad. कि० भेसाडयो—तप्तनशीन डीयो नथी. V. Did
not seat or cause to sit; did not enthrone.

॥१॥ अ-जतीबुनतन, a-jatibunatan. ड़ि० नहीं बसवुं.
नहीं भज्युत रहवुं. V. Not to sit ; not to remain
stable.

हेतोमंद, hêtomand. ना० शेहेरनुं नाम, ओक नदीनुं
नाम. वि० ह्याडमंद. Subs. Name of a city (Hilmend);
name of a river. Adj. Corporeal. Av. **𐬵𐬁𐬀𐬨𐬙𐬭𐬀**

॥ अस्तोमंदान, aêt—astômandan. वि०
 ह्रासभेदे. Adj. plu. Corporeal, material. Comp.
 Av. 𑀭𑁆𑀢𑀺𑀓𑀾𑀣𑀻𑀧𑀺𑀢𑀺

५५५५ से-ताङ्क, sê-tâk. ना० वण ताजे. Subs. Three *tâes*
(or Barsam twigs).

જાગૃત એસ્તાદ, Êstâd. ક્રિ० રાજ્યું. V. Kept.

ଈଷ୍ଟାଦେଶ, *Estádêd*. ଛିଂ ଗୋ ରହେ. V. May
stand.

॥१७॥ अस्तादन, êstâdan. ६०. See ॥१७॥ êstâdan.

આસ્તારીદેદ, āstārīdēd. ક્રિ० ગુનેહગાર છે—
 થાયછે. V. Is a criminal, becomes a sinner—
 offender.

અજેતે, હેત, aêêê, hêt. નાં હસ્તી, માણસ, હાડકું ; ખોદા, જંદગી. વિં હસ્તીવાણું ; જીવતું, મોજુદ ; ખાલેસ. Subs.

Existence; man; a bone; life; God. Adj.

Existing, living; pure; unmixed.

અજેતશ, aêtash. કિં તેજી છે. V. He or she is also.

અજેતી, âetî. નાં હસ્તી, હયાતી, કાએમીઅત, હમેશગી; આત્મા, સ્થીતિ; હથિઆર; વાસ્તવિકપણું; પેદાયશ. વિં આપમતલખી, બોહોમીણું, યુદ્ધ પસંદ. Subs. Existence, life, stability; eternity; soul; state; a weapon, an instrument; honesty; creation. Adj. Selfish; obstinate; self-complacent. Pâz. ૪૪૦૦ = Per. هستي; Av. Rt. ૭ = to be.

અજેદી, એદી, aêdî, êdî. હબયાં અંબી, વળી, અને, વળી તે, હમણા, આએ જગોએ. Conjun. Even, also, and; even he—she—it; now, in this place.

અજેત-દેહેશની, aêt-dêhêshnî. નાં હસ્તી આપવી, હસ્તીમાં લાવવું, પેદા કરવું. Subs. Giving life, bringing into existence; creating.

આઈતીહીનદ, âitîhinad. કિં કાયમ—પાયદાર રહે છે. V. Remains stable—permanent.

આઈતશને, હેતશને, âitashnê, hêtashnê. નાં હોવું, થવું, કાયમી, સલામતી. Subs. Being, becoming; permanence; safety.

અજેતી, aêtî. વિં હસ્તીવાણું, હસ્તી બોગવનાઈ. Adj. Existent; enjoying existence.

આઈતીગાન, âitîgân. Plural of ૪૮૦ which see.

અજેતીગી, aêtigî. See ૪૮૦ aêtî.

અજેત-સવાક, aêt-savâk. નાં એક યુનાહ—પાપ

—વાંક ; એક જગા. Subs. One crime—sin—
offence ; one place.

૧૧૧૧૧૧૧ અઈતેગુનતન, aītēgūnatan. કિં ચોકસ વખતે
કરવું, અજયબ ચીજ કરવી. V. To do (a thing) at
a certain time ; to perform a wonderful thing.

૧૧૧૧ આબ્તીન, ābtīn. નાં પાદશાહ ફરેહુનનાં આપવું નામ
જેને જોહાકે માર્યો હતો. Subs. Name of the father
of Feridoon, whom Zohâk killed. Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌
= Sans. आभ्य, Per. آبتین

૧૧૧૧૧૧૧ જેતીઓદદ, khêtîôdad. નાં જોડું, સગાઈ. Subs.
A wedded pair ; relationship. Comp. Av. 𐬵𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌

૧૧૧૧૧૧૧ અજેતીનંદ, aêtīnand. કિં તેઓ છે. V. They
are.

૧૧૧૧૧૧૧ અજેતીવંદ, aêtivand. વિં હસ્તીવાહું. Adj. Hav-
ing an existence.

૧૧૧૧૧૧૧ એસ્તીનંદ, êstīnand. કિં ઉભો રહેછે, કાયમ રહેછે.
V. They stand—remain permanent.

૧૧૧૧૧૧૧૧ અઈત્યુનતન, aītḡūnatan. કિં ખબરદાર—અણીવું
—વાંકેફ—આઘાહ કરવું ; લાવવું ; ઉત્પન્ન કરવું ; પરવરેશ
કરવું ; મંગાવવું ; લઈજવું ; પેદા કરવું ; ઉભું કરવું ; આવવું.
V. To make vigilant—intelligent—acquainted
with ; to bring, to produce ; to nourish ; to send
for ; to carry ; to create, to raise, to make erect ;
to come.

૧૧૧૧૧૧૧ અજેતીવંદ, aetivand. See ૧૧૧૧૧ aêtivand.

૧૧૧૧૧૧ આઈત્યુનતન, આઈદ્યુનતન, âitgunatan, âidgunatan. See ૧૧૧૧૧ âitgunatan.

૧૧૧૧ આઈત્યુનમ, âitgunam. કિં હું લાવું. V. I may bring.

૧૧૧૧ એસ્તીનમ, êstinam. કિં કાયમ—ઉભો રહું. V. I may be firm—constant; I may stand.

૧૧૧૧ અએતદક, aêtadak. નાં બદલો, ઈનામ. Subs. Requitat, reward.

૧૧૧૧ અએત-દોદ, aêt-dôd. કિં અં બીજું એકે. Adv. Furthermore.

૧૧૧૧ અએતેદ, એસ્તેદ, aêtêd, êstêd. કિં રહે; થાએ. V. May remain—be. Comp. Pâz. ૧૧૧૧

૧૧૧૧ અએતે, aêtê. See ૧૧૧૧ aêtê.

૧૧૧૧ એઝદ, êzad. નાં યજ્ઞદ, કરેશતો, ખોદા. Subs. Yazata; an angel; God. Comp. Pehl. ૧૧૧, Av. ૧૧૧૧, Sans. यज्ञत.

૧૧૧૧ હીતુ, hitu. નાં પુલ. Subs. A bridge. Av. ૧૧૧૧ = Sans. सेतु.

૧૧૧૧૧૧ અસ્તોહાદ, astôhâd. નાં એક દેવનું નામ છે જેનું કામ આ દુન્યામાં સઘણી વસ્તુઓનું મરણ લાવવાનું છે. Subs. The name of a demon whose work is to bring destruction of everything in this world. Comp. Av. ૧૧૧૧૧-૧૧૧૧

૧૧૧૧૧૧ અએતે-હીએ, aêtê-hîchê. કિં છે નહીં; બરશો—વિશ્વાસ નથી. V. Is not; there is no confidence.

૧૧૧૧૧ અએત્વાન, aêtvân. See ૧૧૧૧ aêtân,

હૈતુ-ઓમન્દ, hêtû-ômand. See હૈતુમ્, hêtommand.

અએતે, aêtê. See અએતે, aêtê.

હસ્તન્દ, hastand. કિં તેઓ છે. V. They are.
Comp. Per. هستانند

અએતી, aêtî. See અએતી, aêtî.

અએતે-શ, aêtê-sh. કિં તેનું છે. V. (It) is his
(lit.)

આસ્તુનીહેદ, âstûnîhêd. કિં દેખાય છે. V.
Appears.

અએતની-કેશ, aêtanî-kêsh. નાં તેની દીન—
રેવાજ છે. Subs. It is his religion—usage.

અએતની, aêtanî. વિં હસ્તીને લગતું Adj. Per-
taining to existence.

અએદુન, અએતવન, aêdûn, aêtvan. કિં અં એજ
રવેશે, એ રીતે, એમ, એટલું, ઘણી રવેશે, એવોજ, તુરત, હમણા,
એક તરેહ—રીતે, જેમ, એટલા વાસ્તે, હયાં, આએ વખતે,
એથી કરીને, કેમ, શામોટે. Adv. In this manner,
thus ; so, so much ; in many ways ; of this very
sort ; soon, now ; in one way ; as, for this
reason ; here ; at this time, so that, how ; why.

Comp. Pehl. 𐭠𐭣𐭥, Av. 𐬀𐬥𐬀

ગઝદન, gazîdan. કિં કરડવું, દંખ મારવું. V. To
bite, to sting. Comp. Per. گزیدن

સે-તન, sê-tan. નાં ત્રણ બદન. Subs. Three
bodies. Comp. Per. سه تن

હીતન, hîtan. કિં ચાવવું, ખેંચવું, નાખવું. V. To

grind with the teeth, to masticate ; to pull, to throw.

અએદુન-શ, aêdûn-sha. સર્વં એ રવેશે તેને. Pron. In this manner to him.

આઈતુનેદ, âitûnêd. કિં મંગાવે. V. May send for.

આસ્તુનીદિ, âstûnîdê. બૂં કું એયણું. Past. part. Seen, perceived.

અએદીન, aêdîn. કિં અં એ જગે, એ રવેશે, આએ —એ વખત—ઘડી. Adv. At this place, in this manner, at this time.

અએદુન, aêdûn. See અએદુન.

અએદુન-ચ, aêdûna-cha. કિં અં વધી તેજ પ્રમાણે, અરેઅર એજ મુજબ. Adv. Even in this manner ; certainly in this way.

અએદુન-મેન-અમચ, aêdûn-mên-amach. કિં અં એમ બનવાનું કારણ એકે. Adv. The reasoning of so happening is.

આઈતુનતન, âitûnatan. કિં લાવવું, મંગાવવું. V. To bring ; to send for.

એતુનતન, êtûnatan. કિં છુટું થવું, છુટકારો થવો. V. To be free from, to be released.

અએતુન-પાદ, aêtûn-pâd. નાં આદરબાદ નામનાં એક પરહેજગાર દસ્તુરનું નામ છે, કે જે પાદશાહ હોરમજદનાં વખતમાં પેદા થયો હતો, જેણે તાવેલી કલ્લાઈ પોતાની છાતી ઉપર ઓતીને મોજાએ દેખડાવ્યો હતો તે. એ બોલ જાણના નો બગડેલો આકાર છે. Subs. A devout and godly Dustoor, named *Aderbâd*, who flourished in

the reign of king Hormazd. He showed miracles by pouring melted tin on his bare breast. A corrupt form of *ayôk*; Av. *ayôk*—*ayôk*.

ફિજીયન અયોક, *ayôk*. વિં સંખ્યાં એક, ૧. Numer. Adj. One; 1. Comp. Pehl. *ayôk*.

ફિજીયન એતુક, *étúk*. નાં અશારત, યુક્ત અબરી; યુક્તહાલી. Subs. Joyful tidings, happy news; rejoicing.

ફિજીયન અએતગી, *aétagi*. નાં હસતી, મુદત; જેમકે સંકીર્ણ અસત્ કેટલીએક મુદત સુધી. Subs. Existence; period; as સંકીર્ણ અસત્ = for some period.

ફિજીયન આબ્ત-તુમે, *âbtantûmê*. નાં મેવાનો રસ; 'તુમે તુમે' નામની વનસ્પતીનો રસ. Subs. The juice of fruits; the juice of the herb *sumac* or *summach*. Comp. Per. *âb tûmê*.

ફિજીયન અએતુમ, *aêtûm*. કિં હું છું. કિં અં એ રવેશે, એવું, એમ. V. I am. Adv. In this manner, thus, such.

ફિજીયન અગ-તુમ, *ag-tûm*. વિં સર્વથી ખરાબ—ખુરં. Adj. Worst, most evil. Comp. Av. *ag-tûm*.

ફિજીયન આ-તુમ, આએ-તુમ, *â-tûm*, *âê-tûm*. નાં આએ—તે અંધારું. Subs. This—that darkness. Av. = Av. *â-tûm*. Sans. *तमसः*.

ફિજીયન આબ્તુમ, *âbtûm*. નાં ઓદાના નામોમાંનું એક નામ. Subs. One of the names of God.

ફિજીયન હાતુમ, *hâtûm*. નાં એક નુસ્કનું નામ છે. Subs. Name of a *Nosh*.

૩૬૧૦ } હેતુમંદ, હેતમંદ, hêtûmand, hêtmand. See ૩૬૧૦
 ૩૬૧૦ } hêtômand.

૩૬૧૦ હેતોમંદ, hêtômand. See ૩૬૧૦ hêtômand.

૧૩૦૦ અસ્તે, astê. નાં હાડકું, મેવાનો દાણો—ઠળીઓ. વિં
 મોજુદ, તૈયાર. Subs. A bone ; a seed or stone of
 a fruit. Adj. Existing, ready. Per. استر

૫૭૧૦ અએતગી, aêtagî. See ૫૭૧૦ aêtagî.

૧૫૧૦ અએતકીન-ગીન, aêtakîn-gîn. નાં ધરધણી, મકાનનો
 માલિક. Subs. A landlord, the owner of a house.

૧૭૧૦ ગજીદે, gazîdê. Dîn. ફું વિં કરડેણું, દંખ મારેણું ;
 જેમકે ૧૦૬ ૬ ૧૭૦૦-ગજીદે-મીન-માર = અઝડાથી દંખ મારેણું.
 Part. Adj. Bitten, stung ; as ૧૦૬ ૬ ૧૭૦૦ = (gazîdê-
 min-mâr) bitten by a snake.

૬૧૦ અએત-ચ, હએત-ચ, aêta-cha, haêta-cha. કિં વણી
 તે છે, અને તે છે, વણી એમણી છે. V. Even it is,
 and it is, even it is so.

૬૧૦ અએતુમ, aêtûm. See ૬૧૦ aêtûm.

૧૩૦૦ અએદર, aêdar. નાં નજીવી ચીજ ; આ દુન્યા, આએ
 જગા. કિં અં હયા, હમણા, એ. Subs. A trifle ; this
 world ; this place. Adv. Here, now if. Comp.
 Av. અં, અં, Sans. અન્ન = Per. ايد.

૭૦૦

૧૩૦૦ } અએવારે, aêvârê. નાં ઉજરનનો વખત, સમીસાં-
 ૧૩૦૦ } હાંજનો વખત. Subs. The time of *Uziran* ;
 the evening time.

જાન્યવાર ૧૯૦૭ } અએવ્યાસ્ત, aēvyāst. કિં આસપાસ વીટાધું,
જાન્યવાર ૧૯૦૭ } પેટુરું. V. Girded round, put on
(clothes).

જાન્યવાર ૧૯૦૭ અએવગહાની, aēvagahānī. વિં કુસ્તીને લગતું.
Adj. Pertaining to *kushti*.

જાન્યવાર ૧૯૦૭ } અએવ્યાન્ધાન, aēvyānghān. નાં કુસ્તી, કમ-
જાન્યવાર ૧૯૦૭ } રબંધ. Subs. *Kushti*; waistband.

જાન્યવાર ૧૯૦૭ અએવ્યાસ્તશને, aēvyāstashnē. નાં આસપાસ
વીટાળતું, બાંધતું. Subs. Girding round; binding.

જાન્યવાર ૧૯૦૭ અએવગહીનાન, aēvagahīnān. નાં કુસ્તીઓ,
એવંધનો. Subs. *Kushtis* (sacred girdles worn
by the Parsis round the waist); *aivyānghans*;
(the aivyānghān is the girdle or tie with which
the Barsam is to be tied together).

જાન્યવાર ૧૯૦૭ અએવગહીનેદ, aēvagahīnéd. કિં તે આસપાસ
બાંધે છે. V. He girds up round.

જાન્યવાર ૧૯૦૭ અએવ્યાગાનીદન, aēvyāgānīdan. કિં બાં-
ધતું, કુસ્તી બાંધવી. V. To bind, to gird up the
kushti round the waist. Comp. Av. ~~જાન્યવાર ૧૯૦૭~~;
= Sans. અમિ + Av. Rt. ~~જાન્યવાર ૧૯૦૭~~ = Sans. આસ્ to put
on, to sit.

જાન્યવાર ૧૯૦૭ અએવ્યાકસ્ત, aēvyākast. કિં બાંધી, કુસ્તી
બાંધી. V. Bound, tied; girded up the *kushti*
round the waist.

જાન્યવાર ૧૯૦૭ અએવ્યાગસ્તશને, aēvyāgastashnē. નાં
બાંધતું. Subs. Binding.

॥ १૦૧ ॥ અએવ્યાગસ્તન, aēvyāgastan. See ॥ ૧૦૧ ॥
aēvyāgānīdan.

૧૦૨ ૥ અદ્વીગાન, adpīgān. See ૧૦૨ ૥ ābtīn.

૧૦૩ ૥ અએવસ્રુસ્રેમ, aēvasrūsrem. નાં દહાડાની ચો-
થી ગેહેનું નામ, એક દરેરતાનું નામ. Subs. *Aivicruthrem*
Geh (the fourth subdivision of the day); name
of an angel. Av. ૧૦૩ ૥

૧૦૪ ૥ આબફસદ, ābfasard. નાં બીલોર, સીસો. Subs.
Crystal-glass; a large glass bottle.

૧૦૫ ૥ અએપોખ્તે, aēpōkhtē. બૂં ૬૦ પકાવેલું, તૈયાર થ-
યલું. Past partic. Cooked, prepared.

૧૦૬ ૥ અએફત, aēft. નાં હાજત, મોરાદ, આએપત, પામવું,
૧૦૭ ૥ આહેશ. Subs. Want, desire, income, ac-
quiring.

૧૦૮ ૥ અઝવર, azvar. વિં બુલંદ, ચઢવું; શિખેલો; કલા
પ્રમાણે ચાલનાર. Adj. Exalted, high; learned;
tractable. Comp. Per. ૧૦૮ ૥

૧૦૯ ૥ અસ્પરાસ, asparās. See ૧૦૯ ૥ asparās.

૧૧૦ ૥ એફ્રે, éfrē. નાં અંદાજ પ્રમાણે બોલનાર. Subs.
One who speaks moderately.

૧૧

૧૧૧ ૥ અઈમ, aīm. વિં બરાબર, સરખું. Adj. Proper,
equal, alike.

૧૧૨ ૥ આએમ, āēm. નાં દહાડો; આકતાબ, જમાનો, ધંધો; કુર-
સદ. કિં હું આવું, હું લાવું—મંગાવું. Subs. A day,

the sun; time, profession, leisure. V. I may come—bring—send for.

આદમ, âdam. નાં પેહલું ઈનશાન, આદમ. Subs. The first created human being; Adam. Per. آدم

આમ, âm. વિં સર્વ, સઘણું, તમામ, બધું. Adj. All, whole, entire.

એમ, êm. સર્વં જે, તે. Pron. Who, which, he.

ખીમ, હીમ, khîm, hîm. નાં ચાલચલણ, અવાશ, આસીઅત, અસલત, સ્વભાવ, ટેવ. Subs. Conduct, nature, disposition, temper; quality, habit. Av. 𐬕𐬀𐬨𐬀𐬭𐬀 = Per. خیم

દામ, dâm. નાં પેદાયશ, સૃષ્ટી, પૃથ્વી. Subs. The creation, the universal system; the world. Comp. Pehl. 𐬔𐬀, Av. 𐬔𐬀𐬭𐬀, Per. دام

હજમ, hajma. નાં રોશની, ઉજશ. Subs. Light, radiancy.

હીમ, hîm. નાં દીકરી; જમીન. Subs. A daughter; land or ground.

હેમ, hêm. કિં હું હોઉં—રેહું. V. I may be—remain.

ફમ, hêm. વિં લાયક, ઘટવું. Adj. Fit, proper, deserving.

અદમીદીગાન, admîdigân. નાં ઉમેદવારો, આશાવંતો. Subs. Candidate; hopeful.

અગ્માન, agmân. નાં ઓદાતાલાનાં નામોમાંનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

અગમ્ય અ-ગમાન, a-gamān. વિ० બેગુમાન, શક વગરનું. ના०
ઉસ્તવારી, Adj. Doubtless, undoubted. Subs.
Firmness.

અજાન્ય અ-જમાન, a-jamān. વિ० અજમાવ્યા વગરનું, કસ્યા
વગરનું. Adj. Not experienced, not tried—tested.

અદમાન } અદમાન, admān. ના० ઉમેદ, આશા; ઈલાજ, ઉપાય.
અદમાન } Subs. Hope, expectation, remedy, means.

અદમાન અ-દમાન, a-damān. ના० કવખત—મોસમનું. Adj.
Untimely, unseasonable. Comp. Per. اذى زمان

આદમાનીગાન } આદમાનીગાન, ādmānīgān. ના० એકીનદારો,
દીનદારો, દયાનતદારો, વિશ્વાશુઓ. Subs.
The faithful; religious men; trustworthy—con-
fidential persons.

અદમાન અ-દમાન, a-damān. See અદમાન a-damān.

અદમાન અદમાન, admān. ના० ઉપર લાવવું. Subs. Bring-
ing up.

હીમાન હીમાન, himān. ના० ખસલતો, ખવાસ, ટેવો. Subs.
(plural) Habits, practices, qualities.

અદમાર, એમાર, admār, êmār. ના० સુમાર, ગણતરી,
અટકલો, હીસાબ, એશારો; શોધ. Subs. Computation,
reckoning; guess; account, hint; inquiry.

અદમાર-વજારદાર, admār-vajārdār. ના०
સુમાર કરનાર. Subs. One who reckons—com-
putes.

અઈમે, aîmê. ક્રિં અં હમણા, એક ખારગી. Adv.

Now ; in one sense ; from one point of view.

એમદ, êmad. નાં જમીનને એડવાનું હથીઆર. Subs.

An instrument for tillage.

અ-દમીઆ, a-damîâ. વિં લોહી વગરનું. Adj.

Bloodless. Contrast Ar. ^{مدم}, ^{لدم}

એમી, êmî. નાં એક ક્રેશ્તાઈ ખસલતના આદમીનું નામ છે. Subs. Name of an angelic man.

હીમી, hîmî. નાં ખાશીઅતો, ખવાસો. Subs. Qualities, habits.

હીમીહા, himîhâ. ક્રિં અં ખવાસ—ખાશીઅતથી.

Adv. By habit, nature.

અદમીદ, admîd. નાં ઉમેદ, આશા. Subs. Hope, expectation. Comp. Pehl. ^{اميد}

અ-જમીકીન, a-jamîkîn. નાં મટોડીનું ખનાવેલું નહી તે. Subs. Not made of earth. Contrast Av.

^{معدني}, ^{معدني}

હીમ-સરીતર, hîm-sarîtar. નાં વધારે ખુરી આદત. Subs. A worse habit.

અદમીનીદન, admînîdan. ક્રિં ઈમાન—એકીન લાવવું. V. To put faith in.

અએ-મીનશની, aê-mînashnî. વિં મનશની વિચારને લગતું નહીં તે. Adj. Not relating to the thought.

અદમીનેશની, admînêshnî. વિં ઈમાનને લગતું. નાં ખાહેશ કરવી, ઈમાન લાવવું, ખાહેશ, ઉમેદ. Adj.

Pertaining to faith. Subs. Desiring, putting faith (in something); wish, hope.

અમીદ, admîd. નાં ઉમેદ. Subs. Hope. Comp. Pehl. અમીદ

અમીદાને, admîdânê. નાં ઉમેદો, આદેશો, ઉમેદવારો; એક દસ્તુરનું નામ છે. Subs. Hopes, desires; hopeful men; name of a Dustoor.

અમીદાન, admîdân. See અમીદાને.

અમીદાર, admîdâr. વિં આશાવંત, ઉમેદવાર. Adj. Hopeful, expectant. Comp. Per. امیدوار

અમીદી, admîdî. નાં ઉમેદપણું, ઉમેદ, આશા, આગુરતાર્થ. Subs. Abst. Hopefulness; expectation.

અમીદી, admîdî. વિં આગુરતાર્થવાળું. Adj. Eager, earnest.

અમીદે, admîdê. See અમીદાર.

અમીદવાર, admîdvâr. વિં ઉમેદવાર, એકીનદાર. Adj. Hopeful, faithful, conscientious. Per. امیدوار

અમીદવારી, admîdvârî. નાં બાવવાં ઉમેદવારી, એકીનદારી. Subs. Abst. Hopefulness, conscientiousness, trustworthiness.

અમીદવારતર, admîdvârtar. વિં વધારે એકીનદાર—ઉમેદવાર. Adj. More trustworthy, faithful; more hopeful. Per. امیدوارتر

અમીદીનાક, admîdînâk. વિં ઉમેદવાર કરતું. Adj. Making hopeful.

૧૧૭૫ અએ-મેતુક, aê-mêtûk. વિં મોત વગરનું. Adj. Deathless, immortal.

૧૧૭૫ હમીમાલ, hamîmâl. નાં કોઈ ઉપર જુદું તોહમત — મુકવું, એક ગુનાહનું નામ, દુશ્મન, મુદ્દઈ. Subs. Accusing some one falsely ; name of a crime ; an enemy, an antagonist.

૧૧૭ અએમન, aêman. નાં દરાખ. Subs. A grape.

૧૧૭ અદમન, adman. નાં દીલ, શરીર. કિં અજે, કારણ કે, ક્યારે ; બલકે ; એકાએક. Subs. The heart, the body. Adv. That, as, because, when ; rather ; suddenly, all at once.

૧૧૭ અ-દમુન, a-damûn. વિં બેદેલ, નાહમેદ. Adj. Disaffected, dissatisfied, hopeless.

૧૧૭ અદે-મન, અ-દેમન, adê-man, a-dêman. હું નહીં— નથી. Not I ; I am not.

૧૧૭ આદમુન, âdmûn. નાં તેજ, ઝલકાટ, પ્રતાપ. Subs. Lustre, brightness, glory, grandeur.

૧૧૭ એમન, êman. નાં પરગણાનું નામ છે. વિં નિર્ભય, ધાસ્તી વગર, નચીત, બેફીકર. Subs. Name of a province ; Arabia Felix. Adj. Fearless, undaunted, free from anxiety, at ease. Comp. Per. ايمان and ايمان

૧૧૭ યસ્મન, yasman. નાં રૂપું ; ચંપેલી. Subs. Silver ; jessamine ; jasmine. Per. ياسمين, ياسمين

૧૧૭ હમુ, hamû. કિં અં એજ મુજબ—રીતે ; સરખી રીતે, હમેશાં. Adv. In the same manner, thus ; equally ; always.

હીમે, hímê. નાં અવાસ, સ્વભાવ, ગુણ. Subs. Quality, nature, disposition, characteristic.

હમ-વાઈનેદ, ham-vâinêd. કિં સાથે ઉડે. V. May fly together.

હમુ-ખીનીદે, hamû-khînidê. ભૂં કું એજ મુજબ કીનો—દ્વેષભાવ રાખેલું. Past. part. Harboured revenge—spite in the same manner.

આદમુન-ગાહ, âdmûn-gâh. કિં અં તરતજ, જલદી, તેજ વખતે. Adv. Immediately, soon, at the same time.

અદમુનશની, admûnashnî. નાં ઈમાન, એકીન. Subs. Faith, belief.

અએમુનશને, અએમુનશની, aêmûnashnê, aêmunashnî. See અમુનશની admûnashnî.

અદમુનેશન, admûnêshna. નાં ઈમાન—એકીન લાવવું. Subs. Putting faith—belief.

અદમુદીન, આમુદીન, હમુદીન, admûdîn, âmûdîn, hamûdîn. કિં અં એ રવેશે, એજ તરેહ, દરેક રીતે, બીલકુલ, પુરેપુરું. વિં એકજ ધરમ માનનાર. Adv. Thus, in this manner; in every way; altogether, wholly. Adj. Believing

in the same religion. Pâz. ૧૨૬૭

અદમુન, દીદમુન, admûn, dîdmun. કિં આજ્ઞાં તું એ, નેધાહ કર. V. Imper. Behold, observe minutely.

સે-મન, sê-man. નાં ત્રણ મન—વિચાર. Subs. Three minds—ideas.

અ-દમુની, a-damûnî. વિં એક દીલ નહીં, બ્યાર
રાખનાઈ નહીં તે, એક સંપ નહીં તે. Adj. Not
unanimous, not bearing love to ; not at peace.

આદમુની, âdmûnî. વિં દીલ—બ્યાર રાખનાઈ. Adj.
Setting one's heart on, bearing love to.

હીમુની, hîmûnî. નાં આદેશ, મરજી. Subs.
Wish, desire, liking.

અઈમુનેશની, હીમુનેશની, aîmûnêshnî, hîmû-
nêshnî. નાં વિશ્વાસ—બરોસો રાખવો, ઈમાન
રાખવું. Subs. Placing confidence, faith, believ-
ing.

અદમુનશને, admûnashnê. નાં ઈમાન ; બરોસો રા-
ખવો. વિં રોશન, ખોલ્લું. Subs. Faith, trusting.
Adj. Clear, apparent, obvious.

અઈમુનસ્તન, aîmûnastan. ક્રિં ઈમાન—એકીન
લાવવું, વિશ્વાસ રાખવો. V. To put faith in ; to trust.

અદમુનસ્તન, આદમુનસ્તન, દીદમુનશતન, admû-
nastan, âdmûnastan, dîdmûnastan.

ક્રિં આરજી રાખવી, ચાહવું, પાંમવું, એવું, ઈમાન રાખવું,
ઉગવું, કબુલ કરવું, રજી કરવું, હાજર થવું. V. To
desire ; to long for ; to obtain ; to behold ; to
put faith in ; to grow ; to assent to ; to bring
before ; to refer to ; to be present.

અદમુનીન, admûnîn. નાં ખબર, ચેતવણી. Subs.
Notice, warning.

॥ १૦૧ ॥ અદમુનીનશને, admûnînashnê. નાં આઘાહી—
અબર—ચેતવણી આપવી, વાકેક કરવું. Subs. Giving
notice—warning—caution ; acquainting.

૧૦૨ ॥ અદમુનીનીદાર, admûnînidâr. નાં એખ્તીઆર
કરનાર, મેલવનાર. Subs. One who chooses—
acquires.

૧૦૩ ॥ અદમુનીનતન, admûnînatân. See ૧૦૧ ॥ ad-
mûnastân.

૧૦૪ ॥ અદમુનેદ admûnêd. કિં આશા—ઉમેદ રાખે. V.
May expect—entertain hopes.

૧૦૫ ॥ અદમુનીદે, admûnîdê. બૂં કૂં એકીન રાખેલું,
ઈમાન લાવીને. Past. part. Having placed confi-
dence—faith.

૧૦૬ ॥ અદમુનીદન, admûnîdan. કિં આહેશ કરવી, લાડથી
ચાલવું, લટકતી ચાલે ચાલવું, અબર આપવી બાજ લાવવું.
V. To desire, to walk struttingly, to give warn-
ing, to fulfil.

૧૦૭ ॥ આદમુનીદન, âdmûnîdan. કિં ગીરવી મુકવું. V.
To mortgage.

૧૦૮ ॥ દીદમુનીદન, dîdmûnîdan. કિં એવું. V. To be-
hold.

૧૦૯ ॥ અદમુનતન, આદમુનતન, દીદમુનતન. âdmûnatan,
âdmûnatan, dîdmûnatan. કિં આહેશ કરવી, એતેકાદ
રાખવો, સહમજવું, પાંચવું, નાજથી ચાલવું, જણવું, વાકેક થવું,
કથુલ કરવું, એવું, ગીરવી મુકવું. V. To covet, to long
for ; to put faith in ; to understand ; to acquire ;

to walk gracefully ; to know ; to be informed ;
to assent to ; to behold ; to mortgage.

૧૧૫) અએમોક, અએ-મોક, aêmôk, aê-môk. વિં એક પગે
૧૧૬) એડા સાથનું અને એક પગે એડા વગરનું ; Adj.

With a shoe on one foot and without one on
the other. Comp. ૩ + ૧૬ ; Av. ૨૨૮૬ ; Av. Rt.
Sans. - मुच् = to leave off.

૧૧૭) અએમોક-દોબારશને, aêmôk-dôbârashnê. નાં
એક એડે ચાલતું, એક હંધાડે પગે ચાલતું ; એક ચુનાહતું નામ
છે. Subs. Going about with a shoe on one foot
and without one on the other ; name of a crime.
Compare Pâz. ૨૧૭૨-૧૬૭૨ (Patet Ader.)

૧૧૮) હાવનચ, hâvanacha. હાવનીમ ; એ હાવનચનો
બગડેલો આકાર છે. Corrupt form of હાવના-
cha, which see.

૧૧૯) અએ-મોજે, aê-môjê. નાં એક મોજું ; નજર, આંખ.
Subs. A stocking or sock ; sight ; the eye.

૧૨૦) અદમોજે, admôjê. નાં બદન, શરીર. Subs. The
body.

૧૨૧) યસ્મન-ચે, yasmana-chê. વિં વલી રૂપાંતું—ચંપે-
લીને લગતું. Adj. Even silvery or pertaining to
jessamine.

૧૨૨) અદમોત, admôt. કિં અં કયારે, શામોટે કયાં, કોણ.
Adv. When, why ; where ; who.

૧૨૩) આબ-મોર્વારીદ, âb-môrvârid. નાં પાણીદાર-

રોશનીદાર મોતી. Subs. A brilliant pearl. Comp.
Per. مروارید + آب

૧૬૪ અઈમે, aîmê. નાં ઝાડ, ફલ Subs. A tree ; a
fruit.

૧૬૫ હીમે, યસ્મે, hîmê, yasmê. નાં લાકડું, કાથી. Subs.
Wood, firewood. -Comp. Pehl. 𐭥𐭥𐭥

૧૬૬ અઈમત, aîmat. નાં હલનો દાંતો. Subs. A tooth
or cog of a plough.

૧૬૭ અદમત, અદેમત, admat, adêmat. કિં અં કેમ ? શું !
ક્યારે ? ક્યાં, કોણ ? દર વખતે, હરગીજ નહીં. નાં પાદશાહોના
પાદશાહ, આર ઓનાસરો—તલો. વિં પાકીને, ઓખું, અ-
સીલ, અતવંતું. Adv. How, what, when, where,
who ; every time ; never. Subs. The supreme
monarch of an empire ; the four elements.
Adj. Pure, holy, noble, of good parentage.

૧૬૮ અદમેદ, ઉમેદ, admêd, ûmêd. See ૧૬૭ admîd.

૧૬૯ યદમત, yadmat. કિં અં ક્યાંસુધી. Adv. How
long.

૧૭૦ હેમીન, hêmîn. નાં હુનાલો, ગરમીની રૂતુ. Subs. The
hot season ; summer. Comp. Pehl. 𐭥𐭥, Av. 𐬔𐬀𐬭𐬀

૧૭૧ અદમીવાર-તર, admîvâr-tar. વિં વધારે ઉમેદ-
વાર. Adj. More hopeful.

૧૭૨ અઈમર, શુમર, aîmar, shûmar. નાં ગણતરી, શુમાર,
હીસાબ ; કોડાલી. Subs. Computation, reckoning,
account ; an axe, a hatchet. Av. Rt. 𐬔𐬀 = Sans.

स्मृ = Per. شمار

અએમર, aêmar. નાં એક અતનું હથીઆર. Subs.
A kind of instrument—tool.

અદમર, admar. See અદમ્ અદમ્, êmâr.

અદમર્ગ, admarg. નાં આવાજ, હીસાબ, બાકી; હીસાબ કરવો, હીસાબ રાખનાર. Subs. Sound, voice, account, remaining; casting accounts; an accountant.

અએ-મરૂતી, aê-marûtî. નાં એકવાર પઢવાની બંદગી. Subs. Prayer to be recited once. Comp.
અ + મરૂત = Av. અરૂત = Sans. Av. Rt. મરૂત = Sans. Rt. મૂ = to speak.

અ

અઈર, aîr. વિં ઈમાનદાર, પરહેજગાર, કરમાખરદાર, અશો, બલો, ખાલેસ. નાં નેકરસ્તાઓ; તાબેદારી; દીન, ધર્મ; નેકી, વિદ્યા, કેલવણી, જ્ઞાન. Adj. Faithful, devout, obedient, holy, noble, pure, guileless. Subs. Virtuous ways, obedience, religion; virtue; knowledge, learning. Av. અઈર = Sans. આર્ય; Av. Rt. ઈર = Sans. Rt. ઈર, = to be noble—peaceful.

અગર, agar. નાં એક દવાનું નામ છે કે જે સફેદ ખુશબોદાર અને ગાંઠવાળી છે, કે જે ખાધાથી તે જીભ ઉપરનો થર શાક થાયછે; લુખાન; બેસવાની જગા; કુણું; સરદાર. Subs. The name of a medicinal drug, white, fragrant and knotty, which being eaten removes all the impurities on the tongue; frank-

incense ; seat, place for sitting ; a white speck in the eye ; a chief.

૧ અજર, ajar. નાં જડ, બેખ, મૂળ. Subs. A root, origin, source.

૨ અદર, adar. નાં પગની એરી. Subs. The sole of the foot.

૩ અદેર, અજેર, adêr, ajêr. શબ્દો અં હેઠે, નીચે. વિં ઉતરતું, હલકું, નીચું. Prep. Under, beneath. Adj. Inferior, low. Av. adêr = Per. زیر

૪ અબર, abar. નાં વાદળું. Subs. A cloud. Av. abar = Sans. अभ्र = Per. ابر

૫ અ-બર, a-bar. વિં વગર ફલતું, કાયદા વગરનું. Adj. Fruitless, void of profit. Comp. Per. a-bar

૬ આર, âr. વિં ધરાયળું, ભરપુર, ભરેળું. Adj. Satiated, brimful, filled to excess, full of.

૭ આહર, âhar. See âhar .

૮ એર, êr. નાં હોકમ, આજ્ઞા, દીનનું કરમાંન. Subs. A command, an order ; injunction, religious command.

૯ ખજલ, khajal. વિં શરમી-હુ, શરમાઉ. Adj. Abashed ; shy. Per. khajal

૧૦ ખીર, khîr. નાં સોનું, એર ; આખાદી. Subs. gold ; good ; goodness ; prosperity. Per. khîr

૧૧ ખીલ, khil. નાં સફ, હરોલ, હાર. Subs. A line, row, rank ; file.

૧૨ હબર, habar. નાં ધુમસ ; મરદની ઈંદ્રી ; ઈસારો ; માલ,

સામાન. Subs. Mist ; *pudendum mulieris* ; hint ; property, furniture.

હીર, hîr. નાં એખાદત ; વખાણ ; આતશ ; ખોરશીદ ; દાનાઈ, ખુખી ; મતા, દોલત. Subs. Prayer, praise, fire, the sun ; wisdom, goodness, estate, riches.

હુર, hêr. નાં કેલવણી, વિદ્યા ; સુકો નસો Subs. Instruction, learning ; dry impurities.

અઈરા, aîrâ. નાં ખાક, મીટી, ધુલ. Subs. Dust, earth.

અઈલા, aîlâ. નાં તુરાની લશ્કરી સરદારનું નામ. Subs. Name of a Turanian general.

અએ-રા, આરા, aê-râ, ârâ. સર્વં એને, તેને. Pron. To him.

અજેરે, ajêrê. શબ્દં અં નીચે, હેઠે. Prepos. Under, below.

અબરા, abrâ. નાં સરવનું ઝાડ ; ગાયણ, સરોદ, રાગ. Subs. The cypress-tree ; singing a song ; a mode of song ; tune.

આ-અએ-લા, â-aê-lâ. કિં અં આએ—તે નહીં, યા નહીં. Adv. Not this—that ; or not.

આલા, âlâ. નાં કોમ, ટોલો, ઓલાદ, વંશ. Subs. Nation, tribe ; descendants, lineage.

એરા, êrâ. કિં અં શા વાસ્તે ; કેમ ! એટલા માટે Adv. How, why ; for this reason.

અ-બરાહ, a-barâh. વિં તેજ—ઝલકાટ—આખ—

વગરનું. Adj. Void of lustre—splendour—brilliance.

અદર-હાકે, adêr-hakhê. નાં પાતલીની નીચેની જગા. Subs. The space under the sole of the foot; Comp. Av. અદર-હાકે

અબ્રાહામ, અબ્રાહીમ, abrâhâm, abrâhîm. નાં એબ્રાહીમ, થાહુદીઓનાં એક ધર્મ ગુરુનું નામ છે. Subs. The Patriarch Abraham; name of a well-known Rabbi. Ar. ابراهيم

અ-બરીહને, a-barîhanê. વિં નાંચું નહીં. ધકિણું, કપડાં પેહેરેણું. Adj. Not naked, covered, clothed. Contrast Per. برهنه

અએરખત, aêrakht. નાં ખુશી ભોગવવી. વિં નાખાલેશ, છટું. Subs. Enjoying pleasure: Adj. Not unsullied—pure; false.

અએ-રખત, અ-દરખત, aê-rakht, a-darakht. વિં નાખાલેશ, ગડણું; નારાસ્ત, છટું; ખરાબ. Adj. Not unsullied, turbid; untrue, false, evil.

અએરખતે, aêrakhtê. ભૂં કું ઠેરવેલા કાએ દાથી આડું ગએણું—કરેણું. Past part. Deviated from the established rule—law.

અઈરખતન, aîrakhtan. કિં ખુશી ભોગવવી, ખુશ કરણું, નાકરમાન થણું. V. To enjoy pleasure, to please; to be disobedient.

અઈરખ્તે, aīrakhtē. ભૂં કું બેલસેલ કીધેલું, ખોડું
કીધેલું, તરકટ કીધેલું. Past part. Mixed
up, done wrong, forsaken.

અ-બરહમ, a-barham. વિં લેખાસ—પોશાક વગરનું,
Adj. Having no clothes on.

આદરખશ, âdarakhsh. નાં સરદી, ગગરાટ, વીજલી.
Subs. Coldness, thunder, lightning.

અઈરાશ, aīrâsh. કિં અં તેને વાસ્તે, તેને લીધે.
Adv. For that reason, in consequence of that.

અ-ગેરાએશ, a-gêrâêsh. નાં અરાખ—કવખત.
Subs. Unseasonable time.

અ-દરાએશની, a-darâêshnî. નાં આસ્તેથી નહી
બોલતાં. Subs. Not whispering.

એરાસુન, êrâsûn. નાં ભુરા રંગનું કપડું. Subs.
Brown-coloured cloth.

અઈરાસ્તાન, aīrâstân. નાં ખોરાશાન શેહરનું
નામ. Subs. Khorâsân.

આરાસ્તે, ârâstê. ભૂં કું પાક કીધેલું, શીંગારેલું.
Past part. Purified, adorned. Per. آراسته;
Av. + ૨ + ૨ + ૨

અ-ગેરાઈદાર, a-gêrâîdâr. વિં નાખુશ, ગમગીની
બેરેલું, ઉદાસ. Adj. Displeased, sorrowful, sad.

અબ્રહીમ, અ-બરહીમ, abrahîm, a-barhîm. વિં
કદરેલું, બેડોલ, સુરત વગરનું, ખુબ સુરત નહીં તે, રોશન નહીં.

Adj. Ugly, uncouth, shapeless ; not beautiful, not clear—bright.

अब्राहम, abrahām. See अब्राहाम, abrahām.

જેર-જેર, khêr-khêr. વિ० આશ્ચર્ય પામેલો, વગર
સબબનું, નીરપરાધી. Adj. Astonished, causeless;
innocent.

અઈરાન, aīrān. નામ ખોદાવાલા ; બધી બેઠક ; એક
મુલકનું નામ છે કે જે તરફ ઉપર “અમુન” નદી
આવેલી છે, કે જે પાદશાહ ફરેદુને પોતાના બેટા એરચને અખ-
શીઓ હતો ; હોશંગ ખીન સીઆમકને કહે છે ; ઈરાન દેશ.
Subs. God; a good seat; name of a country
through which the river *Amoon* flows, and
which *Feridoon* gave in inheritance to his son
Eraj; *Hoshang* the son of *Syámah*; *Persia*.

અ-દરના, a-darānā. વિ० હદ—લંબાઈ વગરનું.
Adj. Having no limits—length. Contrast Av.

अ० ऐरानी, érání. वि० गोस्साना आतर्शने भारनार, गुस्साने
 दूर करनाई, नरभ भीअजनुं, नरभाशवाधुं. Adj. Destroy-
 ing the flames of anger ; removing the wrath ;
 having a mild temper ; of a gentle disposition.

۱۳۰۳ } अईरानीआन, अईरानीगान, aīrāniān, aīrāni-
 ۱۳۰۴ } gān. ना० ईरानी लोको, बखी दीनवालाओ.
 ۱۳۰५ } Subs. The Persians; followers of the
 good religion. Comp. Per. ایرانیان

عرانیگان, érânîgân, plural of *عرانی*, érânî, which see.

૭૭૭ } અર્ધરાત્રી-વેઝ, aîrân-vêzh. નાં બલાઓનું બીજ,
 ૭૭૭ } એરીઅનલોકોની અસલ જગા, ઈરાનને લગતું મૂલ ;
 વેહેદાતી નદી ઉપર ચાલેલું ઈરાનવેઝ. Subs. The seed
 of the noble; the original seat of the Arians ;
 the Iranian source; *Irân Vej*, situated on the
 river *Veh Dâti*. Comp. Av. ૭૭૭ =
 Sans. आर्य = good, noble ; + ૭૭૭ = Sans. बीज =
 seed.

૭૭૭ અ-ગેરાનીદાર, a-gêrânîdâr. નહીં યુગ્મેરગ કર-
 નાર, મોહોટાઈ નહીં આપનાર, ભારી નહીં કરનાર. Adj.
 Not exalting—giving greatness ; not making
 heavy.

૭૭૭ અ-દરાનીદાર, a-darânîdâr. વિં નહીં પોકારતાં—
 બોલતાં. Adj. Not bawling out, not speaking.

૭૭૭ અ-ઈરાંન, a-îrân. નાં નાચુશ થએલાઓ, અસંતોષી
 લોકો. Subs. Those that are displeased ; dis-
 contented people.

૭૭૭ } અબલાન, આબ્રાન, ablân, âbrân, નાં બાગ, વાડી.
 ૭૭૭ } Subs. A garden, an orchard.

૭૭૭ અર્ધરાત્રી-ગદમન, aîrân-gadman. નાં ઈરાંની
 ઓરેહ, બહી દીનનો આબ—ઝલકાટ. Subs. The Iranian
 lustre; the brilliancy—splendour of the good
 religion. Comp. Av. ૭૭૭

૭૭૭ અર્ધરાત્રી-મન્દુમાન, aîrân-mandûmân. નાં
 ઈરાંનને લગતી ચીજો—વસ્તુઓ. Subs. Things per-
 taining to Persia.

૭૭૭ અર્ધરાત્રી-મરદુમાન, aîrân-mardûmân. નાં

બલા લોકો. ઈરાન શેહરનાં લોકો. Subs. The inhabitants of Persia. Comp. Per. مردمان ایران

ايرانگوں અઈરાનગાન, aîrângân. નાં ઈરાનીઓ. Subs. The Persians.

ابرآلود અબર-ઓમન્દ, abar-ômand. વિં વાદલાં વાહું, વાદલથી બરેહું. Adj. Full of clouds, overcast with clouds.

ايلالو અઈલાવલ, aîlâval. નાં એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain.

ايراف અઈરાફ, aîrâf. નાં હુમેશતગાન બેહુશત. “એરાફ” એક પુરૂષનું નામ છે, કે જે અરદા વીરાફનો બાપ થાય છે. Subs. Purgatory; name of the father of Ardâi Virâf. Comp. Per. اعراف

ابرآزاد અ-બરાઝીઆગી, a-barâzîâgî. વિં ફરેબ—મક્કર—ઠગાઈ વગરનું; શીંગાર વિનાનું. Adj. Guileless; free from deceit; unadorned.

ايرايي એરા-એ, érâ-chê. કિં અંકેએકે. કાંચકે. Adv. Because.

ايراکت અઈરખ્ત, aîrakht. વિં ખુશ, મોજીહું. Adj. Pleased, jolly.

ايراد અઈરદ, aîrad. નાં બીલસ, વેત; અગીઆર આંગળનું માપ જે એક બીલસ ને બે આંગળનું ગણાય છે. Subs. A span; a measure of eleven inches.

ايراکت આદરખ્ત, અ-ઈરખ્ત, âdarakht, a-îrakht. વિં ઝૂકું, નાખાલેશ, ગડહું, કપટી, દ્વેશ બાવી. Adj. False, insincere, not unsullied, turbid; spiteful, malicious.

જુલો આદરદીદે, âdardîdê. વિં ઈઅ—નુંકશાન પોહયા-
ડનારું. Adj. Doing harm—injury, pernicious.

જુલો } આરાદ, એરખત, ârâd, êrakht. નાં અક્ષેશ, સખા-
જુલો } વત; લશ્કર, ખુશી. વિં ખાલેસ, સ્વચ્છ. Subs.
A gift, generosity; an army; joy, pleasure.
Adj. Pure, unsullied, clear.

જુલો એરાદ, êrâd. See જુલો, જુલો, ârâd, êrakht.

જુલો હેરાત, hérât. સં વિં હેસી, ૮૦). નાં હેરાત નામનું
શેહર. Numer. Adj. Eighty, 80. Subs. Herat.

જુલો અઈરાદ-બેહેરામ, âirâd-bêhêrâm. નાં બેહે-
રામનો છોકરો એરાદ, એક માણસનું નામ છે. Subs.
Erâd, (son of Beherâm); name of a man.

જુલો એરખતીદન, êrakhtidan. કિં બેલી નાખવું, ચ-
રકીનવાણું કરવું. V. To mix up; to make filthy.

જુલો અ-દરખતે, a-darakhtê. વિં નહીં કેલવાયણું—શીખણું.
Adj. Not educated—learned.

જુલો એરખતન, êrakhtan. કિં મેલવણું, ચરકીનવાણું
કરવું, નાપાક કરવું, થણું; જુઠું કરવું. V. To mix up,
to make filthy—impure; to become impure; to
falsify.

જુલો અ-બરાત્રુત, a-barâtrut. વિં અનીતી વગરનું, બે
ચુનાહ. Adj. Not immoral; innocent.

જુલો અ-ગરમ, a-garam. વિં નહીં ગરમ—હુંતું, ઠંડું. Adj.
Not warm—hot; cold. Contrast Av. -દી-હ, Pehl. હે, Per. گرم

owing to its reputed efficacy to bring consolation to and inspire patience in a man involved in difficulty or overwhelmed with heavenly calamity. When sincerely adored, it is supposed to avert afflictions and troubles on men, and render great help to honest tradesmen. It is through the benevolent efficacy of this (*haurvatât*) fire that the deeds of men are directed towards goodness. It was consecrated and enthroned on a high altar by King Gushtasp on the *Kângâh* mountain, otherwise called *Kângdâ* or *Khvâruz*, situated on the confines of Cabul. This fire presides over the intelligence of Dustoors. Its peculiar characteristic is said to be its inextinguishable property by water, which, if poured, only serves to make it burn brighter, as is the case with ordinary fire when clarified butter or oil is poured over it. Comp. Pâz. *سوزد*; Av.

سوزد + દુ-સાગર

મોલમોલ એલાર્મર્દ, elârmard. નાં એક માણસનું નામ છે.

Subs. Name of a man.

મોલ અઈરગ, âirag. નાં આદમી, માણસ, શખસ. Subs.

Man; an individual, a person.

મોલ અઈરજ, âiraj. નાં એરચ નામનો પ્રાચીન ઈરાનનો પાદશાહ જે ફરેદુનનો સહથી નાહનો છોકરો થાય છે. Subs.

Eraj (one of the kings of ancient Persia), the

youngest son of King Feridoon. Comp. Av.

ایرج, Per.

مرد ا-દદ, a-dard. વિ. દુઃખ વગરનું, તંદરોસ્ત. Adj.

Free from illness—sickness; healthy. Per.

بی درد

مرد અ-દેરગ, a-dêrag. વિ. લાંબું નહીં તે, ટુંકું. Adj. Not long; short.

مرد એરી, êrî. See مرد aîrag.

مرد અઈરગ, એરોગ, aîrag, êrôg. વિ. ગંધાતું, વાસ મારતું.

Adj. Stinking; emitting an offensive smell.

See مرد aîrakht. Comp. Av. દુર્ગંધ

مرد } અઈરી, અઈરીઅ, aîrî, aîrîa. ના. આદમી જાત,

مرد } આદમી; તાબેદારી, નમન્તાઈ, ઈમાનદારી, વિશ્વાસુપણું,

બલાઈ, દીનદારી. વિ. ઈરાની, અંતઃકરણથી બંદગી કરતો;

બધી દીનનું. Subs. The human race; man;

obedience; submissiveness; fidelity; trust-

worthiness; goodness; gentleness; devout-

ness; piety. Adj. Iranian, of good religion;

praying (to God) heartily.

مرد અદરી, adarî. શબ્દ. અ. નીચે, હેઠે; ના. નીચાણ.

Prep. Under, beneath. Subs. Lowness, decli-

vity. Av. નીચ

مرد અબ્રશ, abrash. ના. પંચરંગી ઘોડો. વિ. પંચરંગી,

રંગીન તીપકીવાણું. Subs. A piebald horse. Adj.

Dapple, marked with coloured spots. Per.

ابرش

સોળી } એરી, éri. નાં સાંધાઓ, અવયવો; આદમીઅત, બલ-
સોળી } મનસાઈ. Subs. Limbs, members of the
body ; humanity ; gentleness.

સોળી } એરીઆ, ériâ. નાં મરદની શરમગાહ. Subs.
Pudendum viri.

સોળી } ખીરી, khîrî. નાં અંજુરો રંગ ; ઘેરની હદ ; અંદરના
ઓરડા. Subs. Purple colour ; the boundaries
of a house ; the inner apartments. Per. خيري

સોળી } અઈરીગાન, aîrîgân. નાં ફરમાન બરદારો, નોકરો,
ચાકરો, દીનદારો, આદમીઓ, તાબેદારો. Subs. Those
that obey commands (lit.) ; servants ; menials.

સોળી } એબ્રીહામ, êbrihâm. ઈબ્રામ પેગમબર. Subs.
The prophet Abraham. Per. ابراهيم

સોળી } એબ્રીહામે-તર્સાયાન, êbrihâmê-tarsâ-
yân. નાં ખ્રીસ્તીઓનો પેગમબર. Subs. The prophet
of the Christians.

સોળી } ખીરી-સોરખ, khîrî-sôrakh. નાં અંજુર તથા
રાતા રંગની મેલવણી. Subs. A mixture of purple
and red.

સોળી } અઈર-દાસ્તાન, aîr-dâstan. ક્રિં આદેશ—ઈચ્છા
રાખવી, હોકમને તાબે થવું, ઈમાનદાર રહેવું. V. To wish,
to desire ; to comply with the commands—
orders ; to be faithful.

સોળી } અઈરીસ્તાન, aîrîstan. ક્રિં ખુશી—ખુશ થવું, તાબે-
દાર થવું, દીનદાર થવું. V. To be pleased—satis-
fied ; to be obedient ; to become religious.

- ૪૫૭ ૪૫૮ એર્જાની, *êrjâni*. વિ० એરજને લગતું. Adj. Pertaining to Eraj (the youngest son of King Feridoon).
- ૪૫૭ ૪૫૮ અઈર્ગાની, *airgâni*. ના० તાબેદારી, સેવા, આધીનતા. Subs. Obedience, service, humbleness.
- ૪૫૭ ૪૫૮ એરશની, *êrashni*. ના० આરાસ્તગી, શીંગાર, તાબેદારી. Subs. Decoration, ornament, obedience.
- ૪૫૭ ૪૫૮ એરીઆની, *êriâni*. વિ० બદનવાહું, હાદમંદ. Adj. Bodily, corporeal.
- ૪૫૭ ૪૫૮ અ-બરશને, *a-barashnê*. પૃથક્કં ના० નહીં લઈ જવું. Abst. Subs. Not carrying.
- ૪૫૭ ૪૫૮ એરીઆન, *êriân*. ના० બદનનાં સાંધાઓ—બાગો. Subs. Limbs—members of the body.
- ૪૫૭ ૪૫૮ એરશને, હેર્ગાન, *êrashnê, hêrgân*. ના० અગાર, ચરકીન, છેડ. Subs. That which is discharged from the animal body after digestion; filthy matter excreted and ejected by a bird.
- ૪૫૭ ૪૫૮ હેલશને, *hêlashnê*. ના० છોડવું, મુકીદેવું, ફેકીદેવું. Subs. Leaving off, forsaking; throwing away.
- ૪૫૭ ૪૫૮ Comp. Pâz. ૪૫૭ ૪૫૮, Per. *هش*
- ૪૫૭ ૪૫૮ એરીઅન-વેઝ, *êriân-vêzh*. See ૪૫૭ ૪૫૮ *arîm-vêzh*.
- ૪૫૭ ૪૫૮ ખીરી-ઝર્દ, *khîrî-zard*. ના० પીલો—અંજુરો રંગ. Subs. Yellow, purple.
- ૪૫૭ ૪૫૮ આદરબાદ, *âdarbâd*. ના० એક નામીયા દસ્તુરનું નામ છે કે જે હોરમઝદ ખીન શાપુરનાં વખતમાં થઈ ગયો છે, જેણે કેટલીએક કેતાબો બનાવી છે, તેમાં “મીનો એરદ”

તથા નસીહતનામુંબી બનાવેલું છે. Subs. The name of a well-known Dustoor who flourished during the reign of Hormazd bin Shapoor. He wrote several religious works, among which were the *Mino-Khered* and the *Pand-Námeh*. Comp.

Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬎𐬭𐬀𐬎, Per. آذرباد

𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎 એરેકત, êrêkht. વિં નાપાક, નજસ, ગદલું, ખરાબ.

Adj. Impure, filthy, turbid, dirty.

𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎 આદર્બાદગર, adarbâdgar. નાં ખોદાતાવાનું એક

નામ છે કે જે સાહેબ વીજળીના આતશને પેદા કરનારો છે.

Subs. One of the names of God—the Creator of the fire *Vâzishta* (i.e. the fire of lightning).

Comp. Pâz. 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎

𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎 એરેકતન, êrêkhtan. કિં પકડવું, નાપાક—નજસ

થવું. V. To lay hold of; to be impure—filthy.

𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎 અઈરી, aîrî. નાં ઈરાન. વિં ઈરાની, ફરમાન બરદાર,

ધરમ ઉપર હુસત. Subs. Persia. Adj. Persian;

yielding compliance with commands—orders;

devoted to the practice of religion. Comp.

Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬎, Sans. आर्य.

𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎 } અ-ગરેસ, a-garês. વિં ગાંઠ વગરનું. Adj. Free

𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎 } from knots. Contrast Per. 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎

𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎 દો-ગરેહ, dô-garêh. નાં બે ગાંઠ. Subs. Two

knots. Per. 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎

𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎 એરેશ, êrêsh. નાં ઝટકો, જખમ, ઘાહ. Subs. A

stroke, a wound or hurt; a cut.

۱۳۳۰ } અઈરીગાન, aîrîgân. નાં શુશાલીઓ ; નોકરો, ચા-
 ۱۳۳۱ } કરો, દીનદારો, કરમાખરદારો. Subs. Delights,
 ۱۳۳۲ } pleasures ; servants, menials ; religious
 men, those that obey commands—orders.

۱۳۳۳ } અઈરેખ્ત, aîrêkht. વિં ખાલેશ, સ્વચ્છ, પાકીનેહ ;
 મોનેજે. Adj. Guileless, pure, holy.

۱۳۳۴ } અ-ઈરીશ્તે, a-îrîshtê. વિં નહીં ઝરકેલું, હઃખ નહીં
 પમિલું, મુખી, સામેત, બાગે નહીં તેલું, તોહોમત નહીં મુકાએલું,
 નાખી દીધેલું. Adj. Not oozed out ; not suffered
 pain ; happy, infrangible, unaccused ; thrown
 away—off.

۱۳۳۵ } અ-ગરીસ્તે-કરીનશ્ન, a-garîstê-karînashna.
 વિં હોજરીને નુકસાન નહીં કરનાર, પાચન ઈંદ્રીને ખરાબ
 નહીં કરનાર. Adj. Not doing harm to the
 stomach ; uninjurious to the organs of digestion.

۱۳۳۶ } અઈર-સઝશ્ને, aîr-sazashnê. નાં તામેદારીથી
 ચાલવું. Subs. Behaving one's-self with due
 submission.

۱۳۳۷ } અઈરસ્તાન, aîrastân. વિં નેખ—શીંગાર આપ-
 નાર—કરનાર. Adj. Giving grace—elegance ;
 beautifying.

۱۳۳۸ } આદર્ગેર, âdargêr. નાં ખોદાતાલાના નામો મધેનું એક
 નામ છે. Subs. One of the names of God. Comp.
 Pâz. ۱۳۳۹

۱۳۴۰ } અ-બરીન, a-barîn. વિં બદખખત, બેનશીખ, ઉઘાડું
 ۱۳۴۱ } નહીં, છુપ્યું, ઢકિલું, યુલંદ નહીં તે ; નાવોકેક, બેખખર ;

કવખતનું. Adj. Unlucky, unfortunate ; not open—visible ; concealed, covered ; not exalted ; unacquainted, ignorant, untimely.

અ-અરીનીહા, a-barínihâ. કિં અં હુલંદીથી નહીં.
Adv. Not loftily—in a high place.

અબ્રીન, abrín. વિં કમ, ઓછું. નાં ઓદાતાલાના નામો
મધેનું એક નામ છે. Adj. Less. Subs. One of the
names of God.

અ-બલીન, a-balín. વિં સહથી હુલંદ નહીં તે. Adj.
Not highest—loftiest.

અઈરી-અવર, aîrî-avar. નાં દરજ્જો, મરતબો.
ઓધો. Subs. Dignity, rank, station.

હેર્બુદ, hêrbûd. નાં આતશ કદેહને સંબાલનાર ;
આતશનો પુજારો. Subs. A guardian of a
fire-temple ; a fire-worshipper.

અઈરીક, aîrîk. વિં બલો, નેક, કરમાનખરદાર. Adj.
Noble, good, virtuous, obedient, submissive
to authority. Comp. Av.

એરેજ, êrêj. See ેરાજ.

અઈર-યઝાન, aîr-yazân. નાં દીનના કરમાન પર-
માણે આરાધના ઈજરને કરનાર. Subs. Reciter of
Yaçna or adorer in obedience to the ordinance
of the religion.

અદેર-એવાન, adêr-êvân. નાં નીચલો—નીચો મેહલ.
Subs. The lower palace.

એરજવાન, êrajvân. નાં તાબેદારી રાખનારા—ક-

રનારા. Subs. Those that are obedient—submissive to (authority).

۱۳۵۷ } આબ્રીઝન, આબ્રીઝગાન, âbrîzân, âbrîzgân.
 ۱۳۵۸ } નાં તીર મહીનાના તીરશેઝના જશનને કહેછે ;

એમ કેહવાનું કારણ એકે, એક યુએરગ પાહાદશાહનાં વખતમાં ઘણાએક વરસસુધી વરસાદ તનાઈ ગયો, તેથી એ દહાડાઓમાં હોકમાં તથા યુએરગો અને ખાસ વ આમ એક જગામાં એકઠા થઈ બંદગી તથા દોવા કીધી, તેજ વખતે વરસાદ વરસીઓ ; એજ સખબથી આદમીઓએ ખુશી ભોગવી તેથી તે દહાડેથી એ નામ મુકરર થયું છે. Subs. *Abrijân* is the name of the festival celebrated on the 13th day of *Tir Mâh* (the 4th Zoroastrian month). It owes its origin to a great famine, which, for want of rain, occurred during the sovereignty of a certain king for several years ; when at last, on the above-mentioned day, while the people, from the highest to the lowest, offered their prayers to Ahuramazda, rain suddenly fell and gladdened their hearts. In commemoration of this auspicious event a great feast was celebrated, which has since been known by the name of *Abrijân*. Comp. Per. ابریزگان

۱۳۵۹ } અઈરેચે, aîrêchê. નાં એરચ. વિં કુરમાખરદાર, તાબેદાર. Subs. Erach (the youngest son of King Feridoon). Adj. Obedient, submissive.

۱۳۶۰ } અગેરેફ્તે, a-gêréftê. બૂં ૬૦ નહીં પકડેલું. નાં એક યુનાહનું નામ. Past partic. Not grasped—

caught hold of. Subs. Name of a crime.
Comp. Av. 𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀

𐬀𐬀𐬀𐬀 અ-બુરીદે, a-bûrîdê. વિં નહીં કાપેલું. Adj. Not cut. Comp. Per. 𐬀𐬀𐬀𐬀

𐬀𐬀𐬀𐬀 આબેરેતે, âbêrêtê. નાં મોબેદના એક પંથનું નામ.
Subs. Name of one of the orders of the sacerdotal tribe. Comp. Av. 𐬀𐬀𐬀𐬀, Pehl. 𐬀𐬀𐬀

𐬀𐬀𐬀𐬀 હેલીદન, hêlîdan. કિં નીચે મુકવું, છોડી દેવું, મુકી દેવું, નાંખી દેવું. V. To leave off, to forsake, to cast away. Comp. Per. 𐬀𐬀𐬀𐬀, 𐬀𐬀𐬀𐬀

𐬀𐬀𐬀𐬀 અ-બરીદગીહા, a-barîdgîhâ. કિં અં થોક બંદ વેચાન નહીં; છુતક. Adv. Not wholesale, in retail.

𐬀𐬀𐬀𐬀 અ-ગરેમ, a-garêm. વિં પેચદાર નહીં, ચુચવણ વગરનું. Adj. Not twisted, not intricate.

𐬀𐬀𐬀𐬀 અ-દરેમ, a-darêm. વિં તીપકી—દાઘ વગરનું. Adj. Free from specks—blots.

𐬀𐬀𐬀𐬀 અએરેમા, aêrêmâ. See 𐬀𐬀𐬀𐬀 aîrâmûn.

𐬀𐬀𐬀𐬀 અઈરીમ-અસીમ, aîrîm-asîm. See 𐬀𐬀𐬀𐬀 aîrâmûn.

𐬀𐬀𐬀𐬀 અગ્રેરસ, agrêras. નાં એક પરહેનગારનું નામ છે, કે જે પાહાદશાહ અફરાસીઆબનો ભાઈ થાય છે. Subs. The name of a virtuous person who was a brother to Afrásiáb. Av. 𐬀𐬀𐬀𐬀

𐬀𐬀𐬀𐬀 સે-રગલ્મન, sê-ragalman. વિં ત્રણ પગું—પગવાળું. Adj. Having three legs.

પડા

પડા અઈરી, aîrî. નાં ફરમાન, આજ્ઞા, હોકમનામું. Subs.
Order, command, decree.

પડા અદરે, adarê. See પડા, adêr, ajêr.

પડા આદ્રો, âdrô. નાં ખોદાતાલાનું એક નામ છે, કે જે વગર
કોઈ બીજે ધારી—મદદ કરનારો નથી, અને જેથી જુદો માર્ગ
જાહેર નથી. Subs. One of the attributes of God;
God, save whom there is no other saviour, and
to whom the path of falsehood is unknown.
Comp. Pâz. પડા

પડા ખીર, khîrû. નાં જખમ કરનાર, જખમ, ઘાહ. Subs.
One that inflicts a wound; a wound or hurt.

પડા અદરે-હાકે, adarê-hakhê. See પડા, adêr-
hakhê.

પડા અ-દરૂગી, a-darûgî. નાં બાવ, સચ્ચાઈ. Subs.
Abst. Truth. Contrast Pehl. પડા

પડા અ-દર્વાએ, andarvâê. નાં હવા. Subs. Air; the
region of the air. Comp. Pâz. પડા-વાસ

પડા અઈવેઈ, âirvêi. See પડા aîrvêi.

પડા અઈવેગી, âirvêgî. See aîrvêi.

પડા અઈનીક, âirnâk. વિં જુવાન. Adj. Young.

પડા એરનાક, êrnâk. નાં શાલ, ઉનનું કપડું. Subs. A
shawl; a woollen cloth.

પડા અઈવીર, âirvâr. નાં આમદાદ, પરોઢયું. Subs.
Dawn, daybreak.

અર્થશાસ્ત્ર } અર્થવાર, અર્થવાર, aêrvârê, aîrvâr. નાં બેહ
અર્થશાસ્ત્ર } કાન, ડાણું આવણીઉં—જડણું. Subs. Both the
ears ; the left jaw.

અર્થશાસ્ત્ર અર્થરંગ, aîrang. નાં ચઠકો મારનાર, દંખ દેનાર, દુઃખ
દેનાર. Subs. One that stings—bites—gives pain.

અર્થશાસ્ત્ર અર્થરોગ, aêrôg. વિં ગંધાતું, વાસ મારતું, રોગીષ્ટ,
દુઃખ ભરેલું. નાં નાચુસી, દલગીરી. Adj. Stinking ;
emitting an offensive smell ; sickly ; painful.
Subs. Displeasure, sorrow.

અર્થશાસ્ત્ર અર્થરંગ, aêrang. વિં ઉંડું, નીચું. Adj. Deep, low.

અર્થશાસ્ત્ર અ-ગરોબ, a-garôb. વિં આજેજ નહીં. Adj.
Not weak—helpless.

અર્થશાસ્ત્ર અદ્રંગ, adrang. નાં રંજ, દુઃખ. Subs. Pain ;
trouble, affliction.

અર્થશાસ્ત્ર એરોગ, êrôg. નાં ગાર, ખોહ, ઉંડાણ. Subs. A
deep hole—pit, a cavern, depth, bottom.

અર્થશાસ્ત્ર હેલ્વી, hêlvî. નાં ખતમ—પૂરું કરવું ; ખંદ પડવું.
Subs. Finishing, completing ; ceasing.

અર્થશાસ્ત્ર અ-ગરોશ્તન, a-garôshitan. કિં યુનાહથી નહીં
છુટવું. V. Not to be free from sin.

અર્થશાસ્ત્ર અ-ગરોશ્તે, a-garôshêtê. ભૂં હૂં યુનાહથી નહીં
છુટેલું, યુનાહની માફી નહીં મળેલું. Past part. Not
freed from sin ; not absolved from crime.

અર્થશાસ્ત્ર અ-ગરોએશ, a-garôêsh. વિં ના પસંદ, પસંદ નહીં
કરવા એમ. નાં ભાવં ના પસંદગી, નાચુસી. Adj. Dis-
agreeable ; not such as may be received with

pleasure. Abs. Subs. Disagreeableness ; displeasure.

અગરોડ અ-ગરોગી, a-garôgi. See અગરોડ a-garôêsh.

અદરોડ અ-દરોગી, a-darôgi. વિ. છુટાઈ—ઠગાઈ વગરનું ; સાચું, ખરું, વાજબી. બાવં નાં સચાઈ. Adj. Free from deceit—fraud ; true, just ; genuine. Abs. Subs. Truth.

આદરુડ આદરુગી, âdarugî. નાં છુટાઈ, ઠગાઈ. Subs. Falsehood, deceit. Comp. Av. અદરુડ + અ

એરોડ એરોગી, êrôgi. નાં ખુશી, ખોરસી ; તંદરોસ્તી. Subs. Pleasure, cheerfulness, pleasantness ; health. Comp. Sans. આરોગ્ય.

અએરોગીહા, aêrôgîhâ. કિં અં બદબોઈથી. Adv. With an offensive smell.

અદર્વંદીહાદ, a-darvandîhâd. કિં આશીં દરવંદી—છુટાઈ—ઠગાઈ—દગા વગરનું હોએ, V. bened. May it be free from deceit—treachery or the influence of the devil.

અદરુદીહાદ, a-darûdîhâd. કિં આશીં દુવા વગરનું હોએ, બદદુવાવાણું—હીઆનત બરેણું થએ. V. benedic. May (it) be unblessed ; may (it) be cursed—execrated. Contrast Per. અદરુડ

અએરોગીહાદ, aêrôgîhâd. નાં ઈજા—દુઃખ—કષ્ટ ભોગવનારા. Subs. Those that suffer torment—trouble—bodily exertion.

અએર્વેઈ, aêrvêi. નાં તાબેદારી, દીનદારી, ફરમાબર-

દારી. Subs. Obedience, religiousness; submissiveness to authority.

અરોગી, aêrôgî. See એરોગી erôgî.

એરોગી, erôgî. નાં ઈશ—પીડા ભોગવવી. Subs. Suffering pain.

આદ્રોગી, âdrôgî. વિં ઝૂં. Adj. False, untrue.

Comp. Av. $\text{اڌرو} + \text{گى}$, Per. دروغ , دروغى

અઈરોગી, aîrôgî. See એરોગી aêrôg.

અઈરોઈગી, aîrôîgî. નાં ભાવં ગંધીલાપણું, ખદ-બોઈ. Subs. Abst. Filthiness; stink; bad smell.

Comp. Per. اڀرند

અ-ગરોએશને, a-garôêshnê. વિં કાળજી વગરનું, અનમનું. Adj. Feeling no solicitude, disregarded.

અઈરવદસ્તાન, aîrvadastân. નાં શીખવાની જગા, નિશાલ, મદરેસા. Subs. A place of education, a school; an academy or college. Comp. Pehl.

اڀروداستان

$\left. \begin{array}{l} \text{અઈરોગીતર, અએરોગીતર, aîrôgîtar, aêrôgî-} \\ \text{tar. વિં વધારે ઝૂં—હલાયડું; વધારે કરમા-} \end{array} \right\}$
એણું, વધારે વાસી—નાજુશ. Adj. More unconnected—separate; more decayed—stale; more displeased.

અઈરોગીનદ, અએરોગીનદ, aîrôgînad, aêrôgînad. કિં નાજુશ કરે; ઝૂં કરે; વાસી કરે. V. May displease, may separate; may make stale.

અગરોબીનીદન, a-garôbînîdan. ક્રિ० ધરી—
પકડી નહીં રેહવું; છુટું થવું. V. Not to seize—lay
hold of, to be separate.

અઈરોગી, aîrôgî. વિ० વાસ મારવું, ગંધીયું. Adj.
Stinking, filthy. Comp. Pehl. ۱۱۱۱۱

અઈરોગીદન, aîrôgîdan. ક્રિ० નાશુય કરવું, જુદું
કરવું; વાસી કરવું. V. To displease, to separate,
to make stale.

અએ-રોગ, aê-rôg. વિ० રોગ—દરદિનાનું, પાક,
તંદરોસ્ત. Adj. Free from disease—ailment;
pure, healthy. Comp. Sans. આરોગ્ય.

અગરોબ, agarôb. વિ० તાબેદાર. Adj. Obedient;
being under the authority of.

સરોબ, sarôb. ના० સુખન, શબ્દ, ઉચ્ચાર, વાચા.
Subs. A word, sound; articulate utterance.
Comp. Pehl. ۱۱۱۱۱

અગરોબી, a-garôbî. ભાવ० ના० છુટાપણું. Abst.
Subs. Liberty.

અગરોઈદન, a-garôîdan. ક્રિ० ઈમાન નહીં રાખવું;
નહીં જણવું, પાછું નહીં ફેરવવું. V. Not to keep faith
in; not to know; not to turn back. Contrast
Per. گرا ئیدن

ખેરોદરોશ, khêrôdarôsh. ના० ભયંકર હથિયાર.
Subs. A dreadful weapon. Comp. Av. ۱۱۱۱۱

અઈરૂન, aîrûn. ક્રિ० અ० એરવેશે—રીતે; યાને. ના०

ઈરાનેશ. Adv. In this manner; that is. Subs. Persia.

۱۱۱۱۱۱۱۱ અદ્રુન, આદ્રુન, adrûn, âdrûn. શબ્દો અંદર, વચમાં. Prep. In, among, between. Comp. Pehl. ۱۱۱۱, Av. ۱۱۱۱۱۱

۱۱۱۱۱۱ અ-ગર્વન્દ, a-garvand. વિં ખાહેશ—ઈચ્છાવાહું નહીં. Adj. Not desirous—wishing for.

۱۱۱۱۱ અબર્વન્દ, abarvand. નાં ખોદાતાલાનું એક નામ છે ; કોઈની ચીજ જેમાં મેલેલી નહીં તેવી ખાલેશ, સ્વચ્છ. Subs. One of the names of God; something not mixed or compounded. Adj. Pure, guileless, unmixed. Comp. Paz. ۱۱۱۱۱

۱۱۱۱۱ અ-દરૂની, a-darûnî. વિં મધ્યમ નહીં તે; અંદરનું નહીં. Adj. Not in the middle; not internal. Contrast Per. اندروني , دروني

۱۱۱۱۱ અ-ગર્વન્દી, a-garvandî. નાં ખાહેશ વગરનું. Subs. Want of desire.

۱۱۱۱۱ અ-દર્વન્દી, a-darvandî. વિં ઠગાર્થ—ધુર્યાર્થ—વગરનું, દીનદારી. Adj. Freedom from deceit—fraud; religiousness, faithfulness. Contrast Pâz. ۱۱۱۱۱

۱۱۱۱ અગરૂન, અગ્રુન, agarûn, agrûn. નાં કોઈ કોઈ વખતે કરવું તે. Subs. Doing a thing occasionally.

۱۱۱۱ અ-દરૂનતન, a-darûnatan. કિં નહીં ખાવું. V. Not to eat.

۱۱۱۱ અઈરૂનતન, અબ્રુનતન, aîrûnatan, abrûnatan. કિં

મરણ પાંખવું, આએ દુનીયાંથી ચુજરી જવું. V. To die, to depart this life.

અર્થરોગ, અએરોગ, a-îrôg, aêrôg. નાં નાજુશી, જુદાઈ. Subs. Displeasure, separation.

અર્થરોગ, અએરોગ, aîrôg, aêrôg. વિં નજસ, ગંધાતું રોગીજ, બદબોવાણું. Adj. Filthy, stinking, sickly, emitting an offensive smell. Comp. Pehl. અર્થ, Av. દક્ષ-દર્શ, Per. غند, ا

અ-દરૂજ, a-darûj. વિં નુકસાન—ઠગાઈ નહીં કરનાર, જીતું નહીં બોલનાર. Adj. Not doing any harm, not practising deceit, not telling a lie. Contrast Av. દર્જ, Sans. દુહ, Per. دروغ

અબ્રુચ, abrûch. નાં સફેદ કંદ. Subs. White yam.

અબ્લુચ, ablûch. નાં સફેદ ખાણ; મિસરી. Subs. White sugar; sugar-candy. Comp. Per. ابلوچ

અ-દરૂજી, a-darûjî. નાં જીઠાઈ—લબારી વિનાતું તે; સચ્ચાઈ. Subs. Purity from falsehood—untruth; truthfulness.

અ-દરૂજશના, a-darûjashna. નાં બાવં સાચું બોલાણ—વાણી. Subs. Abst. A true speech—speaking.

આદરૂજશના, âdarûjashna. નાં ખોટું બોલવું. Subs. Telling a lie.

અ-દરૂજશની, a-darûjashnî. નાં સચ્ચાઈ; ખો-

ટારાં—અઠાઈ વગરનું. Subs. Truthfulness, purity from falsehood.

અદરુજશને, a-darûjashnê. નાં પ્રમાણીકપણું, સરચાઈ. Subs. Honesty, truth.

અદરંજોઈશ, a-daranjîôish. કિં તુંને પઢવું નહીં જોઈએ. V. Thou shouldst not recite. Contrast Av. અદરંજોઈશ

અદરુજદન, a-darûjîdan. કિં નુકસાન નહીં કરવું, હુકું નહીં બોલવું, સાચું બોલવું, ઠગાઈ નહીં કરવી. V. Not to do any harm, not to tell a lie, to speak the truth, not to practise deceit. Av. Rt. અદરુજદન

અદરંજદન, a-daranjîdan. કિં નહીં બોલવું—બણવું. Not to speak—recite.

અદરુજની, a-darûjanî. વિં હુકું નહીં, સાચું. Adj. Free from falsehood, truth.

અઈરોજદન, aîrôzadan. કિં હોકમનામું કાઢાડવું. V. To issue a decree.

અબ્રુ-ઝદન, abrû-zadan. કિં બવાં ચઢાવવાં; માથાં અથવા આંખની હીલચાલથી પસંદગી બતાવવી; આંખ મારવી, રખ આપવી, ઈશારો કરવો. V. To knit the brow; to approve by motion of the head or eye; to wink; to give permission, to suggest. Comp. Per. અબ્રુઝદન

આબ્રુદ, âbrûd. નાં સુખબોલવું ફુલ. Subs. A hyacinth. Per. અબ્રુદ

એર્વદ, êrvad. નાં ઉશ્તાદ, શિક્ષક, ધરમચુર. Subs.

A teacher ; a professor ; a religious preceptor.

Comp. Pehl. ۴۵۱۰, Av. ۴۵۱۰ - ۴۵۱۰

۴۵۱۰ એવદસ્તાન, êrvadastan. See ۴۵۱۰ air-
vadastan. Comp. Av. ۴۵۱۰ ۴۵۱۰

۴۵۱۰ અ-દરુદન, a-darûdan. ક્રિ. ઉંચકી નહીં લેવું, કાપણી
નહીં કરવી. V. Not to pick up, not to reap.

Contrast Per. ۴۵۱۰

۴۵۱۰ આદરનમગર, âdarnamgar. નાં ઓદાતાલાના ના-
મોમાંનું એક નામ છે. Subs. One of the names of
God. Comp. Pâz. ۴۵۱۰

સો

સો અઈ-રગ, ai-rag. સંખ્યાં વિ. એકહજાર, ૧૦૦૦. Nu-
mer. Adj. One thousand ; 1000.

સો અઈરે, airê. વિ. અદેખું, કપટી. Adj. Jealous,
spiteful.

સો અદરે, adarê. શબ્દં અં નીચે, હેથે, તલીએ. Prep.
Below, under, at the bottom.

સો અદરેહ, adarêh. વિ. દુર, આધે. Adj. Distant,
remote.

સો અબ્લક, ablak. વિ. તરેહવાર રંગનું ; જુદાજુદા રંગનું.
Adj. Piebald ; of various colors. Per. ۴۵۱۰

સો અબ્લઘ, ablagh. નાં કોહોડ. Subs. Leprosy.

સો અબ્લે, ablê. વિ. નાદાન, અપટ, મુર્ખ. Adj. Foolish,
stupid, silly. Per. ۴۵۱۰

سُورِ ablék. નાં આતશનો શોલો. Subs. Flames of fire.

سُورِ ablê. નાં ફુલો, સહીઅડ. Subs. A boil, small-pox. Per. آبلہ

سُورِ êrak. નાં ઈનસાન, માણસ. Subs. Man, an individual.

سُورِ khîrê. વિં એહુંદું, અંધારું; ગભરાએણું. Adj. Absurd, dark; confused; confounded. Per. خیرہ

سُورِ aîrkân. નાં સાથે યુંદનારા. Subs. Those that knead together.

سُورِ aîrgân. નાં આદમીઓ. Subs. Men.

سُورِ abarkâr. વિં આશ્ચર્ય પામેલો, સરગરદાન. Adj. Astonished, confounded, stupified.

سُورِ Abarkôf. નાં ચાલદીઆમાં આવેલાં એક શેહેરનું નામ, એ શેહેર પાહાડને મથાલે આવેણું છે. Subs. A town in Chaldea, situated on the summit of a mountain (as the name implies). Comp. Per. ابرکوه

سُورِ abarkôvâd. નાં 'ફારસ' તથા 'અહોવાન્' નામના પરગનાની વચે આવેલા શેહેરનું નામ; એ શેહેર જંઆઈએ આવેણું છે. Subs. The name of a city lying between the districts of Fars and Ahovâz; it is situated on a height. Comp. Per. ابرکوباد

سُورِ ablagh. See سُورِ ablagh.

અઈ-રઘ, એ-રઘ, aî-ragh, ê-ragh. See ૫૭ aîrag.

સે-રઘ, sê-ragh. સં૦ વિ૦ ત્રણ હજાર, ૩૦૦૦. Numer. Adj. Three thousand ; 3000.

અઈરચ, aîrach. ના૦ ઈજત ; દરકાર ; બારબોજ
Subs. Deference ; regard ; weight ; gravity.

અગર્જ, agarj. કિં૦ અ૦ અલખતે, ખરેખર રીતે ; કારણ
કે ; કબી. Adv. Of course ; truly ; because ; ever.

અબર્જ, abarz. ના૦ ઈશારો, ચેતવણી. Subs. Sug-
gestion, hint.

એરચ, érach. ના૦ ઈરાનના પાહદશાહ કરેદુનનાં સ-
હથી નાહનાં છોકરાનું નામ. Subs. The name
of the youngest son of Feridoon, king of Persia.

Comp. Per. ایرج

અબર્જ, abarjâ. ના૦ ખોદાતાલાનું એક નામ છે ; યુનાહ
માફ કરનાર. Subs. One of the names of

God, the Forgiver of crimes. Pâz. رحمت

અઈર્ચશ, aîrchash. ના૦ તેની ઈજત—દરકાર ;
તેનો બારબોજ. Subs. His or her honor—
regard—weight.

આર્વાહ, ârvâh. ના૦ કોપરીહં. Subs. The elbow.

આર્ફશ, ârfash. ના૦ કોપરીહં ; ફાયદો, નફો. Subs.
The elbow ; profit, advantage.

|| ૧૧ || અ-ગર્ઝીદન, a-garzîdan. ક્રિં નહીં પોકારવું, પશ-
તાવો નહીં કરવો, રડવું નહીં, ક્ષ્યાદ નહીં કરવી. V. Not
to bawl out, not to repent—weep—complain.
Av. Rt. گريستن = Per.

૧૨ અબર્ઝનદ, abarzanad. ક્રિં ઈશારો કરે, ચેતવણી આપે.
V. May suggest—give a hint.

૧૩ અબર્વન્દ, abarvand. નાં ખોદાતાલાતું એક નામ છે ;
કોઈને ખુદે ખોલવામાં ભાગીઓ નહીં તે. Subs. One of
the names of God ; not being an accomplice in
speaking ill of others. Pâz. ۱۳

૧૪ અ-ગેરફતાર, a-gêraftâr. વિં નહીં સપડાએલો—
પકડાએલો. Adj. Not entrapped—caught in.
Contrast Per. گرفتار

૧૫ અ-ઈરજ-વદ, a-îraj-vad. નાં નાવર—હેરખદ નહીં
થયલો, ઓસ્તો ; સાહેબ ; ગૃહસ્થ. Subs. One who
has not undergone the *Nâver* ceremony ;
Ostâ ; a lord, a gentleman. Paz. ۱۵

સડા

૧૬ અબ્રઝ, abraz. See ૧૭ abarz.

૧૭ સે-રઝ, sê-raz, સડા, સડા, સડા, સડા. ક્રિં વળાં સંખ્યાં વિં ત્રણસો, ૩૦૦. Card. Numer.
Adj. Three hundred ; 300.

૧૮ અબર્ઝનદ, abarzanad. See ૧૯ abarzanad.

૧૯ સે-રઝ-ઉમ, sê-raz-ûm. ક્રમ સંખ્યાં વિં ત્રણસોમું.
Ord. Numer. Adj. Three hundredth ; 300th.

સ્રાસ્ર અએર્ઝુર, aêrzûr. નાં દોજખના રસ્તા બિપર આવેલા એક પાહડનું નામ કેજહાં દેવો તથા ખરાબ માણસો રહે છે. Subs. The name of a mountain on the way to hell where Devs and other evil persons live. Corrupt form of સ્રાસ્ર = Av. સ્રાસ્ર

સ્રાસ્ર સે-રઝ-ઝમ, sê-raz-zam. નાં ત્રણસે શીઆલા—વરશ. Subs. 300 winters. Av. સ્રાસ્ર સે-રઝ-ઝમ

સ્રાસ્ર

સ્રાસ્ર અએરદ, એરદ, aêrad, êrad. નાં એક હાથ. Subs. One hand.

સ્રાસ્ર અએ-રદ, aê-rad. નાં ઓ સરદાર—સાહેબ! અએ ધર્મના વડા ગુરુ! Subs. Oh leader—lord! Oh religious preceptor! Comp. Av. સ્રાસ્ર, Per. ابرار

સ્રાસ્ર આ-બરદ, â-barad. નાં મોબેદના એક પંથનું નામ જેનું કામ ઓખું પાણી લઈ આપવાનું હોય છે. Subs. One of the orders of the priestly caste, whose business is to bring pure water. Av. સ્રાસ્ર

સ્રાસ્ર એરદ, êrad. નાં બીલસ, પેહેત, એક હાથ, અગીઆર આંગલનું માપ; અંદાજે, પરમાણ. Subs. A span, a cubit; a measure of eleven inches, measure, proportion.

સ્રાસ્ર અએરંગ, aêrang. See સ્રાસ્ર aêrôg.

સ્રાસ્ર આબેરેતાન, âbêrêtân. Plu. of સ્રાસ્ર âbarad, which see.

સ્રાસ્ર આબેરેતાર, âbêrêtâr. Another form of સ્રાસ્ર âbard, which see.

આબરતી, ābaratī. નાં આબેરેતનો ધંધો—કામ.
Subs. The business—profession of *Aberet*; see
આબરદ.

અ-ગર્દીનાક, a-gardīnāk. વિં નહીં કરનારું, સ્થીર,
થંમ, ગેરદેશ નહીં કરનારું. Adj. Not turning round;
still, steady, fixed; not revolving.

અ-ગર્દીદન, a-gardīdan. કિં નહીં કરવું. V.
Not to turn (round)—revolve. Contrast Per.
گردیدن

અ-દર્દ, a-dard. વિં દરદથી વેગણું, તંદરેસ્ત; કુર—
ઘાતકી દીલણું; દયા વગરણું; બે આબર, રસવા, બેશરમ.
Adj. Free from disease; healthy; hard-hearted;
merciless; disgraced, dishonored; shameless.
Comp. Per. بی‌درد

આબરતે, ābaratē. See આબરતન.

એરથના, êrathana. નાં બે વેહિત જેટણું માપ. Subs.
A measure of two spans. Comp. Av. અર્થના

અઈર-તોખે, aīr-tôkhmê. નાં ઈરાની તોખમ—
બી. Subs. Iranian descent—origin—extraction.
અઈર-તોખમ-ગુન, aīr-tôkhma-gûn. વિં ઈરાની
તોખમણું—અતણું. Adj. Of Iranian descent—
extraction. Comp. Av. અઈર-તોખમ-ગુન

અઈર્તની, aīrtanī. નાં બરદારત, સાલિસાઈ, બી-
લનસારી, કુરમાબરદારી, તાબેદારી. Subs.
Endurance; urbanity, courteousness, affability;
submissiveness to authority, obedience.

૧૧૭૦ અઈર્તન, airtan. નાં આધીનપણું, નેકખસલત, પાક નઈઅત, ખ્યાર, ખાલેશ વિચાર, પરહેઝગાર કેને રેઆજતથી દુબલા તનનો થયો હોય. Subs. Submissiveness; a good quality; purity of intention; affection; sincere opinion; a devotee who has become physically lean by his austerities. Pâz. ૧૦૨૬

૧૧૭૧ અ-ગર્દુની, a-gardûnî. વિં વગરસિંગારેણું, આસ-માની નહીં તે. Adj. Unadorned; not heavenly. Contrast Per. گرون

૧૧૭૨ અઈર્-તુમ, aîr-tûm. વિં સર્વેથી ઈમાનદારી ભરેણું—દીનદાર; ધણુજ બહું. Adj. Most faithful—religious; most noble.

૧૧૭૩ અઝેર્-તુમ, azêr-tûm. વિં અતીશય નીચું, ધણુંજ હેંડું. Adj. Lowest; deepest. Comp. Per. زائرترين

૧૧૭૪ અ-ગર્દગી, અ-ગેર્દગી, a-gardagi, a-gêrdagi. વિં ગેરદેશ વગરનું, નહીં ફરવાવાણું. Adj. Not revolving—turning round.

૧૧૭૫ અઈર્-તર, aîr-tar. વિં વધારે દીનદાર—ઈમાનદાર; વધારે બહો. Adj. More religious—faithful; more noble.

૧૧૭૬

૧૧૭૬ અ-ગેરપ, a-gêrap. વિં બાગેણું; કુમારે, પર્થ્યાવગરનું. Adj. Broken; unmarried; single. Contrast Per. گرو

૧૧૭૭ આદર્પાદીઆવંદાન, âdarpadîâvandân. નાં એક દસ્તુરનું નામ છે કે જે “પાદ્ બીન પાદીઆવંદાન” ને નામે

ઓલખાયછે. Subs. The name of a Dustoor otherwise called *Pâd bin Pâdyâvandân*.

૧૭૫ } અર્ધપદ, હેર્વદ, airpad, hêrvad. નાં એરવદ; “એ-
૧૭૫ } રવદ” તેને કેહેછે કે જે તમામ “ચુરદેહ અવસ્તા,”
૧૭૫ } “યજ્ઞરને,” “વિસ્પરદ,” “સીરોઝ,” તથા “બાજ

ધરણું,” અરથ સાથે સમજીને શીખીઆ પછી ૩૦ દાહાડાની કીરીઆ જેને નાવરની કીરીઆ કેહેછે તે પસાર કરેછે.

Subs. *Herbed*; a Herbed is one who has learnt by heart and understood the meaning of the whole of the *Khordeh Avestâ*, *Yaçna*, *Vispered*, *Sirozâh*, and the *Bâj* ceremony, and has undergone the *Naver* ceremony for 30 days. See ૧૭૫ êrvad. Comp. Av. ૧૭૫, Per. ૫૪

૧૭૫ } અ-ગેરકત, a-gêraft. ૬૦ વિં નહીં પકડેલું; કોટી નહીં કીધેલી; કુમારી. Part. Adj. Not taken hold of; not clasped to the bosom; unmarried. Av. ૧૭૫

૧૭૫ } આગેરકત, âgêraft. નાં કોઈને મારવાને માટે હાથમાં હથિયાર પકડવાનો ગુનાહ; એ ગુનાહનો વજન બાર આસ્તેર અને તેત્રીશ દેરમનો થાયછે. Subs. The crime of holding a weapon in the hand with intent to strike some one; the weight of this crime is 12 *asters*, which is equal to 30 *dêrems*. Av.

૧૭૫

૧૭૫ } હીર-પદ, hîr-pad. નાં હેરબદ, ખેદમતગાર, આતશ ખેદમત કરનાર, મુક્તી, સાહેબ. Subs. Herbed; a servant; a guardian of the sacred fire; a judge or arbiter; a lord or master.

જુલુજી એવદાન, *ĕrvadān*. નાં એરવદો, સરદારો, ઉસ્તાદો.

Subs. Herbeds, leaders; professors; plu. of *જુલુજી* *airpad*, which see. Comp. Per. *જુલુજી*

જુલુજી આગેરકતાન, *āgêraftān*. Plu. of *જુલુજી* *āgêrap-ta*, which see.

જુલુજી અ-ગેરકતાર, *a-gêraftâr*. See *જુલુજી* *a-gêraptâr*.

જુલુજી અ-ગેરકતારી, *a-gêraftârî*. નાં સપડાયા વગરની—પકડાયા વગરની હાલત. Subs. State of being not entrapped—caught in. Contrast Per.

કર્તા

જુલુજી એવદી, *ĕrvadî*. બાં નાં ઉસ્તાદપણું, શિક્ષકપણું.

જુલુજી Abst. Subs. Professorship, teachership. Comp. Per. *જુલુજી*

જુલુજી એવદે-ખોદા, *ĕrvadê-khôdâ*. નાં માણસનું નામ છે. Subs. Name of a man.

જુલુજી એવદસ્તાની, *ĕrvadastâni*. બાવં નાં ઉસ્તાદપણું. ઉસ્તાદનો મરતબો. Subs. Abst. Professorship; professorial dignity.

જુલુજી એવદસ્તાન, *ĕrvadastân*. નાં મકતબ, નિશાન, મદરેસા, એલમનું મથક. Subs. A seminary, a school, an academy or college; seat of learning.

જુલુજી અ-ગેરકત-ગદમન, *a-gêraft-gadman*. નાં નહીં પકડાય એવો ઝલકાટ, અથોરનાંનનો સવાબ, અથોરનાની પેશો—ધંધો. Subs. Lustre which cannot be seized; merit arising from the virtuous actions of a priest; the profession of a priest.

૧૫૭૭૭૭૭૭ એર્વદ-ગદમન, êrvad-gadman. નાં એરવદી
અલકાટ—દબાવો; અથોરનાની કીરતી—પરતાપ. Subs.
Priestly lustre—splendour—fame—glory.

૨૫૭૭૭૭૭૭ એર્વદે-અએ, êrvadê-aê. નાં એક હુરબદ.
Subs. A *Herbed*.

૩૫૭૭૭૭૭૭ આબ-રફતન, âb-raftan. કિં પાણી થઈજવું, બેહોરમત
—બેઆબરું થવું. અપમાન પામવું. V. To become liquid—
water; to be disgraced—dishonoured; to be
insulted.

૪૫૭૭૭૭૭૭ એર્વદ-વજાર, êrvad-vajar. નાં માણસનું નામ છે.
Subs. Name of a person.

૫૫૭૭૭૭૭૭ અઈર-પદ-અદ, âir-pad-jâd. નાં અથોરનાન
બચો, એરવદનો જણેલો, હુરબદનાં કુટુંબનું. Subs. The
son of a priest; born of a priest; descended
from a priestly family. Comp. Per. ૬૫૭૭૭૭૭૭

૭૫૭૭૭૭૭૭૭૭ એર્વદ-પેશ-ગાહ, êrvad-pêsh-gâh. નાં
એરવદની ઉંચી બેઠક. Subs. The exalted seat of a
Herbed.

૮૫૭૭૭૭૭૭૭૭ આદર્ફરોબઘ, âdarfarobagh. નાં એક દસ્તુ-
રનું નામ છે. કે જે “ફરોબઘ” નો છોકરો થાયછે, એણે
“દીન કદ” કેતાબને સુધારી હતી. Subs. The name of
a *Dustoor* (the son of *Farrohhzâd*) who had
revised *Din-kard*.

શ્રેણી ૨

૯૫૭૭૭૭૭૭ અ-દરમ, a-daram. See ૧૫૭૭૭૭૭૭ a-darêm.

એદમ અદ્રમ, *adram*. નાં એક જતનું ઉનનું કાપડ. Subs.
A kind of woollen stuff.

એદમ એદમાસ, *élmâs*. નાં ત્રીણું લોહોડું, પોલાદ; હીરો.
Subs. Steel; hardened and refined iron; a
diamond. Per. الماس

એદમ } અઈર્માન, *airmân*. નાં કરમાન, એતેકાદ; બલાઈ,

એદમ } સાલેસાઈ, તાબેદારી; અરદીબેહેશ્ત કરેશતાનું નામ;
અકસોસ; સલાહ, સુખ, આરામ; દોસ્તી, એકદીક્ષી—મનને
નર્થીતાઈ આપનાર કરેશતો. મેહમાન, એક શેહરનું નામ છે,
પરેમાની, આરજી, તવાનાઈ, મરદની જત—છુપી ઈંદ્રી.
Subs. Order, command; faith; goodness;
courteousness, urbanity; obedience; *Ardibe-*
hesht (an angel); grief; peace, happiness; rest;
the angel that brings contentment and tranquil-
lity to the mind; the angel that is instrumental
in bringing about amity; a guest; the name of
a city; repentance; desire; power, strength;
pudendum viri. Av. *pušmân*, Sans. अर्यमन्.

એદમ } અ-દર્માન, *a-darmân*. વિં ઉપાય—ઈલાજ—ચારા

એદમ } વગરનું તે; આનેજ. Adj. Remediless; des-
titute of any means—resources; helpless. Per.

بی درمان

એદમ એર્માન, *ermân*. વિં દીનદાર, તાબેદાર, બલો. નાં
હોકમ, કરમાન, એતેકાદ, બરશો, બલાઈ, ધંદરો, સાલેસાઈ,
તાબેદારી, આસમાન થજ્દ કરેશતો. Adj. Religious,
obedient, noble, good. Subs. A command,
an order, faith, confidence; goodness, gentle-

ness ; a proclamation ; an order, a command ; courteousness ; obedience ; *Asmân yazad* (an angel).

અર્ધર્માન અર્ધર્માન, *airmânân*. Plu. of *airmân*, which see.

અર્ધર્માની અર્ધર્માની, *airmâni*. બાવં નાં દીનદારી, તાબેદારી, ફરમાબરદારી, અકસોસપણું. Abst. Subs. Religiousness, obedience ; submissiveness to authority ; grief, sorrow.

અર્ધર્માની અર્ધર્માની, *a-darmanî*. બાવં નાં ઉપાય—ઈલાજ વગરનું, હાચારી. Abst. Subs. Remedilessness ; helplessness.

આદર્માની આદર્માની, *âdarmâni*. વિં જેનો ઇલાજ થઈ શકે તેવું. Adj. Remediable.

અર્ધર્માનશને અર્ધર્માનશને, *airmânashnê*. નાં મુસાફરખાનું, ધર્મશાળા, મજલસની જગા, આહેશ, મરજી, ઈચ્છા, સારાં આચરણ. Subs. An inn ; a house for the lodging and entertainment of travellers ; a place for a public assembly ; desire, wish ; good manners.

અર્ધર્માની અર્ધર્માની, *airmâni*. નાં મુખાસ્તો, કારકુન, ફરમાબરદાર ; નોકર. Subs. An agent, a deputy ; a manager ; one who obeys the orders of his superior ; a servant.

અર્ધર્માનીઆન અર્ધર્માનીઆન, *airmânîân*, plu. of *airmânî*, which see.

અર્ધર્માસરાએ અર્ધર્માસરાએ, *airmânsarâê* નાં આએ દુનિયાં

—જગત—પૃથ્વી. Subs. This world—universe
—earth.

૧૧૭૫ જેડા અઈર્મીનીદન, airmānīdan. ક્રિં ક્રૂં દરબાબરદાર
—તાબેદાર—આધીન કરવું; દરબાબરદારી કરવી; ગોલામ
કરવું. V. To make obedient—submissive; to
comply with the commands of a superior; to
enslave.

૧૧૭૬ જેડા અઈર્મીનીદે, airmānīdē. ભૂં ક્રૂં દરબાબરદાર—
તાબેદાર કીધેલું, ગોલામગીરીમાં કીધેલું. Past partic.
Brought to subjection, made obedient; reduc-
ed to slavery.

૧૧૭૭ જેડા અ-ઈર-મીનશની, a-īr-mīnashnī. વિં ખરાબ મ-
નશનીનું, નાકરમાંનીવાલું Adj. Evil-minded; dis-
obedient.

૧૧૭૮ જેડા અઈર-મીનશની, aīr-mīnashnī. વિં દરબાન રાખ-
નારે—માનનારે, તાબેદારીવાલું. Adj. Yielding compli-
ance with commands—orders; submissive.

૧૧૭૯ જેડા અઈર-મીનશની, aīr-mīnashnī. નાં નેક-બધી
મનશની, પુરોવિચાર. Subs. Good-mindedness;
complete thought. Comp. Av. ૧૧૮૦ જેડા

૧૧૮૦ જેડા અજેર-મીનશની, ajēr-mīnashnī. નાં ઉતરતો
વિચાર, તાબેદારી, ગોલામગીરી. Subs. An inferior
thought; obedience; state of slavery; servility.

૧૧૮૧ જેડા અ-ઈર-મીનશને, a-īr-mīnashnē. See ૧૧૭૭ જેડા a-īr-
mīnashnī.

૧૧૮૨ જેડા આઈર-મીનશને, āir-mīnashnē. See ૧૧૭૮ જેડા aīr-
mīnashnī.

૨૭

જોડા અઈર-મીનશના-તર, aīr-mīnashna-tar. વિં વ-
ધારે બલાં વિચારનું. Adj. Pertaining to a nobler
thought.

જોડા અઈર્મન, aīrman. નાં બલો વિચાર. વિં રાજ, કરમા
બરદાર. Subs. A good thought. Adj. Willing-
minded ; obedient to one's order.

જોડા એર્મન, ērman. નાં મરદી, મરદાંનગીની શક્તી. Subs.
Virility ; virile power.

જોડા હીર્મન્દ, hīrmand. નાં પાહાદશાહ ગુસ્તાસ્પની એક લકબ
છે; ખોદા પરસ્ત, એખાદત કરનાર. Subs. A surname
of king Gushtasp ; God-worshipper ; one who
offers prayers to God.

જોડા હેર્મન્દ, hermand. નાં એક નદીનું નામ, તેમજ એક
શેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a river—town.
Comp. Pehl. 𐭥𐭥𐭥𐭥, Av. 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬨𐬀𐬭𐬀, Per. یرمند

જોડા અઈર-મનશને, એર્મનશને, aīr-manashnê, ērmana-
shnê. નાં નેક નઈઅત, પાકીનેહ વિચાર, પ્રમાણિક માણસ,
રાસ્ત બોલનાર, લાયક આદમી, નેક બખત આદમી, લાયકપણું,
આદમીઅત, ગમગીની. Subs. A good intention ; a
holy—virtuous thought ; an upright man ; one
who speaks the truth ; a worthy man ; a for-
tunate person ; worth ; manliness ; grief.

જોડા અઈર-મનશની, aīr-manashnî. વિં બલા વિચા-
રનું. Adj. Pertaining to a noble idea.

જોડા અઈર્મન, aīrman. See 𐭥𐭥𐭥𐭥, aīrmân.

૧૭૦૫ એર્મન, *erman*. નાં એક બંદગીનું નામ છે. Subs.

The name of a prayer. Comp. Av. ૧૭૦૫૦૦

૧૭૦૬ અ-ગર્મોક, *a-garmók*. વિં મંજુર—કબુલ નહીં તે.

Adj. Not accepted—complied with.

૧૭૦૭ દો-દર્મોક, *dô-darmók*. નાં બેશીઆવ; શીઆવ તે સફેદ સુતરના વણેલા કપડાં કે જે મૃતરેલાંનાં રવાનની નઈ-અંતે ઈજવામાં આવેછે. Subs. Two *shyâvs*; *shyav*, that is clothes made of white cotton which are consecrated in honour of the dead.

૧૭૦૮ અ-ગર્મોકી, *a-garmókî*. નાં મંજુરીઆત—કબુલાત વગરની હાલત. Subs. State of being unaccepted.

૧૭૦૯ } અઈર્મત-રોદ, *airmat-rôd*. નાં અઈર્મત નામની
૧૭૧૦ } નદી. Subs. The name of a river.

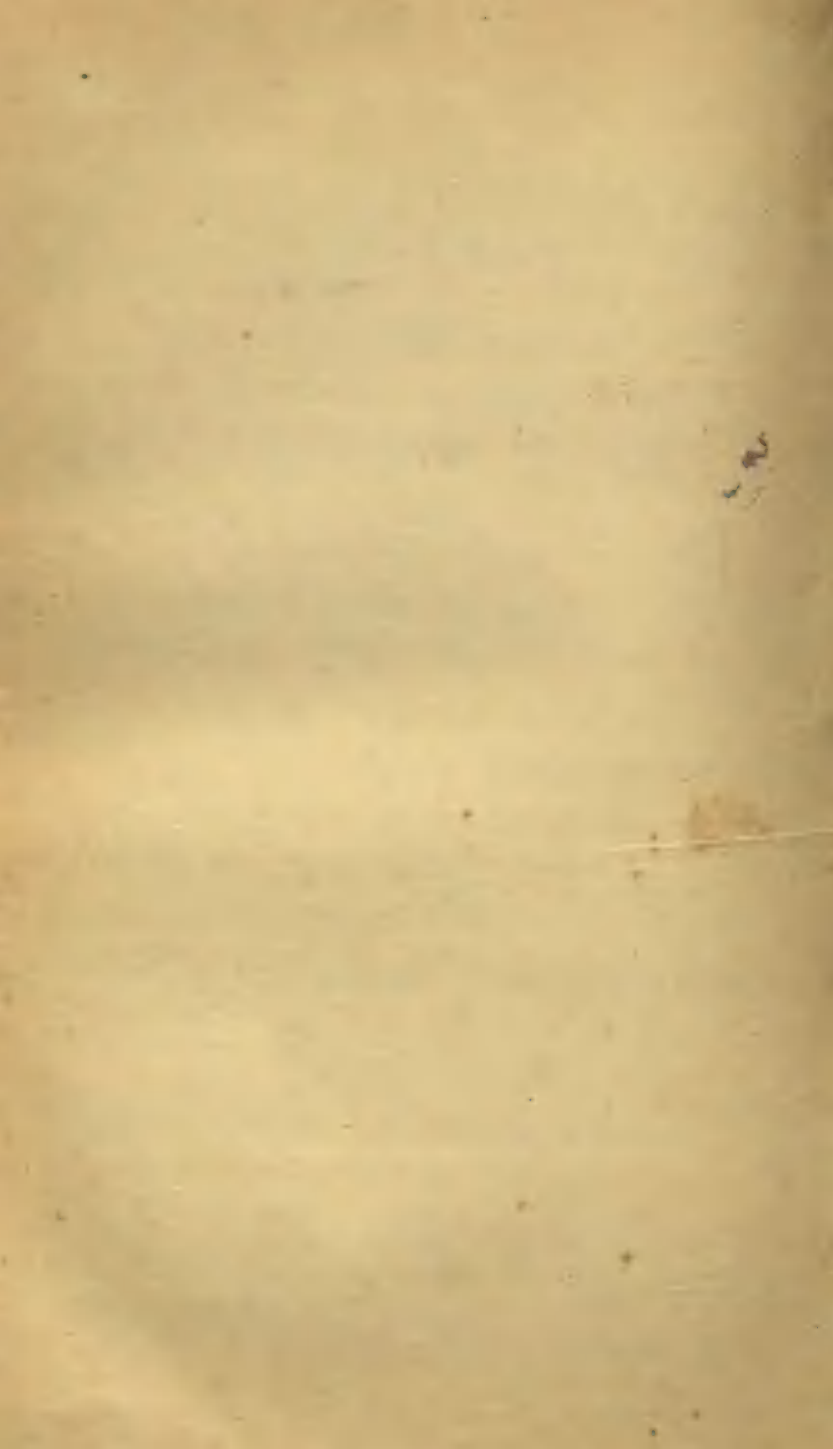
૧૭૧૧ એરર, *erar*. નાં શરમ, આખર. Subs. Shame, honour.

૧૭૧૨ એરર, *erara*. નાં નાહસબાગ, ધર્મશાળા, દેવાનશાળા, ઘેલા આદમીઓને રેહેવાનું મથક. Subs. Flight; an inn; a mad-house; an asylum for the insane.

૧૭૧૩ એલ્લુનેદ, *ellûnêd*. કિં ગોસલ કરેછે, નાહુછે, સ્નાન કરેછે. V. Cleanses with water, bathes, makes ablutions (pres. tense).

૧૭૧૪ અ-દરરુનતન, *a-dararunatan*. કિં નહીં કાડવું, નહીં ચીરવું. V. Not to tear—split.

652

PAHLAVI, GUJARÂTI AND ENGLISH DICTIONARY.

BY

JAMASPJI DASTUR MINOCHEHERJI JAMASP ASANA,
M.A., PH.D.,

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY, AND MEMBER OF THE GERMAN
ORIENTAL SOCIETY, AND OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY.

VOLUME IV.

A. Y. 1255.

A. C. 1886.

BOMBAY—JEHANGIR BEJÂNJI KARANI, 18, PARSÎ BAZAR.

LONDON—MESSRS. TRÜBNER & Co., 57 & 59, LUDGATE HILL.

(All rights reserved.)

BOMBAY:

PRINTED AT THE EDUCATION SOCIETY'S PRESS, BYCULLA.

પેટેલવી-ચુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દકોષ.

રચનાર,

જાનારૂપજી દસ્તુર મોનોએહેરજી જાનારૂપ આસાના,
એમ.એ., પીએચ.ડી.,

મુંબઈની યુનીવર્સીટીનાં ફેલો, જરમન ઓરીએન્ટલ સોસાઈટીનાં
તથા મુંબઈની રાયલ એસીઆઈક સોસાઈટીનાં મેમ્બર.

દશતર ૪ થું.

સને ૧૨૫૫ યજ્ઞેજરવી. સને ૧૮૮૬ ઈસવી.

મુંબઈ—જેહાંગીર બેજનજી કરાંની

નાં ૧૮, પારસી બજાર.

લંદન—મીસીઅરસ જુબનરની કુંપની,

૫૭ અને ૫૯, લદગેત હીલ.

(તરજુમે કરવાનો તથા બીજા સર્વે હક્કો પ્રથમકર્તાએ પાતાને સ્વાધીન રાખેલા છે.)

મુંબઈમાંથી :

એન્યુકેશન સોસાયટીનાં છાપખાનામાં છપાવી પ્રગટ કર્યું છે.

૫

૫ અન, આન, ana, ân. નિષેધાર્થક ઉપ૦ ના, નહીં, વગર, સીવાય વતરોગે, ખોટું, ઉલટું; નાં માબાપ, માએ, મોટાં માએ, વદવો; તે; પેલું. Negat. Part. Not, without, except, exclusive of. Subs. Parents; a mother; a grand-mother; a grand-father; an ancestor; that; he, she, it.

૫ } અનુ, anû. અવ્યય. પ્રમાણમાં, પ્રમાણે, માફકસર; જેમકે
 ૧૫ } અનુમી. Indeclin. Proportionate; proportional; as અનુમી, અનુમી anûmî.

૫ અવ, av. કિં ૦ અં નીચે, હેઠે; નજદીક, તરફ. સર્વં આએ. Adv. Below; beneath; near; towards. Pron. This. Av. અવ = Sans. अव.

૫ } આન, ân. નાં સુરખી, માબાપ; એ એક ઉપસર્ગ છે જે
 ૧૫ } વિશેષનામોને લગાડવાથી આન્દાન જણાવનાર વિશેષણ બને છે. જેમકે:—પરમાપ, પરમાપ, પરમાપ Subs. Patron; parents; suf. affixed to proper names to form patronymic adjectives; as પરમાપ, પરમાપ, પરમાપ

૫ } આન, ân. એ એક પ્રત્યય છે. જે જીવવાલા અથવા
 ૧૫ } નીજીવવાલા નામની ઉપર મુકવાથી અનેક વચનનું રૂપ બને છે. The plural suffix used with both animate and inanimate objects.

૫ આન, ân. દર્શ૦ સર્વં પેલું, આએ, જે. નાં વખત, હીંગામ. Demon. Pron. That; this; which. Subs. Time; occasion; season.

- ખ } ઓ, ઠ. સર્વં તે, જે. શબ્દં અવ્યય. અંદર, ઉપર. વિ.
 ૧૫ } ખુલંદ. Pron. That; which. Prep. Below;
 under; above. Adj. High; exalted.
- ખ ખ, ખો, kha, khô. સર્વં પોતે, પોતાનું. વિં કુદરતી; એ
 ખોદ જ નો સંક્ષેપ આકાર છે. Pron. Personally; own.
 Adj. Natural; an abridged form of જ khod.
 Av. -x, -x = Sans. स्व.
- ખ ખલ, khal. વિં પાક; પરહેજગાર; પવિત્ર. Adj. Pure;
 holy; pious; abstinent.
- ખ } ખવ, ખુવ, khav, khûv. નાં ખાખ, હુંગ. વિં ખરાખ.
 ૧૫ } Subs. Sleep; slumber. Adj. Bad.
- ખ ખો, khô. નાં બેહેન. Subs. A sister.
- ખ } ખોએ, khôê. નાં ખાશીઅત, સ્વભાવ, ખસલત, શક્તિ.
 ૧૫ } Subs. Nature; temper; habit; power.
- ખ સે, sê. સંખ્યાં વિં ત્રણ, ૩. Numer. Adj. Three, 3.
- ખ હન, han. નાં ચેઆલીશ વરસ ચુધીનું, ખુદો માણસ, હલાલ,
 જનાકાર, તે. Subs. Of forty years; an old man.
 Lawful, Debauchee, Fornicator.
- ખ હન, han. વિં બીજું. નાં બદન; અંદામ. Adj. An-
 other; more; further. Subs. The body, form
 of the body.
- ખ હવ, hav. કેવળં અં અકસોસ! આહા! Interj. Alas!
 Ah! Oh!
- ખ } હુ, hû. ઉપસર્ગ. સાહે, નેક, સારી રીતે—ખેઠ, ખુબ રીતે,
 ૧૫ } ખરાખર રીતે; પુરતી રીતે, હલાલ. નાં તેજ; રેહેમ;
 દાનાઈ. Prefix. Good; well; thoroughly well;

beautifully ; sufficiently. Subs. Lustre ; mercy ; wisdom ; sense. Av. h = Sans. सु . Per. h

hûr , hûr. નાં શુરશેદ, આક્રતાબ. Subs. The Sun.
Av. hûr = Sans. सूर्य = Per. خور

અન-એ, an-ê. કિં અં એ—એમ નહીં. Adv.
Not this ; not in this manner.

અના, anâ. કિં અં એમ, એટલામટિ, યાને એટલેસુધી,
આએવખત, એ મીસાલે—રવેશે. સર્વં તે ; આએ ; કેવલ
પ્રયોગી અવ્યય. ઓ ! નાં એક માણસનો તથા એક ચીજનો
ઈશારો ; બુલમ ; બદી ; રંજ, વખત. Adv. Thus, so ;
consequently ; that is ; so far ; at this time ; in
this manner. Pron. This ; that. Interjec. Oh !
Ah ! Subs. An allusion made of a person or
thing ; tyranny ; evil ; trouble ; time.

અવે, avê. શબ્દં અં વગર, સીવાએ. Prep. Ex-
cept ; without.

આવખ, âvakh. કેવલં અં હાએ, અકસોસ. Interj.
Ah ! Alas !

ખખ, ખખે, ખ્વાહ, khavna, khavnê, khvâh.
નાં ઉંઘાઈજવું, ઉંઘ, ખાખ, સ્વપનો. Subs. Sleeping ;
sleep ; slumber ; dream. Av. khav = Sans.
 स्वप्न = Per. خواب

ખવી, khavî. નાં થુક. Subs. Spittle.

ખા, khâ. નાં ખાવું, સ્વાદ લેવો, બોજન લેવું. Subs.
Eating ; tasting ; taking a meal.

ખોહ, khôh. નાં ખાશીઅત ; શક્તિ. Subs. Cha-
racteristic ; power.

—હંગે, hangê. નાં હીંગામ, વખત. Subs. Season ; time.

—હંદે, handê. કિં અં એટલું, એટલા પ્રમાણમાં. Adv. So much ; in such a proportion.

—અનીબા, anîbâ. નાં એક અતનું ઝાડ કે જેનાં પાંદડાં દવાઈમાં આવે છે. Subs. Name of a particular tree the leaves of which are used for medicinal purposes.

—ઓએશ, ôêsh. સર્વં તેને. Pron. To him—her—it.

—ખાહ, khâh. નાં બેહેન. Subs. A sister.

—ખેશ, હુઈએ, khêsh, hûîê. સર્વં પોતાનું. Pron. One's own.

—ખોઈહા, khôîhâ. નાં ખાશીઅતો. Subs. Characteristics ; qualities.

—સે-ઉખ, sê-ûkh. નાં ત્રણ બાઈ. Subs. Three brothers.

—અન-અઈબારી, an-aîbâri. વિં મદદ નહીં કરનારે, સહાય વગરનું. Adj. Not assisting ; destitute of support or assistance.

—ખાહી, ખાઈ. khâhî, khâî. વિં આહતું, માયા દેખાડતું. Adj. Loving ; expressing kindness.

—અન-અઈબીઆગહાની, an-aîbîâgahânî. નાં નહીં પેહેરતું. Subs. Not putting on (clothes).

—અવાખશીદન, avâkhshîdan. કિં પાછું ફરતું —હટવું—જવું. V. To turn back, to refrain from ; to abstain.

આહૈશ, khâhêsh. નાં આહૈશ, પાંમતું. Subs.

Wish, inclination ; to acquire, obtain.

આહૈશના, khâhêshna. નાં મોરાદ, આશા. Subs.

Wish ; hope ; desire.

અ-નીઆએશની, a-nîâêshnî. વિં આયશ—

આરાધના—બંદગી—વખાણ વગર. Adj. Without offering divine honors—prayers ; not glorifying.

અ-વક્ષશની, a-vakhshasnî. વિં નહી વધતું,

ઘટતું. Adj. Not increasing ; decreasing.

આહૈશની, khâhêshnî. વિં ઈચ્છા—આહૈશ—

વાહું ; આશાવાન. કિં આહૈશ, પદવું, આહૈશ.

Adj. Full of desire ; wishing for ; hopeful. V.

To desire, recite, wish.

અ-વક્ષશને, a-vakhshasnê. See અ-વક્ષશની.

vakhshasnî.

આહૈશને, khâhêshnê. નાં ઈચ્છા—આશા—આ-

હૈશ કરવી. Subs. Wishing ; desiring ; hoping.

આહૈશને-મારી, khâhêshnê-mârî. નાં કો-

ઈને ખરાબ કરવા—પાયામાલી કરવાની ઈચ્છા—નઈઅત.

Subs. The intention or desire of doing harm to (or ruining) a person.

અના-હસ્ત, anâ-hast. કિં તે છે. V. He is.

અન-હેસ્તન, an-hêston. કિં નહી હીલતું—છુટતું.

V. Not to move—become free—loose.

આહીનદ, khâhînad. કિં આહે, ખ્યાર રાખે. V.

May love ; may regard with affection.

ખાહું-દ, khâhênd. કિં તેઓ આહેછે ; તેઓ આહેશ
કરે—ઈચ્છે. V. They love ; they may desire—
wish.

હુ-ચાકતન, hû-yâftan. કિં ખરાબર સહમજવું,
સારીરીતે જ્ઞાન મેલવવું—અંણવું. V. To understand—
know properly ; to acquire a thorough know-
ledge (of something).

અન-હાએત, an-haêt. વિં વગર હશતી—હયાતીએ.
Adj. Without existence—being—life.

અન-હાઈત, an-hâit. વિં પાક, સ્વચ્છ, નિર્મલ,
પવીત્ર. Adj. Pure ; limpid ; holy ; void of impu-
rity ; Av. અન-હાઈત

અનાહીદ, anâhîd. નાં યુકર સેતારો. કિં ધટવું,
કમ કરવું. Subs. The planet Venus. V.

To abate, decrease, reduce, diminish.

ખાહેદ, khâhêd. See ખાહું khâhînad.

અન-અએબગદી, an-aêbagadi. વિં ખરાબી
નહીં કરનાઈ, શેતાનીઅત વગરનું, તુકશાન વગરનું,
સદ્ધર્મદાર. Adj. Not doing any harm ;
free from satanism, uninjurious, clear.

હુ-અખવી, hû-akhvî. નાં રોશન કએઆશ, નેક-
વિચાર ; પાક દીલ ; દાનાઈ ; બેહુશત, સ્વર્ગ, દુરંદેશી, ખુશી
ખોરરમી. વિં સારા કએઆશ—વિચારવાણું, દુરંદેશીવાણું.
Subs. Clear judgment ; good thought, a pure
guileless heart ; prudence ; heaven ; paradise ;
foresightedness ; gladness ; pleasantness. Adj.
Having a good judgment—thought ; far-
sighted.

હુ-અહુનીનેદ, hû-ahûninêd. કિં નેક સાહેબી
આપે. V. May grant good sway.

અ-વહાને, a-vahânê. કિં અં વગર ખાહાને—સખબે.

Adv. Without any pretext—cause.

અન-હાવંદ, an-hâvand. વિં ખરાખર—સરખું નહીં
તે, ખુદું, ખોદું. Adj. Not alike—equal—similar ;
false, wrong.

અન-ખાવીએ, an-khâvîê. નાં બાવં બેખાખી,
જગૃતપણું, સાવધપણું. Subs. Abst. Wakefulness ;
sleeplessness ; vigilance.

અન-આહૂ, an-âhû. વિં એખીઅલ નહીં, ખોડખાંપણ
વગરનું, ખાખી વગરનું ; સ્વચ્છ, સાફ, નીતરૂ. Adj. Not
ugly—deformed ; free from blemish ; pure ;
limpid ; clear.

અન-આહૂઈ, અન-આહૂગી, an-âhûî, an-âhûgî.
નાં બાવં બેએખીઅલપણું, સફાઈ, નીરમલતા. Subs.
State of being free from deformity ; purity ;
limpidity.

અન-આહૂઈનીદન, an-âhûînidan. કિં ખરાખ
—એખીઅલ—ખદશીકલ—ખેડોલ નહીં કરવું. V. Not to
make dirty—deformed—ugly—uncouth.

અન-આહૂક-તર, an-âhûk-tar. વિં વધારે ખાલેશ
—ચોખું—સ્વચ્છ—નિર્મલ. Adj. More genuine—
pure—unalloyed—clear.

અન-આગહ, an-âgah. કિં અં બેખખર, નાવાકેક.
Adv. Unawares ; not knowing.

અ-નેઆજ, a-nêâz. વિં મોહોતાજદાર નહીં તે,
હાજત વગરનું, ખંદગી—કાલાવાલા વગરનું. Adj.

In want of nothing ; not requiring anything ; without prayers—entreaty.

અનેઆજી, a-néâzi. નાં હાજત વગરની હાજત—સ્થીતી. Subs. State of being not needy—in want of anything.

અનાખત, anâkht. ક્રિં નાંખ્યું. V. Threw (past tense).

ખાખત, khâkht. નાં કમાન, નેજે, ચીલ્લો. Subs. A bow ; a spear ; a bow-string.

ખાથ, હસાદ, khâth, hasâd. નાં ખદંગી તીર, એવો તીર કે જે માણસને લાગતાંજ તેને વીંધીને બેઝન કરી નાખે ; જીવ લેનાર તીર. Subs. An arrow made of the twig of the white poplar ; such an arrow that the moment it strikes a man, it pierces him and lays him down lifeless ; a mortal arrow.

ખેશત, khêshht. નાં નાહાનો નેજે. Subs. A small spear.

અ-વાખ્તે, a-vâkhtê. વિં નહીં કુટેલું—વાટેલું. Adj. Not pounded—levigated.

અન-હમ, an-ham. વિં સંબંધ વગરનું. Adj. Having no connection.

અન-આમોર્ઝશને, an-âmôrzashnê. નાં નહીં બક્ષવું—માફ કરવું—અક્ષવા વગર. Subs. Not pardon-ing—forgiving ; without bestowing.

અન-ખાર, an-khâr. વિં આદેશ—ઈચ્છા—મોરાર વગરનું. Adj. Having no desire—wish.

આર, khâr. નાં આદેશ, મોરાદ, ઈચ્છા. Subs.
Wish, desire; will.

આહર, ખંગહર, khâhar, khanghar. See * khô.

Comp. Av. આહર = Sans. स्वसृ = Per. خواهر, خور.

આહરાન, khâharân. નાં બેહેનો. Subs. plur.
Sisters.

અન-આરામ, an-âram. વિં દુઃખ્યાઈ, બેચેન, શંતી
વગરનું—સુખ્યાઈ નહીં તે. Adj. Miserable; unfortu-
nate; not happy—at ease.

અ-વેહરામ, a-vêhrâm. વિં ક્ષતેહ—જીત વગરનું.
Adj. Not victorious—successful.

આન-આખર-બુંદે, ân-âkhar-bûndê. નાં કો-
ઈબી પ્રકારની તાબેદારી—ફરમાવરદારી, Subs. Sub-
mission of any kind.

અન-અએરોગી, an-aêrôgî. વિં ઈજા—દુઃખને
લગતું નહીં. Adj. Not relating to any harm—
injury.

અન-અહેલુબ, અન-અશો, an-ahêlûb, an-ashô.
વિં અપવીત્ર, નાપાક, અશો—પરહેજગાર નહીં
તે. Adj. Unholy; impure; not pious—absti-
nent. Av. અશો

અનાઈ, anâî. નાં દરદ, રંજ, સખ્તી, નુકસાન. Subs.
Disease; illness; hardness; loss; detriment.

અનાએ, anâê. કિં અં એ સખબથી, એને લીધે, એ-
પ્રમાણે, એરવેશે. Adv. For this reason; on
this account; thus; so.

ખાએ, khâê. સર્વં ખુદ, પોતે. નાં ખુશી. Pron. Self; in person; in *propria personâ*. Subs. Gladness.

ખોએ-દો-એ, khôê-dô-ê. નાં બે અથવા એક શક્તી —કૌવત. Subs. One or two powers.

અના-શ, અએશા, anâ-sha, aêshâ. સર્વં આએ તેજ, એતે, તેએ. Pron. This very same; this it (is.)

અનાઈ, anâî. નાં જાન, નુકસાન, અઝાન, બેદાદી, સખતી, ખુલમ, રીમની, અ-ચાચ, વાંક. Subs. Loss; detriment; damage; affliction; injustice; hardship; tyranny; pollutedness, fault, offence. Paz. ૨૫૧

ખહશ, khahash. નાં આહ, ધ્યાર, ખાહેશ, મરજ. Subs. Affection; love; desire; wish.

ખાશ, khâsh. સર્વં પોતે. Pron. Self.

અન-અએબાદગી, an-aêbâdgi. વિં યાદદાશત-વગરનું. Adj. Having no remembrance.

અન-અઈબાદ, an-aibâd. વિં દોસ્ત—ધાર—મદદ-ગાર વગરનું, યાદ નહીં રાખતું, ભુલીજતું. Adj. Friendless; having no helper—companion; not remembering; forgetting.

હુ-અએબાદ, hû-aêbâd. નાં સારી યાદદાશત—સ્મરણશક્તિ. Subs. A powerful memory—remembrance.

અન-અએબાદી, an-aêbâdî. See અન-અએબાદગી. an-aêbâdgi.

અન-અએબાદેશને, an-aêbâdêshnê. વિં વગર યાદ કરવે. Adj. Without remembering.

અન-અઈબારી, an-aibārī. વિં મદદ—સહાય
વિનાનું, આશરા વગરનું, મદદ નહીં કરવી. Adj. Desti-
tute of help—support—assistance, not to help.

Paz. અન-અઈબારી

અન-અએબારીએ, an-aēbarīē. કિં અં વ-
ગર મદદ કરવે. Adv. Without assisting.

અન-અએબગાએશની, an-aēbagāēshnī
વિં પેહરણ પેહરયા વગરનું. Adj. Without putting
on (clothes).

અના-દખશતે, anā-dakhshatē. કિં આએ ખોલું
—દેખઈતું—અહેર છે. V. This is clear—evident
—apparent.

ખાશ-શેદ, ખાશ-શાએદ, khāsh-shēd, khāsh-
shāed. કિં પોતાને ઘટે. V. May behove one's
self.

ખેશાવંદ, khēshāvand. નાં સગાં, ખેશકુટુંબ,
ખેશાવંદ. Subs. Relations; kinsmen; kith and
kin.

અ-વખશશની, a-vakhshashnī. વિં વધતું નહીં.
Adj. Not increasing.

ખાહેશતન, khāhēshtan. કિં ચાહતું, ખાહેશ
—મરજી કરવી. V. To wish, to desire; to show
inclination to.

અ-વખશ-ગીર, a-vakhsh-gīr. વિં રોશની—ચલ-
કાટ વગરનું, રોશનીને નહીં લેનાર. Adj. Destitute
of light—brightness; not taking light.

અવાખશીનીદન, avākhshīnīdan. કિં મેહેર-

બાની કરવી, બખશતું, પરવરશ કરવી. V. To do a favour, to grant, to bestow, to maintain, to support.

અવખશીદાર, avakhshídâr. નાં માફી બખશ-
નાર. Subs. Pardoner; forgiver.

અન-આશેતી, an-âshêti. વિં સુલેહ—સંપન્ન-
વિનાનું, દુશ્મની વાળું. Adj. Void of amity—peace;
inimical.

અન-અશો, an-ashô. વિં રાસ્ત—સાચું નહીં બોલનાર,
નાપાક, અપવીત્ર. Adj. Not speaking the truth;
unholy; impure. Av. અશુભ

અન-અશો-ઓમંદ, an-ashô-ômand. કિં
નાપાક—અપવિત્ર છે. V. Are unholy—
impure (plu.).

અન-આશનાક, an-âshnâk. વિં અહેર નહીં કરનાર,
છુપાવનાર, શોહોર વગરનું. Adj. Not revealing;
keeping secret—concealed, without noise.

અન-આશનાગી, an-âshnâgi. જાં નાં સંબંધ
નહીં રાખવો તે. Subs. Abst. Not keeping con-
nection with.

અનાશનુ, anâ-shanû. કિં આજ્ઞાં આએ—એમ
જણ, એરવેશે વાકેફ થા. V. imper. Know this; be
informed in this manner.

અનાશુન, anâshûn. કિં અં એરવેશે, એવી રીતે.
Adv. In this manner; thus.

અન-એ-અનુનેદ, an-ê-jânûned. કિં એ એમ નથી.
V. He, she or it is not; it is not thus.

ખેશકારાન, khêshkârân. નાં અધિકારીઓ, ધંધાદારીઓ. Subs. Officers in authority ; tradesmen ; professional men.

ખેશકારી, khêshkârî. નાં પોતાનું કામ—કારોબાર—ઓધો ; ઉદ્યોગ. Subs. One's own business—trade—dignity ; industry.

અન-અયાવ, an-ayâv. વિં નહીં મલી શકે એવું, નાદર, કીમતી, નામીયું, અમુલ્ય. Adj. Unobtainable ; rare ; precious ; first-rate ; superfine.

અન-અયાવશની, an-ayâvashnî. નાં ભાવં નહીં મેલવવું—હાંસેલ કરવું. Subs. Abst. Not obtaining—acquiring.

હુ-અયાવગી, હુ-અશવગી, hû-ayâvgî, hû-ashva-gî. વિં સુખસુરત, સારા દીદારવાળું. Adj. Beautiful ; of good features.

અન-અયાફતગીહા, an-ayâftgîhâ. કિં અં
નહીં પાંમવા—હાંસેલ કરવાને લીધે. Adv.
For not acquiring ; on account of not gaining.

અન-આશતી, અનાશતગી, an-âshtî, anâshtagî.
નાં દોસ્તી—સલાહ વગરની હાલત ; ખંભેડો ;
કજ્જો, મારામારી, જુદાઈ, જુદાગીરી. Subs.
Want of friendship—peace ; conten-
tion ; quarrel ; broil ; separation.

અન-હશતી, અન-હસ્તી, an-hashtî, an-hastî.
વિં હસતી—હૈયાતી વગરનું, નાજુદ. Adj.
Non-existent ; extinct.

અવહીખતગી, a-vahíkhtagi. નાં પહીડી, નજ-
શાત. Subs. Filthiness; uncleanness; impurity.

અન-આશત-તુમ, an-âshta-tum. વિં અતિશય
દુશ્મની વાલું, ઘણો તંટો—ક્રીસાદ કરનારું. Adj. Most
inimical; exciting sedition—quarrel in the
highest degree.

હુખશત્રો-તેમાએ, hûkhshatrô-têmâê. નાં
એક બંદગીનું નામ છે. Subs. Name of a prayer.
Av. હુખશત્રો-તેમાએ

અન-અહીર, an-ahîr. વિં નશા—ચરકીન વગરનું.
Adj. Free from pollution—filthiness.

અના-બાર, anâ-bâr. કિં અં એક વખતે—મરતબે.
Adv. Once; one time.

અનાગારી, અંગારી, anâgârî, angârî. નાં ચી-
તારો, ચીતાર. Subs. A painter; painting.

અ-નેગારેશ, a-nêgârêsh. વિં ચીતાર—ચીત્રવગ-
રનું. Adj. Free from painting.

હુ-આસ, hû-âs. નાં સારો શરાબ—દારૂ. Subs.
Good wine—liquor.

હુ-ખીગ, hû-khîg. નાં સારી છાગલ. Subs. A
fine leathern bottle or bag for holding water.

અન-આસા, an-âsâ. વિં જનત—રોનક—જેબાઈ-
વગરનું, કદરૂપું. Adj. Void of grace—beauty—
elegance; ugly.

ખવાસા, khavâsâ. નાં દાણો ખેંચનારી કીડી.
Subs. A corn-carrying ant.

ખડખડ } અન-આસાન, an-āsân. વિ० નાચુશ, દલગીર, નિ-
 ૧૪૭૫ } રાસ, ઉદાસી, શુખવિનાંતું; અસ્તી—સખતાઈ બરેણું,
 કઠણ. Adj. Displeased; sorry; despairing; sad;
 unhappy; tyrannical; hard.

ખડખડ } ખાએશન, ખાહેશન, khâêshna, khâhêshna. ના०
 ૧૪૭૫ } ઈચ્છા, મરજી, ચાહ, ધ્યાર, ચાહણું, અદંગોઈ, શેક્ષ-
 રશ. Subs. Wish; desire; love; inclination;
 persuading a person for doing a virtuous
 action; recommendation. Per. خواہش

અખડખડખડ ખાએશન-ઓમન્દ, khâêshna-ômand. વિ०
 ઈચ્છા—આહેશ—મરજી વાણું. Adj. Full of wish—
 desire; inclined.

અખડખડખડ અન-આસાની, an-āsânî. ના० બાવન્દ બેચેની, નિ-
 રાસા. વિ० સુખી—સુખવાણું નહીં તે, દુઃખી, રોગીજી.
 Subs. Abst. Disquietness, uneasiness, discom-
 fort. Adj. Not happy; miserable; distressed;
 of a sickly constitution.

અખડખડખડ ખાએશની, khâêshnî. ના० ઈચ્છા. Subs.
 Desire, wish.

અખડખડખડ ખાહેશનીહા, khâhêshnîhâ. ક્રિ० અન્દ ઈચ્છા—
 આહેશ મુજબ; ખુસીથી. Adv. According to one's
 desire—wish; willingly.

અખડખડખડ } ખાએશની, ખાએશને, khâêshnî, khâêshnê. See
 ૧૪૭૫ } ૧૪૭૫ khâêshna.

૧૪૭૫ સનાએશને, sanâêshnê. ના० સહમજવાની સક્તી.
 Subs. Power of understanding—comprehend-
 ing.

અન-આસાન-તુમ, an-âsân-tûm. વિં ધણુજ મુશ્કેલ. Adj. Most difficult—uneasy.

આએશન-મન્દ, khâêshna-mand. વિં આદેશમંદ, આદેશ બરેણું. Adj. Full of desire.

અન-આસાદે, an-âsâdê. વિં મસનદ—ગાલીયા વગરનું. Adj. Having no cushion—carpet.

અના-સખત, anâ-sakht. વિં કઠણ—સખત—કઠોર નહીં, નરમ. Adj. Not hard—harsh—rigid; soft.

અવે-યશત, avê-yasht. કૃં વિં નહીં ઈશએણું, આરાધના વગરનું. Partic. Adj. Not consecrated—offered divine honours.

અન-અદશ-ર, an-adsh-ra. સર્વં હું સીવાય બીએ કોઈ નહીં. Pron. None (or no one else) but I.

અન-આસાર, an-âsâr. વિં અગણીત, જેની ગણત્રી નહીં તે. Adj. Innumerable; that cannot be numbered—counted.

અન-આસાલ, an-âsâl. વિં બદગોહર—બુનીઆદ, બદખત, જે અનીતીવાન માઆપને પેટે અવતરેલો તે. Adj. Of low origin—parentage; ignoble; one born of immoral parents.

અન-એહર, an-êhar. વિં નજીશાત—ચરકીવગરનું. Adj. Free from filthiness—uncleanness—pollution.

અવાસાર, avâsâr. નાં ફરસંગ. Subs. A *Farsang*; a league.

હુ-આસાલ, hû-âsal. વિં સારાં ગોહર—બુનીઆદનું; નીતીવાનને ત્યાં અવતરેણું તે. Adj. Of noble

birth—parentage; high in excellence or worth; one born of noble parents.

અન-આસીઆ, an-âsîâ. વિં હવાવગરનું, ખરાબ ચકકી—ધંડી. Adj. Having no air—breeze; a bad mill.

અનાઈએ, anâîê. See અનાઈ.

ખાહેશ્તાન, khahêstan. કિં આહું. V. To wish, desire.

અના-દયન, anâ-dayan. કિં અં એમાં, એની અંદર; એટલામાટે, એ સખખને લીધે. Adv. In it; under it; therefore; on this account.

અના-જના, અનાજનાક, anâ-jînâ, anâjînâk. નાં આએ—એક જગો. Subs. This place; this only place—spot.

અન-આઈન-અસ્ત, an-âîn-ast. કિં કાયદાસર —રીતીમુજબ નથી, વગર તરીકાનું છે. V. Is not according to law—rule; is far from the right path.

અના-ગીવાસ્ત, anâ-givâst. નાં એક “ગીવાસ્ત” નામનું માપ છે. Subs. Name of a measure, called *givâst*.

હુ-આઈન-અસ્ત, hû-âîn-ast. કિં નેક—સારો. તરીકો—રસ્તો છે. V. Is a good—straight path.

ખાશીનેદ, khâsînêd. કિં સુકાએ, સુકાવે. V. May become dry; may dry.

અન-આસીનતન, an-âsînatân. કિં પશોમાન—ગમગીન નહીં થવું. V. Not to repent—regret.

અન-અએવીએગાંની, an-aēvīēgānī. વિં
કુસ્તી વગર. Adj. Sans. *Kushti*; without gird-
ing the *Kushti*.

અન-અએવ્યાસ્ત, અન-અએવસ્ત, an-aēvyāst,
an-aēvast. ભૂં કું વિં નહીં પાંધેલું—
પેહરેલું; અભ્યાસ નહીં કર્યો, નહીં શીખેલું. Past part.
Adj. Not girded up; not put on (clothes); not
studied—learned. Av. અન-અએવ્યાસ્ત

અન-અએવ્યાસ્તી, an-aēvyāstī. નાં બાવં
અભ્યાસ નહીં કર્યો તે, નાદાની, અપટપણું, નાજુશી, નહીં
પાંધેલું. Abst. Subs. Not studying; ignorance;
stupidity; displeasure; not binding—girding up.

અન-અએવ્યાસ્તન, an-aēvyāstan. કિં અ-
જર નહીં રાખવી, નહીં જાણવું, પરહેજ નહીં
રાખવી; અભ્યાસ નહીં કર્યો, નહીં શીખવું, જ્ઞાન સંપાદન
નહીં કરવું. V. Not to be informed; not to
know; not to abstain from; not to study—
learn, not to acquire knowledge.

અવે-સજન, અના-સજન, avē-sajin, anā-sajin.
વિં અધદીત, નાલાયક, નામુનાસેખ. Adj. Improper;
unworthy; unbecoming.

અન-આસ્ત, an-āst. વિં સુલેહ વગરનું, અખેડા—
ઠંડા—મારામારીવાળું. Adj. Not peaceful; sedi-
tious; quarrelling; given to brawls and con-
tention.

અન-હસ્ત, an-hast. વિં હયાત નહીં, મોજુદ નહીં;
નાજુદ. Adj. Not existing; non-existent; ex-
tinct.

જુલૈયાન અનાસ્ત, અ-રાસ્ત, anâst, a-râst. વિ० નકાચું, ના-
રાસ્ત, ઉલટું, જુટું. Adj. Useless; untrue; con-
trary; false.

જુલૈયાન ખાસ્ત, khâst. ક્રિ० ચાહયું, ઈચ્છયું, આદેશકીધી.
V. Wished; desired; showed an inclination.

જુલૈયાન } ખાસ્ત, ખાસ્તે, khâst, khâstê. ના० પૈસા, માલ,
જુલૈયાન } મતા, દોલત. Subs. Money; property;
estate; wealth.

જુલૈયાન અના-ગેતીહા, anâ-gêtiâhâ. ના० આજે દુન્યામાં.
Subs. In this world.

જુલૈયાન ખાસ્ત ઓમન્દ, khâst-ômand. વિ० જરદાર,
પૈસાદાર, દોલતવાન. Adj. Monied; rich; wealthy.

જુલૈયાન ખાસ્તાદ, khâstâd. વિ० સુકું, બીણાસ વીનાનું
Adj. Dry, free from wetness—damp.

જુલૈયાન અનાસ્તાર, anâstâr. વિ० યુનાહગાર—પાપી નહીં
તે, નિરપરાધી. Adj. Not sinful—guilty; innocent.

જુલૈયાન અ-વાસ્તાર, અ-વાસ્તર, a-vâstâr, avâstar. See
જુલૈયાન avê-sajîn, anâ-sajîn. વિ० ધાંશ—ચારાવગરનું;
ખેતી—ચારાને નાશ કરતું. Adj. Without grass,
forage; destroying agriculture—forage—crop.

Av. જુલૈયાન
જુલૈયાન ખાસ્તાર, અવાસ્તાર, khâstâr, avâstâr. ના०
ચાહનાર, ઉઠનાર, મેલવનાર, અરજદાર, અરજ કરનાર.
Subs. One who regards with affection; one
who gets up—gains—requests; an entreater.

જુલૈયાન } ખાસ્તારી, khâstârî. ના० આદેશ, હરખ, આહ,
જુલૈયાન } ધ્યાર. Subs. Desire; rapture; love;
affection.

ખાસ્તારીહા, khâstârihâ. ક્રિ० અ० ખ્યારથી ;
પ્રીતીથી. Adv. Lovingly ; affectionately.

અનાસ્તારેદ, અનાસ્તારેદ, an-âstâred, an-
stâred. ક્રિ० એ યુનાહ થાય છે, નીર્મલ—સ્વચ્છ—સાફ
થાય છે ; યુનેહગાર નહીં થાએ. V. Becomes inno-
cent ; becomes pure—limpid ; may not become
guilty—sinful.

અનાસ્તાર્દ, અનાસ્તર્દ, anâstârd, anâstard.
ભૂં ફૂં વિં નહીં પંચરાયણું—રીમન થાયણું.
Past part. Adj. Not spread—diffused (lit.) ;
not defiled—polluted.

અનાસ્તી, અન-હસ્તી, anâstî, an-hastî. નાં
નાલુદી, નીસ્તી. વિં હસ્તી—હૈયાતી વગરનું,
નામોરુદ. Subs. Nonentity ; non-existence.
Adj. Having no existence ; non-existent.

અન-એસ્તી, an-estî. વિં નાલાયક, અપઠીત, ના
મુનામેય. Adj. Improper ; unworthy ; unbecom-
ing.

ખેસ્તીહા, khêstihâ. ક્રિ० અં જખમી હાલતમાં,
દીલમાં કચવાઈને, આનાકાનીસાથે ; જખમ કરવાને માટે.
Adv. In a state of being wounded ; after some
feeling of mental uneasiness ; with hesitation ;
for wounding ; for inflicting a wound.

ખાશતી, khâstî. નાં એરાદો. Subs. Aim,
intention, purpose.

અનાસ્ત-ગોબશન, anâst-gobashna. નાં યુનાહ
બરેણું બોલણું, પાપી વાણી મુખમાથી વડવી. Subs. Talk-
ing irreverently, speaking profanely.

અન-આસ્ત-ગોબરનાન, an-âst-gôbashnân. નાં બપેડા બરેલી વાચાઓ, હુલડ કરાવે એવાં બાપણો. Subs. Seditious words—utterances; sedition exciting speeches.

અનાસ્તીનેદ, anâstîned. કિં નકામુ—અકારત થાય છે. V. Becomes useless—worthless.

ખાસ્તી, ખાસ્તે, khâstî, khâstê. નાં માલમત્તા, સરસામાન, પુંજ, દોલત, મીલકત. Subs. Property; estate; furniture; means.

અન-હસ્તે, an-hastê. વિં નામોજુદ, છુપ્યું, અંદીઠ, અહેર નહીં. Adj. Non-existent; concealed; not visible.

અન-અસ્તોબાન, an-astôbân. વિં શક—શંકા વાળું, બરેસેદાર નહીં, મજબુત નહીં તે, બે સહમજ, બે દીન. Adj. Doubtful; not trustworthy—powerful; senseless; irreligious.

ખાસ્તન, khâstan. કિં ઉઠવું, બોલાવવું, આહવું, ઈછવું, અરજ કરવી, આજેજી—વીનંતી કરવી. V. To wish, to will, to desire, to want, to require, to demand, to summon, to solicit, to beg, to petition, to entreat, to implore. Per. خواستن

અન-અસ્તુની, an-astûnî. વિં સ્થીર—ચુકરર નહીં તે, ના પાયદાર, પુંજું—ક્ષણભંગુર. Adj. Not stable-settled; unsteady; rickety; uncertain; frail; transient.

અન-હસ્તની, an-hastanî. See અનહાસ્તી an-hastî.

અન-અસ્તે, an-astê. See અનહાસ્તની an-hastanî.

वि० सुखेह—संपन्न वगरनुं. Adj. Without peace—amity.

११०३३३ अनास्ते, anâstê. वि० खुरे, ખદ, દુષ્ટ, ખરાખ. ના० આએપત, નકો, હાંસેલ; જંગ, લડાઈ, કલેશ, કજઓ. Adj. Bad; evil; vile. Subs. Income; profit; gain; battle; quarrel; contention.

૧૧૦૩૩૩ આસ્તે, khâstê. ના० ખોરાક, ખજનો, સવાખનાં કાંમનો ખજણો; પૈસા, માલ, મતા, સામાન, મીરાસ. Subs. Food; riches; treasures—store of virtuous deeds; property; estate; furniture; inheritance. Pâz.
-۱۱۰۳۳ = Per. خواستہ

૧૧૦૩૩૩૧૧૦૩૩૩ આસ્તે-અદશાન, khâstê-adashân. ના० પારકો માલ, પારકાનું ધન—દ્રવ્ય. Subs. Alien goods; alien fortune—wealth.

૫૧૧૧૦૩૩૩ અન-અસ્તગી, an-astagî. ના० નાતવાંની, અશક્ત-પણું. Subs. Feebleness; weakness; inability.

૫૧૧૧૦૩૩૩ અન-એસ્તગી, an-êstagî. વિ० હસ્તવાર—મજ-હુત—સ્થીર—ટકાઉ નહીં તે; લુણું, આંધુંધુંધું. Adj. Not steady—fixed—firm; unstable; uncertain.

૧૧૧૧૦૩૩૩ આસ્તે-દાર, khâstê-dâr. ના० ખજનો રાખનાર, ખજનચી, વારેસ. Subs. One who has charge of money; a treasurer; an inheritor.

૩૧૧૧૧૧૧૧૦૩૩૩ આસ્તે-ઓમન્દ, khâstê-ômand. વિ० દોલત-વાન, પૈસાદાર, પુંજ—માલ—મીલકત ધરાવનાર. Adj. Wealthy; rich; possessing estate—property.

૫૧૧૧૧૧૧૧૦૩૩૩ આસ્તે-કામગી, khâstê-kâmagî. ના० દોલતને માટેની આદેશ—ઈચ્છા. Subs. A desire for wealth.

અનાસ્ત-ગર, anâst-gar. નાં ખરાબ—નકારું કરનાર. વિં ક્રીનાખોર, વેરી, દ્વેષભાવી. Subs. An evil-doer, one who does useless things. Adj. Vindictive; revengeful; malicious.

અન-એસ્ત-ગરી, an-êsta-gari. વિં રહેવા લાયક નહીં. Adj. Not habitable.

અનાસ્ત-તુમ, anâst-tum. વિં અતીશય નાચુશ—દીલગીર. Adj. Most displeased—sorry.

અન-અસ્તવાની, an-astavâni. નાં શકમંદી. Subs. Doubtfulness.

અનાસ્તરેદ, anâstarêd. ક્રિં ગુનાહ—વાંક કરેછે, ગુનેહગાર—પાપી થાયછે. V. Commits a crime—fault; becomes sinful—guilty.

અનાસ્તરેત, anâstarêt. વિં ગુચવાડા વગરનું, નુકશાન પામ્યા વગરનું. Adj. Free from intricacy; uninjured; without suffering any loss—harm.

અનાસ્તર્દ, anâstard. વિં બેગુનાહ, નીરપરાધી. Adj. Innocent; harmless.

અનાસ્તર્દે, anâstardê. વિં ખાલેશ, સ્વચ્છ, નીતરૂં, દાઘ વગરનું, ગદબું નહીં તે. Adj. Pure; clear; limpid.

અન-અઈવગહાની, an-aîvagahâni. નાં નહીં પેહરવું—ખાંધવું, શુદ્ધરેહ કુસ્તી નહીં રાખવો. Subs. Not putting on (clothes); not putting on *Sudreh* and *Kushti*.

અના-સરીશોદે, અના-સરેશુતે, anâ-sarîshôdê,

anā-sarēshûté. વિં એક તૃત્યાંશ. ૩. Adj. One-third ; ૩.

અનાદુખ્ત, અ-દુખ્ત, anādûkht, andûkht. ક્રિં એકઠું કીધું, સાથે મેળવ્યું. V. Collected ; mixed up.

હુ-અયુખ્તાર, hû-ayûkhtar. વિં સાહે દોડનારે—ફુટનારે. Adj. Running—jumping well.

હુ-અયુખ્તગી, hû-ayûkhtagî. નાં સારી કોશેશ—યુક્તી—તજવીજ. Subs. A good effort—skill—contrivance.

આન-આઈની, આન-આઈને, ân-âînî, ân-âîné. વિં એખણું, સાથી—સોખતી વગરનું; એક ખારગી; મુવાકેફ. નાં ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ છે. Adj. Lonely ; friendless ; quiet ; unobtrusive ; conformable ; agreeing. Subs. One of the names of God.

અન-આઈની, an-âînî. નાં બેકાયદાપણું, ગેરસલુકાર. Subs. Illegality ; impropriety ; want of etiquette.

અન-અએવ્યાસ્ત, an-aêviâst. ક્રિં નહીં ઈજતું લઈ અએ, ફરેખ દેવો. V. To carry something not consecrated—sanctified. To mislead, to beguile.

અન-આઈનીનીહા, an-âînînihâ. ક્રિં અં અ-નીતીથી, બેકાયદા બરેલી રીતે, ખુરી રીતથી. Adv. Immorally ; unpolitely ; illegally ; in an evil way.

અન-આઈનીન, an-âînîn. See અન-આઈનીનીહા.

હુ-આઈનીનીહા, hû-âînînihâ. ક્રિં વિવેકી પણાથી,

નિતીની રહે, સારી રીતથી, નેક—સારા કાયદા—ધારાની રીતે.
Adv. Politely ; morally ; in a good way ; in a manner permitted by a good law-rule.

હુ-અયુતાર, hū-ayūtār. See હુ-અયા-
khtār.

અ-વાહીજેહ, a-vahízêh. વિં કબીસા વગરનું. Adj.
Free from intercation.

અનાઈજેહ, અ-વાહીજે, anâhízêh, a-vâhíze. વિં
કદીમ—અશલી—જુનું—પુરાણું નહીં તે. Adj.
Not ancient—original—old.

અન-અએવ્યાસ્ત, an-aêvyâst. See અન-અવ્યાસ્ત
an-aîvyâst.

અન-અઈવશનીગી, અન-યાવશનીગી, an-aîvash-
nîgî, an-yâvashnîgî. નાં નહીં મેલવવું—પામવું.
Subs. Not obtaining—acquiring.

અન-અએત, an-aêt. કિં નથી, છે નહીં. વિં જુઠું.
V. Is not. Adj. False, untrue.

હેખીદ, hêkhîd. કિં ખેંચ્યું, તાંણ્યું. V. Pulled ;
drew.

અન-અએત-અશ, an-aêt-ash. કિં તે—જે નથી.
V. It—which is not.

અન-અએત-આદા, an-aêt-âdâ. વિં જીવવાનું
નહીં તે, નીર્જીવ, હીલચાલ કરવા વગરનું. Adj. Having
no life ; destitute of life ; motionless.

હુ-અઈત-આદા, hū-aît-âdâ. વિં અનદાર, જીવનું ;
સજીવણ ; કૌવતમંદ. Adj. possessing life ; living ;
animate ; powerful.

અન-અએતી, an-aēti. વિ० હસ્તી—હયાતી વગરનું ;
 નાં નેસ્તી, નાજુદી. Adj. Having no exist-
 ence. Subs. Nonentity ; extinction.

અનાઈતી, anāiti. નાં નારાસ્તી, જુઠાઈ. Subs.
 Untruth ; falsehood.

અનાહીતી, anāhiti. વિ० ખાલેસ, —સ્વચ્છ ; દાઘેલ
 —ગદખાપણા વગરનું. Adj. Pure ; guileless ; clear ;
 unspotted ; not turbid.

હુખીદન, hūkhīdan. કિં આહેર—ઉપર એચવું, પેદા
 થવું. V. To pull out—up ; to originate ; to be
 born.

અન-અએદુન-શ, an-aēdūn-sha. કિં અં એવી
 રીતે—એ પ્રમાણે નહીં. Adv. Not in this manner ;
 not thus.

અન-અએત-ગરી, an-aēt-garī. વિ० હસ્તી નહીં
 આપનારું—નાજુદ કરનારું, બીઆબાન—વેરાન
 કરનારું ; Adj. Not life-giving ; making extinct ;
 desolating.

અનાએતગરી, anāēt-garī. નાં જુરું, બેડોલ
 કરવું. Subs. Doing evil ; making ugly.

ખહીમ, khahīm. કિં હું આહું છું. V. I wish—
 desire.

હુ-હીમ, hū-hīm. નાં નેક અસલત-અવાસ, સારો સ્વભાવ,
 Subs. Good nature—temper ; fine disposition.

હુહીમે, hūhīmē. વિ० સારા ગુણવાળું. Adj. Pos-
 sessing a good characteristic.

હુ-હીમી, hū-hīmī. નાં સારી ખસલત—ટેવ. Subs.
A good characteristic—habit.

અન-અદમીદ, અન-ઉમેદ, an-admīd, an-ūmīd.
વિં નીરાશ, નિષ્ફલ, નાઉમેદ. Adj. Despair-
ing; disappointed; hopeless.

અન-અદમી, an-admī. નાં નાઉમેદી, નિષ્ફલતા. Subs.
Hopelessness; disappointment.

હુ-અદમીદ, hū-admīd. વિં સારી આશા વાણું, મોરાદ
વંતું. Adj. Giving good hopes; hopeful.

અન-અદમીદી, an-admīdī. કિં નાઉમેદ થવું.
V. To be disappointed.

અન-એમીદી, an-ēmīdī. નાં બેઈમાની. Subs.
Faithlessness.

અનાઈમઝદા, anāīmazdā. નાં યુ-હેગાર; બે-
ઈમાન શખ્સ; મકકાર, ફરેબ આપનાર. Subs. A crimi-
nal; a faithless person; a hypocrite; beguiler.

અનાઈમઝદાર, anāīmazdār. See અના-
īmazdā.

અન-અઈર, અનીર, an-aīr, anīr. વિં સરકશ,
નાકરમાન, બેદીન, પાપી, બેઈમાન. Adj. Refrac-
tory; disobedient; irreligious; sinful; faithless.

અન-અએરખત, an-aērakht. કિં ધર્મના ફર-
માનથી નહીં ફરે, દીનના હોકમથી ઉલટા નહીં
ચાલે. V. May not disobey or swerve from the
commands of religion.

અન-અઈરાન, an-aîrân. વિં ઈરાની નહીં તે; બધા—સુધરેલા નહીં. Adj. Un-Arian; non-Iranian; not noble-civilized.

અન-અઈરક્ત, an-aîrakht. See અન-અઈરક્ત. વિં નાખલેશ—સ્વચ્છ; ગંડા. Adj. Not pure—limpid; turbid.

અન-અઈરી, an-aîrî. See અન-અઈરી.

અન-અઈરી, an-aîrî. નાં બદી, બેઈમાની, નાકર-
માંની, ખુદદીની. Subs. Evil; faithlessness; disobedience; irreligiousness.

અન-અઈરીહેદ, an-aîrîhêd. કિં દીનદારી વગરનું—નાકરમાન થાયછે. V. Becomes irreligious—disobedient.

અન-અઈરશને, an-aîrashnê. નાં ખુદદીન—નાકરમાન થવું. Subs. Becoming a convert to another creed.

અન-અઈરી, અન-અઈરીગી, અન-અઈરિઈ, અન અઈ-
રીએ, an-aîrî, an-aîrigî, an-aîrîî, an-aîrîê. નાં ખુદદીની, સરકશી, મગરરી, નાકરમાંની. Subs. Irreligiousness; refractoriness; pride; disobedience.

અન-અએરોગ, an-aêrôg. વિં નાખુશ, ગમગીન, મંદવગરનું; સારું, જેવું ને તેવું. Adj. Displeased; sorry; not stinking; good; just as it was; in the same state.

અ-નાએરંગશ, a-naêrangash. વિં કોઈને દુખ:

નહીં દેનારૂં, બેચુનાહ, પાક. Adj. Not doing harm to any one; innocent; holy; pious.

૭૭૫ અન-અઈરીચ, an-ai-rič. વિં દુરવંદી અશક્ત રા-
અનાર. નાં અરાખીનો ફેલાવો, ખુદદીનનો ફેલાવો. Adj.
Possessed of the nature of an infidel, i.e. of
the nature of an unbeliever in the true faith.
Subs. Diffusion—pervasion of evil; prevalence
of a foreign creed.

૭૭૫ } અન-અઈરેદ, an-ai-réd. કિં નાકરમાન થાયછે,
૧૭૭૫ } ખુદદીન થાયછે. V. Becomes disobe-
dient; becomes a pervert.

૭૭૫ અના-ગરદદ, aná-gardad. કિં પુરૂં—તમામ—સં-
પૂર્ણ કરે. V. May finish—complete.

૧૧૭૭૫ અન-અઈરીતન an-ai-ri-tan. કિં નાકરમાન—ખુ-
દદીન થવું, વઠણીજવું. V. To be disobedient; to
become a pervert—apostate.

૫૫ અન-આન, an-ân. સર્વં તે નહીં. Pron. Not that.

૫૫ } અવીન, avín. વિં છુપું, અંદીઠ, નહીં દેખઈવું. Adj.
૫૫ } Secret; invisible; not apparent.

૫૫ અવીન, avín. કિં અં એ રવેશે, એ પ્રમાણે, એ રીતે.
Adv. In this manner.

૫૫ ઓહુર, ôhûr. નાં “અહુર” સાહેબ, ધણી, ખોદા.
Subs. Ahura; a lord; master; God.

૫૫ ખનાન, khanân. નાં એક શહેરનું નામ છે. Subs.
Name of a city.

૫૫ ખાન, khân. કિં આજ્ઞાં ગું પઢ. V. imper. Read;
recite; learn.

અન-હુ-હીમી, an-hû-hîmî. વિં સારી ચાલ ચલ-
ણનું નહીં તે. Adj. Not possessing a good nature.

ઓ-હુ-ખોદાએ, ô-hû-khôdâê. See ઓહુ.

ખાનાદ, khânâd. કિં આરાં તે પઢે (તો સાર) !

V. bened. May he—she read—recite !

અવીચને, avîchanê. કિં અં એટલું બી. નાં એક
માપનું નામ છે. Adv. Even so much. Subs.

Name of a measure. Av. અવિચન

ખાનાદ, khânâd. કિં પઢે, બોલે, શીખે. V. May
read—recite—learn.

હંદ, hand. કિં તેઓ છે. V. They are.

અનહોબા, anhôbâ. નાં બેસ્પતી સેવારો. Subs.
The planet Jupiter.

અન-હોશી, an-hôshî. નાં અમરગી, મોત વગરની
હાલત. વિં બેહેશ્તી. Subs. Immortality; exemp-
tion from death. Adj. Residing in paradise.

અનોશંદીહા, anôshandîhâ. કિં અં નારાજ
—નાણુશીથી, દલગીરી બરેલી રીતે; આનાકા-
નીથી. Adv. Displeasingly; unwillingly; sor-
rowfully, hesitatingly.

અન-હુ-દાદ, an-hû-dâd. વિં સારી નીતીનું નહીં તે,
અનીતી બરેણું, સાફ નહીં પેદા કીધેણું. Adj. Not pos-
sessing good morals; immoral.

અવે-વશત, avê-vasht. વિં નહીં ફરતું, સ્થીર, હીલ-
ચાલ કર્યા વગરનું. Adj. Not turning; stable;
motionless.

અન-ઓશ્તાવી, an-ôshâtâvî. વિં ઝડપવાણું

—સ્રેતાલ નહીં તે; ધીમું. Adj. Not swift—fast; slow.

અન-હોશમાર, an-hôshmâr. વિં શુમાર—ગણતરી નહીં કરનાર, અવીચારી, મુર્ખ, બેહદ, બેશુમાર. Adj. Uncalculating; inconsiderate; foolish; unlimited; numberless.

હુ-હોશમારી, hû-hôshmâri. નાં સારીરીતે શુમાર કરવો—સ્મરણ કરવું, સારી પેઠે વીચારવું. Subs. Calculating properly; remembering—considering well.

અન-અન્બામી, an-anbâmî. વિં કવખતનું, વગર-હીંગામનું, અન અવસરનું. Adj. Untimely; unseasonable in time, inopportune.

અનાની, anânî. નાં એક શખ્સ કે જે દુનીઆનાં લોભને ખાતર પોતાના ધર્મ અને કર્મને કશી ગણતરીમાં નહીં ગણે; દુન્યાઈ લોભ લાલચમાં ફસેલો માણસ, અજ્ઞાન, અપત. Subs. One who for worldly interests (or ambition) takes no cognisance (on account) of his religious faith and duty; a person who is ensnared in worldly temptations; an ignorant—stupid person.

અન-ખેશ, an-khêsh. વિં પોતા વગરનું, પરાનું, પારકું, સગપણ વગરનું. Adj. Not one's own; pertaining to another; foreign; having no relationship.

અના-વેશ, anâ-vêsh. કિં અં એથી વધારે—ઘણું. Adv. More than this.

અન-અવશીનશના, an-avshînashna. નાં નહીં

ઘટવું—ઓછું થવું. Subs. Not decreasing—lessening.

અન-અંબશાન, an-ambashân. વિં શક—સુબેહ
વગરનું, ખાતરીપૂર્વક, અચીતાર્થ બરેણું. Adj.

Free from doubt—suspicion ; certain, positive.

હુ-અંબજશને, hû-ambajashnê. નાં બરાબર રીતે
વેહેંચી લેવું ; પુરો ઈતબાર. Subs. Participating
properly ; perfect reliance.

અન-અંદેશીહા, an-andêshîhâ. કિં અં
વગર વિચાર કરવે, વગર ધ્યાન આપવે. Adv. Incon-
siderately ; without paying due attention.

અન-ઓસ્પોરી, an-ôspôri. વિં ના ઉમેદ, નિરાશ,
નિષ્કલ. નાં સારા વીચાર વગરનું થવું તે. Adj. Dis-
appointed ; hopeless ; despondent.

અન-અંબસ્તે, an-ambastê. વિં ખાલી, નહીં બરેણું,
અધૂરું. Adj. Not filled up—full ; empty ; un-
finished.

અન-હુ-બસ્તે, an-hû-bastê. ભૂં કું વિં સાં
—ઠીક નહીં બાંધેણું. Past part. Adj. Not well
bound.

અન-અવસીદન, an-avsidan. કિં નહીં ઘટવું,
ઓછું નહીં થવું, જેમનું તેમ રહેવું, અસલી હાલતમાં રહેવું.
V. Not to decrease—lessen ; to remain in the
same—original state.

અન-ખ-સ-દીહા, an-khansandîhâ. કિં અં
વગર હોકમે, આજ્ઞા વગરે ; ના ખુશીથી, આનાકાનીથી. Adv.
Without permission—order ; unwillingly ;
hesitatingly.

અન-ખ-સંદી, an-khansandî. નાં નાચુરી, દલ-
ગીરી. Subs. Displeasure; sorrow.

અન-ખુ-સંદીહા, an-khunsandîhâ. ક્રિં અં
નારખમંદી, નાચુરીથી, આનાકાનીથી. Adv. Displeas-
ingly; unwillingly; hesitatingly.

અન-હોશકાર્દન, an-hoskârdan. ક્રિં તકરાર
નહીં કરવી. V. Not to argue—discuss.

અન-ઓસ્પુરી, an-ôspurî. નાં બોલીને ફરી જવું,
ચુનાહથી પસ્તાવો કરવો નહીં તે; બેકોલ થવું. Subs.
Disowning; repudiating; not repenting of
one's sins; breaking one's promise.

અન-હોસ્પોરી, an-hôspôrî. વિં મહલાખ—
અદબ વગર, વગર પ્રમાણે. Adj. Indecor-
ous; violating good manners; disproportionate.

અન-ઓસ્ત, અન-ઓસ્તર, an-ôst, an-ôstâr. વિં
ઘણો નેક—કાબેલ—દાના નહીં, ઓસ્તવાર નહીં તે.
Adj. Not very virtuous—erudite—learned;
not firm—stable.

અન-ઓસ્તામ, an-ôstâm. વિં એકીન—ઈમાન
—દયાનતદારી વગરનું. Adj. Void of faith—belief
—honesty.

અન-એસ્તારીહા, khêstârîhâ. વિં ઈઅ દેવાને
લગવું. Adj. Pertaining to harm—injury.

અન-ઓસ્તી, an-ôstî. વિં સાવધપણાં—હુશીઆરી
વગર. Adj. Not circumspect—intelligent.

અન-ઓસ્તે an-ôstê. વિં વગર એતેકાદ—વિશ્વાસ;
નાપાએદાર. Adj. Void of faith—confidence;
groundless, void of foundation.

અન-ઓસ્તોબાન, an-ôstôbân. વિં ઓસ્તવાર નહીં તે, દીનબાબે દામાદોલ. Adj. Not firm, irresolute in religious belief.

અન-ઓસ્તોબાની, an-ôstôbânî. નાં ઉસ્તવાર નહીં રહેવું, દીનબાબે દામાદોલપણે રહેવું તે. Subs. Not remaining firm ; being shaky in religious belief.

અન-ઓસ્તોબારી, an-ôstôbârî. નાં સરદાર અથવા બરથાર વગર રહેવાની હાલત ; નાઓસ્તવારી. Subs. The state of being without a husband—lord ; instability.

અન-ઓસ્તન, an-ôstan. કિં નાપાયદાર થવું, બુબું —આધાર વગરનું થવું. V. To be unstable—shaky—supportless.

ઓહુસ્પુરી, ôhûspûrî. નાં એક બંદગીના કરદાનું નામ છે. Subs. Name of the chapter of a (certain) prayer.

અન-ઓસ્પુરી, an-ôspôrî. વિં નાઉમેદ થાઈ—ગુનાહથી નહીં યોકારે. Adj. Not repenting of disappointment—sin.

અન-અંગુશીદગીહા, an-angûshîdagîhâ. કિં અં વગર નમુના—ઉપમાથી. Adv. Without a model—simile.

હુ-અંગોશીદગીહા, hû-angôshîdagîhâ. કિં સારા નમુના પ્રમાણે, સારી મીસાલ તરીકે. Adv. In conformity with a good model ; by way of an applicable simile.

અન-અંબુદી, an-anbûdî. વિં બાગીઆ—
 સાથી—શરીક વગરનું. Adj. Having no
 partner associate—colleague.

અવંદચ, avandacha. નાં એક ભરતનું નામ. દેરમ.
 Subs. Name of a measurement; *derem*.

હન-હેન્દ, હન-હંદચ, han-hênd, han-handacha.
 કિં અં એટલું, જેટલું. Adv. This much; so
 much; as much.

અ-વાનીદાર, a-vanîdâr. નાં નહીં મારનાર, દોસ્ત.
 Subs. One who does not smite; a friend.

અ-વાનીદન, a-vânîdan. કિં ફરીથી નહીં મારવું,
 નહીં રડવું, નહીં પોકારવું. V. Not to smite again;
 not to weep—bawl out.

અવીચને—મસા, avîchanê-masâ. વિં “અવ-
 ચીન” નાં જેટલું મોટોટું. Adj. As large—long as
Avachîn. Av. અવચન-મસા

હું-અંગર્દીનીદ, hû-angardînidê. બૂં ફૂં વિં
 સારી પેઠે યુમાર કીધેલો—વિચારેલું નહીં. Past part.
 Adj. Not well-estimated—thought—computed.

અન-અનુ, an-anû. કિં અં જે—તે વગર. Adv.
 Without which—that.

અન-હુ, an-hû. વિં સાફ નહીં તે, ખુરં, ખરાબ. Adj.
 Not good; bad; evil.

ખનાન, khanân. See ૪૪ khanân. નાં એક જગાનું
 નામ છે, કંદાહાર. Subs. Name of a place, Kandâhâr.

અનાવનારગાન, anâvnârgân. નાં જેની યુઅ-
રેશ—માફી નહીં થઈ શકે એવો યુનાહ. Subs.

An inexpiable—unpardonable sin.

અન-અન-સન્દ, an-khunsand. વિં નાચુસ, દલગીર,
ઉદાસ. Adj. Displeased ; sorry ; sad.

અન-અન-સન્દી, an-khunsandî. નાં બાવં ના
ચુશી, દલગીરી, ગમગીની. Abst. Subs. Displeasure ;
sorrow ; grief.

ખાન્દન, khândan. કિં વાચતું, પઢતું. V. To
read, to recite, to learn.

અન-અંજામી, an-anjâmi. વિં વગર સેવટતું,
સંપૂર્ણ હાલતતું નહીં તે ; અધુરું ; વગર પરીણામતું. Adj.
Having no end ; imperfect ; defective ; not
bearing fruit—result.

અન-અનેજાર, an-anêjâr. વિં નાતવાન નહીં તે,
કૌવતમંદ, શક્તીવાન. Adj. Not feeble ; powerful ;
able.

અન-ઓઝી-દાર, an-ôzî-dâr. વિં યુલંદ—ચઢતું
નહીં. Adj. Not exalted—higher in rank.

ઓહુર-ઝી-યાર. ôhûr-zî-yâr. નાં છંદગીને
મદદ કરનાર ધણી—માલેક. Subs. The lord that
supports life.

હુ-ઉઝ-યાર, hû-ûz-yâr. નાં બહો દોસ્ત ; ઉચે
દરજાનો મીત્ર. Subs. A good friend ; a friend
of high-exalted dignity.

અન-ઓઝીઆરાને, an-ôzîârâne. વિં ઓ-

છરનના વખતનું નહીં, ઓછરનનો વખત વીતી ગયેઆ પ-
છીનું, ઓછરન ગેહેથવા આગમનનું. Adj. Not relat-
ing to the *Oziran Geh*; after or before the
Oziran Geh.

ઝગ્ગઝગ્ગ હુગે-હુગ્ગઆરને, hangê-ûzîârânê. નાં
હુગ્ગરન ધેહેનો વખત. Subs. The time of *Oziran*;
the *Oziran Geh*.

ઝગ્ગઝગ્ગ અન-ઝોઝેશ્તાની, an-ôzôshtânî. વિં નહીં
ઈજનાઈ, આરાધના કરવા વગરનું. Adj. Not conse-
crating; without being consecrated or dedi-
cated to the service of God—angels.

ઝગ્ગઝગ્ગ } અન-હુઝ્ઝશ્તાની, an-hûzûshstânî. નાં નહીં
ઝગ્ગઝગ્ગ } જણવું; જનમ નહીં આપવો. Subs.
Not begetting—giving birth to.

ઝગ્ગઝગ્ગ અન-હુ-ઝંદી, an-hû-zandî. વિં સારી જંદગી
વાળું નહીં. Adj. Not appertaining to a good
life.

ઝગ્ગઝગ્ગ અન-ઝોઝમુક, an-ôzmûk. વિં અજમાવ્યા વગરનું.
Adj. Without being put to the proof—tried.

ઝગ્ગઝગ્ગ } અન-ઝોઝમુદ, અન-ઝોઝમુદે, an-ôzmûd, an-ôz-
ઝગ્ગઝગ્ગ } mûdê. See ઝગ્ગઝગ્ગ an-ôzmûk.

ઝગ્ગઝગ્ગ હુ-ખોદા, hû-khôdâ. નાં નેક સાહેબ—ધણી, સારો
હાકેમ, નેકીનો ધણી. Subs. A virtuous master; a
good governor; a man of virtue.

ઝગ્ગઝગ્ગ હુ-ખોદાયાન, hû-khôdâyân. નાં નેકીનાં સાહેબો,
ફરેસ્તાઓ, ઈજદો. Subs. Men of virtue; angels;
Yazads.

હુ-ખોદાઈ, hû-khódâi. નાં સારી હુકુમત—
પાદશાહી. Subs. Good authority—sovereignty.

હુ-ખોદાગી, hû-khódâgî. નાં નેક—સારી—
સરકાર. Subs. A wise—good government.

હુ-ખોદા-તુમ, hû-khódâtûm. નાં સરવેથી
મોહોટો નેક ખોદા, નેક સાહેબોનો સાહેબ. Subs. The
Supreme God—Lord of Lords.

અના-વતસ્ત, anâ-vatast. નાં એક ખીલસ—
વેહેત. Subs. One span.

અ-વખ્તન, a-vakhtan. કિં નાખવું. V. To throw.

ખાનમ, khânam. કિં હું પઢું. V. I may recite
—read.

હુ-ઓમ, hû-ôm. કિં હું બલોછું. V. I am good
—virtuous.

અનહોમા, ઓહુર-મજ્દ, anhômâ, ôharmazda.
નાં અહુરમજ્દ; ખોદા; તમામ અલકતનો પેદા કરનાર;
મહારાની સાહેબ; પેહેલી પેદા થાએલી શક્તી; આપણા બદન-
માંનું રહ; બેસપતી સેતારો; અસ્ફનદીઆરના છોકરાના
છોકરાનું નામ. Subs. Ahura-mazda; God; the
Creator of the Universe; the Omniscient Lord;
the First Created Power; the soul in our body;
the planet Jupiter; name of the grandson of
Asfandiar. Comp. Av. *अहुर مزدا*, Per. *اهور مزدا*

અનહોમા-અઈબાર, anhômâ-aibâr. નાં
હોરમજ્દીઆર, એક મોબેદનું નામ છે. Subs. *Hormazdiâr*
(name of a Mobed).

અનહોમાયાન, *anhômâyân*. નાં સુરખી; પુ-
 ૧૫૦૦ અનહોમાયાન } શરો પરવીજનાં આપતું નામ, હોરમજદની ઓ-
 ૧૫૦૦ અનહોમાયાન } લાદ; વિં હોરમજદને લગતું. Subs. A
 patron; name of the father of Khosru Parvîz;
 the son or descendant of Ahûrmazd. Adj.
 Belonging to Ahuramazd.

અનહોમા-ખોદા, *anhôma-khôdâ*. See અનહોમા-
anhômâ, *ahôrmazda*.

અનહોમાઈ, ઓહોરમજદી, *anhômâi*, *ôhôrmazdî*.
 વિં હોરમજદી, હોરમજદ તરફનું. નાં સાહેબી, સરદારી,
 ખોદાઈ. Adj. Ahuramazdî; pertaining to Ahu-
 ramazd. Subs. Rule; command; God-head.

અનહોમા-દેહ, *anhômâ-dêh*. નાં હસ્તી—હૈયા-
 તીનો બક્ષનાર; જે ખોદા કે મોજુદ હતો, છે, અને હમેશે હંમેશ
 સુધી પાયાદાર રહેશે તે. Subs. Life-giver; God who
 existed, exists and will exist for ever.

અનહોમાયાન, *anhômâyân*. નાં અહોરમજદ—
 ખોદા—પરવરદેગારને માનનારા—આરાધના કરનારા—પુ-
 જનારા; હોરમજદી તોલો. Subs. Believers in
Ahuramazda—God; God-adorers—worship-
 pers; the Ahuramazdî sect—tribe.

અનહોમા-દાદ, *anhômâ-dâd*. નાં અહુરમજ-
 દનું પેદા કીધેલું તે, અહુરમજદી તરીકો—કરમાન—ઈનસાફ.
 Subs. What is created by *Ahuramazda*; the
Ahuramazdî way—rule; the command—justice
 of Ahuramazda.

અનહોમાઉમ, *anhômâûm*. કિં હું અહુરમજદ છું,

હું જે અહુરમઝદ. V. I am *Ahuramazda* (i.e., the Almighty Creator); I who am *Ahuramazda*.

અહોમા-ઝ, *anhômâ-z*. See અહોમા-દેહ. *anhômâ-dêh*.

અહોમ્બુદી, *an-hômbûdî*. વિં બાપ્પા—સાથી—શરીક વગરનું. Adj. Having no partner—associate.

અહોમ્મદ, *an-ôméd*. વિં નિરાશ, નિષ્કળ, નાહિમેદ, Adj. Despondent; disappointed; hopeless.

અનોમ્મદ, *anôméd*. નાં નમાજ, નમસ્કાર, સલામ. Subs. Worship; reverential address or salutation; respects.

અહોમ્મિદ-તર, *an-ômîd-tar*. વિં વધારે ના મુરાદ—નાહિમેદ. Adj. More despondent—disappointed.

અનોમ્મિ-તર, *anômî-tar*. વિં વધારે બોહણું—ફરખીવાણું. Adj. More spacious—capacious—roomy.

અહોમેન્દ, *anhômênd*. વિં નાં એક જંગલનું નામ. Subs. Name of a forest—desert place.

અવીન-રંઝી, *avîn-ranzî*. નાં છુપ્યું—ખેમાણું
હુઝ, બીતરનું હુઝ, ચોર હુઝ—દરદ. Subs. Imperceptible—internal pain; latent (or insidious malady).

અવીન-રોઝી, *avîn-rôzî*. નાં છુપીરોઝ. Subs.
Daily allowance obtained invisibly.

અન-ખોરાશને, an-khōrashnē. વિં ખોરાક વગરનું, આધા વગર. Adj. Being without food ; without eating.

અનાક, anāk. વિં દુઃખકારક, નુકસાનકારક, અરાખી કરનારું. નાં પીડા, દુઃખ, જાન, શીખડી. Adj. Painful ; hurtful ; doing harm. Subs. Affliction ; pain ; loss ; detriment ; hardship.

અનાક, khanāk. નાં ઠંડો, ફીસાદ, હુલદ, મારામારી. Subs. Quarrel ; commotion ; insurrection ; contention.

ખાક, khāk. નાં ધુળ, રાખ, મીઠી. Subs. Dust ; ashes ; earth.

ખાગ, khâg. નાં ખોરાગનું તોખમ—ઈંડું. Subs. What is laid by birds ; an egg.

અન-આગાસ, અન-આગાહ, an-âgâs, an-âgâh. વિં બેવકુફ, નાવાકેફ, અણસહમજ, અજાણ્યું. Adj. Foolish ; inexperienced ; senseless ; unacquainted.

અનાક-આદા, anāk-âdâ. નાં દુઃખ ભોગવનારી જીંદગી. Subs. Pain-suffering life.

અન-આકાસાન, an-âkâsân. Plu. of અન-આગાસ, anâgâs, see above.

અન-આકાસી, an-âkâsî. નાં બેખબરી, નાવાકેફી, ખોટી ખબર આપવી, ખોટું સહમજવતું. Subs. Abst. Want of information ; ignorance ; giving false information—interpretation.

અન-અકારી, an-akârî. વિ० નકામું નહીં તે, નિર-
પયોગી નહીં તે, ઉપયોગી. Adj. Not useless—
unavailing ; useful.

અના-કારી, anâ-kârî. વિ० આએ કામનું—ઉપયોગી
Adj. This useful—important (thing or person).

અન-અકારશ્ને, an-akârashnê. ના० નકામું નહીં
કરવું, ઉપીયોગમાં લેવું. Subs. Not making (a thing)
useless ; bringing in use.

અવે-કારશ્ને, avê-kârashnê. વિ० કંઈ કર્યા-
વગર, નીરપયોગી, ફોકટનું. Adj. Without doing
anything ; useless ; to no purpose.

અ-દનાગી, a-danâgî. વિ० બેખબરી, અપઠાર્થ, નાવા-
કેફી, યુમરાહી. Subs. Ignorance ; stupidity ; want
of information ; deviation from the right path.

અનાકી, anâkî. ના० સખતી, બલા, આકત, તુકસાન,
દરદ, દુઃખ. Subs. Hardship ; affliction ;
calamity ; detriment ; pain ; ailment.

અનાગી, anâgî. ના० અન્યાય. Subs. A fault ;
crime.

અવાગી, avâgî. ના० મદદ, સહાય, આશરો. Subs.
Help ; assistance ; support.

અનાકી-ઓમનન્દ, anâkî-ômanand. વિ० હલા-
કીવાલું, તુકસાન ભરેલું ; દુઃખી, દુઃખદાયક. Adj. Full of
hardship ; detrimental ; afflicted ; painful.

અનાકીન, anâkîn. વિ० See અનાકીઓમનન્દ.

અનાકી-તર, anākī-tar. વિં વધારે બદકાર, હલાક-કાર, જુલમગાર. Adj. More wicked—dissolute—oppressive; tyrannical.

અનાકીન, anākīn. નાં હલાક કરનાર, દુઃખ દેનાર. Subs. One who annoys—persecutes; one who inflicts pain.

અનાક-કર્દાર, anāk-kêrdâr. નાં હુરં કામ કરનાર, બદકેરદાર. Subs. An evil-doer; a mischief-maker.

અના-કર્દે, anâ-kardê. વિં બરાબર, એકસરખું. Adj. Equal; similar.

અનાક-કામે-તર, anāk-kâmê-tar. વિં વધારે —નુકસાન—દુઃખની ઈચ્છા વાળું. Adj. More desirous of doing harm—injury.

અનાક-કર્દાર, anāk-kêrdâr. નાં નુકસાન કરનાર, હલાક કરનાર. Subs. One who does harm—inflicts pain.

ખુનાગર, ખુનાકગર, khûnâgar, khûnâkgar. નાં ગાયણકરનાર, ગવર્ધઓ, શરોદ કરનાર. Subs. A singer; a minstrel; a musician.

અનાક-રોબશની, anāk-rôbashnî. નાં હલાકી, સખ્તી ભોગવવી તે; દુઃખ ખમવું. Subs. Abst. Suffering affliction—hardship; undergoing trouble.

અનાઘ, anâgh. નાં અલેમ, સીતમગાર. Subs. A tyrant; a despot.

અનાઘી, anâghî. નાં જુલમ, સીતમ, નુકસાન; ખ-

રાખી. Subs. Tyranny ; despotism ; harm ; evil.
See અર્થ anākī.

અર્થ અના-ચ, anā-cha. ક્રિ० અ० એને લીધે, એ સખખથી, ખસુસન ; એમજ, એવી ; એ રીતે, સખખ એકે. Adv. For this reason ; consequently ; especially ; just so ; even this ; in this manner ; the reason being.

અર્થ અનાચાનચ, anāchānacha. વિ० લાયક, ઘટતું, બંધ એસતું, માફકસરતું. Adj. Worthy ; proper ; exactly fit ; proportionate.

અર્થ અના-ચે, anā-chē. See અર્થ anācha.

અર્થ હન્દે-ચન્દ, અના-ચન્દ, handē-chand, anā-chand. ક્રિ० અ० એટલું, ગમે તેટલું, એટલા પ્રમાણમાં. Adv. So much ; however much ; at this ratio.

અર્થ અના-ચ-રા, anā-cha-rā. ક્રિ० અ० એટલા વાસતે, એ કારણસર. Adv. Consequently ; for this reason.

અર્થ અન-આજ, an-āz. વિ० લોભ—લાલચ વગરનું, સંતોષી, સહુરીવાળું. Adj. Free from avarice—greed ; contented ; patient.

અર્થ અનાવ, અન-આપ, anāv, an-āp. વિ० પાણી વગરનું, વેરાંન, તેજ—ઝલકાટ—પ્રકાશ વગરનું, આબરૂ—માન વગરનું, બેહોરમત, નબળું, અશક્ત ; નેક—સાફ નહીં, બદ ; બી-નાયા વગરનું, કોરડું, સુકું ; કાટ આધેણું, ધીરતી વગરનું. Adj. Waterless ; desolate ; having no splendour—lustre—respect—honour ; disgraced ; feeble ; weak ; not good ; evil ; free from wetness—moisture ; dry ; rusty ; inglorious.

અવાજ, અવાજે, avâz, avâzê. ક્રિ. અ. ફરીથી,
પાછું, પછી; પછવાડે. Adv. Again; once more;
afterwards; behind.

અવાજ, âvâz. ના. યોકાર, સાહાય, અવાજ, મોટેથી બો-
લવું. Subs. Noise; a loud cry; sound; speak-
ing loudly.

અવાજ, khavâz. ના. રૂપસદ, છુટી. Subs. Per-
mission; leave granted.

આવ, khâv. ના. હુંગ, નીન્દા. Subs. Sleep;
slumber. Av. આવે, Sans. સ્વપ્ન, Per. خواب

હુ-આવ, hû-âv. વિ. સારું—તેજ—આબરૂ—ઈન્દ્રિય;
આબરૂદાર—મોભાવાળું. ના. સારી રોશની—કીરતી સારો
મોભો. Adj. Having a good lustre—respect;
honourable; influential. Subs. Good light;
fair fame.

અન-આવ-દારાન, an-âv-dârân. ના. બેહોરમતી
લોકો, હીન પુરૂષો. Subs. Dishonourable people;
low—base men.

આજેહ, khâjêh. ના. આશીરવાદ; દોઆ, આદેશ,
ઈચ્છા. Subs. A benediction; blessing; desire;
wish.

આવી, khâvî. વિ. ઉંઘરેતું, ઉંઘવાળું, આળસું. Adj.
Sleepy; drowsy; idle.

અન-આવાએશની, an-âvâêshnî. વિ. નાલાયક,
નહીં ઘાનતું, નામુનાસેબ, ગેરવાજબી. Adj.
Unfit; unbecoming; improper; unjust.

હુ-આવાએશની, hû-âvâêshnî. વિ. સારી શક્તી-

વાણું ; વાજેબ, ઘટતું, બંધ બેસતું. Adj. Possessing good strength ; expedient ; proper ; exactly fitting.

અન-આવાજેશનીગી, an-âvâêshnîgî. નાં નાલાયકી, ગેરવાજબીપણું, અધટીતપણું. Subs. Abst. Impropriety ; unfairness ; unfitness.

અન-આવાજેસ્તાન, an-âvâêstân. નાં નાલાયકી, ગેરવાજબીપણું, અધટીતપણું. Subs. Unworthy—bad persons ; immoral people.

અન-આવાજેદ, an-âvâêd. See અન-આવાજેશની.

હુ-આવાજ, hû-âvâz. નાં સારી આબરુવાલા—કીરતીવાન પુરુષો ; દમામ—મોટાઈવાલાં માણસો. Subs. Respectable—famous persons ; men of authority—greatness. Av. અન-આવાજ

અન-આવાક, an-âvâk. વિં બેઆબરુ—માન વગરનું કરનાર, અપમાન—બેઅલત પોંછોચાડનાર. Adj. Dishonouring ; disgracing ; insulting ; causing—putting to shame.

અન-આવાજ, an-âvâz. કિં અં પાછું—દુર નહીં, નજીક, આગલ. Adv. Not again ; distant ; near ; beside.

હુ-આવાજ, hû-âvâz. વિં નેક—સાફ નહીં ; બદ, ખરાબ. Adj. Not noble—good ; evil ; bad.

અન-આવાદાની, an-âvâdânî. નાં વેરાંન, ઉજડપણું, દુકાળ, મોઘવારી. Subs. Waste ; desolation ; famine.

હુ-આઝરદે, hû-âzârdê. વિં ઘણા દુઃખી—રોગીષ્ટ
—લાચાર—આનેજ થયલા. Adj. Much afflicted;
very sickly—helpless—forlorn.

અન-અવદ, an-avad. વિં તેજ—ચલકાત—રોશની
વગરનું. Adj. Wanting of brightness—lustre—
light.

અન-આવી, an-âvî. વિં વગર તાબેશવાણું. Adj.
Wanting splendour—brilliancy.

અ-વાઝહા, a-vâzîhâ. કિં અં બાજ ભણીઆ વગર.
Adv. Without reciting the *Vâj*; (a *Vâj* is a
short prayer or formula usually muttered,
especially that used before and after meals; a
grace).

અવાઝહા, avâzîhâ. કિં અં પોકાર—સાદ—
આવાજ ઉઠાવ્યાથી. Adv. By bawling out—cry-
ing loudly.

અન-અવશેદ, an-avshêd. કિં અરાબ નહીં થાએ,
નહીં ઘટે—કમ થાએ. V. May not be spoiled;
may not be lessened.

અન-અવીહેદ, an-âvîhêd. કિં વગર આખરનું—
બેહોરમત થાયછે, હીન થાયછે. V. Becomes dis-
honoured—disgraced—lowered.

અન-આવીએત, an-âvîêt. કિં વગર તાબેશવાણું
થાયછે; પીગલાવી નાંખેછે. V. Becomes wanting in
splendour—brilliancy; melts away.

અનાવશેદ, anâvashêd. કિં કાટ ખાઈ ગયણું થશે,
ધુધું થશે. V. Will become rusty—blunt.

જાવશના અનાવીહેદ, anāvīhēd. ક્રિ० તજે, તરક કરે, દુર-
કરે; નહીં પામે—દેકે કરે છે, જુરી ચીજને પાછી રાખે છે.

V. May forsake—leave off—avoid; may not
get; drives away; makes *non est*; keeps back
an evil thing.

જાવશના અ-વાઝિહેદ a-vāzihēd. ક્રિ० અપવિત્ર નહીં કરે.

V. May not desecrate—make unholy.

જાવશના અન-અવશના, an-avashna. વિ० ખરાબ—ખુર નહીં;
સારું. Adj. Not bad—evil; good.

જાવશના અન-આવશના, an-āvashna. ના० જલ્દપ—ચપલતા
વગરનું. Subs. Want of swiftness—agility.

જાવશના અન આવશની, an-āvashnī. વિ० અપકીરતી વાણું;
ના० ખરાબ બનાવ. Adj. Inglorious. Subs. An
unhappy event—occurrence.

જાવશના અન-આવશની, an-āvashnī. વિ० રોશની—તેજ
જાવશના વગરનું; અંધું; વગર બેઈજતી—અપકીરતીવાણું,
બરખાસ્ત કીધેણું. Adj. Not bright—brilliant; dim;
inglorious; infamous; dismissed; broken up.

જાવશના અવાજશની, અવાજશને, ઓખજશની, avāzashnī,
જાવશના avāzashnē, ōkhzashnī. ના० ઉઠાવવું;
સલગાવવું. Subs. Raising; illuminating.

જાવશના હુ-આવશની, hū-āvashnī. વિ० સારી કીરતી, આ-
બર વાણું. Adj. Worthy of fair fame—honour.

જાવશના અન-આવશનીહા, an-āvashnīhā. ક્રિ० અં બે-
આબરૂપણાથી, હીનપણાથી, ધીક્કારથી. Adv. Dis-
honourably; degradingly; with contempt.

જાવશના અનાવશનીગીઆ, anāvashnīgīā. ના० ઉપર

રાખવું, ઉઠાવવું, ટેકવી રાખવું. Subs. Keeping up; raising; supporting.

૧૪૭૪ અન-અવશુન, an-avshûn. વિં અનાજ ખાંડવાના હથિયાર જેવું નહીં; મંત્ર—નીરંગ વગરનું. Adj. Not like a corn-thrashing instrument; void of any incantation—enchantment.

૧૪૭૪ અન-અવશ્ને, an-avashnê. વિં નબળું થયણું, ઝાંખ મારેણું. Adj. Enfeebled; dimmed.

૧૪૭૪ } અન-અફશુન, an-afshûn. કિં આજ્ઞા નાં છાંત—
૧૪૭૪ } છટકાવ. V. imper. Don't sprinkle—
disperse.

૧૪૭૪ અન-અવ્દાન, an-âvdân. વિં આખાદી વગરનું. ઉજડ, વેરાંન, તુકસાનકારક. Adj. Uninhabited; depopulated; barren; desolate; injurious.

૧૪૭૪ અન-આવશ્ને, an-âvashnê. નાં બેઆમર—બેઈજત કરવું; તુર—દબદબા—કીર્તિનો ધટાડો, બેહોરમત. Subs. Disgracing; dishonouring; decrease of light—splendour—glory.

૧૪૭૪ અ-ન્યાઝશ્ને, a-nyâzaslinê. નાં ઓશીઆણું નહીં રેહવું; આપખતીઆર થવું; હાજત વગરનું રેહવું. Subs. Abst. Not depending—under the obligation of others; being independent—in want of nothing.

૧૪૭૪ અવાઝશ્ને, avâzashnê. નાં ઉઠાવવું. Subs. Raising.

૧૪૭૪ હુ-અવશુન, hû-avshûn. નાં સાફ મંત્ર—નીરંગ. Subs. A good mystical verse—spell—incantation.

અન-આવદારાન, an-âvdârân. નાં વગર આખર
—કીરતીવાલા, આખાદી વગરના. Subs. Disrespectful
—inglorious persons; not populous—prosperous (plu.)

અન-આવી, an-âvî. See અન-આવશનૈ.

અન-અવસેશનૈ, an-avsêshnê. વિં નહીં ઓછું
થતું. Adj. Not decreasing.

અન-અવેશહાશનૈ, an-avêshahashnî. See
અન-અવસાહશનૈ.

અન-અવસશનૈ, an-avsashnê. વિં ખરાબ, વંસા-
એલું. Adj. Bad; rancid.

અન-આવસશનૈ, an-âvsashnê. વિં ખરાબ થવાને
લાયક. Adj. Liable to evil—corruption—sin.

અન-અવસીદન, an-avsîdan. કિં નેસ્ત—ના-
હુદ—દેકે—છુપીઈ નહીં કરતું. V. Not to make
extinct—*non est*; not to conceal.

અન-અવસીનશન, an-avsînashna. વિં નહીં વંસા-
એલું, અગડેલું—લાયક નહીં; નાં નહીં થટતું, નેસ્તી, નાહુદી.
Adj. Not stinking—rancid; not worthy. Subs.
Nonentity; extinction.

અન-અવસીનશનૈ, અન-અવસીનશનૈ, an-avsîn-
ashnî, an-avsînashnê. વિં ખરાબ થવા
વગરતું; તાજું; નહીં થટનારું; જેમનું તેમ રેહનારું, વધતું.
Adj. Not spoiled; fresh; not decreasing;
remaining in the same state; *status quo*;
increasing.

અનાવદસ્ત, અન-અવદસ્ત, anâvadast, an-avad-

sta. કિં તેજ—પ્રકાશ—ચળકાઠ વિનાનું છે. V. Is without brightness—lustre—splendour.

અન-આવસ્તશ્ન, an-âvstashna. વિં ગર્ભવીનાનું, હમેલદાર નહીં તે. Adj. Not conceived—pregnant.

અવીનદ, khâvînad. કિં સુવે, નીદ્રા કહાડે. V. May sleep—slumber.

અન-આવીદાની, an-âvîdâni. નાં બાવં વેરાંન, ઉજડપણું. Subs. Abst. Desolation; barrenness.

અન-આવીદાન, an-âvîdân. નાં પાણી નહીં રાખનારા, હુશીઆરી નહીં રાખનારા, આખરવાળા નહીં. Subs. Those that have no mettle—pluck—spirit—intelligence; disrespectable persons.

અન-આવેદાન, અન-આવીદાન, અનાવેદાન, an-âvêdân, an-âvîdân, anâvêdân. વિં આખાદી વગરનું, વેરાન, ઉજડ, નાદરોસ્ત; વગર પીછાણનું, નાદાન, ખુરાઈ કરનારું, નાચુદ. Adj. Not prosperous—populous; desolate; barren; improper; unacquainted; ignorant; doing evil; extinct.

અન-આવીદાન-ગર, an-âvîdân-gar. નાં આખાદી વગરનું કરનાર—અનાવનાર. Subs. One who makes desolate.

અન-આવેદાન-તુમ, અન-આવીદાન તુમ, અનાવીદાન-તુમ, અન-આવીદાન-તુમ, an-âvêdântum, an-âvîdântum, anâvîdân-tum, an-âvîdân-tûm. વિં ધણોજ નાદાન—ખેવકુક, ધણુંજ ખરાખ, ધણુંજ છુપીકું—અંદીઠ; ધણુંજ સુકું; અતીશય ખુરાઈ કરનાર, અતીશય ઉજડ; વગર પીછાણનું. Adj. Most ignorant—foolish; worst;

most concealed—hidden; driest; doing the greatest harm; most barren; unacquainted.

અનાવીદાક, anāvīdāk. વિં દુર; નાપેદા, છુપું, અંદીક. Adj. Remote; *non est*; hidden; invisible.

અન્-આવ-દદે, an-āv-dadê. કૃં વિં આબરૂ—માન—ઈજ્જત નહીં આપેલું; અપમાન કરેલું, ધીકકારેલું. Part. Adj. Not honoured—respected; insulted; hated.

અન્-આવ-દન, an-āzīdan. કિં લોભ—લાલચ નહીં કરવી, સંતોષી રેહવું, સખુરી પકડવી. V. Not to be avaricious; to be contented—patient.

અન્-આવીદન, an-āvidan. કિં બેઆબરૂ—અપ-કીરતીવાન થવું; નબળું થવું, કમજોર થવું, કુમલાવવું. V. To be disgraced—dishonoured; to be feeble—powerless; to decay.

ખવાફેર, khavāfēr. નાં ખોદાનું એક નામ. Subs. One of the names of God.

અન-આઝે, અન આઝ, an-āzê, an-āzī. વિં લોભ—લાલચ વગરનું. Adj. Not avaricious—greedy.

અનાવનારગાન, anāvnārgān. વિં જેની પ્રાય-શીત નહીં તેવું; માફ નહીં થઈ શકે તેવું, પશ્ચાત્તાપ, પતેત—તોબાહ વગરનું, દોષખી. Adj. Inexpiable; unpardonable; that cannot be atoned for; residing in hell.

અનાવનારીગાન, anāvnārīgān. નાં મરગર-અન, મોહોતની સજને લાયકનાઓ. Subs.

Those that suffer capital or highest punishment; death-deserving or worthy of death.
(Lit.)

અનવનારગાની, anâvnârgâni. નાં ભાવં
નહીં માફ થઈ શકે તેવી હાલત. Subs. Abst. Inexpi-
ableness.

અવનારગાન-વનાહ, anâvanârgân-va-
nâh. નાં ગુનરેશ વગરનો ગુનાહ; એવો એક ગુનાહ કે
જેની કદી માફી હોઈ શકેજ નહીં. Subs. An inexpi-
able sin; a crime that cannot be atoned for—
pardoned.

અંદે-ચંદ, andê-chand. કિં અં એટલું, જેટલું.
Adv. So much, as much.

અ-નેઆને, a-nêâzê. વિં બેહાજત, ગરબડ નહીં,
ઓશીઆણું નહીં તે. Adj. Not needy—in want of
anything; not dependent on others.

અવસ્પુરી, avaspurî. નાં કરજ, ધર્મ. Subs.
Duty; a sacred obligation.

અન-અવઝાર, an-avzâr. વિં હથીઆર—શક્તી
વગરનું, અવયવો વગરનું; અરાબ હથીઆરવાણું. Adj.
Having no weapons—limbs; powerless;
having bad tools.

હુ-અવઝાર, hû-avzâr. નાં સારું હથીઆર—
શક્તી, દાનાઈનું હથીઆર; સારા અવયવો. Subs. A
good or powerful weapon—strength; a weapon
of wisdom; healthy limbs.

અન-અવઝારી, an-avzârî. વિં વગર અનમતનું,

વગર અમતકારનું. Adj. Not miraculous—wonderful.

અવગત અન-અવગતનીગી, an-avzûnîgî. નાં ઘટાડો, ઓછાપણું. Subs. Decrease; diminution.

અવગત અન-આવતારી, an-âvtârî. નાં વગર તેજ—
અલકાતની હાલત, નાપાએદારી, અંધન હાલત. Subs.
State of being without splendour—lustre;
instability; state of suspense.

અવગત અનાદતે, anâftê. વિં શરીક—ભાગ્યા વગરનું. Adj.
Having no partner—sharer.

અવગત } અન-અવદન, an-avadan. કિં વગર ધણીઆતું
અવગત } થવું. V. To be without an owner.

અવગત અનાવતે, anâvtê. વિં બેઆબરૂ થયણું. Adj. Dis-
graced; dishonoured.

અવગત અન-આજદન, an-âjadan. કિં રંગ નહીં દેવો, અસ-
તરો નહીં મારવો—ફેરવવો. V. Not to colour; not
to apply the razor; not to shave.

અવગત અન-આવ-તન, an-âv-tan. નાં અપકીરતીવાંન માણસ,
બે આબરૂવાલો પુરૂષ. Subs. An inglorious person;
a disresponsible individual.

અવગત અનાદતન, anâftan. કિં તરક કરવું, છોડી દેવું,
હાથ ઉઠાવવો, નહીં પામવું—હાંસેલ કરવું; દુર—દૂરે થવું, અ-
રાખ કરવું, ડાઘ લગાડવો. V. To forsake; to
abandon; to withhold one's hand; not to get
—obtain; to become *non est*; to spoil; to
stain.

અવગત અનાવતન, anâvtan. કિં બેઆબરૂ થવું—કરવું;
અંખ લગાડવું, અપકીરતીવાન કરવું. V. To be dis-

graced ; to dishonour ; to obscure ; to cast in the shade ; to make inglorious.

૧૧૭૪ ખાફતન, khâftan. ક્રિ० સુવું, ઉંધવું. V. To sleep to slumber.

૧૧૭૫ હુ-આવ્તન, hû-âvtan. ક્રિ० આખરદાર—મોભાદાર થવું, પાણી રાખનાર થવું. V. To be honourable ; to have influence ; to be spirited ; to have pluck.

૧૧૭૬ અનાફ્તુનદ, anâftûnad. ક્રિ० દુર થાએ. V. May be removed ; may go at a distance.

૧૧૭૭ અવાઝ્તને, અવાઝે, avâztanê, avâzê. ક્રિ० દુર થાએ. V. May be removed.

૧૧૭૮ અન-અવદે, અન-અવદેહ, an-avadê, an-avdêh. વિ० સરદાર—ધણી વગરનું, બરાબરીઉં નહીં, આડું, એતાડું. Adj. Having no leader—owner ; not matching—equal ; crooked ; irregular.

૧૧૭૯ અન-અવદગી, અન-અવદગી, an-avadagî, an-avdagî. વિ० મોહટાઈ—સાહેબી—વડાઈ વગરનું. Adj. Void of greatness—authority ; not boasting.

૧૧૮૦ અન-અવર, અન-મદમ, an-avar, an-madam. વિ० ઉપર નહીં, બાદલ વગરનું. Adj. Not above ; cloudless.

૧૧૮૧ ખાવર, khâavar. વિ० બરદાસ્ત કરનાર, મેહરબાની કરનાર ; યુનાહ માફ કરનાર ; પરવરેશ કરનાર, બખ્ષેશ કરનાર ; ખોદાતાલાનું એક નામ છે. નાં ઉગમન દીશા. Adj. Forbearing (God) ; kind ; forgiving ; nourisher ; beneficent ; one of the attributes of God. Subs. The east.

અન-અચરા, anâ-cha-râ. ક્રિ० અં એટલા માટે,
એ ઉપરથી, એને લીધે. Adv. Therefore; on this
account.

અન-અફરાઝ, an-afraz. ક્રિ० આજ્ઞાં ઉચું—પુલંદ
ના કર. V. imper. Don't raise—exalt.

અન-અવરાહ, an-avrâh. વિ० બેરાહ, ઉલટું; ઉલટો
માર્ગ. નાં ખરાબ ખબર. Adj. Astray; opposite;
quite a different way. Subs. Bad news.

હુ-અવરાહ, hû-avrâh. નાં સારી—ખુશ ખબર—
પેગામ. Subs. Good tidings; a good message.

અન-અવર-ખુરશને, an-avar-khurashnê. નાં
નહીં ખાતું, વધારે નહીં પીતું. વિ० નહીં ખાવા લાયક. Subs.
Not eating—drinking much. Adj. Uneatable.

ખાવરી, khâvarî. નાં ભારી બોજે—ભાર. Subs.
A heavy burden.

અન-અવરી, an-avarî. વિ० વાદલાં વગરનું, અરતરી
—મોટાઈ વગરનું. Adj. Cloudless; void of supe-
riority—greatness.

ખાવરી, khâvarî. નાં બાં અરદાસ્ત કરવાની શક્તી,
દયા. Subs. Abst. Power of endurance; for-
bearance; mercy.

હુ-અવરી, hû-avarî. નાં સારી મોહટાઈ—અરતરી.
Subs. Excellent superiority—exalted state.

અવાવરશત, avâvarasht. નાં કોઈને મારવાનો—
જખમ કરવાનો યુનાહ. Subs. The sin of striking
—wounding a person. Av. અવાવરશત

અવરીયાવ, khâvarî-yâv. નાં ખરદાસ્ત કરનાર. Subs. One who forbears—puts up with.

અવરી, khâvarî. નાં મેહરબાની, દયા. Subs. Kindness; mercy.

હુઆફરીગાન, hû-âfrîgân. નાં સારી દુવા—વખાણ. Subs. A good blessing—praise.

અનઆફરીગાન, an-âfrîgân. નાં બદ દુઆ કરનાર, શ્રાપ દેનાર. Subs. One who imprecates—curses.

હુઆફરીદ, hû-âfrîd. નાં હુઆફરીદ નામનો શખસ જે એરચની ઓલાદનો હતો. Subs. *Hu-âfrid* (one of the descendants of Erach).

હુઆફરીદાન, hû-âfrîdân. નાં હુઆફરીદ નામના શખસની ઓલાદ—વંસાવલી—પેહડી. Subs. The descendants of—genealogy of *Hu-âfrid*.

અનઅવરવારાન, an-avar-vârân. કિં વરસાદ નહીં વરસતો. V. Is not raining.

અનઅવરવસ્તર્ગ, અનમદમવસ્તોર્ગ, an-avar-vastarg, an-madam-vastorg. વિં આંગ ઉપર વસ્ત્ર મેલીઆ વગરનું; નાગું. Adj. Without putting clothes on the body; naked. Av.

હુઅફરક, hû-afrak. વિં સારી રીતે સીંગારેલું. Adj. Well-ornamented, much-adorned.

હુઅવરંગે, hû-avrangê. નાં સાફ તખત. Subs. A good throne.

- જેઠાણી અન-અવર-ઝાદે, an-avar-zâde. વિં ઉપર નહીં મારેલું, સગદીદ નહીં કીધેલું, કોતરી નહીં ખાધેલું. Part. Adj. Not beaten—pecked; not seen by the dog; not gnawed.
- અઝારમી અન-આઝર્મી, an-âzarmî. વિં બેશરમ, બેહયા, નકત. Adj. Shameless; impudent; barefaced.
- અઝરોબાશની અન-અવર-રોબાશની, an-avar-rôbashnî. વિં સોહબત—સંગત કર્યા વગર. Adj. Without associating—coming in contact.
- અઝ અન-આઝ, an-âz. વિં લોભ વિનાનું, તૃપ્ત, સંતોષી. Adj. Free from avarice; satisfied; contented.
- અઝ khâz. નાં ચરકીન, પફ. Subs. Filth; pus; purulent matter.
- અઝમંદ અન-અઝેમ-દ, an-azômand. વિં વગર અજ-માએશ—અનુભવવાલું. Adj. Having no experience; unpractised.
- અઝમંદ અન આઝ—ઓમ-દ, an-âz-ômand. See *Sup* an-âz.
- અઝઝન અન-હઝઝન, ઓહઝઝન, an-hazûn, ôhzûn. નાં વાં-હાંજણી, બરચાંને જનમ નહીં આપનારી સ્ત્રી. Subs. A barren woman; not bearing (a woman).
- અઝમુદે અન-આઝમુદે, an-âzmûdê. કું વિં નહીં અજ-માવેલું, નકાંમું થયેલું. Part. Adj. Not experienced—tried; rendered useless. Av. અજમુદે
- અઝરમ અન-આઝરમ, અના-ઝરમ, અનાઝરમ, an-âzaram, anâ-zaram, anâzaram. વિં નાંબેહરબાંન, બેશરમ,

શોખ, જુલમી, જુલમગાર. Adj. Unkind ; shameless ; impudent ; tyrannical ; despotic.

અજેડામી } અન-આઝર્મી, અનાઝરમી, an-âzarmî, anâzar-
મી. નાં ભાં બેશરમી, નામેહરબાની, નક્તપણું,
બેઈનસાફી, નીર્દયપણું, જુલમ. Abst. Subs. Shame-
lessness ; unkindness ; impudence ; injustice ;
cruelty ; tyranny.

જેમ અન-અત, an-at. કિં અં નહીં તો, રજેને. Adv.
If not ; lest ; in case.

જેમ આવાદ, âvâd. વિં આબાદ, સુખી, ફલદ્રુપ. Adj.
Prosperous ; happy ; fruitful.

જેમ ઓખત, ôkht. નાં બોલ, વાચા, ભાષા, બોલવું. Subs.
A word ; speech ; language ; speaking. Av.
જેમ = Sans. उक्तं.

જેમ હુખત, hûkht. નાં સારો સચુન ; એક તબક્કાનું નામ છે
કે જેને “હુખતપાએ” બહેશત કહે છે. Subs. A good
word ; one of the stages of heaven called
Hukhta-pâe. Av. જેમ = Sans. सूक्तं.

જેમ અન-અતાની, an-atânî. નાં નાતવાની, અશક્તપણું,
Subs. Weakness ; inability.

જેમ અન-અતાન, an-atân. વિં દુર્બલ, નાતવાન, અશક્ત.
Adj. Weak ; feeble ; incapable.

જેમ અનાતશ, anâtash. કિં બખશે, માંકકરે, દરચુજર
કરે. V. May forgive—pardon—pass over.

જેમ અનાદોખત, anâdôkht. કિં એકઠું કર્યું, સંગ્રહ
કીધો. V. Collected ; gathered together. Per.

اندوخت

હુઘત, હુ-ઘત, hûkht, hû-ûkht. See હુઘ hûkht.

પાવે-તોખ, avê-tôkh. વિં મેહનત—હુઘ વગરનું.

Adj. Free from trouble—affliction.

અનાખતુન, anakhatûn. કિં આજાં દુર થા, પાછું હઠ, નેસ્ત થા, દેકે થા. V. imper. Be removed; hold at a distance; recede; become *non est*.

ખાતુન, khâtûn. નાં ઘરની ધણીઆની, મોટીબાઈ. Subs. The lady of the house; a matron.

અનાતુનાનીહા, anâtûnânîhâ. કિં અં પાછું રાખવાથી, કબજે કરવાથી. Adv. By holding back; by seizing.

અનાતુનાદ, anâtûnâd. કિં ગણે. V. May count—compute.

અનાતુન્ત, anâtûnt. Past tense of અનાતુનાદ see above.

અનાતુન્તન, anâtûntan. કિં રાખવું, પસંદ કરવું, સ્વીકારવું, જોવું, છોડવું, મુકવું, મોકુફ રાખવું, નીચે નાંખવું, મુકરર કરવું. V. To keep; to choose; to acknowledge; to see; to let loose or free; to put; to postpone; to throw down; to settle.

અનાતુન્તે, anâtûntê. Past part. of અનાતુન્ત see above.

અના-પનાર્ગાન, anâ-panârgân. વિં ચીનવત પુલ પસાર કરી નહીં શકાય તેવું. Adj. Not admitting of crossing the *Chinvat* Bridge. Av. અનૌપનાર્ગાન

અના-પોહલગાન-વનાહ, અના-પનાર્ગાન-વનાસ, anâ-pôhalgân-vanâh, anâ-panârgân-vanâs. નાં

ચીનવત પુલ પસાર નહીં કરી શકાય એવો મોટો યુનાહ, મોટામાં મોટો યુનાહ—પાપ, તે યુનાહ કે જેની પ્રાયશ્ચીત નહીં હોય તે.
Subs. A sin of such magnitude that the *Chinvat* Bridge cannot be crossed ; the greatest crime—sin ; an inexpressible crime.

ક્રમ અન-હમ, an-ham. વિં સાથે નહીં, જુદું, અલાહેદું, સંબંધ વગરનું, અલગ. Adj. Not in company with ; not along with ; separate ; disconnected ; apart.

ક્રમ અનામ, હનામ, anâm, hanâm. નાં લોક, અલકત ; બદન, અવયવ, શરીરનો ભાગ ; હીંગામ, મોસમ, મીનીટ, અંશુમન. Subs. People ; the whole world ; the body ; a limb or member of the body ; time ; a season ; a minute ; an assembly.

ક્રમ અનામ, અવામ, anâm, avâm. નાં કરજ, દેવું. Subs. Debt ; due.

ક્રમ હવામ, havâm. નાં ખરકસતરો, મુજ—કાડી ખાનાર અનવરો. Subs. Noxious-creeping animals ; rapacious—hurtful—fierce animals.

ક્રમ હુનામ, hûnâm. વિં સખત, નક્કર, મજબુત. Adj. Hard ; solid ; strong.

અક્રમ અ-હુમા, anhûmâ. See અક્રમ anhômâ.

ક્રમ અન-દેમાન, an-dêmân. વિં કમોસમનું, કવખતનું. Adj. Untimely ; unseasonable.

ક્રમ અનામાન, anâmân. નાં નેસો, શાંધાઓ. Subs. Veins ; joints.

ક્રમ અન-અમાવંદ, an-amâvand. વિં નાહીમત, હીમ-

કારે; ક્ષતેહમંદ નહીં, હારેજું. Adj. Not courageous; timid; unsuccessful; defeated; failed.

અન-દેમાને, an-démânê. વિં કવખતજું; કમોસમજું. Adj. Untimely; unseasonable.

અનામી, anâmi. નાં અંજુંમન, ટોલો. Subs. An assembly; a multitude of men; a tribe.

અન-હમી, an-hami. નાં ભાં જુદાઈ, અલગપણું. Subs. Abst. Separation; state of being apart.

અન-હમી, an-hami. કિં અં એ પછી, ત્યારબાદ, બીજું. Adv. After this; afterwards; further. Pâz. અનુક્રમણિકા

અનામીનદ, anâmînâd. કિં આજેજ થાએ; ઉદાસ —નાઉમેદ થાએ; શોકસ્ત પામે; રૂસવા થાએ. V. May become weak—dejected—hopeless; may be defeated—disgraced.

અનુમીનદ, anûmînâd. વિં નાઉમેદ, નિરાશ, નિષ્ફલ, Adj. Disappointed; hopeless; unsuccessful.

અનામીનદ, anâmînêd. કિં નાઉમેદ—નિરાશ—નિષ્ફલ થાય છે. V. Becomes disappointed—despaired.

અન-હમ્બુદી, અન-હમ્બતી, an-hambûdî, an-hambatî. નાં લાશરીક, સોબતીવાલો નહીં તે; તમામ પેદાએશનો પેદા કરનાર, તમામ કુદરતવાલો સાહેબ. Subs. Having no partner—associate; the Creator of all creation, the Omnipotent Lord.

અનહમીદી, an-hamīdī. નાં એખલો માલેક,
ખોદા, પરમેશ્વર. Subs. The sole master, God;
the Supreme Being.

અનામીદે, anāmīdē. See અનામીનદ. anāmīnad.

અનામીદન, anāmīdan. કિં આનેજ થવું, નાહિમેદ
કરવું, નાહિસવું, V. To be weak—exhausted; to
be disappointed.

અન-આમુખ્તે, an-āmûkhtē. ભૂં કું નહીં શીખેલું,
અબલેલ. Past. part. Not learned; illiterate.

અના-મોએ, anâ-môê. નાં એક બાલ. Subs.
One single hair.

અના-મોગ, anâ-mog. નાં એક ખજૂરનું ઝાડ.
Subs. One date-tree.

અના-મવન, anâ-mavan. કિં અં તેજ પ્રમાણે—
રીતે, તેજ મુવાફેક. Adv. In the same manner—
way.

અન-હમુક, an-hamûk. વિં બરાબર નહીં, ઉલટું.
Adj. Not alike—equal; reverse.

અન-આમુકી, an-âmûkî. વિં શીખીઆ વગરનું,
કેલવણી લીધા વગરનું, અપટ, બોયડ, થોથ. Adj. Not
instructed—educated; stupid; dull in intellect;
doltish.

અન-આમોર્ઝ, an-âmôrz. વિં નહીં બક્ષાયલું—માફ
થયલું. Adj. Not forgiven—pardoned.

Per. انامورز

અન-આમોર્ઝી, an-âmôrzigê. વિ० માફ નહીં કરનારું. Adj. Not forgiving.

અન-આમોર્ઝીદે, an-âmôrzîdê. વિ० નિર્દય, વગર રેહમનું, નહીં માફ કરવા જોગ ; તકસીરવાર, ગુનાહગાર, નહીં માફ કીધેલું. Adj. Cruel ; merciless ; unpardonable ; guilty ; culpable ; not pardoned.

અન-આમુર્ઝીદ-વાર an-âmûrzîd-vâr. ના० નહીં માફ કરનાર ; માફી નહીં બખશનાર. Subs. One who does not pardon—forgive.

અન-આમોર્ઝીદન, an-âmôrzîdan. ક્રિ० માફ નહીં કરવું, દયા—મેહરબાની નહીં બતાવવી. V. Not to pardon ; not to show mercy—kindness.

અન-આમોર્ઝે, an-âmôrzê. કૃ० વિ० છોડી નહીં, જવા નહીં દીધેલું, માફ નહીં કીધેલું. Part. Adj. Not passed over—pardoned.

અન-આમોર્ઝવારી, an-âmôrzvâri. ના० બાવ૦ નિર્દયપણું, માફી નહીં કરનારું. Subs. Abst. Cruelty ; not forgiving.

અન-આમુર્દારી, an-âmûrdârî. ના० બા० નિર્દયપણું, જુલમાત, ઘાતકીપણું, નામાફી. Subs. Abst. Cruelty ; tyranny ; unpardonableness.

અન-નામ્ચેશ્તી, a-nâmcheshtî. વિ० વખણાયલું —જણાયલું નહીં, નામાંકીત નહીં ; નામ બનામનું નહીં, વીગતવારે નહીં. Adj. Unrenowned ; unknown ; not famous ; not in detail—named individually.

ખાલખાલ } અનામ્ચેશ્તી, anâmcheshtî. નાં કારણે,
ખાલખાલ } નેહર. Subs. A playing fountain;
a canal; a stream.

અનામ, anâman. કિં હું વખાણ—ખંદગી—પરસ-
તેશ કરું છું. V. I praise; I put up prayers; I
adore.

અનામન, anâ-mêman. કિં અં એટલામાટે, એને
લીધે, એવી રીતે, જે કોઈ કે, ઈત્યાદી; વધી આએ પ્રમાણે
જાનિ માટે? Adv. Consequently; for this reason;
in such a manner; whatsoever; *et cetera*; also
in this manner; why; for what cause.

અનાર, anâr. નાં ખોરો, જીજલી; દાડમ. Subs.
A sort of thick matter which collects on the
head near the root of the hair; itches; pome-
granate.

અવાર, avâr. નાં હીસાબ, ચોપડો; હીસાબનું દફતર.
Subs. An account; a folio volume; an account-
book.

ખનાર, khanâr. નાં શેકાર, શેકારી. Subs. Chase;
hunting; a sportsman.

ખવાર, khavâr. વિં બેઆબર, બેઈજત, નીચ, ખોહાર.
Adj. Disgraced; dishonoured; mean; utterly
reduced to helplessness; ruined. Per. خوار

ખાર, khâr. વિં ખાનારું; ખાધરું; આશાન, સગવડ
બરેણું; આસુદે; હલકું, નીચું. Adj. Eating (lit.);
gluttonous; easy; convenient; comfortable;
low; mean.

જુમુ ખાર, ખવાર, khâr, khavâr. વિ० નકામું, નાલાયક, અધટીત; ના० શાકર, ખોરાક; અલકાત, તુર, આશાની; સેતાળી કરવી; ધંધો, રોજગાર; ખુશી. Adj. Useless; improper; unworthy. Subs. Sugar; food; brightness; light; ease; hastening; trade; business; pleasure.

જુમુ અના-લા, anâ-lâ. કિં० અ० આએ—એ પ્રમાણે નહીં, એવી રીતે નહીં. Adv. Not in this manner; not thus.

જુમુ ખારા, khârâ. ના० સખત પથ્થર. Subs. A hard stone.

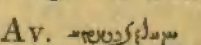
જુમુ અના-રા, anâ-râ. કિં० અ० એને લીધે, એટલામાટે. Adv. For this reason; on this account.

જુમુ અન-આલાએશ, an-âlâêsh. વિ० અલાયશ વગરનું. Adj. Free from pollution—contamination.

જુમુ અન-આરાએશને, an-âràêshnê. વિ० સ્ત્રીંગાર કીધા વગરનું, આરાસ્તે નહીં કીધેલું. Adj. Unadorned; not decorated.

જુમુ અન-આરાસ્ત, an-âràst. See જુમુ અન-âràêshnê.

જુમુ અના-રાસ્ત, anâ-râst. કિં० આએ ખરું—ખરાબર (છે). V. This (is) true—correct.

જુમુ ખારાસ્ત, khârâst. વિ० ઘણુંજ ખાવા લાયક. Adj. Most eatable—edible. Av.

જુમુ ખાલાસ્ત, khâlâst. વિ० ખાલેશ, સ્વચ્છ. Adj. Pure; limpid.

હુ-આરાસ્ત, hū-ārâst. કૃં વિં સારી પેઠે સીંગા-
રેણું. Part. Adj. Well adorned.

ખારાસ્તે, khârâstê. નાં ખોરાક. Subs. Food.

આવેરાંની, âvêrânî. નાં વેરાંન—ઉગડપણું. Subs.
Desolation ; wilderness.

ખારાન, khârân. નાં ખાનારા. Subs. Eaters.

આવારી, âvâri. વિં બાકી. Adj. Remaining.

ખારી, khâri. નાં સહેલાઈ, આસાની, લાયકી.
Subs. Easiness ; facility ; propriety.

ખોહરે, khôhrê. નાં નુર, ઝલકાટ, પ્રકાશ. Subs.
Light ; brightness ; lustre.

ખારશ, khârash. નાં ખુજલી. Subs. Itches.

ખારી, ખારેહ, khâri, khârêh. નાં સુખાકારી ;
સુખ, આરામ, ખુશી, સહેલાઈ, ખુબી, નેકી. Subs. Healthy
state ; happiness ; rest ; pleasure ; easiness ;
virtue ; goodness.

ખોહરી, khôhri. વિં રોશનીવાણું, પ્રકાશીત, નુરખંદ.
Adj. Full of brightness—lustre—light.

ખાર-ગાહ, khâr-gâh. નાં વેરાન—ખરાબ જગા.
Subs. A desolate—wretched place.

ખારીહા, khârihâ. કિં અં આસાની—ખુ-
શીથી ; શાંતીથી, સુખ બરેલી રીતે. Adv.
Easily, comfortably, with pleasure ; happily.

ખારી-ઓમંદ, khâri-ômand. વિં આસાની—

સેહલાઈ—સાંતી બરેહું. Adj. Full of ease; easy; calm; quiet.

જાનકીબાઈ અવાશીદ, avârshîd. ક્રિં દોડે, ચાલે. V. May run—walk.

ખારશના, khârashna. નાં બાવં આસાન—સેહલું કરવું. Subs. Abst. Facilitating; making easy.

ખારશની, khârashnî. વિં ખોરાકને લગતું. Adj. Pertaining to food; dietetic.

વીનારશની, vînârashnî. નાં સુધારો. Subs. Improvement.

ખારશને, khârashnê. નાં ખોરાક; પીવું, પાણી. Subs. Food; drinking; water.

ખાર-બાર, khâr-bâr. નાં ખરાબ પાક; બાહારી ખોજે; ઘેડાં અથવા ઉંઠ ઉપર લાદવાનો ખોજે; મોસમનો પાક. Subs. A bad harvest; a heavy load; a load of an ass or a camel; season crop.

અન-અરેશકી, an-arêshkî. વિં અદેખાઈ—વેર—કીના વગરનું. Adj. Free from jealousy—spite—revenge.

અના-રેશકી, anâ-rêshkî. વિં વગર ઘાહ—જખમનું; એક જખમવાળું. Adj. Unwounded; suffering from a wound.

અના-રીસ્તાન, anâ-rîstân. નાં આએ ગુજરેલાં—ઓ—મરણ પામેલાંઓ. Subs. These dead—deceased persons.

ખારીસ્તાન, khârîstan. નાં એક જગ્યાનું નામ છે. Subs. Name of a place.

અનાર-ગીરા, anâr-gîrâ. નાં અસખરા, Subs.
Poppy-seed.

ખારીનશને, khârînashnê. See ખારી khârî-
rashnê.

ખોહરે-વન્દ, khôhrê-vand. વિં રોશની—ઝલકાટ
મારનારે, તુર—દબદબાનો ઘટાડો કરનારે. Adj. Smit-
ting light—lustre (lit.); decreasing light—splen-
dour.

ખવાલીગર, khavâligar. નાં આવરચીખાણું, રાં-
ધણી. Subs. A cook-room; a kitchen.

અનરીચ, અનારીચ, anarîch, anârîch. See ખારી
khârî.

ખારદન, ખારીદન, ગવારીદન, khârdan, khârî-
dan, gavârîdan. કિં પીવું; ખાવું, ખોરાક
લેવો. V. To drink; to eat; to take food.

ખલ-ખલીદે, khal-khalîdê. કું વિં પાકી—સફાઈ
ઈથી પેહરેણું. Part. Adj. Clothed in purity—
neatness.

ખારશને, khârashnê. નાં કુદરતી રોશની, પોતાની
મેળે ઉત્પન્ન થતી રોશની. Subs. Natural light; self-
producing light. Av. અવરોશ-અવરોશ

અવરોશત, અવારોશત, avarôsht, avârôsht. નાં
ચુંઠડી. Subs. A chin.

અવારૂની, avârûnî. નાં ચુરાઈ, હુંડાઈ; ચુરે

માણસ. Subs. Evil; disagreement; an evil person.

ખારું આફની, khârûnî. નાં જખમ, ઘાહ, ફટકો. Subs.
A wound or hurt; a blow.

ખારું અવાફન, avârûn. નાં ખુરે કામ, ખરાબ કરતુંક.
Subs. An evil action; a bad deed.

ખારું અન-આલુદ, an-âlûd. વિં નજસાત વગર, શુનાહ
વગર, બેલાણ—મીશ્રીત વગરનું. Adj. Free from fil-
thiness—guilt; not mixed—mingled.

ખારું ખારમ, khârûm. નાં સુખ, આસાની; લેહજત, સ-
વાદ. Subs. Happiness; ease; taste; relish.

ખારું ખારમી, khârûmî. વિં સુખી, આશાનીવાળું; લેહ-
જતદાર, સ્વાદીષ્ટ. Adj. Happy; at ease; taste-
able; delicious.

ખારું અનારે, અનારેહ, anârê, anârêh. વિં જરી, અથુક,
હમેશનું. Adj. Continual; proceeding without
interruption; constant.

ખારું } આવારે, âvârê. See ખારું âvârî.

ખારું ખારે, khârê. નાં આશાની, ખુબી. Subs. Ease,
virtue.

ખારું અનાર્ગાન, anârgân. See ખારું Vînârashnî.

ખારું અનાર્ગાની, anârgânî. વિં સુધારાને લગતું. Adj.
Pertaining to improvement.

ખારું અનાર્ગીર, anârgîr. નાં નાલીએર. Subs. Cocoa-
nut.

અર્ઝાન અન—અર્ઝાની, an-arzânî. વિં અધીત, નાલાયક, નકામું. Adj. Improper; unworthy, useless.

અર્ઝાની અન-અર્ઝાનીઆન, an-arzâniân. નાં નાલાયક —અવિવેકી—દુરાચરણી પુરૂષો. Subs. Unworthy—indiscriminating—immoral persons.

અર્ઝાનેદ અન-અર્ઝાનેદ, an-arzânêd. કિં નાલાયક થાએછે, ફોકલ—નકામું થાએછે. V. Becomes unworthy of; becomes useless—of no purpose.

અર્ઝાનીગીહા અન-અર્ઝાનીગીહા, an-arzânîgîhâ. કિં અં નાલાયકીથી, અવિવેકીપણાથી, અમર્યાદાની રીતે. Adv. Improperly; indiscriminatingly; indecorously.

અના-રઝમ, anâ-razam. વિં લડાઈ—મારામારી—વટવાદ—ઠંઠા—ફેસાદ વગર. નાં આએ લડાઈ—કજીઓ—મારામારી. Adj. Free from fight—contest—scuffle. Subs. This fight, dispute, brawl, quarrel.

આરઝમ, khârzam. નાં એક શેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a city, *Khorasmia*, the ancient *Khorasmu* (lying along the banks of the river *Oxus*).

અના-રઝ, anâ-raz. વિં એકશો. Adj. One hundred.

અન-આલુદ, an-âlûd. See અન-અલુદ.

અનારત, anârat. નાં ગલી, ફરીઓ, શેરી. Subs. A lane; a street or quarter; a narrow street.

જાણનાં હુ-ખેરદ, hû-khêrad. નાં સારી અકલ—બુદ્ધિ.
Subs. Good sense—intellect.

જાણનાં અનાર્તાસ્ત, ખારતાસ્ત, anârtâst, khârtâst. નાં
દાંસ, મચ્છર, દંખેદેનારી ચટકો ખારનારી માંખ; ખુજલી, ડીડ.
Subs. A gnat or musquito; a stinging fly;
itches; inclination to scratch the skin.

જાણનાં ખારતારી, khârtâri. વિં ખાવા લાયક. Adj.
Eatable; edible.

જાણનાં અનાર્દી, anârdî. See જાણનાં anârtâst.

જાણનાં હુ-ખેરદી, hû-khêradî. વિં સારી અકલ—બુદ્ધિ-
વાળું. Adj. Possessing a good sense—intellect.

જાણનાં અન-ખેરદીગી, an-khêradîgî. વિં બુદ્ધિવગરનું
મૂર્ખ, બેઅકલી. Adj. Unlearned; foolish; sense-
less.

જાણનાં અવાદન, avârdan. કિં દુર—દેકે કરવું, પાછું રાખવું.
V. To remove; to make *non est*; to withhold.

જાણનાં ખારતર, khâr-tar. વિં વધારે ખાનાર; વધારે હુધી,
વધારે ખોહાર; વધારે મુશ્કેલ; વધારે ખરાબ—નકાંમું, વધારે
હલકું—ધીકારવા યોગ્ય; વધારે સહેલું. Adj. Eating
more; more gluttonous; more wretched; more
difficult; worse; more useless; more despi-
cable—mean; more easy.

જાણનાં અન-આર્મીદીતર, an-ârmîdîtar. વિં વધારે
સુખ—આરામ નહીં આપનાર; વધારે બેચેન—ચીંતાવુર.
Adj. Not giving more happiness—comfort;
more uneasy—oppressed with care.

અવ

અવ અન્દ, અવદ, and, avad. વિં એટલું, કેટલુંક, કેટલેક દર જાનેનું, એટલે દરજાને, જેમ બને તેમ, બેસુમાર, છેડા વગરનું, ગણત્રી માણુમ નહીં હોય તેવું; કદાચ. કિં અરે એવીરીતે —એમ છે; નાં અટકલ; પાંચસો “કરણ” (૩૦ વરસ) ઈઆને પંદર હજાર વરસનો જમાનો; સુમાર, દશથી તે ત્રીસ સુધીની ગણત્રીને કહેછે. Adj. So much, so many, as much, as many, of a certain or so much extent; amount; somehow or other; beyond all calculation; incalculable, countless, boundless, perhaps. V. Oh! it is so. Subs. Guess, conjecture; a generation of five hundred *Karans*, i.e., 15,000 years; a rough calculation, an estimate; the calculation numbering from ten to thirty.

અવે, ave. વિં વગર, બેહુદું. કિં અં નહીં. Adj. Without, except, absurd. Adv. No, not.

અન્દ, ênd. નાં એક વજનનું નામ છે; શોકર, શોકર શુભરી; સુમાર, ઉમેદ, ઉમેદવારી. કિં અં સુધી; તલક. Subs. Name of a certain weight; thanksgiving; a rough calculation; estimate; hope, desire, hopefulness. Adv. Till, until. Av. عند , تحت = Per. ان

ઓએ, ôê. સર્વં તે. Pron. He, she, it, that.

ખુએ, khuê. નાં સાગર, સમુદ્ર, દર્યો. Subs. The sea.

ખુગ, khug. નાં જુડ, ડુકર. Subs. A hog, pig.

ખુદ, khud. સર્વેં પોતે, પંડે, જાતે, આપ. Pron.
 Himself, herself, itself; personally. Av.

—, —, —, — = Sans. स्वतः, स्व. Per. خود

ખુબ, khub. વિં સાહે, નેક, ખુબ, શ્રેષ્ઠ. નાં એક
 ચોકસ ક્રિયાનું નામ છે, જેમકે—પાંચ તાએની ખુબ, મોટી ખુબ.
 Adj. Good, virtuous, handsome. Subs. A
 term used to represent a ceremony as the *Khûb*
 of the five *Tâes*, the higher *Khûb*.

ખોએ, khôe. નાં આદત, ટેવ, અસલત, ખવાસ, તબે, ખા-
 શીઅત. Subs. Habit, wont, custom, disposition,
 natural temperament, humour, innate quality.

ખંગ, khang. નાં ખુશહાલી, રામસણી. Subs. Com-
 placency, happiness, delight, merriment, joy,
 rejoicing. Per. خوشا

હવી, havî. નાં ધાસ્તી, ફીકર, બીહીક, ચીન્તા, બય.
 Subs. Fear, awe, dread, anxiety, terror.

હિન્દ, Hind. નાં હિંદુસ્થાન, હીંદ. Subs. India,
 Hindustan. Av. — = Sans. सिंधु. Per. هيند

હોદ, હોએ, હવી, hôd, hôê, havî. નાં ડાબીબાજુ,
 ડાહું; ડાબા હાથ તરફનું. Subs. Left side, opposed
 to right.

હંદ, hand. કિં તેઓ છે—હોય. વિં સઘળું—તમામ—
 સર્વ પણ. V. They are—may be. Adj. All,
 whole, entire.

અડશ, aush. નાં પરોદયુ, ખામદાદ, સહવારનું ઝઝકણું,
 સૂર્યના ઉગવાની આગમનનો વખત. Subs. Dawn, day-
 break. Av. —

અઓશ, aôsh. નાં મોહોત, હલાકી, હુઝ, દલીદતા, નાશ, નુકસાન. Subs. Destruction, ruin, perdition, death, misery, harm, persecution. Av. અઝાહા = Pâz. અઝહા = Per. افس

અ-દક, andak. વિં થોડું, જરાક, સેહેજ. Adj. Little, small (quantity), slight. Per. اندک

અ-દા, andâ. નાં લોભના દેવો; ગીબત, બદગોઈ, નિંદા; હીસાબ; મીસાબ, ઉપમાં. કિં અં કેટલું, જેટલું; હરગીજ, કલુ; હંમેશાં; જુદું. Subs. Avaricious, covetous, ambitious men (Devs); scandal, evil-speaking, libel, slander, defamation; account; analogy, example, a simile. Adv. How much, as much as ever, at any rate, always, separate, apart. Pâz. અઝા

અ-દા, andâ. નાં સ્વપ્નો એવો; જુદાઈ. વિં હંમેશ સુધીનું, ટકાઉ. Subs. The act of dreaming, separation. Adj. Eternal, durable.

અન્યા, અન્ય, anyâ, anya. ઉલ્યાં અં યા, અથવા. કિં અં ફરીને, બીજું. ઉપં વિના, શિવાય. વિં જુદું; નાં જુદાઈ. કેવળ પ્રં અં અએ! ઓ! એઓ!; Conj. Or, either. Adv. Again, a second time, second. Prep. Besides, except. Adj. Apart, separate. Subs. Distinction. Interj. Oh! O!

અન્શ, ઓશ, ansh, osh. નાં સર્પ, સાંપ, નાગ, અજ-દહા; દક્તર, કેતાબ, ચોપડી; હીસાબ કરનાર; એલાબ; બીમાર. Subs. A snake, serpent, cobra; a book, volume, work; an accountant; a purgative; a sick (person).

અવશ, હવશ, avash, havash. નાં ઈલાજ, ઉપાય, આરો. સર્વં તેજે; તેને. વિં બીજું; શાફ. Subs. Means, remedy, scheme, help. Pron. Whoever, him, her, it. Adj. Second; good.

અવેશ, ઓબશ, હોબશ, avêsh, óbash, hóbash.

શબ્દં અં સુકાબેલ, સાંભણે, લીધે, થી, થકી. Prep. Before; from the opposite direction; on account of, owing to, by, for.

આન-શ, âna-sh. સર્વં તે, જે. Pron. That, which.

આની, આનો, âní, ânô. નાં તે જગો, તેજેહાન, પેલી

હુ-આ, મીનોઈ હુ-આ, પરલોક, કૈલાસ, સ્વર્ગ. Subs.

That place, the other world, the invisible world, heaven, inhabitants of the other world, heavenly beings, paradise.

ઓગા, ôgâ. નાં યાદદાસ્ત, સ્મરણ શક્તી, ધ્રમ—Subs.

Memory, remembrance, recollection, retentiveness of memory.

ઓશ, ôsh. કિં ગરમી આપવી, બલવું, પ્રકાશવું; આગરી

—બીમાર પડવું, માંદગી બોગવવી. નાં સહવારના ઝઝકલાંનો વખત, આમદાદ. V. To give warmth—heat, to burn, to shine; to fall sick—ill, to endure or to suffer illness. Subs. Dawn, day-break.

Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀, 𐬨𐬀 = Sans. उष्.

ઓશ, ઓશનર, ઓશવર, ôsh, ôshnar, ôshvar. નાં

“ઓશ” નામના પુરુષનું નામ છે કે જે ઘણોજ જ્ઞાની અને દહાપણવાલો હતો. Subs. Name of a person “Osh,” remarkable for his intelligence and wisdom. Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀

ખન્દેહ, khandeh. નાં હશી, મશકરી ; હશી કરનાર.

Subs. Laughter, joke, ridicule, one who laughs at—ridicules.

ખુશ, khush. નાં ખુશક ; અંગ, ચુંબી, બોકી ; ખુશહાલી,

ખુશી. વિં મનેહનું, સારું, સ્વચ્છ. સર્વં પોતે, ખુદ.

Subs. Dryness ; thigh ; kiss ; pleasure, delight.
Adj. Pleasant, agreeable, delightful, sweet,
good, well. Pron. Him—her—itself, own,
personal. Per. خوش

દુશ, dush. વિં ખરાબ, ખુરું ; નેમકે —જુરો
પાદશાહ. એ “જુ” નો બગડેલો આકાર છે. Adj. Bad,
wicked, as a wicked king. This word is a
corruption of “જુ”

હવશ, havash. નાં ઈલાજ, ઉપાય, યોજના ; પ્રમાણ,
મુકાબલ. Subs. Means, remedy, plan, arrange-
ment ; inference, analogy or comparison, con-
trast, simile.

હુન્યા, hunyâ. નાં કાન. Subs. Ear.

હુદા, hudâ. નાં અનદહા, સર્પ. વિં દરદી, બીમાર,
આમરી. Subs. A large snake, serpent. Adj.
sick, ill, afflicted.

હોશ, hosh. નાં ગુજરતી વેલા—વખત—ખાખત,
બીના, ગઈ ગુજરી ; ધ્યાન, ચીત, મન, વિચાર, સમજણ,
આલાકી, આગાહી ; શકર, શમરની ; રૂહ, સાવધપણ ; અકલ,
દાનાઈ ; હશહીન વેહે ; સાંબલવું ; કાતેલ જહેર, શુમાર, ગણત્રી.
Subs. Past time, an old or past subject ; mind,
thought, understanding, activity, intellect,
sense, consciousness, ingenuity, the dawn of

the day; hearing, poison, estimate, calculation.

Av. 𐬨𐬀𐬎𐬌 = Per. 𐬨𐬀𐬎𐬌

𐬨𐬀𐬎𐬌 અવશાખ, avshakh. નાં બહાદુરી, દલેરી, મરદાનગી, યુરાતન. Subs. Bravery, gallantry, boldness, valour, intrepidity.

𐬨𐬀𐬎𐬌 અનોશે-આદા, anôshe-âdâ. નાં દુઃખ—નુક-
સાન વગરનો આત્મા, બેઆખર જીવ—જંદગી. Subs.
Unafflicted—harmless soul—life—existence.

𐬨𐬀𐬎𐬌 હોશહીન, હોશહાન, હુશાન, હુશીન, hôshahîn, hôsh-
hân, hûshân, hûshîn. નાં હોશહીન પેહેનો
𐬨𐬀𐬎𐬌 વખત; રાતના ૧૨ વાગેથી તે બામદાદ યુધીનાં
𐬨𐬀𐬎𐬌 વખતને કેહે છે. Subs. The time or dura-
tion of the *Hoshan Gheh*—from 12 P.M. to
day-break.

𐬨𐬀𐬎𐬌 હોશ—યાવર, hôsh-yâvar. નાં મોહોત—નુક-
સાન—આખર—તંગી મેલવનાર—પામનાર; મોહોતમંદ.
Subs. One who suffers death—harm—pain—
scarcity—straitness of circumstances; mortal.

𐬨𐬀𐬎𐬌 અન્દાખ્તાર, andâkhtar. નાં નાંખનાર, ફેક-
નાર, બક્ષનાર, આપનાર. વિં કાયમ. Subs.
One who throws—pelts—grants—gives. Adj.
Confirmed.

𐬨𐬀𐬎𐬌 અન્દાખ્તન, andâkhtan. કિં નાંખવું, રેડવું;
𐬨𐬀𐬎𐬌 મુકરર કરવું; દાખલ કરવું; પાંચવું, વીચારવું;
ગણવું, ઉતરવું, સાબેત કરવું, કાયમ—મજબુત—ઊસ્તવાર—
યુસ્તકીમ કરવું, નજર—નેગાહ કરવી. V. To throw,

pelt, pour, confirm, admit, obtain, think, count, descend, prove, to make firm—strong—substantial ; to look at, keep an eye on.

હુશ-યાર, hush-yâr. નાં ચાલાક, ચંચલ, ખબ-
રદાર, અકકલ—હોશ રાખનાર—આપનાર ; હુ-
શ્યાર. Subs. One who is active, in-
telligent, mindful, sensitive, one who imparts
knowledge, sense.

હુશ્યારાન, hushyârân. હુશ્યાર = હુશ-યાર નો
અનેક વચન. હુશ્યાર = Plur. of Hush-yâr.
અન—શાસ્તે, an-shâstê. વિં વગર બેલાબે.
Adj. Without a purgative.

યોઝદાસર, yôzhdâsar. વિં પાક, પવિત્ર, ખાલેશ,
સ્વચ્છ, નિર્મલ. Adj. Sacred, holy, pure,
free from defilement, clean.

અન્દેશીદાર, andêshidâr. નાં વિચાર કરનાર,
ધારનાર. Subs. One who considers, thinks,
reflects.

ઓશ-ખાસ્તાર, ôsh-khâstâr. નાં મોહોત—
મરણ—મૃત્યુક આહનાર. Subs. One who desires—
implores death (from troubles and afflictions).

હોશંગ, hoshang. નાં પાદશાહ હોશંગ ; પેહલો
હુકમ, અકકલ, આગાહી ; એનાં વખતથી આતશનો
કેબલો કરવામાં આવ્યો હતો ; તથા લોહું અહર થયું
હતું ; ખેતી કરવાનાં અને ઘર બાંધવાનાં હુધ્યારો એનાં વખતમાં

બન્યાં હતાં, નદીઓ અને નેહરો ચાલુ થઈ હતી ; સેહેરો અને ઈમારતો વસ્યાં. માણસોને શેતાનનાં ફરેબથી દુર કીધાં હતાં, એણે ૪૦ વરસ રાજ્ય કર્યું હતું. એ એક પેગામ્બર તરીકે પણ ઓલખાઈ ગયો છે. “ જાવેદાને એરદ ” નામની કેતાબ એણે બનાવી હતી ; એને લોકો “ પેશદાદ ” કરી કહેતાં હતાં.

Subs. The King Hoshang; the first command—sense—wisdom—foresight. In his time fire was first made the altar; iron was discovered, and agricultural implements, instruments of house-building, and works of irrigation were invented; cities and houses were built and populated; people were kept back and relieved from the misleading and beguiling of the *Satân*. His reign lasted forty years. He was also distinguished a prophet. He edited the popular work “*Jâvedân-i-Kherad*.” He was also called “*Peshdâd*,” by the people.

હોશ-હન્દ, hōsh-hand. વિ० સાવધ, સાહુચેત, હુશ્ચારી વાલું ; ક્રિ० સાવધ રેહે છે. Adj. Sensible, conscious, cautious, vigilant, advertent. V. Is cautious.

ઉશહન, ushhan. નાં એક ફરેસ્તો છે કે જે શરોશ ઈઝદની નજદીકમાં આવે છે. ઘેરનાં ધણીની નેગહેબાંની કરે છે. Subs. Name of an Angel who is closely connected with the Angel Sarosh Yazad—and keeps regard to the head of a family.

ઓશાન, ôshân. એ ૧૫૦૦૦ “ અવશાન ” નો બીજો આકાર છે ; સર્વે તેઓ. This is another form of ૧૫૦૦૦ = Avshân. Pron. They.

૧૫૫૫૫ ખનશાન, khanshân. વિ० સુખારક, બાઘશાલી,
નસીબવંત. Adj. Blessed, propitious, fortunate,
lucky.

૭-૭૧૫૫૫ હોશહેન-ગાસ, hôshhen-gâs. See ૧૫૫૫૫ } hôsh-
૧૫૫૫૫ } hen.

૫૫૫૫૫ } દુશ-ખોદા, dush-khôdâ. ના० ખુરો પાદશાહ—
૫૫૫૫૫ } રાજ. Subs. A wicked king.

૭૫૫૫૫ ઓશ-ઓમંદ, ôsh-ômand. વિ० મોતમંદ, મરના
લાયક. Adj. Mortal.

૫૭૫૫૫ ઓશ-ઓમંદી, ôsh-ômandî. See ૭૫૫૫૫
ôsh-ômand.

૧૫૫૫૫ હોશનર, hôshnar. ના० કયાની તોલાનાં એક શખ્સનું
નામ છે. Subs. The name of a person of the
Kayânian dynasty. Av. 𐬨𐬀𐬯𐬀𐬢𐬀

૧૫૫૫૫ અન્દેહાક, andêhâk. ના० અરાખ કરનારી વસ્તુ,
નુકસાન પોહયાડનારી—ઘેરફાયદો કરનારી ચીજ. Subs.
A ruinous—destructive—harmful—disadvan-
tageous thing.

૧૫૫૫૫ } હુ-દાહક, hû-dâhak. ના० નેકી—ખુબી—બલાર્થ
૧-૫૫૫ } આપનાર. Subs. A bestower of virtue—
goodness—kindness.

૧૫૫૫૫ હુ-દાહકાન, hû-dâhkân. જુઓ ૧૫૫૫૫ = હુ-દાહક.
See ૧૫૫૫૫ = hû-dâhak.

૫૭૫૫૫ } હુ-દાહકી, hû-dahâkî. વિ० નેક પેદાકરનાર,
૫૭૫૫૫ } નેકી આપનાર. Adj. Productive—crea-
tive of—bestowing good or virtue.

હિદાનાકતુમ, hîdânâktum. વિ० અતીશય દાનાવ,
 ઘણું જાણનાર, અતીશય દહાપણવાલો. Adj.

Exceedingly wise—learned. Av. ~~હિદાનાકતુમ~~

હુદાહાક-તુમ, hu-dâhâk-tum. વિ० ઘણું નેક
 પેદા કીધેલું. Adj. Very virtuous (by Creation).

હોશાજ, hôshâj. ના० ખ્યાશ, તરસ. Subs.
 Thirst.

અન-શાદ, an-shâd. વિ० ખુશી વગરનું, દલખીર, શો-
 કાંતુર, ગંભીર. Adj. Unhappy, disconsolate,
 sorrowful, mournful, grievous.

હુ-યાદ, hu-yâd. ના० સારી યાદદાસ્ત—સ્મરણશક્તિ.
 Subs. A good retentiveness—memory.

હુ-શાદ, hu-shâd. ક્રિ० આશીં સાઈ—મનેહનું—નેક
 થાએ. V. Bened. Be good, pleasant, blessed.

અન્દાખ્તાર, andâkhtâr. See ~~અન્દાખ્તારી~~ } andâ-
~~અન્દાખ્તારી~~ } khtâr.

અન્દાખ્તારી, andâkhtârî. ના० ભાવં વિ-
 ચાર; નાખનાઈ. Subs. Abst. Thought—con-
 sideration; one who throws—pelts.

અન્દાખ્ત-ગાસ, andâkht-gâs. ક્રિ० વખત ગુ-
 માવવો, તખત મુકવું. ના० તખતની જગા. V. To waste
 time; to place or set a throne. Subs. The
 place of a throne.

અન્દાખ્તે-ઈસ્તાદન, andâkhtê-istâdan.
 ક્રિ० મશગુલ રેહેવું, રોકાવવું, કાંમમાં ગુઠાવવું. V. To
 keep occupied—devoted—employed—to be
 engaged with work.

૧૧૫૫૫૫ } અન્દાખ્તન, andâkhtan. ક્રિ० સાખીત—મુકરર
 ૧૧૫૫૫૫ } —ચોકસ—પુરવાર કરવું; ટોલ—પ્રમાણ—વજન
 —અંદાજે કરવો; છોડી દેવું, તરક કરવું; સહમજવું; વિચાર
 —ધારણા—મનસુખો કરવો; હુમલો કરવો, કાવવું. V. To
 prove, confirm; to weigh, measure, estimate,
 to quit, avoid; to understand, consider, intend;
 to attack, to succeed.

૧૧૫૫૫૫ અન-દાશ્તન, an-dâshtan. ક્રિ० નહીં રાખવું, તજ-
 દેવું, તમામ કરવું. V. Not to keep—to abandon
 —forsake.

૧૧૫૫૫૫ } અન્દાશ્તન, andâshtan. ક્રિ० ગણવું, મોજની
 ૧૧૫૫૫૫ } કરવી, ગણત્રી કરવી. V. To count, cal-
 culate, reckon.

૧૧૫૫૫૫ અન્દેશીદન, andêshîdan. See ૧૧૫૫૫૫ } andâ-
 ૧૧૫૫૫૫ } khtan.

૧૧૫૫૫૫ અ-વશાદન, a-vashâdan. ક્રિ० ખોલ્યું—અદેર નહીં
 રાખવું, છુપ્યું કરવું, છુપાવવું, ખાનગી રાખવું, ધાંડી રાખવું,
 ઉઘાડવું નહીં. V. Not to disclose—publish—to
 keep secret—concealed—covered.

૧૧૫૫૫૫ હુ-દાદન, hu-dâdan. ક્રિ० સારું—નેક આપવું—
 કરવું. V. To give or do good.

૧૧૫૫૫૫ અન્દાખ્તન-સઝાક, andâkhtan-sazâk. વિ०
 આપવા લાયક, બક્ષવા યોગ્ય. Adj. Fit for giving—
 bestowing.

૧૧૫૫૫૫ હુ-દાદન-સઝાક, hû-dâdan-sazâk. વિ० સારી
 બેટ—સોગાત લાયક, સારી રીતે આપવા યોગ્ય. Adj. Fit
 —or qualified for a good present—grant.

૧૧૯-૨૦૦ } અન્દાખતે, andākhte. ૧૧૯-૨૦૦ = અન્દાખતનનો
 ૧૧૯-૨૦૦ } ભું કું Past part. Of ૧૧૯-૨૦૦ andākht-
 tan.

૧૧૯-૨૦૦ } ૧૧૯-૨૦૦ અન્દાખત-લા-શાયદ, andākht-lā-shāyad.
 (Phrase). નાખવું લાયક નહીં, વિચારવા યોગ્ય નથી, ધ્યાન
 આપવું નહીં એઈએ, નખાશે—ફેંકાશે નહીં—Not fit to be
 thrown; not worth consideration; must not be
 considered; will not be thrown.

૧૧૯-૨૦૦ ઓશાલ, ōshāl. નાં તલાવ, સરોવર, મોટો કુવો.
 Subs. A tank, lake, pond.

૧૧૯-૨૦૦ અન-એહરે, an-beharê. વિં બાગ—હીસ્સા—નસીબ
 વગરનું. Adj. Having no share—luck—fortune.

૧૧૯-૨૦૦ હુ-એહર, hu-behar. વિં નેક કાયદો—હીસ્સો—
 ખદલો મેલવનાર, બાગ્યશાલી, નસીબવંત. Adj. Acquir-
 ing good benefit—share—return; fortunate—
 lucky.

૧૧૯-૨૦૦ } અન્ગારીનેશન, અંગારીનેશન, angârinêshna,
 ૧૧૯-૨૦૦ } angârinashna. See ૧૧૯-૨૦૦ angâ-
 ૧૧૯-૨૦૦ } rashna.

૧૧૯-૨૦૦ અન્ગારશન, angârashna. નાં બાવં વિચાર ક-
 રવો તે, ગાલવું, નીગારવું. Subs. Abst. Act of think-
 ing; to sift.

૧૧૯-૨૦૦ } ઓશારીનેશન, ઓશારશન, ōshârinashna,
 ૧૧૯-૨૦૦ } ōshârashna. See ૧૧૯-૨૦૦ angârash-
 ૧૧૯-૨૦૦ } na.
 ૧૧૯-૨૦૦ }

ઝ-ઝ ઓશે, ôshê. નાં અક્કલ, હોશ; યાદદાસ્ત, સ્મરણ-શક્તિ, કુદરત. Subs. Sense, wisdom, understanding, retentiveness of memory, nature.

ઝ-ઝ અંદાઝ, andâz. કિં આજ્ઞાં તું નાંખ—વિચાર કર. V. imper. Throw away, consider.

ઝ-ઝ } ખુશ્ક, khushk. વિં સુકકું, બીનામ—લીલોતરી વગ-
ઝ-ઝ } રતું. Adj. Dry, without moisture—ver-
dure. Comp. ઝ-ઝ = Av. -khushk = Sans. पुष्क.
Per. خوشک

ઝ-ઝ ખોજાં, khojâê. નાં નકશ, ચીતાર, ચીત્ર. Subs. A picture, drawing, plan.

ઝ-ઝ અ-વદાઈ, અ-વેહી, a-vadâî, a-vêhî. નાં ભુંડાઈ, બીગાડો, અંતમ. Subs. Wickedness, corruption, disagreement, misunderstanding.

ઝ-ઝ ખુજાઈ, khujâî. જુવો ઝ-ઝ = ખોજાં. See ઝ-ઝ khôjâe.

ઝ-ઝ ખુશી, khûshi. નાં મોજ, મજહા, ગમત, ખુશહાલી. Subs. Pleasure, mirth, merriment, amusement, happiness.

ઝ-ઝ હોશી, hôshî. વિં મોતમંદ, નાશકારક, કના થનાઈ; નાં હુશયારી, ખખર મેળવવી, અક્કલ, ખુદી. Adj. Mortal, destructive, ruinous. Subs. Activity, intelligence, inquisitiveness, sense, intellect.

ઝ-ઝ હુ-બક્ષશના, hu-bakhshashna. નાં સારી ભેટ, સોગાત, બક્ષેસ, ધર્મદાન. Subs. A good present, grant, gift, charity.

ઝ-ઝ-ઝ હોશ-દાશતાર, hôsh-dâshtâr. નાં એક પાહ-

હું નામ છે ; અકલ—આલાકી—શક્તિ—હુશ્યારી—બુદ્ધી રાખનાર. વિ० મોહોત્તમંદ. Subs. Name of a mountain; one who possesses sense—activity—power—cleverness—intellect. Adj. Mortal.

હોશ-દાશ્તાર-તર, hōsh-dāsh-tār-tar. વિ० ઘણાંજ આલાક—હુશ્યાર. Adj. Most active, intelligent.

અન્દીહેદ, andīhēd. ક્રિ० નાશ—નુકસાન—બગાડ—ખરાબી કરેછે. V. Does destroy—spoil—damage—detriment.

અન્દીશીદન, andīshīdan. ક્રિ० ફીકર—ચિન્તા ધાસ્તી રાખવી ; વિચાર કરવો. V. To entertain fear—anxiety—dread—awe; to think—consider.

અન-દેહશન, andēhashna. ના० નાબુદી, નેસ્તી ; બુરાથી સંભાલવું, લેઆનત ; ગીબત, નીન્દા, બદગોઈ, પીઠ પછવાડે બુઝું બોલવું ; જોરથી પકડવું—લેવું. Subs. State of annihilation; utter destruction; to be careful or refrain from wicked; imprecation; disgrace; evil-speaking; backbiting; detraction; scandal; to hold fast; to take forcibly.

ખુશશન, khushashna. વિ० ડરામણું, કદ રૂપું, બચકાર, બીહાંમણું, ધાસ્તી ઉપજવનારું. ના० ધા, જખમ. Adj. Frightful, dreadful, fearful, terrible. Subs. A wound, cut.

ખોદાયાન, khôdâyân. ના० સરદારો, ધણીઓ, આદલાહાઓ, રાજાઓ. Subs. Plur. Chiefs, masters, rulers, lords, kings.

હુ-દક્ષશે, hû-dakhshê. વિ० સારી ઉત્તમ નીશાણી-

વાહું; ટેવ—ચુણ—આદત વાહું. Adj. Possessing good nature—quality—habit.

૫૭-૫૫ હુ-દહીઆ, hû-dahîhân. નાં સ્વદેશીઓ. Subs. Plur. Natives; residents of their own country.

૫૭-૫૫ હુ-દેહશના, hu-dêhêshna. નાં નેક—સારી પેદાયશ, મીનોને લગતી પેદાયશ. Subs. Good—virtuous—creation.

હુ-જહશના-ઓમંદ, hu-jahashna-omand. વિં સારી આદત—ટેવ—ચુણ—અવાસ રાખનાર. Adj. Possessing good—virtuous habit—nature.

અન-દેહશની, an-dehashni. કિં નહીં આપવું. V. Not to give, to withhold.

ખુશકાની, khushkânî. નાં દુકાલ, તરસ્યાપણું. Subs. Scarcity, famine.

હુ-જેહશના, hû-jehashna. નાં સારો અવાસ; ચુણ; આદત; ટેવ; ચુશી. Subs. A good nature—habit—virtue.

હોશબાન, hôshbân. નાં ખામદાદ, પરોઢયું, પોહોર ફાટવાનો વખત. સહવારનાં ઝઝકલાંનો વખત. Subs. Dawn, day-break.

હોશશના, hoshashna. કિં અંણવું, સહમજવું, જ્ઞાન-મેળવવું. V. To know, understand, acquire knowledge.

અન્દેશે, andêshê. નાં શક, વિચાર, અંદેશો. Subs. Doubt, thought, notion, apprehension.

હુ-દક્ષશે, hu-dakhshê. નાં સારી નીશાની—ચીન્હ. Subs. A good sign—symptom.

૧-૭-૭૫ હુ-દાક, hu-dâk. નાં જવામ; નેકી—જુખી આપ-
નાર—કરનાર. Subs. *The Jivâm.* One who
does good—virtuous deeds.

૧-૭-૭૫ હોશે-અવઝાર, hōshê-avzâr. નાં અક્કલનું
હથ્થાર, એજમતી હોશ—અક્કલ. Subs. Intuition or
skilful means—expedient; powerful (virtuous-
ly) intellect—sense.

૧૧-૭-૭૫ અ-આશતન, angâshtan. કિં ચિતરવું; જણવું,
માણુમ કરવું, જુઝવું, યુમાર કરવો, ધારવું. V. To draw;
to know, understand, to declare, to feel, to
conjecture, think, presume.

૧૧-૭-૭૫ અ-દાશતન, અન-દાશતન, andâshtan, an-dâshtan.
કિં ગણવું; નહીં રાખવું. V. To count, calculate;
not to keep, to exclude.

૧૧-૭-૭૫ અમ્બાશતન, ambashtan. કિં ભરવું, પુરકરવું.
V. To fill, to render complete.

૧-૭-૭૫ હોશ-આમ, hōsh-bâm. See ૧૭-૭૫ hōshbân.

૧-૭-૭૫ હોશદાર, hōshdâr. વિં મોહોતમેદ; હોશ રાખનાર.
Adj. Mortal; sensible, intelligent.

૧-૭-૭૫ હુશ્યાર, hushyâr. નાં ખોદાતાલાના નામોમાંનું એક
નામ; એક માનસનું નામ. વિં હુશ્યાર, ચાલાક, ચંચલ.
Subs. One of the names of God; the name of
a man. Adj. Clever, smart, active.

૫-૭-૭૫ હોશ-દારીહા, હુશ્યારીહા, hōsh-dârihâ, hūshyâ-
rihâ. કિં અં ચંચલાર્થ—હુશીઆરીથી—ચાલાકીથી.
Adv. Cleverly, sensibly, actively, intelligently.

૫-૭-૭૫ ઓશસ, ôshas. નાં પૂર્વ—ઉગમન દીશા, સુરજ ઉગ-

વાની જગા. Subs. The east, the region where the sun rises. Av. અન્ધાશ

અન્ધાશ હોશી, hoshî. વિં મોહોત—નાશવાણું, ક્ષણભંચુર ; દોષખી. Adj. Fatal—destructive—infernal.

અન્ધાશ અન્ધાએશ, andâêsh. નાં છોએ, યુનો. Subs. Lime, mortar.

અન્ધાશ અન્ધેહશને, andêhashnê. વિં નહીં આપણું ; પેદા-યશ વિનાણું. Adj. Not yielding ; unproductive ; unfruitful.

અન્ધાશ ખોશેશના, khosheshna. વિં ડરામણું, ભયંકાર. અવસતાના અન્ધેશને લગતો. Adj. Frightful, dreadful. = Av. અન્ધેશ

અન્ધાશના અન્ધાસાન, અન્ધાજશના, anbâsân, anbâjashna. નાં લડાઈ, ઝંગ, યુદ્ધ, મારામારી. Subs. Battle, warfare, conflict, quarrel.

અન્ધાશના અન્ધેહીગાન, andehigân. નાં સંબંધ ધરાવનારા. Subs. Plr. (Persons) connected with—related to.

અન્ધાશના અશશને, khashashne. કિં જખમી કરવું, બિહવાડાવવું. V. To wound ; to frighten.

અન્ધાશના અન્ધાએશગર, andâeshgar. નાં કરીઓ, દેવાલ ઘુંટનાર. Subs. A brick-layer.

અન્ધાશના અન્ધાજેશના, anbâjêshna. નાં ભાગ્યા—સાથી } પણું, શરાકત ; કિં ભરવું. Subs. Partnership, companionship. V. To fill up.

અન્ધાશના અન્ધાસશના, anbâsashna. નાં અઘડીતપણું,

નાચારી. Subs. Unbecomingness; indigence; inexpediency.

અન્યાસીનદ, અન્યાસન્દ, anbâsînad, anbâsand. ક્રિ० પેહેરણ પેહેરે, પોશાક કરે, કપડું—વસ્ત્ર આંગપર મુકે—ઢાંકે. V. May put on shirt, may dress, may cover body with clothes.

અન્યાસીદે, anbâsîdê. અન્યાસીદનનો ભૂં કું
નાં અનાજનો જથો—ઢગલો. Past Part.
Of *anbâsîdan*. Subs. A heap or mass of corn.

હોશ-જસ્તે, hōsh-jastê. ભૂં કું મોહોત પમિલું, મુજરેલું, મરણ પમિલું. Past Part. Dead, departed (from this world), deceased.

અન્દાક્ષીદન, andakhshîdan. ક્રિ० હીમાયત—તરફેણ કરવી; કોઈની તરફથી તકરાર કરવી; પોસ્તી—પનાહ—મદદ કરવી, પક્ષ ખેંચવી. V. To advocate one's cause, to speak or argue on one's behalf; to be on one's part, to help; to take one's part.

અન્યાસીદન, anbâsîdan. ક્રિ० ભરવું, પાંખવું. V. To complete; to obtain; to acquire.

હુબાસીમ, hubâsîm. નાં દાંત. Subs. Teeth.

ખુશીનેદ, khushîned. ક્રિ० સુકડું થાય. V. May become dry—parched.

અન્દેશચ, andêshach. નાં શક, વિચાર, અંદેશો. Subs. Doubt, thought, apprehension.

અવ્યાસપ, avyâsp. વિ० ઘણું, બહુ, અતીશય, બીશયાર. Adj. Much, many, abundant, immense, enough.

ઘઝ-ઘઝ ઓઝ-દેઝ, ôzh-dêzh. નાં ઓઝદેઝર નામના એક કીલ્લાનું નામ છે. Subs. Name of a fort called the *Ojdejár*.

ઘઝ-ઘઝ ઓઝ-દેવ, ôzh-dêv. નાં પુતળું, મુરતી. Subs. Idol, image, statue.

ઘઝ-ઘઝ ગોશસ્પ. gôshasp. નાં કુદનાર, છલંગ મારનાર. Subs. One who leaps—jumps.

ઘઝ-ઘઝ અ-બાસ્ત, anbâst. નાં હથિયાર. ભૂં કું ધોએણું, સ્વરૂપ કીધેણું. Subs. A weapon; instrument. Past Part. Washed, cleaned.

ઘઝ-ઘઝ } હોશસ્તરન, hôshastarun. Av. ઘોશસ્તર; see
ઘઝ-ઘઝ } ઘોશસ, ôshas.

ઘઝ-ઘઝ આને-આઈન, ânê-âin. કિં અં એકવખતે, એકવાર, એક વખત ઉપર. Adv. Once, at one time, on one occasion.

ઘઝ-ઘઝ } અન્દેશીનદ, andeshinad. કિં વિચાર—અંદેશો
ઘઝ-ઘઝ } —કયાસ કરે; ધારણા—મતલબ રાખે. V. May think—apprehend; may intend—think of.

ઘઝ-ઘઝ હોશીનદ, hôshinad. કિં સુકાય, કરમાય, સુકું થાય; અકલમંદ—બુદ્ધિવાન થાય. V. May become dry; may become intelligent; sagacious.

ઘઝ-ઘઝ હોશેંગ, હોશંગ, hosheng, hoshang. નાં હોશંગ પાદશાહનું નામ. Subs. The King *Hoshang*.

See ઘઝ-ઘઝ }
ઘઝ-ઘઝ } hôshang.
ઘઝ-ઘઝ }

અવશીનશન, avshinashna. નાં બાવં ઘટવું,
 ઓછું—કમી થવું; નાશ પામવું, ખરાબ થવું.
 Abst. Subs. To decrease; to be reduced; to
 be destroyed—ruined.

ખોશીનીદાર, khôshînîdâr. નાં સુકું કરનાર,
 સુકવનાર. Subs. One who dries.

હુશીનીદન, હુશીનીદન, hushînidan; khushî-
 nîdan. કિં સુકું થવું, સુકાઈજવું, કરમાવું. V. To
 become dry—parched. Comp. Av. Rt. ્ =
 Sans. शुष् = Per. خشیدن

અન્દાઈનન્દ, અન્દાખ્તન, andâinand, andâkhtan.
 કિં નાખે, નાખવું. V. May throw, to
 throw.

હોએ-અંગોશ્ત, hôê-angôsht. નાં ડાબી આંગળી.
 Subs. Left finger.

હુ-દેહી, hu-dêhî. કિં બાવં માન—આબરૂ આપવી.
 V. To respect, to give honour.

અન્દાઈચે, અન્દરચે, andâichê, andarachê. નાં
 અંદેશો, ફીકર, ચિન્તા, ધાસ્તી, બીહીક. Subs.
 Anxiety, fear, fright.

હુશેદ, હોશેદ, hushêd, hôshed. નાં હુશ્યારી, ચા-
 લાકી, ચંચલાઈ, સાવધપણું. કિં હુશ્યારી—ચાલાકી રાખે,
 અકલમેદ થાય. Subs. Cleverness, intelligence,
 activity, advertence, consciousness. V. May
 be mindful—may keep sense—activity.

૧૧૯૭-૭૫૫ } અન્દેશીદન, andêshîdan. કિં ક્રીકર—ધાસ્તી—
૧૧૯૭-૭૫૫ } ચીંતા કરવી. V. To fear, to apprehend.

૧૧૯૭-૭૫૫ અંગાઈદન, angâidan. કિં યાદ રાખવું, મનમાં
ધરવું, સ્મરણ કરવું, સાંભરવું. V. To remember, to
keep in mind, to recall to memory.

૧૧૯૭-૭૫૫ ખુશીદન, khushîdan. કિં સુકવવું. V. To dry,
parch.

૧૧૯૭-૭૫૫ અન્ગાઈદે, angâidê. ૧૧૯૭ નો ભૂં કું Past
Part. of ૧૧૯૭

૧૧૯૭-૭૫૫ } અન-દેહીદે, an-dêhîdê. ભૂં કું નહીં આપેલું—
૧૧૯૭-૭૫૫ } બક્ષેશ કીધેલું—માફ કીધેલું. Past Part. Not
given—granted—pardoned.

૧૧૯૭-૭૫૫ } હુ-દાએતે, હુ-દેહીદે, hu-dâêtê, hu-dêhidê. ભૂં
૧૧૯૭-૭૫૫ } કું નેક—સાફ આપેલું, બક્ષેશ કીધેલું, માફ કીધેલું.
Past Part. Well given, granted, pardoned.

૧૧૯૭-૭૫૫ હુશેદર, hushêdar. નાં એક શખ્સનું નામ છે, કે જે
હવે પછી પેદા થનાર છે; એ “હોશેદર-ખામી” ને નામિબી
ઓલખાય છે. જેમ પેગમ્બર સાહેબ અશો જરથુસ્તે ખોદાતા-
લાની દરગાહથી દીન લાવી આ દુન્યામાં મોજેજ દેખાડીને અને
વીધ્વાનો સાથે તકરાર કરીને પોતાની દીન કબુલ કરાવી હતી,
તેજ મુઆફક એ પણ દીન લાવી શાહ વરખવંદનાં વખતમાં
મોજેજ દેખાડાવીને લોકોને દીન કબુલ કરાવશે અને લોકોને
ખોદાઈ માર્ગ ઉપર બેશુમાન કરશે. જરથોસ્તીઓ એને
“હોશેદર જરથોસ્તાન” ને નામે ઓલખે છે, કારણ કે એનું
પેદાથવું જરથોસ્ત સાહેબનાં પુત્રથી છે. જરથોસ્તી ધરમ
મુસ્તકોમાં લખેલે કે, એના બીજા બે ભાઈ હોશેદર-માહા અને
શોશીઓશ બી કેઆમતની વખતે પેદા થઈ પેગમ્બરી

કરશે. Subs. Name of a person, who, it is said, will be born hereafter; he is also known by the name of "*Hoshedar-Bâmi*." It is said that in the reign of Shah Varjâvand he will by the exhibition of miracles make people believe in the good faith and make them undoubtful on the path of Heaven, as Zoraster did by miraculous proofs and discussions with philosophers of his times. Zoroastrians know him by the name of *Hoshedar Zarthostân*, for his birth will be after Zoraster's origin. It is mentioned in the books of the Zoroastrian Faith that he (*Hoshedar-Bâmi*) with his two brothers, *Hoshedar-Mâhâ* and *Soshios*, will be born in, the day of judgment, and become prophets.

હોશેદર-અન હોશેદરિન, hōshêdarân. See હુશેદર hushedar.

હોશીદર-માહ, હોશીદર-મહાન, hōshîdar-mâh,
 હોશીદર-માહાન, hōshîdar-mâhân. નાં બિધિમાં થનાર
 એક પેગમ્બરનું નામ. See હુશેદર hushêdar.

અન

અન-દાન, an-dân. વિં અનધડ, બેસહમજ, બેવકુફ,
 નાદાન, કમ અકકલ, પશ્ચમ બુદ્ધીઓ, નાવાકેફ, ગમાર.
 Adj. Ignorant, unintelligent, foolish, childish, idiotic, afterwise, insensate.

અન-બાન, an-bân. વિં નેગાહ—ધ્યાન નહીં રાખનાર;

સંબાલ—મહાકેજત નહીં કરનારું. Adj. Inadvertent, careless, inattentive, unmindful.

મુખ ઓશુન, oshun. સર્વેં તેઓ. Pron. They. એ મુખ નો ટુંકો આકાર છે. This is contracted form of મુખ

મુખ હુ-દાન, hu-dân. વિં સાઈં અણનારા, દહાપણવાલા, જ્ઞાની, ખબરદાર, ચાલાક, હુશ્યાર, ચંચલ. Adj. Wise, intelligent, mindful, active, clever, sharp.

મુખ હુ-બાન, hû-bân. નાં નેક—બધો—સારો ધણી—સાહેબ—સેઠ. Subs. A virtuous—good master—lord.

મુખ હોશને hoshmê. નાં અકલ, જુદી. Subs. Sense, wisdom.

અન-શનાસ, an-shanâs. વિં અજણું, નાવાકેદ, બેખબર. Adj. Unfamiliar with, unacquainted, inexpert, unlearned.

મુખ-શનાએશન, hu-shanâêshna. નાં બાવં નેક—સારી વખાણ—તારીફ—સ્તુતી. Abst. Subs. Good praise—commendation.

અન-શનાએશનગી, અન-શનાશી. an-shanâ-
êshnagî, an-shanâshi. જુઓ અન-શનાસ =
અન-શનાસ. See અન-શનાસ = an-shanâs.

મુખ-શનાસગીહા, hu-shanâsghîhâ. ફિં અં સારી રીતે અણવાએ—ખીછાણવાએ; દહાપણ બરેલી રીતે; જ્ઞાનપણથી. Adv. By good acquaintance, familiarity; in a wise manner; intelligently.

મુખ-શનાસકતુમ, an-shanâshaktum. વિં

તદન પીછાણ—ઓલખ વગરનું, અતીશય નાવાકેક—મૂઠ
—મૂર્ખ—નાદાન—અપઠ. Adj. Most unfamiliar—
utterly ignorant—foolish—dull.

અન-દાનાક, an-dânâk. જુઓ અન = અન-દાન. See
અન = an-dan.

હુ-દાનાક, hu-dânâk. જુઓ—હુ = હુ-દાન. See
હુ = hu-dân.

હોશ્વારદન, hôshvârdan. ક્રિ० બોલવું, કેહવું. V.
To speak—say.

હુ-બંદ, hu-band. વિ० સારા દેખાવનું, સુખસુરત,
શોહાંમનું, નેક નમુનાદાર. Adj. Sightly, beautiful,
handsome, graceful.

અંબાની, anbânî. ક્રિ० શકવું, શકત. V. To be
able.

અન-બીન, an-bîn. વિ० આંધળું, અંજણું, અંદીઠ.
Adj. Blind, unaware, invisible.

હુ-બાન, hu-bân. ના० સારાં માણસો. Subs. Good
men.

હુબાને-હુબાન, hubâne-hubân. ના० લોકો.
Subs. People—individuals.

હોશનુવાર, hôshnuvâr. વિ० સુશનુમા ચેહેરો રાખ-
નાર, સુખ સુરતીના ચેહેરાવાલો, રાજ્ય રેહનાર, સુશહાલીવાલો.
Adj. Of beautiful—pleasant face or appear-
ance; cheerful, rejoicing.

ખુશનુદ, khushnud. ના० સંતોષ, રાજ્ય, ખુશી, મરજ્ય,
ઈચ્છા, ખાહેશ. ભુ० ક્રિ० ખુશી—ખુશહાલ થયવું.

Subs. Content, pleasure, desire, inclination.

Past Part. Pleased—satisfied. Av. *—xšâdâ*—

Per. *خوشنود*

ખુશનુક હુશનુક, હોશનુક, hushnuk, hoshnuk. નાં ચુંકણ.

Subs. The knee.

ખુશનુદી khushnûdî. *જુવો* *ખુશનુદ* = *ખુશનુદ*; See *ખુશનુદ* = khushnûd.

હોશોમંદ hōshōmand. વિં મોતમંદ, મરણને યોગ્ય.

Adj. Mortal.

ઓશ-નર, હોશનવર, ōsh-nar, hōshnavar. નાં

ખુશનવર } એક માણસનું નામ છે કે જે ઘણો જ્ઞાની, દાનાવ, અને અકલમંદ હતો, એને “હોશવર” કરી કહે છે. Comp. Subs. Name of a man who was remarkable for his high intellect and wisdom. He was also known by the name of “*Hoshvar*.” Av. *—xšâdâ*

ખુશનવર khushnavar. વિં ખુશહાલ, રાજ, સંતોષ.

Adj. Merry, happy, content.

અવે-હંગી, avê-hangî. વિં સરચાર્થી વેગલું, અસત્ય, જુઠું. Adj. Far from being true, uncourtly, false.

અનશોતા, anshôtâ. નાં આદમી, પુરુષ, મરદ, નર,

ખાનવી. વિં દુષ્પ્રદાયક, બચંકાર. Subs. Man, male, human being. Adj. Harmful, frightful, fearful.

અનશોતાઆન, anshôtâân. *જુવો*, *અનશોતા* = અનશોતા See *અનશોતા* = anshôta. (Plural).

અનુવાક } અન્શોતાઆની, અનસુતાય, anshôtââni, an-
શુતૈચા } shutâcha. વિ० માણસોને લગતું Adj.
Pertaining to man ; human.

અનુવાક } અન્શોતાગીહા, anshôtâgîhâ. ના० એક ઘાંસનું
નામ છે કે જે આદમીના રૂપ—શીકલ—શખીનાં જેવું થાયછે,
અને તે ચીન દેશમાં ઉગેછે. Subs. A kind of grass
having the form of a human being, and which
grows in China.

અનુવાક } અન્શોતાક, anshôtâk. ના० આંખની કીકી—પુતલી
Subs. The pupil of the eye.

અનુવાક } અન્શોતાક-અયુમન, anshôtâk-ayuman. શુવો
અનુવાક = અનશોતાક. See અનુવાક = anshôtâk.

અનુવાક } અનબેબુદી, an-bêbûdi. ના० એક ખુરી આદત—
ટેવ. Subs. A bad habit.

અનુવાક } અવશોવશની, a-vashôvashnî. ના० બાવળ અ-
રાખ નહીં કરવું, હાની—નુકસાન—ઈઅ નહીં પોહોચાડવી.
Abst. Subs. Not to spoil or do harm—injury.

અનુવાક } હોશોમન્દ, hôshômand. શુવો અનુવાક = હોશોમન્દ.
See અનુવાક = hôshômand

અનુવાક } હુ-શોમરશન, hu-shômarashna. ના० બાવળ
અનુવાક } સારી રીતે ગણતરી—સુમાર—હીસાબ કરવો તે.
Abst. Subs. To calculate well ; to estimate pro-
perly.

અનુવાક } અન્દાક, andâk. ના० સેવટ, છેડો, પરીણામ. કિં० અન્દાક
ન્યાંસુધી. Subs. End, result. Adv. Until, un-
less.

૧-૫૫ અનીઆક, aniâk. કિં અં બીજું કાંઈ, સીવાય, બીજું.

Adv. Second, next, besides. Av. ~~aniâk~~ = Paz.

~~aniâk~~ = Sans. अन्य.

૧-૫૫ અનોશે, anoshê. વિં અમર્ગ, અમર્ત્ય, નહીં નાશ પામનારે, વગર મોહોત—હુઃઅવાહું, બેહૃશ્તી. Adj. Immortal, deathless, heavenly.

૧-૫૫ અવબાક, avbâk. નાં સીદારસ, બલામન, કોઈને વાસ્તે સારી ખાતરદારી આપવી. Subs. Commendation, praise, recommendation; to certify in one's behalf.

૧-૫૫ ઓશે, oshê. નાં મોત, હુઃઅ, ઈઅ, પીડા. Subs. Death, harm, injury.

૧-૫૫ ખુશક, હુશક, khushk, hushk. વિં સુકકું, હલકું, કંગાલ, કોરડું, બીનાથ—તરો તાજગી વગરનું. નાં શુકાશ, હુકાલ. Adj. Dry, light, mean, parched, free from moisture—verdure. Subs. Dryness, scarcity. Av. ~~khushk~~ = Sans. = शुष्क. Per. خشک

૧-૫૫ ખુશે, ખુશેહ, khushê, khushêh. નાં કન્યા રાસી. Subs. The sign *Virgo*.

૧-૫૫ હુ-દાક, hu-dâk. નાં પેદાયશ; નેકી—ખુબી—બલાઈ આપનાર, સુખ આપનાર. Subs. Creation; one who bestows virtue, goodness, kindness, happiness. Av. ~~hu-dâk~~

૧-૫૫ હુ-બાક, hu-bâk. નાં નેક રેવાજ આપનાર—કરનાર—બોલનાર—ચલાવનાર. One who establishes—observes or gives (makes current) a good usage or a virtuous practice.

૭૭-૭૭ ખુશકાવ, khushkâv. વિં ગુંડ, મગરૂર. Adj. Proud; arrogant.

૧૭૭૭-૭૭ ખુશકાવશન, હોશકાવશન, khushkâvashna, hoshkâvashna. નાં બાવં યુક્તાશ, દુકાલ. Subs. Dryness, scarcity, famine.

૧૧૭૭૭-૭૭ ખુશકાવીદન, khushkâvîdan. કિં તાબડા ફોડવા, ચીડવવું. V. To clap the hands; to tease, annoy.

૧૧૭૭૭-૭૭ અન-શકાફતન, an-shakâftan. કિં નહીં વજડવું, છનો આવાજ કાઢવો. V. Not to ring—beat—sound; to give out a sharp, shrill voice.

૧૧૭૭૭-૭૭ ખુશકાવતન, khushkâvtan. કિં ગુંડીકરવી, મગરૂરી, હેકાર કરવો. V. To be proud—arrogant.

૧૭૭-૭૭ હોશકાર, hōshkâr. નાં કોશિશ કરનાર; તકરાર. Subs. An endeavourer; a discussion.

૧૭૭૭-૭૭ } હોશકારશન, hōshkârashna. કિં અબર આ-
 ૧૭૭૭-૭૭ } પવી; જોવું. V. To give information;
 ૧૭૭૭-૭૭ } to observe, to see.

૧૭૭૭-૭૭ ખુશકારશન, khushkârashna. કિં યોકારવું, શોરકરવો; રીમેન નહીં નાહવું. V. To bawl out, to make noise; not to take—omit the *Riman* bath.

૭૭૭-૭૭ ખુશકાર્દ, khushkârd. વિં અબરદાર, વાકેફગાર, અજીવું. Adj. Conscious, mindful, aware.

૭૭૭-૭૭ હુશકાર્દ, hushkârd. નાં ધીક્કાર; યોકાર, શોર. Subs. Hate, despise; noise, uproar, a loud cry.

૭૭-૭૭ અનોશકી, anōshkî. વિં ઈઅ—મોત—દુઃખ વગરવું.

Adj. Uninjuriously, harmless; immortal; without pain.

-ḥḥ-ḥḥ } ḥḥḥ, ḥḥḥ, khushkî, hushkî. See 100 =
 -ḥḥ-ḥḥ } ḥḥḥ, hushk.

૫૭-૫૮ } હુ-દાકી, hu-dāki. વિ० નેક પેદાયશને લગતું; નેક
 ૫૭-૫૮ } પેદા કરીધેલું. Adj. Pertaining to good
 creation; good-created.

Subs. Virtue ; friendship ; goodness.

Subs. *khushkashānī*. ना० भगवद्गी, अहंकार. Subs. Pride, haughtiness, arrogance.

हु-दाक-सज, hu-dâk-saji. वि० नेक पैदायशने लायकनुं, सारी बनावटने योग्य. Adj. Fit or appropriate for the good creation.

५५१-५५२ शुशुक्लनिम, हुशुक्लनिम, khushkīnem, hushkīnem.
 कि० गर्भवन्ती—हुमेसदार—अयांवाली थाई. V. I be-
 come pregnant—conceived—gravid.

1११-७५५ होशगीन, hōshgīn. वि० मोतमंद, मरवा योज्य. Adj.
Mortal.

ਖੁਸ਼ਕ-ਜਾਮੀ. *khushk-jamī*. ના° કંકડા, સુકકી
માતીની ચકકી—ધંડી. Subs. Pebbles; a mill of dry
clay.

khushk-jamīk-tūm. वि०
अतीशय सुकड़ी जमीनवालुं; धलान सुकड़ा कंकरा. Adj.
Superl. Belonging to an exceedingly dry place
—land; very dry pebbles.

—land; very dry pebbles.
 —*khushka-galugihâ*. ॐ ५०

ગણું સુકાવાએ, તરસીઉ—ધ્યાસું થવાએ. Adv. From thirst—draught.

૧૭-૭૪ અન-શક, an-shak. વિ० જાંતી—શક—સુબેહ વગર. Adj. Without any doubt, suspicion.

૧૭-૭૪ અંદેશે, andêshê. નાં વિચાર, સોચના, ખ્યાલ. Subs. Thought, idea, consideration.

૧૭-૭૪ હુ-દેહ, hu-dêh. વિ० શુભીવંતું, બલાર્થ બર્થું. Adj. Good, virtuous.

૭૫૧૭-૭૪ અન-શકનાઈ, an-shaknâi. વિ० કમકૌવત, નબળું, દુર્બલ, નાચાર; અધીરું, સંતોષી નહીં તે. Adj. Weak, feeble, helpless; impatient, insatiate.

૭૫૧૭-૭૪ હુ-શકનાઈ, hu-shaknâi. નાં સારી શક્તી—ઠકાઉપણ—મજબુતી; સારી તકરાર; સારી સમજુતી. Subs. Good strength, durability, firmness; a good discussion—understanding.

૭૫૧૭-૭૪ ખુશક-વા-તર, khushk-vâ-tar. જુવો. ૭૫૧૭-૭૪ = ખુશકવાએ; see ૭૫૧૭-૭૪ = khushk-vâe.

૭૫૧૭-૭૪ ખુશકીએ-તર, khushkîê-tar. વિ० ધણુજ સુકકું—હલકું. Adj. Very dry—light.

૭૫૧૭-૭૪ હુ-શકનાતર, hû-shaknâtar. વિ० વધારે પુષ્ટ, કૌવતમંદ. Adj. Stronger, more powerful, sound.

૭૫૧૭-૭૪ ખુશકવાર, khushkavâr. નાં સુકકું—ઉઝડ—હલકું કરનાર. Subs. One who dries—makes barren—light.

૭૫૧૭-૭૪ હુશેવાર, hushevâr. નાં અકકલ—સુહીને મદદ કરનાર. વિ० સાવધ, ચંચલ, ચાલાક. Subs. One who helps wisdom. Adj. Sensible, conscious, intelligent, active.

- ખુશક-વેશ, khushk-vesh. નાં મોટો—ભયંકાર
 દુકાલ. Subs. A great dreadful famine—scarcity.
- હુદાક-વસ્તા, hu-dâk-vastâ. નાં પવિત્ર અ-
 વસ્તા. Subs. The Holy—sacred Avesta.
- ખુશકે-ગેતી, khushkê-gêti. નાં આગે દુ-યાને
 લગતી જમીન. Subs. The earth.
- અન-શેકન, an-shêkan. નાં નહીં ભાંગનાર—તોડ-
 નાર. Sub. One who does not break—rend—
 dissever.
- અનોશ-ગુન, anôsh-gûn. વિં અમરગીનાં રંગવાણું ;
 સુરખરહી રેહનારું. Adj. Of everlasting or immor-
 tal bloom, of blooming complexion.
- અનોશેહ, anoshêh. વિં ખુશ, ખુશહાલ. નાં દરા-
 ખનો દાર, પાદશાહ શાહપુરનાં કાકાનું નામ, નોજવાન પાદશાહ ;
 દોઆ. Adj. Pleasant, cheerful. Subs. Wine ;
 name of the uncle of King *Shahpur* ; a young
 king—emperor ; a blessing.
- ખુશક-વન, khushk-van. નાં દુકાલને ટાલનાર, સુકાળ
 કરનાર. Subs. One who averts famine—scar-
 city ; one who makes plenty and cheapness.
- હોશકુનીહા, hôsh-kunîhâ. કિં અં સહમજ
 —વકુફ—મેલવવાની રીતે. Adv. By way of acquir-
 ing knowledge—understanding.
- ખુશ-કુનશની, khûsh-kunashnî. વિં ખુશી—
 ખુશહાલી કરનાર ; રાજી રાખનારું. Adj. One who
 makes cheerful—pleasant ; one who keeps
 others willing and satisfied.

હુશકુનશની, hushkunashnī. ક્રિ० સુકાવનું. V.
To dry, to parch.

હુશકુફ, હુશકુફ, hushkufach, hushkuf. ના०
અગાશી, ખાર, છાજી. Subs. Terrace,
balcony; storey, the eave.

ખોશકોર, khôshkôr. ના० ક્યારો. Subs. A bed
of garden planted with flowers; a rice field
surrounded by ridges.

હોશકોર, hoshkôr. ના० જંગલ, મેદાન, ખીઆખાન,
વેરાન જગા. Subs. A forest or wood; a plain
meadow; a wild or desolate land.

ખુશકર, khushkar. વિ० લાચાર, ગરીબ, ઈલાજ—
ઉપાય—ચુકતી વગરનું. Adj. Helpless, poor, hav-
ing no means—remedy.

હોશકર, hôshkar. જુવો હોશકોર = હોશકોર. See
hoshkôr.

અન્બાઘ, anbâgh. ના० સોખ, કોઈની બાયડી ઉપર
બીજી બાયડી આવે તે. Subs. A second wife; this
term is sometimes applied to a woman unlaw-
fully kept during the life-time of one's married
or legitimate wife.

અન્દાજ, andaj. ના० ઈરાદો, ધારણા, ક્યાસ, વિચાર,
અંદેશો; ટોલ, પરમાણ, અંદાજે; આહુશ, મરજી, ઈચ્છા; હુ-
મલો—ગલબો કરનાર. Subs. Intention, object, in-
tent, thought, apprehension; weight, estimate;
desire, wish; one who attacks, an aggressor.

છુજ અન્યાઝ, anyâz. વિં હાજત વગરનો, મોહતાજ વગરનો, કાંઈની ચીજની અવશ્યતાવાલો નહીં. Adj. Needless, not in want of anything.

જુજ અંદાચ, andâch. નાં ફીકર, અંદેશો, ધારતી, દેહસત, ભય. Subs. Fear, apprehension, fright.

છાજ અન્બાઝ, anbâz. નાં શરીક, બાઝો; સાથી; રોશન કરનાર, સલગાવનાર. Subs. Companion, partner; one who lights, kindles.

છુજ હુ-યાવ, hu-yâv. નાં સાહે પામનાર—મેલવનાર—હાંસલ કરનાર; નફો કરનાર. Subs. One who benefits; one who acquires good.

જુજુજ } અંદાઝન, andâzân. કિં આજ્ઞાં દાખલ કરજો,
જુજુજ } નામજો; નાં સેતારાઓ, ગ્રહો. V. Imper. Admit, throw. Subs. The stars, planets.

છુજુજ } હોશતાવ, hōsh-tâv. કિં અં જલદી, ટુરત, અબ-
છુજુજ } ઘડી, સેતાબ. Adv. Quickly, at once.

જુજુજ અંગાચીહ, angâchîh. કિં અં જ્યાં જ્યાં, કે-
ઠેથી; હરેકેકેકાંણે. Adv. Wherever, in whatever place; in every place.

જુજુજ } અંદાચેહ, અંદાજેહ, andâchêh, andâjeh. જુવો
જુજુજ } જુજ = અંદાચ. See જુજ = andâch.

જુજુજ હોશચશ, હોશ-ચ-શ, hōshchash, hōsh-cha-sh. નાં અકકલ. Subs. Sense.

જુજુજ અંદાજહેદ, andâjihed. કિં ગણેજે, ગુમાર—
હીસાબ—ગણતરી કરેજે. V. He counts, estimates, calculates.

- અંદાઝશની, andâzashnî. નાં વિચાર. ક્રિં
 મુકવું, રાખવું. વિં નમુનેદાર, મીસાલ, ઉપમા.
 Subs. Thought. V. To put—place
 —keep. Adj. Most handsome; worthy of
 imitation, exemplary.
- હુ-યાવશની, hu-yâvashnî. ક્રિં કીમત મેલવવી—
 પામવી. V. To obtain or acquire value.
- અન્દાઝશને, andâzashnê. નાં વિચાર, ધારણા,
 મરતબો. ક્રિં સરખાવવું, ધારણા પોંદ્યાડવી, પ્રમાણ કરવું;
 ફેંકવું. Subs. A conjecture, an estimate, an opi-
 nion; dignity. V. To compare; to con-
 jecture; to measure, estimate; to throw.
- હુ-યાવશને, hû-yâvashnê. નાં સારું ધ્યાન આપ-
 નાર. Subs. One who gives good attention.
- અન્દાઝનદ, andâzinad. ક્રિં તે નાખે. V. He
 may throw—pelt.
- અંદાઝેદ, andâzéd. શ્રવો અંદાજહેદ.
 See અંદાજીહેદ.
- અન-યાવેદ, an-yâvêd. ક્રિં નહીં પામે—મેલવે. V.
 May not acquire—obtain.
- અંદાજીદે, andâzîdê. ભૂં કું સંબંધ રાખેલું—રાખ-
 નાઈ. Past. Part. Connected—related to; one
 who keeps connection with.
- અંદાજીદન, andâzîdan. શ્રવો અંદાજી-
 હેદ. See અંદાજીહેદ.
- અંદાઝંદ, andâzand. શ્રવો અંદાઝનદ.
 See અંદાઝનદ.

કોદાવંદ } ખોદાવંદ, khôdâvand. નાં સાહેબ, ધણી, ખોદા-
કોદાવંદ } તાલાનાં નામોમાંનું એક નામ. Subs. Lord,
master; one of the names of god.

અંદાઝ }
અંદાઝે, andâzê. જુવો ॥અંદાઝન = અંદાઝન. See
અંદાઝીદાન } ॥અંદાઝીદાન = andâzidan.
અંદાઝીદાન }

હુઆવગી, hu-yâvagi. નાં સારી આવેપત—
ખદલો—આવક—પેદાએશ—નફો. Subs. A
good income, reward, return, produce, profit.

અંદાઝગીહા, andâzagîhâ. કિં અં અંદાઝ
—મરતબા—દરજા પરમાંણે. નાં બાબતો, બાબો, વિષયો.
Adv. According to dignity—position. Subs.
Plur. Subjects, matter, objects.

અંદાકત, andakht. કિં ભૂં નાંખ્યું, ફેક્યું. V.
Past. Threw.

અન-દાદ, an-dâd. વિં કાયદા—પ્રમાણ—હદ—અંદાઝ
વગર; બેદાદ, તરીકા—કાયદાથી ઉલટું; અનિતીવાણું. Adj.
Without any regulation—system, unlimited;
careless; contrary to rule; immoral. Comp.
Av. ۱۰ + ۱۰ = Per. ۱۰

આવીખત, âvîkht. કિં ભૂં લટક્યું, ઠાંગ્યું. V. Past.
Hung, suspended.

ઓશત, osht. નાં દીલની ગરમી; તંદરોસ્તી, સુખા-
કારી; જન, આત્મા, પ્રાણ, જીવ, ચઢતીકલા, આખાદી.
Subs. The heat of the body, health, happiness;
life, soul; high intellect; prosperity.

અંબાદ, anbâd. વિ० પુર, બરેલું, પુખ્ત, સંપૂર્ણ. Adj.
Full, complete.

ખુન્દાદ, khundâd. નાં અમશાસ્પંદોમાંના પુરદાદ
અમશાસ્પંદનું નામ, જે પાણી ઉપર મવકકલ છે, જે દુન્યાની
આબાદી અને સુખ આપનાર છે. Subs. Name of one
of the Ameshâspenta (Arch-angels), the
Khordad. He is appointed to reign over water,
and to spread prosperity and happiness in this
corporeal world. Another form of ~~ખુન્દાદ~~ = Khun-
dad. Av. ~~ખુન્દાદ~~ = Sans. सर्वताति. Per. خورداد

હુન્દાદ, hu-dâd. નાં નેકી—બલાર્થ—જુબી આપનાર;
નેક પેદાયશ—સૃષ્ટી; શ્રેષ્ઠ—સ્વચ્છ ધર્મ—કાયદો. Subs.
One who does good ; good creation ; the good
religion—law.

હુન્બાક્ટ, hu-bakht. વિ० દૈવયોગી, બામ્યશાલી, નક્કી-
બવંત, બામ્યવંત, બખ્તાવર, સારા સેવારા—દીવસનો; મ-
હાબામ્ય. Adj. Fortunate, lucky, prosperous,
well-to-do.

હોશત, hosht. નાં એક પુરુષનું નામ છે. Subs.
The name of a man.

અન્બાતા, anbâtâ. નાં જથો, સંગ્રહ, સમુદાય, પૂ-
ર્ણતા, પુષ્કળતા. Subs. Abst. Heap, collection,
completeness, immensity.

અન્બાતા, anbâtâ. નાં પથ્થરનું વાસણ. Subs.
An utensil made of stone.

ઓશ્તાન, oshtan. ભૂં કું ઉઠાવેલું, ઉઠું કીધેલું.
Past Part. Raised.

સામ્યપ્રકરણ } ઓશતાવ, oshtāv. કિં અં પુરત, જલદી, ઝડ-
પ્રકરણ } પથી, સહય પ્રવૃત્ત, સજ્જ, સહસા, એકદમ. Adv.

Immediately, quickly, at once.

સામ્યપ્રકરણ હુ-દાદ-આન, hu-dād-ān. નાં કિર્તિવાન, નીતીવાન,
દયાનતદારો, પ્રતીષ્ઠા મેળવેલા પુરૂષો, માન—આબરૂવાલા, વિ-
વેકી મનુષ્યો, સજ્જનો, સદગ્રહસ્થો, સુત્ર પુરૂષો. Subs.
Renowned—famous—moral—faithful—trust-
worthy—respectable persons.

સામ્યપ્રકરણ } હુશ્તાન, હુશ્તાની, hushtān, hushtānī. નાં
સામ્યપ્રકરણ } ઉલ્લસ, ઉજ્જ્વલ, આતુરતા, આદેશ. Subs.
સામ્યપ્રકરણ } Eagerness, ecstasy, anxiety, desire.

સામ્યપ્રકરણ અન-શતાની, an-shatānī. વિં હાથમાં પકડી—
રાખી નહીં શકાય એવું. Adj. That cannot be held
or kept in hand—unretainable.

સામ્યપ્રકરણ ઓશ્તાની, oshtānī. નાં ઉઠાવનારે, માથેલેનારે,
અંગીકાર, પોતાના એખમે લેનારે. Subs. One who
undertakes on his own responsibility.

સામ્યપ્રકરણ અન-દાદાનીનીદે, an-dādānīnīdē. વિં અનીતી
વાળું, અમર્યાદ. Adj. Immoral, pert, violating due
deference.

સામ્યપ્રકરણ અન-શતાનીનીદે, an-shatānīnīdē. કિં વિં
નહીં પકડાયલું—છીનવી લેવાયલું. Part. Adj. Unde-
tected, unsnatched.

સામ્યપ્રકરણ હુ-દાદ-અન-દવીદે, hu-dād-an-davīdē. કિં
વિં સારી નીતી ફેલાયા—પ્રસરયા વગરનું. Part. Adj.
Not diffused with morality.

હોસ્તાવીનીદે, hoshtâvînîdê. ક્રિ० વિ० ઉલ્લસ-
મંદ, આદેશમંદ, આતુર, ખંતી, જ્ઞાસાવાહું. Part. Adj.
Eager, anxious, desirous.

હુદાદ-ઓમન્દ, hu-dâd-ômand. વિ० સારી
નીતી—તરીકા—રીતભાવવાહું ; સારા—વાજબી ઈનસાફ
—ચાલ—ચુકાદાવાહું, સારા ધર્મ—મજબૂત—કાયદાવાહું.
Adj. Of good ethics—rules—manners ; with
fair justice—judgment ; of good faith.

હુશતાન-મંદ, hushtân-mand. જુવો હોસ્તાવીનીદે. See હોસ્તાવીનીદે. =
હોસ્તાવીનીદે. See હોસ્તાવીનીદે.

અવસ્તાવ, avashtâv. વિ० ફીકરમંદ, ધાસ્તી—
ચીન્તાવાહું, બેકાર, બેજર, અનીશચીન્ત, ધીરજ વિનાહું ;
નાં અવસ્તા—જંદ બાપા. Adj. Anxious, solicit-
ous, oppressed with fear or care ; impatient.
Subs. The Avesta—Zend language.

ઓશ્તાવ, ôshtâv. નાં બદી-જુરાઈનો બદલો ; સજા ;
ક્રિ० અં સેતાબ, જલદી, તુરત, ઉતાવલે ; અણીએઈને.
Subs. A return or requital for wickedness—
evil ; punishment. Adv. Quickly, immediate-
ly ; intentionally.

ઓશ્તાવ, ઓશ્તવે, ôshtâv, ôshtavê. નાં કક-
ગળાવું ડતી બૂક, ઘુધા ; કેદખાહું, તુરંગ. Subs. Keen
appetite ; jail, prison, place of incarceration.

હોશ્તાવ, hôshtâv. નાં સજા, શાસન, સીક્ષા, દંડ ;
હુમ, દરદ, ઈજા, અજાબ, પીડા, રંજ, કષ્ટ, સંકટ, વેદના.
Subs. Punishment, fine ; harm, oppression,
danger, difficulty, injury.

જોશીય } હોશતાવ, hōshtāv. નાં શોખ, આહેશ, ઉલત, આવુ-
જોશીય } રતા, ઉજમ, ઉશ્કેરણી, સાવધપણ, સાહુચેતી,
ચાલાકી, ચતુરાર્થ, ચંચલાર્થ, હુશ્યારી. Subs. Desire,
eagerness, enthusiasm, ecstasy; incitement, en-
couragement; wakefulness, sharpness, activity.

જોશીય ઓશતાવાક, ōshtāvāk. નાં વલાણ આપનાર,
રસ્તે પાડનાર, રીત દેખાડનાર. Subs. A guide.

જોશીય હુશતાવાક, hushtāvāk. વિં ઉશ્કેરણી કરનારે,
જેશ આપનારે, શોખ—ભાવ ઉત્પન્ન કરનારે; ચાલાક, ચંચલ,
સાવધ, હુશ્યાર. Adj. Instigator, encourager;
active, sharp, awake, clever, intelligent.

જોશીય ઓશતાવશન, ōshtāvashna. જુવો જોશીય = હો-
શતાવ, see જોશીય = hōshtāv.

જોશીય હુશતાવીનાક, hushtāvīnāk. જુવો જોશીય હુ-
શતાવાક; see જોશીય = hushtāvāk.

જોશીય અ-વશતાવેદ, a-vashtâvêd. કિં નહીં બોલે, ના-
કેહે, નાપાડે. V. May not speak, may refuse—
decline.

જોશીય ઓશતાવેદ, ōshtâvêd. કિં કહેછે, કહેવામાં
આવેછે; ઉતાવલ—જલદી—શેતાબી કરેછે; ઈજા—કષ્ટ—
હુમ—ખીડા—વેદના બોગવેછે. V. (They) say; it is
said; makes haste; suffers injury—hardship
—harm.

જોશીય ઓશતાવીદન, ōshtâvīdan. જુવો જોશીય =
ઓશતાવેદ; see જોશીય = ōshtâvêd.

જોશીય ઓશતાવ-ગર, ōshtāv-gar. વિં આસ્તે—ધીમે

આલતું—જતું, ધીમી આલતું, થંડું, સુસ્ત. Adj. Moving slowly ; sluggard, lazy, indolent, dull.

૧૭૭૭૭ હોશતાવ-ગર, hōsh-tāv-gar. નાં ઘણો મોટો ઉંડો ખાડો—ખોડ—ગાર. Subs. A very deep hole.

૧૭૭૭૭ ઓશતાફે, ōsh-tāfē. કિં અં સેતાબ, ગુરત, જલદી, એકદમ. Adv. At once, immediately.

૧૭૭૭૭ ઓશતાવગર, ōsh-tāv-gar. વિં દુઃખ દેનારું, નુક-સાન કરનારું, ઈજ દેનારું. Adj. Injurious, painful ; that does harm.

૧૭૭૭૭ } હોશતાફત, હોશતાફતે, hōsh-tāft, hōsh-tāftē. કિં
૧૭૭૭૭ } વિં ધ્યાન પોહ્યાડેલું, આગમ ખુદી વાપરનારું,
દુરંદેશો કરનારું, આગમચેતીવાલું, અગૃત, હુશ્યાર, ચોકેલું.
Part. Adj. Premeditated, forewarned, precau-
tious.

૧૭૭૭૭ અન-શેતાફતન, an-shet-āftan. કિં નહીં ચીરતું
—ફાડતું. V. Not to split.

૧૭૭૭૭ હોશતાફતન, hōsh-tāftan. કિં ધ્યાન પુગાડતું,
ચિંચારતું, અકકલ—ખુદી ખીલવવી, હુશ્યાર—અગૃત રહેતું,
સાવધ રહેતું. V. To consider, think, apprehend ;
to be watchful, awake.

૧૭૭૭૭ ઓશતાવ્તે, ōsh-tāvtē. See ૧૭૭૭૭ ōsh-tāfē.

૧૭૭૭૭ હેશતાદ, hēshtād. કિં ઉઠયો, ઉભો થયો. V.
Stood. Av. ૧૭૭૭૭ = Sans. तिष्ठत्.

૧૭૭૭૭ હેશતશની, hēshtashnī. નાં ભાવં ઉસ્તવારી,
પાએદારી. Subs. Abst. Stability.

૧૭૭૭૭ હોશતીઆની, hoshtiānī. વિં હયાતી—જિંદગી
—આત્માને લગતું. Adj. Pertaining to existence
—life—soul.

૧૪૪૪૪૪૪૪ ઓશ્ત-અખ્ત, ōsht-bakht. નાં એક પુરુષનું નામ છે. Subs. The name of a man.

૧૪૪૪૪૪ અન્દખ્તે, andakhtê. કિં વિં એખડું કીધેલું, સંગ્રહ — સમુદાય કીધેલો. Part. Adj. Collected, gathered.

૧૪૪૪૪૪ અન્બાદ, anbâd. કિં અં આસ્તે, ધીરે, હલવે, શાંતી-પણે, ધૈર્યપણે. Adv. Slowly, gently, quietly.

૧૪૪૪૪૪ હુ-દાદે, hû-dâdê. વિં બલા તરીકા—કાયદા—રીતી વાલું; વાજખી ઈનસાફ કરનારું. Adj. Well-regulated; one who does fair justice.

૧૪૪૪૪૪૪૪ } ઓશ્તવહદ, ઓશ્તવદ, ōshtavahêd, ōshtavad.
 ૧૪૪૪૪૪૪ } નાં બીજા ગાથા ઉશ્તવતનું નામ. Subs.
 The second of the five *Gáthás*, called the
Ushtavat. Av. ૧૪૪૪૪૪૪૪૪૪

૧૪૪૪૪૪ અન્દખ્તન, અન્દાખ્તન, andakhtan, andâkhtan. કિં નાંખલું, ફેકલું, ઈજા દેવી. V. To throw, to cast; to injure.

૧૪૪૪૪૪ ઓશ્તન, ōshtan. કિં ધણું ઉચું જવું, વધારે યુલંદ ચાલવું—જવું. V. To go high above; to be exalted.

૧૪૪૪૪૪૪૪ અન-જાતુનશ્ને, an-jâtunashne. વિં આવક—આએપત—હાંસલ—નફા વગરનું. Adj. Fruitless, worthless; of no use or profit.

૧૪૪૪૪૪૪૪ અન-દાદ-વન્દી, an-dâd-vandî. વિં ખેદાદ, છ-લખાતવાલું, ઈનસાફ વગરનું, અધિર, ખેડાયદે. Adj. Careless, ill-managed, unjust, complicated, irregular.

૧૪૪૪૪૪૪ હુ-શતુમી, hû-shatûmî. નાં સારો રહેવાસી—સે-હરી, સ્વદેશી. Subs. A good inhabitant—citizen.

હોશ-તંગી, hōsh-tangī. નાં સખ્તી—તંગીનું

મોત—મરણ. Subs. A miserable—painful death.

ઓશ્તોવેદ, ઓશ્તવદ. oshtôvêd, oshtavad.

See } ôshtavahed, oshtavad.

ઓશ્તોવદ-ગાસ, oshtôvad-gâs. નાં

બીજા ગાથા ગાહમબારનો વખત; એક
બંદગીનું નામ છે. Subs. The time of the second
Gáthá; the name of a prayer.

અન્બાદે, anbâdê. નાં ખાનદાન, પેદેડી, વંશ,

ઓલાદ, ગાદી. Subs. Family, parentage,
generation; a throne. Paz.

હુબખ્તે, hubakhte. વિં બાખ્થશાહી, નસીબવાન,
ખજાવર, ખુલંદ તાલેનો, મહા બાખ્થવાન. Adj. Fortu-
nate, lucky, prosperous.

અન-બખ્તગાન, an-bakhtagân. નાં બદખખ્ત,
કમનસીબ, હીણ બાખ્થો, પડતી દિશામાં આવેલાઓ, દૈવહીણ
પુરૂષો. Subs. Plur. Unfortunate persons, men
in state of adversity.

હુ-બખ્તગાન; hu-bakhtagân. નાં બાખ્થશાહી,
નસીબવાલા, ચઢતી દિશામાં આવેલાઓ, Subs. Fortu-
nate persons, prosperous men.

ખોશ્તગી, khōshtagī. નાં ભય, ધાસ્તી, બીહીક,
દેહશત, ફીકર. Subs. Fear, dread, awe, terror.

હુ-બોખ્તે, hu-bokhtê. વિં મોકલાસ વાહું, ચાહું.
Adj. Spacious, expansive, capacious; current.

અન-દાદ-પન્દી, an-dâd-pandî. નાં અનીતિવાહી
શીખામણ—નશીહત. Subs. Immoral lesson—ad-
vice.

ઓશતમત, oshtamat. નાં See હબકહ્ટે hubakhte
and also see ઓશતવાહદ } oshtavahêd, oshtavad.
ઓશતવાહદ

ઓશતર, ôshtar. નાં ઉંટ. Subs. Camel.
Av. اَشْتَر = Sans. उष्ट्र = Per. شتر

ઓશતરાબે, ôshtarâbê. નાં એક અતનું ઉનનું
કપડું. Subs. A kind of woollen cloth.

ઓશતર-દીનોદે, oshtar-dînôdê. નાં ઉંટની
માંદા, માંદણી, સાહાંનશી. Subs. A female camel,
a dromedary.

ઓશતરસ્તાન, oshtarastân. નાં ઉંટવાડો,
ઉંટનો ગોડો. Subs. A camel-stall.

અંદા-ફર્સાગર્દ, andâ-farsagard. કિં અં
કયામત—રસ્તાખિજનાં દાહાડા—વખત મૂધી, દુન્યા—પૃથ્વી
—જગતના અન્ત છેડા સુધી. Adv. Till the day of
judgment or general resurrection.

અંગામ, ઓગામ, angâm, ôgâm. નાં બરવખત;
બરાબર; સરખું; નજદીક. Subs. In time; proper;
equal; near, close upon.

અન્જામ, anjâm. નાં સેવટ, આખિર, છેડો, અન્ત,
હરેક કાંમનું સેવટ; ઓદાતાલાનું એક નામ; છેડો—
પરીણામ લાવનાર. Subs. End, conclusion, eter-
nity; one of the names of God; one who
brings an end to.

अनदाम, andām. ना० शृंगार, आरायश, आरास्तगी ;
 अदन, काया, शरीर, भाषसना अवयवो—सांधावो, जेक कामने
 जी कहछे के जे भूषणीज सुखेहु सपनमां आरास्ते थयलुं होय ;
 प्रकाश, रोशनी, महलाजे, कायदो ; रीत, तरीछि, रवेश, कवित,
 Subs. Adornment, decoration ; body, person ;
 the members or joints of the body ; a work or
 an undertaking begun well and peaceably.
 Light, brilliancy ; restraint, regulation ; man-
 ner ; strength.

अंआम, ओआम, anbām, óbām. ना० वप्तत, तड,
 लाग, युक्ती, जुगती ; अंदगी, देह ; दुन्याना लोको, पृथ्वीपर
 वसनाराओ, करज ; छछीकुं लेवुं ; मोहसम, इवु, जमानो,
 आदमीनुं तोलुं ; आजगर ; आस—स्वच्छ—स्पष्ट जोलनारा.
 Subs. Time, opportunity, contrivance, effort ;
 life ; inhabitants on the earth ; debt, indebted-
 ness ; season ; period, age ; a gathering of peo-
 ple ; a conjuror ; a sharp or distinct speaker.

अवगाम, avgām. वि० अहुं अहुं, छुहुं. Adj. Apart,
 separate.

हंगाम, अवे-गाम, अवगाम ; hangām, avê-gām, av-
 gām. See. अंआम, anbām, aóbām.

हंदाम, handām. ना० अदन, काया, शरीर ; अवयव,
 सांधा. Subs. Body, person ; members of the
 body. Per. اندام

हुदाम, hu-dām. ना० नेक—बखी पैदायश—सृष्टी—
 जगत—पृथ्वी. Subs. The good creation ; the
 world, universe.

અંદામાન, andāmān. નાં બદન—શરીરના અવ-
યવો—ભાગો; ખેલાડી; ખાજગર; મનુષ્યનું તોણું;
સ્પષ્ટ ખોલનાર; જન, આત્મા; કાયા, શરીર. Subs. The
limbs or members of the body; an actor, a
player; a juggler, a conjurer; a gathering,
an assembly of persons; a clear or distinct
speaker; life, soul; body.

હુન્દામાની, hû-dāmāni. વિં સારી સૃષ્ટી—જગત
—દુનિયા—પૃથ્વીવાસું. Adj. Pertaining to the good
creation—the universe.

હંગામ-હોશ, hangām-hôsh. નાં સૂર્ય—રવી તણ
થવાનો વખત. Subs. The time of sunrise.

હંગામ હંગામ, hangām hangām. કિં અં
વખતે વખત, ઘડીએ ઘડી; મોસમે મોસમ, હંમેશ, અચુક,
સદા. Adv. Often, from time to time; always,
constantly, perpetually.

અમ્બામાન, ambamān. See અંબામ, a-
bām.

હંગામાન, hangāmān. નાં ફસલો, રેતુઓ, મોહ-
સમો. Subs. Plur. The seasons.

હુન્દામાન, hûdāmān. Subs. Plur. See હુન્દા-
dām.

હુન્દેમાન, hû-dēmān. નાં નેક—સારો મીઠાસી—
સભાસદ. Subs. A good—virtuous member of
an assembly.

હુન્દેમાન-ગાસ, hû-dēmān-gās. નાં સારી

મીજલસ—સભા—એથક—મંડલીની જગા. Subs. The place of a good meeting—assembly.

હોશમાર, hōshmār. નાં ગણતરી, સંખ્યા, આંક, અંકગણીત; સુમાર—ગણતરી—અડસટો—હીસાબ કરનાર. Subs. Calculation, number; a figure; arithmetic; limit; one who counts—makes a rough estimate.

હોશમારાક, hōshmārāk. Subs. See હોશમાર = hōshmār.

હોશમાર્દન, hōshmārdan. V. See હોશમાર = hōshmār.

અન્બામે, anbâmê. નાં મીજલસ, સભા, ટોળું; અજી-મન. વિં મુશ્કેલ, બારી, બીકટ, કઠણ, સંગીન. Subs. A meeting, assembly, party, a gathering of persons; a community. Adj. Difficult, heavy, solid, hard.

હંગામી, hangâmî. See હંગામન = hangaman.

અન્બામીહા, an-bâmîhâ. વિં ગદબું, મેલું; સ્વ-ચ્છતા—નિર્મલતા વિનાનું; Adj. Foul, dirty, unclean.

અંગામીહા, angâmîhâ. કિં અં દર વખતે, સદા, અથુક, હમેશાં. Adv. At every time, always, constantly.

અન્દામીહા, andâmîhâ. કિં અં મૂલ—શરૂઆતથી, મેહેલેથીજ, અસલથી. Adv. From the beginning, originally.

અન્બામીહા, anbâmîha. See અંગામીહા = angâmîhâ.

હુ-બામીહા hū-bāmihā. વિં નીમલ, સ્વચ્છ, સાધ, સુધડ, ખાલેશ, મેલ—ડાઘ વિનાનું. Adj. Void of dirt—impurity, clear, pure, clean.

અનઅમશના, anjāmashna. નાં સેવટ, છેડો, પરીણામ, આખિર, અંત, સમાપ્તી. Subs. The end, result, conclusion.

અંબામી-કર્દ, anbāmī-kard. બૂં કિં વખત—તક પ્રમાણે કીધું. વિં સંભ—ધાંબા—ટેકાવ—પાયા વિનાનું. V. Done timely—opportunely. Adj. Without any support.

અન-દહમી, an-dahmī. વિં બલાઈ—નેકી—ખુબી વિનાનું, ભુકું, ખરાબ, અનીતિવાળું. Adj. Vicious, wicked, immoral, virtueless, unrighteous.

અંદામ-સફીદ, andām-safid. નાં કોહોર, રક્ત—પીત, લોહી વિકાર. Subs. Leprosy.

અંગામ-ઓગામ-સજીદ, angām-ogām-sajid. કિં અં વખતને અનુસરતું—બધેસતું—માફક આવતું. Adj. According or suited to time.

અંબામીનીદન, anbāmīnīdan. કિં વખત યુખ-રવો—કાઢવો—યુખાવવો. V. To pass—waste time.

અંગામ-બુદી, angām-būdī. નાં પોતાની ખરાબરી કરનાર, હરીફ, ખરાબરીઓ, સાથી, બાળ્યો, હમશરીફ, સરખું—નજદીક રહેનાર. Subs. A rival, an associate, companion, partner.

અંગામબતી, angâmbatî. નાં કુદરત. Subs.
Nature, Providence.

ઓબામે-ઝાબીન, ôbâmê-zâbîn. નાં સર્વથી
સરસ લાગ—તક—કીમતી વખત. Subs. The best
opportunity—time ; valuable time.

હોશ-મનશની, hôsh-manashnî. નાં દાનાઈ,
અગમ ખુદી. Subs. Wisdom, foresight.

અન-દેમુન, an-demun. વિં દીલ—હૃદય વગરનું ;
નીરાશ, ઉજમ—ઉલટવગર, નીરક્ષ. Adj. Spiritless,
faint-hearted ; disappointed.

ખુશ-મન, khush-man. નાં સારો વિચાર—મત.
Subs. A good consideration—opinion.

હુ-દેમુન, hu-demun. નાં સાફ દીલ, ઉલટ, ઉજમ,
આશાબેર. Subs. Eagerness, enthusiasm, ecsta-
cy ; hopefulness.

હોશમોરશનાન, હોશમારશનાન, hôshmôrashnân,
hôshmâra- { ॥ ૧૦૮ ॥ } Hôshinôrashna,
shnân. See { ॥ ૧૦૮ ॥ } hôshmârashna.

હોશમરશન, હોશમોરશન, hoshmarashna, hosh-
morashna. નાં સ્મરણ કરવું ; જ્ઞાન મેલવવું ;

સહુમજણ આપનાર ; વિચાર, ગણતરી, સહુમજ મેલવનાર.
Subs. Remembrance, mental recitation of a
deity ; to obtain knowledge ; one who im-
parts knowledge or understanding. Av.

જોડણી હોશમોર્દ, hoshmórd. ક્રિં અણ્યું, વિચાર્યું, ગણ્યું, સહમજ્યું. V. Counted, understood, thought.
See જોડણી hoshmórdan.

જોડણી } હોશમોર્દાર, હોશમોર્દાર, hōshmórdār, hosh-
જોડણી } mardār. નાં વેઠ કરનાર ; ગણતરી કરનાર ;
શુમાર કરનાર. Subs. One given to drudgery ;
one who counts or makes a rough estimate.

જોડણી હોશમોર્દી, hoshmordí. નાં ગણતરી, હીસાબ,
શુમાર. Subs. Calculation, account, estimate.

જોડણી હોશમોર્દી-ચ, hoshmórdí-cha. ક્રિં અં ચોકસ
ગણતરી પ્રમાણે. Adv. According to certain cal-
culation.

જોડણી હોશમોર્દે, hōshmórdê. ક્રૂં નાં વિચારનાર, ધ્યાન
આપનાર, દુરંદેશ. Subs. Part. Thoughtful, seri-
ous-minded, forecasting, thoughtful of the
future.

જોડણી હોશમોર્દન, hōshmórdan. ક્રિં શીખવવું, સહમજ
આપવી, જ્ઞાન આપવું, શુમાર કરવો, ગણવું, વિચારવું. V.
To teach ; to impart knowledge ; to count ; to
make a rough estimate.

જોડણી હોશમરશની, hōshmarashnī. See જોડણી
hōshmórdí.

જોડણી હોશમર્દ, hoshmard. એક પુરુષનું નામ છે. Subs.
The name of a man.

- અન્-યાર, an-yâr. વિ. દોસ્ત વગરનું; ટેકા વગરનું; એખલું પડેલું. Adj. Friendless; wanting support; forlorn. Comp. Per. بی یار
- અવ્બાર, avbâr. ના. પાંદડું. Subs. A leaf.
- ઓગાર, ogâr. ના. સહમજ, જ્ઞાન, બુદ્ધિ, ગણતરી. Subs. Sense; knowledge; intelligence; counting.
- અંગાર, angâr. ના. એસી, સેતારેશનાસ, ચિતાર, નકશ, ઓટ, પાણીનું ઓસરવું—ઘટવું તે; હીસાબની ઓપડી; અભિગ્રાથ; તવારીખ; કથા; જરૂરત. Subs. An astrologer; an astronomer; a drawing; a sketch; ebb; the reflux of the tide; an account-book; an opinion; history; fiction; emergency. Comp. Per. انگار
- અંબાર, ambâr. ના. અનાજનો ઢગલો—જથ્થો, વખાર; બંડાર, ઢોલું, સંગ્રહ, પૂર્ણતા; ઘણી એક સારી ચીજો. કિં. આજ્ઞા. તું ગણ—સુમાર કર. Subs. A heap of corn; a warehouse, a store-room; a congregation; a collection; fulness; many good things; V. Imper. Count—reckon (thou). Comp. Per. انبار
- અંબાર, ambâr. See અંબારદેહ anbârdêh.
- હુગાર, hugâr. ના. ઓટ થવી, પાણી ઓસરી જવાં તે. Subs. Ebbing; flowing back.
- હોગાર, hôgâr. ના. ચિતારનાર, સખી પાડનાર; નકશી કાઢનાર. કિં. આજ્ઞા. તું ચિતાર. Subs. A drawer of figures; a painter; a portrait-drawer. V. Imper. Sketch (thou).

અંગારીનદ, અંગારીનદ, angārīnad, angārīnad.
ક્રિ. સુમાર—ગણતરી કરે, વિચારે. V. May reckon—
count; may think.

અંગારાન, angārān. ના. ગણનારા, સુમાર કરનારા,
વિચારનારા, અંદેશો—ધ્યાન પુગાડનારા. Subs. Those
that reckon—compute—think—meditate.

અંદારશ, andārash. વિ. જીવું, અસલ, ધસાએણું,
ખાતરીવાણું. Adj. Old; ancient; worn
out; assured.

અંબારશ, ambārash. ના. તેની અનાજની વખાર;
ભરવું. Subs. His granary; filling up. Comp.
Per. انبارش

અંબારી, ambārī. ના. ભાવ. પુશ્કલતા, સંગ્રહતા,
ભરવું. Subs. Abundance; a large quantity;
filling up.

અંબારશને, ambārashnê. See અંબાર.

અંગારશની, angārashnî. See અંગાર.

અંગારશને, angārashnê. ના. ભાવ. જડખેખથી
ઉખેડી નાખવું, કાઢાડી નાંખવું. Abst. Subs. Eradi-
cating; taking out.

અંબારશને, ambārashnê. ના. ભાવ. છુપું કરવું,
દાટવું, ઢગલો કરવો; બરી રાખવું. Abst. Subs. Con-
cealing; burying; piling up; storing up.

યોંબારશને, yôbārashnê. ના. ભાવ. મદદ કરવી,
સહાય થવું, સહાયતા, આશરો; ધણો જથ્થો. Abst.

Subs. Assisting; aiding; help; support; a large quantity.

અંબારી, ambârî. વિં દગલાને લગતું; જથ્થો કી-
યેલો. Adj. Pertaining to heaps; hoarded up.

અંબારદેહ, ambârdeh. વિં ભરપુર, ભરેલું;
નીઆમતવાલું. Adj. Filled to the full;
replete; full of; affluent.

અંબાલેસ્તુમ, ambâlêstum. વિં મથાલે સુધી
ભરેલું, ઘણુંજ પુરકળ. Adj. Filled to the top;
over-abundant. Comp. Per. انباشته

અંગારીનદ, angârînad. કિં વિચારે, ધ્યાન આપે.
V. May think; may give heed to.

અંબારેદ, ambârêd. કિં ભરે, દગલો કરે; વખારમાં
ભરે; વખારમાં પડેછે—એકઠું થાયછે. V. May fill—
heap up; may store up goods.

અવબારીદન, avbârîdan. કિં નીચે લેઈ જવું;
પદવી ઉપરથી ઓછું કરવું, ગુચ્છ કરવું, ધીકકારવું; ગલી
જવું; અકસોસ ભરેલો આવાજ કાઢવો; કાપવું. V. To
carry down; to lower; to degrade; to treat
with contempt and scorn; to swallow; to
groan; to cut. Comp. Per. اوباریدن

અંગારીદન, angârîdan. કિં વિચાર—દુરંદેશો
કરવો, ગણવું, શક લઈ જવો, જણવું, સહમજવું. V. To
think; to foresee; to reckon; to doubt; to
know; to understand. Comp. Per. انگاریدن
انگاشتن

અંગારીદન, ambârîdan. ક્રિ० ભરી રાખવું; ભર-
પુર કરવું, ભરવું, કોઈ ચીજનો ઢગ કરવો. V. To hoard
up; to fill to the full; to heap up. Comp.
Per. اَنْبَارِيدَنْ

હોશ-રોશનીનિદ, hôsh-rôshnînéd. ક્રિ० ખાંમ-
દાદ—પરોઢયાંનો વખત શરૂ થાયેછે, ઝઝકલાંનો વખત થાયે
છે. V. It begins to dawn; the twilight begins
to appear.

અંગારૂનમ, angârûnam. ક્રિ० હું ગણતરી—સુમાર
કરું; હું વીચાર કરું. V. I may reckon—calculate
—think.

અવબારે, avbârê. નાં જન, આત્મા, હયાતી. Subs.
Life; soul; existence.

અંગારે, angârê. નાં ગણતરી, પંચાંગ, સહમજ્જણ.
Subs. Reckoning; an almanac; understand-
ing; sense.

અંગાર્દ, angârd. વિ० ઓછું, અધુરું, કમતર, નોકસ.

ક્રિ० ગણવું, વિચાર્યું. નાં વિચારનાર. Adj.
Deficient; less; defective. V. Reckoned;
thought. Subs. One who thinks.

અંબાર્દ, ambârd. વિ० સંતોષી, ધરાયણું, સહુરીવાણું.
Adj. Content; satisfied; patient.

અંબાર્દ, ambârd. See અંબાર.

અંગાર્દન, હોગાર્દન, angârdan, hôgârdan. ક્રિ०
શુંગાર કરવો, બપકાબરેણું કરવું, રોનક આપવી; ધસારો
લાવવો, હુલ્લડ કરવું; ચિતારવું, સખી પાડવી, વિચારવું,
જણવું, ગણવું, શક લેઈ જવો; પીછાણવું. V. To enu-

merate; to recount; to repeat; to relate; to adorn; to make pompous; to give elegance; to make a sudden attack; to excite sedition; to paint; to draw one's portrait; to think; to know; to reckon; to doubt; to recognise.

અમર અંબાર્દન, ambârdan. See અમર અંબાર્દન.

અમર હંગાર્દન, hangârdan. ક્રિં વિચારવું; ગણવું, કોતરવું, પસ્તાવો—પસ્તાપ કરવો; પાપની પ્રાયશ્ચિત કરવી. V. To think; to compute; to engrave; to repent; to atone for sins.

અમર અંબાર્દે, ambârdê. ભૂં કું બરપુર કીધેલું, ઢગ
અમર મારેલો, જથ્થો કીધેલો. Past Part. Filled up; heaped up; stored up.

અમર અંબાર્દગી, ambârdagî. See અમર અંબાર્દગી } ambâr-
દેહ.

અમર અંબારમ, ambâram. ક્રિં હું નીચે જોઉં; હું બરું. V. I may look down; I may fill up. Comp. Per.

અમર અવબારમ, avbâram. ક્રિં હું નીચે લેઈ જઈ, પદવી
પરથી ઉતારી પાડું. V. I may carry down; I may degrade.

અમર—અમર

અમર અંદક, andak. વિં થોડું, નહાવું. Adj. Little,
અમર small, few. Per. اندک

અમર અનીક, આની, ખીની, anîk, ânî, khînî. વિં કપટી,
અમર અદેખું, કીનાખોર. નાં લશ્કર, કોજ; પેશાની, ચેહેરો,

શિક્ષ. Adj. Spiteful ; jealous ; vindictive. Subs.
An army ; a force ; forehead ; face ; feature.

અનિએ, અવે, anîê, avê. વિં બીજું. શબ્દં અં
સીવાય, વિના, વતરોગે. Adj. Another, more.
Prep. Except, without ; exclusive of.

Comp. Av. અન્ય, Sans. अन्य.

ઉસ, ઓઝ, ઓઝ, us, ôz, ôj. ઉપં ઉંચું, યુલંદ,
ઉપર. Prefix. On high, above, high up.
Comp. Av. ઓ, ્ = Sans. उत्.

અવીદ, khavîd. વિં તાજું, લીલું, બીલું, લીલોત્રીવાણું.
નાં લીલો અનાજ ; લીલું ઘાંસ. Adj. Fresh ; green ;
moist verdant. Subs. Green corn ; fresh
grass. Comp. Per. خويد

ખોએ, khôê. નાં આદત, સ્વભાવ, ટેવ. Subs.
Nature ; disposition ; habit. Per. خوي

અનીશ, anîsh. નાં દરવેશ, વેરાગી ; તપેસરી. Subs.
A dervish ; an ascetic ; a hermit.

અવીશ, avîsh. નાં ગુચ્છાના જેવું એક અતનું ઘાંસ.
Subs. A kind of tufted grass.

અ-વીશ, a-vîsh. વિં વધારે—જુઆદે નહીં. Adj.
Not more—greater. Contrast Per. بیش

અ-વીસ, a-vîs. વિં કુટુંબ—મોહોલ્લા વગરનો ; કોમ-
વગરનો. Adj. Having no family—street ;
tribeless. Contrast અગ, અ, Av. અવ, Sans. विश,

અવીશ, અવેશ, avîsh, avêsh. નાં પુઠે ચાલનાર—
જવનાર, પારકાની ઉપર આધાર રાખનાર, ચાકર. વિં

લાયક, યોગ્ય, અગત્યનું; થોડું. Subs. One who follows—survives; dependent on foreigners—others; a servant. Adj. Worthy; fit; important; little.

જુલુ અવીશ, avish. સર્વં તે ને, પેણું. Pron. That which; that.

જુલુ અવીશ, avish. વિં ફલવંત; ફલ ઉત્પન્ન કરનાર; હમેલદાર; છોકરાં સાથનું. Adj. Fruitful; producing fruit; pregnant; being with young.

જુલુ આનેશ, ānēsh. સર્વં તેઓ. Pron. They.

જુલુ એનદી, ēnadi. વિં કેટલું એક. Adj. Somewhat.

જુલુ એવજશ, એજ, evjash, ōji. વિં બહાદુર, જોરાવર, કૌવતમંદ. Adj. Brave; powerful; strong. Comp.

Av. ૦૩૫૬, Sans. ઓજસ.

જુલુ ઓએશ, ōēsh. સર્વં બીજું; પોતે, જાતે. Pron. Another; second; self; personally.

જુલુ } ઓજ, ōji. વિં કૌવતદાર; ચઢતે દરજ્જેનું. નાં

જુલુ } કૌવત. Adj. Strong; of a higher order.

Subs. Strength.

જુલુ } ઓબશ, ઓબેશ, ઓએશ, ōbash, ōbēsh, ōēsh.

જુલુ } નાં મેહેતો, લખનાર, દફતરી, સંબંધ, સંયોગ, મુકા-

જુલુ } બલો, હરીફ, દુશ્મન, બરાબરીઓ, પરતીવાદી. વિં

જુલુ } લાયક, સાઈ, ખુશ. સર્વં તેને, તે વિષે, તેને માટે, તેને

લગતું. Subs. A clerk; a writer; a registrar;

connection; union; comparison; a rival; an

enemy; an equal; a defendant; a new era.

Adj. Fit ; good ; pleased. Pron. To him ; about him—it ; for him—it ; relating to him—it.

અડખ અંદકી, andakî. See અડખ } andak.
અડખ }

અડખ અંદી, andî. કિં અં એટલાસુધી, તે સુધી, સુધી.
Adv. So far ; as far as this ; till.

અડખ અંદેશ, andêsh. નાં વિચાર, ધારણા, મતલબ ; ચીંતા, ધાસ્તી, દેહ્દેશત. Subs. Idea ; intention ; object ; anxiety ; fear ; dread. Comp. Per. અંદેશ

અડખ અંબીઅ, અંબીઆ, ambia, ambîâ. નાં એક જાતનું ઝાડ કે જેનાં પાંદડાં ઔષધનાં કાંમમાં આવેછે. Subs. A kind of tree, the leaves of which are used medicinally.

અડખ ખુબી, હુબી, khûbî, hûbî. વિં સુંદર, સારું, નામાં-
અડખ કીત, સ્તુતીપાત્ર. નાં નેકી, ખુબી, નામદારી. કિં અં સારી પેઠે, બરાબર રીતે. Adj. Beautiful ; good ; illustrious ; praiseworthy. Subs. Virtue ; goodness ; fame. Adv. Well ; properly. Comp. Av. અડખ, Per. ખુબી

અડખ ખેશ, khêsh. નાં સગું ; પોતે, પોતાનું ; હસ્તી ; સ્વાધીન, કબજે. Subs. A relative ; self ; one's own ; existence ; custody ; control. Av. અડખ = Per. ખેશ = Pâz. અડખ

અડખ હુએશ, huêsh. નાં ઈરાદો, ધારણા, કસદ. Subs. Intention ; aim ; object.

અડખ } હુબશ, હુએશ, hûbash, hûesh. See અડખ ôbash.
અડખ }

અવેશ-આગાહ, a-vêsh-âgâh. વિ० વધારે વાકેફગાર નહીં, નાદાન, અજ્ઞાની. Adj. Not more experienced—conversant with; foolish; ignorant.

ખેશ-આગાહ, khêsh-âgâh. વિ० પોતે વાકેફ—અણીતો. Adj. Self-conversant; self-knowing.

અનબસાન, anbasân. ના० તકરાર કરનાર; લડાઈ,
જઘડો; જીઆન, ગુકસાન. Subs. One who
discusses; battle; a quarrel; dispute;
damage; injury.

ખેશાન, khêshân. Subs. Plur. See ૪૭૦
ખેશ.

ખેશ-ખાર, khêsh-khâr. ના० પોતાનો રોજગાર
—કામ. Subs. One's own profession—business.
Comp. ૪૭૧, Per. خویشکار

અંબશાની, ambashânî. ના० ગાંડું થેણું બોલનાર,
મર્યાદા વિનાનું બોલનાર, ગાળ ગલોચ વાપડનાર,
અનીતિના શણુન વાપડનાર, પ્રતિવચન, જુઠો પાડનાર.
Subs. An irrational prattler; one who uses
abusive language; one that speaks indecent
word; contradiction; one who contradicts
flatly. Pâz. ૪૭૨

અવસહીનીદે, avsaînîdê. ભૂ० કૃ० ગુકસાન
થએણું, નાંશ પામેણું, કરમાઈ ગયેણું; ઘટેણું. Past Part.
Damaged; ruined; withered; lessened.

અદેશાનીદે, andêshânîdê. ભૂ० કૃ० અદેશો—

વિચાર કરાવેલું. Past Part. Caused to think (causal). Comp. Per. અન્દેશાનિદ

૧૭૫૫૫૫ ખેશાનીદે, khêshânîdê. ભૂં કું સગપણમાં આ-
પેલું, સગાઈ—સંબંધ કીધેલું, પોતાનું કરી લીધેલું. Past
Part. Married in the family; established rela-
tionship; formed consanguineal ties.

૧૭૫૫૫ અંદેશાન, andêshân. નાં વિચાર—ધારણા કરનારા,
ખીઆલ—સુમાર કરનારા. Subs. Those that think
—intend—imagine—estimate.

૧૭૫૫૫ અંબશાન, ambashân. See અંબશાન } ambashânî.
અંબશાન

૧૭૫૫૫ ઓબશાન, ઓશાન, ôbashân, ôshân. સર્વે See
અંદેશ ânêsh.

૧૭૫૫૫ } ખેશાવંદ, khêshâvand. નાં બાવં સગાઈ, સગ-
૧૭૫૫ } પણ, એક લોહી સંબંધ; સગાઈ ધરાવનાર. Abst.
Subs. Relationship; connection; consangui-
nity; a person related or connected by blood
or affinity. Per. ખોશાવંદ

૧૭૫૫૫ અન્દેશી, andêshî. વિં વિચારવંત, અંદેશો કરતું.
Adj. Thoughtful; cogitating. Comp. Per.
અન્દેશમંદ, અન્દેશનાક

૧૭૫૫૫ ખેશીહા, khêshîhâ. કિં અં સગાઈથી, કુટુંબી
પણાની રીતે, સ્નેહીપણાથી. Adv. By relationship;
affiliation; by friendly attachment.

૧૭૫૫૫ હુબશીઆ, hubashîhâ. નાં બંદીઆનું, કેદખાનું
ગુરંગ. Subs. Captivity; prison; jail.

૪૦૦-૫૦૦ હુબશીહા, hubashihâ. ક્રિ० અં ખુબી—બહાર
—નેકીથી; સારી રહેશે. Adv. With excellence—
goodness—virtue; in a good manner.

૫૦૦-૬૦૦ ખેશ-ગાસ, khêsh-gâs. નાં પોતાની મીલકત;
ધણીઆતી જગા. Subs. One's own estate; pro-
prietary land. Comp. Av. ૭૦૦+૮૦૦ =
Per. خویش گاه

૬૦૦-૭૦૦ } અન્દેશશન, અન્દેશશની, andêshashna, andê-
શશની. નાં અંદેશો, ખીઆલ, ધારણા.
Subs. Thought; idea; intention. Per. اندیش

૭૦૦-૮૦૦ ખેશશન, khêshashna. વિં બચકાર, ધાસ્તી—
બીહીક હિત-ન કરનાર. Adj. Dreadful; impress-
ing terror; exciting alarm.

૮૦૦-૯૦૦ } હુ-જેહેશને, hu-jêhêshnê. નાં સારી આદત—
૯૦૦-૧૦૦ } તેવ—ખાસી અત—સ્વભાવ—ચાલચલણ—રીત-
બીત. Subs. A good habit—nature—charac-
teristic—temper—behaviour. Pâz. ૧૦૦૦

૧૦૦-૨૦૦ } હુ-દેહેશન, hudêhêshna. નાં સારી પેદાયશ, સારી
૨૦૦-૩૦૦ } કુદરત. Subs. Good creation—provi-
dence.

૩૦૦-૪૦૦ } ખેશી, khêshî. વિં સગાઈ—પોતાવત ધરાવનાર,
૪૦૦-૫૦૦ } કુટુંબી, સંબંધ ધરાવનાર, પોતાનું. Adj. Bear-
૫૦૦-૬૦૦ } ing relationship—consanguinity—fa-
mily connection.

૬૦૦-૭૦૦ અન્-દેહેશને, an-dêhêshnê. વિં પેદાયશ—હાંસે
—કાયદા વગરનું. Adj. Void of any creation;
having no profit—advantage.

૧૫૭૫-૭૫૭૫ અંદેશીગાન, andêshîgân. See ૧૫૭૫ andêshân.

૧૫૭૫-૭૫૭૫ }
 ૧૫૭૫-૭૫૭૫ } ખેશીગાન, khêshîgân. See ૭૫૭૫ khêsh.
 ૧૫૭૫-૭૫૭૫ }

૧૫૭૫-૭૫૭૫ ખેશ-દીન, khêsh-dîn. નાં પોતાની દીન; પોતાનું અંતઃકરણ—દીલ. Subs. One's own religion—conscience. Comp. Av. ૧૫૭૫-૭૫૭૫

૧૫૭૫-૭૫૭૫ ખેશીનીદન, khêshînidan. કિં સગાઈ—સંબંધ કરવો; ઓલખાણ કરવી, પોતાને સાથે કાંઈ મેલવવું, પોતાનું કરવું. V. To connect; to form an acquaintance; to gain something for one's self; to make one's own.

૧૫૭૫-૭૫૭૫ અંદેશીદન, andêshîdan. કિં વિચાર કરવો; ધીકર—ચીન્તા કરવી; વખાસવું. V. To think; to be concerned—anxious; to meditate upon. Per. اندیشیدن

૧૫૭૫ ખુબ-દાન, khûb-dân. વિં સારી રીતે જાણનાર—વાંકેદગાર, સાથે જ્ઞાન ધરાવનાર. Adj. Well-knowing, fully understanding, well learned. Comp. Av. ૧૫૭૫, ૧૫૭૫

૧૫૭૫ ખેસાંન, ખેશુ, khêsan, khêshu. See ૧૫૭૫ hu-jashna.

૧૫૭૫ હુ-જશન, hu-jashna. નાં સારી મરજી, ખુશહાલી, ખુશી. Subs. A good wish; comfort; happiness; pleasure.

૧૫૭૫ હુ-સખુન, hu-sakhun. નાં સારો સખુન; સાથે બાપણ

—વાર્તા. Subs. A good word—discourse—
narration. Comp. Av. 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌, Per. سخن

𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌, khubdânân. See 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎 khubdân.

𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌, avé-shuníhéd. ક્રિ० સુધરતું નથી,
ખરે રસ્તે આવતું નથી. V. Does not improve ;
does not come to the right path.

𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 } 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌, avshânashna. નાં બાવં ઓછું
𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 } થવું, ઘટવું, નાંશ થવો. Subs. Abst. Lessen-
ing, decreasing, decaying.

𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌, andashnashníhâ. ક્રિ० અં આ-
ખેર સુધી, સેવટ સુધી. Adv. Up to the end—last
extremity.

𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌, avê-dânashníhâ. ક્રિ० અં
મૂર્ખાઈથી, નાદાનીથી, અજ્ઞાનપણાથી. Adv. Foolishly ;
inconsiderately ; ignorantly.

𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌, khêshnashní, khêshí-
nashní. See 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 }
𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 } khêshí.
𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 }

𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌, aví-yâni. વિ० 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌—મોજમજ
વગરનું, દલગીરી બરેણું, ઉદાસ, નિરાશ. Adj. Void of
pleasure—jollity ; sorrowful ; sad ; despondent.
Comp. 𐬀𐬎 = Av. 𐬀𐬎 + 𐬀𐬎 = Av. 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎 = Pâz. 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎 =
Per. 𐬀𐬎

𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌, ôjashní. વિ० 𐬀𐬎𐬎𐬀𐬎𐬌, બેરાવર, શૂરો.
Adj. Powerful, strong, brave. Comp. Pehl. 𐬀

ખવેશની, khavêshnî. વિં ઈચ્છા—આદેશને લગતું.

Adj. Pertaining to one's desire—wish.

હુ-સખુની, hu-sakhunî. વિં મધુર વાચા—વાણી—

વાર્તાને લગતું, સારા સખુન બોલનાર. Adj. Pertaining to good speech—narration; speaking good words. Comp. Per. نیک سخن

હુ-સખુનીગાન, hu-sakhunîgân. વિં નેકનામી-

વાલા, વિવેકી, નીતિવાન; સારા સખુન બોલનારા. Adj. Plur. Renowned; prudent; virtuous; those that speak good words.

અવસાનેત, avsânêt. કિં છેડો—સેવટ આવે

છે. V. Comes to a conclusion—ends.

અવી-યાનેત, avî-yânêt. કિં ઉદાસ—ગમગીન—

નીરાશ થાયછે. V. Becomes sad—grieved—despondent.

અન-દશને, andashnê. નાં બાવં બદીથી સંબાલમાં

રેહેતું. Subs. Abst. Abstaining one's self from evil—vice.

અન-દશને, an-dashnê. વિં શરીર—હાડપંજર વગ-

રતું; અંદગી વિનાતું. Adj. Having no skeleton—body; incorporeal; lifeless.

અવસહીન, avsaîn. નાં નુકશાન, અઆન, ગેર

ફાયદો. Subs. Harm; injury; disadvantage.

ઓસાન, ôsân. નાં હુથિયાર ઘસવાનો પથ્થર. Subs.

A whetstone.

ખુદશને, khûdashnê. નાં બાવં આરાધતું, યાદ

કરતું, પુંજ કરવી, વખાણતું. Subs. Abst. Invoking; paying divine homage; worshipping; praising.

ખેશુન, khêshun. See ખેશાન khêshân.

હોશ્વરાન, hôshvarân. વિ. મોતમંદો; મર્ત્યુકને લાયકનાં; દુઃખી, દરદી. Adj. Plur. Mortals; subject to death; the distressed; the sick and the afflicted.

અવેશ્કાન, avêshkân. વિ. સુસ્ત, આલથુ, મેદનનું નહીં તે. Adj. Lazy; idle; not industrious.

ખેશ્કાર, khêshkâr. વિ. ઉદ્યોગી, મેદનનું, સવાબકાર. ના. પોતાનું કામ—ધંધો. Adj. Industrious, hard-working, laborious, virtuous. Subs. One's own business—profession. Per. خویشکار

ખેશ્કારી, khêshkârî. ના. પોતાનો ધંધો, સારો પેશો, ઉદ્યોગ, કારભાર, વેપાર, હદ; સગાઈ. વિ. લાયક, યોગ્ય, ઘટીટ. Subs. One's own business; a good profession; industry; management; trade; limit; relationship. Adj. Worthy, fit; proper.

ખેશ્કારશની, khêshkârashnî. વિ. સહમન—વિચાર—હાપણવાણું, જ્ઞાની, દુરંદેશ. Adj. Full of sense—thought; wise; learned; foresighted. Pâz. ‎

અંદાઝગી, andâzagi. ના. નાખતું. Subs. Throwing.

અંદાઝેઈ, andâzêi. વિ. પ્રમાણ—હદવાણું, મધ્યમ સરનું. Adj. Proportional; moderate; kept within due limits. Comp. Per. اندازانه

અંદેશગી, andêshazgi. See અંદેશî.

૪૭૭૭૭ અન-સાઝગી, an-sāzagi. વિ. કારીગરી વગરનું ; નહીં બનાવનારું. Adj. Void of workmanship ; not performing.

૧૭૭૭૭ અંદાઝે, andāzē. See ૧૭૭ andāzē.

૬૪૭૭ હોશાઝ, hōshāz. ના. તરસ, પાણી પીવાની રૂચી. Subs. Thirst ; a vehement desire of drink.

૧૭૭૭ અનગેશત, angesht. ના. કોલસો. Subs. Coal. Comp. Per. ૧૭૭૭

૧૭૭૭ અન-સખત, an-sakht. વિ. કઠણ નહીં, નરમ, પોકલ, સંગીન—ખત નહીં. Adj. Not hard ; soft ; hollow ; not solid. Contrast Per. ૧૭૭૭

૧૭૭૭ અવી-દાદ, avī-dād. વિ. ઈનસાફ વિનાનું ; જુલમી, ઘાટકી. Adj. Not equitable ; tyrannical ; cruel. Contrast ૧૭, Av. ૧૭, Per. ૧૭

૧૭૭૭ અવેશત, avēsht. ના. તીર, ન્હાનો નેજો. Subs. An arrow ; a small lance.

૧૭૭૭ ખેશત, khēsht. ના. ઈંટ, ઈંટરદી. Subs. A brick. Comp. Av. ૧૭૭૭, ૧૭૭૭ = ૧૭૭૭ = Per. ૧૭૭૭

૧૭૭૭ ખોસખત, khōsakhta. ના. નેજો. બૂ. ૬. વિ. ચીલ્લો ચઢડાવેલો—તાંણેલો. Subs. A lance. Past Part. Strung (a bow) ; tightened.

૧૭૭૭ હવેશત, havēsht. See ૧૭૭૭ hāvēsht.

૧૭૭૭ હુ-દશત, hu-dashta. ના. સારું જંગલ—વન. Subs. A good forest—wood. Per. ૧૭૭૭

૧૭૭૭ અન્ગશતો, angashtō. ના. એક અતનો પીસેલો અનાજ ; એક અતનો ખોરાક. Subs. A kind of ground corn ; a kind of food.

||જીવન|| ઓબેખત, હુ-બેખત, ôbêkht, hu-bêkht. નાં ખુબી, બહાઈ ; સાહે નસીબ. વિ० બાઅશાલી, નસીબવંત. Subs. Excellence; goodness; good luck. Adj. Fortunate; lucky. Av. = Sans. सुभक्त = Per. نیک بخت

||જીવન|| } ખુબ-દાદે, ખુપ-દાદે, હુફ-દાદે, khub-dâdê, khup-
||જીવન|| } dâdê, huf-dâdê. વિ० સારા મનહુબ—દીન-
વાણું. Adj. Of good religion—faith.

||જીવન|| હુ-યશત, hu-yasht. નાં સારી આરાધના ; ઘટતી સુતી—વખાણ. Subs. Good invocation; worthy praise—adoration. Comp. Av.

||જીવન|| અંગીખતન, angîkhtan. ક્રિ. પોતાનાં, ઉચકી લેવું, ટેકો—આશ્રો આપવો, ઉમેરેવું ; ખેઈ. વિ० લેવું-ન કરવું. V. To raise; to excite; to take up; to support; to stir up; to pull out; to create. Comp. Per. انگیختن

||જીવન|| અંબેશતન, anbêshstan. ક્રિ० કાગળ લપેટવું, કાગળને અક્ષરથી ભરી ઢાલવું, રેડવું, ઘડી વાળવું; ભરવું, ઢગલો કરવો. V. To fold up the letter-paper; to write down a letter; to pour; to fold up; to fill; to heap up.

||જીવન|| ખેશ-તન, khêsh-tan સર્વં પોતાનું તન, પોતે, ખેતે, પેડે. Pron. One's own body, one's self, himself, herself, itself. Per. خویش

||જીવન|| હોસાર, hôsâr નાં ફરસંગ, ૩ મૈલ. Subs. A Farsang; a league (distance of 3 miles).

અવદાસ } અન્દી, andī. કિં અં શા વાસ્તે—કારણથી ; તેટલા
 ૧૭૭૫ } માટે—વાસ્તે, તે સખખને કીધે. Adv. Why ? by
 what reason ? for that reason ; therefore.

અવદાસ અવદાસ, avdas. નાં એક બીલસ—વેહેત. Subs.
 One span. Av. અવદાસ

અવદાસ અ-વીસ, a-vis. વિં કુટુંબ—કબીલા—સુકામ વગરનું.
 Adj. Having no family—household—dwelling
 place. Av. અવદાસ

અવદાસ ઓએસ, ōēs. નાં ને રાહદારી આડે માર્ગે જવાની
 ઈચ્છા રાખે તે. Subs. A wayfarer who wishes
 to go in a wrong path.

અવદાસ અંદકી, andakī. See અં } andak.
 ૧૭૭૫ } અં

અવદાસ } અંદીક, andik. કિં અં કદાચ ; એવું બનેકે. Adv.
 ૧૭૭૫ } Perhaps ; it may so happen.

અવદાસ અંબસ, anbas. નાં સાક કીધેલો અનાજનો ઢગલો.
 Subs. A heap of cleaned corn.

અવદાસ } અન્-દકીઆ, an-dakīa. વિં નાપાક, ગદલું, મેલું,
 ૧૭૭૫ } તકસીરવાર ઠરેલો ; રદ થયેલો. Adj. Impure ;
 dirty ; unclean ; found guilty ; condemned.

અવદાસ અન્દીશ, અંદેશ, andīsh, andêsh. કિં આજ્ઞાં વિચાર
 કર, દરીઆકત કર. V. Imper. Think, ponder.
 Comp. Per. અન્દીશ ; See અન્દેશ andêsh.

અવદાસ અન્-બેશ, an-bêsh. વિં દુઃખ—દરદ—ખીડા વિનાનું,
 તંદરોસ્ત, સુખી. Adj. Free from pain—disease—

—ખોડખાંપણ વિનાનું કરવું. V. To make free from blemish—defect—deformity.

અન્દેશીદી, andêshîdî. See અન્દેશી andêshî.

અન્દેશીદાન, andêshîdan. કિં વિચારવું, દરીઆ-
ફત કરવો, વમાસવું, ફીકર કરવી. V. To think, to
ponder, to meditate, to reflect, to be concerned.

Per. અન્દેશીદન

અન્બસાન, anbasân. નાં તકરાર, નુકસાન, ગેર-
ફાયદો, ખોટ, આફત; જુઠાઈ, ઠગારો, હુનત, મુકા-
બલો. Subs. Argument; injury; disadvantage;
loss; calamity; falsehood; a cheat; obstinacy;
comparison.

અવબસાન, avbasân. નાં લડાઈ, મારામારી. Subs.
Battle; quarrel.

અન્બસાની, anbasânî. See અન્બસાન anbasân.

અન્બાઝશને, anbazashnê. વિં શક બરેલું, વાંધા બ-
રેલું, ભાગમાં; બેલાયલું, ભાગ—હીસ્સો રાખનારું, કમનસીબ,
અસત્ય. Adj. Doubtful; objectionable; in part-
nership; joined; having a part with another;
unlucky; untrue.

ખોસશને, khosashnê. નાં ભય, બીહીક, ધાસતી,
દેહશત. Subs. Fear; dread; terror; awe.

ઓન્દેશતી, ôjdashtî. વિં જીવનપરસ્તીને લગતું,
પુંઠલાં પુંજનારાઓનું. Adj. Pertaining to idolatry;
belonging to idol-worshippers. Comp. Pâz.

અન્દેશી

અન્દેશતી, andêshî. See અન્દેશી andêshî.

અનુવાદ અનુવેશ્તન, anbêsh̄tan. See અનુવેશ્તન, anbêsh̄tan.

ખોશ્કારશ્ને, khôshkârashnê. See ખોશ્કારશ્ને, khôshkârashnê.

હોશ્કારશ્ને, hôshkârashnê. નાં સવાલ, પ્રશ્ન. Subs. Question ; query.

અંદેશ-રદ, andêsh-rad. નાં સહમજવાળો— વિચારવાળો માનસ ; ડહાપણનો ધણી, દાનાવ, વિદ્વાન. Subs. A man of sense—thought ; a man of wisdom—knowledge ; a *savant*.

ખોશ્કાર્દ, khôskârd. નાં ગુનાહ અથવા તકસ્તીરની માફી. Subs. The pardon or remission of an offence or crime.

ઓબસીઆ, ôbasîâ. નાં જુએરગી ; મોટાર્થ ; પથ્થર ભાંજવાનું લોહડાનું હથ્થાર ; હથોડો ; બંદીખાનું. Subs. Eminence, greatness ; an iron instrument for breaking stones, a hammer ; a prison.

અંગેજશ્ને, angêjashnê. નાં કયામત, રસ્તાખેજનો દહાડો. Subs. The day of resurrection—judgment.

ખેસશ્ને, khêshashnê. નાં બીહીક દેખાડવી, બચ હલન કરવો. Subs. Showing dread ; producing fear.

અન્દકી, andakî. See અન્દકી, andakî. } andak.

હુબેસીઆ, hubêsiâ. See હુબેસીઆ, hubêsiâ.

અંબેદીગાન, anbêdîgân. નાં હુશ્મનો, શત્રુઓ,

કજીઓ કરનારા, ભાગ્યાઓ, સાથીઓ. Subs. Plur. Enemies, foes ; those that quarrel ; partners ; associates.

૫૭-૭૩૫૫ અન-સેઆશી, an-sêâsî. વિં અસંતોશી, અકારે, નાશખર, નાશેખાશી. Adj. Of a contented disposition ; disagreeable ; wanting patience ; unthankful. Comp. Pehl. ૭૩૭૫

૧૯૭૩૫૫ } ખુસીનાદ, ખુસીનેદ, khûsînâd, khûsînêd. કિં
૧૯૭૩૫૫ } સુકવે, સુકકું કરે. V. May dry—parch.

૧૯૭૩૫૫ ખુસીનેદ, khusinêd. See ૧૯૭૩૫૫ khôsnâd.

૧૭-૭૩ અોસહીન, ôsahîn. નાં ઉષહીન ગેહ. Subs. The *Ushahina Geh* (the time of dawn). Av. ૫૧૭૫૫

૫-૭-૭૩ અન-દેહી, an-dêhî. વિં નાબુદી—નાશ કરનારે ; ગેબ—છુપું કરનારે. Adj. Producing annihilation—destruction ; rendering invisible—hidden.

૧૯૭૩૫૫ ખેસીદ, khêsid. નાં જખમ, ઘાહ, ફટકો ; બીહીક, ધાસ્તી. Subs. A wound, cut, stroke ; fear, dread.

૧૧૯૭૩૫૫ અંબુસીદન, anbusîdan. કિં અહેરમાં આવવું, પ્રખ્યાત થવું ; લોકોની અણમાં આવવું ; કોહી જવું ; કરમઈ જવું ; સાંધાંમાં સુબુ મારીજવું. V. To become public, to become famous ; to come to the notice of the public ; to rot ; to decay ; to become benumbed in the limbs. Comp. Per. انبوسیدن

૧૧૯૭૩૫૫ અન-દેહીદે. an-dêhîdê. See ૧૧૭૭૫૫ an-dêhîdê.

૧૧૯૭૩૫૫ હુ-દાએતે, hu-dâêtê. See ૧૧૭૭૫૫ hûdâêtê.

ખેસીદગી, ખેસ્ટગી, khêsidagî, khêstagî. નાં
 બાવં જખમી કરવું, ચીરવું. Abst. Subs.

Inflicting a wound ; tearing.

અન્દીનશન, andînashna. See અન્દીશી.

અન્શીનશને, a-nashînashnê. વિં નાશ વિનાનું, નાશ
 નહીં કરનારું. Adj. Not decaying, not destroying.

અંદસુસ, andsus. નાં ‘અસ્પીન’ નામના દેશનાં
 એક સુબા અથવા હોકેમનું નામ. Subs. Name of a
 man who is said to have been the ruler of a
 country called “*Aspin*.”

હોસીદુમ, hōsidum. કિં હું સંભાલ—રક્ષણ કરે;
 હું કબુલ કરે; હા કેહું અને ટેકો આપું. V. I may take
 care of—protect ; I may assent and support.

ખુસીનેદ, ખુસીનાદ, હેચીનેદ, khusînéd, khusînâd,
 હેચીનેદ. કિં સુકવે; સુકકું થાય. V.

May dry ; may become dry. Av. 𐬨𐬀𐬯𐬀𐬭𐬀 =
 Sans. सिंचति = Per. خشک کردن

અવ્સીનીદન, avsînídan. કિં ખરાબ કરવું; નાશ
 કરવો; ઘટવું, ઓછું કરવું. V. To spoil, to destroy,
 to diminish—lessen.

ઓસીનીદન, ôsînídan. See 𐬀𐬯𐬀𐬭𐬀 avsînídan.

અવી-દીનાન, avî-dínân. નાં ધર્મ—મજહુબ—
 કાયદા વિનાના; અનીતિવાલા, ખેઈમાંની, અવીશ્વાસુ. Subs.
 Persons having no faith—religion—laws ; im-
 moral—faithless persons. Comp. 𐬀𐬀 = Av. 𐬀𐬀 =
 not (as in 𐬀𐬀𐬀𐬀) + 𐬀𐬀 = Av. 𐬀𐬀; Per.

بی دینان

૧૫૧૩૦૫ ખુદ્-દીનાન, khud-dīnān. વિ० એકજ ધર્મ — મન-હબવાલા; પોતાની દીનવાલા. Adj. Plur. Of one's own religion; co-religionists. Comp. Av.

—

૧૫૧૩૦૫ અન્-સગીનાન, an-sagīnān. વિ० પથ્થરના જેવું કઠણ નહીં; નરમ, હલકું, સંગીન—પૂર્ણ નહીં. Adj. Not so hard as a stone, soft, light; not solid—complete. Contrast Per. سنگين

૧૫૧૩૦૫ } અનીસહ, આનીસે, anīśah, ānīśē. ના० કોઈબી બં-
૧-૩૦૫ } ધાયલી અથવા ઠરી ગયલી પ્રવાહી પદાર્થ. Subs.
Any liquid substance in a congealed state.

૧૫૧૩૦૫ અન્-સેજક-તર, an-séjak-tar. વિ० વધારે ના-લાયક—અવઠીટ—અયોગ્ય. Adj. More unfit—improper—unworthy.

૧૫૧૩૦૫ } અંગેઝશને, angēzashnē. ના० બાવં કોઈબી
૧૫૧૩૦૫ } વસ્તુનો સખબ, કાંઈબી ચીજનું મૂલ કારણ. કિં०
૧૫૧૩૦૫ } ઉપર ઉઠાવતું, ઉંચે—જુલંદ કરતું. Abst.
Subs. The cause or origin of a thing. V. To raise up, to lift up, to exalt.

૧૫૧૩૦૫ અન્જસ્પુક, anjaspuk. વિ० મુબારક, પનોતુ, બાચ્ચ-શાલી, નમ્નીબવંત. Adj. Blessed, propitious, fortunate, lucky.

૧૫૧૩૦૫ અવીસ્ત, avīst. ના० કીલ્લો, કોટ, મજબુત બંચાવની દેવાલ. Subs. A fort, a fortress; the wall of a fort.

૧૫૧૩૦૫ ખુસીદ, khusīd. ના० રડન, કલાપીટ, વિલાપ, શોક. Subs. Weeping, lamentation, wail, grief.

જુલૈયા ખુસેદ, khusêd. See જુલૈયા } khusînêd.
જુલૈયા } khusînâd.

જુલૈયા ખીસ્તારી, khîstârî. નાં જખમી થવું. Subs.
Becoming wounded.

જુલૈયા અન્-એસ્તેશની, an-êstêshnî. વિં કાયમ—
ઠકાઈ નહીં, થોડા વખતનું, અનીશ્ચીત. Adj. Not per-
manent, lasting of short duration, uncertain.

જુલૈયા ખીસ્તે, khîstê. See જુલૈયા khêst.

જુલૈયા ખેસ્તે, khêstê. નાં જંગલ, વેરાંન જગા, મેદાન.
Subs. A forest or wood, a desert place, a plain
or meadow.

જુલૈયા ખેસીદ, khêsid. See જુલૈયા khîsêd.

જુલૈયા હુ-દસ્તે, hu-dastê. વિં મજબુત—સારા હાથવાળું;
મદદ કરનારું, સહાય થનારું, ટેકો—આશ્રો આપનારું. Adj.
Of strong—good hands ; helping, supporting,
patronizing.

જુલૈયા હુ-દીદે, hu-dîdê. નાં સારી નજર—ચશ્મ ; સારી
આંખ. Subs. A good sight—vision ; good eyes.

જુલૈયા હુ-બસ્તે, hu-bastê. વિં સાફ બાંધેલું, સારી નીતિવાળું,
સારા બંદોબસ્તવાળું. Adj. Well bound, well regu-
lated ; of good morals ; well organized.

જુલૈયા અન્-જસ્તન, an-jastan. કિં નહીં કુદતું—છલાંગ
મારવી—લુસકો મારવો. V. Not to jump—leap—
bound. Contrast Per. جستن

જુલૈયા } અવસીદન, avsidan. See જુલૈયા avsinîdan.
જુલૈયા }

૧૧૯૩મું } અવી-સતુન, avî-satun. વિં થામલા વગરનું; ટેકા
 ૧૧૯૪મું } —આધાર વગરનું; નીરાધાર; અલગ. Adj.

Having no pillar—support. Prop. Unsupported; aloof. Contrast ૧૧૯૨, Av. ૨૧૭૨, Per.

ستون, Sans. स्तूणा.

૧૧૯૩મું આવેસ્તન, âvēstan. કિં હમેજદાર—ગર્ભવંતી થવું.
 V. To be pregnant—with young. Comp.
 Per. آبدستن

૧૧૯૪મું અંબસ્તન, anbastan. કિં ભરવું; પુરું કરવું. V.
 To fill up; to complete.

૧૧૯૩મું ખુસીદન, khusîdan. કિં સુકવવું, સુકકું થવું; કર
 ચલી વલી જવી; ચીમરઈ જવું. V. To dry; to
 become parched; to be wrinkled; to shrivel
 up. Comp. Per. خوسیدن

૧૧૯૩મું ખઈસ્તહ, khaîstah. ભૂં હું કોટબંદી કીધેલી; મજ-
 હુત કીધેલું. Past Part. Fortified; strengthened.

૧૧૯૪મું ખીસ્તેહ, ખેસ્તે, khîstêh, khêstêh. વિં ધાસ્તી
 ભરેલું, બચાંનક; ઉઠાવેલું, બાંધેલું. નાં કીલ્લો, કોટ. Adj.
 Dreadful, frightful; erected, built. Subs. A
 fort, castle, fortress.

૧૧૯૩મું ખુજસ્તે, khujastê. વિં મુખારક; બાચ્ચશાલી. નાં
 વતન; શેહર. Adj. Blessed, propitious; fortune-
 nate. Subs. One's native country; a city.
 Comp. Per. خجسته

૧૧૯૪મું ખેસ્તે, khêstê. નાં જખમ, ઘાહ; ફટકો; ધાસ્તી.
 Subs. A wound, cut; stroke; fear.

૧૧૯૩મું ખેસીદે, khêsidê. નાં એક ગુનાહ—પાપનું નામ.
 Subs. Name of a crime—sin.

૧૧૭૩૫ હુ-બસ્તે, hu-bastê. બૂં કૂં સારી રીતે બાંધેલું.

Past Part. Well—strongly built.

૧૧૭૩૫ હોદ્-દીદે, હવી-દીદે, hôd-dîdê, havî-dîdê. નાં

ડાબી આંખ. Subs. The left eye—sight. Comp.

પ્રજ્ઞા = Av. ૧૧૭૩૫ + ૧૭૩ = Per. ૧૧૭૩૫

૧૧૭૩૫ ખેસ્તગી, khêstagî. વિં જખમી, લોહીપ્રહાન,

ધાસ્તી બરેલું, બયાંનક. Adj. Wounded, bleeding ;
stained with blood, dreadful, fearful, frightful.

૧૧૭૩૫ } ગોસીદે, gôsidê. નાં નમુનો ; હાલત, સ્થિતિ.

૧૧૭૩૫ } Subs. A sample, specimen ; state,
condition.

૧૧૭૩૫ હવી-યદમન, હોદ્-યદમન, havî-yadman, hôd-yad-

man. નાં ડાબો હાથ. Subs. The left hand.

૧૧૭૩૫ } અ-બીન, અન્-બીન, અ-વીન, anbîn, an-bîn, a-vîn.

૧૧૭૩૫ } વિં નહીં જોતું ; આંધળું. Adj. Not seeing ;

૧૧૭૩૫ } blind. Comp. Per. نابینا

૧૧૭૩૫ } ઓબેન, ôbên. નાં તેડું, ઈજન. વિં યુબ, સારં,

૧૧૭૩૫ } બહું, નેક ; બરોબરીદં, સરખું. ઉબયાં બી, વલી,

૧૧૭૩૫ } એટલું છતાં પણ. Subs. An invitation, a

call. Adj. Fine, good, virtuous ; similar,
equal, matching. Conj. Also, too ; notwith-
standing.

૧૧૭૩૫ ખવી, khavî. નાં નીંદ્રા, દંધ, સ્વપનો. Subs. Sleep,

slumber ; a dream. Comp. Pehl. ૧૧૭૩૫, Av.

૧૧૭૩૫ Sans. स्वप्न.

૧૧૭૩૫ અન્-બીના, an-bînâ. See ૧૧૭૩૫ an-bîn.

પ્રજ્ઞા હુ-દીનીનીદન, hu-dīnīnīdan. ક્રિ० બહી દીનમાં સામેલ થવું. V. To join or embrace the good religion.

અન્બીનીદારી, an-bīnīdārī. ના० બાવ० અંધારું—આંધળું કરવું; ચુમરાહ કરવું, બમાવવું; નાચુદ થવું—કરવું. Subs. Abst. Making dark—blind; misleading; misguiding; becoming—make extinct.

પ્રજ્ઞા અન્બીનીદન, an-bīnīdan. ક્રિ० આંધળું કરવું; ઠગવું. V. To make blind; to deceive.

અન્બીન્ગર, an-bīngār. ના० ઠગનાર, આંધળું કરનાર; આંધલો શખ્સ. Subs. A deceiver; a cheat; he who blinds; a blind person.

અન્બીન્ગરી, an-bīngārī. See અન્બીની.

હુબીન્ગરી, hu-bīngārī. વિ० સારી રીતે પીછાણનારું, દુરંદેશ, દીર્ઘ દૃષ્ટિવાળું. Adj. Well knowing; recognising properly foresighted; thoughtful with respect to future.

અન્બીન્ગર-દારી, an-bīngār-dārī. ના० બાવ० અદેખાર્થ—ઠગાર્થ કરવી. Subs. Abst. Becoming jealous; deceiving.

ઓબેન, ōbēn. ઉબ० બી, વહી. વિ० બીજું, તમામ, પુણી, સ્નેહી. ના० કુટુંબી. ક્રિ० અં એક જગામાં, એકજ વખતે, સાથે, સરખી રીતે. Conj. Also, too. Adj. Another, whole, complete; friendly. Subs. A kinsman. Adv. In one place; at one time; together; along with; equally.

હુ-દીન, hu-dîn. વિં સારો ધર્મ પાલનાર, દીનદાર, પોતાની કર્મ બરાબર અમલમાં લાવનાર. નાં બધી દીન —રેવાન—કરન. Adj. Believing in good religion ; religious ; performing one's duties well. Subs. A good religion—usage—duty. Av.

સાદુરુપે

હોબેન, hóbên. વિં બરાબરીક, સરખું. કિં અં એ રવેશે—રીતે. Adj. Equal ; similar. Adv. In this manner.

અન્બીન-કર્દન, anbîn-kardan. કિં આંધણું કરવું. V. To make blind ; Comp. Per. نابینا کردن

અન્બીન-કર્દારી, anbîn-kardârî. નાં આવં
See અન્બીન-કર્દારી. anbînîdarî.

હુ-દીન-વર, hu-dîn-var. નાં નેક દીનનો સરદાર, વડો ધર્મ ગુરૂ, પેગામ્બર. Subs. A minister of good religion, a high priest, a prophet.

અન્બી-ગી, an-bîngî. See અન્બી. anbînî.

અન્બી-ગર, anbîngar. See અન્બી. anbîngar.

ઓસોફરીદ, ôsôfarîd. નાં કરન, બંદગી, તાબેદારી, ધર્મ. Subs. Duty, prayer, obedience, faith, a religious duty. Pâz. સંતોષ

અવે-ગુમાન, અવી-ગુમાન. avê-gumân, avi-gumân. વિં બેશક, ગુમાન વિનાનું, સાફ દીલનું, બોણું, કપટ વિનાનું, પાક એતેકાદનું. Adj. Undoubted, free from suspicion ; pure-hearted, frank, free from malice, of pure faith. Av. અવે-ગુમાન Per. અવિ-ગુમાન

જોડણી અન્દી, andî. See અન્દ andî.

જોડણી અન્દીક, andîk. નાં જોડાકનું એક નામ; અન્દહા, જેરી મોટો સર્પ—નાગ. Subs. One of the names of *Zohak*—a large venomous serpent—snake.

જોડણી અન્દીક, andîk. See અન્દ andîk.

જોડણી } અવસે, ઓસે, avsê, ôsê. નાં જોડાએશ, શુંગાર,
જોડણી } બપકો, દમામ; લઈજવું. Subs. Gracefulness, beauty, ornament, pomp, splendour; carrying.

જોડણી અંબદે, અંબાદે, anbadê, anbâdê. નાં આનદાન, વંશ, પેઢી, ઓલાદ, વસીલો, ગાદી. Subs. Family, parentage, lineage, progeny; a throne; the seat of some eminent personage. Pâz. જોડણી

જોડણી ઓસ્કા, ôskâ. ક્રિં અબર થવી; જોડણી, ખાતરી કરવી. V. Being informed; seeing; ascertaining.

જોડણી ઓસ્કાર, ôskâr. નાં ઉત્તેજન, ઉત્તેજરણી, શરૂઆત; તકરાર, વાદવિવાદ. Subs. Encouragement; incitement; beginning; argument; discussion.

જોડણી ખોસ્કાર, khôskâr. નાં કોશેશ, ચલ, મેહનત, ઉદ્યોગ. Subs. Endeavour; effort; exertion; industry.

જોડણી હુ-સીકાલ, hu-sîkâl. નાં સારો વિચાર—ધારણા—મત; રોશની. Subs. A good thought—intention—opinion; light.

જોડણી ખોસ્કારશન, khôskârashna. See જોડણી = khôskâr.

જોડણી ખોસ્કારશની, khôskârashnî. વિં ફરીઆદ—પોકાર કરવું. Adj. Complaining, bawling.

ખોસ્કારશનીહા, khôskârashnihâ. ક્રિ० અ०
હલદથી, દીલશોષથી ; તકરારની રીતે, વાદવીવાદપણે.
Adv. Eagerly, heartily, earnestly ; by way of
discussion, argumentative.

ખોસ્કારશની, khôskârashnî. ના० સહમન,
વિચાર ; ડહાપણ, જ્ઞાન, તર્કશક્તિ. Subs. Understand-
ing ; consideration ; thought ; wisdom ; know-
ledge ; power of reasoning. Pâz. રાત્રીનાં

ઠોસ્કારશને, ôskârashnê. ના० ભાવ૦ ઉત્તેજન,
ઉશ્કેરણી, ઉશ્તવારી, મજબુતી. Abst. Subs. Encour-
agement ; incitement ; firmness ; compactness.

ખોસ્કારશને, khôskârashnê. ના० ભાવ૦ પતેત
—તોબા—પશ્ચાત્તાપ—પ્રાયશ્ચીત કરવી ; પોકારવું, ગરજવું.
Subs. Abst. Repenting ; feeling sorrow or re-
gret for something done or spoken ; expiating.

હોસ્કારશને, hôskârashnê. ના० ભાવ૦ આગાહ
કરવું, ખબર આપવી. Abst. Subs. Giv-
ing warning—information.

ખોસ્કારીદન, khôskârîdan. ક્રિ० મસલહત—
મશવરત—વિચાર કરવો. V. To consult, to seek
the opinion or advice of another ; to deliberate
in common.

હોસ્કારીદન, hôskârîdan. ક્રિ० અણીતું—વાકેફ-
ગાર—ખબરદાર—ચંચલ—ચતુર થવું—કરવું ; તકરાર—
વાદવિવાદ કરવો. V. To become—make aware—
acquainted with ; to be—make skilful—adept
—smart ; to discuss, to argue.

ઔસ્કાર્ગર, ôskârgar. નાં ઉલટ આપનાર.

Subs. One who gives encouragement.

ઔસ્કાર્દ, ôskârd. See ઔસ્કાર ôskâr.

ખૌસ્કાર્દ, khôskârd. See ઔસ્કાર khôskâr.

હૌસ્કાર્દ, hôskârd. See ઔસ્કાર hôskâr.

હુ-સીકાલદ, hu-sîkâlad. જૂં ફૂં સારી રીતે વિચાર કીધેલો. Past Part. Well considered.

ઔસ્કાર્દન, ôskârdan. See ઔસ્કાર hôskârî-dan.

ખૌસ્કાર્દન, khuskârdan. See ઔસ્કાર khôskârî-dan.

હૌસ્કાર્દન, hoskârdan. See ઔસ્કાર hôskârî-dan.

અંગીઝ, angiz. કિં આજ્ઞાં ઉઠાવ, ઉચક. V. Imper. Lift up, raise (thou). Per. انگیز

અન્-સજાહી, an-sajâhî. કિં નાલાયક—અયોગ્ય—નકાર્યું—ફોકટ હોય. V. May be unfit—improper—useless—unavailing.

અન્-સેપાશી, an-sépâshî. વિં નીરૂપકારી, અસંતોષી, બેસબર, નીમક હરાંમ, બેવફા, નાસેપાસ, નીબદ્ધ. નાં અસંતોષીપણું, બેસબુરી, નીમકહરાંમી, બેવફાઈ. Adj. Ungrateful; discontented; impatient; unfaithful; perfidious; unthankful; unsuccessful. Subs. Discontent, impatience, infidelity, ingratitude.

હુ-સેપાહી, hu-sépâhî. નાં મજબુત યોધી—
બરદાસ્ત; સંભાળ, બહાદુરી, પેદેલવાંનગીરી. Subs. A
strong watch or guard; care, bravery, bold-
ness, valour.

હુ-સેપાસ, hu-sépâs. વિં આભારી; સંતોષી;
સતુરીવાલું; નીમક હલાલ, વક્ષાદાર. નાં આભાર, હિપકાર,
સતુરી, નીમક હલાલી, વક્ષાદારી, સંતોષ. Adj. Thank-
ful; contented, patient; faithful, grateful.
Subs. Gratitude, obligation; patience; grati-
tude, fidelity, contentment.

અન્-સેપાસી, an-sépâsî. See અન્-સેપાશી
સેપાશી. Comp. Per. ناسپاسي

હુ-સેપાસીહા-તર-બુદન, hu-sépâsîhâ-tar-
budan. કિં ઘણીજ સારી રીતે આભાર—હિપકાર માનવો;
બરાબર—ઘટતી રીતે ગુણ ગાવો. V. To be exceed-
ingly grateful—thankful; to speak in appro-
priate—adequate terms of one's merits.

હુ-સજાક, hu-sazâk. વિં લાયક, યોગ્ય, ઘટીટ,
અનુસરતું. Adj. Proper, fit, appropriate, agree-
able.

અન્-સજાક-તર, an-sajâk-tar. વિં વધારે ના-
લાયક—અયોગ્ય—અઘટીટ. Adj. Compar. More
improper—unfit—unworthy. Per. نامزاتر

હોસ્પારૂમ, hôspârûm. નાં એકવીસ નુસ્ક મધેનાં
એક નુસ્કનું નામ છે; યજ્ઞશને કરવાની જગો.
Subs. One of the twenty-one Nusks; *Izesh-
né-gâh*.

॥ અવસ્પાર્દન ॥ } અવસ્પાર્દન, avaspārdan. ક્રિં સોંપવું, કબજામાં
 ॥ અવસ્પાર્દન ॥ } આપવું, હવાલે કરવું, સવાધીન કરવું. V. To
 ॥ અવસ્પાર્દન ॥ } make over or deliver to ; to commit
 to the charge or care of.

॥ અન-અવિચાર ॥ } અન-અવિચાર, an-aivyaṣṭ. ભૂં કું વાકેક-
 ॥ અન-અવિચાર ॥ } ગારી નહીં ખેળવેલી ; અભ્યાસ નહીં કરેલો, કુશળી
 નહીં બાંધેલી. Past Part. Inexperienced ; not
 studied ; not girded up the *kushti* (i.e., sacred
 thread—girdle) round the waist. Comp. Av.

અવિચાર

॥ અન-અવિચાર ॥ અન-અવિચાર, an-aivyaṣṭan. See

॥ અવિચાર ॥ } an-aivyaṣṭ.
 ॥ અવિચાર ॥ }

॥ અન-સજ્જશને ॥ અન-સજ્જશને, an-sēz-dāstan. ક્રિં દુઃખ
 —દરદ—પીડા—રોગ વગરનું કરવું—રખવું ; નાશ—મોત
 વિનાનું કરવું—રખવું. V. To make or keep free
 from pain—affliction—disease ; to make or
 keep free from destruction—death.

॥ અન-સજ્જશને ॥ અન-સજ્જશને, an-sazashnê. નાં ભાવં અધર્મ-
 પણું, અયોગ્યતા, નાલાયકપણું. Subs. Abst. Impro-
 propriety, unbecomingness, unworthiness.

॥ અંગેજશને ॥ અંગેજશને, angējashnê. નાં સખખ, બાજેશ ;
 ॥ અંગેજશને ॥ } ઉઠાવવું, બોલંદ કરવું ; કોશેશ, મેહેનત. Subs.
 ॥ અંગેજશને ॥ } Cause, reason ; raising—lifting up ;
 elevating ; endeavour ; exertion, labour.

॥ અન-સજ્જનાદ ॥ અન-સજ્જનાદ, an-sazīnād. ક્રિં નાલાયક—અધ-

દીઠ—અયોગ્ય—નકારું થાય. V. May become unfit
—improper—useless.

જીવન ઓસ્ફીનાદ, ôsfinâd. કિં લાએક થાએ. V.
May become worthy.

જીવન હુ-સજીનાદ, hu-sazînâd. કિં પુરતી રીતે ઉપ-
યોગી થાએ ; ઘણો લાયક—યોગ્ય થાય. V. May be-
come thoroughly useful ; may be very suitable
—worthy.

જીવન અન્-દીવીનાદ, an-dîvînâd. કિં ઠગાવું—છેતરાવું
નથી, ઉલથાપ અપાવું નથી. V. Is not deceived—
imposed upon. Comp. Av. અન્ગિઝીનાદ

જીવન અંગેઝેદ, angêzéd. See અન્ગિઝીનાદ.

જીવન અંગીઝીદન, angizîdan. કિં ઉઠાવવું, ઉચકવું,
જીવન ઉંચું કરવું. V. To lift up, raise ; to
elevate. Per. انگیزیدن

જીવન અંગેઝ્વા, અંકેઝ્વા, angêzvâ, ankêzvâ. નાં
જીવન ગોસ્પંદોને રાખવાની જગા, તખેલો, વાડો. Subs.
જીવન A pen or enclosure for sheep ; a
જીવન stable ; a fold.

જીવન હુસફનીન, husafnîn. વિં જસદ—કલ્લઈને લગતું.
જીવન Adj. Pertaining pewter—tin. Comp
Av. અહુસફનીન

જીવન આસ્પુર, âspur. નાં ભાવં પૂર્ણતા, તમામીઅત,
શેવટ, છેડો. Subs. Abst. Completion, fulness,
end, conclusion.

જોડાણ હોસ્પુર, hōspur. ક્રિ० અં પુરતી રીતે. Adv. Sufficiently, adequately.

જોડાણ અન્-સપુરી, an-sapûrî. See જોડાણ an-sêpurî.

જોડાણ } અન્-સપુરી, anaspûrî. નાં યુનાહનું પ્રમાણ—
જોડાણ } અંદાએ. Subs. Magnitude—proportion
જોડાણ } of crime.

જોડાણ ઓસ્પુરી, ôspurî. નાં અંદાએ ; હદ ; કોલ ; યુના-
હનો પશ્ચાત્તાપ ; ઉમેદવારી. Subs. Magnitude, pro-
portion, limit, promise ; penitence for sin ;
hopefulness.

જોડાણ } અન્-વેષ્ટાર, a-vêstâr. વિ० વગર ફરેબ દેવે, વગર
જોડાણ } ઠગવે, વગર છેતરવે. Adj. Without beguil-
ing—deceiving—imposing upon.

જોડાણ હોસ્પર્દન, hōspardan. ક્રિ० રગડવું, આગળ ઢોકલવું.
V. To press and rub roughly ; to push along.

જોડાણ અન્-દીદ, an-dîd. વિ० જોયા વગરનું, આંધળું. Adj.
Unseen, blind. Per. یدید

જોડાણ અનસ્ત, anast. વિ० ખરાબ, ખુરું, નાશ પામવા જેવ.
Adj. Bad, evil ; perishable.

જોડાણ એસ્ત, êst. નાં ઉઠવું, નિકળવું. Subs. Rising,
proceeding from.

જોડાણ ઓસ્ત, ôst. નાં કૌવત, શક્તી, જેર. વિ० ઉસ્તવાર,
મક્કમ, મજબુત, નક્કી થએલું ; ધણું સારું. Subs. Strength,
ability, power. Adj. Strong, firm, determinate ;
settled ; very good.

જુગ્મ ખ-દીદ, khandîd. કિં હસ્યું. V. Laughed.

Per. خندید

જુગ્મ ખુસ્ત, khust. કિં માર્યું, ઠોક્યું, હી-યું. નાં ઉગડ
—વેરાન જગા, ધોરી રસ્તો, વપરાયેલો રસ્તો. V. Beat,
struck, considered as low—base. Subs. A
barren—desolate place; a public road; a
highway; a trodden path.

જુગ્મ } ખોસ્ત, ખસ્ત, khôst, khast. કું વિં ખાવા લાયક
જુગ્મ } —સ્વાદીષ્ટ કીધેલું. Part. Adj. Rendered
eatable—tasteful.

જુગ્મ હિસ્ત, hist. See જુગ્મ êst.

જુગ્મ હિસ્ત, hist. કિં આજ્ઞાં તું ઉઠ—ઉભો થા. V.
Imper. Rise, get up (thou). Comp. Av.

જુગ્મ

જુગ્મ હુ-દીદ, hu-dîd. નાં સારી આંખ—નજર, નેકનજર.
Subs. A good eye-sight; a virtuous—chaste
glance.

જુગ્મ હોસ્ત, hôst. નાં આનેજ, કાલાવાલા. Subs.
Earnest entreaty; solicitations.

જુગ્મ અવસ્તા, ઓસ્તા, avastâ, ôstâ. નાં સેતાયરા,
બંદગી, આરાધના. Subs. Praise, prayer, invoca-
tion.

જુગ્મ } ઓસ્તાખ, ગોસ્તાખ, ôstâkh, gôstâkh. વિં
જુગ્મ } મગર, અભિમાની, હિમ્મતવાન, અવિચારી, બે-
જુગ્મ } અદબ, ઘાતકી. Adj. Arrogant, presump-
જુગ્મ } tuous; bold, rash, uncivil, cruel.

Comp. Per. گستاخ

જોડવાળાં } ઓસ્તાખી, ōstākhi. નાં બાવં અવિવેક,
 જોડવાળાં } બેઅદબી, અપ્રમાણીકપણું. See જોડવાળાં, જોડવાળાં,
 જોડવાળાં, જોડવાળાં ōstāk, gōstakh. Abst. Subs.
 Thoughtlessness; rudeness; disrespect; dishonesty. Per. گستاخی

જોડવાળાં ઓસ્તાખાન્મન્દાન, ōstakhânmandân. વિં
 બહુવં હાડકાંવાલાં, હાડમંદ, શરીરને લગતાં; આએ
 દુનિયાંના લોકો. નાં ઓદાતાલાનાં નામો મધેનું એક નામ છે
 કે જે સાહેબ સરવેનાં તનનો રાખનાર છે. Adj. Plur.
 Pertaining to or consisting of bones (*lit.*);
 corporeal; bodily; people of this world.
 Subs. One of the names of the Almighty
 God, who is the protector of the bodies of
 all animate beings.

જોડવાળાં ઓસ્તાની, ōstâni. વિં ઉસ્તવાર, મજબુત, થરી-
 થામ થયણું; આનેજી—કાલાવાલા કરતું. નાં બેશરમી.
 Adj. Strong, powerful, settled; entreating;
 importuning. Subs. Shamelessness.

જોડવાળાં } ઓસ્તાની, ōstâni. See જોડવાળાં
 જોડવાળાં }
 જોડવાળાં } ōstāk,
 જોડવાળાં } gōstāk.

જોડવાળાં ઓસ્તાની, અવસ્તાની, ōstâni, avastâni. નાં
 મદદ, સહાયતા, આશ્રો. Subs. Assistance, help,
 support.

જોડવાળાં ઓસ્તાન્-યદ્મન, ōstân-yadman. વિં ઉંચે
 કીધેલા હાય સાથે; આનેજી કરતું, માફ માગતું. Adj.

With hands uplifted ; entreating ; asking pardon.

૧૨૯૩૫ } ઓસ્તાનીગાન, ઓસ્તીગાન, ōstānīgān, ōstī-
૧૨૯૩૫ } gān. નાં રૈયત, પૃથ્વી ઉપર વસનારા લોકો.

Subs. Subjects ; denizens of the earth.

૨૯૩૫ ઓસ્તાનીગી, ōstānīgī. નાં ઓસ્તવારી, મજ-
બુતી, મજબુત ડેરાવ. Subs. Stability ; firmness ;
a strong resolution.

૧૨૯૩૫ ઓસ્તાન, ōstān. નાં બરસા બરેલા આદમીઓ,
ઈમાનદાર પુરૂષો ; નેક નઈઅતવાલાઓ, દીઆનતદારો, નીતિ-
વાંનો, એલમવાળા માણસો. Subs. Trustworthy
persons ; faithful men ; men of good inten-
tions ; conscientious ; virtuous men ; learned
persons.

૧૨૯૩૫ ઓસ્તાન, અવસ્તાન, ōstān, avastān. See ૧૨૯૩૫
ōstān.

૧૨૯૩૫ હોસ્તાન, hōstān. નાં ઉંબર ; બરસો, વિશ્વાસ, નેક
નઈઅત, ઈમાનદારી, નીતિ. Subs. The threshold ;
confidence ; trust ; a good intention ; faithful-
ness ; morals.

૨૯૩૫ } અવસ્તાક, avastāk. નાં અવસ્તા બાષા, જરથોસ્તી-
૨૯૩૫ } ઓનાં ધર્મપુસ્તકોની પવીત્ર બાષા. Subs. The
Avesta ; the sacred language of the religious
books of the Zoroastrians.

૨૯૩૫ ખીસ્તાક, khīstāk. વિં દુઃખી દીલવાલું, કંટાળેલું,
જખમી થયલું. Adj. Of an afflicted heart, dis-
gusted, wounded.

હોસ્તાવ, hōstāv. નાં રંજ, નુકસાન, ઈજા. Subs. Pain, affliction, injury, molestation.

હોસ્તાવગર, hōstāvgar. નાં રંજ—નુકસાન—ઈજા પોહિંઆડનાર. Subs. One who inflicts pain ; one that does harm ; one that molests.

ઉસ્તાદ, ustād. નાં શીક્ષક, ગુરૂ, શીખવનાર, તાલીમ—કેલવણી આપનાર, દાનાવ શખ્સ. Subs. A teacher, an instructor, a tutor, a preceptor, a sensible man. Per. اُستاد, استاد

એસ્તાદ, હેસ્તાદ, êstād, hêstād. ક્રિં ઉઠયો, ઉભો રહ્યો, અડો થયો. V. Got up ; rose up ; stood up. Comp. Av. اُستاد, استاد, Per. اُستاد

એસ્તાદન, êstādan. ક્રિં ઉભું રેહેવું, અડું થવું, સ્થીર રેહેવું, ઉઠવું. V. To stand, to get up, to remain motionless. Comp. Av. Rt. اُستاد = Sans. स्था = Per. اُستاد

અન્-સેત્હમ, an-sêtham. વિં જુલમ—અસ્તી—સેતમ વિનાનું. Adj. Free from tyranny—oppression—violence.

અવસ્તામ, avastām. See ઓસ્તાની, અવસ્તાની, ôstānî, avastānî ; and also see હોસ્તાન, hōstān.

અવસ્તામ, avastām. નાં લાચારી, મુક્કલેસી, ગરીબાઈ ; બંદોબસ્ત, ઠેકાવ. Subs. Helplessness, poverty, indigence, management, arrangement, determination.

ઓસ્તામ, ôstām. નાં વિશ્વાસ, બરૂશો, એકીન, મદદ, શાહેતા. Subs. Confidence, trust, faith, assistance, help. Comp. Per. اُستام

જેસ્તાર, khêstâr. See હોસ્તાર hôstavgar.

હુ-દીદાર, hu-dîdâr. વિં યુબ સુરત, નેક એહરાનું.
Adj. Beautiful, of elegant features. Comp.
Per. خوب دیدار

હોસ્તાર, hôstâr. નાં નુકસાંન, જાન, ગેરકાયદો,
દોષો, પીડા. Subs. Harm, injury, disadvantage,
loss, trouble, distress.

અન્-સતે, an-satê. વિં ટોણુ—પ્રજા—જત વિનાનું.
Adj. Having no subjects—tribe—caste.

હુ-સતે, hu-satê. નાં બલો ટોણો—કોમ—પ્રજા—જત.
Subs. A good nation—tribe—people—caste.

એસ્તી, ઓસ્તી, êstî, ôstî. નાં બાવં સ્થીરતા,
મક્કમપણું, મજબુતાઈ, એકીન, દયાનતદારી, ઢગલો,
બાંહે. Abst. Subs. Stillness, firmness, stabi-
lity, faith, conscientiousness, a heap, the sleeve
of a garment. Comp. Per. استی

અંગીદી, angidî. નાં બાવં દોલતમંદી, તવંગરી,
દ્રવ્યતા, તવાનાઈ. Abst. Subs. Richness, wealthy
state, opulence, easy circumstances.

ઓસ્તીઆન, ઓસ્તીગાન, હોસ્તીઆન, ôstîân,
ôstîgîân, hôstîân. નાં બંધે દુન્યા; ગેતી
અને મીનોઈ દુન્યા; હસ્તીનો—બંધે દુન્યાને પેદા
કરનાર; તમામ શક્તી રાખનાર, તારીફ, વખાણ, બક્ષનાર,
કારીગર, પંડીત, પેદા કરનાર, પેશો કરનાર. Subs.
Both worlds (this material world and the
spiritual world); the Giver of existence; the
Creator of both worlds; All-powerful; praise

eulogy ; a good workman ; a scholar ; a learned man ; the Creator ; a professional man.

એસ્તશની, ઓસ્તશની, êstashnî, ôstashnî. નાં
ભાવં ઉઠવું, ઉભું રહેવું, ખડું થવું, સ્થીરતા. Abst. Subs.
Getting up ; standing up ; standing upright ;
steadiness.

ઓસ્તબાર, ઓસ્તીગાન, હોસ્તબાર, હોસ્તીગાન, ôsta-
bâr, ôstîgân, hôstabâr, hôstîgân. વિં
સાર્યા, સત્યતાવાલા, વિશ્વાસુ, હુશ્યાર, ચંચલ,
કાબેલ, ઉસ્તવાર. Adj. Honest, true,
faithful, confidential, intelligent, clever, firm.
Comp. Per. استوار

ઓસ્તી, ôstî. વિં મક્કમ, સ્થીર, મજબુત. Adj.
Firm, steady, settled, strong. Abst. Subs.
Vigilance.

ખસ્તી, khastî. નાં સખતી, મુશ્કેલાઈ. Subs.
Hardship, difficulty. Pâz. ۴۳۰۰۰۰

ઓસ્તીગાન, ôstîgân. નાં રાહ, રસ્તો, ખુશી,
હુશિયારી, પ્રવીણતા, ફેસલો કરનારા, ટીકા, ખબ-
રદારી, કાબેલીઅત, વિદ્વાન, કારીગર, તાકાત,
શક્તિ, ખલકના લોકો, ખોદા, વિશ્વાસ, ખોલાસો,
પૃથ્વી, ખોખેદો, પરહેજ ગારો, રૈયત, આબાર, ઉપકાર.
વિં પૂર્ણ, મજબુત, ઉસ્તવાર. Subs. A way ; road ;
pleasure ; proficiency ; cleverness ; one who
decides ; settles ; a commentary or comment ;
intelligence ; cleverness ; a learned man ; a
good workman ; power ; strength ; people of

the world ; God ; confidence ; explanation ; the world ; *Mobeds* ; devout persons ; subjects ; obligation ; favour. Adj. Perfect ; strong ; firm. Pâz. مستقیم

مستقیم } ઓસ્તીગાની, *ôstîgânî*. નાં વિશ્વાસ ; બરેશો
 مستقیم } રાખવો ; પુરાપણું ; લોકો ; પાયદારી ; હસ્તી
 ધરાવનારું, હુન્ના. Subs. Confiding in ; trusting ;
 perfection ; people ; stability ; having an exist-
 ence ; the world.

مستقیم હેસ્તશની, *hêstashnî*. વિં હસ્તી—હયાતીને
 લગતું. Adj. Pertaining to existence—being.

مستقیم ઓસ્તીગાનીહેદ, *ôstîgânîhêd*. કિં વિશ્વાસ
 —બરેશો રેહેછે. V. Has confidence in.

مستقیم અન્સ્તીગાન, *anstîgân*. વિં રોશની વિનાનાં,
 અંધારાવાલાં, દોજખી. Adj. Destitute of light ;
 dark ; residing in hell.

مستقیم ઓસ્તીગાન્-દાશ્તાન, *ôstîgân-dâshtan*.
 કિં આભાર—ઉપકાર માનવો. V. To thank ; to
 express gratitude for favour or kindness.

مستقیم ઓસ્તીગાન્-કારી, *ôstîgân-kârî*. નાં બંદ-
 ગીતુ કામ. Subs. Act or office of prayer.

مستقیم } ઓસ્તીઆન્-તર, ઓસ્તીગાન્-તર, *ôstîân-tar*,
 مستقیم } *ôstîgân-tar*. વિં વધારે પ્રવીણ—દાનલ

مستقیم } —પીછાન કરનાર ; વધારે લાએક—વિશ્વાસુ—
 ઈમાનદાર. Adj. More proficient—excellent—
 discriminating ; more worthy—faithful—trust-
 worthy.

જગત્તો ઓસ્તીક-ગાહ, *óstík-gāh*. નાં અલકત, પેદાયશ, વસ્તી. Subs. The whole world; creation; existence.

જગત્તો ઓસ્તીગીહા, *óstígíhā*. નાં અલકતના લોકો. Subs. People of the world.

જગત્તો ઓસ્તીક-તર, ઓસ્તી-તર, *óstík-tar, óstí-tar*.
જગત્તો } વિં વધારે મજબુત—મક્કમ—ઉસ્તવાર—ઠકાડિ
Adj. More strong—firm—stable—durable.

જગત્તો એસ્તીન, ઓસ્તીન, *éstín, óstín*. વિં સ્થીર, પાયદાર, મક્કમ, ઠકાડિ. Adj. Fixed, permanent, steady, lasting.

જગત્તો ઓસ્તીનંદ, *óstínand*. કિં તેઓ ઉઠાડેછે—ઉભું રાખેછે—મજબુત કરેછે. V. They raise—lift up—set up—strengthen.

જગત્તો ઓસ્તેદ, એસ્તેદ, *óstéd, éstéd*. કિં ઉઠે, ઠરે, સ્થીર રહે. V. May rise—become fixed—steady.

જગત્તો ઓસ્તેમ, *óstém*. See જગત્તો } *óstiān*.
જગત્તો } *óstígān*.

જગત્તો અગુસ્તે, *agústé*. નાં ધુનરી. Subs. Trembling; tremor. Comp. Av. ગુસ્તે

જગત્તો } અ-વસ્તે, a-vasté. કું વિં નહીં બાંધેલું, છુટું, આપ-
જગત્તો } ખત્યાર, ચુઠાએલું, પીખાએલું. Part. Adj. Not bound—tightened; loosened from; independent, ransacked, dishevelled, spoiled. Comp. Per. નાસ્તે

જગત્તો એસ્તે, ઓસ્ત *ésté, óst*. See જગત્તો *éstín, óstín*.

११३३ ओस्ते, ôstê. See ११३३ hôstân.

११३३ ओस्तर, ôstar. वि० बभुं नेक, बभो वीद्वान—प्रवीण, उदायवालो. Adj. Very virtuous—learned—proficient—sensible—sagacious.

११३३ जेस्ते, khêstê. भू० कृ० वि० नभमी थयलुं, लोही धुहान थयलुं, घाह पडेलो. Past Part. Adj. Wounded; bleeding; hurt. Comp. Per. خسته

११३३ सुस्ते, sustê. वि० आलसु, अयासी, नीरवोगी. Adj. Lazy, pleasure-seeking; indisposed to labour; destitute of employment or business.

११३३ ओस्तवा, ôstavâ. वि० जेसक, संशय विनालुं. Adj. Undoubted, free from suspicion.

११३३ सुस्त-जेस्तनी, susta-êstashnî. वि० सुस्त हालतवालुं, आलसु, नककई. Adj. Being in an indolent state; lazy; feeling no anxiety or care respecting anything.

११३३ खुस्तुहीदन, khustuhîdan कि० नककी—तेहेकीक करलुं, वानजी युकाहो लाववो. V. To settle; to authenticate; to come to a just decision.

११३३ ओस्तवानीदन, ôstavânîdan. कि० जेसक थलुं, अइसादार—ईमानदार थलुं. V. To be doubtless; to be confident—faithful.

११३३ ओस्तवान, ôstavân. वि० अइसादार, ईमानदार, भनभुत, सोदनाई, काबिल, पुरवीण, ओशतवार, राशत. Adj. Trustworthy; faithful; strong; committing to the charge of; competent; proficient; accomplished; firm; true. Per. استوان

ઑસ્તવાર, ઑસ્તોવાર, ôstavârân, ôstô-
vârân. નાં અનેકવચન. Subs. Plur.

See ઑસ્તાવ ઑstavân.

ઑસ્તોદાન, ôstôdân. નાં મુવેલાંના હાડકાં મુક-
વાની જગા. Subs. A repository for the bones of
the dead. Per. استودان, استودان

અવસ્તાનશની, avastanashnî. વિં છ આદતી,
વધારો, પુશ્કલપણું. Subs. Increase; surplus;
abundance.

ઑસ્તોબાની, ôstôbânî. નાં બાવળ એકીનદારી,
વિશ્વાસ, એકીનદારીથી રહેવું. Abst. Subs. Fidelity;
confidence; living conscientiously.

ઑસ્તોબાર, ઑસ્તવાર, હોસ્તવાર, ôstôbâr, ôsta-
vâr, hôstavâr. See ઑસ્તાવ ઑstavân.

ઑસ્તોબારી, ôstôbârî. નાં ઈતબાર, ભરૂંશો,
ઈમાનદારી; મજબુતી; બરથારવાલી બાઈડી.
Subs. Confidence, trust, faithfulness; stability;
a married woman. Per. استواري

ઑસ્તોબારીદન, ôstôbârîdan. ક્રિં મજબુત
—એશક થવું. V. To be firm—strong; to be sure
—doubtless.

ઑસ્તોબાર્દે, ôstôbârdê. બૂં ફૂં મજબુત—
ઉસ્તવાર—સ્થીર કીધેવું. Past Part. Made strong
—firm—steady.

ઑસ્તોબાર-તર, khôstôbâr-târ. વિં વધારે

સાચું—વાજબી—રાસ્ત. Adj. More true—just—equitable.

ખોસ્તોગીક, khôstôgîk. નાં એકરાર કરવો, કબુલ કરવું. Subs. Acknowledging, assenting to, admitting.

ઓસ્તોબર, ôstôbar. See ઓસ્તાવં ôstavân.

અન્દીદન, andîdan. કિં તાઝુબ—અચરત થવું, અંગાવવું, મોહીત થવું, પરીશાન થવું; આલસુ થવું; નીસું થવું. V. To be astonished—amazed; to send for; to be enamoured; to be disturbed in mind; to be sluggish; mean. Per. اندیدن

અન્-દીદન, an-dîdan. કિં નહીં જોવું—નજર કરવી, અખાડા કરવા. V. Not to see—look at; to connive; to evade. Comp. Per. نادیدن

અન્એદન, anêdan. કિં તેજ વખતે કરવું, તાઝુબ કરવું; અચરત કરવું. V. To do (a thing) at the same time; to amaze; to astound.

આનીદન, ânîdan. See અન્દીદન andîdan. કિં અંગાવવું. V. To send for.

ઓસ્તન, એસ્તન, ôstan, êstan. કિં ઉભું રહેવું, ઉઠવું, ટકવું, પાયદાર—મજબુત રહેવું, સંગીન થવું. V. To stand; to get up; to last; to be steady—firm—solid.

ખન્દીદન, khandîdan. કિં હસવું; હસી કાઢાડવું. V. To laugh; to ridicule. Per. خندیدن

ખુસ્તન, khustan. કિં પઢવું, બણવું, ખંદગી કરવી,

ચાહવું. V. To read, to learn, to study, to pray, to recite, to love, to like.

૧૧૭૩૫ ખોસ્તન, khôstan. ક્રિ० ઉઠાવવું, ચાહવું, ઈચ્છવું, પસંદ કરવું; પુછવું, માગવું. V. To raise, to lift up, to love, to desire, to wish, to choose, to ask, to demand. Comp. Per. خواستن , خوستن

૧૧૭૩૬ હવસ્તન, havastan. ક્રિ० બંધ કરવું, કેદ કરવું, કબજામાં રાખવું, સ્વાધીન કરવું. V. To shut up; to close up; to imprison; to take possession of; to intrust.

૧૧૭૩૭ હુદીદન, hu-dîdân. ક્રિ० સારી રીતે જોવું, તપાસવું, ધ્યાન આપવું, દુરંદેશો કરવો. V. To see well; to examine; to pay attention to; to foresee. Comp. Av. હ + દ

૧૧૭૩૮ હેચીદન, héchîdan. ક્રિ० સુકાર્થ જવું, સુકકું થવું. V. To become dry; to dry up. Av. Rt. ૧૭ = Sans. સિચ્.

૧૧૭૩૯ ઓસ્તુક, ôstuk. વિ० કૌવતમંદ, શક્તીવાન, એરાવર, સારી હાલતમાં. Adj. Powerful, strong, able; well-to-do; well off.

૧૧૭૪૦ ઓસ્તોગી, ôstôgî. ના० સંપત્તિ, શક્તી, કૌવત. Subs. Opulence; power; strength.

૧૧૭૪૧ } ઓસ્તગી, ઓસ્તોગી, ôstagi, ôstôgî. ના०
૧૧૭૪૨ } ભાવ० ઉઠાવવું, માથે લેવું, એખમ ખેડવો, ઉસ્તવારી, મજબુતી. Abst. Subs. Raising up; lifting up; undertaking; running a risk; stability; firmness.

ખુશાલુખ ખેસ્તેગી, khêstêgî. નાં ભાવં ઈજ પોહોચાડવી,
ખુશાલુખ દીલ દુઃખવવું, દુઃખી કરવું, દુઃખ દેવું, તુકસાન
કરવું, બીહીવડાવવું. Abst. Subs. Tormenting;
wounding one's feeling; afflicting; doing in-
jury; frightening.

ખુશાલુખ ખુસ્તોકીક, khustókîk. નાં સાહાદ—આવાજ
કાઢવો, મોટેથી બોલવું. Subs. Calling out; lifting
up the voice; speaking loudly.

ખુશાલુખ ઓસ્તોફરીદ, હોસ્તોફરીદ, ôstôfarîd, hôstôfarîd.
નાં આનંદાનથી ઉતરેલી ફરજ, કાયમ સવાબ, ફરજ અદા
કરવી, સવાબ ચાલુ રાખવો, મુકરર કરેલો સવાબ, પોતાના
આનંદાનના સવાબના કામ કરવામાં ઉસ્તવાર રહેવું; દીનના
ફરમાનો બજાવવા તથા નેક કાંમો ઉપર કોશિશ કરવી. Subs.
Hereditary obligation; continual deeds of
religious merit; fulfilling one's duty; continu-
ing deeds of religious merit; deeds of religious
merit enjoined by the house or family; being
foremost and staunch in acts of religious merit;
fulfilling the commandments prescribed by the
religion and endeavouring to promote deeds of
virtue.

ખુશાલુખ ઓસ્તોફરીદન, હોસ્તોફરીદન, ôstôfarîdan,
hôstôfarîdan. ક્રિં પોતાની ફરજ કરવી, આનંદા કરવી,
ફરજ અદા કરવી, સવાબ ચાલુ રાખવો. V. To do
one's duty; to vow; to discharge one's duty;
to continue deeds of religious merit.

ખુશાલુખ ઓસ્તોર્દન, ઓસ્તર્દન, ôstôrdan, ôstardan. ક્રિં
ખોડવું, છોલી કાઢાડવું; કાપવું; રદ કરવું, પતિત

કરવું. V. To shave; to scrape; to cut off; to cancel; to purify. Per. ستردن

૧૭૧૭૭૭ } ઓસ્તોદે, ઓસ્તેદે, ôstôrdê, ôstardê. બૂં ૬૦
 ૧૭૧૭૭૭ } ઓડેલું, ઓલી કાઢોડેલું; કાપેલું; છેડી કાઢોડેલું;
 ૨૬ કીધેલું. Past Part. Shaven; scraped; cut
 off; erased; cancelled. Per. استرده, سترده

૧૭૭૭૭ અ-વસ્તે, a-vastê. વિં બદલું નહીં થયલું, નીર્મલ,
 સોઝું, અરાખ થયા વિનાનું. Adj. Not muddled;
 void of dirt or impurity; clear, pure; not
 spoiled.

૧૭૭૭૭ એસ્તે, êstê. બૂં ૬૦ સ્થીર થયલું, થંબ રહેલું, ઉભું
 થયલું, ખોલું કીધેલું. Past Part. Composed,
 settled, erected, made open. Comp. A. Rt.
 -સ્થ = Sans. स्था. Per. ایستادن

૧૭૭૭૭ ખુસ્તે, khustê. બૂં ૬૦ બરડેલું. Past Part.
 Ground coarsely or roughly.

૧૭૭૭૭ હોસ્તે, hôstê. નાં હુશિયારી, ચાલાકી. Subs. In-
 telligence; cleverness.

૧૭૭૭૭ હુ-દીદે, hu-dîdê. વિં સારા દેખાવનું, સુખસુરત.
 Adj. Of elegant features; beautiful.

૧૭૭૭૭ હુ-દીદ-તુમ, hu-dîd-tum. વિં ઘણા સારા દેખાવનું;
 ઘણુંજ સુખસુરત. Adj. Of most elegant features;
 most beautiful.

૧૭૭૭૭ } ઓસ્તફરીદ, ôstafarîd. See ૧૭૭૭૭ ôsto-
 ૧૭૭૭૭ } farîd.

૧૭૭૭૭ ઓસ્તફરીદન, ôstafarîdan. See ૧૭૭૭૭
 ôstôfarîdan, hôstôfarîdan.

૧૭૭૭૭ ઓસ્તર, ôstar. નાં મૂર્ચની રોશની શરૂ થવાની દીશા;

ઉગમણ—પૂર્વ દીશા. Subs. The part of the horizon where the sun rises ; the east. Comp. Pehl.

𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀

𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀 ઓસ્તરસ્તાન, ôstarastân. નાં અચરનો તબીલો. Subs. A stable for mules. Comp. Per. استر and Sans. स्थान.

𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀 ઓસ્તરેદ, ôstarêd. કિં ભુલ કરે, વીશરી અથ, અતા ખાય. V. May err ; may forget ; may be in error.

𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀 ઓસ્તરીદન, ôstarîdan. કિં યાદ નહીં રાખવું, ભુલી જવું, યાદદાસ્તમાંથી જવું રેહેવું. V. Not to remember ; to forget ; to lose memory of.

𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀 ઓસ્તરે, ôstarê. નાં અસ્તરો, કાપવાનું હથિયાર, 𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀 છુરી. Subs. A razor ; a cutting instrument. Per. استر ; Comp. Pehl. 𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀, Av. 𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀

𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀 ઓસ્તરે-તેઘ, ઓસ્તરે-તવાન, ôstarê-têgh, 𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀 ôstarê-tavân. નાં ધારદાર અસ્તરો ; તીક્ષ્ણ છુરી. Subs. A sharp razor, a knife having a very thin edge.

𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀 ઓસ્તરકતીઆ, ôstarkatyâ. નાં આતશનું પાતણં, આકરંગાનીર્ક, (આએ બોલ ઓએમયકની ફરહગ મધે આવેલો છે, અને એનો અવશતા બોલ 𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀 કરી મુકેલો છે). Subs. A censer ; a vase or pan in which incense is burned. (This word occurs in an old Zend-Pehlvi Glossary, called *Oêm-yak*, and its Avesta equivalent is 𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀)

𐬵𐬀𐬎𐬎𐬭𐬀 હુસ્પોર્ગીની, huspôrgîni. વિં સારી રીતે પૂર્ણતા-

વાણું, કાંઈબી ચીજની અવશ્ય વિનાનું. (જાનકીજીવન નો બગદેલો આકાર). Adj. Having sufficient competency; very well-off; wanting nothing. (Corrupt form of જાનકીજીવન)

જાનકીજીવન અન્-સતર્દ, an-satard. વિ० સુસ્તી વિનાનું, ઉદ્યોગી, મેહનતું, કસાયણું. Adj. Free from idleness; industrious; hardworking; experienced; skilled.

જાનકીજીવન ઓસ્તર્દ, ôstardê. See જાનકીજીવન } ôstôrdê,
જાનકીજીવન } ôstardê.

જાનકીજીવન ઓસ્તર્દન, ôstardan. See જાનકીજીવન ôstôrdan.

જાનકીજીવન ઓસ્તર્દ, ôstardê. See જાનકીજીવન } ôstârê.
જાનકીજીવન }

જાનકીજીવન અન્-સેપાસ, an-sépâs. વિ० નીમકહુરામ, અવગ્ર-
હીર્ષ, અસંતોષ, નાસખર; ઉતાવળીર્ષ, હુવેરૂં આવરૂં. Adj.
Ungrateful; thankless; discontented; impa-
tient; hasty; bewildered. Comp. Per. ناسپاس

જાનકીજીવન } હુ-સેપાસ, hu-sépâs. વિ० સારી રીતે આભાર
જાનકીજીવન } માનનાર—શોકર ગુજરી કરનાર—સજુરીવાલા.
ના० ખોદાતાલાનાં નામોમાંનું એક નામ. Adj. Sufficient-
ly thankful—grateful—patient. Subs. One of
the names of God.

જાનકીજીવન અન્-સેપાસાન, an-sépâsân. Plur. of જાનકીજીવન
an-sépâs, which see.

જાનકીજીવન } હુ-સેપાસાન, hu-sepâsân. Plur. of જાનકીજીવન
જાનકીજીવન } hu-sépâs, which see.

હુ-સેપાસ-તર, hu-sépâs-tar. Compar. Adj. of હુ-સેપાસ, hu-sépâs, which see.

અંદ-ચંદ, and-chand. વિં કેટલાએક ; થોડુંએક. કિં અં થોડાંક પ્રમાણમાં. Adj. Some ; in a small quantity or number. Adv. In some proportion. Comp. Av. હંદ, હંદ = Per. ہند

અંદાજે, andâjê. નાં પ્રમાણ, હદ, નીયમ, રીત તરીકો. Subs. Proportion ; limit ; a rule ; law ; way ; mode ; custom. Comp. Per. انداز

ઓસ્પુરીક, હુસ્પુરી, ôspurîk, huspurî. વિં કમિલ, તમામ, ઉમેદ રાખવી. નાં એકવીસ નુસ્ક ; સારી મનશની—દિલ ; સાદું કરવું ; ઉમેદ રાખવી, સચુન પાલવો. Adj. Accomplished ; entire ; full of. Subs. 21 Nusks ; a good intention—heart ; making a bargain ; entertaining hope ; to observe a promise.

ઓસ્પર, હુસ્પર, ôspar, huspar. કિં આજ્ઞાં પાંથરી નાખ, બીધાવ. V. Imper. Spread—stretch out. Av. હુસ્પર

હુરુસ્પુરી, huruspurî. નાં બિતર, અંદરખાંતું, ગર્ભસ્થાન. Subs. The heart ; the innermost part ; the inside ; the womb. See હુરુસ્પર, હુરુસ્પર, hurusparâ, huraspara.

હોસ્પર્દન, hôspardan. કિં રગડવું, ફેલાવવું. V. To press and rub roughly ; to spread, to diffuse.

અન-બીમ, an-bîm. વિં બચ—ધાસ્તી—ફીકર—

ચીંતા વિનાનું, હીમતવાન, બહાદુર. Adj. Fearless; dauntless; free from anxiety—dread; courageous; bold. Comp. Av. *𐬨𐬀𐬯𐬭𐬀𐬎𐬌*, Per. *بی بیم*

ફૂલ હંગામ, hangâm. નાં વખત, રૂતુ, મોહસમ. Subs. Time; season; a recurrent period. Per. *هنگام*

ફૂલ હુ-દહ્માન, hu-dahmân. વિં નેક દહમને લગતું, દહમ નામના કુરેસ્તાને લગતું. Adj. Pertaining to the good *Dahm* (name of an angel). Av. *𐬨𐬀𐬯𐬭𐬀𐬎𐬌 + 𐬀*

અનુદેમાની, andêmânî. નાં મજલેસ, સભા,
મંડલી, અંજુમન. દ્વિં અં આખેરશને વખતે.
વિં વગર મકાનનું. Subs. An assembly, meeting, a congregation, a community. Adv. At the end of time, at the time of futurity. Adj. Homeless, without any residence.

અંદામાન, andâmân. નાં શરીરના ભાગો, બદનનાં સંધાઓ. Subs. Limbs—members of the body. Comp. Av. *𐬨𐬀𐬯𐬭𐬀𐬎𐬌*, Per. *اندام*

અન-દમાન-તુમ, an-damân-tûm. વિં અતીશય કવેલાનું, ઘણું કવખતનું. Adj. Superl. Most inopportune; most unseasonable.

હુ-દમાન-તુમ, હુ-જમાન-તુમ, hûdamân-tûm, hû-jamân-tûm. વિં ઘણું વખત સરતું—ઠાંકણા સરતું—ખર વખતનું. Adj. Superl. Most opportune—seasonable—well-timed.

અવીમામ, avîmâm. નાં અવિમામ ઈઆને ખાર તેર વરશની છોકરી એક મરતબે આતરીનો તાર કાંતી શકે તેટલી

લંબાઈ. Subs. *Avimām*, i.e., a length equal to that of thread or twist which a girl of 12 or 13 years can spin at a stretch. Comp. Av. ૬૪૬-૩૩

અન્નિમીહા, anbmīhā. કિં અં વગર ધાસતીએ, ડરવા વિના, સોખાઈથી ; એપરવાહીથી. Adv. Fearlessly ; undauntedly ; impudently ; regardlessly.

અન્નિન, anbn. વિં આંધળું, નહીં જોતું, જેની જોવાની ઈંદ્રી નહીં હોય તે. Adj. Blind ; not seeing ; destitute of sight.

હુયદ્મની, hu-yadmanī. વિં સારા હાથવાળું. હાથની ચાલાકીવાળું ; સારા ઠેકાવાળું, સારા દમામ—રોબવાળું. Adj. Of good hands (*lit.*) ; skilled to use the hands with ease ; of good support ; displaying —pomp—grandeur.

અંગીર, angīr. નાં દરાખ, દ્રાક્ષ. Subs. A grape, raisin. Comp. Pehl. ૧૫૫

અન્-સર, an-sar. વિં છેડો—આખેરી વિનાનું ; અધુરું ; સરદાર—વડા—મુખ્ય વિનાનું. Adj. Endless ; in-terminable ; imperfect ; having no leader—chief—head. Comp. Av. ૬૪૬-૩૩, Per. ૧૫૫

હુસરાઆન, husarāân. નાં સસરો. Subs. A father-in-law.

અવે-બરહમ, avê-barham. વિં લેખાશ—પોશાક—વસ્ત્ર વિનાનું. Adj. Having no clothes on ; unclothed ; bare.

હુ-સરી, hu-sarī. નાં નેક સાહેબી—સરદારી—

હકુમત—પાદશાહી. Subs. Good authority—sway—command—rule.

𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥, khusrô. નાં પાદશાહ, હકુમત બોગવનાર, હોકેમ, સત્તા ચલાવનાર; એક પાદશાહનું નામ. Subs. A king; a ruler; a governor; one who exercises power over others. Comp. Av. 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌𐬎𐬎, Per. خسرو

𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥, husru. નાં નક્ષત્ર, સેતારાનો જુમખો. Subs. A constellation; a cluster of stars.

𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥, khusrôb. નાં See 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 khusrô.

𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥, husravang. નાં કેયુસરો પાદશાહ જેણે પોતાના બાપ સીઆવક્ષનાં કીનામાં અકરાસીઆબને માર્યો હતો; એક પહાડનું નામ છે. Subs. *Kaikhosru*, an Irânian king, who killed *Afrâsyâb* to avenge the murder of his father (*Syâvakhsh*); name of a mountain. Av. 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬎𐬌𐬎𐬎𐬌𐬎

𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥, husrôb. નાં સારો—વિવેક બરેલો—સખુન, મધુરવાણી, નેકનામી, વખણાયલો પુરુષ, નોશીરવાંન આદેશ પાદશાહનું અસલ નામ. વિં નેકનામી બરેલું, ખુબસુરત, સુંદર, માન પામેલું. Subs. A good—sensible word; sweet speech; a good name; fair fame; a famous person; original name of Naushirvân the Just. Adj. Famous; beautiful; elegant; respected.

𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 }
𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 } 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥, 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥, khusrôbî, husrôbî. See
𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 } 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 husrôb.

પ્રસંગ પ્રસંગ ખુસરોબીનીનદ, હુસરોબીનીનદ, khusrôbînînad, husarobînînad. ક્રિ० સારો સચુન—મધુરવાણી બોલે, નામદાર થાય, કીર્તિ મેલવે. V. May speak a good word; may deliver a sweet speech; may become famous; may acquire glory.

પ્રસંગ પ્રસંગ હુ-સરોબી-તર, hu-sarôbî-tar. વિ० વધારે નેકનામી—કીર્તિવાણું. Adj. More famous—glorious—illustrious

પ્રસંગ પ્રસંગ હુ-સરોબે, hu-sarôbê. ના० સારો ચેહરો, ખુબ-સુરત દેખાવ. Subs. A good face; an elegant feature.

પ્રસંગ પ્રસંગ હુ-સરોબી, hu-sarôbî. ના० સારી કીર્તિ, નેકનામી, વખાણ, સ્તુતી. Subs. Fair fame; celebrity; praise; eulogy. Comp. Av. પ્રસંગ પ્રસંગ

પ્રસંગ પ્રસંગ ખુસુબતર, khusrubtar. See પ્રસંગ પ્રસંગ hu-sarô-bîtar.

પ્રસંગ પ્રસંગ હુ-સરોબે, hu-sarôbê. વિ० સારા—વિવેકી શબ્દ વાપરનાર; મધુરવાચાવાણું. Adj. Speaking good-sensible words; sweet-tongued.

પ્રસંગ પ્રસંગ હુ-સ્રોબતુમ, husrôbtum. Superl. Adj. of પ્રસંગ પ્રસંગ husrôb, which see.

પ્રસંગ પ્રસંગ હુ-સરોબ-તર, hu-sarôb-tar. See પ્રસંગ પ્રસંગ hu-sarôbî-tar.

પ્રસંગ પ્રસંગ હુ-સરોબ, hu-sarôb, another form of પ્રસંગ પ્રસંગ husrôb, which see.

અવસર્દન, avsardan. ક્રિ० લેઈ જવું, ઉઠાવવું. V.
To carry; to lift up.

અન્દુ

અન્દુ, andû. વિ० થોડુંક; કાંઈક. Adj. Some-
what a little, some. Comp. Pehl. ^{અન્દ}અન્દ, Per.

અન્દ

અન્દો, અન્દોહ, andô, andôh. નાં ખલાષો, ગમ-
ગીની, નાચુશી, સોગ; અદેખાઈ. Subs. Grief;
sorrow; displeasure; mourning; jea-
lousy. Per. ^{અન્દ}અન્દ, ^{અન્દ}અન્દ

અવા, avâ. શબ્દો અં સાથે, એકાથલું. Prep.
With; along with; joined; united.

અવીન, અબીન, avîn, anbîn. વિ० અપંગ, નહી
એનારં, અનદેખઈતું, છુપું, એમાલુમ, અંધકાર, અંધાપો.
Adj. Blind; not seeing; unseen; con-
cealed; imperceptible; unknown. Subs. Blind-
ness; darkness; ignorance. Av. ^{અવ}અવ + ^{અવ}અવ

અવીન, avîn. વિ० તે માફક, નાલાયક. ક્રિ० અં એટ-
લુંતો, એવી રીતેનું. Adj. Similar to that; un-
worthy. Adv. So much; in such a way.

હન્દુ, handû. નાં હિંદુસ્થાન. Subs. India.
Comp. Av. ^{હન્દ}હન્દ = Sans. ^{સિન્ધુ}સિન્ધુ = Per. ^{હન્દ}હન્દ

હુબો, hû-bô. નાં શુશબો, સારી સુગંધ. Subs.
Fragrance; grateful odour or perfume. Comp.
Av. ^{હુબ}હુબ = Per. ^{હુબ}હુબ

અવ્યા } અન્-ગવા, અન્-ગવાહ, an-gavâ, an-gavâh. વિ
અવ્યા } ગવાહી—શાઅશી વગરનું. Adj. Having no
witness—evidence—testimony.

અવ્યા અન્દોહ, andôh. See ૪૪, અવ્યા andô, andôh.

અવ્યા અન્-અના, an-banâ. ક્રિં અં અસુસન નહીં. Adv.
Not especially—particularly.

અવ્યા અંબુઈ, anbûi. વિં વાશ મારનું. Adj. Stinking.

અવ્યા } અંબોહ, anbôh. નાં જથ્થો; પુરકલપણું; તેણું;
અવ્યા } સુંગવાની ઈંદ્રી. Subs. A mass; quantity;
abundance; a multitude; the sense of smell-
ing. Comp. Per. انبوہ

અવ્યા અન્-ગવાહ, an-gavâh. See ૪૪ an-gavâ.

અવ્યા અન્દોહ, અન્દોહા, andôh, andôhâ. Plur. of
૪૪, ૪૪, અવ્યા, ૪૪, ૪૪ andô, andôh, which see.

અવ્યા અન્દુહીદન, anduhîdan. ક્રિં ગમ—અલાપો—
સોગ—અકસોસ કરવો. V. To grieve; to mourn;
to feel sorrow—regret. Comp. Per. اندوهيدن

અવ્યા અન્દુહ-ખુરદન, andûh-khûrdan.

અવ્યા See ૪૪ anduhîdan.

અવ્યા અન્બોહીઆન્, anbôhîân. નાં સોગ—ગમ કરનારા
—રાખનારા. Subs. Those that mourn—feel
sorrow.

અવ્યા હુ-બોખશના, hû-bôkhshna. નાં સારી—ઘટતી
બખશેશ. Subs. Well-directed charity—gift.

અવ્યા અન્-ગુનાહ, an-gûnâh. વિં બેગુનાહ, વગર તકશીરનું.
Adj. Innocent; free from guilt. Comp. Per.
بي گناه

१૫૫૫ અ-વીનાક, a-vīnāk. વિં અંધારું, નહીં જોઈ શકનાર —જેનાર, આંધળું. Adj. Dark; destitute of sight; not seeing; blind.

૧૫૫૫૫ } અ-વીનાકીન્, a-vīnākīn. વિં નહીં જોનારું, આં-
 ૧૫૫૭૫ } ધળું, છુપ્યું. Adj. Blind; not seeing;
 ૧૧૫૫૫ } concealed.

૧૧૫૫૫ અન્-ગનાકે, an-ganākē. વિં નહીં વુટનારું. Adj. Not breaking—falling to pieces.

૧૧૫૫૫ અન્દુહ-કુન્, andûh-kun. કિં આજ્ઞાં ગમ કર—
 પકડ. નાં ગમ કરનાર. V. Imper. Grieve;
 bemoan. Subs. One who bemoans.

૧૧૫૫૫ અ-વીનાકી, a-vīnākī. નાં ભાવં અંધાપો. Abst. Subs. Blindness. Comp. Per. نا بينائي

૧૧૫૫૫ અ-વીનાકીન્, a-vīnākīn. See ૧૧૫૫૫ a-vīnākīn.

૧૧૫૭૫૫ અ-વીનાવ્દાક, a-vīnâvdāk. See ૧૧૫૭૫૫ } a-vī-
 ૧૧૫૭૫૫ } nâ-
 ૧૧૫૭૫૫ } kīn.

૧૧૫૭૭૫૫ અ-વીનાવ્દાકી, a-vīnâvdākī. See above.

૧૧૫૭૫ અન્દુખ્ત, andûkht. કિં જૂં એલ્યું. V. Past. Acquired; obtained; collected. Per. اندوخت

૧૧૫૭૫૫ } અન્દુખ્તને, andûkhtanê. નાં જમાત, કોમ, અન-
 ૧૧૫૭૫૫ } જુમન; તીજેરી; નકો. Subs. A com-
 munity; a body of co-religionists; a nation;
 an assembly; a treasury; profit. Comp. Per.

૧૧૫૭૫૫ અન્દુખ્તન્, andûkhtan. કિં સંગેરણું, એકઠું કરણું, اندوختن

મુલીઈ; અરેનાં ગાંઠ; નલી. Subs. A carpet; a bed; bedding; the root of an herb; the knots or joints of a reed; a pipe. Comp. Per. انبب

— ૫૫ હુ-ગોબ, hû-gôb. નાં સારી બાષા—જબાન. Subs. A sweet tongue; a good speech.

— ૫૫ હુ-બોએ, hû-bôê. નાં ખુશબો, ફુલ, ચમખેલી, નરગેશ. Subs. Fragrance; grateful odour; a flower; the jessamine flower; narcissus.

— ૫૫ } હુ-બોદ, hû-bôd. નાં સારી ખુદી, સુગંધ, ખુશબોઈ,
— ૫૫ } લોબાન. Subs. Good sense; grateful odour; fragrance; benzoin. Av. ۛۛۛۛۛۛ

— ૫૫ અન્-દુશ, an-dûsh. વિં બદ નહીં; સારું; આંધ વગરનું. Adj. Not bad; evil; good; having no shoulder.

— ૫૫ અ-વીની, a-vîní. વિં નહીં જોતું, ખરાબ નજર—દરશતી. Adj. Not seeing; having a bad sight—eye.

— ૫૫ હુ-ગોશ, hû-gôsh. નાં સારા—તીક્ષ્ણ કાંન. Subs. Sharp—good ears. Av. ۛۛۛۛۛۛ

— ૫૫ અન્-ગોશેદ, angôshêd. નાં નમુનો, મીશાલ. કિં નમુના પ્રમાણે ડીધું. Subs. A specimen; sample; a simile. V. Formed according to a model.

— ૫૫ અન્-ગોશીદે, angôshîdê. See ૫૫ angôshîdê.

— ૫૫ અન્-ગોશીદન, angôshîdan. કિં ચીતરવું, ચીત્ર પાડવું, અણવું, જુજવું, કેકર કરવી, અંદેશો કરવો, વિચાર કરવો, બીહીવું, નમુનો બનાવવો, નકલ કરવી, સખી પાડવી, કોશેશ કરવી. V. To draw; to delineate; to

know; to understand; to be concerned—solicitous; to think; to fear; to prepare a model; to copy; to portray; to endeavour.

Per. انگوشیدن

૧૧૭૪-૭૫૫ અન્દેશીદન, an- { ૧૧૭૪૭૫૫ } andêshîndan.
dêshîdan. See { ૧૧૭૪૭૫૫ } andêshidan.

૧૧૭૪-૭૫૫ અંગોશીદિ, angôshîdê. નાં નમુનો, મીશાલ, મેલાપ, ખયાલ, દેહશત, વીચાર, અંદેશો, જ્ઞાન; પેવસ્તગી, ગાલેબી. કિં અં એ રવેશે, એક સરખી રીતે, એકસાન. Subs. A specimen; a simile; meeting; idea; fear; thought; anxiety; knowledge; union; overpowering. Adv. In this manner; equally; similarly.

૧૧૭૪-૭૫૫ અન્દેશીદિ, andêshîdê. Past Part. of ૧૧૭૪૭૫૫ andêshîdan.

૧૧૭૪-૭૫૫ હુ-દોશીદિ, hû-dôshîdê. બૂં હું સારી રીતે ચાહેલું, સારો ધ્યાર રખેલું. Past Part. Well liked—wished; well regarded with tenderness of affection.

૫૭૫૧૭૪-૭૫૫ અન્ગોશીદગીહા, angôshîdgîhâ. કિં અં નમુના તરીકે. Adv. By way of a specimen—model.

૫૭૫૫ અન્-એદાન, an-jôdân. વિં જવાન નહીં તે. Adj. Not young.

૫૭૫૫ અ-વીનશ્ન, a-vînashna. નાં બાવં નહીં એવું. Subs. Abst. Not seeing.

૫૭૫૫ } હુ-ગવશને, hû-gavashnê. નાં બાવં સારી વાચા
૧૫૭૫૫ } —વાંણી, સારા સંજુન. Subs. Abst. A good speech.

અંગુષ્ઠ અન્ગોશની, angōshnî. નાં બાવં પડતું, પડી-
જતું. Subs. Abst. Falling; falling down.

અંગુષ્ઠ } અ-વીનશની, a-vínashnî. વિં નહીં એતું; આંધળું,
અંગુષ્ઠ } અરાખ વીચારવાળું. Abst. Subs. Not see-
ing; blind; evil-minded.

અંગુષ્ઠ હુ-ગવશની, hû-gavashnî. વિં સારી વાચાને લગતું;
સારી ગવશનીવાળું. Adj. Pertaining to good words;
speaking good words.

અંગુષ્ઠ અ-વીનશની-ચ, a-vínashnî-cha. વિં નથી બત-
લાવતું; નહીં માલમ પડતું. Adj. Not showing—
exhibiting; not coming to one's knowledge.

અંગુષ્ઠ હુ-ગવશની-તર, hû-gavashnî-tar. Comp.
Adj. of અંગુષ્ઠ hugavashnî, which see.

અંગુષ્ઠ અ-વીનશને, avínashnê. See અંગુષ્ઠ avínashnî.

અંગુષ્ઠ } અંબુદાન, અંબુદન, અંબુજન, anbûdân, anbûdan,
અંગુષ્ઠ } anbûzan. વિં પેદાએશમાં મોજુદ. Adj.
અંગુષ્ઠ } Existing in the creation.

અંગુષ્ઠ હુ-ગોબાન, hû-gôbân. વિં સારો એતાબ—નામ
રાખનારું. નાં અમાસ્ય હકીમનાં બાપતું નામ, હુજુબ. Adj.
Possessing a good title—name. Subs. Name
of the father of Jâmâsp the philosopher;
Haboob. Comp. Av. «هوب» = Per. هوب

અંગુષ્ઠ } હુ-જોદાન, hû-jôdân. નાં સારો—ચપલ જવાન.
અંગુષ્ઠ } Subs. A good—active youth. Comp.
Av. «جوان» = Per. خوب جوان

૧૩૭૫ }
 ૧૩૭૫ } હંદુગાન, હંદુસ્તાન, હંદુકાન, handûgân, handûs-
 ૧૩૭૫ } tân, handûkân. See ૧૧ handu.
 ૧૩૭૫ }

૧૩૭૫ હુ-દોશે, hû-dôshê. વિં સારં ચાહનારં ; પસંદ પડતું.
 Adj. Well-wishing ; agreeable ; pleasing.

૧૩૭૫ હુ-દોશે-તર, hû-dôshê-tar. Comp. Adj. of
 ૧૩૭૫ which see.

૧૩૭૫ } અંગોશ્ત, એરેઝદ, અંગોસ્ત, angôsht, érézad,
 ૧૩૭૫ } angôst. નાં આંગણું, આંગલ, પગનું આંગણું.
 Subs. A finger ; an inch ; a finger's breadth ;
 a toe. Av. ૧૩૭૫ = Sans. અङ्गुष्ठ = Per. انگشت

૧૩૭૫ અંગુશ્ત્રી, angûshtrî. નાં અંગુઠી, વીઠી. Subs.
 A thimble, a ring. Per. انگشتری

૧૩૭૫ અંબોબ, ambôb. નાં ફરશ, બીછાંણું. Subs. A
 carpet ; bedding ; a bed.

૧૩૭૫ અન્દોહ, andôh. નાં હીંદુ ; અફસોસ, ગમ, સોગ.
 Subs. A Hindoo ; sorrow ; grief ; mourning.
 Per. اندوه , اند

૧૩૭૫ અન્બુસ, anbûs. વિં અહેર, પ્રગટ, ખોલ્યું. નાં
 એક જાતનો ખેવો. Adj. Manifest, public, clear.
 Subs. A kind of fruit. Comp. Per. انبوس

૧૩૭૫ હુ-જાંદી, hû-jandî. નાં બાવં સારી હંદગી.
 Abst. Subs. Good existence—life.

૧૩૭૫ હુ-બોદી, hû-bôdî. નાં સારી બોએ, યુશબોઈ. વિં
 યુશબોઈ વાણું. Subs. Grateful odour ; fragrance.

Adj. Odoriferous, fragrant. Av. ^{જુલૈયા} = Per.

^{જુલૈયા} હુ-ગોબ-દાન, hû-gôb-dân. વિ० સારી રીતે બાપા
જાણનાર. Adj. Knowing the language well.

^{જુલૈયા} } હુ-ગોબશને, hû-gôbashnê. ના० સારી—શુભ વાચા.

^{જુલૈયા} } Subs. A good—elegant speech.

^{જુલૈયા} અંબોએશને, anbôêshnê. ના० બાવં શુશબોઈ
કરવી, બાગ કરવા, તરબીઅત આપવી, આદેશ કરવી, મોહો-
બત રાખવી, સુંગવું, સુંગવાની ઈંદ્રી, આવું. Abst. Subs.
Perfuming; filling with odour; dividing;
educating; wishing; desiring; regarding with
affection; smelling; sense of smelling; eating.

Pâz. ^{જુલૈયા}

^{જુલૈયા} } હુબોએશને, hûbôêshnê. See ^{જુલૈયા} ambô-
^{જુલૈયા} } êshnê.

^{જુલૈયા} અન્બુસીદન, anbûsîdan. ફિ० નહેર થવું. V.
To be known; to become public.

^{જુલૈયા} } અંગુબીન, angûbîn. ના० મધ. Subs. Honey.
^{જુલૈયા} } Comp. Per. انگبین

^{જુલૈયા} અ-વીનાકીન, a-vînâkîn. See ^{જુલૈયા} a-vînâkîn.

^{જુલૈયા} અંગોસ્ત, angôst. ના० ઘુંટી. Subs. The ankle-
joint. See ^{જુલૈયા} angôshst.

^{જુલૈયા} અવીનજેદ, avînjêd. ફિ० પાછા રાખે. V. May
keep back.

^{જુલૈયા} હુ-દોસ્ત, hû-dôst. ના० સારો દોસ્ત, ખરો દોસ્ત,
સારો પેઆર રાખનાર. Subs. A good—sincere

friend; one who sets his affections well (on a person or a thing). Comp. Per. خوب دوست

1180222 હું-દુસ્તાન, handûstân. See 118022 handûgân.

1180222 હું-દોસ્ત-દાર, hû-dôst-dâr. વિં સારી મીતરા-

1180222 ચારી—મોહોબત રખનાર. Adj. Entertaining true friendship—intimacy.

1180222 અ-વીન્-દીદે, a-vîn-dîdê. નાં આંધલી આંખ; નહીં જોતી આંખ. Subs. A blind eye; eyes destitute of sight.

1180222 અન્બુઈદન, anbûîdan. કિં બોએ નહીં કરવી.

V. Not to perfume. Comp. Per. نابوئیدن

1180222 હું-બોઈદન, hû-bôîdan. See 1180222 hû-bôêshma.

1180222 અંગોસ્તવાને, angôstavânê. નાં અંગોઠી, મોહોર. Subs. A thimble; a seal or stamp.

Comp. Per. انگشتوانه , انگشتانہ

1180222 અંબુદન, anbûdan. See 1180222 anbûdân.

1180222 આનીનેદ, ânîmêd. કિં મંગાવે. V. May send for.

1180222 અન્-જવીદ, an-javîd. વિં જુદું નહીં, એકતું. Adj. Not separate; apart—joint; together.

1180222 અ-વીનીતા, a-vînîtâ. વિં સારથું. Adj. True.

1180222 અન્-દવીદન, an-davîdan. કિં નહીં દોડવું. V. Not to run.

1180222 અ-વીનીદન, a-vînîdan. કિં અનદીઠ થવું, જેમ થવું. V. To become invisible; to disappear. Contrast

Av. 1180222222

૧૧૪૪૪ અંગુનીદન, angûnîdan. ક્રિ० એરવેશે થવું. —ખનવું.

V. To happen—occur in this manner.

૧૧૪૪૪ અંબુઈદન, anbûîdan. See ૧૧૪૪૪ anbûîdan.

ક્રિ० બોએ કરવી, શુંગવું, ધુંઈ કરવી, ગંધ કરવી. V. To perfume; to smell; to fumigate; to emit a strong offensive smell.

૧૧૪૪૪ હુ-બોએ-તુમ, hû-bôê-tûm. વિ० અતીશય સરસ
ખુશબોવાણું. Adj. Superl. Most fragrant—
odorous. Av. -hû-bôê-tûm

૧૧૪૪૪ અન્-ગંદીદે, an-gandîdê. વિ० ગંદગી વગરનું. Adj.
Free from stink—bad smell. Per. ناگندید

૧૧૪૪૪ અન્-દવીદે, an-davîdê. ભૂં ૬૦ નહીં દોડેલું. Past
Part. Not run. Per. نادید

૧૧૪૪૪ અ-વીનીદે, a-vînîdê. ભૂં ૬૦ નહીં એયલું. Past
Part. Not seen.

૧૧૪૪૪ અવે-વેરાન, avê-vêrân. વિ० ઉજડ—વેરાન નહીં તે.
Adj. Not desolate—waste—ruined. Contrast
Per. ویران

૧૧૪૪૪ અ-વીન્-ગર્દન, a-vîn-gardan. ક્રિ० નેગાહ કરવી,
તપાસવું, નીહાલવું. V. To look at; to examine;
to inspect closely and attentively.

૧૪૪ અન્ગુન, અન્ગીન, હંગુન, angûn, angîn, hangûn.
નાં જોખ, રોનક, રસમ, આદત, રવેશ. Subs. Elegance,
grace, custom, habit, usage.

૧૪૪ અન્દૂ, andû. ક્રિ० અં એ તરેહ—રવેશે. Adv. In
this way—manner.

૧૪૪ અન્દુન, andun. નાં તે જગો—જેહાન—વખત. વિ०

ધટવું, લાયક. Subs. That place—world—place.

Adj. Worthy, fit, proper.

૧૪૪ } અવીન્, avîn. ક્રિ० અ० એ મીસાલ, અસલ, જલદી, નાણુદ,
૧૪૫ } ઘણું, જેમકે. વિ० આંધણું, અંદીઠ, નજીવું, હસ્તી વગ-
૧૪૬ } રનું. ના० સહમન, વખત. Adv. In this manner ;

originally ; soon ; extinct ; much ; for instance.

Adj. Blind ; invisible ; non-existent ; worth-
less. Subs. Sense ; understanding ; time.

૧૪૭ ઓગુન, ôgûn. ના० લોખાન. Subs. Frankincense.

૧૪૮ અંગુન, angûn. ક્રિ० અ० એ રવેશે, એ પરમાણે, કારણ
એ કે, તેવું, હમણાં, જુદી જુદી રીતે, આએ વખત. ના०
હંગામ, મોસમ, રંગ, રવેશ. Adv. In this manner—
way ; the reason being ; such ; now ; in various
ways ; at this time. Subs. Occasion ; time ;
season ; colour ; way. Pâz. *૪૬

૧૪૯ ખીન્, khîn. વિ० તીણું, ઘણુંજ જલદ ; અરે. ના०
પોલાદ ; લોહું ; ડોટ, કીલ્લો. Adj. Pungent ; hot ;
rapid of operation ; true. Subs. Iron ; steel ;
a fort ; fortress.

૧૫૦ ખીનો, khînô. ના० લોહાંનું વાસન. Subs. An iron
vessel—pot.

૧૫૧ હુ-ગુન, hû-gûn. ક્રિ० અ० બલાર્થથી, નરમાશથી. ના०
શોભેતો રંગ ; સારી રીત. Adv. Mildly ; gently.
Subs. An elegant colour ; a good mode—
manner. Comp. Pehl. ૧૪૪૧, Av. ૨૧૩૯-૨૧૪૬

૧૫૨ ખીન્-આહીન્, khîn-âhîn. ના० તીણું—અરે લોહું.
Subs. Hardened and refined iron ; steel.

અંગુન-આઈનીનીહા, angûn-âinînihâ. ક્રિ०
અં જુદી જુદી રીતે, તરેહવાર રીતે. Adv. In different
—various ways.

અવીન-હુમાનાક, avîn-hûmânâk. ક્રિ० અં
એ માફક—રીતે. Adv. In this manner ; thus.

અવીન-અવ્દીહા, avîn-avdîhâ. ક્રિ० અં સેવ-
તે વખતે. Adv. Finally, ultimately.

હુ-બોદ, hû-bôd. See હુ-બોદ.

અન્બુસીદન, anbûçîdan. ક્રિ० અહેર આવતું;
સુતુ થતું; સાંધામાં સુનમારી જતું; કોહી જતું. V. To
be known ; to become public ; to become
torpid ; to become benumbed in the limbs ; to
rot ; to become putrid. Comp. Per. انبوسیدن

હુ-દુનસ્ત-દાર, hû-dûnâçt-dâr. વિ० સારી તન-
દરોસ્તી ધરાવનાર. Adj. Enjoying good health.

અન્ગુનાત્તન, angûnaçtan. ક્રિ० પાકીને—સાફ
કરવું, નેબ—જનત આપવી, સંગારવું. V. To purify ;
to free from pollution ; to grace ; to embellish ;
to adorn.

અંગોવીન, angôvîn. See અંગુબીન, અંગુબીન.

ઓગુન-બોદ, ôgûn-bôd. See હુ-બોદ, હુ-બોદ.

અવીન-ગેરાન, avîn-gêrân. વિ० ઘણી સખતી ઉપ-
જવનારું, ઘણું ભારી—જલદી. Adj. Producing great
hardship ; very heavy—quick.

અવીન-ગેરાન-તુમ, avîn-gêrân-tum. Adj.
Superl. of અગેરાન which see.

૧૩૧૨૩ હંદુકાન, handûkân. See ૧૩૧૨૩ handû.

૧૩૧૨૩ } અન્દુકે, andûkê. નાં એક ચાતરી. Subs. A
 ૧૩૧૨૩ } spindle.
 ૧૩૧૨૩ }

૧૩૧૨૩ અન્દુકી, andûkî. નાં બદી, ખરાબી, જુઠું. Subs. Vice; evil; a lie.

૧૩૧૨૩-૧૩૧૨૩ અ-નયોક્ષીદાર, a-nayôkshîdâr. વિં નહીં સાંભળનાર, સાંભળ્યા વગર. Adj. Not hearing; without hearing.

૧૩૧૨૩-૧૩૧૨૩ અ-નયોક્ષીદન, a-nayôkshîdan. કિં નહીં સાંભળવું. V. Not to hear. Comp. Per. نانیوشیدن
 ૧૩૧૨૩ હન્દુકીક, handûkîk. નાં સંસ્કૃત ભાષા, હિંદુસ્થાનને લગતી ભાષા. Subs. The Sanskrit language; the Indian language.

૧૩૧૨૩ અંગુહન, angûhûn. See ૧૩૧૨૩ angûn.

૧૩૧૨૩ અન્જેઘ, anjôgh. નાં સખત ઝેરથી ખેંચવું; કુટવું. Subs. Pulling very forcibly; pounding.

૧૩૧૨૩ અન્-ગંજ, an-ganj. વિં અખંણાં વગરનું. Adj. Having no treasure. Comp. Per. بی گنج

૧૩૧૨૩ અન્ગુન-ચ, angûna-cha. See ૧૩૧૨૩-૧૩૧૨૩ avîn-ô mânâk.

૧૩૧૨૩ અન્દુજ, andûj. કિં આજ્ઞાં તું એકઠું કર. નાં એકઠું કરનાર. V. Imper. Collect thou. Subs. One who collects. Per. اندوز

૧૩૧૨૩ અન્ગુન-ચ-શ, angûna-cha-sh. કિં અં એવી રીતે તેથી. Adv. Even that in such a manner (lit.)

અન્દો-ચેશ, an-dô-chêsh. વિં બે ચીજ નહીં તે.
Adj. Not two things.

અન્દુજ, andûjî. નાં ભાવં એકં કરવું. Subs.
Abst. Collecting. Per. اندوزش

અન્દુજશની, andûjashnî. See અન્દુજ andûjî.

અન્દુજ, andûjî. વિં વધારો કરનારં. Adj.
Doing more—greater.

અન્દુજ, andûj. See અન્દુજ andûj.

અન્દુજ, andûz. See અન્દુજ andûj.

અન્દુજી, andûzî. See અન્દુજ andûjî.

અન્બુઝન, anbûzan. See અન્બુઝન anbûdân.

અન્ગુત, કાવેદ, angût, kâvêd. See અન્ગુત, angût,
અન્ગુતાં angûntan.

અન્દુદ, andûd. નાં લપેટવું, ઘડી વાલવું, મલમપતો ;
મલમ ; છોંએ ; નો ભૂતકાલ. Subs. Rolling up ;
folding up ; a plaster ; ointment ; mortar. Past
Tense of અન્દુદ which see. Per. اندود

અવીનદ, avînad. નાં સરવેથી પરતર દુન્યાં. Subs.
The highest world.

અન્ગુતા, angûtâ. See અન્ગુત, angût, angûntan.

અન્બુદી, an-bûdî, નાં ભાવં નાશુદી, નાશુદ
થવું. Subs. Abst. Extinction ; annihilation.

Comp. Per. نابودی

હંબુદી, hanbûdî. નાં શરીક, ભાગ્યો. Subs.
A partner ; a sharer.

॥ १૧૧ ॥ અન્યુતીન, angûtin. See ૧૧૧ angût, angûntan.

૧૧૧ અન્યુતે, angûtê. See ૧૧૧ angût.

૧૧૧ અન્યુત, અન્યુતે, anbût, anbûtê. નાં બીછાંબું,
સેતરંજ. Subs. A bed; bedding; a carpet.

૧૧૧ અન્યુતન, angûtan. See ૧૧૧ angût.

૧૧૧ અન્યુદન, angûdan. કિં મઢવું; ઢાંકવું; સુસત કરવું.
V. To overlay or line; to cover up; to render
lazy.

૧૧૧ અન્દુદન, andûdan. કિં એકં મેલવવું, એકં
કરવું; ઢાંકવું; કલકાત કરવી; ગુંઠવું; ચુનો ધોરવો; લોભ
કરવો; પડ ચઢાવવું; ગુચવણ ભરેલું કરવું. V. To mix
up, to collect; to cover up; to calk; to stop
or stuff the seams with oakum; to knit; to
braid; to white-wash; to be covetous; to
incrusted; to complicate. Per. اندودن

૧૧૧ અન્બુદન, anbûdan. કિં ચુંટવું, તારી કાઢાડવું,
વીછવું, ઉકણવું; સાંધામાં સુનપણું આવવું; નિરક્ષણ થવું; નીચે
નાખવું; નાખી દેવું. V. To cull; to pick out; to
select from many; to winnow; to be seized
with a torpor or numbness in the limbs; to
become unsuccessful; to throw down; to
cast away. Comp. Per. انبودن

૧૧૧ અવીન-તન, avîn-tan. નાં અંદીઠ રૂપ—કાયા. Subs.
The invisible form—body.

૧૧૧ હ-હ-તન, handû-tan. નાં હી-હ લોકો. Subs.
The Hindoos.

અંગુષ્ઠા અન્ગુષ્ઠા, angûpâ. નાં એક જાતની વનસ્પતિ, જેને અરબીમાં *هندب* (હન્દબ) કહેછે. Subs. A kind of herb; *Cichorium endiva*, called in Arabic. *هندب*

અંગુષ્ઠીન, angûpîn. See અંગુષ્ઠીન.

અન્-ગોફતારી, an-gôftâri. નાં બાવં અન-ધટતા સચુન બોલવા. Subs. Abst. Speaking improper—indecent words.

હુ-ગોફતારી, hû-gôftâri. નાં બાવં સારા સચુન બોલવા; સારી વાચા. Subs. Abst. Speaking good words; a good speech. Comp. Per. *نیک گفتاری*

અન્ગુમીન, angûmîn. See અંગુષ્ઠીન.

અન્ગુર, angûr. નાં દરાખ. Subs. Grapes; raisin. Per. *انگور*

હન્દુરુન, handûrûn. નાં નજદીકી, સાથે મળી જવું, મળલેસ. Subs. Nearness; proximity; uniting together; an assembly.

અન્દોરજ, અન્દરજ, andôrj, andarj. નાં વસીહત, નસીહત, વીલ. Subs. The last will and testament, admonition; counsel. Comp. Av. *اندرز*, Per. *اندرز*

અન્દુરજ-ફરમાન, andûrj-farmân. નાં એક ચુનાહતું નામ છે; કોઈ શખસે મરતી વખતે અથવા સફર જતી વખતે પોતાનાં વારસાં યા કોઈ મુકરર કીધેલા શખસને વસીઅત કરી હોએ, તે વસીઅત તે વારસાં યા કોઈ મુકરર

કીધેલો શખ્સ બળ નહીં લાવે બલકે તેથી ઉલટી રીતે કરે તેથી જે ગુનાહ લાગે તે. Subs. The offence committed by the heir or nominee, in violation of, or in opposition to, the injunctions or instructions enjoined or directed by a person at the time of his death or proceeding on a journey abroad, is called the sin of "*Andaraz Firmân.*"

૧૧૭૫૫ } ઓદોરદન, ઉદોરદન, ôdôrdan, ûdôrdan. ક્રિ०
 ૧૧૭૫૫ } મરવું; આએ નીચલી દુનિયાંમાંથી સહથી ચઢતી દુનિયાંમાં જવું. V. To die; to depart from this the lowest to the highest world.

૧૧૭૫૫

૧૧૭૫૫ } અદીઉક, અદીવક, adîûk, adîvak. વિ० એકજ, એક
 ૧૧૭૫૫ } છે, એક. Adj. Only one, there is one; single. Av. "«»» = Per. یک

૧૧૭૫૫ } અન્દક, અન્દીક, andak, andîk. વિ० થોડું, કમ.
 ૧૧૭૫૫ } See "» andak. Adj. Little, short of.
 ૧૧૭૫૫ } Per. اندک

૧૧૭૫૫ અનીક, anîk. ના० પેશાંની, કપાલ. Subs. The forehead; the skull. Av. "«»»», Sans. अनिक.

૧૧૭૫૫ ખુદક, khûdak. ના० ખરકશતર, નાશકારક જનવર; દેડકો. Subs. *Khrafastra*, (i.e., a noxious animal); a frog.

૧૧૭૫૫ ખુબે, khûbê. વિ० સાહે, ખુબ. Adj. Good; excellent. Comp. Av. "«»»» = Per. خوب

૭૧૩ } ખુબે, ખુનબે, ખુમબે, khûbê, khûnbê, khûmbê.
 ૭૧૪ } નાં એક બદરૂહી શક્તીનું નામ કે જેની સુરત સ્ત્રી
 ૭૧૫ } રૂપી છે ; દેવોની માથુક ; કુંબાર ; મટોડીનાં વાસન
 ૭૧૬ } બનાવનાર. Subs. Name of an evil spirit
 ૭૧૭ } in the form of female ; a female para-
 mour of the *Devas* ; a potter ; a maker of
 earthen pots and ware. Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀 = Sans. कुम्भः
 = Per. خم

૭૧૮ } હુબે, hûbê. નાં હીમાએત, પોશતી, મદદ, આંધ.
 Subs. Protection ; advocacy ; support ; assist-
 ance.

૭૧૯ } અન્દકી, andakî. નાં બાવં થોડાપણું, ન્હાનાપણું.
 ૭૨૦ } વિં થોડુંકજ. Abst. Subs. Littleness ;
 ૭૨૧ } smallness in size or bulk. Adj. Only
 small. Per. اندكى

૭૨૨ } અન્-દકીઆ, an-dakîâ. વિં બાહેણું, અપવીત્ર,
 ૭૨૩ } નાપાક, ગણીચ. Adj. Desecrated ; impure ;
 unholy ; filthy.

૭૨૪ } અન્દકી-પીરી, andakî-pîrî. નાં થોડો જુ-
 ઢાપો. Subs. Comparative old age. Comp. Per.
 پيرى + اندكى

૭૨૫ } અન્-યકનીમુનતન, an-yaknîmûnatan. કિં
 કાએમ—અરૂં—ઢલું નહીં રેહેવું. V. Not to be erect
 —standing—firm.

૭૨૬ } અન્દક-ચ, andak-cha. વિં થોડુબી. Adj. Even
 ૭૨૭ } little.

૧૯૫૨ અન્દક-તર, andak-tar. વિં વધારે થોડું. Adj.
Less ; fewer.

૧૯૫૨ ખોદઘ, khôdagh. નાં વીચ્છુ. Subs. A scorpion.
૧૯૫૨ } અન્દ-ચ, anda-cha. વિં એટલુંબી. Adj. Even
૧૯૫૨ } so much.

૧૯૫૨ અવીજ, avîz. વિં ખાલેશ, નિર્મલ. Adj. Pure ;
void of dirt or impurity.

૧૯૫૨ } ખીવ, khîv. નાં થુક, મોહોડાંની લખ. Subs.
૧૯૫૨ } Spittle ; saliva. Per. خيو

૧૯૫૨ અન્દઝહ, andzâh. નાં વિચાર, ધારણા. Subs.
Judgment ; opinion ; intention.

૧૯૫૨ અવીઝેહા, avîzêhâ. કિં અં ખાલેશીથી, પવીત્ર-
ઈથી, સદ્ધર્મથી. Adv. Guilelessly ; with purity
—neatness. Comp. Pâz. —જાલેશી

૧૯૫૨ હુ-બઝશક, hû-bazashk. નાં સારો તબીબ.
Subs. A good physician—doctor. Comp. Av.
—જાલેશી = Sans. સુમેષજ.

૧૯૫૨ } અ-વેજેદ, a-vêjêd. કું વિં લપેટાએલું—મલેલું
૧૯૫૨ } નહીં તે, વીટલાએઆ વગરનું, છુટું. Partic.
Adj. Not enwrapped—mixed up ; not entwined ;
separate.

૧૯૫૨ } અન્દ-ચંદ, and-chand. વિં એટલું વધારે ; નેટલું
૧૯૫૨ } એઈએ—ઘટે તેટલું. કિં અં કેટલેક દરજ્જે ;
૧૯૫૨ } આએ વખત, તે વખત. Adj. So much more ;
૧૯૫૨ } adequate ; sufficient. Adv. In some
measure ; at this—that time. Comp. Av.
—જાલેશી, Pâz. —જાલેશી

ગણ અવીચની, avīchanī. નાં એક અતનું માપ. Subs.

A kind of measurement. Av. અવિચનિ

ગણ } અવે-પંદ, avê-pand. વિં નશીહત—ચાનાક વગ-
ગણ } રનું. Adj. Void of admonition—salu-
ગણ-ગણ } tary advice. Contrast Per. અંદ

અગણ અન્દ-ચંદી, and-chandī. કિં અં સાથેબી, જે
આં તલકકે. Adv. Even together—in company
of, until.

અગણ અ-વીઝ-વેશ, a-vizh-vêsh. વિં ઘણું ગડણું—
નાંખાલેશ. Adj. Very impure—dirty.

અગણ આવીઝ-વેશ, âvîzh-vêsh. નાં ભાવં ઘણી ખા-
લેશી—પવીત્રાઈ. Abst. Subs. Much guileless-
ness—purity.

અગણ હુફરોબી, ખુસરોબી, hûfarôbî, khûsrôbî. નાં
ભાવં નેકનાંબી, યાદગારી. Abst. Subs. Fair fame,
memento—memorial to awaken memory. Av.

હુફરોબી

અગણ અવેઝમ, avêzîm. વિં અજમ, ખુબેરગ, મહોદું.
Adj. Exalted; eminent; high in quality or
dignity.

ગણ હોએ-જંગ, hôêzang. નાં ડાબાપગનો નજો. Subs.

The bone of the left leg. Comp. Av. હોએઝાંગ

હોએઝાંગ

ગણ અવે-ઝુદ, avê-zûd. વિં શેતાબી વગરનું, ધીમું.
Adj. Without haste, slow.

ગણ આનીદ, ânîd. કિં મંગાવ્યું. V. Sent for.

Av. ၄၆၀၈၄၆၁၇၃၁၃၃

noted.
 ۱۲۳۴ } ખવીદ, હીગત, khavîd, hîgat. વિ० લીણું, ભીણું,
 ۱۲۳۴ } તાણું. ના० યુક્. Adj. Wet, moist, fresh.
 Subs. Spittle. Per. خويد

ॐ ॥ शुन्-दद, khûn-dad. ना० पुरतापलुं आपनार, ओर-
 ॐ ॥ दद अमशास्पंद, पाणी डपरनो भवकल ओक करेशतो,
 छडा रोन्ननुं—त्रीज महीनानुं नाम. Subs. One that
 gives competency — sufficiency ; *Khordâd*
Amshâspand ; the angel presiding over the
 waters ; name of the sixth day of every month ;
 the third month of the Zoroastrian year.

ખુનીદ, khûnîd. બૂં હૂં પસંદ કીધેલું; આધેલું, પીધેલું;
પહેલું. Past Part. Approved of; eaten;
drunk; recited; learnt by heart.

જેત, khêt. નાં જેતી. Subs. Agriculture.

જેદ, khêd. નાં ધોકાર, ચોર. Subs. Uproar;
clamour, noise.

હુઈત, huît. ભૂં ફૂં કુટેલું, છુટેલું. Past Part.
Pounded, beaten. Comp. Av. -જ = Sans. सुत.

અનીતા, anîta. નાં મટલીનું ઝાડ, ચુલમોહોર, ન-
ગીનો. Subs. Myrtle; a flower tree; a gem or
precious stone.

હવીદા, havîdâ. વિં અહેર, રોશન, દેખઈતું. Adj.
Public; open; clear; evident.

અવે-દાદ, અબે-દાદ, avê-dâd, abê-dâd. વિં
અઘટીત, બેદાદ, બેઈનસાફ, અ-ચાથી. Adj.
Improper; unjust; inequitable; cri-
minal. Per. ادا

અવીદી, khavîdî. નાં બાવં તાજગી; બીનાશ;
લીલાશ; લીલોતરી; ચોપડું. Subs. Abst.
Freshness; moisture; greenness; verdure;
greasiness.

ખેત-દાદી, khêt-dâdî. નાં પોતામાં—ખેશીમાં
લગન કરવાં. Subs. Giving (a son or a daughter)
in marriage among relations. Av. -

અવીદી, khavîdî. See - } khavîdî.
- }

ખીદી, khîdî. નાં લગાડવું; ચોપડવું. Subs.
Applying; besmearing; rubbing over (oil, &c.)
Pâz. -

અનીતીનશને, anîtinashné. નાં બાવં માલુમ
કરવું. Abst. Subs. Making known.

૩૩૫૧૯૫ } ખેતીઓ-દેસ, ખેતુક-દેસ, khêtiôdas, khêtûk-dês.
 ૩૩૫૧૯૫ } નાં સગાં સગાંમાં લગન. Subs. Marriages
 ૩૩૫૧૯૫ } between kinsfolk. Av. 𐭥𐭭𐭮𐭬𐭮𐭭𐭮𐭬𐭮𐭭

૧૧૯૫૧૯૫ અનીતીનતન, anîtinatan. કિં જાણવું, જુઝવું,
 વોકેક થવું. V. To know; to understand; to be
 acquainted with.

૧૧૯૫૧૯૫ ખેત્વ, khêtva. નાં ભાવં સગપણ, સગાઈ, ખેશ.
 Abst. Subs. Connection; relationship; a
 relation. Av. 𐭥𐭭𐭮𐭬𐭮𐭭𐭮𐭬𐭮𐭭 = Per. خویشی

૧૧૯૫૧૯૫ } ખેતુ-દાદ, ખેતુ-દદ, khêtû-૩૩૫૧૯૫ } khêtû-das.
 ૧૧૯૫૧૯૫ } dâd, khêtû-dad. See ૩૩૫૧૯૫ } khêtû-dês.

૧૧૯૫૧૯૫ આન્-ઈદન, ân-îdan. કિં ચોકસ વખતે કરવું, અજ-
 એબ કરવું. V. To do (a thing) at a particular
 time; to do wonders.

૧૧૯૫૧૯૫ આનીદન, ânîdan. કિં મંગાવવું, લાવવું, આગાહ કરવું.
 V. To send for; to bring; to inform.

૧૧૯૫૧૯૫ અનીદન, khanîdan. કિં બોલંદ આવાજ કરવો, મશ-
 હુરી પાંમવી, પસંદ કરવું. V. To vociferate; to
 become famous; to choose; to approve of.

૫૫૧૧૯૫ } અનીતુનીએ, anîtûnîê. કિં આજ્ઞાં તું જણ, તું
 ૫૫૧૧૯૫ } સમજ. નાં વોકેકગારી; અનુભવ. V. Im-
 ૫૫૧૧૯૫ } per. Know (thou); understand (thou).

Subs. Acquaintance; experience.

૧૫૫૧૧૯૫ અનીતુનશને, anîtûnashnê. નાં ભાવં જાણવું,
 જુઝવું; જાણ. Abst. Subs. Knowing; under-
 standing; knowledge.

॥૧૭૧૧૯૭ ॥ } અનીતુનસ્તન, અનીતુનતન, anítûnastan, anítû-
 ॥૧૭૧૧૯૭ ॥ } natan. કિં અણતું, છુન્નતું, વિચારતું; શુભાન
 —શક લાવવો. V. To know; to understand; to
 think; to doubt; to suspect.

૧૭૧૧૯૭ અનીતુનસ્તે-ચ, anítunaçtê-cha. ભૂં કું
 અણેતું; અણીને; છુન્નેતું; વાકેકગાર થયતું. કિં અં
 અણી જેઈ. Past Part. Known; having known;
 understood; acquainted with. Adv. Know-
 ingly; designedly.

૧૭૧૧૯૭ અનીતુનસ્તે, anítunaçtê. See the preceding
 word.

॥૧૭૧૧૯૭ ॥ અનીતુનતન, anítuna- { ॥૧૭૧૧૯૭ ॥ } anítunaçtan.
 tan. See { ॥૧૭૧૧૯૭ ॥ } anítunatan.

૧૭૧૧૯૭ ખેત, khêt. See ૧૭૧૧૯૭ khêtva.

૧૭૧૧૯૭ અઈતુક-દસાન, khaítuk-daçân. નાં પરણેલાં
 જેડી. Subs. Plur. Wedded pairs.

૧૭૧૧૯૭ ખેતૂ-દસી, khêtû-daçî. નાં બાવં સગાઈ;
 છોકરો—છોકરી સગપણમાં આપતું. Subs. Relation-
 ship; giving a son or a daughter in marriage
 among relations. Av. ૧૭૧૧૯૭

૧૭૧૧૯૭ ખેતુમસ, ખેતુમથ, ખેતુમેહ, khêtumaç, khêtumath,
 khêtumêh. See ૧૭૧૧૯૭ khaêt.

૧૭૧૧૯૭ અવેતેહ, avêtêh. નાં તે જગો. Subs. That
 place—spot.

૧૭૧૧૯૭ અનીદે, khanîdê. વિં મશહુર, પ્રખ્યાત, અહેર, પસંદ
 થીધેતું, જ્ઞાની, દાનાવ. નાં આવાજ, પ્રતિષ્ઠા. Adj.
 Famous; celebrated; wise; renowned; public;

જીવ અ-વીમ, a-vîm. વિં ભય—ધાસ્તી—બીહીક વીનાનું.

Adj. Free from fear—dread. Comp. Av.

+ ૬૬૭ = Per. بی بیم

જીવ ખીમ, khîm. See ૬૭ khîm.

જીવ અન્દમાન, andmân. નાં સગું, અતલગનું, ક્ષેપ, દગો. Subs. A kinsman; a person connected by birth or marriage; deceit; fraud.

જીવ અન્દમાન, an-damân. વિં કવખતનું. Adj. Untimely.

જીવજીવ } અન્દમાની, andamânî. વિં મકાન વગરનું, કવ-
જીવજીવ } ખતનું, ઉજડ, વેરાંન. નાં ભાવં સગાઈ, ભાઈ-
બંધી, નજદીકી. Adj. Having no residence; un-
timely; barren; waste. Abst. Subs. Rela-
tionship; brotherly intercourse; feeling; pro-
ximity.

જીવજીવ હુન્દમાની, hû-damânî. વિં સારાં મકાનવાણું,
સારાં અંતઃકરણવાણું. Adj. Having a good resi-
dence—conscience.

જીવજીવ } અવીમામ, avîmâm. નાં એક અતનું માપ—પરમાન.
જીવજીવ } Subs. A kind of measurement. Av.

૬૬૬-૧૦૦

જીવજીવ } અ-વીમાર, a-vîmâr. વિં દુઃખ—દરદ—રોગ
જીવજીવ } વિનાનું; તંદરોસ્ત, સુખી. Adj. Free from
pain—ailment—disease; healthy; happy.

Contrast Per. بیمار

જીવ અન્ગમીન, angamîn. See ૧૫૭૩ angapîn.

અન્બમન, anbaman. See અંગાપીર angapîr.

અવે-મોસ્ત, avê-môct. વિં આજેજી—કાલાવાલા વગરનું; તંગી—નુકસાન વિનાનું. Adj. Free from earnest entreaty—solicitations.

અન્-દમુની, an-damûnî. વિં બેદીલ. Adj. Dissatisfied, disaffected, disheartened.

હુ-દમુની, hû-damûnî. વિં સારાં દેલવાણું, માએ-આણું દેલવાણું, મ્હોટાં દીલનું. Adj. Having a good heart; kind-hearted; high-minded.

અવે-મોગ, avê-môg. વિં વગર જોડે. Adj. Having no shoes.

અન્-ઈર, an-îr. નાં ઈરાનનો રહેવાશી નહીં તે, દીનદાર—તાબેદાર નહીં તે, બલો નહીં તે, જુદદીન, બદખાશી અતનો શકસ, અધરમી, પરદેશી. Subs. *Un-Arian*; not a resident of *Iran*; not religious—obedient—noble; one belonging to a different creed—faith; ill-natured; haughty; irreligious; alien. Comp. Av. અન્-ઈર

અન્ગર, અન્ધર, angar, anghar. વિં બેહેદ, છેડા

વગરનું. Adj. Illimitable; endless. Av. અન્ગર

અન્દર, andar. નાં એક દેવનું નામ છે કે જે અરદીબે-શત અમશાસ્પંદની સામેનો હુરીફ છે, ઈંદ્ર. Subs. Name of a demon (an opponent of *Ardibehesht*), *Indra*. Av. અન્દર = Sans. ઈંદ્ર.

અન્દર, andar. શબ્દો અં અંદર, મધ્યમ, માં. Prep. Within; holding the mean; into. Av. અન્દર = Sans. અન્તર: = Per. اندر

અન્-બર, an-bar. વિં વાદલ વગરનું. Adj.

Cloudless. Av. *an-bar* = Sans. अनन्तः = Per. *بیابان*

અવ્દેર, avdêr. નાં કાકો, આપનો બાઈ. Subs. A paternal uncle; the brother of one's father.

અ-વીર, a-vîr. વિં યુરો—અહાહુર નહીં તે; હીચકારો. Adj. Not brave—valiant; cowardly. Comp.

અ + વીર

અવીર, હવેર, avîr, havêr. નાં આંધ. Subs. The shoulder.

ખવીર, khavîr. નાં દાનાઈ; સમજ. Subs. Wisdom; understanding.

ખીર, khîr. વિં જખમ કરતો. Adj. Wounding.

હવેર, havêr. નાં સરપ, સાંપ. Subs. A serpent. Pâz. *હવેર*

હુકર, hûkar. નાં એક પહાડનું નામ છે. Subs.

Name of a mountain. Av. *hûkar* = Sans.

સુગ્રીવ.

અન્દરાબ, andarâb. નાં ગીલાનમાં આવેલાં એક શહેરનું નામ; ટાપુનું નામ. Subs. Name of a city in Ghilân; name of an island. Comp. Per.

અન્દરાબ

ઓદ્રા, ôdrâ. નાં સીસોલીઈ. Subs. A porcupine.

હૈરીયા, hêîrya. See *હવેર*.

ઓદ્રાઈહેદ, ôdrâîhêd. કિં કહેછે. V. Speaks; says.

અવેરાશ્તીહા, avêrâshtîhâ. ક્રિ० અ० રા-
સ્તીથી ઉલટી રીતે. Adj. In a manner contrary to
truthfulness.

અન્-ગેરાઈએ, an-gêrâîê. વિ० હુલડાઈથી નહીં
કીધેલું, થંડે પેટે કરેલું. Adj. Not committed rashly ;
performed calmly—deliberately.

હંગેરાઈદે, hangêrâîdê. ભૂં કૃં કમજોર થયલું.
Past Part. Weakened.

અન્-દરાએન્દ, an-darâênd. ક્રિ० નહીં બોલે, પો-
કાર નહીં મારે. V. May not speak—bawl out.

અ-વીરાએન્દ, a-vîrâênd. ક્રિ० વગર શીંગારનું
થાય ; તે નહીં શીંગારે, નહીં કેહે—બોલે. V. May be-
come unadorned—undecorated ; may not de-
corate ; may not speak—utter.

અ-વીરાસ્તે, a-vîrâstê. ભૂં કૃં શીંગારેલું—સમા-
રેલું નહીં તે. Past Part. Undecorated, unadorned.

અવે-રાસ્તે, avê-râstê. વિ० રાસ્ત નહીં તે, અઠું.
Adj. Untrue ; false.

અન્-ગેરાઈદાર, અ-ગેરાઈદાર, an-gêrâîdâr, a-
gêrâîdâr. See અ-ગેરાઈદાર.

અન્-દરાઈદન, an-durâîdan. ક્રિ० પોકાર નહીં
મારવો, શોર નહીં કરવો, નહીં બોલવું. V. Not to bawl
out—vociferate—speak.

અવેરાન, avêrân. વિ० વેરાન, બીઆબાન, આબાદી
વગરનું. Adj. Desolate ; waste ; destitute
of inhabitants.

અનેરાન, અનઘરાન, anêrân, anagharân. નાં
ત્રીશમાં રોજનું નામ, કોલ અને નેકાહ ઉપર મવકલ
કરેશ્તો, બેથુમાર; જુદદીનો, દીનદુશમનો, નાંકરમાંનો.
વિં બેહુદ. Subs. Name of the 30th day of every
month; the angel presiding over marriage and
promise or word of honour; men of a different
creed—faith; *Un-Arians*; disobedient persons.
Adj. Illimitable. Comp. Av. અણિત and અણિત

અન-ઈરાન, an-irân. See અન-ઈર.

અન-ગેરાની, an-gêrâni. વિં મુશકેલ—ભારી
નહીં તે, સહેલ, સુવરૂં. Adj. Not difficult—hard;
easy.

અનીરાની, anîrânî. નાં બાવં દરવંદી, જુદદીની,
પુરકલતા. Abst. Subs. Non-Zoroastrianism;
Un-Arianism; state of being in a different
creed; abundance.

અવેરાની, a-vêrânî. નાં બાવં વેરાંણી વગરનું,
વસ્તી; આબાદીવાળું મકાન. Abst. Subs. State of
being not desolate; population; a cultivated
populous place. Contrast Per. ویرانی

અવેરાની, avêrânî. નાં બાવં વેરાંની કરવી,
ઉગડ કરવું. Abst. Subs. Desolating; laying
waste.

અવેરાની, avêrânî. નાં બાવં વેરાણ હાલત;
ઉગડપણું. Abst. Subs. Desolation; barrenness.

અનીરાનીદન, anîrânîdan. કિં જુદદીન—દીનથી

ઉલટું થવું. V. To become Un-Arian; to change one's religion.

||سَطَر سَطَر|| અ-વેરાનીદન, a-vêrânîdan. ક્રિ० વગર વેરાણું થવું, આબાદ રહેવું. V. Not to be desolate; to remain prosperous. Contrast Per. ویران شدن

||سَطَر سَطَر|| અ-વેરાનગરીહા, a-vêrângarîhâ. ક્રિ० અ० ||سَطَر سَطَر|| વગર વેરાણીઅતથી, આબાદીથી. Adv. Not desolately; with prosperity.

||سَطَر سَطَر|| અન્દરખૂર, andarkhûr. વિ० લાયક, સજવાર. Adj. Worthy; suitable; fit. Per. اندر خور

||سَطَر سَطَر|| અન્દર-આવાએદ, andar-âvâêd. ક્રિ० અ० ઘટતી રીતે, મોહોતાજ સુવાદેક, ગરબઉપણે. Adv. Becomingly, according to one's need; in a needy manner.

||سَطَر سَطَر|| અન્-દરાઝેદ, an-darâzêd. ક્રિ० લમબાણ નહીં થાય. V. May not be lengthened.

||سَطَر سَطَر|| અન્-દરાઝીદન, an-darâzîdan. ક્રિ० લામણું નહીં કરવું, પીજણ નહીં કરવું, ટુંકું કરવું. V. Not to lengthen; not to expatiate; not to dilate; to be concise.

||سَطَر سَطَر|| હન્દરખત, handarakht. ના० એક ગુનાહનું નામ કે જે કોઈને ગેરઈનસાદથી નુકસાન કરવું તથા કોઈનાં સારાં કામમાં અવલ કરવી તે. Subs. Name of a crime, that of doing harm to a man unjustly and hindering him from doing good deeds. Comp.

Pâz. ||سَطَر سَطَر||

||سَطَر سَطَر|| અન્ગરદ, angard. વિ० તમામ, પુરું, મુખતેસર. ના० ||سَطَر سَطَر|| શુમાર, મીસાલ, અણવું, દરાખ, એક ગુનાહનું નામ છે

કે જે કોઈને ધંધાથી ધંધા વગરનું કરવું. Adj. Entire; perfect; abridged. Subs. Estimate; an example; knowing; a grape; name of a crime, that of dismissing a person from his service.

અંગરે, angharê. See અંગર { angar. } અંગર { anghar. } Av. અંગર

અંગર, andarg. શબ્દ ૦ અં અંદર, મધ્યમ. નાં વચગાલો, તકાવત, મતલબ, મુલ, લગતું. Prep. Within; holding the mean. Subs. An interval; difference; purpose; design; source.

Av. અંગર, Per. અં

અ-વદર, a-vadarg. નાં કમાર, ખરાબ રસ્તો, આડો રસ્તો. Subs. A wrong way; a crooked path.

ઓગર, ôgarg. નાં ઈંગાર. Subs. Cinders; hot ashes.

ઓદરે, ôdarê. નાં એક દરીઆઈ કુતરાનું નામ છે. જેને કારસી મધે સગે-આખી કરી કેહે છે. Subs. A water-dog. Av. અવર

હુકરે, hûkarê. See અંગર, અંગર hûkar.

હંગરે, hangarê. નાં વખત. Subs. Time.

અન્દર, અન્દરગ, andarg, andargâ. See અન્દર andarg.

અનીરી, anîrî. See અનીરી anîrânî.

અવીરશ, avîrash. See અવીરશ avâvarasht.

અવસ્થા અંદર-ગાસ, andar-gās. ક્રિ. અ. વખતસર.
Adv. In time.

અવસ્થા અવરેહેનશનીહા, hû-barêhênashnîhâ. ક્રિ.
અ. નેક પેદા થાયલું, સારાં બખતનું પેદા થયલું; ભાગ્યસાધી-
પણે; સારાં નસીબે. Adv. Well-created; created
at a favourable juncture; fortunately; luckily.

અવસ્થા અવે-રશન, avê-rashna. વિ. રશનેથી ઉલટું, સાચું
નહીં તે, જુઠું. Adj. Opposed to *Rashné*; untrue;
false; fictitious.

અવસ્થા અવેરશન, avêrashna. ના. એક ચુનાહનાં વજણનું
નામ છે. Subs. Name of the weight of a crime.

અવસ્થા અવરશની, hû-barashnî. ના. સારી ભેટ, સારી
અર્પણ કીધેલી ચીજ; અલવણી—માહોદેજ ત કરવી. Subs.
A good offering; a good dedicated thing;
protecting; preserving. Comp. Av. અવરશ

અવસ્થા અંગરશની, અંકરશની, hangarashnî, hankarash-
ની. ના. ભાવ. વિચાર; ધારણાં; ગણતું.
Abst. Subs. Thought; intention; counting;
calculating. Comp. Per. અંગારશ

અવસ્થા અ-નગીરશની, a-nagîrashnî. વિ. નેગાહ નહીં
કરવી, વગર જોવે. Adj. Not seeing—looking at;
without beholding.

અવસ્થા }
અવસ્થા } અવેરોશત, avêrôsh. See અવસ્થા avâva-
ગણતું } rasht.

જીવન ઓએરશત, ôêrasht. નાં પંદર અસ્તેરનું વજન.

Subs. The weight of 15 *asters*.

જીવન અન્દર્ગ-અરેમાન, andarg-arêman. કિં અં
ઘેરનાં મધ્ય ભાગમાં. Adv. In the middle of the
house. Comp. Av. જીવન-દેહ-દેહ

જીવન અન્ ગરેહ, an-garêh. વિં ગાંઠ વગરનું. Adj.
Free from knots ; knotless. Per. બે ગરેહ

જીવન અનીરી, anîrî. નાં ભાવં છુરાઈ, નાકરમાંની.
Abst. Subs. Evil ; disobedience.

જીવન અંબરી, anbarî. નાં અંબર. Subs. Amber-
gris.

જીવન અન્ગરદી, angardî. નાં ભાવં ધારણાં, ઈરાદો.
Abst. Subs. Intention ; aim ; purpose.

જીવન અન્દર્ગ-શ, andarga-sh. શબ્દં અં તે મધે—
માં, તેને અંદરથી. Prep. Into it ; from within it.
જીવન અન્દર્ગી, andargî. નાં મધ્યપાંત્રું. Subs. The
part equally distant from the extremities ;
middle.

જીવન અન્દર્ગ-દાશ્તન, andarg-dâshtan. કિં દર-
મેઆન—મધ્યમ—હદમાં રાખવું. V. To keep in the
middle ; to keep within due bounds.

જીવન ઓએરશત, ôêrasht. નાં ગુનાહનું નાંમ છે કે જે
જીવન } પંદર અશ્તેરનો ગણાએ છે. Subs. Name
of a crime equal in weight to 15 *astirs*.

જીવન હંદરેખત, હંદરોયખત, handarêkht, handarô-
જીવન } yakht. See જીવન handarakht.

હુકરે-બોલંદ, hûkarê-bôland. નાં ઉનચો હુકર
 નાંમનો પહાડ. Subs. The lofty mountain
 called *Hûker*.

અવે-રસ્તગાન, avê-rastagân. નાં છુટકારો
 નહીં પામેલાઓ. Subs. Plur. Those that are not
 liberated—released. Contrast Per. *રસ્તગાન*,

અવેરસ્તગાન, avêrastagân. નાં આજર દેનારા.
 Subs. Plur. Tormentors.

અન્દરીન, andarîn. વિં સહથી અંદરનું. Adj.
 Innermost.

ઓબરીન, ôbarîn. વિં છુપું, દહિયું. Adj. Con-
 cealed, hidden.

અવદર્ગ-બરાન, a-vadarg-barân. વિં કમારો
 લઈ જનારું. Adj. Carrying in a wrong path.

અન્દરૂની, andarûnî. નાં ભાવં મધ્યપણું, વચે
 આવનાર, વચમાં પડનાર, એલચી. Abst. Subs. Mid-
 dle; coming between; a go-between; an
 ambassador.

અ-બરી, anbarî. See *અબરી* anbari.

અન્દરગ-ચ, andarga-cha. કિં અં વચી—અને
 વચોવચમાં. Adv. Even in the middle; and in
 the midst.

અન્ગર-દદ, angar-dad. કિં તમામ—પુરું કરે. V.
 May finish off—complete.

અનીરેદ, anîrêd. કિં નાકરમાન થાય. V. May
 become disobedient.

અન્દરેદ, andarêd. કિં તે મીસાળે હું પણ કરું. V.

I may do likewise.

અન્ગીરેદ, a-nagîrêd. કિં નહીં એથ. V.

May not see. Comp. Per. નન્ગર

અન્-બુરીદે, an-bûrîdê. બૂં કું નહીં કાપેલું.

Past Part. Not cut.

અન્ગરીદે, a-nagrîdê. કું વિં નહીં એથલું.

Part. Adj. Not seen. Comp. Per. નન્ગરિદે

અન્ગીરીદન, a-nagîrîdan. કિં નહીં એલું. V.

Not to see. Contrast Per. નન્ગરિડન, નન્ગરિડન

અન્-દરીદન, an-darîdan. કિં નહીં કાડવું—ચીરવું.

Not to tear—rend—split. Comp. Per. નાદરિડન

અન્દરવા, અન્દરવાએ, andarvâ, andarvâê.

નાં વાતાવરણ, પૃથ્વીની આસપાસ વીંટલાયલો

હવાનો જંદો. Subs. Atmosphere; the

whole mass of air surrounding the

earth. Comp. Av. દીવજ્જ + વાસ = Per.

અન્દરવાસ, andarvâs. નાં હેરાંનગરી, હાજત-

મંદી, ઉમેદ, આરજી, સર નીચું કરવું, શરમીદગી,

ઉધો અયાલ. Subs. Privation; distress; needful-

ness; hope; desire; stooping down one's head;

bashfulness; a foolish thought; a vain idea.

અન્દરવાએ, andarvâê. { અન્દરવા } andarvâ.

See { અન્દરવા } andarvâê.

અંદર-વાયાત, andar-va-yât. નાં હંદરખત તથા
યાત યુનાહ. Subs. *Handerahht* and *yât* (names
of sins). See Patet Aderbad, Chap. 3.

અંદરુન્દાદ, andarûn-dâd. વિં મધ્યમ નીતી-
વાણું. Adj. Moderately virtuous.

અંદરોસ્ત, an-darôst. વિં નાંદરોસ્ત, ખરે નહીં,
સાબેત નહીં. Adj. Not proper—right—correct;
not proved. Per. نادرست

અવેરોશ્ત, avêrôst. See અવેરા-
શાસ્ત્ર rasht.

હંદરોયખત, handarôyakht. See હાન્દર-
રાખત.

હુ-ગરોયશ્નન, hû-garôyashnân. વિં સારા
—યકાં ઈમાનવાલા. Adj. Plur. Having a good—
unshaken faith.

અંદર-નીમે, અંદરની-નીમે, અંદરુન્નીમે, andar-
nîmê, andarîn-nîmê, andarûn-nîmê.
નાં અંદરનો ભાગ, અંદરની તરફ, વચ્ચો
ભાગ. Subs. Interior; the inside; the middle
part. Av. અંદર-નીમે

અંદરુન, andarûn. નાં અંદરની બાજુ, મધ્ય ભાગ;
વચે આવનાર, એલચી; રેહકાંણ, દાખલ થવું તે.
શબ્દ અં અંદર, વચમાં. Subs. The inside; the
middle part; a go-between; an ambassador;
residence; entrance. Prep. Into; in the midst
of. Per. اندرون

૧૫૭૫ અોદરાન, ôdarân. નાં મરવું, બિનચી આલમમાં જવું.

Subs. Dying ; going to a higher world.

૧૫૭૬ અવેરાશ્તે, avêrâshtë. See ૧૫૭૭ avâvarasht.

૧૫૭૭ અન્દરૂની, andarûnî. See ૧૫૭૮ andarûnî.

૧૫૭૮ અન્દરૂનીદન, andarûnîdan. કિં દાખેલ કરવું.

V. To suffer or give leave to enter.

૧૫૭૯ અન્દરૂન, ઓ-દરૂન, andarûn, khô-darûn. નાં દેલ, તન, પોતાનું દેલ. Subs. The heart ; the body ; one's own heart.

૧૫૮૦ અન્દરૂની, andarûnî. વિં બીતરને લગવું. Adj. Pertaining to the heart—the inner part of any thing.

૧૫૮૧ અન્દરૂન-તન, andarûn-tan. નાં સહી અંદરનું દેલ. Subs. The inmost heart.

૧૫૮૨ અન્દરૂન-તુમ, andrûn-tûm. વિં ઘણુંજ અંદર, છેક અંદરનાં ભાગ. Adj. Superlat. Innermost ; most within.

૧૫૮૩ અન્દરૂન-તુમ-રબમેમન, andarûn-tum-rab-mêman. નાં છેક અંદરનું દેલ. Subs. The innermost heart.

૧૫૮૪ અન્દરૂન-તર, andrûn-tar. વિં વધારે અંદરનું. Adj. Compar. More within ; inner.

૧૫૮૫ અન્દરૂજ, an-darûj. વિં શુદ્ધ નહીં, સાચું, દરજ વગરનું, આખર વગરનું, બદરૂહી શક્તી વગરનું. Adj. Not false ; not doing any harm ; true ; free from *Druj* or the evil spirit. Comp. Av. ૬૫૭, Sans. અદુહ.

દારુજ ઓ-દરુજ, ô-darûj. નાં પેલો દરુજ. Subs. That
Druj.

અન્-દરુજાન, an-darûjân. વિં વગર આજરનાં.
Adj. Plur. Not doing any harm.

અનીર-વજાન, anîr-vajân. નાં જુદદીની—કોકેરી
પાંથરનારા. Subs. Those that spread irreligi-
ousness—infidelity.

અનીરોજાન, anîrôjân. નાં રાહજન, જુની રસ-
મને ખોહાર કરનારા; મોરદનાં ઝાડને કેહે છે કે જેનાં પાતરાં
દવામાં કાંમ આવે છે. Subs. A high-way robber,
those that demolish old customs—usag s;
name of a tree, the leaves of which are used
medicinally.

હુ-દરુદાન, hû-darûdân. નાં નેક—સારી દોઆ
લેનારાં, નેક-આનદાન. Subs. Those that receive
pious—good blessings; a virtuous family.

અનબરૂત, અમરૂત, anbarût, amrût. નાં એક
જાતનું ફલ; પેર. Subs. A kind of fruit; a
guava. Comp. Per. انبرد

અન્-દરંદે, an-darandê. હું વિં ફાડી—ચીરી નહીં
નાખનારું. Part. Adj. Not tearing—splitting.

હુ-દરંદે, hû-darûdê. જૂં હું દોઆ કીધેલું—દીધેલું.
Past Part. Blessed; pronounced happy.

અન્ગરક, angarak. વિં વેરાંણ થયલું. Adj.
Desolated.

અન્દરગ, andarg. નાં મતલબ. Subs. Object;
purpose.

ઔદારે, ôdarê. See ઔદારê.

હુબ્રહ, hubrah. વિં હેરાન; પરેશાન. Adj. Distracted; perplexed.

અન્દર્-ગાહ, andar-gâh. નાં દરગાહ. Subs. A court; a threshold.

ઔદારે-આવી, ôdare-âvî. નાં દરીઆઈ કુતરે. Subs. A water-dog. Comp. Av. ઔ = Per. મગ આવી

અંદર્-કશીદન, andar-kashîdan. નામ સાધિત. કિં લશકરનું પાછું જવું, લશકરનું નાહસવું, અંદર ખેંચવું, પાછું હટવું. Denom. V. The retreat—flight of the army; drawing within; receding.

અન્દોરજ, andôrj. નાં કોઈને દાખમાં—લગામમાં રાખવું; શીખામણ; નસીહત, વશીઅત. Subs. Restraining; curbing a person; admonition; counsel; a precept; a last will or testament. Av. اندرز = Per.

અન્દર-ચ, andara-cha. શબ્દં અં અંદરબી. Prep. Even within—inside.

અન્દોરજીહા, andôrjîhâ. કિં અં નશીહત—શીખામણ પરમાણે. Adv. According to one's advice—admonition.

અન્દોરજી, andôrjî. વિં નશીહત—વશીઅતને લગતું. Adj. Pertaining to advice—admonition; pertaining to the last will or testament.

અનુદોરજીનાક, andôrjînâk. વિ० નશીહત—આનાક બરેહું. નાં નશીહત કરનાર. Adj. Full of admonition—salutary advice. Subs. One who gives advice—admonition.

અનુદોરજીનીદન, અનુદોરજીદન, andôrjînîdan,
અનુદોરજીદન. કિં० નશીહત કરવી, શીઆમણ દેવી, કારજ કરવું, વશીઅત કરવી. V. To give advice; to counsel; to affianced; to contract to any one in order to marriage, to grant by will; to demise.

અનુદરજીનીદન, andarjînîdan. કિં० વેહેવું; કારજ કરવું, નાંમ પાડવું. V. To flow; to contract to any one in order to marriage; to affianced.

અનુદરજે, andarjê. નાં નશીહત—વશીહત કરનાર. Subs. One who gives precepts; one who bequeaths.

અનુદરજે, અનુદાર્જિયે, andarchê, andâîchê. નાં
ફેકર, અંદેશો. Subs. Anxiety; concern; solicitude.

અનુદરજ-પદ, andarj-pad. નાં શેઠ—ધણી—માલેકની નશીહત—વશીઅત. Subs. The precepts of a master—owner, the last will or testament of one's master.

અનુદોરજ-ફરમાન, andôrj-farmân. See અનુદોરજ andôrz-farmân. નાં શાત અશતેર વજનના ગુનાહવું

નામ. Subs. Name of a crime equal in weight to 7 *astirs*.

અંગરજી, andarz. વિં અહેર, આશકાર, પ્રગટ.
Adj. Published; public; known far and wide; apparent.

અંગરજી, angard. નાં મીસલ, વિચાર, ઠેડાવ, શુમાર, ગણતરી, દરાખ, એક ગુનાહનું નામ છે કે જે કોઈને ધંધાથી વગર ધંધાનું કરે. કિં ગણ્યું, વિચાર્યું. Subs. Simile; an example; thought; determination; counting; calculation; a grape; the offence of throwing out of employment an employed person. V. Counted; estimated; thought. Comp. Pâz.

અંગરજી

અંગરજી, angardêh. નાં દરાખનાં ઠલીઆ.
Subs. Seeds or stones of grapes.

અંગરજી, angardî. નાં વિચારશક્તી, મીસલ,
અંગરજી } વિચાર. કિં અં લાથક રીતે, એકમત—વિચારથી. Subs. The power of judgment; simile; an example; thought. Adv. Worthily; unanimously; with one mind—opinion.

અંગરજી, angardî. નાં અંદાજે, પ્રમાણ, મુખતે-
અંગરજી } સર, સમપૂર્ણ, પુરાપણું, જમાવ, ઈનસાફ કરનાર, દાનાવ માનસ, ગણતરી, શુમાર, અટકલ, ઈનસાફનાં કામમાં પુરો, ખોલાસો, પારખવાની શક્તી. Subs. A measure; proportion; abridgement; perfection; fulness; a collection or an accumulation (of things, men, &c.); one who administers justice; a sensible person; computation; explanation;

discrimination; rough estimate; conjecture;
an adept in administering justice.

અંગરદી, angardî. ક્રિં અં વિચારથી, વિચાર
પરમાંણે. નાં પરમાંણ, વિચાર, ઈનસાફના કામમાં પુરો.
Adv. Thoughtfully; according to one's idea.
Subs. Proportion; thought; an adept in administering justice.

અંગરદી, hangardî. વિં દુરદેશ, ધ્યાન આપનાર,
દીર્ઘ દૃષ્ટીવાળું. Adj. Foresighted; attentive; long-
sighted, far-seeing.

અંગરદીગી, angardîgî. નાં ભાવં તમાંમીઅત,
સંપૂર્ણતા. ભૂં કું ઢરાએણું, તમ થાએણું; વિં
વિચારવંત. Abst. Subs. Fulness, completion,
perfection. Past Part. Satisfied; satiated.
Adj. Thinking; thoughtful; considerate.

અંગરદીગીહા, angardîgîhâ. ક્રિં અં ગણત્રી
—સહુમજની રીતે. Adv. By way of computation
—judgment.

અંગરદીગીનીદન, angardîgînîdan. ક્રિં
બીશીઆર કરવું; પુરું—તમામ કરવું; સરનઅમ પોહોઆડવું.
V. To do much; to finish; to bring to an
end; to accomplish.

અંગરદીનીદે, angardînîdê. ભૂં કું તમામ
—પુરું કીધેણું. Past Part. Finished; completed.

અંગરદીગીનીદે, angardîgînîdê. ભૂં કું
વિચારથી કીધેણું—બનાવેણું. Past Part. Prepared—
performed, thoughtfully.

અંગરદીન-તર, angardī-tar. વિં વધારે બોહોલા વિચારવાણું. Adj. Compar. Having a more liberal idea.

અંગરદીન angardīn. વિં ધરાયણું. કિં અં આખેર. Adj. Satisfied; satiated. Adv. At last; in the end.

અંગરદીનતન, angardīnatan. કિં તમામ કરવું, ઉઠાવવું, વિચાર કરવો. V. To finish; to raise; to lift up; to think.

અંગરદીગી, angardīgī. નાં વિચાર; ઈનસાફ. Subs. Thought; justice.

અંગરદીદન, angardīdan. કિં સંપુર્ણ—પુરું કરવું, ઠરાયણું કરવું, તૃપ્ત થયણું કરવું, બરવું; ઉઠાવવું, ઉભું કરવું. V. To complete; to finish; to make (a person) satisfied—satiated; to fill; to lift up; to raise; to elevate.

અનીર-તોખે, anīr-tôkhmê. નાં હલકી ખુની-આદ. Subs. Un-Arian seed (*lit.*); low extraction.

અનીર-તોખમ-વન, anīr-tôkhma-van. નાં ખરાબ તોખમનો નાશ કરનાર. Subs. One who destroys a bad seed—breed. Comp. Av. *anīr*, *tôkhma* and *van*.

અંગરદનીદન, angardanīdan. કિં સરંખમ કરવું, ઠરાયણું કરવું. V. To bring to an end; to make (a person) satiated.

અંગરદન, angardan. કિં બરવું, સંપુર્ણ—પુરું

કરવું, ઢરાયવું કરવું. V. To fill; to complete; to finish; to satiate.

૧૧૭૧ } ઓદરદન, ôdardan. ક્રિ० મરવું. V. To die.

૧૧૭૨ } અન્દર-તુમ, andar-tûm. વિ० ઘણુંજ અંદર, સહથી છેડેવું—નીચેવું. Adj. Superl. Innermost; to the farthest end; lowermost. Av. અન્દર = Sans.

અન્તિમ.

૧૧૭૩ } અન્-દર્દ-તર, an-dard-tar. વિ० વધારે દુઃખ વગરવું, મુશ્કેલીથી વધારે દૂર. Adj. Compar. More free from pain—disease; more remote from difficulty. Comp. Per. بي درد تر

૧૧૭૪ } અનીર-તર, anîr-tar. વિ० વધારે બેઈમાન, વધારે બેગાનો, વધારે અધર્મી. Adj. Compar. More faithless—alien—irreligious; more un-Arian (*lit.*). Comp. Av. અનાર્યતર = Sans. અનાર્યતર.

૧૧૭૫ } અવીર-તર, avîr-tar. વિ० વધારે હીચકારો—બાએલો, વધારે માનસને નહીં છાજે તેવું. Adj. Compar. More cowardly—effeminate; more unsuitable to a man. Contrast Av. અવિર

૧૧૭૬ } અન્દરવા, andarvâ. See અન્દર, અન્દર andarvâ.

૧૧૭૭ } હુ-કરફે, hû-karafê. વિ० સારાં શરીરવાળું, કરેશતાર્થ વાળું. Adj. Compar. Having a good body; possessing angelic features; more righteous. Av. અન્દરવા

૧૧૭૮ } અનીર-પદ, anîr-pad. નાં અધર્મીઓનો વડો; અધર્મીઓનો સરદાર. Subs. The chief of irreligious

persons; the leader of non-Zoroastrians. Comp.

Av. *anairya-pati* = Sans. *अनार्यपतिः* = Per. *انیرید*

જોડા હુ-ગેરફત, *hû-gêraft*. બૂં ફૂં સારી રીતે—મજ-
બુત પકડેજું. Past Part. Well grasped; firmly
caught. Pâz. *anairya-pati* = Comp. Per. *خوب گرفتار*,
Sans. *सुगृहीत*.

જોડા અએરવદાન, *aêrvadân*. See *જોડા*, *જોડા*
aêrvadân and *જોડા* *airvad*.

જોડા અન-ગરમ, *an-garam*. વિં ગરમ નહીં, થંડું, ધીમું,
જહડપવાજું નહીં તે. Adj. Not warm—hot; cold;
slow; not fast. Contrast Av. *darâm*

જોડા } અન-દરેમ, *an-darêm*. વિં ચાઠાં—ડાઘ વગરનું.
જોડા } Adj. Free from scars—spots.

જોડા અન-દેરમ, *an-dêram*. વિં પૈસાવગરનું, ગરીબ, ના-
ચાર. Adj. Moneyless; poor; helpless. Comp.
Per. *darâm*

જોડા અન-દર-માહ, *andar-mâh*. નાં મૂર્ચ અને જમીન
વચેનો ચંદ્ર, ચાંદરાતનો પેહેલો દીવસ, કેટલાક પડવાથી તે
પુનમસુધીનાં ચાંદને કહેછે, કેટલાએક પડવાથી તે પાંચમ
સુધીના ચંદ્રને કહેછે. Subs. The moon between
the earth and the sun; the first night of the
moon after conjunction; according to some
the first fortnight after the new moon; accord-
ing to others the first five days after the new
moon. Comp. Av. *andar-mâh* = Sans. *अन्तरमास*
Per. *اندر ماه*

સુસુજોડા અંદર-માહી, andar-mâhî વિં એકમથી તે પાંચમ સુધીનાં ચંદ્રને લગતું. Adj. Pertaining to the first five days after the new moon.

જાજોડા હુ-દરમાન, hû-darmân. નાં અસરકારક દવા, સારો ઉપાય. Subs. An efficacious medicine; a good remedy.

ગજોડા અંદરમ-નીમે, andaram-nîmê. See જાજોડા andarûn-nîmê.

જોડા અનીર-મન, anîr-man. નાં નાકરમાની, અધર્મી મન. Subs. Disobedience; an irreligious mind.

સુજોડા અનીર-મનેશ, anîr-manêsh. નાં ભાવં અધર્મી વિચાર. Subs. Abst. An irreligious thought.

ગજોડા અનીર-મુની, anîr-mûnî. See જોડા anîr-man.

જોડા અ-નીરમદ, a-nîrmad. વિં મદદ — આશરા વિનાતું. Adj. Destitute of assistance—support.

જોડા અંદર-મદ, andar-mad. કિં અંદર દાખલ થયું. V. Entered into. Comp. Per. اندر آمد

ગજોડા અ-નીરમદી, a-nîrmadî. See જોડા a-nîrmad.

જાજોડા અન્-જરમ-તોબ, an-jaram-tôb. વિં સારો ધંધો — રોજગાર નહીં ચલાવતું. Adj. Not carrying on a good profession—business.

જાજોડા } અન્દર-મદન, andar-madan. કિં દાખલ થયું,
ગજોડા } મલતું, વચમાં આવતું, પોહોંચતું. V. To enter into; to come to or arrive at; to come in the middle; to meet. Comp. Per. اندر آمد

॥ ૭૭ ॥ અનગર-રોચુન, angar-rôchûn. નાં બેહદ રોશની.

Subs. Illimitable light. Av. ૭૭ = Sans. અવ

૧૩

૧૩ અનુ, અઉવ, અવી, anû, auva, avî. સર્વં પેલું, આએ, તે. શબ્દં અં નીચે, નજદીક, ઉપર, આગલ. Pron. That; this; he, she, it. Prep. Below; beneath; near; above; before. Av. ૧૩, ૧૩ = Sans. અવ = Per. ૧૩

૧૩ અનુ, anû. વિં માંકકસર, કાએદાસર, નાંધણું. Adj. Moderate; proportionate; according to regulation; small. Av. ૧૩ = Sans. અનુ.

૧૩ અવન, avan. See ૧૩ andar.

૧૩ અવે, avê. શબ્દં અં સિવાય, વગર. Prep. Without; except.

૧૩ એવન, êvan. નાં ખોરાક, ખાંણું. Subs. Food; meal.

૧૩ } ઓ, એશો, ô, êshô. સર્વં તે, જે, જેતે, પેલું. Pron.
૧૩ } He, she, it; who, who; that which; that.

૧૩ અન, khan. નાં ઘરેણું, જવાહેર, જણસભાવ. Subs. Ornaments; jewellery; bijou. Av. ૧૩

૧૩ અની, khanî. નાં ભાવં પ્રકાશ, ઝલકાટ. Abst. Subs. Lustre; brightness.

૧૩ ખાવ, khâv. નાં See ૭૭, ૭૭ khâv.

૧૩ ખીન, khîn. વિં તીણું, જલદ. નાં ધાતુ, ઉકલણું. Adj. Pungent, hot; rapid of operation. Subs. Metal; boiling.

૧૪ } ખુન, ખુને, khûn, khûnê. વિ० ચલકતું, સોહામણું,
 ૧૪ } સુંદર. Adj. Shining; elegant; beautiful
 glittering. Comp. Av. ૧૪૯

૧૪ } ખુન, khûn. વિ० સખત. નાં પથ્થરનો ઈંદોલો—
 ૧૪ } ખોઆન. Adj. Hard, strong. Subs. A low
 stone platform for arranging ceremonial vessels
 and apparatus used in the Izashné ceremony.

૧૪ ખુર, khûr. See ૧૪ êvan.

૧૪ ખોએ, khôê. See ૧૪ khôê.

૧૪ ખોવ, khôv. નાં દરીઓ. વિ० ખાલેસ, નીતરું, સ્વચ્છ.
 Subs. The sea. Adj. Pure; not muddy—
 turbid; clear.

૧૪ } હુ, hû. વિ० પક્કું, પુર, ઘણું. Adj. Thorough,
 ૧૪ } sufficient, abundant; much. See ૧૪ hû.

૧૪ હુન, hûn. નાં લોહી, ખુન. Subs. Blood. Av.
 ૧૪૯૯, ૧૪૯૯ = Per. خون

૧૪ હુન, hûn. નાં લશ્કરની હરોલ. શબ્દો અં આગલ, નજ-
 દીક. Subs. The rear of an army. Prep. Be-
 fore, near.

૧૪ હુવો, hûvô. વિ० નેક, સાદું; જેમકે ૧૪૧૪ hûvî-gôbâ-
 nacha. Adj. Upright; virtuous.

૧૪૧૪ હવન્દીયાન, havandîyân. નાં બરાબરી કરનારા.
 Subs. Competitors; rivals.

૧૪૧૪ હુ-યાક, hû-nyâk. નાં નેક બાપદાદા—વડાવાઓ.
 Subs. Good-virtuous forefathers.

૧૪૧૪ અન્-વનાહ્કી, an-vanâhkî. વિ० બેગુનાહ, તક-
 સીર વગરનું. Adj. Innocent; not criminal.

અનવેશગી, an-vêshgî. વિં અઘે—વધતું નહીં તે. Adj. Not increasing—augmenting.

અનોએશગી, anôêshgî. વિં ખુશહાલીવાળું. Adj. Enjoying happiness—comfort.

હુ-ખાહી, hu-khâhî. નાં સારી ઈચ્છા—આહેશ. Subs. A good wish—desire.

હુ-નીયાકી, hû-nîyâkî. નાં બાં સારી અવેશ-નની દોસ્તી—મીત્રાચારી, સારી આહેશ. Abst. Subs. A good friendship; a close intimacy—attach-ment.

હોનાખે, hônâkhmê. કું વિં લટકાવેલું, ઉપર મુકેલું, કુદરતી. Adj. Suspended; placed above; natural.

હુ-વખશ, hû-vakhsh. નાં મૂર્યનું વધતું—ઉપર આવ-તું, સાફ વધતું, નેક—સારો વધારો, પોકાર કરનાર. Subs. The coming up of the sun; growing well; a good addition; increase; one who bawls out.
Av. ૪૦૫૭-૩૭

હુવખશ, hûvakhsh. નાં પોકાર, શોર. Subs. Up roar, noise.

હુ-વખશી, hû-vakhshî. See ૪૦૫૭ hû-vakhsh.

અન-ઉસી, અનુસી, an-ûsî, anûsî. નાં હોશ વગરનું આદમી, અકકલ વિનાનું માનસ. Subs. A person void of sense; an unintelligent man.

અ-વનાસ, a-vanâs. વિં બેશુનાહ, તકસીર વગરનું; નિર્દોશ, પાક. Adj. Innocent; harmless; not guilty, pure. Per. بی گناہ

હુ-આસ, hû-âs. નાં સારો હિ-ઓ દાર. Subs. Good liquor; excellent wine.

અ-વનાસાન્, a-vanâsân. નાં ગુનાહ વગરના માનસો, બેગુનાહ લોકો. Subs. Men free from guilt; innocent persons.

અ-વનાસી, a-vanâsî. નાં બાવં નિરપરાધીપણું, બેગુનાહી, ગુનાહથી વેગલાઈ, લાચારી. Abst. Subs. Innocence; guiltlessness; freedom from guilt; helplessness.

અ-વનાસીહા-તર, a-vanâsîhâ-tar. કિં અં વધારે બેગુનાહથી, વધારે નિર્દોશપણથી. Adv. More innocently—guiltlessly.

અ-વનાસી-તર, a-vanâsî-tar. વિં વધારે બેગુનાહ, વધારે પાક—અશો. Adj. Compar. More innocent; more virtuous—pure.

ખીન્-આસીન, khîn-âsîn. નાં લોહોડાંનું પીગલવું. Subs. The melting of iron.

હુ-વખસંદ, hû-vakhsand. કિં તેઓ સારો વધારો કરે. V. That they may make fair progress.

અનુ-આસ્તારેદ, anû-âstârêd. કિં તે ગુનેહગાર થાયછે. V. He—she becomes guilty.

અવે-આસ્તારેદ, avê-âstârêd. કિં ગુનેહગાર નહીં થાય. V. He—she may not be guilty. Contrast Av.

આન્-આઈને, ânâînê. નાં જેના જેવી શિકલ કરનાર ખીજે કોઈ નહીં; ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક નાંમ છે.

Subs. The Incomparable Modeller (*i.e.*, God); one of the names of the Supreme Being.

હુ-અનામ, hû-anâm. નાં સાઈ—તંદરોસ્ત શરીર; મજબુત બદન—બાંધો. Subs. A good—healthy body; a powerful constitution.

હુનાન, hûnân. કિં અં એ રીતે. Adv. In this manner.

ખુન્-ઓમન્દ, khûn-ômand. વિં દશ્તાનવાલી, અ-બડાયલી (ઓરત). Adj. Menstruous; a woman who has an issue of blood. Av. *khunômand*

ખુનાક, khûnâk. નાં રાગ. Subs. A tune; a mode of song or music.

ખુનાકગર, ખુનાગર, khûnâk-gar, khûnâgar. નાં ગવયો, રાગી. Subs. A musician; a public singer or vocalist.

ખુનાઝ, khûnâz. નાં ક્રમબંધરદાર મરદ. Subs. An obedient person.

હુ-આવ, hû-âv. નાં સાઈ—ચોખું—નિતરં પાણી. Subs. Clear—pure—limpid water.

અવે-આજી, avê-âjî. કિં અં વગર ઉલટે, સુસ્ત-પણે. Adv. Without eagerness—zeal; lazily.

હુ-અવઝર, hû-avzâr. નાં સાઈ—ઉપયોગી હથી-આર, દાનાઈનું હથીઆર. Subs. A good—useful instrument; a weapon of prudence; good sense. Pâz. *خوب اوزار* = Per.

ખુનાવઝી, ખવઝી, khûnâvzî, khavzî. નાં ક્રમ-બંધરદાર મરદ. Subs. An obedient person.

૧૧૭૧ અન્-વાવરદન, an-vâvardan. ક્રિ० કયુલ—મન-
જુર નહીં રાખવું. V. Not to approve—confirm.

Contrast Per. باورکردن , باوریدن

૧૧૭૨ અનુ-અવર-તન, anû-avar-tan. વિ० મોઢોટાં તન-
વાણું. Adj. Having a large body.

૧૧૭૩ અનુ-આવોરદન, anû-âvôrdan. ક્રિ० તે લઈ આવ-
વું, લાવવાને વાસ્તે. V. To bring it; for bringing
(it).

૧૧૭૪ ખુનાદ, khûnâd. ક્રિ० શીંગાર્યું. V. Adorned.

૧૧૭૫ હુ-વાદાન, hû-vâdân. ના० સારો—ખુશનુમા પવન.

Subs. Fine—good breeze. Comp. Av. ફેલ + વ = Sans. સુ + વાત.

૧૧૭૬ અનુ-હમ, anû-ham. ના० એકઠું કરવું, સાથે એડવું.
Subs. Collecting—joining together.

૧૧૭૭ અવે-હમ, avê-ham. ક્રિ० અં એકઠું; સાથે મળીને.
Adv. Together with; conjointly.

૧૧૭૮ અન્વામ, anvâm. ના० નમાજ, નમસ્કાર. Subs. A
bending of the body in token of reverence; a
sacred inclination of the head.

૧૧૭૯ અન્વામુમ, anvâmûm. ક્રિ० હું નમાજ કરુંછું. V.
I pay divine homage or obeisance. Comp.
Av. અન્વામુમ = Sans. આનમસ્યામિ.

૧૧૮૦ અ-વનામુમ, a-vanâmûm. ક્રિ० પાછું નહીં કરે—
ફેરવું. V. I shall not do—alter it again.

૧૧૮૧ } અનુએ, anûê. See ૧૧૭૧ anû.

ગામ } અન્દ, and. વિં એટલું; કિં તેઓ છે. Adj. So
મ } much. V. They are. Comp. Per. અ

ગામ અવંગ, avang. નાં ફંઈબી ચીજ લટકાવેલી તે; દરાખ-
ના ભુખ્યા અથવા ફોઈબી મેવો સુકાવાને માટે ટગિલો તે.
Subs. Anything suspended; bunches of grapes
or other fruits hung up to dry. Per. اونگ

ગામ અવંદ, avand. નાં સામાન; બખરચીખાનાના વાસણ;
ડિંગ; લડાઈનું મેદાન. Subs. Furniture; culinary
pots; a club; a field of battle. Per. اوند

ગામ } આનોએ, ânôê. નાં તે જગા, તે જેહાંન, મીનો દુનીઆ.
મ } Subs. That place; the other world; the
-ગામ } invisible world.
ગામ }

ગામ આવંદ, âvand. નાં દલીલ, દાખલો, હીમત, તખ્ત, ગાલી-
ચો. Subs. A proof; a simile; an illustration;
courage; a throne; a carpet.

ગામ ખુન્દ, khûnd. નાં ખાનદાન, પેહેડી. Subs. Family;
line of succession.

ગામ ખુનદ, khûnad. કિં પઢે. V. May read—recite
—learn.

ગામ } ખોએ, khôê. નાં કુવો, ખાસીઅત. Subs. A well;
મ } innate quality; natural disposition. Per.
خوي

-ગામ અનુ-શ, anû-sha. સર્વં તેને, તેનું, તેજે. Pron. To
him—her—it; his, hers, its; that which.

-ગામ } અનોશ, anôsh. નાં એક મીનોઈ ખોરાકનું નામ છે કે
-ગામ } જેવું નેક માનસનું રવાન જેહશત મધે દાખેલ થાયછે

કે તુરત તેને આપવામાં આવેછે તેને જરમય રોગનનું
ધ્યાલું કરી કેહેછે ; ખુશી, મીઠાશ, ખેદેશત, નોશેરવાન પાદશા-
હનું નામ. વિ० ખુશ, ખેઆજર, સુખી, બાચ્ચશાલી. Subs.
A kind of celestial nectar, called in Avesta
Zaramaya-Raoghna, given to the blessed
souls of the virtuous, at the time of their
entrance in paradise ; pleasure ; happiness ;
sweetness ; paradise ; King Nowshirwân. Adj.
Pleasant ; cheerful ; harmless ; happy ; fortu-
nate. Comp. Per. انوش , نوش , نوشر

અગ્રા ખુન્દેહ, khûndêh. ના० હાંસી. Subs. Laughter.

અગ્રા ખુનશ, ખુરશ, khûnash, khûrash. ના० ખોરાક.

Subs. Food. Comp. Av. خورش = Per.

અગ્રા } ખુની, khûnî. વિ० લોહીઆર, લોહીવાલું. Adj.

અગ્રા } Full of blood. Per. خونين

અગ્રા હુની, hûnî. ના० ધ્યાલું. Subs. A cup.

અગ્રા } હુન્ચા, રરા, hûnyâ, rarâ. ના० કાન. Subs. An

અગ્રા } ear.

الله

અગ્રા } હુનોશ, હવીદાક, hûnôsh, havîdâk. ના० કાકરોનાં

અગ્રા } પેશવાનું નામ. Subs. The leader—head of
infidels.

અગ્રા } અનુગાહ, અનુ-ગાસ. anû-gâh, anû-gâs. ક્રિ०

અગ્રા } અં તે વખતે, ત્યારે. Adv. At that time ;

then. Comp. Per. آن گاه

અગ્રા અનુશહ, anûshah. ના० બચ્ચું. Subs. A child ;
an infant.

અનૌશા, anôshâ. નાં જરયુશતની દીન; ખુશી, અદા-
લત; ખેમરગી. Subs. The Zoroastrian religion;
pleasure; cheerfulness; a court of justice; im-
mortality. Comp. Av. 𐬀𐬎𐬌𐬎𐬎𐬎 = Per. انوش

અનૌશા } અનૌશ્તે, andâkhtê. બૂં કું નાખી દીધેલું. Past
અનૌશા } Part. Thrown away; cast off. Per.

અનૌશા-રૌબાન, અનૌશે-રૌબાન, anôshâ-rôbân,
અનૌશ્તે-રૌબાન. નાં નોશીરવાન; see
અનૌશ્તે-રૌબાન. Subs. *Nowshirwân*.

અનૌશી, anôshî. નાં બાવં ખેહૈશ્તમાં વાસો કર-
વો, સુખ, અમરગી. Abst. Subs. Residing
in paradise; immortality; happiness; blessed-
ness.

એવન્-દેહૈશ્ને, évan-dêhêshnê. નાં બાવં આંજું—
ખોરાક આપવો. Abst. Subs. Giving food; sup-
plying with nutriment.

અનૌશી, anôshî. See અનૌશી.

ખુરશેદ, khûrshêd. નાં આકતાબ, સૂર્ય. Subs.
The sun. Av. 𐬕𐬀𐬑𐬌𐬎𐬎𐬎 - 𐬀𐬎𐬌𐬎𐬎𐬎 = Per. خورشيد =
Sans. સૂર્ય.

ખુન્બાન, khûnbân. See અનૌશી, અનૌશી khûnî.

ખુનશની, khûnashnî. વિં ખાવાલાયક, ખોરાકને
માટે લાયક. Adj. Eatable; proper—fit for food.

હુનશની, hûnashnî. નાં બાવં નીચવતું, ગાલવું.
Abst. Subs. Squeezing; straining; sifting.
Comp. Av. 𐬀𐬎𐬌𐬎𐬎𐬎

અભિજ્ઞાન અનોશ-વશ્તમુન, anôsh-vashtamûn. નાં બે-
હેશ્તી ખોરાક, મેદીઓજરેમ રોગન. કિં આજ્ઞાં તું બેહે-
શ્તી ખોરાક—જરમથ રોગન આ. Subs. Celestial food;
Zaramaya-Raoghna. V. Eat (thou) the celes-
tial food—*Zaramaya-Raoghna*.

અભિજ્ઞાન અનોશની, anôshnî. નાં બાવં શાંબલતું. Abst.
Subs. Hearing. Pâz. અજરેમ

અભિજ્ઞાન અનુશુન, anûshûn. કિં અં એ રવેશે—રીતે. Adv.
In this manner; thus.

અભિજ્ઞાન } ખુનશને, khûnashnê. નાં બાવં પઢવું, પઢાણ;
અભિજ્ઞાન } ખાવું. Abst. Subs. Reading; reciting;
eating.

અભિજ્ઞાન } હોશનવાર, hôshnavâr. વિં ખુશનુમાં એહેરો રાખ-
અભિજ્ઞાન } નાર, ખુશી હાંસલ કરવું, રાજી થયવું. Adj.
Possessing elegant features; deriving pleasure;
pleased with.

અભિજ્ઞાન } અનોશે, અન્-ઓશે, anôshê, an-ôshê. નાં દોઆ,
અભિજ્ઞાન } આકરીન; ખુશ, ખુશહાલ; હમેશે; ખોદાતાલાનાં નાંમો
અભિજ્ઞાન } મધેનું એક નાંમ; બેહેશ્તી રવાનનો ખોરાક; અંનચુરી
દાર; પાદશાહ શાહપુરની કુઈનું નામ કે જે ઘણી સાહલેશ અને
પરહેજગાર હતી; દાનાં સ્ત્રી; નોજવાન પાદશાહ, ઈનસાફ
કરનાર; સલામતી. વિં અવિનાશી; પરહેજગાર; બેહેશ્તી;
નિરપરાધી; અખ્તાવર; સુખી. Subs. A blessing; a
benediction; one of the names of God; a kind
of celestial food for the blessed souls of the
virtuous; wine made from grapes; name of
the paternal aunt of *King Shâpur*, who was a

pious and noble lady; a sensible woman; a young king; one who administers justice; safety. Adj. Imperishable; pious; celestial; innocent; fortunate; happy. Pâz. ۛۛۛ Per.

انوش

ۛۛۛۛۛ ۛۛ-ۛۛۛ, khûnyâk See ۛۛۛۛۛ, ۛۛۛۛ khûnâkgar.

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛ, havîdak. See ۛۛۛ hûnôsh.

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛ, hûnôshk. See ۛۛۛ hûnôsh.

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛ, hûshk. ۛۛ ۛۛۛۛ. Adj. Dry. Av. ۛۛۛۛ

= Sans. शुष्क = Per. خشک

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛۛ, hunîkîm. ۛۛ ۛۛۛۛۛۛ, ۛۛۛۛۛ. Adj. Pregnant; being with young.

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛۛۛ, hûnîkînem. ۛۛ ۛۛ ۛۛۛۛۛۛ ۛۛۛ.

V. I may become pregnant. Comp. Av. ۛۛۛۛ

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛۛ, anôshgân. ۛۛ ۛۛۛ ۛۛۛۛۛۛ, ۛۛۛۛۛۛۛ. Subs. Plur. Those that are free from death; those that are blessed.

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛ, anôshgî. See ۛۛۛ anôshî.

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛ

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛ, hûnôshgî. ۛۛ ۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛ ۛۛ.

Subs. *Hunosh* (name of a *Dev*).

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛۛ, hûnîkînî. ۛۛ ۛۛۛ ۛۛ ۛۛۛۛۛۛ ۛۛ; ۛۛ ۛۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛ. V. Imper. Be thou pregnant; thou becomes pregnant. Comp.

Av. ۛۛۛۛ

ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛۛۛ, anôshkînîdan. ۛۛ ۛۛۛ ۛۛۛۛ, ۛۛۛۛۛ ۛۛۛۛ ۛۛۛۛ ۛۛۛ, ۛۛۛ ۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛ. V.

To make immortal; to make (a person) blessed; to pass a happy life.

۱۳۹۹۹۹۹-۱۳۹۹۹۹۹ } अनोशकीन्-रदान, anôshkîn-radân. ना०
 १३९९९९९-१३९९९९९ } अहेशती सरदारो. Subs. Celestial
 leaders; heavenly chiefs. Comp. Av. 𐬨𐬀𐬯𐬭𐬀𐬌 +
 𐬨𐬀𐬯𐬭𐬀𐬌 = Per. انوش رदान

१३९९९९९-१३९९९९९ } आनोश-कवातर, anôsh-kavâtar. ना० એક
 નાંમ છે કે જે ઘણુંખરું નોશેરવાન કોબાદ હોવું એઈએ. Subs.
 Prop. A name generally believed to be that
 of *Nowshirwân Kobâd*.

૧૩૯૯૯૯૯-૧૩૯૯૯૯૯ } હનુશકંદ, hanûshkand. વિ० સેતમગાર, જુલમી.
 Adj. Tyrannical; despotic.

૧૩૯૯૯૯૯-૧૩૯૯૯૯૯ } હનશેહ, hânshêh. ના० એક દોષખતું નામ. Subs.
 The name of one of the hells.

૧૩૯૯૯૯૯-૧૩૯૯૯૯૯ } અનોશ-કેરદાર, anôsh-kêrdâr. વિ० એમર્ગ,
 અહેશતી કામ કરનાર. Adj. Immortal; performing
 heavenly deeds.

૧૩૯૯૯૯૯-૧૩૯૯૯૯૯ } અનોશે-તન, anôshê-tan. ના० આશીરવાદ પામેલો
 શક્ષ. વિ० અહેશતી કદવાણું. Subs. A blessed per-
 son. Adj. Of heavenly stature. Comp. Per.
 𐬨𐬀𐬯𐬭𐬀𐬌 + 𐬨𐬀

૧૩૯૯૯૯૯-૧૩૯૯૯૯૯ } અનોશ-કવાદાન, anôsh-kavâdân. નાં નો-
 શીરવાન કોબાદ, નોશેરવાન આદેલનું નામ છે. Subs.
Nowshirwân (the son of *Kobâd*); *Nowshirwân*
 the Just.

૧૩૯૯૯૯૯-૧૩૯૯૯૯૯ } અનોશે-રોબાન, anôshê-rôbân. ના० અહેશતી.
 રવાન. Subs. Heavenly soul. Comp. Av.
 𐬨𐬀𐬯𐬭𐬀𐬌 = Per. انوش روان

૧૫૨૭૭ આનોએ-આવાદાન, ânôê-âvâdân. નાં તે આખા-
દીવાલી જગો. Subs. That prosperous place.

૧૫૨૭૮ હુ-ન્યાઝદાન, hû-nyâzâdân. નાં સારી ઉમેદ
—આશા રાખનારા. Subs. Those that entertain
good hopes.

૧૫૨૭૯ હુ-વશત, હ-વરશત, hû-vasht, ha-varasht. નાં નેક
કામ. Subs. A good—virtuous deed. Av. ૧૫૨૭૯

૧૫૨૮૦ હુ-વેખતગી, hû-vêkhtagî. વિં સારી રીતે ગલાયવું.
Adj. Well strained. Comp. Per. خوب بیختن

૧૫૨૮૧ અ-વેખતન, a-vêkhtan. કિં નહીં ગાલવું. V. Not
to strain. Per. نا بیختن

૧૫૨૮૨ હુવશતન, hûvashtan. કિં મકાન કરવું, ઉતારો કર-
વો. V. To settle, to alight; to halt.

૧૫૨૮૩ હુ-વશતન, hû-vashtan. કિં સારી રીતે—જલ્દપમાં
કરવું. V. To turn—move well; to move rapidly.

૧૫૨૮૪ હુ-વેખતન, hû-vêkhtan. કિં સારી રીતે—સંભા-
લથી—ગાલવું. V. To strain well—carefully.
Comp. Per. خوب بیختن

૧૫૨૮૫ હુ-વશતમુનતન, hû-vashtamunatan. કિં
સારી રીતે ખાવું. V. To eat well; to do justice to.

૧૫૨૮૬ અનોશ-પદ, anôsh-pad. નાં બેહુશતનો ધણી.
Subs. The inmate of Elysium; the owner of
heavenly beatitude. Comp. Av. ૧૫૨૮૬ + ૧૫૨૮૭

૧૫૨૮૭ અનુ-દામ, anû-dâm. નાં તે પેદાયશ. Subs. That
creation.

૧૫૨૮૮ } હુશ્મોરદન, hûshmôrdan. કિં ગણવું, શુમાર
૧૫૨૮૯ } કાહાડવો; પઢવું. V. To count; to esti-

mate ; to read ; to learn. Comp. Av. Rt. દેદ

(દેદાનદેદાન) = Sans. स्मृ = Per. شمرن

જાન અન્-નીરમદ, an-nîrmad. વિં મદદ—આશ્ર
વગરનું. Adj. Destitute of help—support.

જાન ઓએસ, ઓવસ, ôês, ôvas. નાં એસ, સગું, પેવંદ,
આનદાન. Subs. A relation ; a kinsman ; con-
nection ; family.

જાન અન્-નસા, an-nasâ. વિં નસા વગરનું. Adj. Free
from dead organic matter. Comp. Av. નાસ-નસ

જાન અન્-વેશ, an-vêsh. વિં વધારે નહીં, ઓછું. Adj.
Not more—greater ; less.

જાન અવન્ગશ, અવન્ગી, avangash, khûngî. નાં કીમી-
આગર. Subs. An alchemist.

જાન } અવનીશ, અવનેસ, avanîsh, khûnêsh. નાં મુસાફર,
જાન } દરવેશ. Subs. A traveller ; a dervish.

જાન હવન્દી, havandî. વિં બરાબરીકું, સરખું. Adj.
Equal ; on a par with. Per. هابندي

જાન હુનજ્યા, hûnajyâ. See હા, હા hûnîâ, rarâ.

જાન હુ-નીશાંન, hu-nîshân. નાં સારી નીશાન—નેમ—
અગમચેતી. Subs. A good sign—object—fore-
sight.

જાન જાન જાન હુ-નીશાની-દારી, hû-nîshânî-dârî. વિં
સારી નીશાંન—નેમ રાખનારું, સારી રીતે તીકનારું. Adj.
Possessing a good sign ; having good inten-
tions ; right-hitting.

અવનિશ } અ-વ-દશની, a-vandashnī. નાં બાવં નહીં મેલવવું
અવનિશ } —પાંમવું. Abst. Subs. Not obtaining—
procuring.

અવનિશ અએનીગાન, aénigân. વિં કીનો લેનાઈ, બેગોનુ, દેખી.
Adj. Vindictive; alien; foreign; inimical.
Comp. Av. અવનિશ = Sans. एनस.

અવનિશ અવનીદ, avanîd. નાં ચોકીદાર; મુસાફર. Subs.
A watchman; a guard; a traveller.

અવનિશ અવનીસ, avnîs. નાં સ્ત્રી સું ગાલનાર. Subs. One
who melts lead.

અવનિશ આનીસ, ânîs. See અવનિશ avangash, khûngî.

અવનિશ ખુનેસ khûnês. See અવનિશ } avanîsh.
અવનિશ } khûnês.

અવનિશ ખુનેસીહા, khûnêsihâ. નાં હીરાકશી. Subs.
Green vitriol.

અવનિશ ખુનેસ્તાન, khûnêstan. કિં મુબારક—આમીન કર-
વું. V. To make propitious; to make *amen*.

અવનિશ હુનીસ્તાન, hûnistân. કિં પાક—સાફ—નીતઈ
કરવું. V. To purify; to free from impu-
rities; to clean; to make clear—limpid.

અવનિશ અનુસો, anûsô. વિં નારઅમંદ, નાખુશ, દલગીર, નાપાક.
Adj. Not permitting; displeased; sorry; im-
pure. Comp. Av. અનુસો

અવનિશ અનુસન્દ, khûnsand. વિં ખુશ, ખુશહાલ, સંતોષી, ઠરાયવું,
સંતુષ્ટીવાળું. Adj. Pleased; happy; contented;
satisfied; patient. Pâz. અનુસન્દ = Per. ارضند

ખુન્સન્દ-હીમી, khûnsand-hîmî. વિ० સંતોષ-
બરી ખાસી અતનું. Adj. Of a contented nature.

ખુન્સન્દેહ-ગરી, khûnsandêh-garî. વિ० રજ-
મંદ, ખુશી કરનારું. Adj. Permitting; consent-
ing; giving pleasure; pleasing. Comp. Av.

ખુન્સન્દેહ + ગરી = Per. خوشنودگر

ખુન્સન્દ-ખેરદી, khûnsand-khêradî. વિ० સં-
તોષી મનવાલું. Adj. Of a contented mind. Comp.

Av. ખુન્સન્દ - ખેરદી = Per. خرسند + خرد

ખુન્સન્દી, khûnsandî. ના० બાવ० સંતોષ; ખુશી.

ખુન્સન્દી } Abst. Subs. Contentment; pleasure.

Comp. Per. خرسندی

ખુન્સન્દગી, khûnsandgî. See જોડણી, જોડણી

ખુન્સન્દી } Khûnsandî.

ખુન્સન્દ-તર, khûnsand-tar. વિ० વધારે સંતોષી.

Adj. More contented. Comp. Per. خرسندتر

અનુબેદ, anubêd. ક્રિ० તે થાયછે. V. It be-
comes—happens.

અ-વનસ્ત, a-vanast. ક્રિ० વિ० અરાખી વગરનું, ગડબડ

—અરાખ નહીં તે, નહીં બેલાયલું, નેક, ખાલેસ, નિર્મલ. Adj.

Free from evil; not turbid—bad; unmixed;
virtuous; pure; limpid; clear.

ખોસ્ત, khôst. વિ० ખાવા લાયક. Adj. Eatable;

ખોસ્ત } fit to be eaten.

ખોસ્ત }

જાજીયા } હુનસ્ત, હુનસ્તે, hūnast, hūnastē. વિં ખલેસ,
ગાજીયા } નિર્મલ. Adj. Pure ; unmixed ; clear.

ખજીયા } ખુનસ્તી, khūnastī. નાં બાવં ખલેશી, નિર્મલતા,
સ્વચ્છતા. Abst. Subs. Purity ; freedom from
foreign admixture ; clearness.

જાજીયા } અગુસ્તે, agūstē. નાં ધુજરી. Subs. Trem-
જાજીયા } bling, tremor. Comp. Av. ૧૨૩૨૨

ગાજીયા } હુનસ્તે, hūnastē. નાં ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક
નાંમ છે. Subs. One of the names of God.

જાજીયા } હુ-સેતોબ, hū-sêtôb. કું વિં સારી રીતે આજેજ
થયલું. Part. Adj. Thoroughly enfeebled—
become helpless. Pâz. ૭૨૨૨૨-૨૭

જાજીયા } અનુબીદન, anûbīdan. નાં જેસ્પતી સેતારો. Subs.
જાજીયા } The planet Jupiter.

જાજીયા } અનોબીદન, anôbīdan. કિં જરી કરવી, વીલાપ
કરવો, રડવું. V. To weep ; to mourn ; to be-
wail ; to cry.

જાજીયા } ખુનસ્તન, khūnastan. કિં પઢવું, બોલવું. V. To
recite ; to read ; to learn ; to speak.

જાજીયા } ખુનેસ્તન, khūnēstan. કિં લડાઈ કરવી ; શાંત
કરવું ; યુગ્મી કરવું ; આસાન કરવું ; ભરવું ; રેડવું ; ખાવું ;
લખવું. V. To fight ; to quarrel ; to pacify ; to
please ; to make easy ; to fill ; to pour ; to eat ;
to write.

જાજીયા } ખુનસ્તે, khunastē. બૂં કું મુખારક—આમીન
જાજીયા } થયલું. Past Part. Become auspicious ;
turned out to be as desired.

૧૧૭૫૫ અનોસ્તે, anôstê. See ૧૦૫૫ anôst.

૧૧૭૫૫ અ-વનસ્તે, a-vanastê. વિં અરાખી વગર. Adj.
Free from evil.

૫૫૫૫ } હુ-જનદી, hû-jandî. નાં બાવ. નેક—સુખવાસી જં-
૫૫૫૫ } દગી. Abst. Subs. A virtuous—happy life.

૫૫૫૫ અન્-વીનાક, an-vînâk. વિં નહીં જોનારે, આંધળું.
Adj. Not seeing; blind.

૫૫૫૫ હુ-વીનશ, hû-vînash. નાં રેહેમ—સારી નજર.
વિં રેહેમ નજરવાળું. Subs. Mercy; pity; kind
regard. Adj. Merciful; expressing sympathy.

૫૫૫૫ હુ-વીની, hû-vînî. વિં રેહેમ નજરવાળું, દયાળુ, નમ્ર-
તાવાળું. Adj. Merciful; compassionate; modest;
humble.

૫૫૫૫ અન્-વીનશને, an-vînashnê. નાં બાવં છુપ્યું કરવું.
Subs. Abst. Concealing.

૧૧૭૫૫ હુ-ગોબાન-ચ, hû-gôbâna-cha. નાં બાવં સારી
રીતે બોલવું—બણવું. Subs. Abst. Speaking—
reciting well. Comp. Pâz. ૧૧૭૫૫

૧૧૭૫૫ હુ-વીનીદન, hû-vînîdan. ડિં સારી રીતે નેગાહ
કરવી—જોવું—તપાસવું. V. To see—view minutely
—to inspect—examine thoroughly. Comp.
Per. خوب دیدن

૧૧૭૫૫ } અન્-બુન, an-bûn. વિં થડ વગરનું, કલુન્ધાદ. Adj.
૧૧૭૫૫ } Having no stem or trunk; ignoble; of
low origin. Comp. Per. بدین

૧૧૭૫૫ હુ-બુન, hû-bûn. નાં સારું સેવટ; સારી શરૂઆત. Subs.
A good end; a good beginning. Av. ૧૧૭૫૫

અન-નયોક, an-nayôk. વિં સાહે નહીં તે; ખુદે. Adj.
Not good; bad; evil.

અન-વીને, an-vînê. See અન-વીનક.

ખુન્દે, khûndê. વિં ફરતું, ફુદરતી. Adj. Re-
volving; natural.

હીન્દુગાન, hîndûgân. See હાન્દુ.

હુન્નયોકશી, hû-nayôkshî. નાં બાવં સારી
રીતે સાંભળવું, તીક્ષ્ણ કાન રાખવા. Subs. Abst.
Hearing well; pricking up one's ears.

અ-વન્દે, a-vandê. વિં વગર નેકીનું. Adj. Not
virtuous.

ખુંદક, અન્દક, khûndak, andak. વિં થોડુંક,
જરાક. Adj. A little; in a small quantity;
somewhat.

ખુંબે, ખુમ્બે, ખુમ્બ, khûnbê, khûmbê, khûmb.
See ખુંબે. નાં એક દેવીનું નામ છે.
Subs. Name of a she-Deva—*Devi*.

Av. જીવં

જીવન્દે, jîvandê. વિં જીવતું, જીવનારું. Adj.
Living alive.

અન્દ-ચંદ, and-chand. See અન્દ, અન્દ and-
chand. વિં જેટલું જેઈએ તેટલું. કિં અં
આએ વખતે, ત્યારે. Adj. Adequate to wants.
Adv. At this time; then.

અન્દ-ચંદી, and-chandî. કિં અં ત્યાંહાં સુધી કે.
Adv. So long as.

ક્રિયાપદો } અન્દ-ચંદમ, and-chandam. વિ. જેટલું મને, એ-
ક્રિયાપદો } ટલું મને. Adj. As much to me; this
much to me.

ક્રિયાપદો } ખનીદ, khanîd. See જો khanîd.

ક્રિયાપદો ખુન્દદ, ખુરદદ, હુરવદદ, khûn-dad, khûr-dad, har-
vadam. ના. ખોરાક—સુખ આપનાર ફરેશતો, ખોરદદ
અમશાસ્પંદ, ત્રીજા મહીનાનું નામ; છઠા રોજનું નામ; ખુધ સે-
તારો. Subs. The angel presiding over happiness
—food; *Khordâd Amshâspand*; name of the
third month of the year; the sixth day of every
month; the planet Mercury. Av. 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 =

Sans. सर्वताति = Pâz. 𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 = Per. خور داد

ક્રિયાપદો હુનીદ, hûnîd. બૂ. ફૂ. ગારેલા—નીચેલા (હોમ);
બીજું. Past Part. Strained—filtered (*Hom*);
moist; wet. Av. 𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 = Sans. सुत.

ક્રિયાપદો ખુન્દદ-દાદ khûndad-dâd. બૂ. ફૂ. વિ. ખોરદદે
આપેલું. Past Part. Adj. Given by *Khordâd*
(archangel).

ક્રિયાપદો } ખોએતુ-દસ, ખોએતુ-દદ, ખોએતક-દસ, khôêtû-
ક્રિયાપદો } das, khôêtû-dad, khôêtak-das. ના.

ક્રિયાપદો } સગપણમાં આપવું, સગાંસગાંમાં લગન કરવાં,
મીલમીલો, સગાઈ. Subs. Giving in marriage
among relations; marriage between members
connected by family ties; family connection;
relationship. Comp. Av. 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 = Pâz.

𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀

૧૧૭૧ આનીદન, ānīdan. ક્રિં તાજુખ કરવું, (કાંઈ ચીજ) શકની રૂએ બોલવું. V. To surprise; to speak (something) in a doubtful manner.

૧૧૭૧ ખુનીદન, khūnīdan. ક્રિં શીંગારવું, તારીફ કરવી, સ્તુતી કરવી. V. To adorn; to praise; to eulogize.

૧૧૭૧ હુનીદન, hūnīdan. ક્રિં કુટવું, છુડવું, નિચવવું. V. To pound; to thrash; to squeeze. Av. Rt. ૭

૧૧૭૧ હુનીદે, hūnīdê. બૂં કું કુટેલું, ગારેલું. Past Part. Pounded; strained.

૧૧૭૧ હુ-દરાએ, hū-darâê. વિં શાં બોલનાં; દોઆ કરનાં. Adj. Speaking well; wishing happiness to. Av. Rt. ૭ = Sans. Rt. સુ.

૧૧૭૧ હુ-વીરાએ, hū-vîrâê. વિં સારી વર્કશક્તિ ધરાવનાં; સારી પેઠે પારખ કરનાં. Adj. Possessing a good reasoning power; discriminating well.

૧૧૭૧ હુ-દરખત, handarakht. See હાંદરખત handarakht.

૧૧૭૧ હુ-વીરી, hū-vîrî. નાં બાવં અચ્છું યુરાપણું.

૧૧૭૧ Abst. Subs. Excellent bravery. Comp.

Av. ૧૧૭૧ = Sans. સુવીર.

૧૧૭૧ હુ-નગીરશની, hū-nagîrashnî. નાં બાવં નેક નજરે એવું, ધ્યાયી એવું. Abst. Subs.

Seeing with a kind look; looking affectionately.

૧૧૭૧ અવેરશત, avêrasht. નાં એક ગુનાહતું નાંમ.

Subs. Name of a crime. Comp. Av. ૧૧૭૧

૧૧૭૧ અનરી, anêrî. નાં બાવં નાકરમાંની. Abst.

Subs. Disobedience. Av. *anâras* = Sans. अनार्याः
= Per. انيري

૭૧૩ } ખુને-રસ, ખુન-રસ, khûnê-ras, khûna-ras. નાં
૭૧૩ } કેશવરનું નામ ; વચમાંનો મુલુક, સુંદર ચલકતી ગાડી.

Subs. Name of a *Kêshvar* (region); the central region ; a beautiful-shining chariot. Av.
= Per. خورث

૭૧૩ અનુએ, anûê. See ૧૩ anû.

૭૧૩ અનુન, anûn. નાં ગરોથમાન, સહથી મ્હોટું એહેશત.
Subs. The most blissful seat of sanctified souls after death ; the highest heaven.

૭૧૩ અવીન, avîn. કિં અં એ મીસાલે. Adv. In this manner.

૭૧૩ આનો, ખુન, ânô, khûn. See ૭૧૩, ૧૩ anô, anôê.

૭૧૩ હનુન, હનો, hanûn, hanô. કિં અં જ્યારે, ત્યારે, શી તરેહ, એ મીસાલે, કોઈની રીતે. Adv. When ; then ; how ; in this manner ; anyhow.

૭૧૩ હુ-વન, hu-van. નાં સારી સુગંધવાળું ઝાડ. Subs.
An odorous tree.

૭૧૩ અન્-વનાહકી, an-vanâhkî. નાં બાવં બેગુ-
નાહી, નીરપરાધીપણું, નીર્દોષતા. Abst. Subs. Guilt-
lessness ; innocence. Comp. Per. بی گناهی

૭૧૩ અરવંદ, arvand. નાં એક પહાડનું નામ છે. Subs.
Name of a mountain. Comp. Pâz. *arvand*

૭૧૩ ખનેન્દ, khanênd. કિં ખોધે. V. May dig.

૭૧૩ હવન્દ, havand. See ૭૧૩ havand.

गाथ ह्यो-वद, hōnvad. ना० पेहेला गाथानुं नाम ; अेक अंदगी-
नुं नाम. Subs. Name of the first Gāthâ; name
of a Prayer. Av. 𑀧𑁆𑀭𑀸𑀓𑀾𑀢𑀺𑀲𑀽𑀢𑀺 = Pâz. 𑀧𑁆𑀭𑀸𑀓𑀾𑀢𑀺

અનોશ, anôsh. See અનૌશ.

ਖੁਨੀ, khunī. वि० लोहीआर. See *khunī*.
Adj. Bloody ; plethoric ; full of blood.

॥३७॥३७ खुनेशने, khunēshnē. ना० आव० पठतुं, पढाई. Abst.
Subs. Reading; reciting; recitation.

અનોશિ, anôshê. See અનોશ અનોશê.

અનોશક, anôshak. નાં બચ્ચું, બેટો. Subs. A
child ; a son.

१-ખાખ ખુનોશે, khunóshê. નાં છોકરું ; બચું. Subs.
An issue ; an offspring.

॥५५॥ अनोश्गान, anôshgân. ना० सांपनां अश्यां, से-
तायी करनारा. Subs. The young ones of a ser-
pent; those who hasten.

અનોશકીનીનદ, anôshkîînad. ક્રિ० અમર્ગ
—હેશતી થાયછે, અમરગી કરેછે. V. Becomes
immortal; becomes a resident of paradise;
makes immortal.

૧૪૭૫૭-૫૭૧૫૭ અનોશ્કીન્-રદાન, anôshkîn-radân. See
૧૪૭૫૭-૫૭૧૫૭ anôshkîn-radân.

॥२७५३-७॥५५ अनोश्-कनीनीदन, anōsh-kanīnīdan. कि० अ-
 लार्ध करवी, जेहेसती—परहेजगार थवुं. V. To practise
 goodness—virtue; to be a resident of para-
 dise; to become pious.

હામ અનુ-વસ્પ, હરવેસ્પ, anû-vasp, harvêsp. ક્રિ० અં
તમામ સુદત, હમેશે. Adv. All the time; always.

હામ હુવીદ, hûvîd. નાં બંદગી. Subs. Prayer; wor-
ship.

મામ અન્-ઉન, an-ûn. વિ० વગર આડનું, ઉઝડ, વેરાન.
Adj. Treeless; barren; desolate.

મામ હનુન, hanûn. See મામ hanûn, hanô.

મામ હુ-ઉન, hû-ûn. નાં સાફ—દેખાંમણું દરખત—આડ.
Subs. A fine—elegant tree.

ખામ ખુન્-ઓશે, khûn-ôshê. વિ० લોહી પીનાફ. Adj.
Blood-drinking.

ઠામ ઓનુક, ônûk. નાં કલ્લઈ. Subs. Tin. Comp.
Av. ઓનુક

ખામ અન્-વંદ, khanvand. વિ० પ્રકાશનું, ચલકનું. Adj.
Shining; glittering. Comp. Av. અન્-વંદ

ખામ ખુન્-વદર્ગી, khûn-vadargî. નાં લોહીનું વેહેવું
—ચાલવું. Subs. Flowing—passing of the blood.

મામ અનુ-વરમન્શાન, anû-varmanshân. સર્વં તે-
ઓનાં, તેઓની માફક. Pron. Theirs, like them.

મામ ખુનક, khûnak. નાં સાસુ. Subs. A mother-in-
law.

મામ ખુન્ક, khûnk. નાં ખુણું. Subs. A corner.

મામ ખુનુક, khûnûk. વિ० તાજ; સુખી; ભાગ્યશાલી. આનં-
દી. Adj. Fresh; happy; fortunate; pleasant.
Per. ખુનક

મામ ખુને, khûnê. નાં ઘર. Subs. A house. Per. ખાન

અનુકી, અનુંગી, anûkî, anûngî. નાં બઢી. Subs.
A furnace; an oven.

ખોશ્ક, khôshk. લિં સુકું. Adj. Dry. Av.
= Sans. शुष्क = Per. خشک

ખુશ્કી, khûshkî. See ૩૭૧૩ khûshkî.

હુ-નગીરશની, હુ-નગરશની, hû-nagîrashnî, hû-
nagrashnî. See ૩૭૦૬ hû-nagîrashnî.

અવોકીરશત, અવવરશત, અવોવરશત, avôkîrasht,
avavarasht, avôvarasht. See ૩૭૦૭
avâvarasht.

હુનકુસુરગ, hûnkûsûrag. નાં નશતર. Subs.
A lancet.

હુ-કેરદારી, hû-kêrdârî. નાં નેક કાંમ. Subs.
A good—virtuous deed. Comp. Per. نیک کردار

અવગંદન, avgandan. કિં નાંખવું, ફેંકવું. V. To
throw; to fling; to cast. Comp. Per. افکندن
اوگندن

અવોજ, ઓજ, avôj, ôj. લિં બોલંદ, ચઢવું. Adj.
Elevated; exalted; high. Comp. Ar. اوج

અનુ-ચ, anû-cha. સર્વં તેબી. Pron. Even that.

અવોજ, ઓજ, avôjî, ôjî. નાં બાં બોલંદી, બ-
રતરી, ઉનચાઈ, ખુબેરગી, મ્હોટી કીમત. Abst.

Subs. Elevation; a higher state—position;
attitude; greatness; a high value.

હુ-વજન, hû-vajm. લિં બરાબર પસંદ કીધેલું;

ઘણું સરસ. Adj. Well-chosen ; most excellent.

Comp. Av. $\text{av.} + \text{r} = \text{Per.}$ گرین

જામ શબ્દકોશ હુ-વજન-રોબશની, hû-vajîn-rôbashnî. નાં
ભાવં ઉત્તમ ચાલ. Abst. Subs. Most excellent
conduct.

જામ } હનજેદ, hanjêd. કિં હીલવે, લટકાવે, લોભાવે;
જામ } હુઃઅ દે; ખીન્વે. V. May shake—move;
may hang up; may suspend; may tempt—
molest—irritate. Comp. Per. هنجيدن

જામ અન્-વજીદાર, an-vajîdâr. વિં તમીજ નહીં કર-
નારે; ચુંટી નહીં કાઢનારે. Adj. Not discriminating
—selecting.

જામ હન્જીદાર, hanjîdâr. નાં હીલવનાર, લટકાવનાર.
Subs. One who shakes ; one who hangs up—
suspends.

જામ અનુ-ચ-વર્મનશાન, anû-cha-varmanshân.
સર્વં તેઓને; તેમનેબી. Pron. To them; even to
them.

જામ } ખુન્ઝા, ખુન્ઝે, ખુન્ઝક, khûnzâ, khûnzê, khûn-
જામ } zak. નાં નામરદ, નયુંસક. Subs. An im-
જામ } potent man ; an eunuch ; an hermaphro-
dite. Comp. Ar. خنثا

જામ અનુ-ઝક, anû-zak. સર્વં જે કોઈ. Pron. Who-
ever.

જામ } અરેદ, અર્દ, arêd, ard. નાં પાકી, સફાઈ, સચ્ચાઈ.
જામ } વિં ખોરાક—અનાજ વગર. Subs. Purity ;

cleanliness ; uprightness ; truthfulness. Adj.
Without food—corn.

ખાખુ ખુન્દ, khând. ભૂં ૬૦ પીસેલું, બારીક કીધેલું. Past
Part. Ground; reduced to powder.

۱) ۱۰۰۰۰۰ } अरेथशतरान, अरथशतरान, arêthashtarân,
 ۱) ۱۰۰००० } arthashtarân. ना० अरदेशरने लगतां,
 अरदेशरनुं वंश. Subs. Those connected with
Ardesheer (by ties of consanguinity); the
 family of *Ardesheer*.

हुद्दार्, hūdār. ना० ओलंद—मोहोटे आवाज, मोहोटे
पढवुं, ओलंद—शुश आवाजे पढवुं. Subs. A loud cry;
vociferation; reciting loudly; praying in clear
(or ringing) pleasing tone.

۱۲۳۴۵۶۷ } अनत-वहशत, अरेद-वहशत, unta-vahasht,
 ۱۲۳۴۵۶७ } arêda-vahasht. ना० ओदावाधानी ऐक
 शक्तीनुं नाम, ऐक इरेशतानुं—भीज महीनानुं—तरीज
 रोजनुं नाम. Subs. One of the powers of God ;
 name of an archangel ; name of the second
 month of the year ; name of the third day of
 every month. Av. ۱۲۳۴۵۶۷ = Per. ارد بهشت

॥१॥३॥ पु-हृ, khûndan, किं० पठ्ठुं. V. To read; to
recite; to learn. Per. خواندن

॥१॥ हुनतन, hūnatan. क्ति० क२वृत्. V. To do, to perform.

શ્રીઆજીવ અનુતુનાદ, anūtūnād. કિં આશીર્વાં રાખજે !
રાખો ! V. Benedic. May keep ! may preserve !

॥१॥१॥१॥ अनुतुनीन, anūtūnīn. ॐ हुं अञ्ज. V. I may know.

૧૯૧૫ અન્-વદે, an-vadê. વિં અરાખ નહીં, સાહે. Adj.
Not bad—evil ; good.

૧૯૧૫ અ-વન્દે, a-vandê. વિં નહીં મેલવતું—હાંમેલ કરતું.
Adj. Not acquiring—gaining. Contrast Av.

૧૯૧૫ ખુન્દે, khûndê. બૂં કું કુટેણું, છુટેણું. Past Part.
Pounded ; beaten ; bruised.

૧૯૧૫ } ખુર્દે, khûrdê. બૂં કું ખારીક કીધેણું, બરડેણું, પીસેણું,
૧૯૧૫ } નાદણું, નીચું, ખાવા લાયક. Past Part. Reduced
૧૯૧૫ } to powder ; ground coarsely ; pounded ;
small ; low ; eatable. Comp. Per. خورد, خورده

૧૯૧૫ અન્-ઓપ, an-ôp. વિં પાણી વગરનું, ડોરડું. Adj.
Waterless ; not wet ; dry. Av. آس

૧૯૧૫ } હુફ, hûf. વિં ખુબ, સાહે, મજેહનું. Adj. Fine,
૧૯૧૫ } good, excellent. Per. خوب

૧૯૧૫ અનુપા, anupâ. નાં એક અતનું વસાણું. Subs.
A kind of drug—electuary.

૧૯૧૫ હુપંગહાઉ, hûpanghâu. નાં પરસેવો. Subs.
Perspiration.

૧૯૧૫ અનુમ, anûm. કિં અં એ રવેશે. વિં નાઉમેદ.
Adv. In this manner. Adj. Disappointed ;
hopeless.

૧૯૧૫ } અઉનમા, અરનખ, aûnma, arnab. નાં સસલો.
૧૯૧૫ } Subs. A hare.

૧૯૧૫ } અનુ-મયા, anû-maya. નાં માંકકસર કદનું યથુ,
૧૯૧૫ } મકર રાશી. Subs. A beast of a moderate
small size. Capricorn. Av. مکر-مکر

અનુમા, anûmâ. સર્વં હમોને. Pron. To us.

અનુમા, ônmâ. સર્વં હમો. Pron. We.

અનુ-મય-મસા, anû-maya-masâ. વિં નાં-
 ઢલાં કદનાં પથુ જેટલું મોટું, નાદલાં કદનાં પથુ
 જેટલી કીમતનું. Adj. As large as a small beast ;
 of the worth of a small beast. Av. અનુ-મય-મસા

અનુમીનીદે, anûmînidê. ભૂં કું નાકિમેદ—
 આશાવિનાનું થાયલું. Past Part. Become
 disappointed—defeated of expectation.

અનુમીનીદન, anumînidan. કિં નાકિમેદ—નીરાશ
 —આનેજ થવું. V. To be disappointed—defeat-
 ed of expectation ; to be helpless. Comp.
 Per. نا امید شدن

અનુમેદ, anûmêd. વિં નાકિમેદ, નિરાશ, આનેજ.
 Adj. Disappointed ; despondent ; helpless.
 Per. نا امید

અનુ-ર, anû-ra. સર્વં મારું, મને. Pron. Mine ;
 to me.

અનુર, ઓનર, ખોનર, anûr, ônar, khônâr. નાં
 હીમ્મત, યુરાપણું. Subs. Courage ; bravery. Pâz.
 انور, ايمت

અનુર, khanûr. નાં ખેતી, ખેતી કરનાર, ખેડુત. Subs.
 Cultivation ; a cultivator ; a husbandman.

હુ-વર, hû-var. નાં સારી મોરાદ—ઇચ્છા—આદેશ.
 વિં સારી છાતીવાણું, હિમ્મતવાન. Subs. A good in-
 tention—wish—desire. Adj. Having a fine
 breast ; courageous.

હોનર, hâl. વિ. ઉચ્ચ. Adj. High, elevated.

હોનર, hōnar. ના. હીકમત, હુનર, વિદ્યા, કલા.
Subs. Skill; art; learning; scheme; plan.
Av. *hōnar* = Per. *هنر*

હુન-વર, hūn-var. ના. સાહેબની મોરાદ—ઈચ્છા, ખો-
દાઈ ઈચ્છા, એક બંદગીનું નામ છે, એકવીસે તુસ્કતું,
એકતું નામ. Subs. Lord's desire—will; the
Divine will; name of a prayer; the collective
name of 21 Nosks. Av. *hūn-var*

હોનરાન, hōnarân. See *hōnar*.

હોનરાવંદ, hōnarâvand. વિ. હુનરમંદ, હીકમતી,
સદગુણી, સુખીવાન. Adj. Skilful; ingenious;
good-natured; possessing merit. Av. *hōnarâvand*
= Per. *هنرمند*

હુનરો-વંદી, hūnarō-vandî. ના. હુનરમંદી.
Subs. Skilfulness.

હોનરાન-વેશ, hōnarân-vêsh. ના. આવં હુન-
રનું પુરકલપણું, ઘણી હીકમત. Subs. Abst. Abund-
ance of skill; a good deal of contrivance—
ingenuity.

હોનર-ઓમંદ, hōnar-ōmand. See *hōnarâvand*.

હોનર-ઓમંદી, hōnar-ōmandî. ના. આવં
હુનરવાનું થવું. Abst. Subs. Becoming skilful.

હુનરી, khūnari. વિ. હીમતવાન. Adj.
Courageous.

હોનરી, hōnarī. વિ० હુ-નર—હીકમતવાલો. Adj.
Skilful; ingenious.

અવોરશ્ત, avōrasht. See અવોરશ્ત, અવોરશ્ત avāva-
rasht.

હુ-વરશ્ત, hū-varasht. નાં નેક કાંમ; સારી કરણી.
Subs. A virtuous action; a good deed.
Av. અવોરશ્ત = Per. اورشت

ખુનરસ, khūnaras. See ખુનરસ } khūnêras.
ખુનરસ } khūnaras.

હુનજ્યા, hūnajyā. નાં કાણ. Subs. An ear.

ખુનરસ-બામી, khūnaras-bāmī. નાં ચલકા-
ટમંદ-દોલતમંદ "ખનીરથ." Subs. The
bright—wealthy *Khanîrath* (region). Av.
ખનીરથ

ખુનરસ-વેહ-બામી, khūnaras-vêh-bāmī.
નાં બહુ ચલકાટમંદ ખનીરથ. Subs. The good and
bright *Khanîrath*.

અવોરના, અવોરનાએ, avōrnâ. avōrnâê. વિ०
નોજવાન, જુવાનીની ઉમરમાં આવેલું. Adj.
Quite young; arrived at the age of youthful-
ness. Av. અવોરના

અવોરના, a-vōrnâ. વિ० જવાનીમાં નહીં આવેલું તે.
Adj. Underage; not youthful. Contrast
Per. જવાન

જુલુ, khûh. નાં ખાશીઅત, ચાહ. Subs. Characteristic, affection. Per. خو , خوي

જુલુ ખોહ, khôh. નાં ખેહેન. Subs. A sister. Comp. Pâz. ڪڙھ

જુલુ ખોહ, khôh. નાં એક અતનું જંગલી ઘાંસ કે જે ઘઉંને ઉગતાં અટકાવેછે; એક અતનો વેલો; યુંગલાવવું. Subs. A kind of weed (or wild grass) which hinders the growth of wheat; a creeper; ivy; suffocation. Comp. Per. خو , خوه

જુલુ હુક, hûk. નાં ગુમકું. Subs. A boil.

જુલુ અન્કા, ankâ. નાં શીમોરગ; એક અતનું કલ્પિત પક્ષી. Subs. An ostrich; a fabulous bird. Comp. Ar. عنقا

જુલુ અન્હયાફે, an-hayâfê. નાં ખોદાતાલાનાં નાંમો મધેનું એક નાંમ છે કે જેની શક્તી જેવી કોઈ બીજીની નહીં. Subs. One of the names of God; the Omnipotent.

જુલુ અન્કાન, an-kân. નાં નહીં ખોડવું. Subs. Not digging.

જુલુ અ-નેગાન, a-négân. વિં છુપું નહીં તે, અહેર. Adj. Not concealed—secret; open; evident. Contrast Per. نہان

જુલુ અન્ગાર, angâr. નાં અચાલ, વિચાર, ધારણા. Subs. Idea; thought; intention. Per. انگار

જુલુ ઓકાર, ôkâr. નાં ખેતી કરનાર, ખાગખાન, ખેડુત. Subs. A cultivator; a gardener; a husbandman.

હુ-કાર, hû-kâr. નાં શુભ કામ. Subs. A good work—business.

હોકાર, hôkâr. નાં ઓટ. Subs. Ebb.

અંગારીહેદ, angârîhêd. ક્રિં શીંગાર કરે. V. May adorn—embellish.

અન્-કારી, an-kârî. વિં વગર કાંમનું, નકામું. Adj. Useless; worthless. Comp. Per. ناکار

અન્ગાર્દન, angârdan. ક્રિં શીંગારવું; ગણવું, વમાસવું, ખયાલ કરવો. V. To adorn; to count; to meditate upon; to consider. Per. انگاردن

અવે-કાર્દન, avê-kârdan. ક્રિં દુર—નકામું કરવું. V. To remove; to render useless.

અન્કદ, ankad. વિં તવંગર, પઈસાદાર, સખ્ત, મૂર્ખ. Adj. Rich; wealthy; hard; foolish. Comp. Ar. عنكد

ખુકી, khûkî. નાં ખુશકી, જમીન. Subs. Dry land; land. ۛۛۛ

ખોહી, khôhî. નાં ખસલત. વિં આહનાઈ. Subs. Characteristic. Adj. Loving.

હન્ગી, hangî. નાં બાવં સાચવટ, રાસ્તી. Abst. Subs. Truth; truthfulness.

અન્કદાન, ankâdân. નાં લોભી માનસો. Subs. Avaricious persons. Comp. Ar. انكد

અન્કદાન, ankâdân. નાં આદમીની સુરતનો દેવ; જે માનસની ચાલચલણ તથા કાંમો દેવના જેવાં હોય;

અનવરી ખસલતનું આદમી. Subs. An anthropomorphous *Deva*; the man whose manners and ways of action resemble those of the *Deva*; the man with the instincts of the brute.

અનકશતુ, ankashtû. નાં એક અતનો ખોરાક.

Subs. A kind of food.

ખુકી, khûkî. See અખ khûkî.

ખોહી, khôhî. નાં ખાસી અત. વિં ખાસી અતને લગતું.

Subs. Characteristic. Adj. Pertaining to one's innate quality.

અનકદી, ankadî. નાં બાં તવંગરી. Abst. Subs.

Richness; state of being rich.

અન્-કીનીદે, an-kînidê. કું વિં કીનો નહીં લીધેલો.

Past Part. Unrevenged.

ખુકી, khûkî. See અખ khûkî.

અન્કેઝવા, ankêzvá. નાં ગોસ્પંદોને રેહેવાની જગો; ગાય દોરને રાખવાની જગા. Subs. A pen or enclosure for sheep; a cattle-pen.

અન્કેઝદ, ankêzad. નાં હીંગ. Subs. Assafoetida. Comp. Per. انكز

હુકેરેદ, hûkêrêd. નાં અગર. Subs. Aloe-wood. Comp. Av. ۱۴۱۱-۱۴۱۲, Pehl. ۱۴۱

અ-નગીરીદે, a-nagîrîdê. See અનગ્રîdê.

ખોએ, khôê. નાં આદત, ખાસી અત, ખવાસ, ચાલચલણ.

Subs. Habit; characteristic; nature; behaviour. Comp. Per. خوي, خور

હુકોદ, hûkôd. See અનગ્રîdê.

ગાગા હુકંદ, hûkand. ઉભયાં અં એકબારગી, અગરજો.

Conj. From one point of view; even; if.

અન્કુદાન, ankûdân. See અન્કાદાન ankadân.

હુકુસી ઉર, હુકુસુરોગ, hûkûsîûr, hûkûsûrôg.

See હુકુસુરોગ hûkûsûrôg.

હુ-કુન, hû-kûn. નાં સાહે કરનાર. કિં આજ્ઞાં સાહે કર. Subs. One who does good (to others).

V. Imper. Do good.

હુ-ગુન, hû-gûn. વિં સારી તરાંહ—રીતનું; સારા રંગનું.

Adj. Of good sort—fashion; having a fine colour. Comp. Av. જાહેલાજ

હંગુન, hangûn. See જાહેલાજ hangûn.

હુ-કુનશ્ના, hû-kûnashna. નાં નેક કામ—કરતુક.

Subs. A good deed—action.

હુ-કુનશ્ની, hû-kûnashnî. નાં સારાં કરતુક—

કામ કરનાર. Subs. One who practises good—virtuous actions. Pâz. જાહેલાજ

હુ-કુન-તુમ, hû-kûn-tûm. વિં સરવેથી સરસ

કરનાર. Adj. Doing the best work.

હુ-કરદ, hû-kard. બૂં કું નેક કીધેલું. Past Part.

Well—rightly done; acted virtuously.

હુ-કેરદારી, hû-kêrdâri. નાં બાવં નેક કામ

કરવું. Abst. Subs. Doing a virtuous

deed. Comp. Per. ખોબ કરદારી

હુ-કરદે, hû-kardê. નાં નેક કામ. બૂં કું સાહે—ધ-

ટતી રીતે કીધેલું. Subs. A good—virtuous action.

Past Part. Well done; properly achieved.

Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬀𐬎, Sans. सुकृत.

૧૧૯૧૧૨ અંકુતન, ankûtan. નાં પહાડી ગાય, જંગલી ગાય.
Subs. A mountain cow; a wild cow.

૧૧૯૧૧૨ } આં-કન્દન, ân-kandan. કિં પુરું કરવું, ભરવું. V.
૧૧૯૧૧૨ } To fill; to fill up; to replenish. Comp.

Per. آگندن

૧૧૯૧૧૨ } હુ-કરદન, hû-kardan. કિં સાફ—શુભ—શોભર્થવું
૧૧૯૧૧૨ } કરવું. V. To do well; to make elegant.

Per. خوب کردن

૧૧૯૧૧૨ હુકોર, સુકોર, hûkôr, sûkôr. નાં આંધલો કુતરો,
પાંચ સાત દાહડાનો કુતરો. Subs. A blind dog; a
dog five or seven days old. Comp. Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬀𐬎

૧૧૯૧૧૨ હુવરેશ્ત, hûvarêsh̥t. See ૧૧૯૧૧૨ avîkîrasht.

૧૧૯૧૧૨ અન્કદ, ankad. See ૧૧૯૧૧૨ ankad.

૧૧૯૧૧૨ હુ-પેદ, hû-pêd. નાં સારો—નેક બાપ. Subs.
A good—virtuous father. Comp. Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬀𐬎
= Sans. सुपिता.

૧૧૯૧૧૨ હુ-ફરાશમોક, hû-farâshmôk. નાં પેહેલી અ-
રધી રાત. Subs. The first half night. Comp.

Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬀𐬎

૧૧૯૧૧૨ અન્ગર, angar. See ૧૧૯૧૧૨ angar. Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬀𐬎

૧૧૯૧૧૨ હુકર, hûkar. નાં અલબુરજ પહાડની એક ટોચનું નામ
છે જેમાંથી અરવીસૂર વેહે છે. Subs. Name of a peak
of Mount Alborz from which the River
Ardwisûr flows. Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬀𐬎

હુકર, hûkar. નાં કેલવાયલો કુતરો, કાલા કાનનો સગ.

Subs. A trained dog; a dog with black ears.

ઓક્રા, ôkrâ. નાં રાંધવાનાં ચોખા. Subs. Table rice.

અ-નગ્રશને, a-nagrashnê. See અ-નગ્રાશનê. a-nagashnê.

હંકરશને, hankarashnê. નાં બાવં વિચાર. Abst. Subs. Thought, consideration. Comp. Per.

અનકલ્યુન, ankalyûn. નાં આઈબલ; ખ્રીસ્તી લોકોની ધર્મપોથી. Subs. The Bible; the sacred book of the Christians.

ઓહરબરશત, ઓરબરશત, ôharbarasht, ôru-
barasht. નાં ઉત્તર તરફ આવેલા એક મુલુકનું નામ છે કે જે 'વોહરબરશત' નામના મુલુકથી વચમાં પહાડ આવવાને લીધે છુટો પડેલો છે (પ્રોફેસર યુસ્તી); ખનીરથ ખામીની વાવ્ય દીશાએ આવેલા મુલુકનું નામ. Subs. Name of a region situated to the north, and separated from *Vourujarasht* by a mountain (Prof. Justi); name of a region situated to the north-west of *Khaniratha*. Av. 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬔𐬀𐬭𐬀𐬔𐬀

ઓહરજરશત, ઓરજરશત, ôharjarasht, ôru-
jarasht. નાં ઉત્તર તરફ આવેલા એક મુલુકનું નામ (પ્રોફેસર યુસ્તી); ખનીરથની ઈશાનકુને આવેલા એક કેશવરનું નામ. Subs. Name of a region situated to the north (Prof. Justi); name of a *keshtar* situated to the north-east of *Khaniratha*.

१०१० } हुकरद, हुकरदे, hûkard, hûkardê. ना० कपूर.
 १०१० }
 १०१० } Subs. Camphor.

१०१० हु-केरदारी, hû-kêrdâri. See १०१० hûkêr-
 dâri.

१०१० अन्-करदी, an-kardî. ना० सरदार, सवार. वि०
 दानाव, काबिल, पुरवील. Subs. A chief; a leader;
 a rider; a cavalier. Adj. Sensible; accom-
 plished; proficient.

१०१० हु-करदन, hû-kardan. कि० साहे—घटतुं करतुं. V.
 To do good; to perform what is proper.

Comp. Av. १०१० = Sans. सु + कृ = Per. خوب کردن
 १०१० हु-करक, hû-karaf. ना० नेक—सारी अत, साहे—शोभनीतुं
 अदन. Subs. A good—virtuous nature; a good

—elegant body. Comp. Av. १०१०, १०१०,
 Sans. सु + कल्प.

१०१० हु-करक-तुम, hû-karaf-tûm. Adj. Superl. Of
 which see १०१० hû-karaf. Comp. Av. १०१०

६३

१०१० अ-धर, anghar. See १०१० angar. Av. १०१०

१०१० अ-ज, anj. ना० भीली नीकलेलो येहेरो—देआव; अहेर
 ओखो देआव. Subs. A blooming face—feature;
 outward appearance.

१०१० अवच, avach. कि० कथुं, ओखो. V. He or she
 said—spoke.

૧૫ અ-વચ, a-vach. વિં સજુન—વાચાવિનાનું. Adj. Speechless; deprived of the power of speech. Av. ૭૩૫૧૦૫૧૦

૧૫ અવજ, avaj. નાં^૦ જુએરળી; કૌવત, જોર, શક્તી; હવા. વિં ધજાંજ મોટું—જુલંદ. Subs. Eminence; strength; power; air; climate. Adj. Very large—exalted. Comp. Av. ૭૩૫૧૦૫૧૦ = Sans. ઓજસ = Pâz. ૧૫

૧૫ ઊજ, ūj. વિં શેતાખ; જહડપવાણું. Adj. Swift; rapid; fast.

૧૫ ઓજ, ōj. નાં બાવં મોટાઈ, જુલંદી, તવાંનાઈ; ૧૫ દખદખો; ચઢતો દરજો, તવંગરી; ઉંચાઈ; કુડણું. ૧૫ કિં અં જુલંદીથી; ઉપરથી. શબ્દં અં વિના, ૧૫ વતરોગે. Abst. Subs. Greatness; eminence; power; pomp; exalted dignity; richness; exaltation; jumping. Adv. With exaltation—sublimity; from above. Prep. Except; exclusive of. Comp. Av. ૭૩, ૧૦ = Sans. ઉદ્, ઉત્, ઉર.

૧૫ જુખજો, khujâê. નાં ચીતાર, નકશ, ચીત્રાંખણ. ૧૫ Subs. Painting; picture; drawing the outline.

૧૫ અન્-ચાસ્ત, an-châst. વિં અજ્ઞાની, નાવોકેક, બે-ખબર. Adj. Ignorant; unacquainted; inexperienced; uninformed.

જીવજીવ } ઓન્-હેદ, ઓન્-હસ્ત, ઓન્-અઈત, ôj-hêd, ôj-
જીવજીવ } hast, ôj-ait. કિં ઉપર ચઢે, જીવંદીએ અથ ;
જેરાવર થાય ; ઉપર ચઢેછે. V. May rise up ; may
be exalted ; may become powerful.

જીવજીવ ઓન્-આએદ, ôj-âêd. કિં ઉપર આવે ; જેર આવે.
V. May come up—high ; may get strength.

જીવજીવ હીજન, hîjân. નાં જીવન, જેર, જસ્તી. Subs.
Tyranny ; force ; compulsion.

જીવજીવ } અંજમ, anjâm. નાં સેવઠ, છેડો, આખેરી, ખોદા-
જીવજીવ } તાલાના નાંખોમાતું એક નામ. Subs. End ;
જીવજીવ } conclusion ; termination ; one of the
names of God. Comp. Per. انجام

ઝીવજીવ } ઓન્-ઓમંદ, ôj-ômand. વિં કૌવતમંદ ; જીવે-
ઝીવજીવ } રગીવાણું ; જીવંદીવાણું ; ઉપર ચઢનારું ; જેરરાખ-
નારું ; બલવાન, જીવેરગ. નાં પાદશાહ ગુશતાસ્પનો જેતાબ.
Adj. Strong ; exalted ; eminent ; rising on
high ; possessing strength ; powerful. Subs.
Surname of King Gushtâsp. Comp. Av.

જીવજીવજીવ

જીવજીવજીવ ઓન્-ઓમંદી, ôj-ômandî. See above.

જીવજીવજીવજીવ ઓન્-ઓમંદીહા-તુમ, ôj-ômandîhâ-tûm.
કિં અં અતીશય જેર—કૌવતથી, અતીશય મજ્જીતાઈથી.
Adv. Most powerfully—mightily ; most firmly.

જીવજીવજીવજીવ ઓન્-ઓમંદ-તુમ, ôj-ômand-tûm. વિં સર-

વેથી વધારે કૌવતમંદ, અતીશય એરાવર. Adj. Superl. Most powerful—strong.

૧૭૭૭ ઐશ્વર્ય ઓન્-ઓમન્દ-તર, ôj-ômand-tar. વિં વધારે કૌવતમંદ—બલવાન. Adj. Compar. More powerful; stronger.

૨૭૭૭ ઐશ્વર્ય ઓન્-ઓમન્દ-તરી, ôj-ômand-tarî. See ઐશ્વર્ય ôj-ômand-tar.

૧૭૭૭ ઐશ્વર્ય ઓન્-અફ્શુન, ôj-afshûn. નાં મજબુત—અસર-કારક મંત્ર—નીરંગ. Subs. Powerful charm; efficacious spell—talisman.

૧૭૭૭ ઐશ્વર્ય ઓન્-અવ્શુન, ôj-avshûn. કિં આસાં ઉચે—ઉપર છાંટ. V. Imper. Sprinkle over—on high.

૧૭૭૭ ઐશ્વર્ય ઓન્-આવશને, ôj-âvashnê. વિં ટલુચતું, ઉગતું, ખીલતું, વધતું. Adj. Rising; appearing above the horizon; blooming; growing.

૧૭૭૭ ઐશ્વર્ય ઓન્-આવશને, ôj-âvashnê. નાં કૌવતમંદ નુર—પ્રતાપ. Subs. Powerful brightness—lustre.

૧૭૭૭ } ઓન્-અવર, ઓન્-મદમ, ôj-avar, ôj-madam.
૫૭૭૭ } નાં ઘણુંજ ચઢતે દરજેનું—કૌવત, ઘણીજ શક્તિ.
Subs. Power of the highest order; greatest strength.

૧૭૭૭ ઐશ્વર્ય ઓન્-અફ્રા, ôj-afrà. નાં આશીર્વાદાર્થક—વખાણવાયોગ્ય કૌવત—એર. Subs. Praiseworthy strength; power—force deserving of applause—benediction.

જુલ્લુ હન્જાદ, hanjâd. ક્રિ० મારું, ખેંચું. V. Struck ; beat ; pulled.

જુલ્લુ અન્જમ, anjâm. નાં સેવટ ; છેડો. Subs. End ; conclusion.

જુલ્લુ અન્જમી, anjâmî. વિ० સેવટ આવતું ; છેડો આવતો. Adj. Ending ; concluding.

જુલ્લુ અન્જમીહેદ, anjâmîhêd. ક્રિ० આખેરી પોહિયે છે, સેવટ આવેછે ; પુરું થાયછે. V. Draws to an end ; terminates ; completes. Comp. Per. انجامیدن

જુલ્લુ } અન્જમશન, અન્જમશને, anjâmashna, anjâmashnê. See જુલ્લુ anjâmî.

જુલ્લુ અન્જમીઆન, anjâmîân. નાં પુરું કરનારા, સેવટ લાવનારા. Subs. Plur. Those that accomplish—finish.

જુલ્લુ અન્જમીનેદ, anjâmînêd. ક્રિ० સરંજમ પોહ્યાડે, સેવટ લાવે. V. May accomplish ; may bring to an end—close.

જુલ્લુ ઓન્-આમુઝદ, ôj-âmûzad. ક્રિ० ચઢતી કેલવણી લે—શીખે. V. May receive higher education—training.

જુલ્લુ અન્-ચાર, an-châr. વિ० નાચાર, આશ્રા રહિત, ઈલાજ વિનાનું. Adj. Helpless ; destitute of support—means. Comp. Per. بی چاره

જાજા અ-અર, anjâr. નાં રાહ, રવેશ, રીતી, તરીકો.
Subs. Way ; mode ; manner ; practice.

જાજા ઓઅર, ôjâr. વિં યુએર્ગ, યુલંદ, ઉંચું. Adj.
Noble ; exalted ; grand.

જાજા હુ-ચાર, hû-châr. નાં ઘટતો ઈલાજ—ઉપાય ;
સારો આશરો. Subs. A proper remedy—means ;
good support.

જાજા } અન્-ચારે, an-chârê. See જાજા an-châr.
જાજા }

જાજા } અ-નેઅરે, a-nêjârê. વિં નાતવાની—દુર્બલતા વિ-
જાજા } નાતું. Adj. Free from weakness—debi-
lity. Contrast Per. ترار

જાજા હુ-ચારેહ, hû-chârêh. વિં સારા ઉપાય—ઈલાજ-
વાળું ; સહેલ. Adj. Possessing good remedies—
means ; easy.

જાજા હુ-ચેહેરે, hû-chêhêrêh. વિં સારા ચેહરાતું, યુખ-
સુરત દેખાવતું ; દેખામણું. Adj. Having comely
features ; beautiful ; elegant. Comp. Av.
જાજાજાજા

જાજાજા અન્-ચારે-ચ, an-chârê-cha. કિં અં તે કારણ-
સર ; તે સખખને લીધે. Adv. For that reason ; on
that account.

જાજાજા અ-વજાર્દન, a-vajârdan. કિં નહીં ચુઅરતું ;
નહીં આપતું ; નહીં કરતું ; રાજી નહીં કરતું. V. Not to
pass—pay—perform—satisfy. Comp. Per.
નાકડડ

જીજ્ઞાસુ } ઓજ, ઓં. વિ. કૌવતવાણું ; આગલ વધનારું, દબ-
જીજ્ઞાસુ } દબાવાણું. ના. બુલંદી, મોટાઈ, કૌવત. Adj.
Strong; making progress; pompous. Subs.
Eminence; greatness; strength.

જીજ્ઞાસુ ઓજહા, ઓંજહા. કિ. અ. મજબુતાઈથી ; કૌવત-
પણાથી. Adv. Strongly; powerfully; by main
force.

જીજ્ઞાસુ ઓજ-દેહેશને, ઓંજ-દેહેશને. ના. બાવ. કૌવત
આપણું, શક્તિવાન થવું. Abst. Subs. Giving
strength; becoming powerful.

જીજ્ઞાસુ ઓજ-દેહીગી, ઓંજ-દેહીગી. ના. મુર્તીપૂજા, બુદ-
ધરતી. Subs. Idol-worship; idolatry.

જીજ્ઞાસુ ઓજશીદ, ઓંજશીદ. કિ. પોહચશે ; આવશે ; મલશે.
V. Will reach—come—meet.

જીજ્ઞાસુ ઓજહેદ, ઓંજહેદ. કિ. બુલંદી આપે ; આહેશ કરે ;
ઈચ્છે ; બાહેર નીકલે. V. May elevate; may
desire—wish; may come out.

જીજ્ઞાસુ ઓજશન, ઓંજશન. ના. બાવ. ખોડવું, ચાલવું.
Abst. Subs. Digging; moving; walking.

જીજ્ઞાસુ ઓજશની, ઓંજશની. ના. બાવ. ચઢવું, બુલંદીએ
જવું, ઉંચી પંક્તીએ પુગવું. Abst. Subs. Rising;
soaring on high; gaining an exalted dignity.

જીજ્ઞાસુ ઓજશની-તુમ, ઓંજશની-tûm. વિ. સર્વથી શ્રેષ્ઠ
પંક્તી વાળું—ચઢતે દરજેનું. Adj. Superl. Enjoying
the most exalted dignity; most distinguished—
elevated.

જોશ્ન ઓજશ્ને, *ōjashnê*. See જા, જા, જા, જા *ōj*.

જોશ્ન ઓજશ્ને-મંદ-તર, *ōjashnê-mand-tar*. વિં વધારે કૌવતમંદ. નાં નસાસાલાર. Adj. Compar. More powerful—strong. Subs. *Nasāsālār* (a corpse-bearer).

જોશ્ન ઓજ-શમ, *ōj-sham*. નાં મોટું—સાહે નામ. Subs. An exalted—great name.

જોશ્ન હુ-ચશ્મ, *hû-chashma*. નાં સારી આંખ; મેહેર-ખાંની બરેલી નજર; દોસ્ત, મજબુત દૃષ્ટી. Subs. A good eye-sight, (*lit.*); a kind regard; a friend; a powerful sight. Comp. Av. *hû-chashmâ* = Sans. *सुचक्षुस्*.

જોશ્ન હુ-ચશ્મી, *hû-chashmî*. વિં સારી નજરવાળું; દયાળું, મેહેરખાંન; સારી દયાનતદારીવાળું, પોતાની મોરાદ મુજબનું. Adj. Having a good eye-sight (*lit.*); merciful; kind; conscientious; according to one's desire.

જોશ્ન હુ-ચશ્મીહા, *hû-chashmîhâ*. કિં અં સારી —નેક નજરથી, માયાણુપણે, રેહમદીલથી, મીતતાઈપણે; રૂડી દૃષ્ટિએ—નેત્રથી. Adv. With a kind eye, mercifully, favourably, propitiously, indulgently.

જોશ્ન અન્-ચીર, *an-chîr*. વિં કાવવા વિનાનું, નાગાલેખ, ક્ષેત્રમંદી—મજબુતી વિનાનું; હારી જનું, નીરાશ. Adj. Not succeeding; not prevailing over; not victorious—stable. Contrast Per. *جیر*

જોશ્ન હુ-ચીર, *hû-chîr*. વિં સારી ગાલેખીવાળું; પુરતી

રીતે ક્ષાવનારું. Adj. Succeeding well; gaining the advantage—victory fully.

૧) હુ-ચેહેર, hû-chêhêr. See હુ-ચેહેરે. hû-chêhêrê.

૨) હુ-ચીહરી, hû-chîhrî. See હુ-ચીર. hû-chîr.

૩) હુ-ચેહેરી, hû-chêhêrî. નાં બાવં સારો દેખાવ —દૃષ્ટિ. Abst. Subs. A good sight—look—aspect.

૪) હુ-ચીરીહા-તુમ, hû-chîrîhâ-tûm. ક્રિં અં અતિશય ગાલેખીપણાથી. Adv. Overpowering in the highest degree.

૫) હુ-ચીર-તર, hû-chîr-tar. વિં વધારે સારી રીતે ક્ષાવનારું—ગાલેખ થનારું. Adj. Compar. Prevailing over in a better way.

૬) ઓજે-શતુનતન, ôjê-shatûnatan. ક્રિં બપ-કાથી ચાલવું. V. To walk pompously.

૭) ઓજ-દેસ, ôj-dês. નાં સુર્તી, સુતપરસ્તી; ખોડી —
૮) અણી કાઢવું; ઉખેડી કાઢવું. Subs. An
૯) idol; idolatry; digging out; plucking
up. Comp. Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀 = Pâz. 𐬨𐬀𐬭𐬀

૧૦) ઓજદેસ્ત, ôjdêst. See above. Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀, 𐬨𐬀𐬭𐬀

૧૧) ઓજદેસ્તાન, ôjdêstân. નાં સુર્તી રાખવાની જગા. સુતખાનું, દેહડું. Subs. An idol temple; a Hindoo temple.

આજીવન ઓજીસ્તાન, ōjīstān. નાં પુત્રું; મુર્તિ. Subs.
An image, an idol.

હુચીસ્તાન, hûchîstân. નાં એક શહેરનું નામ છે. Subs. Name of a city.

ଓଜ୍-ଦେ-ସ୍ତାର, ôj-dêstâr. See ଓଜ୍-ଦେ-
stân.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ओं देस्परास्तगी, ōjdêsparastagî. ना०
 भाव० मुर्तीपुंज. Abst. Subs. Idolatry; idol-
 worship. Pâz. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ਅਨ-ਚੀਗੁਨ, an-chīgūn. ਫਿੰ ਅੰ ਤੇ ਆੜਕ ਨਹੀਂ;
 ਟ੍ਯਾਰੇ ਨਹੀਂ. Adv. Not in that manner; not
 then.

શબ્દો ઓજનાક, ōjīnāk. વિ० બલવાન, કૌવતમંદ, એરા-
વર. Adj. Powerful; strong; vigorous.

ઝડપ ઓછાનહ, ōjīnad. હિં વાગેછે; વેહુછે. V.
Strikes upon; beats; flows.

ଓଞ୍ଜିନେଦ, ଓଞ୍ଜିନିଦି, ôjînéd, ôjînídê. ଭୂଂ ୫୦
 ଶାସ୍ତ୍ରାଳୁ, ସରସାର୍ଥ ପାମିତ୍ରା, ବଳବାନ ଥୟତ୍ରା. Past Part.
 Succeeded; gained superiority; become power-
 ful.

ઝાંઝાળા ઓજાનગરીહા, ōjīngarīhā. ક્રિ० અ० પસંદ
કરવા બેગ રીતે. Adv. Agreeably.

۱۷۴۳ अ-वज्जन, a-vajjin. वि० नापसंद, नहीं गमनुं. Adj.
Disagreeable; unpleasant; distasteful. Con-
trast Per. گزین

ગાદ્ય ઓજનન્દ, ôjîmand. ક્રિં ચઢે, ઉભા રહે. V.
May ascend—stand.

ગાદ્ય ઓજ-દુક, ôj-dûk. નાં ખુલંદ—ઉંચી જાતની ખુશી
—મજાહ. Subs. Enjoyment—pleasure of a high
order.

ગાદ્ય ઓજને, ôjîné. વિં માન—આખરવાણું ; ખુબેર્ગ, પ્ર-
વીણ ; પ્રખ્યાત. Adj. Respectable ; honourable ;
noble ; exalted ; erudite ; well-knowing ;
famous.

ગાદ્ય હુજને, hûjîné. નાં પુસ્તક, ચોપડી. વિં કાયદાકારક.
Subs. A book, a volume. Adj. Advantageous.

જુદ્ધ ગાદ્ય ઓજન્ગી, ôjîngî. નાં બાવં કાયદો—નફો
મેલવવો. Abst. Subs. Acquiring profit ; gaining
advantage.

જુદ્ધ અવજેદ, avjêd. વિં અણદીઠ, છુપ્યું, ખાનગી. Adj.
Invisible ; secret ; private.

જુદ્ધ અ-વજેદ, a-vajêd. ક્રિં નહીં વેહે—ચાલે. V.
May not flow—walk—move.

જુદ્ધ ઓજેદ, ôjêd. ક્રિં ઉગે, વધે, ચઢે, ઉઠે, વેહે, હીલે,
જુદ્ધ } ખુલંદ થાય. વિં દુર, આંધું, મુખારક. V. May
જુદ્ધ } rise—grow—ascend—flow—move ; may
be exalted. Adj. Distant ; remote ; propitious.

જુદ્ધ ખોજેદ, khôjêd. ક્રિં મેહનત—ઉદ્યોગ કરે. V.
May work—may be industrious—busy.

જાતકીય હૈંજેદ, hénjêd. ક્રિ० છોડે, સીપે, નાખે; સુકવી નાખે.

V. May forsake; may sprinkle—pour; may dry. Av. 𐬀𐬎𐬭𐬀𐬭𐬀𐬎𐬭𐬀 = Sans. सिंचति.

જાતકીય ઓજદાર, ôjîdâr. વિ० બુલંદી—દરજાએ રાખનાર, કૌવતદાર. Adj. Enjoying greatness—dignity; strong; powerful.

જાતકીય અ-વજદારાન, a-vajîdârân. વિ० નહીં ઉડનારાં, નહીં ચુંટનારાં, નહીં એજ્જીઆર—હાસિલ કરનારાં, નહીં દુર કરનારાં. Adj. Not flying; not selecting—choosing—acquiring; not avoiding.

જાતકીય ઓજ-દારાન, ôjî-dârân. Subs. Plur. See જાતકીય ôjîdâr.

ગ્રાજાતકીય ઓજદ-બોદ, ôjîd-bôd. ના० ઉંચી બુદ્ધિ; શ્રેષ્ઠ અકકલ—મનશક્તિ. Subs. Great intelligence; superior sense—intellectual power.

જાતકીય } ઓજદે, ôjîdê. ભૂં ૬૦ ચુંડી કહાડેલું, પસંદ કીધેલું,
જાતકીય } ચુંદું. Past Part. Chosen; selected;
approved of; most excellent.

જાતકીય અ-ઉજદન, a-ujîdan. ક્રિ० પસંદ નહીં કરવું; આહિશ નહીં કરવી. વિ० પસંદ નહીં કરનાર. V. Not to choose—desire. Adj. Not choosing.

જાતકીય અ-ચીદન, anchîdan. ક્રિ० આધીન—તાબે થવું; કોઈનાં કહ્યામાં રહેવું, જવું, વલવું, આવવું. V. To become obedient—submissive; to comply with the instructions of a person.

॥૯૭૨ અન્નદન, anjīdan. ક્રિ० હનન કરવી ; ટુકડે ટુકડા કરવા ; બાહર ખેંચવું ; ખાવું ; ખીજવું ; નાશ કરવો ; નનન કરવો. V. To shave ; to break in small pieces ; to pull out ; to eat ; to vex ; to destroy ; to wound. Comp. Per. اننجيدن , اننجيدن

॥૯૭૨ ઓન્નદન, ōjīdan. ક્રિ० યુલંદ—ચદતે દરનનેવું—યુનેર્ગે રેહવું—કરવું ; ચદવું. V. To be exalted—elevated ; to make (a person) exalted—ennobled.

॥૯૭૨ હન્નદન, hanjīdan. ક્રિ० બાહર ખેંચી કાઢવું. V. To pull out forcibly. Comp. Av. Rt. ૧૪૭, Per. آھنجيدن

॥૯૭૨ હેન્નદન, henjīdan. ક્રિ० સ્પીપવું ; કુવામાંથી પાણી કાઢવું ; છુટ્ટુ મુકવું. V. To sprinkle ; to draw water from a well ; to let loose or free.

૧૯૭૨ અન્નદે, a-vajīdê. વિ० અવિવેકી, દુર્ગુણી, અનીતિવાન. Adj. Indiscriminating ; vicious ; immoral.

૧૯૭૨ ઓન્નદે, ōjīdê. See ૧૯૭૨ ōjīdê. બૂં ૬૦ ઉંચે ચઢવું. Past Part. Elevated.

૬૯૨ અન્નચેમ, an-chēm. વિ० કારણ—મતલબ—સબબ વિનાનું ; અર્થ—કૌવત વિનાનું. Adj. Having no cause—reason ; void of any object—signification—energy. Contrast Per. ۾

૬૯૨ હુચેમ, hūchēm. ક્રિ० આજ્ઞાં હું છુપવું કરે. V. Imper. I may conceal.

ફર હુ-ચેમ, hû-chêm. નાં સારો ઘટતો સખખ—કારણ, સારી મતલબ. Subs. A good reason; a proper cause; a good end—purpose.

૧૦૬ અન્-ચીર, an-chîr. See ૧૦૬ અન્-ચીર.

૧૦૭ અન્-જીર, anjîr. નાં એક નદીનું નામ છે કે જે હેરાતમાં આવેલી છે; અંજીર; સફરો. Subs. A river in Herat; the garden fig; anus. Comp. Per.

انجير

૧૦૮ ઓન્ગર, ôjgar. વિં ઉંચું, મોટું, ચઢતે દરજ્જેનું. Adj. High; elevated great; exalted.

૧૦૯ ઓન્ગેરી, ôjgêrî. નાં બાવં કૌવત આપવું; કોઈને ચઢતે દરજ્જેનું બનાવવું. Abst. Subs. Giving strength; making a person exalted—dignified.

૧૧૦ અન્-ચીરશ્ન, an-chîrashna. નાં બાવં ઈલાજ—ઉપાય વિનાની હાલત; નાચારી. Abst. Subs. State of being helpless; want of means—remedy; indigence.

૧૧૧ અન્-વજીરશ્ન, a-vajîrashna. વિં ઈલાજ—ઉપાય—છુટકારા વિનાનું, નાચાર. Adj. Destitute of means—remedy—release; helpless.

૧૧૨ ઓન્-ગરશ્ન, ôj-garashna. નાં બાવં નાતવાની, નબલાઈ. Abst. Subs. Weakness; debility.

૧૧૩ અવજીરશ્ની, avajîrashnî. વિં વસીઅત—નસીહત પ્રમાણેનું. Adj. According to one's last will and testament; according to one's admonition—instruction.

ઓજગરાશની, ōjgarashnī. નાં બાવં વધારું, શક્તિવાન થવું; કૌવત આપવું; યુર, ઐર. Abst. Subs. Increasing; promoting; becoming strong—powerful; giving strength; vigour; power.

હવજીરાશની, havajīrashnī. નાં બાવં હોકમ પ્રમાણે ચાલવું. Abst. Subs. Obeying one's orders.

ઓજગરાશનીહા, ōjgarashnīhā. કિં અં હોનારત મુજેબ, બનનારી રીતે. Adv. By a decree of fate; by chance; casually.

અવદીરાશની, a-vadīrashnī. વિં પાચદાર, કાયમ, નહીં જનારું—નાંશ પાંચનારું. Adj. Firm; permanent; not passing—perishing; undecaying.

ઓજગરાશની, ōjgarashnī. નાં બાવં મોહ-
ઠાઈ, ઉંચાઈ, જીલંદી; નાતવાની, નીર્મલતાપણું; પાલવું; ચઢતે દરજ્જે પોંહ્યાડવું, ચઢતો દરજ્જે. Abst. Subs. Greatness; elevation; eminence; weakness; debility; nourishing; exalting; a high dignity.

ઓજગરાશની-તર, ōj-garashnī-tar. વિં વધારે કૌવતમંદ, વધારે જીભેરગી બરેણું, વધારે ઉધારનારું, વધારે ચઢતો દરજ્જે ભોગવનારું. Adj. Compar. More powerful—eminent; more nourishing; enjoying a more exalted dignity.

અવજીરાશને, a-vajīrashnê. See ઓજગરાશની.

॥ १० ॥ १० ॥ ઓજરશને, ઓજગરશને, ôjîrashnê, ôjgarashnê.
See ॥ ૧૦ ॥ ôjgarashna.

॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥ હુ-ચીરશને, hu-chîrashnê. See ૧૦ ૧૦ hu-chîr,
and also ૧૦ ૧૦ hu-chêhîr.

૧૦ ૧૦ અન્જરે, anjîrê. નાં સફરો ; મુસાફરીને માટેની
જરૂરની ચીજો. Subs. The anus ; necessities for
travelling. Comp. Per. انجيرة

૧૦ ૧૦ અન્જુ, anjû. કિં અં બાહર ; ખેંચી કાઢેલું. Adv.
Outwardly ; abroad ; drawn out.

૧૦ ૧૦ આન-ચે, ân-chê. સર્વં ને કાંઈ ; વધી તેઓ ; તેઓનેબી.
Pron. Whatever ; even they ; to them also.

૧૦ ૧૦ ઓજ, ઓજે, ôj, ôjê. See ૧૦, ૧૦, ૧૦, ૧૦ ôj.

૧૦ ૧૦ હોજવાન, hôjvân. નાં જુલમ, જોર, જબરદસ્તી.
Subs. Tyranny ; violence ; unjust force.

૧૦ ૧૦ અન-ચંદ, an-chand. કિં અં કેટલેક દરજ્જે ;
એટલું બધું, કેટલાક. ૧૦ ૧૦ “અન્-ચન્દ” નો ટુંકો આકાર.
Adv. In some degree ; so much ; some. Con-
tracted form of ૧૦ ૧૦, and-chand.

૧૦ ૧૦ ઓજાએ, ôjiê. See ૧૦ ôj, ôjê.

૧૦ ૧૦ ઓજ-વદ, ôj-vad. કિં અં ઉચે—ઉપર સુધી.
Adv. Up to the top ; high up.

૧૦ ૧૦ ઓજ-ઉન, ઓજ-વન, ôj-ûn, ôj-van. નાં ઉચું—
જેરાવર ઝાડ. Subs. A lofty—mighty tree.
Comp. Av. ૧૦ ૧૦ + ૧૦ ૧૦

જીવન ઓન્-કાર, ôjê-kâr. નાં ચઢતે દરજેનું—શ્રેષ્ઠ કાંમ.

Subs. A work of an exalted order; an excellent work.

જીવનજીવન ઓન્-વજશને-ઓમન્દ, ôj-vajashnê-ômand.

વિં અડધથી વેહનાઈ, ઝરાને લગતું. Adj. Fast-flowing; pertaining to a fountain. Comp. Av.

જીવનજીવન

જીવનજીવન ઓન્-વજશને, ôj-vajashnê. નાં ભાવં અડધથી—ઉંચેથી વેહતું. Abst. Subs. Flowing fast—from upward.

જીવન અન્-જુમન, anjûman. નાં મીજલસ, સભા, મંડલી, ફોજ, પંચ, પંચાયત. Subs. A meeting; a society; an army; an assembly of five or more arbitrators. Comp. Av. અન્-જુમન=Per. النجمن

જીવન અન્-જુમની, anjûmanî. નાં મીજલસી, સભાસદ. Subs. A member of an assembly; an individual of a society.

જીવનજીવન અન્-જુમનીગાન, anjûmanîgân. Subs. Plur. See above.

જીવનજીવન અન્-જુમનીગી, anjûmânîgî. વિં અન્-જુમન—મીજલસ—સભા—ફોજને લગતું. Adj. Pertaining to an assembly—meeting—army.

જીવન ઓન્-વર, ôjvar. વિં શક્તિવાન, કૌવતમંદ, ખુબી ધરાવતું, અસરકારક, મોહ પમાડનાઈ. Adj. Powerful; strong; possessing certain virtues; efficacious; alluring.

જોડણી અઝોર્દ, avjôrd. નાં પેહરણ; શરીર ઢાંકવાનું વસ્ત્ર.

Subs. A garment; clothing for the body.

અજોડણી અવજ-વર્દી, avaj-varđi. નાં પાછું ફેરવવું, હર-

ધુત કરવું, ધીકારી—તુચ્છકારી—હાંકી કાઢવું. Subs

Turning back; treating with contempt; slighting; driving away.

અજોડણી } ઓજ-વર્દી, ôj-varđi. નાં સચ્ચાઈને ફેરવવી—

અજોડણી } ઉલટાવવી, અડું બોલવું, કૌવતને પાછું હતાડવું;

નખણું કરવું. Subs. Upsetting the truth; representing falsely; telling a lie; counteracting one's power; enfeebling. Pâz. અગ્રિહાસ

અજોડણી ઓજ-વર્દીદન, ôj-varđîdan. See અજોડણી,

અજોડણી ôj-varđi. ક્રિં સચ્ચાઈને ફેરવવી—ઉલટાવવી,

અડું બોલવું, કૌવતને પાછું હતાડવું, નખણું કરવું. V. To

upset the truth; to represent falsely; to tell a

lie; to counteract one's power; to enfeeble.

અજોડણી ઓજે, ôjê. See અજોડણી ôj.

અજોડણી આંચક, ânachak. નાં સીંધુ નદી ઉપરનાં એક શહેરનું

નામ છે. Subs. Name of a city situated on the Indus.

અજોડણી હાન્જે, hanjê. See અજોડણી anjû.

અજોડણી ઓજે, ôjê. નાં ચન્નશનેનાં આલાત ભરવાનું વાસણ,

કુંડી. વિં કુંડાયણું. શબ્દો અં ઉપર. Subs. A

large round vessel of copper for putting ceremonial utensils, usually called a *Koondee*.

Adj. Pounded. Prep. Up, on, above.

૧૯૭૬ ઓન્-તર, ôjê-tar. See ૧૯૭૬ ôj-ômand-tar.

૧૯૭૬ અન્જદે, avjadê. બૂં ફૂં મારેલું, વુટેલું, જખમી
કીધેલું. Past Part. Beaten; broken up; wound-
ed. Comp. Av. ૧૯૭૬-૧૧૧

૧૯૭૬ હન્જતે, hanjatê. બૂં ફૂં એકદમ મારેલું; મારીનાયેલું.
Past Part. Struck at once; killed. Comp.
Av. ૧૯૭૬-૧૧૧ See ૧૯૭૬ avjadê.

૧૯૭૬ ઓન્-તુમ, ôj-tûm. See ૧૯૭૬ ôj-ômand-
tûm. Av. ૧૯૭૬-૧૧૧

૧૯૭૬ ઓન્દગી, ôjdagî. વિં વધારો કરનારું, ફેલાવનારું,
આબાદ થતું. Adj. Increasing; promoting; thriv-
ing.

૧૯૭૬ અન્ચત્પમન, anchatpaman. નાં સીનો, છાતી.
Subs. The breast; the chest.

૧૯૭૬ હુચત્પમન, hûchatpaman. નાં આંગળું. Subs.
A finger.

૧૯૭૬ ઓન્-તર, ôj-tar. See ૧૯૭૬ ôj-ômand-tar.
Av. ૧૯૭૬-૧૧૧

૧૯૭૬ ઓન્-વાન્-વર, ôj-vân-var. વિં કૌવત—ઝેર
રાખનાર. Adj. Possessing strength—power.
Pâz. ૧૯૭૬-૧૧૧

૧૯૭૬ ઓન્પતે, ôjpatê. નાં ઉધું વાલતું, પાડી નાખતું,
વાકું વાલતું. Subs. Upsetting, overthrowing,
throwing down, bending down. Comp. Av.

૧ + ૧૯૭ = Sans. પત્ = Per. افتادن

અવગણના ઓજપતગી, ōjpatagī. નાં બાવં કૌવત, બહા-
દુરી, અઢતી કલા—પદવી. Abst. Subs. Strength;
bravery; prosperity.

અવગણના ઓજપતગી, ōjpatagī. નાં સદંતર જતું રેહતું,
ગુમ થતું, નાશ પામતું. Subs. Becoming extinct—
non est; decaying.

જિણના ઓજપમન, ōchpaman. See જિણના hūchatpa-
man.

જિણના ઓજમ, ōjam. કિં આજ્ઞાં હું ઉઠું—ઉભો થાઉં—
અહું—બુલંદ કરું. V. Imper. I may get up—stand
up—ascend—exalt.

જિણના ઓજ-મદમ, ōj-madam. વિં ઘણુંજ અઢતે દરજ્જેનું
—ઉંચી પંકતીનું. Adj. Of the highest order—
dignity.

જિણના ઓજ-મદમ-કાર, ōj-madam-kâr. નાં અઢતે
દરજ્જેનાં—ઉંચી પંકતીનાં કામ. Subs. Works of the
highest order—dignity.

જિણના } અ-જમન, anjaman. See જિણના anjûman.
જિણના }

જિણના ઓજમ-દ, ōjmand. See જિણના ōj-ōmand.

અવગણના અ-ગુમની, anjûmanî. See અવગણના anjûmû-
nîgî.

અવગણના અ-જમનીહા, anjamanîhâ. કિં અં મંડલી—
સભાના કાયદા પ્રમાણે. Adv. According to the rules
of an assembly—society.

અનંત } ઓન્મંદીહા, ōjmandihā. કિં અં મજ-
અનંત } હુતાઈથી, હુલંદીથી, કૌવતથી. Adv. Firm-
ly; strongly; exaltedly; powerfully.

અનંત અન્જમની, anjamanī. See અનંત anjūmūnīgī.

ઔનંત અન્જમંદીહા-તુમ, ōjmandihā-tūm. કિં
અં અતીશય કૌવતથી. Adv. Superl. Most power-
fully.

ૐનંત અન્જમનીતર, anjamanītar. વિં વધારે મોટી
મીજલસ—મંડલી સભાવાળું. Adj. Compar. Having
a larger assembly—society.

ૐનંત ઓન્મંદ-તર, ōjmand-tar. See ૐનંત ōj-
ōmand-tar.

અનંત અન્જમન-દક્યા, anjaman-dakyā. નાં પવિત્ર
સભા; ધરમચુરોની મંડલી. Subs. A sacred as-
sembly—a society of spiritual guides—divines.

અનંત અન્જમનીગી, anjamanīgī. See અનંત an-
jūmūnīgī.

અનંત } અન્જમનીક, anjamanīk. નાં અંશુમનમાં બેસનાર,
અનંત } સભાસદ. Subs. A member of an assem-
bly; an individual of a society.

અનંત ઓન્મુદ-કારી, ōjmūd-kārī. નાં અજમાવવા
લાયકું કામ, અજમાયશ, અનુભવ. Subs. A work
fit for a trial; experience; long practice.

અનંત ઓન્મુદગી, ōjmūdgi. See above.

હોઝ, hōz. નાં આવાજ; પોકાર; સાદ. Subs.
Sound; noise; voice.

ઓઝ, ôzâ. હિં આજ્ઞાં ચાલ, જ. V. Imper.
Go, walk, get on.

ઓઝી, ôzî. વિં ચાલનાઈ. Adj. Walking.

અન્-ઝહક, an-zâhak. વિં બેહદ, પરમાણ વિનાનું.
Adj. Unlimited; disproportionate.

ઓઝઈર, ôzâîr. નાં ઉઝરન ગેહ, દહાડાની ત્રીજી
ગેહનું નામ; એક કરેશ્તાનું નામ છે કે જે ત્રીજા પોહોરના
વખત ઉપર મવકકલ છે. Subs. *Oziren-geh* (the 3rd
subdivision of the day); the angel presiding
over the same. Av. *ozîr*.

ઓઝ-આએશન, ôz-âêshna. નાં આવં ઉપર
આવતું, પ્રકાશતું, ઉગતું, વધતું. Abst. Subs. Coming
up; rising; shining; increasing.

ઓઝ-આએશની, ôz-âêshnî. Same as
above.

ઓઝ-યાને, ôzâ-yânê. નાં ઘણી આવક—વૃદ્ધી
—વધારો. Subs. A large income—increase—
surplus.

ઓઝાયશન, ôzâyashna. See ઓઝ-આએશન.

અવઝાએશની, avzâêshnî. વિં વધનાઈ, ફેલાવો

કરનાઈ. Adj. Increasing; promot-
ing; diffusing.

ઝઞઞઞઞ ઓઞઞ-આઞેશની, ôz-âêshnî. See ઝઞઞઞઞ
ôz-âêshnî.

ઝઞઞઞઞ ઓઞઞયશની, ôzâyashnî. નાં બાવં વધારે,
આબાદાની. Abst. Subs. Increase; prosperity.

ઝઞઞઞઞ હુઞઞઞેશની, hû-zâêshnî. નાં બાવં નેક
છંદગી; દોલત, મતા; આસાની—સેદલાઈથી જનમ આપવો.
Abst. Subs. A virtuous life; wealth; property;
easy child-birth. Comp. Av. پاز = Pâz.

ઝઞઞઞઞ

ઝઞઞઞ ઓઞઞ-આઞેશ, ôz-âêsh. See ઝઞઞઞ ઝઞ-
âêshna.

ઝઞઞઞઞ } હુઞઞઞગી, hû-zâdgi. વિં નેકીથી જણનારું;

ઝઞઞઞઞ } નાં નેક જનમ; નેક પુત્ર-પ્રાદ—નસલ. Adj.

Giving good birth. Subs. A good birth;
noble parentage—lineage.

ઝઞઞઞ ઓઞઞ-આઞેદ, ઓઞઞઞેદ, ôz-âêd, ôzhêd. ક્રિં ઉઞે
ચઢેછે—આવેછે. V. Ascends; rises.

ઝઞઞઞ ઓઞઞઈર, ôzâîr. See ઝઞઞઞ ôzâîr.

ઝઞઞઞ ઓઞઞઈરીન, ôzâîrîn. See ઝઞઞઞ ôzâîr.

ઝઞઞ હુઞઞક, hû-zâk. વિં નેક પેદા થયણું. નાં સાફ કર-
નંદ. Adj. Well-born. Subs. A good child.

ઝઞઞઞ અન્-ઞઞકશ, an-zâhkash. વિં અતલગણું, નજ્દી-
કીણું, દૂરી વિનાણું. Adj. Closely connected;
related to; akin; not distant.

અન્નક્રમ અન્નર, anzâr. નાં પુરુષલતા, બીશયારી ; દુર્બલતા, નાતવાંની. Subs. Abundance ; copiousness ; weakness ; feebleness.

અન્નક્રમ } અન્નર, avzâr. નાં હથયાર, શસ્ત્ર, ઓજર ; ઈંદ્રી.
અન્નક્રમ } Subs. A weapon ; an instrument ; an implement ; an organ ; a sense.

અન્નક્રમ અન્નર-વન્દશની, anzâr-vandashnî. નાં ભાવં વગર હાસિલની મતલબ, નીરર્થક ઈચ્છા ; બીશયાર પામવું. Abst. Subs. A disinterested motive ; useless desire ; acquiring much.

અન્નક્રમ અન્નરે, avzârê. વિં હથયાર—શસ્ત્ર રાખનાર. Adj. Furnished with arms—weapons.

અન્નક્રમ ઓજરેહ, khôzârêh. વિં થોડું. Adj. Little ; few.

અન્નક્રમ હોઝાર્દન, hôzârdan. ક્રિં જવું ; આપવું ; કરવું ; સાફ કરવું ; પીછાણવું. V. To pass ; to pay ; to perform ; to clean ; to distinguish.

અન્નક્રમ ઓઝ-શહા-મીનીદારી, ôz-shahâ-minî-dârî. નાં ભાવં વેહેમી તથા ખુતપરસ્ત ક્રિયા કરવી. Abst. Subs. Performing superstitious and idolatrous ceremonies.

અન્નક્રમ ઓઝ-દાહીગાન, ôz-dâhîgân. વિં પરાયા—પારકા દેશવું. Adj. Foreign ; a lieu ; belonging to a foreign land. Comp. Av. અન્નક્રમ

અન્નક્રમ ઓઝદાઈ, ôzdâi. નાં પરાયું—પારકું દેશ ; ઉદો

મુલુક. વિ० ખુલંદ. Subs. A foreign country ; a different region. Adj. Elevated, exalted.

અઝશી ઉઝશી, ūzashī. વિ० ખુલંદ, શ્રેષ્ઠ, અદતે દરજ્જેનું. Adj. Elevated ; excellent ; enjoying a high dignity.

ઝડાહીગાન ઓઝ-દહીગાન, ōz-dahīgān. ના० પારકા દેશ—મુલકનાં લોકો, પરદેશીઓ. Subs. Plur. People of a foreign country ; foreigners.

ઝડા઼ેશના ઓઝ-દા઼ેશના, ōzdāēshna. ના० દેહકાંની, ખુલંદ, ઉઠાવતું, છુટે હાથે આપતું. Subs. A clown ; a rustic ; raising on high ; giving freely.

ઝડેહેશને ઓઝ-દેહેશને, ōzdēhēshnē. ના० પારકાં દેશો—મુલકો. વિ० ખુલંદ, ઉંચું. Subs. Foreign countries—regions. Adj. High ; elevated ; exalted.

ઝડાઈનેદ ઓઝ-દાઈનેદ, ōzdāīnēd. ક્રિ० સુકવે, સુકકું કરે. V. May dry ; may make dry.

ઝડાયંદ ઓઝ-દાયંદ, ōz-dāyand. ક્રિ० પાક—પુશ્ક કરે, માંજે, ઉંજરે. V. May purify—dry ; may clean—rinse—scour.

ઝડાઈનીનદ ઓઝ-દાઈનીનદ, ōzdāīnīnad. See above.

ઝડાઈનેદ ઓઝ-દાઈનેદ, ōzdāīnēd. See ઝડાઈનેદ ōzdāīnēd.

ઝડાઈદાન ઓઝ-દાઈદાન, ōz-dāīdan. ક્રિ० પાક—સુકકું—પુશ્ક કરતું, માંજતું, ઉંજરતું. V. To purify ; to clean ; to dry ; to scour ; to rinse.

અન્-ઝાંગી અન્-ઝાંગી, an-zāngī. વિ० નુકસાન—

જાન નહીં કરનારું. Adj. Not doing any harm —injury.

ઔઝ્દેઝાર, ઔઝ્દેઝાર, ôzdêzâr, ôzdêvzâr.
 નાં દીવાર; એક કીલ્લાનું નામ છે કે જે પાદશાહ
 કાઝેશ્વરેએ ઘણી મેહનતે ફતેહ કર્યો હતો અને
 તેમાં “આદર ગોશસ્પ” નામનાં આતશને પરઠ્યો હતો, જેને
 “બેહમન દેઝ” અને “અએચરતે વર” કરી કહેછે; છુત-
 આણું; દેવલ, પુટણું. Subs. A wall; name of a
 strong fort, otherwise called *Bahmandêz* and
Chaechastê-var, conquered by *Kaikhosru*
 after an obstinate fight. In this fort the King
 had consecrated the sacred fire called *Âder-
 goshasp*; an idol-temple; a church; an idol.

ઔઝ્દ-દાદન, ôz-dâdan. ક્રિં એશ આપવો, ઉભાંણ
 થવું; ઉપર ફીણ ચઢવું. V. To boil; to be boiled;
 to effervesce; to froth.

ઔઝ્દઆરને, ôzîârânê. નાં ઉઝરન ગેહ;
 દહાડાની ત્રીજી ગેહનો વખત; અપોરના ત્રણથી તે રાત પડે
 ત્યાં સુધીનો વખત. Subs. *Uziren-geh* (the 3rd sub-
 division of the day) commencing from 3 P.M.
 up to evening. Av. *uzîârânê*

ઔઝ્દેહ, ôzdêh. નાં છુટ, પુટણી, મુર્તી; છુત-
 પરસ્તી. Subs. An idol; a human figure in
 wood, stone, &c.; idolatry.

ઔઝ્દેશીગી, ôz-dêshîgî. નાં બાવં મુર્તી-
 પુંજ, છુતપરસ્તી. Subs. Abst. Idolatry; idol-
 worship.

ઔઝ-દશતાનીહા, ôz-dashtânîhâ. ક્રિ० અ०
દશતાંનનાં કૌવતથી. Adv. By the power of *menses*.

ઔઝેશતાનીહા, ôzêshâtânîhâ. ક્રિ० અ०
જણવાની જગોએથી, જેહુદાંનથી, ગર્ભસ્થાંનની મારફતે.
Adv. From the womb—*uterus*; through the
womb.

ઔઝદેસ, ôzdês. See ઝઘ, ડઘ, ડઘ ઔદેસ.

ઔઝેઈશ, ôzêîsh. નાં વધારો, વૃદ્ધિ, ચઢતી. Subs.
Increase; growth; rise.

ઔઝદેહી, ôz-dêhî. See ઔઝદાહી
gân.

ઔઝદેસી, ôzdêsi. વિ० મૂર્તીપુંજક; મૂર્તી—
પુતલાને લગતું. Adj. Idolatrous; per-
taining to an idol-image. Comp.
Pâz. ઔઝદેસી, ઔઝદેસી

ઔઝદેસપરસ્તાગી, ôzdêsparastagî. નાં
પુતલાને પુજવાનો ગુનાહ; દેવોને માન-
વાનો ગુનાહ. Subs. The sin of
worshipping idols; the sin of keeping faith in
false Gods—*devs*. Comp. Pâz. ઔઝદેસ-પરસ્તાગી

ઔઝદેવ, ôzdêv. See ઝઘ, ડઘ, ડઘ ઔદેવ.

ઔઝદેવ-યઝદે, ôzdêv - yazadê. See
ઔઝદેસપરસ્તાગી, ઔઝદેસપરસ્તાગી, ઔઝદેસપરસ્તાગી

ઔઝદેવયાગી, ōz-dēv-yazagī. નાં બાવં
દીનની રાહ ઉપર નહીં રહેલું; વટલી જવું; દેવોને માનવું.
Abst. Subs. Not adhering to the path of reli-
gion; becoming an apostate; a belief in false
Gods—*devs*.

ઔઝદેવઝાર, ōzdēvzâr. See ઔઝદેવઝાર, ઔઝદેવઝાર,
ઔઝદેવઝાર, ઔઝદેવઝાર, ōzdēvzâr, ōzdēvzâr.

ઔઝદેવપઝદીગી, ōz-dēv-pazdīgī. નાં
બાવં દીનની રાહ ઉપર ઉત્તવાર નહીં રહેલું; દીનનાં
કાંમતોમાં ખલલ નાંખવી. Abst. Subs. Not being
firm on the path of religion; offering resistance
in religious works.

ઔઝદેવપારદાગી, ōz-dēv-pardagī. See
ઔઝદેવપારદાગી, ઔઝદેવપારદાગી, above.

ઔઝદેવમાનિદાર, ōz-dēv-manīdâr. નાં
બાવં જીવંતસ્ત્રીની—પુત્રીનાં પૂજવાની માનતા કરવી.
Abst. Subs. Making vows for worshipping
idols—*images*.

ઔઝદેવઝાર, ōzdēvzâr. See ઔઝદેવઝાર, ઔઝદેવઝાર,
ઔઝદેવઝાર, ઔઝદેવઝાર, ōzdēvzâr, ōzdēvzâr.

ઔઝદેવપારસાગી, ōz-dēv-parastagī.
See ઔઝદેવપારસાગી, ઔઝદેવપારસાગી, ઔઝદેવપારસાગી, ōzdēsparas-
tagī.

ઔઝરેન, ઔઝર, ōzîrên, ōzîr. See ઔઝરેન,
ઔઝર, ઔઝર, ōzîr.

પ્રજ્ઞા ઓઝન, ōzīn. નાં વાંહનણી ઓરત ; જાઆદતી,
 ૧૫૬ } વધારો. Subs. A barren woman ; increase ;
 growth.

પ્રજ્ઞા હુ-ઝન, hū-zīn. નાં સાહે—તેજ હથીઆર—શસ્ત્ર.
 ૧૫૬ } Subs. A good instrument ; a sharp
 weapon. Av. -હુ-ઝ-૧૦

પ્રજ્ઞા ઓઝનશની, ōzīnashnī. નાં બાવં સારી—નેક
 જંદગી ગુઝરવી. Abst. Subs. Passing a virtuous
 —good life.

પ્રજ્ઞા હુ-ઝવશની, hū-zīvashnī. વિં નેક જંદગીવાણું,
 સારી રીતે જવનારું. Adj. Pertaining to a virtuous
 life ; living a good life.

પ્રજ્ઞા હુ-ઝન્દાન, hū-zīndān. નાં સારી ગુરંગ, સાહે કેદ-
 આણું ; આસાન કેદ. Subs. A good jail ; easy con-
 finement.

પ્રજ્ઞા હુ-ઝવશને, hū-zīvashnē. See પ્રજ્ઞા હુ-ઝ-
 vashnī.

પ્રજ્ઞા હુઝનેદ, hūzīnéd. કિં વધેછે ; જણેછે ; સારી
 જંદગી બોગવેછે. V. Grows ; gives birth ; begets ;
 leads a good life.

પ્રજ્ઞા હુઝનીદાર, hūzīnīdār. નાં જેહદાન, ઓરતની
 શરમ ગાહ. Subs. Womb ; *pudendum mulieris*.

પ્રજ્ઞા હુ-ઝન, hū-zīn. See ૫૬ hū-zīn.

પ્રજ્ઞા ઓઝનન્દ, ōzīnand. કિં ચઢાવે. V. May raise
 —elevate—mount.

પ્રજ્ઞા ખુઝનેહ, khūzīnēh. નાં ખેહનત, જેહમત. Subs.
 Trouble ; hardship.

૧૭૩૦૧.૬૫ }
 ૧૭૩૦૨.૬૫ } ઉજ્જએરેન, ઓજ્જઈર, અજ્જયરેન, ōzîêrên, ōzîîr,
 ૧૭૩૦૩.૬૫ } azayarên. See ૧૭૩૦૬. ōzâîr.
 ૧૭૩૦૪.૬૫ }

૧૭૩૦૫.૬૫ ઓજ્જેદ, ōzêd. See ૧૭૩૦૬. ôjêd.

૧૭૩૦૬.૬૫ ઓજ્જદે, ōzîdê. ભૂં કું ઉપર ચઢેલું, પોંદચેલું.
 Past Part. Ascended; reached.

૧૭૩૦૭.૬૫ અજ્જદન, avzîdan. કિં ઠોકલું; મરોડી નાંખલું;
 જથાદે થલું, વધારલું, વધલું; જણલું. V. To strike; to
 knock; to twist—bend; to increase; to
 promote; to grow; to beget.

૧૭૩૦૮.૬૫ ઓજ્જદન, ōzîdan. કિં ઉચે ચઢલું, પોંદચલું; ઉગલું,
 ચલાવલું, હાકલું, નાંખલું, ફેકલું, વધારો કરવો. V. To
 ascend; to reach; to grow; to set or keep in
 motion; to drive; to throw; to augment.

૧૭૩૦૯.૬૫ } ઓજ્જર, ઓજ્જરેન, ōzîr, ōzîrên. See ૧૭૩૦૬.
 ૧૭૩૧૦.૬૫ } ōzâîr.

૧૭૩૧૧.૬૫ અજ્જન, avzan. નાં એજમત, ચમત્કાર; દીન; નાખલું.
 Subs. Wonder; miracle; marvel; religion;
 throwing.

૧૭૩૧૨.૬૫ હીજ્જવ, hîzva. નાં જબ, બાષા, વાચા, બોલી. Subs.
 Tongue; language; speech; dialect. Comp.
 Av. 𐬵𐬀𐬵𐬀 = Sans. जिह्वा = Per. زبان; Pâz. 𐬵𐬀𐬵𐬀

૧૭૩૧૩.૬૫ ઓજ્જ-વાદેદ, ōz-vâdêd. કિં મોટેથી કહ્યું, જ-
 ણાવ્યું. V. Said loudly; informed. Comp. Av.

𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀

ઔઝ્વાસ્ત ઔઝ્વાસ્ત, ōzvâst. ક્રિ० ઉઠાવું. V. Rose ; mounted.

ઔઝ્વાસ્તન, hūzvâstan. ક્રિ० ઉઠાવવું, ઉચકવું. V. To raise ; to lift up.

ઔઝ્વાન, hēzvân. See ઔઝ્વા hīzva.

ઔઝ્વાની, hūzvânî. નાં બાવં જાનને કામમાં લાવવી—વાપરવી. Abst. Subs. Using one's tongue ; making use of one's language.

ઔઝ્વાની, hēzvânî. વિ० જાન—બાષા—બોલીને લગતું. Adj. Pertaining to the tongue—speech—language.

ઔઝ્વા-દેવ-યસ્ની, ōz-dev-yasni. See ઔઝ્વા ōzdêh.

ઔઝ્વા-દરાઈનીદાર, hēzvân-darâînî-dâr. વિ० જાનને ચલાવનાર, જાન-દરાજ, બોલકણું, આપણસી ખોર, દુષ્ટ સજીવ બોલનારું. Adj. Using the tongue freely ; loquacious ; talkative ; obsequious ; speaking bad words. Comp.

Av. ઔઝ્વા-દરાઈનીદાર

ઔઝ્વા-રેશ, ōzvârêsh. નાં પેહલવી બાષા. (જુવો પેહલવી શબ્દકોશનો વાલમ પેહલો દીબાચાને સદે ex.-xiv.) Subs. The Pehlvi Language. (See Vol. I., Introduction, pp. xlv.-xlvii.)

ઔઝ્વા-રશ્ન, ōz-vârashna. નાં ચદતો વારેસ, અવસ્તાનો (પેહલવી) તરજુમો, પેહલવી બાષા ; મોહોર, સીકો.

Subs. An heir of a superior claim ; translation of the Avesta (in Pehlvi); the Pehlvi language ; a seal or stamp ; a coin.

𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, hōzvārdan. 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 ; 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀. V. To say ; to make an inquiry ; to finish ; to set free.

𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, ūzūstānī. 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀. Abst. Subs. Giving birth to a still-born child. Comp. Av. 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀

𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, ūzūstānī. 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀. Adj. Void of animal heat ; lifeless ; dead.

𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, hūzūstānī. 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀. Subs. Womb ; a fetus ; an embryo.

𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, ūzūstān. 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀. Subs. Exaltation ; superiority ; elevation ; miscarrying.

𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, ūzūstānē. 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀. Adj. Growing ; higher ; elevated ; exalted.

𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, hū-zandī. 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀. Subs. A virtuous life.

𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, ūzūstān. See 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 ūzūstān.

𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, hūzūstān. 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀. Subs. The time of delivery—child-birth.

॥ ૧૧ ॥ હેઝુબ, hêzûb. નાં ૩ પાદશાહ, જેને ૩ બીન તેહમાસ્પ કહેછે. Subs. Zu; the name of an ancient King of Persia, the son of *Tehmâsp*.

॥ ૧૨ ॥ } અઝુન, avzûn. નાં વધારો, વૃદ્ધી. ક્રિં આસાં
 ॥ ૧૩ ॥ } તું વધાર. Subs. Increase; growth. V.
 ॥ ૧૪ ॥ } Imper. Increase (thou).

॥ ૧૫ ॥ ઓઝુન, ôzûn. See ॥ ૧૬ ॥, ॥ ૧૭ ॥ astarûn, ôhzûn. નાં વાહજણી સ્ત્રી. Subs. A barren woman.

॥ ૧૮ ॥ } અઝુનીગાન, avzûnîgân. નાં મોટા—બુઝેરગ
 ॥ ૧૯ ॥ } લોકો. Subs. Plur. Great men; men of high dignity.

૫૦ ॥ ૧૧ ॥ હુઝુદગી, hû-zûdgi. See ૫૦ ॥ ૧૨ ॥ hû-zandî.

॥ ૧૩ ॥ અઝુન, avzûn. See ॥ ૧૪ ॥, ॥ ૧૫ ॥ avzûn.

॥ ૧૬ ॥ } અઝુદન, avzûdan. See ॥ ૧૭ ॥ ôzîdan.

૫૦ ॥ ૧૬ ॥ હુઝુદગી, hû-zûdagî. See ૫૦ ॥ ૧૭ ॥ hû-zûdgi.

૧ ॥ ૧૮ ॥ અઝુલ, avzûl. ક્રિં અં સેતાય, જલદી, તુરત, એકદમ. Adv. Soon; quickly; immediately; at once.

૧ ॥ ૧૯ ॥ અન્-ઝદ, an-zad. બૂં ૬૦ માર્યા—નુકસાન કર્યા વિનાતું. Past Part. Not struck; uninjured.

૫૦ ॥ ૧૯ ॥ ઓઝદેસ્-પરસ્તગી, ôzdês-parastagi. See ૫૦ ॥ ૨૦ ॥, ૫૦ ॥ ૨૧ ॥, ૫૦ ॥ ૨૨ ॥ ôzdêsparastagi.

૫૦ ॥ ૨૩ ॥ ઓઝદીદન, ôzdîdan. ક્રિં નાખતું, ફેંકતું. V. To throw; to cast.

૧૧૬ અઝદાન, avzadan. ક્રિ० મારવું, કટલ કરવું, કાપી-નાખવું. V. To strike; to kill; to slaughter.

૧૧૭ ઓઝ્મ, ôzma. નાં અજમાવવું, પરિક્ષા કરવી, કસવું; દરાખ. Subs. Trying; making experiment of; examining; testing; assaying; grapes; raisin.

૧૧૮ ઓઝ્માએશની, ôzmâêshnî. વિ० અજમાવનારું, કસનારું, પરિક્ષા કરનારું. Adj. Trying; testing; examining.

૧૧૯ ઓઝ્માએશને, ôzmâêshnê. નાં ભાવં Abst. Subs. See above.

૧૨૦ ઓઝ્માસ્ત, ôzmâst. નાં તપાસ, અજમાયશ, પરિક્ષા, કસોટી. Subs. Inspection; trial; examination; test; making trial; a touch-stone.

૧૨૧ અન્ઝમાન, anzamân. ક્રિ० અં આખેરશને વખતે, કયામતને દહાડે, રસ્તાખેજની વખતે. Adv. Ultimately; on the day of Judgment.

૧૨૨ ઓઝ્માન, ôzmân. See ૧૧૮ ઓઝ્માએશની.

૧૨૩ હુઝ્માન, hûzmân. વિ० વાજખી, ખરાખર, અપક્ષ-પાત, સત્યતાવાળું. Adj. Proper; just; impartial; truthful.

૧૨૪ હુઝ્માન, hû-zamân. નાં સારો—ધુભ વખત—ઓઘડયું. Subs. Opportune time—a good opportunity—juncture.

૧૨૫ ઓઝ્મી, ôzmi. See ૧૧૮ ઓઝ્માએશની.

૧૨૬ ઓઝ્મીતર, ôzmîtar. વિ० વધારે પુખ્ત અજમા-યશવાળું—કસાયેલું. Adj. Compar. More experienced—tried.

ઔઝ્મા-બોર્ડ, ôzma-bôrd. ક્રિ० અજમાયશ
કીધી, તપાસ કીધી. V. Made trial of; tested;
examined.

ઔઝ્મુક, ôzmûk. See ઔઝ્માઔશ્નî.

ઔઝ્મુકી, ôzmûkî. ના० બાવ० Abst. Subs.
See ઔઝ્મા.

ઔઝ્મુદ, ôzmûd. ક્રિ० અજમાયું, કસ્યું, પરિક્ષા કીધી.
V. Experienced; examined; tested.

ઔઝ્મુદાર, ôzmûdâr. ના० તપાસનાર, કસનાર,
અજમાવનાર. Subs. An examiner; a tester;
one who makes an experiment of.

ઔઝ્મુદારાન, ôzmûdârân. See above.

ઔઝ્મુદારીહા, ôzmûdârîhâ. ક્રિ० અં પરિ-
ક્ષાની રીતે કસવાથી, ખારીક રીતે અવલોકન કરવાથી. Adv.
By way of trial; test; by examining minutely.

ઔઝ્મુદીહા, ôzmûdîhâ. ક્રિ० અં અજમાયશને
લીધે. Adv. On account of experience.

ઔઝ્મુદશ્નî, ôzmûdashnî. See ઔઝ્મા.

ઔઝ્મુદન, ôzmûdan. ક્રિ० અજમાવવું, કસીએવું,
પરિક્ષા કરવી. V. To experience; to test; to
examine.

ઔઝ્મુદે, ôzmûdê. ભૂં કૃં અજમાવેલું, કસેલું,
પરિક્ષા કીધેલું. Past Part. Experienced; tested;
examined.

૧૫૧૭૬૬ ઓઝમુદગાન, ôzmûdagân. નાં અજમાયશવાલા, કસી એનારાં, બારીક રીતે અવલોકન કરનારા. Subs. Plur. Experienced persons; those that test; those who make minute observations.

૧૫૧૭૬૬ ઓઝમુદ-કારી, ôzmûd-kârî. See ૧૫૧૭૬૬ ôzmâêshnî.

૧૫૧૭૬૬ ઓઝમુદ-તર, ôzmûd-tar. See ૧૫૧૭૬૬ ôzmîtar.

૧૫૬૬ ઓઝમત, ôzmat. See ૧૫૬૬ ôzmûd.

૧૫૧૭૬૬ હુ-ઝહુનશની, hû-zarhunashnî. નાં આવં સેહુલાઈથી જનમ આવવો, સારી રીતે ઉગવું. Subs. Abst. Giving birth to a child with ease; growing well.

૧૫૧૭૬૬ ઉઝ-લાલા-વર્ઝીદન, uz-lâlâ-varzîdan. ક્રિં તોજેશ—પ્રાયશ્ચીત—પચાતાપ કરવો. V. To be penitent; to feel sorrow for sin; to regret. Comp. Av. $\text{𐬵𐬀𐬯𐬀} + \text{𐬵}$

૧૫

૧૫ અન્ત, અંદ, ant, ard. વિં ખાલેશ, સ્વચ્છ, નીતરં, પાક, પવિત્ર. Adj. Sincere; unsoiled; limpid; pure.

૧૫ } અવદ, avad. નાં અઅયબી, આશ્ચર્યતા. વિં ઘણું

૧૫ } હુલંદ—હુંચું; પેહુણું. Subs. Wonder; amazement. Adj. Exceedingly high—elevated; first; earliest.

૧૫ ઓત, ôt. સર્વં તું, તુંને. Pron. Thou; to thee.

૧૫ આન્-ત, ân-ta. સર્વં તુંને તે. Pron. That to thee.

Comp. Per. أنت (i.e. آن ترا)

જમ આનત, ánat. સર્વં તારં. Pron. Thy; thine.

જમ ખવુદ, ખુદ, khavûd, khûd. સર્વં પોતે, જાતે, અસલ, જાતી, તાજ. Pron. Personally; one's self; original. Comp. Av. 𐬕𐬀𐬎𐬭𐬭 = Sans. स्वतः = Per. خود

જમ હુત, hût. નાં મીન રાસી. Subs. The sign Pisces.

જમ } ખોદા, khôdâ. નાં સર્વે જગત—મૃષ્ટીને પેદા કરનાર,
જમ } સર્વનો ધણી, શેહનશાહ, સરદાર, શેઠ, ધણી, રવાન.

Subs. The Creator of the universe; the sovereign of all created things; an emperor; a chief lord; master; soul. Comp. Av. 𐬕𐬀𐬎𐬭𐬭

Pâz. = 𐬕𐬀𐬎𐬭𐬭 = Per. خدای

જમ ખોદાયાન, khôdâyân. નાં સાહેબો, સરદારો, હોકેમો, અકાબરો, ધણીઓ. Subs. Plur. Lords; chiefs; governors; great men; masters. Comp. Pâz. 𐬕𐬀𐬎𐬭𐬭

જમ ખોદા-ઓમન્દ, khôda-ômand. વિં સાહેબી—સરદારી ભોગવનારં, મોટાર્થ—દબદબાવાણું, વક્ષાદાર; તાબેદાર. Adj. Enjoying mastery—superiority; magnificent; pompous; faithful; obedient.

જમ } ખુદાએ, khûdâê. See 𐬕𐬀𐬎𐬭𐬭 khôdâ.

જમ } ખુદી, khûdî. See 𐬕𐬀𐬎𐬭𐬭 khavûd, khûd.

જમ અન્દાશ, andâsh. નાં બાવં લવાજમ, ચોઠાઈ, હકસાઈ. Abst. Subs. An allowance; a fourth part; commission; fee.

ખોદાઈ, khôdâi. નાં બાવં સાહેબી, સરદારી, પાદશાહી, મોટાઈ, રાજ્ય ; સત્તા. Abst. Subs. Mastery ; leadership ; sovereignty ; greatness ; rule ; authority.

હુ-તાશીદ, hû-tâshîd. બૂં ફૂં નેક સરજેલું—પેદા થયલું ; સારો આકાર ઘડેલો—બનાવેલો ; ખુબસુરત. Past Part. Well-created—made ; well-modelled—shaped ; beautiful. Comp. Av.
 = Sans. सुनक्ष = Per. جوتاشیده

અર્થશીર, અન્તાશીર, અર્દેશીર, arthashîr, antâ-shîr, ardêshîr. નાં પાદશાહ અરદેશર ; કદીમ ઈરાનના એક નામાંકિત પાદશાહનું નામ ; સાસાનીઅન વંશનો સ્થાપનાર. એ પાદશાહે પોતાના વખતમાં તોસર નામના એક કાબેલ દસ્તુરની મારફતે જરતોશ્તી ધર્મને લગતાં જે વીખરઈ ગયેલાં પુસ્તકો હતાં તે સઘલાંઓને એકઠાં કરીને બરાબર ગોઠવાવ્યાં, ધર્મ સંબંધી સઘલી કેતાઓ અલવી રાખવાને તેણે પોતાની રૈયતમાં એક ફરમાન બાહાર પાડ્યું. એ પાદશાહ એલમ તથા વિદ્યાનો મુરબ્બી હતો. Subs. King Ardesheer ; name of a illustrious King of Ancient Persia ; the founder of the Sassanian dynasty. This King, with the valued assistance of a learned Dustoor, named Toser, collected all the Works relating to the Zoroastrian religion and arranged them in due order. He issued an order to his subjects that all religious books should be well preserved.

ખુદાયશ, khûdâyash. See ખોદાઈ khôdâi.

ખુદાયાન } ખુદાયાન, khûdâyân. See ૧૪૭૯૪ khôdâyân.

અર્થેશ્તર, arthêshhtar. See ૧૪૭૯૫, ૧૪૭૯૬
 અર્થશીર, antâshîr, ardêshîr.

ખોદાઈ-તર, khôdâî-tar. વિં વધારે ચઢતી
 હકુમતવાળું. Adj. Compar. Enjoying a higher
 authority.

ખુદાઈ, khûdâî. નાં ધણીઆણી, પત્ની. Subs.
 The mistress of a family; the female head of a
 family.

ખુદાયશ, khûdâyash. See ૧૪૭૯૭ khôdâî.

ખુદાઈ-અશ, khûdâî-ash. નાં તેની—પેલાની
 હકુમત. Subs. His or her authority—power.

ખુદાએ, khûdâê. નાં આવંદ, ખોદા. Subs. Lord;
 God.

ખુદ-અસ્ત, khûd-ast. કિં પોતે હોય—છે. V.
 May be himself—herself; is himself—herself.

ખુદ-યાવર, ખુદ-અઈવાર, khûd-yâvar, khûd-
 aîvâr. નાં પોતે જાતે મદદ કરનાર. Subs. One
 who gives support personally.

ખુદાઈ-વાર, khûdâî-vâr. નાં પાદશાહી ભોગવનાર
 —કરનાર. Subs. One who enjoys sovereignty;
 one who rules.

ખોદાઈનીદે, khôdâînîdê. ભૂં કું જેને હકુમત
 —સાહેબી ભોગવેલી તે. Past Part. One that ruled
 or enjoyed superiority.

ખોદા-કામે, khôdâ-kâmê નાં મોરાદનો સાહેબ,
શેહેરેવર અમશાસ્પંદની લકબ યાને ઓલખ છે. Subs.
Master of one's own wishes; surname of
Sheherivar Amshaspand.

ખુદાદ, khûdâd. વિં પોતાના ઠેડવેલા માર્ગ પ્રમાણે
આલનારે, પોતે પોતાનું ઠેડવેલું કામ કર્યું જનારે; પો-
તાની મેલે પેદા થયલું; કુદરતી. Adj. Going
round the fixed course; performing one's own
appointed business; self-created; natural.
Comp. Av. 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎𐬎𐬀

ઉતાનુન, utânûn. નાં શક્તિવાન થવું. V. To
become powerful—strong.

ખુદાન, khûdân. Plur. Of 𐬰𐬀 khûd, which see.

ખોદાવંદ, khôdâvand. See 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎𐬎𐬀 khôdâvand.

હુ-તાક, hû-tâk. વિં સારી રીતે વેહેવું, ઝડપથી
ચાલવું. Adj. Well-flowing, quick-running,
rapid. Comp. $\text{𐬰} + \text{𐬀𐬭𐬀} = \text{Av. } \text{𐬰𐬀𐬭𐬀} = \text{Per. } \text{𐬰𐬀𐬭𐬀}$
crd. of 𐬰𐬀𐬭𐬀 Comp. 𐬰𐬀𐬭𐬀

હુ-દાક, hû-dâk. વિં નેક પેદા થયલું; ભાગ્યશાલી.
Adj. Well-created; fortunate.

ખુદાકી, khûdâkî. નાં ભાવં સાહેબી, માલિકી,
સાહેબ, ધણી. Abst. Subs. Superiority; mastery;
a master; an owner.

ખુદાદ, khûdâd. See 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎𐬎𐬀 khûdâd.

ખુદાદી, khûdâdî. See above.

અ-દામ, andâm. See 𐬰𐬀𐬎𐬀 andâm.

જુજુ હુ-તખ, hû-takhma. વિં સાહે જેર રાખનાર, જેરા-
વર, થુરો. Adj. Possessing good strength;
powerful; brave. Comp. Av. હુ + જુજુ

જુજુ હુ-દાર, hû-dâr. See જુજુ hûdâr.

જુજુજુ અ-તારીદે, antârîdê. બૂં કું વારેજું, પાછું ખેં-
જુજુજુ } એજું, ગોલ કીધેજું; ફરાખ, પોહોજું. Past Part.
Turned back; withdrawn; made circular;
spacious; wide.

જુજુજુ અ-તારીદન, antârîdan. કિં વારજું, પાછું ખેંચજું,
ગોલ કરજું, ફરાખ કરજું. V. To turn back; to with-
draw; to make circular; to widen; to make
spacious.

જુજુ જુદ-શ, khuda-sh. વિં તેજું પોતાજું, જુદ પોતાને લગજું.
Adj. His or her own; pertaining to one's self.

જુજુ જુદી, khûdî. નાં પોતાની મેલે, આપોઆપ, પોતાજું.
Pron. Himself; herself; of one's accord; of
itself; one's own.

જુજુજુ જુદીહા, khûdîhâ. કિં અં પોતે અતે; ખસુસ
કરીને. Adv. Personally; particularly.

જુજુ-જુજુ જુદ-દેહેશન, khûd-dêhêshna. નાં બાવં પોતે
અતે આપજું. Abst. Subs. Giving (something)
personally.

જુજુજુ-જુજુ જુદશ-વશોવશને, khûdash-vashôvashnê.
કિં અં પોતાના ખરાખ કરતુકને લીધે. Adv. On ac-
count of one's own evil deeds.

જુજુજુ જુદ-દાદ, khûd-dâd. See જુજુ khûdâd.

જુજુજુ જુદ-શતુની, khûd-shatûnî. નાં હમવટણી.

વિં પોતાના ગાંઠ—શેહેરને લગતું. Subs. A fellow-citizen. Adj. Pertaining to one's own country—native place.

અન્ન અન્દીક, andík. See અન્ andak.

૧૧૭૫૭૫૭ ખુદીગીનીદે, khûdîgînîdé. બૂં કું પોતાની મેલે થયું. Past Part. Happened of itself.

૫૭૫૭૫૭ ખુદસુરી, khûdsûrî. નાં હલાલ મેહનતનો ખોરાક. Subs. Food obtained by one's own labour.

૫૭૫૭૫૭૫૭ ખુદ-ગોહરીહા, khûd-gôharîhâ. કિં અં અતી શક્તીથી, અસલ ખુબીને લીધે. Adv. By one's natural power; by one's own virtue—natural faculty.

૧૫૭૫૭૫૭ ખુદ-દોશે, khûd-dôshê. વિં આપમતલબયું, ખુદ-પસંદ, બોહસીયું, હટીયું. Adj. Selfish; self-interested; pleased with one's self; obstinate; stubborn.

૫૭૫૭૫૭૫૭ ખુદ-દોશગી, khûd-dôshagî. નાં બાવં બો-હોશ, હટીલાઈ, આપમતલબ. Abst. Subs. Obstinacy; stubbornness; self-interest.

૧૭૫૭૫૭૫૭૫૭ ખુદ-દોશે-તર, khûd-dôshê-tar. વિં વધારે—બોહસીયું—આપમતલબયું. Adj. Compar. More obstinate—self-interested.

૫૭૫૭૫૭૫૭૫૭૫૭ ખુદ-દોસ્તી, khûd-dôstî. નાં પોતાની સાથની દોસ્તી. Subs. Friendship with one's self.

૧૭૫ } અવત, અવદ, avat, avad. વિં ધણું જુલંદ—
૧૭૫ } હેયું; પેહયું. Adj. Very exalted—elevated;
૭૫ } first.

૧૭૫ ખુદ, ખુદે, khûd, khûdé. સર્વં પોતે; અતે. નાં

આદમી, માલિક, ખોદા. Pron. Himself; herself.
Subs. Man; an owner; God.

ખુદનાઈ, khûdnâi. નાં કારીગર, કીસખી. Subs.
An artisan; one skilled in any art or profession.

હુ-તોખશ, hûtôkhsh. નાં પ્રમાણિકપણે કામ કરનાર, ઉદ્યોગી માનસ, કારીગર; દુનિયાદારી માનસ; ખેદુદીન.
Subs. One who works honestly; an industrious person; an artisan; a handi-craftsman; a worldly man; a layman. Pâz. મહત્કર્મ

હુ-તોખશાઈ, hû-tôkhshâi. નાં બાવળ હલાલ—અતી મેહનત, સારી કોશેશ, પોતાની કૌવતે—ખાતુએ કીધેલું તે; ઉદ્યોગ. Abst. Subs. One's own—rightful labour; a good effort; what is done with the strength of one's own arm; industry.

હુ-તોખશાગાન, hû-tôkhshâgân. નાં સારો ઉદ્યોગ—ધંધો કરનારા, સારા—આલાક કારીગરો. Subs. Plur. Those that are industrious; those that carry on a good business; good—skilful artisans.

હુ-તોખશાક, hû-tôkhshâk. See above.

હુ-તોખશાગી, hû-tôkhshâgî. વિં કામમાં મેહનતું, કોશેશ કરનારું, ઉદ્યોગી, સારા કામ કરવાની આદત પડેલી. નાં સારી કોશેશ—મેહનત—ઉદ્યોગ; આખરૂદાર ધંધો. Adj. Well-endeavouring; properly industrious; hard at work; industrious; being habituated to do good actions. Subs. A good effort—work—industry; an honourable profession.

હુ-તોકશી, hû-tôkhshî. નાં સારો ધંધાદારી—
વેપારી—કીસખી. Subs. A good tradesman—
merchant ; a skilful artisan. Pâz. ‎

હુ-તોકશી, hû-tôkhshî. See above.

અન્ત-વહશ્ત, અર્દ વહશ્ત, anta-vahasht, ard-
vahasht. નાં બેહશ્તની ખાલેશી ; ખાલેશ—
પવિત્ર બેહશ્ત, બરતર પવિત્રાર્થ ; અરદીબેહશ્ત અમશાસ્પંદ ;
બીજ મહીનાનું અને ત્રીજ રોજનું નામ ; એ ક્રેસ્તો, સઘલી
જતનાં આતશો ઉપર તેમજ રપીથવનનાં વખત ઉપર તેમજ
પાકી પવિત્રાર્થ અને સફાઈ ઉપર મવક્કલ છે ; વ્રશ્ચક રામ્પી ;
એક માનસનું નામ છે. Subs. The purity of heaven ;
the taintless paradise ; purity of a higher
order ; *Ardibehesht Amshâspand* ; the second
month of the year ; the third day of every
month ; this heavenly spirit presides over all
kinds of fire, the summer season and over-purity
and cleanliness ; the sign Scorpio ; name of a
man. Comp. Av. ‎ = Pâz. ‎
= Per. ‎

હુ-તોકશ્ત, hû-tôkhsht. See ‎ hû-tô-
khshî.

અન્તોહશ્તર, અર્થશ્તર, antôhashtar, arthash-
tar. See ‎, ‎ arthashîr.

હુ-તોકશ્ત-ર, hû-tôkhsh-tar. નાં વધારે મોટો
વેપારી, માનસનું નામ છે. Subs. A merchant of a
higher grade ; name of a person.

સે-તાનાફોહર્ગાન, sê-tanâfôhargân. નાં

ત્રણ તનાફુર યુનાહ. Subs. Three *Tanâfurs* of sin.
Comp. ૨ = Av. ૨૧૦ = Sans. त्रि = Eng. three = Pâz.
= ૧૦ = Per. ۳ + ۱۰ = Av. ۳۰ = Pâz.
۳۰ = Per. تنافورگان

હુ-તોખમે, hû-tôkhmê. વિ० સારી બુ-આદ—તોખમ-
વાણું. Adj. Of high parentage; of noble
descent.

હુતોશ, hûtôsh. નાં પાદશાહ યુશ્તાસ્પની ઓરતનું
નામ છે. Subs. Name of the wife of King
Gushtâsp. Av. ۳۰ = Pâz.

હુ-તોબાની, hû-tôbânî. વિ० સારી શક્તિવાણું.
Adj. Possessing good power.

હુ-તોશે, hû-tôshê. નાં સારો બદલો, સાફ કૌવત.
Subs. A good reward—strength.

હુતોસ, hûtôs. નાં એક માનસનું નામ છે. Subs.
Name of a person.

હુ-ત-વ, hû-tanva. નાં સારો બાંધો; શોભાવંતુ શરીર.
Subs. A good constitution; an elegant person
—body. Comp. ૨ Av. ૨ = Sans. सु = Pâz. ૨
= Per. ۲ + ۱ = Av. ۳ = Pâz. ૩ = Sans. تنو =
Per. تن

હુતુન, hûtûn. નાં તીર. Subs. An arrow.

ગુદ્નેશ, gûdnêsh. નાં ચટકી, હલટાપણું. Subs.
Sultriness; sensation of heat.

અ-તુનતન, antûnatan. ક્રિ० ઉઠાવવું, ઉપર રાખવું;
રાખવું. V. To raise; to keep up; to preserve.

૧૫૧૭૫ અ-દુકે, ખ-દુકે, andûkê, khandûkê. See ૧૫૫૫ andûkê.

૧૫૧૭૫ ખુદુક, khûdûk. નાં અદેખાઈ, ઈરશા. Subs. Jealousy; emulation; the spirit of competition.

૧૫૧૭૫ } અ-દુજી, andûjî. નાં ભાવં સંગેરવું, મેલવવું,
૧૫૧૭૫ } એકતું કરવું. Abst. Subs. Collecting; acquiring; accumulating.

૧૫૧૭૫ } અ-દક, andak. See ૫૫ andak.
૧૫૧૭૫ }

૧૫૧૭૫ ખુદક, khûdak. નાં જોર, કૌવત, શુર. Subs. Strength; power; energy.

૧૫૧૭૫ ખુદે, khûdê. નાં એક દેવનું નામ છે, એનું કામ એ છે કે, આદમીઓને ખાતાં ખાતાં ઉશ્કેરવું. સર્વં પોતે. Subs. Name of a *dev* whose business is to excite—irritate men while taking their meals. Pron. Himself; herself; personally.

૧૫૧૭૫ હુદે, hûdê. વિં હક, વાજખી, રાસ્ત, દોરોસ્ત; જુનું. Adj. Just; equitable; true; proper; old.

૧૫૧૭૫ ખુદ-ચ, khûda-cha. સર્વં પોતેખી, અને પોતે. Pron. Even he himself; and one's self.

૧૫૫૭૫ આવે-તજશનાન, âvê-tajashnân. નાં વેહુતાં પાણીઓ. Subs. Flowing waters. Comp. Av.

૧૫૧૭૫ ૧૫૧૭૫ ૧૫૧૭૫

૧-૫૧૭૫૫ ખુદ-દોશે, khûd-dôshê. See ૧૫૧૭૫ khûd-dôshê.

જુદ-પેદાક, khûd-pédâk. વિ० પોતાની મેલે દેખ-
ઈતું, અહેરીમાં આવેલું. Adj. Self-evident; given
out; spread abroad.

જુદ-રાઈ, khûd-râi. ના० પોતા વિશે હિંચું મત;
અભિમાન. Subs. A high opinion of one's self;
vanity. Comp. Per. خود رایی

અ-તરાઝ, antarâz. વિ० એલમ—વિદ્યા વિનાનું;
અબલ, અજ્ઞાન, મૂઢ. Adj. Destitute of knowledge
—learning; ignorant; unlearned; stupid.

અ-વદર્ગ, a-vadarg. ના० ખરાબ માર્ગ—રસ્તો.
Subs. A bad way—road.

અ-વદર્ગ-ખરાન, a-vadarg-barân. ના० ખરાબ
—માર્ગે લેઈ જનારાં, ખરાબ રસ્તો દેખાડનારાં. Subs.
Those that lead astray; those that show a
wrong path.

છા

છોક, ôf. ના० તોજેશ, સજા, શિક્ષા. Subs. Punish-
ment; chastisement.

ખોક, khôf. ના० ખીહીક, ધાસ્તી, બચ, દેહશત. Subs.

Fear; dread; danger; terror.

હુક, hûf. વિ० જુબ, સારું, નેક, સુંદર, નીતિવાન, હિંચું, કુમા-
સદાર, શોભઈતું, ખરાબર, સઘણું. Adj. Good; excel-
lent; virtuous; beautiful; moral; exalted; of
fine texture; elegant; equal; all.

અન્કાસ, anfiâs. ના० એખારત, વાક્યરચણા, મતલબ.
Subs. Style; the manner of writing with
regard to language; purport.

જીવન શાસ્ત્ર હુપાસ્ત, hûpâst. નાં સુકો ખોરાક. Subs. Dry food.

જીવન શાસ્ત્ર હુ-પાનગી, hû-pânagî. નાં બાવં સારી મદદ કરવી ; પુરતી મદદ આપવી ; સારી સંભાલ કરવી ; સારી રીતે બચાવવું. Abst. Subs. Giving good—sufficient assistance ; taking care of well ; protecting well.

જીવન શાસ્ત્ર હુ-પાતક્ષાઈ, hû-pâtakhshâi. નાં સાદું રાજ્ય—પાદશાહી. Subs. A good kingdom—rule.

જીવન શાસ્ત્ર હુફ-હમ્યાકી, hûf-hamyâkî. વિં સારી રીતે તકનારું. Adj. Lasting well ; durable.

જીવન શાસ્ત્ર હુફ-આમુખ્ત, hûf-âmûkht. વિં પુખ્ત—સારી રીતે કેલવાયવું—શીખવું. Adj. Well-instructed ; well-informed—educated.

જીવન શાસ્ત્ર હુફ-આમુખ્તન, hûf-âmûkhtan. કિં સારી રીતે કેલવાવું—શીખવું. V. To learn properly ; to acquire knowledge well.

જીવન શાસ્ત્ર અન્પાર, anpâr. નાં રોશની. Subs. Light.

જીવન શાસ્ત્ર ઓપાર, ôpâr. વિં વેહવું, તપકવું ; ઝડકવું, ગલી જવું ; ખાઈ જનારું. Adj. Flowing ; dribbling ; oozing out ; leaking ; eating away.

જીવન શાસ્ત્ર હુપાર, hûpâr. કિં આજ્ઞાં તું ગલ—ટપક—વેહ—નીકલ—ઝડક—ખાઈ જ. V. Imper. Leak—dribble—flow—ooze—eat away (thou).

જીવન શાસ્ત્ર અન્પારી, anpâri. વિં ભરાયવું, ધરાયવું, તૃપ્ત થયવું. Adj. Filled up ; satisfied ; satiated.

- ૫૫૫ હુપારી, hûpârî. See ૫૫૫ ôpâr.
 ૫૫૫ હુપારીદન, hûpârîdan. ક્રિ० વેહેવું, ટપકવું;
 નીકલવું; ગલી—આઈ જવું. V. To flow; to drib-
 ble; to come out; to leak; to eat away.
 ૫૫૫ અઉપાર્દ, aupârd. Past tense of ૫૫૫ au-
 pârdan, see below.
 ૫૫૫ અઉપાર્દન, aupârdan. See ૫૫૫ hûpârîdan.
 Per. اوباریدن, اوباشتن
 ૫૫૫ ઓફશ, ôfash. વિ० લાયક, ઘટીત, યોગ્ય. Adj.
 Proper; fit; worthy.
 ૫૫૫ હુફશ, hûfash. See ૫૫૫ hûf.
 ૫૫૫ હુપેહ, hû-pêh. વિ० પુરતું ચરબીવાળું, દોથું. Adj.
 Sufficiently fat; plump; corpulent.
 ૫૫૫ હુફી, hûfî. ના० ભાવ० સુખી, બલાઈ, નેકી, શીંગાર,
 શોભા. Abst. Subs. Excellence; goodness;
 virtue; ornament; elegance.
 ૫૫૫ હુફીહા, સુપીહા, hûfîhâ, khûpîhâ. ક્રિ० અ०
 સુખીથી, પુરતી રીતે, નેકીથી. Adv. Excellently;
 sufficiently; virtuously.
 ૫૫૫ હુફ-દાશ્તન, hûf-dâshtan. ક્રિ० ખરાબર રાખવું,
 ખરદાસ્ત—જતન કરવી. V. To preserve well; to
 take care of properly.
 ૫૫૫ હુફ-દાદે, hûf-dâdê. See ૫૫૫ khûb-dâdê.
 ૫૫૫ ઓપશ્તન, ôpashtan. ક્રિ० પડી જવું, તુટી પડવું.
 V. To tumble; to fall down.
 ૫૫૫ અ-નપશ્મન, a-napashman. વિ० પોતાનું નહીં; પોતે
 નહીં. Adj. Not one's own; not one's self.

૧-જીવજી હુપેશે, hû-pêshê. વિં સારા ધંધા—રોજગારને લગતું. નાં સારો ધંધાદારી—વેપારી. Adj. Pertaining to a good profession—calling. Subs. A good working man; a good tradesman.

જીવજી ઓપશની, ôpsashnî. નાં આવં તુટી પડતું; પડી જતું. Abst. Subs. Tumbling; falling down.

જીવજી ખુપ્સીનેદ, khûpsînéd. કિં સુવે, ઉંધાય. V. May sleep—slumber.

જીવજી ખુપ્સીદ, khûpsîd. કિં સુતું, ઉંધાયું. V. Slept; slumbered.

જીવજી હુપેસીદે, hû-pêsidê. બૂં ફૂં સુંદર શીંગાર કી-
જીવજી ધેલું; બરાબર તૈયાર કીધેલું. Past Part. Well-adorned; well-prepared.

જીવજી ઓપેસ્તે, ôpêstê. બૂં ફૂં પડી ગયલું; તુટી પડેલું. Past Part. Tumbled; fallen down.

જીવજી ઓજેસ્તે, khôjêstê. વિં સુખારક, સફલ, તથાસ્તુ, આમીન. Adj. Auspicious; successful; fruitful; amin; so be it.

જીવજી ખુપ્સીદન, khûpsîdan. કિં સુતું, ઉંધાવતું. V. To sleep; to slumber.

જીવજી અન્ફસ્ત, anfasta. ફૂં વિં કરમઈ ગયલું; ફીકફૂં. Part. Adj. Withered; pale; weak of taste.

જીવજી અવપસ્ત, avpasta. ફૂં વિં પડેલું, ખરાબ હાલતમાં આવેલું, અવદશાવાળું. Part. Adj. Fallen; reduced to a wretched state; misfortune.

જીવજી ઓપસ્તાન, ôpastân. નાં જીવંદી, મોટાઈ, દબદબો, દરજ્જો. Subs. Altitude; greatness; pomp; dignity.

પાપસ્તી, ôpasti. નાં બાવં નીચાઈ, હલકાઈ, અવદશા, પડતી હાલત, હીનપસ્તી, નામોશી ; પડ્યું. Abst. Subs. Lowness : meanness ; misfortune ; adverse state ; disgrace ; shame ; falling down.

પાપસ્તે, anfastê. See પાપસ્તે anfasta.

પાપસ્તે, ôpastê. See પાપસ્તે ôpêstê.

પાપસ્તે, hûfastê. બૂં ફૂં બાહર કાઢેલું, ખેંચેલું, ૧૧૧૧૧૧ તાણેલું. Past Part. Driven out ; pulled out ; drawn.

પાપસ્તની, ôpastanî. See પાપસ્તની ôpastî.

પાપસ્તન, ઓવેસ્તન, આવસ્તન, ôfastan, ôvéstan, âvastan. કિં જણતી વખતની વેદના ખેંચવી ; સુવાવડમાં હોવું ; જણવું ; નીચે પડવું. V. To be in labour ; to lie-in ; to bring forth ; to fall down.

પાપસ્તન, hûfastan. કિં બાહર કાઢવું ; ખેંચી કાઢવું. V. To draw out ; to pull out.

પાપસ્તે, ôpastê. See પાપસ્તે ôpastî.

પાપસ્તગી, ôpastagî. નાં બાવં આપવડાઈ ; આપમતલબ ; સુકલેખી, નીચા—હલકા દરજ્જા ઉપર આવવું. Abst. Subs. Self-praise ; self-interest ; poverty ; degradation.

પાપસ્તે, an-pêsidê. ફૂં વિં શીંગાર કર્યા વિનાનું ; તૈયાર નહીં થયેલું. Part. Adj. Unadorned ; not prepared.

પાપસ્તે, ôpastê. બૂં ફૂં પદબ્રજ થયેલું, જમીન-દોસ્ત થયેલું ; હીજું પડેલું, સુધરેલું નહીં તે. Past Part. Dethroned ; levelled with the ground ; razed ; degraded ; not improved.

ગાથાઓપસ્તગીએ, ôpastagié. કું વિં છું પાડનારું ;
ભાંજી નાખનારું, તુકસાન કરનારું. Part. Adj. Disunit-
ing; breaking; doing harm.

ગાથાઓફીએ, khôfié. વિં છું, ખાંનગી, અહેર નહીં તે.
Adj. Secret; private; not public. Comp.
Per. خفيہ

ગાથાઓપેદ, ôpêd. કિં પડે, ઠોકર ખાય. V. May
fall down; may tumble.

ગાથાઓપેદાકી, an-pêdâkî. વિં અહેર કર્યા વિનાનું,
બરમમાં રાખવા યોગ્ય. Adj. Not revealed; fit for
keeping secret.

ગાથાહુફેમ, hûfêm. કિં હું પડું—ઠોકર ખાઉં. V. I may
fall down—tumble.

ગાથાહુ-પોકત, hû-pôkht. કું વિં સારું—લેહનતદાર—
પકાવેલું. Part. Adj. Well-cooked; deliciously
prepared for the table.

ગાથાહુફ-દાશત, hûf-dâsht. નાં બરદાશત, મહાદેનત.
Subs. Treating with care and attention; pro-
tection.

ગાથાહુફ-વસ્તર્ગ, hûf-vastarg. નાં ઉચું—કુમાસદાર
કપડું—વસ્ત્ર. Subs. Cloth of fine texture; supe-
rior cloth.

ગાથાહુફ-વસ્તર્દ, hûf-vastard. કું વિં સારાં કપડાં—
વસ્ત્ર પેહરેલું, સારાં પેહરણવાળું. Part. Adj. Well-
clothed, well-clad; finely dressed.

ગાથા } આવ-પુર, âv-pûr. નાં પુશ્કલ પાણી; આબર,
ગાથા } પ્રતીષ્ઠા. Subs. Copious water; honour;
ગાથા } respect.

॥ १८९ ॥ હુફ-વરોએરન, hûf-varôêshna. નાં બાવં સારી
રીતનો બચાવ—ઢાંકણ કરવું; સારીપેઠે ઈમાનદાર થવું.
Abst. Subs. Preserving; covering well; be-
coming much faithful.

॥ ૧૯૦ ॥ હુફ-કર્દ, hûf-kard. કૃં વિં સાઈં કીધેલું. Part.
Adj. Well made, well done.

॥ ૧૯૧ ॥ હુફ-કર્દન, hûf-kardan. કિં (કાંઈ ચીજ) શોભઈતી
—ખુબી બરેલી કરવી. V. To do (a thing) elegant
—excellent.

૧૯૨ ॥ હુફ-કર્દે, hûf-kardê. બૂં કૃં સુશોભીત કીધેલું—
બનાવેલું. Past Part. Well done; elegantly
made.

૧૯૩ ॥ } હુફ-ઝુદ, ખુબ-ઝુદ, hûf-zûd, khûb-zûd. નાં
૧૯૪ ॥ } સારો ક્રિયા કરનાર, આલાક ધર્મચુર. Subs. A
good minister of religion; an active spiritual
guide.

૧૯૫ ॥ અનફત, anaft. નાં નુકસાંન; જીઆંન; વાદલ; તરસ.
Subs. Harm; injury; a cloud; thirst.

૧૯૬ ॥ અવપત, avpat. કિં આસાં તું પડી જ. V. Imper.
Tumble (thou); fall down.

૧૯૭ ॥ ખુપ્ત, khûpt. કિં સુતો, ઉંઘાયો. V. Slept;
slumbered.

૧૯૮ ॥ ઓફતાક, ôftâk. નાં તલાવ, સરોવર. Subs.
A tank; a lake.

૧૯૯ ॥ અવ્ફતાદન, avftâdan. કિં દુર થવું, સરી જવું;
પડવું. V. To go at a distance; to slide; to go
on smoothly; to fall. Comp. Av. ફ + ાન,

પ્ર + 'અ' = Sans. અ + પત્ = Pâz. ۱۰۰ = Per.

افتاده, افتاد

૧૯૧૭૧૭ ઉફ્તાદે, ūftâdê. See ૧૯૦૭૧ ôpêstê.

૧૯૧૭૧૭ હુપ્તાર, hûptâr. કિં અં કુદરતી રીતે. Adv.
Naturally.

૧૯૧૭૧૭ હુફ્તશની, hûftashnî. See ૧૯૦૭૧ ôpsashnî.

૧૯૧૭૧૭ હુફ્તશને, hûftashnê. વિં પડનારું, સરી જનારું,
ઠોકર ખાતું. Adj. Falling; sliding; tumbling.

૧૯૧૭૧૭ હુપ્તસ્તન, hûptastan. See ૧૯૦૭૧ ôpashtan.

૧૯૧૭૧૭ ઓફ્તીનશને, ôftînashnê. નાં બાવં પાછું રાખવું
—રેહવું. Abst. Subs. Keeping back; remaining
behind; receding.

૧૯૧૭૧૭ ઓફ્તીનીદન, ôftînidan. કિં પાછું રાખવું; રેહવું;
પાડવું. V. To keep back; to remain behind;
to recede.

૧૯૧૭૧૭ ઓફ્તીદન, ôftîdan. કિં વરસવું, પાછું પડવું, નીચે
પડવું. V. To rain; to fall back; to fall down.

૧૯૧૭૧૭ અનાફ્તે, anaftê. See ૧૯૦૭૧ anaft.

૧૯૧૭૧૭ ખુફ્તન, khûftan. See ૧૯૦૭૧ khûpsîdan.

૧૯૧૭૧૭ હુફ્-તન, hûf-tan. See ૧૯૦૭૧ hû-tanva.

૧૯૧૭૧૭ હુફ્તન, hûftan. કિં છુપ્યું કરવું, આંતગી રાખવું.
V. To hide; to keep secret; not to reveal.

૧૯૧૭૧૭ હુ-પત્વન્દ, hû-patvand. નાં સારું જોડું; સારો
સંબંધ. Subs. A good connection; a good pair.

અવગણના અન-પતે, an-patê. વિ० ધણી—માલિક વિનાનું, નધણ-
યાનું. Adj. Having no owner—proprietor.

અવગણના હુ-પતે, hû-patê. વિ० સારા ધણી—માલિકવાનું. Adj.
Having a good owner—master.

અવગણના હુફતગી, hûftagî. See અવગણના હુફતાશને.

અવગણના હુફ-તર, hûf-tar. વિ० વધારે સારું—બહુ—નેક. Adj.
Compar. Better; nobler; more virtuous. Per.

خوبتر

અવગણના ઓપમન, ôpaman. નાં મોટું, એહરો; પેદા કરવું;
ઉમેદ—એસેએઈ કરવી; સખખ; તકલીફીપણું. Subs.
Face; features; creating; expecting; making
an inquiry; reason; groundlessness; falsity.

અવગણના આવ-પુર, âv-pûr. See અવગણના આવ-પુર.

અવગણના હુ-ફરâશ્મો-દાદ, hû-farâshmô-dâd. નાં
સુર્યને ઉગવાની આગમનનો દેખાવ; આકાશને ઉપર આવ-
વાનો વખત, ખામદાદનાં ઝઝકલાંનો વખત. વિ० આગલ
વધતું; વધારો કરનાર. Subs. The appearance
before sun-rise; the time of sun-rise; the
morning twilight. Adj. Progressing; pro-
ceeding. Comp. Av. અવગણના-ફરâશ્મો-દાદ

અવગણના હુ-ફરâશ્મો-દાદ, hû-farâshmô-dâd. See
above.

અવગણના હુફ-રાઈનીદારી, hûf-râinîdârî. વિ० સારી
રીતે ચલાવનારું, મહલાએ—મર્યાદા રખાવનારું. Adj.
Well progressing; observing decorum—de-
cency.

હુફરશ, hûfarash. નાં ગોશ્તફરયાંનની બેહનનું નામ ; અખતઅહુની બાયડીનું નામ ; સાહે બીછાણું. Subs. Name of the sister of *Gosht-Fryân* ; and the wife of Akht, the Conjuror.

હુફરીઆ, hûfarîâ. વિં સારી રીતે અહવાયણું ; ધણું ધ્યાઈ. Adj. Well-beloved ; very dear.

અન્-ફરીદ, an-farîd. વિં છુએરગી વિનાનું, મોટાઈ-વાણું નહીં તે. Adj. Void of greatness—eminence.

અન્-ફરીદે, an-farîdê. વિં મગર—આપમતલબી નહીં તે. Adj. Not proud—selfish.

અન્-ફર્વામશને, an-farvâ mashnê. વિં હીલચાલ અટકાવનાઈ. Adj. Hindering the motion.

હુફ-રોબાકી, huf-rôbâkî. નાં સારો રેવાજ—રીતભાંત. Subs. A good custom—usage.

હુ-પર્વરશને, hû-parvarashnê. નાં સારીપેઠે પોષણ કરવું. Subs. Well-nourishing.

હુ-પર્વદાંન, hû-parvardân. નાં નેકીથી પરવરેશ પામેલાઓ, દસ્તુર આદરબાદ મારાસ્પંદના બપાવાનું નામ છે. Subs. Those that are well-nourished ; name of the paternal grandfather of Dustoor *Aderbâd Mârâspand*. Pâz. مادر اسپند

હુ-પર્વદ, hû-parvard. વિં સારી રીતે પોષણ

કીધેણું ; પુરતી રીતે—તરતીબથી પરવરેશ થયણું ; સારી ફરવશીવાણું ; આશીર્વાદ પામેણું. નાં યુગ્મરેલા પુરૂષોને માટે વપડાતો માનસુઅક શબ્દ ; એક દીનદાર દસ્તુરનું નામ.

Adj. Well-nourished ; sufficiently fed ; having an excellent *fravashi* or guardian angel ; blessed. Subs. A term of respect applied to deceased persons ; name of a devout Dustoor.

હુ-પરવરદાન, hû-parvardan. ક્રિ० સારીપેટે પરવરેશ કરવું—ઉપારવું—ઉછેરવું—પાલણપોષણ કરવું. V. To nourish—feed well.

અ-ફરજામી, an-farjâmi. વિ० આકેબત—સેવટ—પરિણામ—છેડા વિનાનું ; અપૂર્ણ, અધુરું. Adj. Not producing any result ; having no end or conclusion ; imperfect ; incomplete.

હુ-ફરજામી, hû-farjâmi. વિ० સારાં પરિણામ—છેડાવાળું ; સંપૂર્ણ, તમામ. Adj. Having a good result ; conclusion ; end ; entire ; complete.

હુ-પર્દાન, hû-pardân. See હુ-પરવરદાન.

હુ-ફરવદ, hû-farvad. See હુ-પરવરદ.

હુ-ફર્માની, hû-farmâni. વિ० સારાં ફરમાન—આજ્ઞા—હોકમને લગતું. Adj. Pertaining to a good precept—order—mandate.

હુ-ફર્માન, hû-farmân. ના० ઘટતું—નેક ફરમાન—હોકમ—આજ્ઞા. Subs. A good precept ; a proper order—mandate.

હોફર, hôfrar. વિ० બદ, નહાણું. Adj. Bad ; evil.

६३

६३ ओम, ôm. सर्वं हुं, भने. Pron. I; to me.

६३ खुम, khûm. ना० भांठधुं, वासણ, पाणीनो घडो. Subs.
An earthen pot; an earthen vessel to hold water; a pitcher.

६३ होम, hôm. कि० हुं छुं. V. I am.

६३ होम, hôm. ना० होम नामના ફરેશ્તાનું નામ છે. પાદશાહ ફરેહુનની ઓલાદનો એક શખ્સ કે જે પેગામ્બરી દરજ્જેનો હતો અને ઘણો બેરાવર હતો; જેણે “આઝરબાયજાન” શહેરમાં તુરકસ્તાનનાં પાદશાહ અફરાસીઆબને પકડીને કયાની પાદશાહ કેયુશરોને સ્વાધીન કીધો હતો અને જેને પછવાડેથી તે પાદશાહે મારી નાંખ્યો હતો. “હોમસલી” તથા હોમનો રસ કે જે મોબેદ લોકો પાવનેહલની ક્રિયાનાં કાંમમાં વાપડવેશમાં લે છે. એક માનસનું નામ છે. Subs.

Hom, name of an angel or good spirit; an illustrious descendant of King Feridoon; he was of a robust constitution and rose to the high dignity of Prophetic mission. This eminent personage seized Afrâsiâb (the Turanian King) while wandering in *Azerbaizân* and gave him in charge of Kaikhosru, the Kyanian King; who afterwards put an end to his life; the *Hom* twigs (now brought from *Iran* by traders) and the *Hom* juice (prepared by Mobeds) are used in the Zoroastrian ceremonies of a higher order; name of a man. Comp.

Av. 𐬔𐬀𐬨𐬀 = Sans सोम = Per. 𐎎𐎡

પ્રજ્ઞ અનુમી, anûmî. નાં બકરું, પેટું; માકકસર કદનું
પશુ. Subs. A goat or lamb; a sheep; a middle-
sized beat. Comp. Av. ૫૫૫૫૫૫

પ્રજ્ઞ } હોમાએ, hômaê. નાં અએ હોમ! એક સ્ત્રીનું નામ
પ્રજ્ઞ } છે જે ઈરાનની રાજગાદી ઉપર થોડો વખત હકુમત
કરી ગઈ હતી. Subs. Oh Hom! Queen Homâe,
who ruled over Persia for some time.

પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ } અ-નુમાએશની, a-nûmâêshnî. વિં દેખાતું
પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ } નહીં, અંદીઠ, છુપ્યું. કિં અં છુપી રીતે.
પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ } Adj. Not visible; unseen; con-
cealed. Adv. Secretly; privately.

પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ } આ-નુમાએશની, â-nûmâêshnî. વિં હુશ્યાર,
અબરદારીવાળું, પ્રકાશીત; ખોલ્યું, દેખાઈતું; પ્રગટ. Adj.
Intelligent; vigilant; clear; open; manifest.

પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ } હોમાએશની, hômaêshnî. નાં બાવં નેગેહ-
પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ } બાની, બંચાવ, રક્ષણ, જતન. Abst. Subs.
પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ } Watch, protection, preservation;
care.

પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ } અ-નુમાએશને, a-nûmâêshnê. See પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ,
પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ, પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ a-nûmâêshnî.

પ્રજ્ઞ-પ્રજ્ઞ } હોમાસ્ત, hômaât. નાં એક બંદગીનું નામ છે,
જે ઓરતોએ દશતાનની તથા સુવાવડીની હાલતમાં દશતાન
તથા સુવાવડની ઘટતી સંબાલ નહીં રાખી હોય તેઓની
નયતે,—શું જીવતાંજીવત કે મરણ પામવા પછી—કરવામાં
આવે છે. એ બંદગી ૪) તરેહની કરવામાં આવે છે.
૧ લી,—૧૨) ક્ષેરેશતાની નયતે ૧૪૪) ઈજ્જશને કરવામાં આવે

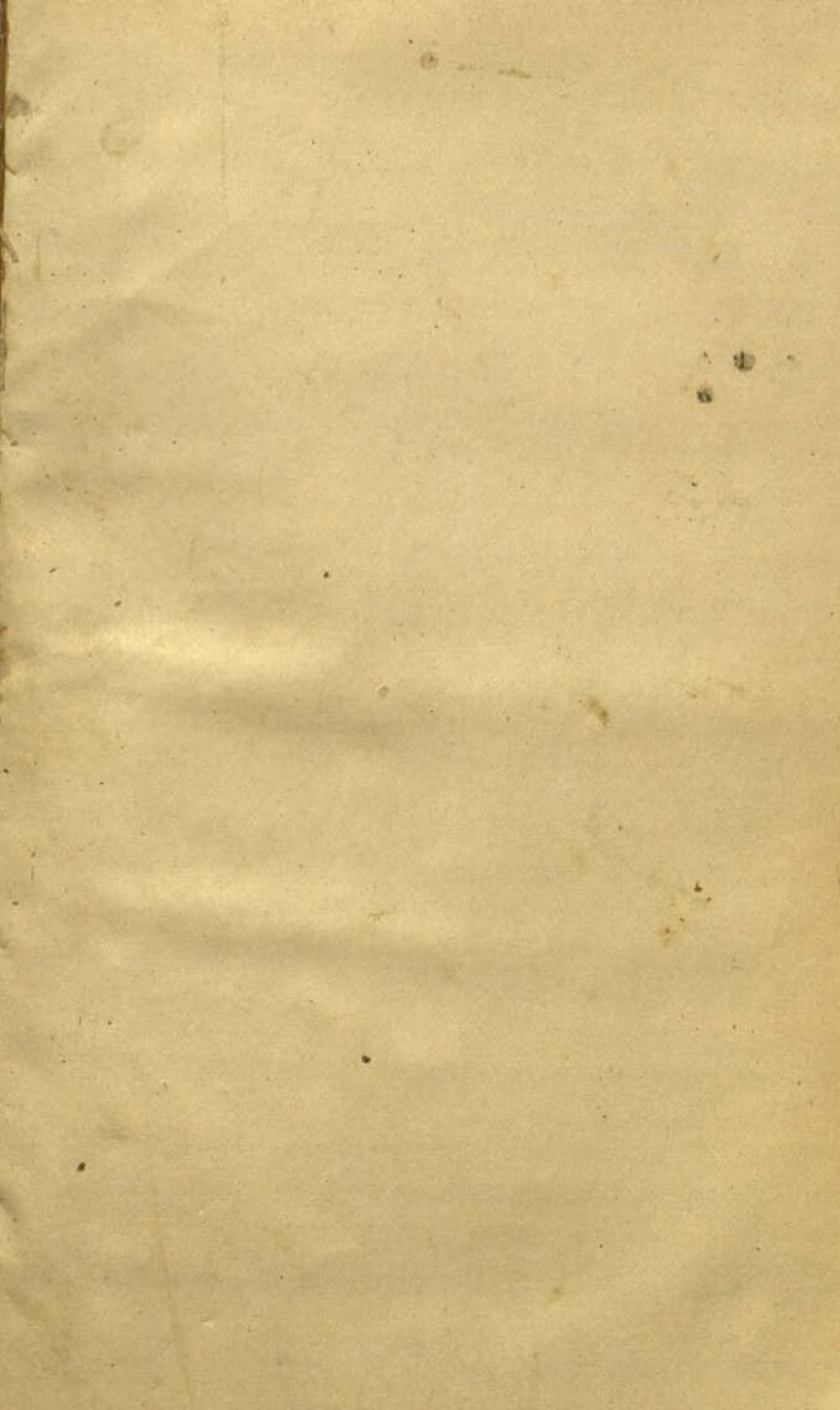
છે. ૨) જ, — તેજ ફરેશતાની નયતે ૧૪૪) ઈજશને અને ૧૨) વંદીદાદ કરવામાં આવે છે. એ બેહુને હાલમાં નાઢણી હમાએશતને નામે જરયોશતીઓ ઓલખે છે; પણ આગલા વખતમાં પેહેલ્લીને “અએવક હોમાસ્ત” અને બીજીને “દો હોમાસ્ત” કરીને ઓલખતા હતા. ૩) જ, — ઉપલા ૧૨) ફરેશતાની નયતે ૧૪૪) ઈજશને તથા ૧૪૪) વંદીદાદ કરવામાં આવે છે. એને “દવાજદેહ-હોમાસ્ત” ને નામે આગલ ઓલખતા હતા, પણ હાલમાં એને મ્હોટી હમાએશતને નામે ઓલખે છે. ૪) થી, — ૧૮) ફરેશતાની નયતે ૨૧૬) ઈજશને તથા તેટલાજ વંદીદાદ કરવામાં આવે છે. એને “દવાજદેહ-દો-હોમાસ્ત” ને નામે ઓલખે છે. પેહેલ્લી તથા ચોથી હમાએશત હાલના મોબેદો કરતા નથી, પણ બીજી અને ત્રીજી કરવામાં આવે છે. પેહેલ્લી તથા ચોથી હમાએશ વીશે મેં મારા હિસ્તાદથી શાંભલ્યું છે. એ જુદી જુદી જતની ૪) હમાએશની મતલબ વધતા ઓછા ખરચ પ્રમાણે કરવાને બની આવે તેને માટે ઠેડવેણું દીસે છે. વલી એક ઈજશને કરાવવા (અથવા બણાવવા) નું સવાખ ૧૦,૦૦૦) તનાકુર વજન નેટણું, અને એક વંદીદાદ બણાવવાનું સવાખ ૧,૦૦,૦૦૦) તનાકુર વજન નેટણું છે, એવું લખાણ પેહેલવી કેતાઓ ઉપરથી આપણને મળે છે. Subs. The name of a prayer that is recited on behalf of women, living or dead, who, during their confinement or menstruation, may have failed to take that proper care required by either of those (physiological) conditions. The prayer is performed in four different forms:—(1) By reciting 144 *Izashnés* in honour of the 12 *Ferishtâs* or angels. (2) By reciting 144 *Izashnés* and 12 *Vendidâds* in honour of the same *Ferishtâs* or angels.

Both these forms of prayers are presently known among the Zoroastrians by the name of little *Hamâésht*, but in the early days, the former was called "*Aêvak-Hômâst*," and the latter "*Dô-Hômâst*." (3) By reciting 144 *Izashnés* and 144 *Vendidâds*, in honour of the aforesaid 12 Ferishtâs or angels. This was formerly known by the name of "*Dvâzdêh-Hômâst*," but it is now known as the great *Hamâésht*. (4) By reciting 216 *Izashnés* and the same number of *Vendidâd* in honour of the 18 Ferishtâs or angels. This is called "*Dvâzdêh-dô-Hômâst*." Modern Mobeds do not perform the first and the fourth kinds of prayer. They only perform the 2nd and the 3rd. I have heard my religious preceptor refer to the 1st and the 4th. It seems that the four forms are prescribed with the object of meeting light or heavy expenses, that is to say, with the view to suit the means of different persons. We learn, besides, from certain Pehlvi books, that the virtue of performing or causing to be performed one *Izashné* is (considered) equal in weight to 10,000 *tanâfûrs*, and that of one *Vendidâd* to 100,000 *tanâfûrs*.

ગામ્બીય હુમાના-શ, hûmânâ-sh. કિં ૦ અં તે મીસાલે,
તેની મુવાકેક. Adv. In that manner; similarly.

ગામ્બીય ઓમાનાક, ômânâk. નાં દાખલો, ઉપમા; સરખામણી; વ

(100) ૫૫

Cell
N301 4/76

N.C

Central Archaeological Library,

NEW DELHI.

35821

Call No.

R 491.5332
P. G. E. D

Author—

Title—

Pahlvi Gujarati and
English Dictionary

Borrower No.

Date of Issue

Date of Return

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.